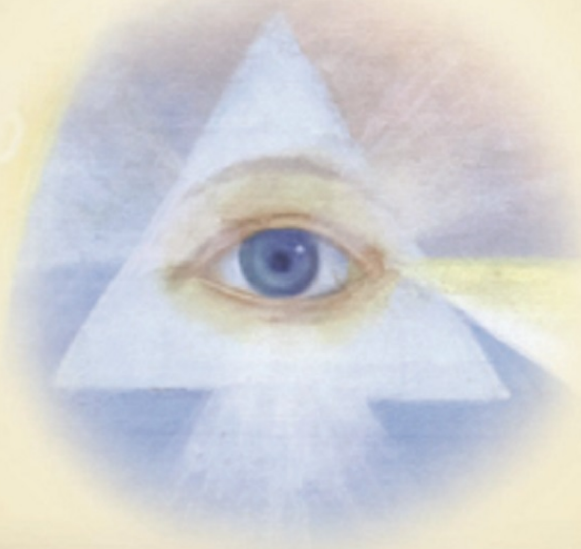

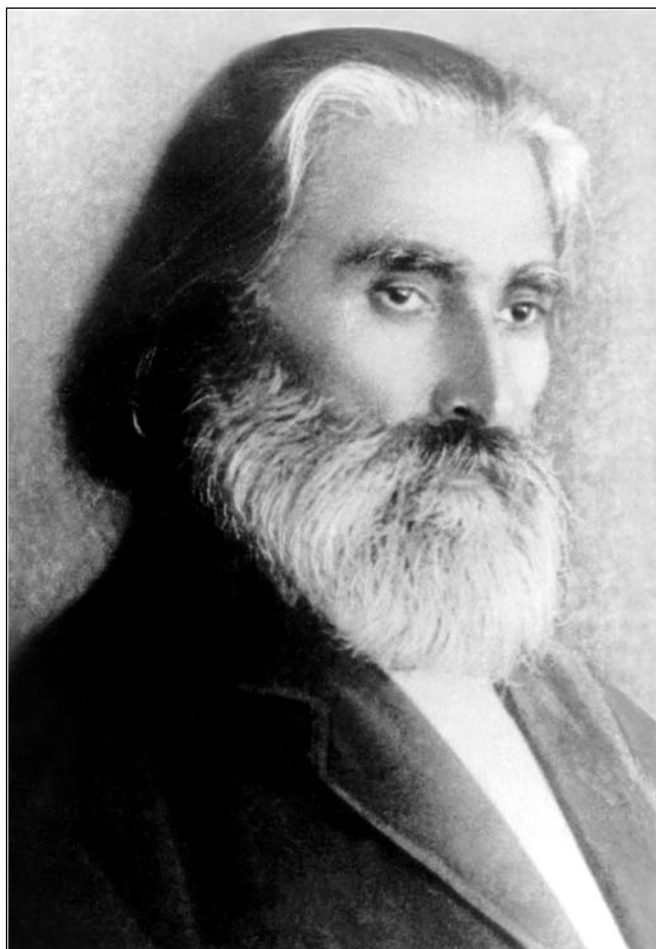
Учителя Петър Дънов
Козативни
сили

Общ окултен клас
година пета

ШКОЛАТА
ОБЩ КЛАС

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ
(БЕИНСА ДУНО)

КОЗАТИВНИ СИЛИ

ОБЩ КЛАС
ГОДИНА ПЕТА

София 2010
Издателство •Бяло Братство•

**УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ
(БЕИНСА ДУНО)**

**ОБЩ ОКУЛТЕН КЛАС
КОЗАТИВНИ СИЛИ**

г о д и н а п е т а

Словото в Школата на Учителя
Петър Дънов (Беинса Дуно)
е записано и съхранено
за съвременния читател
от стенографите:

Паша Теодорова
Елена Андреева
Савка Керемидчиева

© Издателство „Бяло Братство“, 2010

ISBN 978-954-744-128-6

*Верен,
истинен,
чист и благ
всякога бъди!*

Съдържание

1. Козативни сили, 18.11.1925.....	9
2. Прави и криви линии, 25.11.1925	29
3. Аумен, 2.12.1925	49
4. Служене на Бога и на себе си, 9.12.1925	63
5. Перпендикулярът на живота, 16.12.1925	83
6. Три вида служене, 23.12.1925.....	97
7. Голяма радост и малка скръб, 30.12.1925	115
8. Разковничето, 6.01.1926	131
9. Каквото става, 13.01.1926.....	145
10. Четирите действия, 20.01.1926.....	163
11. Външни влияния, 27.01.1926	177
12. Нашето място, 3.02.1926.....	189
13. Светлина на мисълта, 10.02.1926.....	201
14. Веригите на съмнението, 17.02.1926	217
15. Обмяна, 24.02.1926.....	229
16. Природни изрази, 3.03.1926	241
17. Живите закони на добродетелите, 10.03.1926.....	253
18. Редът на числата, 17.03.1926.....	267
19. Мозъчни насляявания, 24.03.1926.....	285
20. Кръг и елипса, 31.03.1926	303
21. Три вида съзнание, 7.04.1926.....	319
22. Здравословни условия, 28.04.1926	333
23. Условия за обикновения и за разумния човек, 5.05.1926.....	347

24. Целомъдрие и великодушие, 12.05.1926.....	359
25. Методи и пътища на идейния свят, 19.05.1926	373
26. Пътят на желанията, 26.05.1926	387
27. С чия воля?, 2.06.1926.....	405
28. Усилване на вярата, 9.06.1926.....	425
29. Огласен, вярващ и ученик, 16.06.1926.....	445
30. Среда и условия, 23.06.1926	478
31. Специалният закон, 7.07.1926	479
32. Право мисли!, 14.07.1926.....	501

Приложения

Речник на остарели и чужди думи	527
Обяснителни бележки	528
Писмени теми.....	530
Упражнения, задачи и опити.....	531
Формули и утвърждения	536

КОЗАТИВНИ СИЛИ

*Първа лекция
18 ноември 1925 г.*

КОЗАТИВНИ СИЛИ

Верен, истинен, чист и благ всякога бѣди.

Размишление

Прочетоха се работите върху темата „Защо духат ветровете“.

Прочете се резюме на темата „Разлика между духовни и физически чувства“.

За следния път пишете върху темата „Най-красивият орган на човешкото тяло“.

Сега изпейте упражнението *Вдъхновение*.

Пеенето спада към тъй наречените *формативни сили*, защото те служат като съединителни нишки между всички други сили. Ония сили пък, които градят, се наричат *козативни*. В това отношение музиката представлява формативна сила. Съвременните певци и музиканти в своите песни не избират думи, съответни на тоновете, вследствие на което те не произвеждат нужния ефект. Често думите не са формативни. За да има хармония между тоновете и думите, композиторите в музиката трябва да се вслушват в своята интуиция, т.е. те трябва да се ползват от разположението на ума и сърцето си. Когато човек иска да пее, той трябва да бъде свободен, да не се смущава от мисълта какво ще кажат хората за неговото пеене. Какво ще кажат, това е тяхна работа. Може да се смеят. И това нищо не значи. Смахът улеснява пеенето. Може да се сърдят, че ги смущавате. Това още повече улеснява пеенето. Изобщо на добрия певец нито се смеят, нито се сърдят.

Най-първо човек трябва да пее за себе си. По-добър слушател от него няма. Харесва ли той сам пеенето си, и другите хора ще го харесат. Пей, докато си доволен! Не си ли доволен ти сам, прекъсни да пееш, почакай, докато отново придобиеш разположение. Започнеш ли да питаш другите

дали са доволни от твоето пеене, ти си изгубил вече 50 на сто от твоята песен. Мнозина ще кажат, че в пеенето са необходими техника, такт и ред други правила. В хубавото пеене трябва да има мекота и хармония между думите и тоновете. Когато се поставят думи на някоя песен, трябва да се знае как да се наредят, коя да бъде първа, коя втора и т.н. Думите в някои песни са така наредени, че разрушават. Щом има мекота и хармония в пеенето, техниката и тактът се налагат сами по себе си. Освен това трябва да се знае кои слогове и кои букви са силни или слаби, та да се поставят на места, съответни на тоновете.

Сега, ако разгледате азбуката на всички езици, първата буква е *а*. Тя е най-силната буква, начало на всички неща. Буквата *а* означава човек, който започва да се проявява. Обаче създаването на света е започнало с буквата *б*, а не с *а*. Буквите включват в себе си формативни сили. Буквата *а* представлява човек, който се проявява. Буквата *б* пък представлява къщата на човека, т.е. творческа, формативна сила. Буквата *г* представлява натоварена камила, защото има гърбица като камилата. И така е в действителност. Започне ли човек да се проявява, той ще си направи къща; има ли къща, трябва да има животно, което да пренася в къщата. Съвременните хора са забравили смисъла на буквите. Не е въпросът за това, какво символизируют буквите, но същевременно те изразяват известни течения в Природата. Азбуката е образувана именно от тези течения. Правете опити с буквите, да видите, като ги произнасяте, какво влияние оказват тия течения върху вас. Когато сте неразположени духом по причина на някакво чувство на съмнение, подозрение, гордост или тщеславие, зародило се у вас, произнасяйте една, втора, трета буква, за да видите коя от тях ще трансформира състоянието ви. Съмнението например е съществувало отпреди хиляди години и в хората, и в животните. Тъй щото не мислете, че то сега се заражда. Сега човек трябва само да работи върху себе си, за да се справи с него. Съмнението се насажда в мозъка на човека, както семената се посадят в почвата. Значи човек днес не посажда съмнението в себе си, но му дава само бла-

гоприятни условия да расте и да се развива. Същото може да се каже и за безверието, и за подозрението, и за ред още отрицателни прояви в човека. Някой човек казва: „Аз не вярвам нито в Бога, нито в хората.“ Това не е нещо ново. Безверието е съществувало от паметивека както в хората, така и в животните. Даваш хляб на едно животно, но то те поглежда в очите – ту се приближава, ту се отдалечава от тебе, не смее да вземе хляба и казва: „Нямам вяра в никого.“

Разправят един случай за голямото неверие на един вълк в Америка към хората. Той правил много пакости на околното население, което прибегвало до разни начини да го улови някак, да се освободи от него. Туряли му капани, но той отдалече ги забелязвал и избягвал. Туряли му парчета месо с отрова, но и до тях не се доближавал. Цели експедиции от най-опитни ловджии тръгвали срещу него, но всички опити оставали безрезултатни – не могли да го уловят. Цели легенди се разправяли за този вълк, за неговото умение да избягва опасностите. Той нямал вяра в хората и отдалече предвиждал всякаква засада против него. Как може да се обяснят тези факти? Мнозина мислят, че в животните отсъства всякаква интелигентност. Не, и те имат известна интелигентност, която чака своето време да се пробуди и развие. Понякога обаче тяхната интелигентност се пробужда и те проявяват много добри качества.

Казвам: щом човек живее в света, той трябва да има широки схващания и разбирания за него. За да може той да понася всичко с търпение, нека си помисли за Бога, Който е създал цялата Вселена, Който е така мощен и велик – и въпреки това Той търпи всичко, което се върши на Земята, с пълно разположение на духа. Няма по-хубаво нещо в света от това, човек да се стреми да постъпва като Бога! Някои казват: „Не е възможно да бъдем като Бога.“ – Не, възможно е човек в миниатюра поне да бъде като Него. Съвременните хора искат да бъдат щастливи и дето отиват, да ги посрещат с музика и песни, с лаврови венци. Ако придобиете това, как и къде ще се прояви вашето търпение и вашата разумност? Който е дошъл на Земята, ще му дадат да разрешава трудни

задачи, за да се развива неговата разсъдливост, неговата интелигентност. Ако човек не се натъква на неразрешени задачи, как ще развива способностите си? Ако той не се обезвери, как ще придобие истинската вяра?

Мнозина казват: „Защо Господ създаде така света?“ Да се говори по това, то е все едно магарето да запитва защо го товарят и разтоварят. Товарят го, защото е магаре – нищо повече. Запитва ли някой защо страда и защо се радва, това е същият въпрос, който и магарето си задава. Буквата *м*, с която започва думата *магаре*, означава вещество, от което може да се правят гърнета. Значи ти си кал, която гърнчарят ще меси, ще machка, докато изкара нещо от нея. Какво ще изкара най-после? – Стомна. За какво? – За носене на вода. От тази кал той може да направи не само стомна, но и гърне, и тенджера – каквото пожелае, а ти трябва да бъдеш търпелив, да слушаш. От гърнчаря зависи какво ще направи от тебе, а ти можеш да питаеш, колкото искаш. Тури ли вода в тебе, ти трябва да бъдеш благодарен, че носиш вода, т.е. че вършиш някаква работа. Носиш ли вода, не си въобразявай, че можеш да ѝ заповядваш. Водата съществува и без тебе. Казваш: „Водата от моето гърне се изля.“ – Да, само водата от твоето гърне се изля, но не и водата на океана. Де може да се излее водата на океана? Да допуснем, че някога Земята може да се преобърне в пространството, и водата, която се намира по повърхнината ѝ, да се излее. Де ще се излее, на кое място в пространството? Следователно има неща, които не могат да се изливат. По аналогия на това казвам: какъвто и да е животът на човека, най-после той ще дойде до положение, когато нещастieto за него вече ще бъде невъзможно. Нещастieto е възможно за стомната, но не и за океана. Като се излее водата от стомната, това е нещастие за стомната. Може ли това нещастие да сполети и океана?

И тъй, човек трябва да има широки схващания за всички явления в живота и Природата. Някой казва: „Защо са тия философски въпроси? Аз се занимавам с дребни работи, философията не ме интересува.“ Дребните работи създават страдания на хората. Страданията произтичат от малки, от

дребни работи, а не от големи. Влезе ли в ръката на някой човек едно малко трънче, то му създава голямо страдание; тури ли домакинята повечко сол в яденето, това става причина за голямо страдание: солта предизвиква голяма жажда, а пиенето на много вода разстройва стомаха, усеща се голяма тежест. Значи малките работи в света създават големи страдания и нещастия. Същото се забелязва и в сърдечния, и в умствения живот на човека, затова той не трябва да се занимава с дребнавости.

Запитват едного, последовател на Новото учение: „Какво представлявате вие от себе си?“ Той отговаря: „Всички ние сме кандидати за светии.“ И прав е този човек. Когато един студент учи в университета, той има възможност и професор да стане – от него зависи. Какво невъзможно има в това? Някой се страхува да каже това нещо и по този начин минава за скромен. Да станеш светия, това не е професия, то е фаза, през която всеки трябва да мине. Всеки човек е кандидат за светия, и то от първокласните светии. Казвате: „Има ли първостепенен или второстепенен светия?“ Това се отнася до вътрешното, дълбоко разбиране на думата *светия*. Да станеш светия, това подразбира да възприемеш и приложиш живота на светията. Няма ли човек предвид живота на светията, той може да се спъне в пътя си. Всеки трябва да мине през пътя на светията, но трябва да се моли на Бога да светне, да се просвети и да каже: „Господи, искам светия да стана!“ Всеки може да стане светия и ще стане, защото такава е Волята Божия. Мнозина казват: „Ние сме грешни хора, за светии не ни бива.“ Питам: каква логика има в тази мисъл? Кой баща иска да има хилав син? Всеки баща иска да има здрав син като себе си. Обаче синът казва на баща си: „Аз не мога да бъда като тебе здрав, затова ти ще ме носиш.“ Бащата не се радва на такъв син. Синът трябва да се стреми да бъде като баща си и да е благодарен на това, с което Природата го е надарила. Той трябва само да работи, за да се развива.

И в религиозния живот се срещат същите заблуждения, същите лъжливи учения, затова хората казват: „Грешни сме, не можем да водим чист и свят живот.“ – Не, всички хора не

са грешни. Само тези са грешни, които се отказват да вършат Волята Божия. Само тях Бог ограничава. Решат ли да вършат Волята Божия, тия ограничения моментално се премахват. Сегашният живот на хората представлява халка, бримка, която лесно се окачва и закачва. Знаете ли защо сте дошли на Земята? Някой човек е дошъл на Земята само да товари и разтоваря магарето. Ще кажете: „И таз добра!“ Че ако вие знаете да товарите и разтоварвате едно магаре, както трябва, ангелите ще ви пеят хвалебни песни. Знаете ли какво символизира магарето? Ако можете да разтълкувате всички букви на думата *магаре*, тъй както са поставени в Живата Природа, вие ще разберете, че магарето представлява велик символ. Днес всички се смеят на магарето, но Писанието казва: „Блажени са тези, на които се подиграват.“ Магарето се оплаква: „Все мене бият, мене корят, на мене се подиграват.“ Когато искат да изкажат недоволството си от някого, хората казват: „Магарешки работи!“ Когато магарето реве, то изказва своята мъка пред Господа, като Му се оплаква: „Не зная какво искат хората от мене?“ Господ му отговаря: „Не бой се, всичко ще пренесеш и един ден ще се освободиш от това положение.“ Магарето се поуспокои малко, замисли се и си продължи работата. Магарето не е тщеславно, нито горделиво, но има достойнство. То казва: „Бийте ме, правете каквото искате с мене, но трябва да знаете, че гонените са блажени.“ Ще каже някой, че този стих се отнася до хората, а не до магарето. Как може този стих да се отнася до хората, когато тях никои не ги е бил? Тебе кой те би? Този стих се отнася за всеки, когото бият. Хлябът е за гладния, не за сития.

Така трябва да се разбират нещата. Всяко нещо, всяка проява трябва да се разбира в нейния дълбок символически смисъл, за да се придобие дух на широта. Всички недоразумения, всички ограничения се дължат на старите възгледи у хората. Ние трябва да имаме по-широки възгледи от сегашните. Съвременните хора се намират в смешно положение, те не знаят положително за какво са способни и доколко е тяхната сила; те не знаят още за какво са дошли на Земята. Някой човек е дошъл на Земята да направи една къща и да

си заmine; друг е дошъл да завърши пети клас и да си заmine; трети е дошъл да завърши университет и да си заmine; четвърти е дошъл да стане учител и още първата година на своето учителстване той си заминава. Казвате: „Наистина, няма ли по-висок смисъл животът?“ Кой е по-високият смисъл? – Да служим на Бога, да проповядваме на хората за Него. Питам: като си говорил някому за Бога, какво си спечелил?

Всички вие сте учили аритметика, знаете какво нещо са дробите. Например имате следните няколко дроб: $1/2$, $2/3$, $3/4$ и $4/5$. По какво се различават тия дроби една от друга? Коя е най-важната от тях: най-голямата или най-малката? Знаменателите на всички тия дроби са различни и те означават едно преходно състояние. Числото 1 в първата дроб показва, че вие имате известна енергия, с която трябва да се борите. Следователно тази енергия трябва да има за знаменател число, което да представлява формативна сила, която ще може да превърне енергията на единицата в производна. Такова число именно е двойката. Например в даден случай вие имате едно малко неразположение и сте готови да създадете цял скандал за нищо и никакво. В този момент обаче пощаджията ви носи писмо от ваш дядо, който съобщава, че ви завещава наследство от 100 000 лева. Дядото е турил в писмото и чека, с който ще вземете парите. Щом отворите писмото, неразположението ви минава, вие забравяте всичко. Това писмо представлява числото 2 , т.е. формативната сила. Числото 3 е неутрална сила. Например вие сте направили няколко къщи и сте потънали в дългове, тревожите се как ще ги изплатите. В помощ трябва да ви дойде числото 3 , да тури край на изразходването на вашата енергия. Това ще стане, като се обърнат силите, енергиите на вашия ум, в противоположна посока на тази, в която са вървели до това време.

Често слушате да се пее песента *Цвете мило, цвете красно*. Питам: какво се крие в тази песен? Когато някоя стара баба пее тази песен, какво означава това? Или какво означава, когато я пее някоя млада мома, или някой професор, или някой войник? Идеите, които внасят бабата и

младата мома в тази песен, коренно се различават; идеите, които внасят професорът и войникът в същата песен, пак се различават. Следователно тази песен, излязла от устата на различни хора, произвежда различни ефекти. Когато войникът пее тази песен, той подразбира своята сабя, която навсякъде път му отваря. Когато професорът пее *Цвете мило, цвете красно*, той има предвид някаква задача, върху която прави своите изследвания, както химикът нагрява известни смеси в ретортата, прави опити, дано открие нещо, че да спечели пари за една къщичка, за да подобри живота си. Когато свещеникът пее тази песен, и той влага в нея някаква идея. Тъй щото, когато човек пее, той всякога трябва да влага в песента известна идея. При това идеята в неговия ум трябва да бъде точно определена. Колкото идеята е по-определена, толкова тя е по-важна.

Питам: можете ли да съберете дадените дроби? Те могат да се съберат само при известни условия, а именно, като се приведат под общ знаменател. Как се привеждат дроби под общ знаменател? Трябва да се намери едно общо число, в което знаменателите на отделните дроби да влизат без остатък. Общият знаменател на тези дроби ще бъде 60. Като ги приведем под общ знаменател, ще получим следните дроби: $30/60$, $40/60$, $45/60$ и $48/60$. Като ги приведохме под общ знаменател 60, това показва, че единицата се раздробява на повече частици, но по-дребни. Сега, ако искаме да съберем тия дробя, ще съберем само числителите им, а знаменателят ще остане общ за всички: $30/60 + 40/60 + 45/60 + 48/60 = 163/60$. И тъй, единицата в дробта $1/2$ показва как трябва човек да работи. Числото 2 пък показва законите, условията, при които трябва да работим на Земята. Всички числа са живи, а не мъртви белези, които само пишем. Ако се разглеждат като живи величини и ги разбираме правилно, животът напълно ще се осмисли и подобри. Обикновено единицата показва най-малкият капитал, с който започваме всяка работа. Числото 2 показва метод как да използваме законите и условията в материалния свят, за да увеличим капитала, с който сме започнали, и после правилно да го разпределяме. Зна-

чи така наредени дробите, от най-малката до най-голямата, представляват течения, енергии в Природата, които трябва да се използват разумно, като се съпоставят в правилни съотношения.

Първата дроб – $\frac{1}{2}$, представлява човек с положителен характер, който не отстъпва от своите убеждения. Намисли ли си нещо, той ще го направи; могат да минат 10-15-20 години, но той ще направи така, както някога си е намислил. Вие може да му давате ред философски доказателства или примери от живота на Мойсей, на Христа: той ще ви слуша и ще си мълчи, но след години ще го видите, че е постъпил така, както той си знае. За такъв човек казваме, че той е израз на дробта $\frac{1}{2}$. Разбира се, това не е общо правило. Човек може да измени тоновете на тази гама. Гамите не са абсолютни закони, те търпят промени. Дробта $\frac{2}{3}$ представлява човек с крайно отстъпчив характер. Той е съгласен с всички хора, само за да живее в мир и съгласие. В това отношение той е като калта: можеш да я месиш, както искаш. Този човек често побутва джоба си и казва: „Пълен ли е джобът, и умът ти ще стига; нямаш ли пари, нищо не струваш.“ Такъв е човекът на числото 2. Тройката обаче внася равновесие. След това ти отиваш при един човек, който представлява дробта $\frac{3}{4}$, и му казваш: „Хайде да направиш еди-каква си работа.“ Той ще ти каже: „Почакай малко, тази работа трябва да се обмисли, да се види какви са условията; ако условията благоприятстват, тогава ще предприема работата, но дотогава не мога да дам дума.“ Този човек мисли вече. И след това, като обмисли всичко, той казва: „Господине, това мога да направя за тебе, онова не мога.“ Честно и справедливо ще ви докаже защо именно не може да направи нищо. Той никога не лъже, но искрено ще ти каже: „Сега моите работи не позволяват да направя за тебе това, което искаш, но след една година ще ти услужа.“ Най-после дохождате до човека, който представлява дробта $\frac{1}{2}$. Той е крайно взискателен, намира погрешки във всички хора и малките неща прави големи. Види ли един малък недостатък в някой човек, той го туря под микроскоп, увеличава недостатъка най-малко десет пъти и казва: „Чо-

век трябва да знае какво нещо е културата, какво нещо са отношенията!“ Строг е този човек. Тази строгост се дължи на числото 4, което е огън, барут. Ако остане само на него, то би запалило целия свят. Този огън изгасва благодарение на числото 5. Това число смекчава силите, енергиите на числото 4. То постоянно кваси барута, за да не изгори всичко около него.

Казвам: всички дробни се срещат и в човека. Едни от тях се намират в ръцете му, а други – в краката. Човек едновременно действа и с ръцете, и с краката си. Казвате: „Значи човек е раздвоен.“ До кръста си той мисли по един начин, а от кръста нагоре – по друг начин. Когато човек е сит, той се занимава и с наука, и с философия, разсъждава по много философски въпроси: какво е казал Кант, какво е казал Шопенхауер, но щом огладнее, напуска всичката философия, не го интересува вече кой какво е казал, престава да се интересува от Небето, от ангелите; той започва да мисли вече само за хляба: как се изкарва от земята, как се пече, и т.н. Гладният си представя само неща за ядене. В този случай коремът заповядва на човека. Нахрани ли се, картината се сменя и човек пак започва да мисли за по-високи неща. Това раздвояване у човека именно създава противоречията в живота му. Обаче в човека има едно трето същество – Божественото, което примирява тия противоречия. Без тях светът не може да съществува. Те представляват условия, чрез които Бог действа между хората. Противоречията са една необходимост за развитието на съвременните хора.

И тъй, когато човек разбере вътрешния смисъл на живота, той ще си обясни смисъла на противоречията. Например ако човек се самонаблюдава, ще види, че неговите състояния на скръб и радост непрекъснато се менят през деня. Ако не е скръбен или радостен, той ще изпитва или съмнение, или подозрение към нещо – изобщо все ще се намира под тежестта на някакво отрицателно чувство в себе си. Казвате: „Защо става всичко това?“ Питам: защо перачката пере? Защо професорът прави своите научни изследвания? Защо музикантът свири? Защо момата постоянно се гледа в огле-

далото? Казвате: „Това са обикновени работи.“ – Не, не са обикновени, защото зад всяка проява, зад всяко явление се крие някаква разумна сила: всяко явление си има причина. Когато човек се огледа в огледало, той знае причината, която го подбужда да прави това. Той иска да види в огледалото дали е красив, или не. Всеки човек иска да бъде красив. Защо? – Защото в красотата се крие някакъв идеал, който той иска да постигне. Ако човек има истински идеал, като се погледне в огледалото, той ще разбере по лицето си какво още му липсва, за да постигне своя идеал. Някой казва: „Аз съм красив.“ – Не, вие още не сте завършили развитието си, вашите черти още не са такива, каквито трябва. Знаете ли какви трябва да бъдат очите ви? Когато ви погледне някой, в очите ви трябва да има дълбочина, мисъл. Друг пък казва: „Аз чувствам.“ – Какво чувташ? Да чувства човек, това значи да има непреодолим стремеж, да бъде носител на Божията Любов, Мъдрост и Истина. Такова дълбоко чувство хвърля голяма светлина върху лицето на човека. Мнозина казват: „Ние не сме родени за тези работи.“ Ами за какво сте родени, за обикновени работи ли? И след всичко това искат хората да ги уважават. Човек се уважава само за великото, за Божественото, което той носи в себе си. Каквато друга философия и да поддържа човек, той трябва да знае, че за човешкото в него никой не може да го уважава. От паметивека и досега само възвишеното, красивото, великото, Божественото в човека се почита и уважава. И децата разбират кое е Божествено и кое е човешко. Който не може да разбере Божественото, нека извика някое малко дете – то ще му определи точно коя проява е Божествена и коя е човешка. Неговият отговор, макар и детински, ще бъде отличен.

Сега ще ви запитам: кое е Божественото, което тази вечер трябва да направим? Вие се смушавате, че не можете да отговорите, но аз ще ви помогна малко. Представете си, че стотина души пътуват през един горещ ден и всички усещат голяма жажда, гърлата им са засъхнали. Приближават до една река със здрав и хубав мост и запитват някои пътници има ли наблизко вода да пият. Казват им, че след като минат

моста, на разстояние 200-300 метра от него, има чешма с хубава, чиста вода. Кое е по-добре да направят: да преминат моста и да отидат при чешмата, или да пият вода от реката? Най-доброто в случая е да минат през моста и да отидат при чешмата, да се напият с чиста хубава вода. Като задоволят жаждата си от тази вода, те ще кажат: „Слава Богу, че намерихме такава хубава вода?“ Водата е носителка на живота. Следователно тази вечер и вие трябва да минете през моста на реката и да отидете при чешмата, при Божествения живот, да пиете от неговата вода, която единствена ще задоволи жаждата ви, т.е. омразата, която мори всички съвременни хора. След това ще насядате на зелената морава и ще кажете: „Заслужава да се живее на Земята.“ Колко е хубаво човек вечер да излезе под открито небе, да накладе огън, да седне на земята и да наблюдава звездите на небето! След това да се прибере у дома си да спи и сутринта бодър, свеж да продължи работата си.

Някои казват: „Как можем да постигнем всичко, което ни се говори? Мъчни са тези работи за нас.“ – Не, човек може да направи всичко, каквото желае. Помнете следното: мъчните неща са непостижими за човека, но понеже Бог присъства в тях, затова стават леснопостижими. Дето Бог взема участие, и най-мъчните неща се постигат лесно. Понеже в лесните неща Бог не присъства, човек сам се заема с уреждането им и затова в края на краищата ще забърка някаква каша. Който търси лесния път, той свършва с дефицит; който не избягва мъчния път, той урежда работите си, защото Бог е с него и му помага. И затова е казано, че ученикът трябва да бъде герой, да издържа в страданията, неволите и бурите на живота. Ученикът се учи от всичко. Когато направят някому бележка, той се огорчава и казва: „Защо ми направиха тази бележка?“ Зарадвайте се, когато ви правят бележки. Това са ваши приятели, които искат да изправят някой ваш недостатък. Една майка се оплаква, че детето ѝ плаче много. Питам тази майка: по-добре ли ще бъде за нея, ако детето ѝ умре и престане да плаче и да я безпокои? Майката трябва да се радва, че детето ѝ е живо и пролива сълзи. Сълзите показват,

че изворите на живота са започнали да бликат. Блажени са онези, на които изворите на живота никога не пресъхват. Ще кажете: „И таз добра!“ Да, така е. Най-дълбоките въздишки са създали най-благородни и възвишени чувства. Най-хубавият език на Земята е скръбта. Като казвате, че много сте страдали и скърбили, научихте ли езика на страданията? Той е един от важните езици на Земята. Като го научите, ще започнете да изучавате езика на Слънцето. Научите ли езика на Слънцето, ще изучавате Божествения език. Без страдания и без радости човек не може да научи Божествения език. Казвате: „Ние живеем на Земята.“ Сегашните хора живеят в скръбта и в страданията, но те още не са опитали живота в неговата същина. Животът може да се разбере само след като човек се издигне над всички страдания и радости. Значи скърбите и страданията представляват почва, в която Божествените семена ще растат и ще се развиват. Новият живот, който се развива в почвата на скърбите и радостите, ще бъде истинският живот. Що е радостта? – Блаженство на духа или според индусите само блаженство, покой. Радостта представлява разумен живот без ограничения.

И тъй, ще знаете: най-мъчните работи са най-лесни. Ако не вършите тях, ще дойдат още по-трудни, които непременно трябва да изпълните. Всеки, който е дошъл на Земята, непременно трябва да реши своята задача, да изпълни своето предназначение. Някой казва: „Аз имам своя задача, свой план, който трябва да изпълня.“ Речеш ли да изпълниш своя план, а не този, който Бог ти е предначертал, ще видиш, че твоят план ще стане на пух и прах и след това ще дойде господарят да те товари и разтоварва, а ти ще ревеш, ще страдаш. Казва: „Аз магаре ли съм?“ Питам: когато те заведат в затвора и те положат на земята, дето ти удрят такъв бой, който с години помниш, не си ли магаре? Бият те, изтезават те, докато те принудят да кажеш, че си откраднал нещо, за което ти никога не си мислил. Питам: твоето положение не е ли по-долу от това на магарето? Магарето, колкото и да го бият, никога няма да каже някаква лъжа. Един българин се напил една вечер до забрава и като се връщал към дома

си, отбил се при един извор да напои магарето си. Магарето пило вода, колкото трябвало, и тръгнало да си върви. Господарят го тегли към извора и му казва: „Пий още малко вода!“ Магарето не иска да пие, дърпа се назад. „Пий де, изпълни желанието ми!“ Магарето пак се отказва да пие. Най-после господарят го оставил свободно и му казал: „Аз те похвалявам. Ти си по-умно от мен. Аз пих за волята на този, на онзи, а ти не искаш да изпълниш волята даже и на господаря си.“ Напие ли се веднъж магарето, повече не пие. Някой казва: „Често условията на живота ме заставят да направя това, което не искам.“ Щом външните условия те заставят да направиш това, което Бог не иска, ти не си човек. Така може да постъпва само животното.

Казвам: това са максими, които човек трябва да държи в мисълта си. Намериш ли се пред някое изкушение, кажи си: „Трябва ли да бъда по-долу от магарето? Не мога ли да бъда поне толкова честен и устойчив, колкото и магарето?“ Много животни имат добри черти, на които ние трябва да подражаваме. Един паяк се явил между културните паяци и започнал да им разправя една своя опитност: „Днес една красива муха попадна в моята паяжина, но аз я пуснах на свобода.“ – „Тъй ли? Знаеш ли, че ти изневери на цялото наше общество?“ – „Добре, щом е така, утре елате всички у дома и аз ще повикам пак тази муха, да видим какво ще направите вие с нея.“ Всички се съгласили. На другия ден пристигат двадесет паяци философи; пристига и мухата, която се оказало, че била оса. Като я видели, всички паяци решили единодушно да я пуснат, защото била много красива муха. За нея трябвало да направят изключение. Осата им казала: „Ще ме пуснете, разбира се, така е решил Господ. Аз нося в жилото си нещо, което всеки непослушен ще опита. Който не изпълнява Волята Божия, той скоро ще опита това, което нося в жилото си.“ Трябва ли и вие като тези паяци да казвате, че ще пуснете осата на свобода, защото била красива? – Ще я пуснете не по ваша воля, а по Божия. Да постъпвате като тия паяци и да мислите, че сте извършили нещо велико, това не е истинска култура. Благородството на човека се проявява,

когато той има свободен избор да постъпва, както иска, а при това той разбира Волята Божия и постъпва според нея. Ще кажете: „Опасно нещо е окултната наука.“ Питам: къде няма опасности? Като ходите по улиците, няма ли опасност някоя керемида да падне върху главата ви? За умния човек, който ходи внимателно по пътя си, няма никакви опасности, но за невнимателния, за разсеяния има много опасности.

Казвам: дробите, които разгледахме, представляват известни символи и правила, необходими в живота на човека. Те са методи, чрез които може да смекчавате някои ваши състояния. И Живата Природа си служи с тези методи. Въпросът за значението и приложението на дробите е обширен. Сега ние го разгледахме покрай другите въпроси, затова останаха много междини, които вие сами ще си допълните. Днес всичко не може да ви се каже, защото няма да го разберете. Например някои ме запитват нещо, но аз не отговарям, а само тихо произнасям частицата хм. Какво разбирате от тази малка частица? Тя е символ, който изразява нещо, но малцина ще разберат нейния смисъл. Някой не говори много, но само извиква: „Ах!“ Буквата а показва, че този човек започва да мисли.

Сега вие не трябва да се смущавате от всички обяснения, които ви се дават по известни въпроси. Когато изучавате една картина, вие разглеждате главно основните черти, но покрай тях се занимавате и с подробностите. Това обаче не трябва да ви смущава. Основни и важни белези на картината са очите, носа, устата и веждите. Всички останали дребни, тънки линии – те са за умните, за учените хора, както и за великите художници. За обикновените хора са важни основните идеи. Изкуство е човек да схваща и най-дребните черти на дадена картина. Аз наблюдавам как художниците турят сенки на своите картини. Природата обаче не поставя така своите сенки. Ще дойде ден, когато художниците ще научат това изкуство от Природата.

Съвременното човечество се намира в преходен период на своето развитие. Някой казва: „Искам да бъда учен.“ В какво седи учеността на човека? Вие срещате хора, които са

завършили по два-три факултета, а срещате и такива, които нищо не са завършили. Питам: каква разлика има между завършилите два-три факултета и между тия, които нищо не са завършили? Ако е въпрос за знанията им по отношение на Невидимия свят, и едните не знаят и не виждат нищо от него, както и тия, които нищо не са учили. Ако ученият човек вижда нещата в Невидимия свят, той е истински учен; и ако простият вижда, и той е учен човек. Простият, който днес не е завършил университет – той в миналото някога е учил. Някои от съвременните хора са учени, други сега учат, а трети за в бъдеще ще учат. Ето защо не се смущавайте от това, дали сте учени или прости, богати или бедни. При всички условия на живота ученикът трябва да учи, без да се смущава. Христос казва: „В Бога вярвайте, и в Мене вярвайте!“ Когато човек вярва в Бога, духът му се повдига, душата му се разширява и той разрешава правилно задачите на своя живот.

Питам: може ли някой от вас да даде отговор на музикалното упражнение *Кажи ми ти Истината, която носи свобода за моята душа?* За коя Истина се подразбира това? – За Истината, която от Любовта излиза и от Мъдростта просиява. Само тази Истина носи вечен живот и свобода за човешката душа. Сега вие направете мелодията на този отговор.

Изпейте сега упражнението *Сила жива, изворна, текуща*. Както виждате, това упражнение започва с буквата *с* в думата *сила*: звукът *с* разделя, т.е. отделя доброто от злото, красивото от грозното. Като пеете това упражнение, трябва да знаете за коя сила пеете. Вие пеете за силата, която дели. За да се изпее това упражнение правилно, вие трябва да се нагласите в хармония с Живата Природа, че като ви слуша, и тя да бъде доволна от вас. Няма по-интелигентно, по-нежно, по-отзивчиво същество от Живата Природа, затова вие трябва да се вслушвате в нея. Щом получите нейното одобрение, тя ще ви подкрепя и тогава вие ще знаете, че можете да пеете и пред целия свят. Пеем ли, трябва да се вслушваме в Живата Природа – дали ще получим отзвук на нашето пеене, или не.

Не получим ли отзвук, още ще трябва да се упражняваме, докато я задоволим. Същото нещо се отнася и до мисълта. Ние трябва да бъдем и в мисълта си в хармония с Живата Природа. Някой казва: „Аз мога да мисля, както искам.“ – Не, ти не можеш да мислиш, както искаш. Когато човек мисли върху някой въпрос, той трябва да наблюдава каква светлина прониква в съзнанието му. Ако от неговата мисъл съзнанието му се помрачава повече, той не мисли правилно, т.е. мисълта му не е в хармония с Живата Природа. Човек трябва да бъде искрен в себе си, ако иска да придобие Истината. Само по този начин цялата душа на човека ще вземе участие във възприемане на Словото на Истината. Вслушвайте се в нейния език и в нищо не се колебайте. Поколебаете ли се нещо в сърцето или в ума си, дълбоко в себе си вие ще чуете нейния тих глас да казва: „Не бой се, върви напред!“ Ти излизаш на сцената, държиш някаква реч. В това време идва изкушението пред теб и ти пошепва: „Колко хубаво говориш!“ Речеш ли да се вслушаш в думите му, хубавата реч изчезва.

Една знаменита проповедница в Америка излязла на амвона да говори. В това време иде изкушението и тя чува глас: „Много хубаво, красноречиво говориш.“ Обаче проповедницата не обърнала никакво внимание на тези думи. Като слязла от амвона, публиката започнала да я поздравява и да ѝ казва: „Много хубаво говорите.“ – „Това ми се каза, още когато бях на амвона.“ Само Бог казва хубавите, красивите неща. Ние обаче сме само носители на Божиите мисли и чувства. Кажете ли човек нещо красиво, истинско – това е Божественото, което се е проявило чрез него. Човек трябва да работи за развиване на Божественото в себе си. И тогава, говори ли красиво, той трябва сам да се радва, че е казал Истината, тъй както Бог изисква.

По какво се различава Истината от лъжата? Ще ви дам един пример, за да различавате човека на Истината от човека на лъжата. Представете си, че в една болница има сто души парализирани и пред тях се явят десет души, които претендират, че са хора на Истината. Ако са хора на Истината, от тяхното слово парализираните трябва да станат от

леглата си. Първият започва да им говори: „Бог е Любов.“ Всички лежат на леглата си, не мърдат. Вторият говори: „Бог е Мъдрост.“ Болните пак лежат на леглата си. Третият говори: „Бог е Истина.“ Болните са в същото положение. Така се изреждат деветте един след друг, но болните не оздравяват. Излиза най-послед десетият, който наистина е придобил Истината, живее в нея; той казва на болните: „В името на Божията Любов, Мъдрост и Истина, бъдете свободни!“ В този момент още болните наскочат от леглата си и започват да пеят за слава Божия. Питам: кой от десетте души говори Истината? – Този, който можа да дигне парализираните от леглата им. И после казват на този човек: „Ти не говори, както трябваше.“ – „Не е важно как съм говорил, но важно е тези хора да стъпят на краката си и да се движат, да се радват на живота. Това Бог иска, това и те самите искат.“

Може ли човек със своето слово да направи това нещо, то е доказателство вече за хубаво, за истинно говорене. Някой може да говори много красиво, но болните да си останат пак в леглата. Друг може външно да не говори толкова красиво, но от неговото слово болните оздравяват, здравите осмислят живота си и всички заедно започват да изпълняват Волята Божия. Казвате: „Ние не знаем що е Истина.“ Казвам: когато говорите на хората и от вашето слово всички заедно започват да пеят, да славословят Бога и да изпълняват Волята Му, вашето слово е истинско, то съдържа в себе си Великата Божия Истина.

Изпейте упражнението *Изгрява Слънцето*.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

ПРАВИ И КРИВИ ЛИНИИ

*Втора лекция
25 ноември 1925 г.*

ПРАВИ И КРИВИ ЛИНИИ

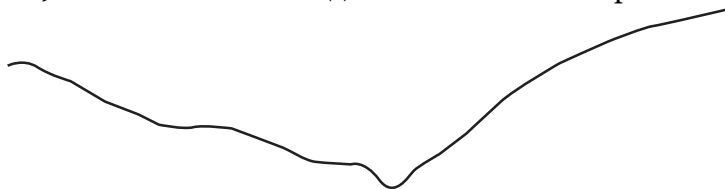
Верен, истинен, чист и благ всякога бѣди.

Прочетоха се работите върху темата „Най-красивият орган в човешкото тяло“.

От темите се вижда, че почти всички сте на едно мнение. Всички считате окото за най-красивия орган. Разнообразието се отнася само до службата на окото. В какво седи красотата на известен орган? Мнозина казват, че красотата на човека седи в неговата душа. Какви са качествата на красотата?

За следния път пишете върху темата „Качества на красотата“. Като мислите върху тази тема, все ще се доберете до известни истини.

Окултният ученик трябва да разбира преди всичко езика на Природата, как тя се изразява. Някога Природата се изразява много просто, с елементарни изрази, но това ни най-малко не говори за простота в Природата. Някога тя се изразява много сложно, но и това не говори, че между тези нейни изрази няма пълно съчетание. Напротив, и в простите, и в сложните изрази на Природата има пълно, хармонично съчетание. За да се разберат сложните изрази на Природата, изисква се познаване на геометрията и на геометричните форми. Например съвременните учени са създали пишещи барометри, в които с помощта на перо се описват промените на времето. Колкото промените са по-големи, толкова и линията е по-крива, с по-големи повдигания и спадания, т.е. с по-големи отклонения от правата линия. Кривата линия (фиг. 1) ни показва такова едно отклонение от правата.

Фиг. 1

Тия повдигания и спадания на линията съответстват на атмосферното налягане. По тях може да се определя и влагата във въздуха. Понеже влагата пък е свързана със силите в Природата, от количеството на тази влага ще се определи какви сили и какво количество от тях са взели участие при промените на времето за всеки даден момент.

Да допуснем, че някои разумни същества от Невидимия свят искат да се проектират в нашия свят. Нали някога свети Илия се възнесе на Небето с огнена колесница? Тогава как ще се проектират ангелите и архангелите например във физическия свят? Какви линии ще образуват те? Казвам: колкото съотношенията между линиите, които те образуват, са по-правилни, толкова и съществата са по-разумни. Следователно от кривата линия, която се образува при промяната на времето, вадим заключение, че тук вземат участие и неразумни същества, неразумни сили, които създават големи пертурбации в Природата. Значи понякога и растенията, и животните вземат участие в промяната на времето. Като наблюдаваме барометъра, виждаме, че линията, която перото описва, върви правилно и спокойно и веднага след това започва да криволичи, да слиза и да се качва. Значи някакви неразумни сили са повлияли върху времето. Това зависи още и от чувствителността на барометъра: колкото е по-чувствителен, толкова по-вярно той схваща и най-малките промени на времето, били те даже и на далечни разстояния.

Въз основа на този закон ние вадим и следното заключение: колкото едно същество е по-разумно, и линиите на лицето му ще бъдат по-правилни. Например каквито са линиите на носа у човека, такава ще бъде и неговата мисъл. У някои хора долната устна е по-къса, а горната – по-дълга; у други пък е обратно. По дължината и извиванията на тези линии може да се съди за характера и способностите на човека. Това може да определи само онзи, който разбира отношението между живите линии. По живите линии върху лицето на човека може да се чете така, както графологът чете по почерка. Някои пишат дебели, груби букви и числа, а други пишат нежни, деликатни букви; едни пишат остри букви, а

други – обли, кръгли; едни започват писмото си например с нежни, деликатни букви, но завършват с груби, дебели букви. Кой са причините, че тези хора започват грубо? Тънките нежни линии показват, че някъде се явява един малък слаб извор. Постепенно обаче в този извор започват да се вливат нови притоци вода, които го правят силен, голям и той се изразява в груби, дебели линии. Значи когато този човек е започвал писмото си, в него е действал само един мозъчен център, но впоследствие повече центрове вземат участие и той изменя начина на писането. Това показва още, че и в началото на неговия живот е действал главно един мозъчен център, а после са се пробудили още няколко, които са увеличили енергиите на неговия организъм.

Някои хора мислят, че тези неща не са важни за живота им. Те са много важни, защото определят вътрешния живот на човека. Външният живот на хората пък не е нищо друго освен резултат на вътрешния. Ако човек иска да разбере сегашния си живот, той трябва да се върне с хиляди години назад, да прочете всичко, което е написал, и да съпостави миналото си с настоящето. Това той може да прочете по линиите на лицето, на носа, на ушите, на устата, на брадата; също така това може да прочете и по устройството на своята глава, на ръцете си, както и на цялото тяло. Да се върнем назад – това подразбира да проучим всички линии на нашето тяло. По носа на даден човек можем да прочетем какви са били неговите деди и прадеди отпреди хиляда години и до днес. По неговия нос можем да проследим и условията, при които те са живели и са се развивали. Това са ред математически задачи, които могат да решават само онези, които знаят висшата математика и геометрия.

Някой казва: „Какво ме интересува миналото?“ – Ами защо ви интересува настоящето? Преди всичко миналото на човека е свързано с неговото настояще така, както изгревът на Слънцето е свързан с неговия залез. И тогава съществува следният закон: всеки човек трябва да се прояви. Без прояви животът няма смисъл. Животът е реален само тогава, когато се проявява в каквато и да е форма. Тия форми, в които

съвременните хора се проявяват, са преходни. Обаче срещат се хора и на Земята, и на Небето, с установени форми. Те са същества със завършен, установен характер; те са същества, които са завършили своето развитие на Земята. Като отидете в Духовния свят, вие ще видите тези същества във всичката им красота, а на Земята тази красота се изразява главно в правилни и хармонични линии. Временните, преходните характери мязат на буквите, които в разните езици се изменят. Има някои букви, които са еднакви почти във всички езици. Например буквата А, буквата О и други. Буквата О показва, че в нея има скрити сили, още непровявени. Следователно, за да се прояви дадена сила, тя трябва да даде нещо от себе си. И наистина, когато буквата О е дала нещо от себе си, образувала се е буквата А. Значи буквата А е начало на проявяването.

Това са символи, които вие трябва да знаете, защото те съществуват в Природата. Например разгледайте линията на човешките устни и размишлявайте защо Природата ги е създала такива именно; после размишлявайте върху въпроса как и защо е създала този разрез между двете устни, който ние наричаме уста. Дълбок замисъл има в създаване на устните в човека, но нам се вижда днес това нещо така естествено, така просто, че не се замисляме даже върху него. Всички хора имат уста, но забележете, че у всички хора устите не са еднакво големи, не са на едно и също място, не са на еднакво разстояние от носа; устните им не са еднакво дебели, нямат еднаква форма, и т.н. По тези признаци именно и хората се различават. Ще кажете, че това не е важно. За простия човек нищо не е важно, но за учения, за идейния човек всичко е от значение. Той се стреми да разбира нещата тъй, както Бог ги е създал първоначално. Проучването на тия неща съставлява положителна, Божествена наука, в която няма никакви заблуждения. Когато човек изучава Божествения свят, в него няма никакви противоречия, той изпитва само радост и веселие. Срещнете ли някой волеви човек, той е активен, човек на дейността, или както го наричат индусите, *rajas*. И най-после може да срещнете някой глупав, невежа човек, който нищо не разбира. Такъв човек индусите наричат *tamas*.

И тъй, в света съществуват три категории хора: първата категория е човекът на Истината, Божественият човек, когото индусите наричат *satwa*; към втората категория се отнася волевият човек – *rajas*, а към третата категория – обикновеният човек – *tamas*. Когато говоря за Истината, за Мъдростта и за Любовта, аз разбирам три определени неща. Под думата *истина* разбирам Божествения закон, чрез който е създаден разумният свят – към този свят именно и ние се стремим. Истината съдържа в себе си велики методи, чрез които ние можем да работим. Мъдростта пък е единственият обект, към който ние трябва да се стремим. Тя е създала телата на всички същества, които се поддържат чрез законите и методите на Истината. Любовта внася съдържание, живот в тези форми.

Мнозина казват за някого: „Той е умен, мъдър човек.“ Значи този човек има Светлина в себе си. Следователно, щом дойде Светлината, тя винаги създава образи, форми. Във формите се виждат вече и най-малките частици, както и законите, по които частиците се съчетават, за да образуват формите. Някой казва, че Бог му говори. Питам: по какъв начин ти говори? Не е достатъчно само да кажеш, че Бог ти говори, но трябва да знаеш по кой начин именно ти говори, защото Бог говори на хората по три начина. Когато им говори чрез закона на Истината, Той им дава методи, по които могат да работят при всеки даден случай. Когато им говори чрез закона на Мъдростта, Той им показва образите, които те трябва да реализират в себе си. В това отношение Христос е съвършен образ. Какви са качествата на съвършения човек? Вие ще кажете, че той трябва да бъде мъдър, истинолюбив. Да, но думите *мъдър*, *истинолюбив* са неопределени понятия. Кажете ми поне една дума, един съюз например от езика на Истината. Вие още не можете да произнесете нито една дума според законите на Истината, а мислите за себе си, че сте придобили Истината. Тук именно е вашето заблуждение. Някой казва: „Аз зная английски език много добре.“ – Щом знаете английски, кажете една дума, но така, че и англичанинът да не познае, че сте чужденец. Можете ли да произне-

сете по този начин една английска дума? Не можете. Тогава не казвайте, че знаете английски език много добре. Ако е въпрос за български език, като българи вие можете да произнесете една българска дума правилно. За да произнесете правилно една дума от езика на Истината, вие трябва да имате толкова нежно гърло: всички да разберат, че вие не сте човек от *мира сега*. При сегашното състояние на хората, когато те по десет пъти на ден скърбят и се радват, падат и стават, те още не могат да си служат с езика на Истината. Който иска да си служи с езика на Истината, той трябва да е надраснал дребнавостите и да разбира дълбокия смисъл на живота. Когато вижда хората да скърбят и да плачат, той трябва да знае защо скърбят и плачат; когато ги вижда да се радват, пак трябва да знае защо се радват. Някой си счупил крака. Трябва ли човекът на Истината да плаче заедно с него? Ученик стои пред дъската и плаче, че не може да реши някоя трудна задача. Човекът на Истината и в единия, и в другия случай знае дълбоките причини за това и той бърза да помага на тези хора, а не отива да плаче заедно с тях.

Ако срещнете в някоя книга числа с различни знаци пред и след тях, както в написаните тук няколко числа: $6+$, $7-$, $+6$, -7 , какво значение ще им дадете? Числото $6+$ показва, че някой човек има да получава нещо, някакво наследство например. Като получи наследството, на какво число ще бъде равен той? Числото $7-$ показва, че от някой човек трябва да се вземе нещо. Като се вземе от него това число, на какво ще бъде равен и той? Да допуснем пък, че числото $6+$ представлява ябълково дърво, посадено на богата почва, а при това и редовно се полива. Какво ще придобие това дърво в продължение на десет месеца? Ако пък това дърво е при неблагоприятни условия, какво ще стане с него? То ще изгуби нещо от себе си. Значи в първия случай ще имаме $6 + 1 = 7$, а във втория случай ще имаме $7 - 1 = 6$. Според този закон числото 6 е майката, а $7-$ е бащата. Щом се роди дъщеря, майката се увеличава; когато син умира, бащата губи. Тогава той става по-слаб от майката, енергиите в него се намаляват. Тъй че когато хората плачат за своите умрели, всъщност те

не плачат за самите тях, а за загубата, която претърпяват. Когато майката плаче за дъщеря си, то е, защото тя е станала по-слаба, загубила е нещо от себе си. Следователно, когато хората губят, те всякога плачат, скърбят, а когато печелят, те всякога се радват. Казвате: „Ами Христос защо плака?“ Той плака за еврейския народ, който изгуби благоприятните условия на живота. И след това Той им каза: „Аз ще отида при Отца Си, ще ви приготвя жилища и вие ще се зарадвате: скръбта ви ще се превърне в радост.“ Вместо евреите други народи спечелиха и затова радостта на Христа беше по-голяма от скръбта Му. Казвате: „Защо еди-кой си човек плаче?“ – Защото сте му взели нещо. – „Какво трябва да направим, за да не плаче?“ – Върнете това, което сте му взели.

И тъй, помнете следната философия: не вземайте от човека онова, което не можете да му дадете. Това са задачи в живота, които всеки трябва правилно да разреши. Доброто в света може да се изрази със знаците за събиране и умножаване (+ и x), а злото – със знаците за изваждане и деление (– и :). Доброто оперира със събиране и умножение, а злото – с изваждане и деление. Вълкът например знае да изважда и да дели. Първо той се приближава до кошарата, изважда една, втора, трета овца от стадото, занася ги някъде в гората, дето започва да ги дели. Той знае делението по всички правила, а не само на теория. Доброто пък създава нещата. Следователно всички процеси у нас, които делят, трябва да се ограничат.

Това е философия, това е наука. С това именно се занимава окултната наука. Тя дава методи на човека за развиване на Божественото в него, което твори. Хората постоянно се смущават от това защо този или онзи живеят така. Защо хората живеят така – не мислете по този въпрос, но се запитайте защо вие живеете така. Някой казва: „Защо хората не ме разбират?“ – Ами защо ти не разбираш хората? – „Защо еди-кой си ме обиди?“ – Ами ти защо го обиди? Питам: в какво се заключава обидата? Обидата седи в това, че думите на някой човек ви оскърбяват. Следователно, кажете ли някому нещо, което може да го обиди, веднага се коригирайте. Дайте място

на Божественото в себе си – то да се прояви. Само по този начин човек може да расте. Затова и Писанието казва: „Не съдете, да не бъдете съдени!“ Бог не съди никого, ние сами се съдим. Силният човек сам се съди. Той казва: „Това, което направих, което казах, не беше добро.“ Някой казва: „Аз съм учен човек, погрешки не правя.“ – Не мислете така. И учените правят погрешки. Представете си, че вие сте учен, учител сте в някоя гимназия и задавате на учениците си темата „Най-важният елемент в Природата.“ Като пишвате темата на дъската, вие изпущате една буква и вместо *най-важният*, пишете *на-важният*. Изговаряте думата правилно, а изяждате една буква. Защо направихте тази погрешка? Две причини може да има за това: или съзнателно може да я направите, за да проверите вниманието на учениците си, или от навик да пропускате по една или две букви в думите. Има хора, които изпускат букви в края на думите – особено това се забелязва в подписите им. Те така се подписват, че краят на фамилията им не може да се чете. Когато човек изписва всичките букви, това показва, че той свързва всичките си работи. Така пишат обикновено хора, които разполагат с време. Когато човек изпуска някои букви, особено крайните, това показва, че той бърза, няма време да свърши работата си. В българския език и да се изпускат букви, пак може да се чете написаното, но еврейският език не търпи това. Той е точен, определен език.

Следователно, дойдем ли до Истината, трябва да знаем, че всички нейни форми са строго определени. Там не може да се лавира. В Истината нещата не могат да се изменят нито на йота. Ето защо всеки трябва да има стремеж да изменя своите състояния от лоши на добри. Не е лошо, когато човек мени състоянията си, това го обогатява вътрешно, но той трябва да е над всички състояния в себе си, да се разбира. Дойде ли ви някое тъжно състояние – това не сте вие; дойде ли ви радост – пак не сте вие; разбогатеете ли – това не сте вие; осиромашеете ли – пак не сте вие; придобиете ли знание – не сте вие. Всички тия неща: богатство, знания, сила – това са състояния само. Вие трябва да дойдете в реалното, да знаете къде се намира човекът. Дойдете ли до реалното в

човека, вие можете да се спогодите с него. Разумният човек не обръща внимание нито на своите, нито на чуждите погрешки. Той само коригира и върви напред. Докато хората се спират пред погрешките, те живеят по човешки. Ако някой ангел слезе на Земята и види, че един вълк яде овца, мислите ли, че той ще тръгне след вълка да го гони? Напротив, той ще каже на вълка: „Добре направи, че изяде овцата. Изяде ли я поне по всичките правила на естеството си?“ Вълкът ще отговори: „Изядох я, но остана от нея един малък излишък.“ Този излишък ще създаде кармата на вълка. Ангелът знае това нещо и не прави опити да изменя кармата на вълка, нито пък да изменя неговото естество. Всички овци, които са пострадали от вълка, един ден ще създадат неговото нещастие. Как? – Като го глобят, като го накарат да плати всичко. Разправят за един вълк, който посред ден влязъл сред едно стадо от сто-двеста говеда и грабнал от него едно теле. В този момент всички говеда се нахвърлили отгоре му и с рогата си го удряли, мушкали, докато го разкъсали на парчета. Питам: трябваше ли този вълк да бъде толкова глупав да влезе сред стадото? Той си мислел, че и говедата пасат трева като овцете. Не, те имат рога, с които мушкат и могат да разкъсат един вълк.

Казвам: всички лоши постъпки в живота носят и своите лоши последствия. Те създават особени форми, през които ще мине този, който ги е създал. Докосне ли се до тази форма, тя като бомба ще избухне и нейният създател ще бъде първият, когото тя ще убие. Забележете: много от съвременните изобретатели на бомби, на избухливи газове и на ред още зловредни изобретения, са платили с живота си. Гледаш: някой изобретател днес прави опити, утре прави опити със своето изобретение, докато някоя бомба избухне и му отнеме или крак, или ръка, а понякога и целия живот. И затова казвам: не се самозалъгвайте да мислите, че каквото и да вършите, ще мине незабелязано. Не, Живата Разумна Природа държи сметка за всичко. Едно правило дръжте в ума си: честни бъдете! В честността се крият велики енергии, които въздигат човешката душа.

Човек трябва да бъде честен и справедлив. Това са първите морални сили, с които той трябва да си служи. Освен това той трябва да бъде интелигентен и благороден. Без тези сили той не може да се прояви като човек. Всяка негова постъпка трябва да изразява благородство, в което Бог да се прояви. Всяко негово действие трябва да е продиктувано от Мъдростта. Който погледне тази постъпка, да види в нея светлината на Мъдростта. Постъпва ли човек така, той ще привлече Бога в себе си и по този начин ще бъде полезен на ближните си, ще може да им помага. Влезе ли Бог в човека, той престава да живее за себе си, прощава се с дребнавостите на живота и се слива с Бога. Само такъв човек може да отиде на Небето. Един човек е достатъчен за Небето. Той ще представлява всички останали хора. Яви ли се човек на Небето, между красивите ангели, и той трябва да бъде красив. В ангелския свят не могат да живеят грозни същества. Влезе ли някой грозен човек между ангелите, достатъчно е само веднъж да се погледне в техните огледала, за да се ужаси от своя образ. Види ли образа си, той за нищо вече не е в състояние да остане между ангелите. Те нищо няма да му кажат, но той ще изпита в себе си голяма тъга, че не разбира живота им, не разбира езика им, и ще пожелае час по-скоро да слезе на Земята. Ангелите ще се отнесат внимателно към него, но не могат да направят никаква връзка с него, защото знаят, че той е невежа човек. Трябва ли след всичко това той да им се представя, че знае много? Рече ли да им се представя за това, което не е, той вече е влязъл в злото. Щом е попаднал между ангелите, ще трябва да се смири и да си каже: „Господи, тези същества са високо напреднали, аз не съм за тук. Моля Ти се, определи ми мястото.“ Когато хората искат да се представят за такива, каквито не са в действителност, те повдигат главата си нагоре, заемат положение, което не отговаря на действителността.

И сега като окултни ученици, като хора, които искат да изучават Истината, вие трябва да знаете, че всички форми, които хората имат, както и всички техни движения, се дължат на техните мисли, чувства и действия. Които от тях са

неправилни, нехармонични с Природата, трябва да се коригират. Как могат да се коригират? Кой как мине покрай такъв човек, било някой добър човек, било някое дете – все ще му направят по една малка забележка в едно или в друго отношение. Невидимият свят не обича да казва нещата изведнъж, но той казва всеки ден по малко. Задачата на човека не е да се преобрази изцяло в един ден само, но да изправя поне по една микроскопическа част от своя живот. Днес ще изправи една микроскопическа част от някоя линия на лицето, на носа, на устата, на веждите си и т.н., утре ще изправи друго нещо. Всеки ден ще ретушира по нещо в лицето си, както художникът ретушира някоя своя картина с четката си. Ако човек през целия си живот може да подобри очите си или устата си, или ушите си, или брадата си, да ги доведе до положение да съответстват на реалността, това е голяма придобивка. За да се постигне това, всички мисли, чувства и действия в човека трябва да бъдат съзнателни, да преминат през законите на неговото сърце, през законите на неговия ум и през законите на неговата воля. По този начин ще се развие Божественото начало в него и той ще може да работи за в бъдеще по-успешно и съзнателно.

Като разглеждам темите ви, намирам, че някои ги пишат красиво, чисто, отчетливо; други ги надраскват набързо, както им дойде. Най-доброто време за размишление върху дадена тема е вечер, в 10 часа, когато повечето хора спят. Този час е най-добър за размишление върху това, което Бог е сътворил. Като обмислите въпроса добре, напишете си темата спокойно, тихо, с красиви правилни букви. Пишете ли така, това ще повлияе благотворно и върху характера ви. Всички хора имат наследени качества, добри и лоши, от своите деди и прадеди, върху които трябва да работят: добрите да развиват, лошите да възпитават и облагородяват. Някои хора имат добро желание да пишат правилно, красиво, но са наследили една черта от своите деди – да изяждат от време на време по една буква в думите. Те сами не могат да видят, че са пропуснали някои букви. Други пък, каквото и да пишат, винаги забравят да турят датата.

Сега всички трябва да привикват към новото, т.е. да работят според изискванията на Живата Природа – без погрешки. Новият живот изисква да се избягват старите погрешки. Повтарят ли се те, човек не може да се извини. Ако той прави нови погрешки, благодарение на това, че влиза в нова област, между непознати местности, погрешките му се извиняват. Стара погрешка е например одумването. Искате ли да се освободите от този стар недъг, препоръчвам ви следния метод. В продължение на цяла година определяйте всеки ден по едно, когото ще одумвате. Например на първи януари, понеделник, запишете името на едно от вас, когото определяте да бъде одумван, и всички кажете нещо по негов адрес, кой каквото знае – добро или лошо. На другия ден, втори януари, вторник, вземете друг човек и го подложете помежду си на подобна критика. Така продължавайте всеки ден, докато изкажете всичко, каквото знаете. По този начин ще отвикнете да критикувате и всички противоречия, които ви спъват в живота ви, ще изчезнат. Така тежестта ще се разпреди равномерно върху всички. Сега обаче върху едни хора пада по-голяма тежест, като ги хвалим или корим много, а върху други – по-малка тежест. Природата обича равновесието. Когато човек одумва някого, той трябва да бъде справедлив. И след като се изкаже, ще се запита: „Вярно ли е всичко това, което говорих?“ Окултният ученик трябва да бъде праволинеен, т.е. когато говори добро или зло, било за другите или за себе си, той трябва да бъде искрен. Който не е съгласен с този метод, нека всеки ден ангажира мисълта си с красиви и възвишени неща, по-високи от обикновения делничен живот.

Сега да се върнем към основната мисъл на лекцията. Вие не трябва да се отказвате от действителността. Някой казва: „Аз не мога да живея чист и възвишен живот.“ – Тогава ще бъдеш активен, деятелен. – „И това не мога – аз искам да почивам.“ – Можеш и да почиваш, но всяко нещо трябва да дойде на своето време. Почивката е временно състояние, тя не може да бъде вечна. Да се отказваме от живота – това не е Волята Божия; да се пресилваме, да се изнасилваме – това не

е Волята Божия. Всеки трябва да даде израз на живота, който Бог е вложил в него. Всеки ученик трябва да бъде искрен, доблестен и да не се мъчи да подражава на другите. Изразява ли човек своя живот, тъй както се развива в него, той ще получи Божието благословение. Само Бог ни знае, Той ни познава най-добре, а ние сме предмет, обект на Божието знание. Следователно във всеки даден случай аз зная за себе си това, което Бог знае за мен. Божието съзнание е всякога будно за нас. Той постоянно ни държи в ума и в сърцето Си. Когато Бог държи в ума Си, той постоянно прогресира, расте. Види ли, че някое цвете расте, Той го полива с росата Си и огрява с лъчите Си. Види ли, че някое същество страда, скърби, Бог се радва; радва ли се това същество, и Бог се радва. Срещне ли някой невежа – спре се при него, даде му малко светлинка и си заmine. Срещне ли някой учен – погледне го, порадва му се и си продължи пътя. Вие ще цитирате стиха: „Бог на горделивите се противи, а на смирените дава благодат.“ Върви някой богат, учен човек с пълен чувал на гърба си, среща Господа и Му казва: „Господи, аз работих и забогатях!“ – „Добре, продължавай пътя си.“ След него Господ среща друг човек, с празен чувал на гърба си, който плаче и нарежда: „Господи, аз осиромашах. Няма ли Правда в света?“ – „Почакай малко, сега и ти ще придобиеш нещо.“ Господ веднага спира богатия и му казва: „Дай половината си богатство заради Мене на този беден човек!“ Той сваля от гърба чувала си, пресишва половината богатство в празния чувал на бедния и после двамата продължават да вървят заедно, да пеят и славословят Бога. Така постъпва разумният човек в света.

Следователно по същия начин и ние трябва да постъпваме със своите мисли и чувства, без да се самоосъждаме. Например случи се, че някоя наша мисъл е много натоварена, а друга някоя е празна, слаба. Какво трябва да направим? – Натоварената мисъл да даде малко от своя товар на слабата, за да се уравновесят. Постъпваме ли така, много от нашите дефекти ще се изправят. Същото може да се приложи и към чувствата. Тези мисли, които ви давам сега, са необходими

за обяснение на някои закони, с които можете да изправите своите недъзи. Някои питат: „Ние изправни ли сме в своите работи? Как изглеждаме?“ Питам: вие какво мислите за себе си? Ако вие се мислите за изправни, и аз ви считам такива. Каквото човек мисли вътрешно за себе си, това мислят и другите хора за него. Някои казва: „Добър човек ли съм аз?“ – Ти какво мислиш за себе си? – „Не съм много добър.“ Казвам: този човек не е искрен. Той иска да предизвика другите, да се изкажат какво мислят за него. Добър човек е той, добри са и всички останали хора, понеже Бог ги е създал. Човек е и красив, и добър, но се е накалял отгоре. Той трябва да се измие добре, да изчисти всичката кал от повърхнината си, за да се прояви Божественото в него. Задачата на всеки човек е да изчисти своята кал, с която се е напръскал отгоре, за да види, че наистина е чист и светъл.

Сега аз бих желал вие често да пеете, да прогресирате в пеенето, да се издигнете над окръжаващата среда. Пеенето изисква силно концентриране. Който иска да пее хубаво, най-първо той трябва да се освободи от влиянието на хората и да пее за себе си. Пей за себе си, да удовлетвориш своето музикално чувство, пей за съществата от Невидимия свят и най-после пей за хората! Пеете ли първо за хората, те ще окажат известно влияние върху вас и вие ще почнете да се съмнявате. Съмнява ли се човек, той не може да пее хубаво: гласът му е груб, неточен. Гласът на добрия певец трябва да бъде мек, ясен и изразителен; умът му не трябва да е раздвоен. Изобщо музиката се отнася към формативните сили в Природата. Тя е във връзка с интелектуалните способности на човека. Вземат ли участие при пеенето и нисшите чувства, например тщеславието, певецът вече има желание и другите хора да го чуят как пее: той иска да има тяхното добро мнение, тяхното внимание, а с всичко това той губи в пеенето. Това чувство се среща и в животните. Веднъж аз наблюдавах един славей, като пееше. Той беше затворил очите си, забравил се беше в песента си, в желанието си да бъде чул и от другите славеи. Като се приближих към него, той се стресна, отвори очите си, засрами се и престана да пее. Той се засрами, защото аз

разбрах неговото тщеславие в пеенето. Той не пееше само за себе си. Може да се яви спор сега дали наистина той се е засрамил. За мене това е безспорно така. Той се засрами и като за извинение казваше: „При други условия аз бих пял по-хубаво.“

Съвременните певци, когато обичат някого, и те като славеите не могат да пеят пред него хубаво. Защо? – Защото при пеенето се намесват други чувства, които спъват ума. Пеенето пък е способност, качество на ума. Хубаво може да пее само интелигентният човек. Когато умът на човека проработи, тогава той започва да пее. Докато само чувства, той не може да пее. Забележете: когато се дават хубави концерти, парчетата, които са предвидени в програмата, не изразяват толкова чувства, колкото права мисъл. Всеки ще пее за сърцето си дотолкова, доколкото да се разкае, да вземе един нов път, подем нагоре. Изобщо докато умът на човека не е проработил, той не може да пее. Но и онзи, който много мисли и философства, и той не може да пее. Добре пее само онзи, който има чист, природен, а не критически ум; добре пее само онзи, който мисли по Божествен начин, а не по човешки. Дребнавостите в живота пречат на музикалното чувство. Единственото нещо в живота, което създава най-красивата музика, е скръбта. Когато човек скърби, той мисли, а мисълта създава музиката в него. Слушали ли сте някой кавалджия овчар да свири? Слушате го: свири той и сълзи пролива. Кога свири кавалджията хубаво? – Когато неговата възлюбена го напусне и се ожени за друг някой. Като вземе кавала си, той започва да мисли за нея и излива скръбта си. Значи скръбта представлява тъжната душа. Няма по-хубава форма за тъгата на душата от скръбта. Нашата скръб е представена на Небето с много красиво лице. Когато някой човек скърби и плаче на Земята, на Небето той е много красив. И действително, скръбта е создала истинската музика и поезия в живота: тя е создала дълбочина в музиката, дълбочина в поезията. Коя скръб създава дълбочина в музиката? – Скръбта на възвишените същества. Те не скърбят за себе си. Тяхната скръб е велика, благородна и буди възвишената мисъл. Тя носи светли-

на за съзнанието на човека. Радостта пък е създала веселата музика. Тя внася разширение в ума и чувствата на човека.

Мнозина от вас са музикални, но религиозното чувство у някои пречатства за развитието на музикалното. Те считат, че като религиозни хора не трябва да пеят, и съзнателно се въздържат. Въздържа ли се някой да пее, той е светски човек. Истински религиозният човек всякога трябва да пее, да слави Бога със своята песен. Когато ангелите искат да развият музикалното чувство на някой човек, те го поставят на големи страдания и изпитания. С това същевременно те развиват и дълбочина в чувствата му. Скръб и тъга са две различни понятия. В скръбта човек всякога знае защо скърби. Той има някаква цел, която иска да постигне, и като не може, скърби. Тъгата е неопределена. Скръбта, тъгата, радостта са различни методи, с които Невидимият свят си служи, когато иска да развие музикалното чувство в човека. Истинският музикант същевременно трябва да бъде математик, да има силно въображение, да разсъждава правилно. Музикантът, певецът същевременно трябва да бъде и поет, и религиозен човек. Най-правилната проява на религиозното чувство е Любовта към Бога.

Любовта към Бога се изразява по три начина: да слушаш, да чуваш Божия глас, да го възприемаш в себе си и да изпълняваш Неговата воля. Това значи истински просветен човек. Той се отдава изцяло в служене на Бога. Всички негови мисли и чувства са в услуга на възвишеното и благородното в живота. Много хора само външно, формално са религиозни – вътрешно това чувство отсъства у тях. Има ли човек Любов към Бога, той постепенно се облагородява. Онзи, у когото това чувство е събудено, има вътрешна мекота. Той никога не оскърбява. Каквото и да каже на човека, колкото и строги да са думите му, те никога не произвеждат болка, понеже са пропити с мекота.

Някой казва: „Как можем да познаем, че Бог съществува в света?“ Едно от доказателствата, че Бог съществува, е благостта, която всички хора чувстват, въпреки големите злини в света. Зад всички противоречия в живота се крият

Божията Любов и Божията благост. Един ден, когато всички хора дойдат до положение да мислят, както Бог мисли, и да чувстват, както Бог чувства, и новата култура ще дойде. Дойде ли това време, всеки човек трябва да бъде доволен от себе си. Пробният камък, с който ще се познават хората на новата култура, ще бъде следният: вашите неприятели ще дойдат да ви оберат, ще ви отнемат всичкото богатство, и ако вие запазите пълно присъствие на духа и не се поколебаете в нищо, вие сте хора на Новото време, вие сте хора, в които Бог живее. Искан ли човек да се повдигне, той трябва да се стреми към Бога, да придобие Божията Любов. Без Бога няма растене, няма подем. В Бога всичко е възможно, без Него нищо не се постига. Събере ли се любовта на всички хора, това приблизително ни дава идея за Божията Любов.

И тъй, колкото душата на човека е повече проявена, т.е. събудена, толкова по-хубаво той пее. В това отношение на всички предстои много работа. Че имате много работа, това ме радва – то трябва да радва и вас. Всички съвременни хора трябва да работят за постигане на Божията Любов, на Божията Мъдрост и Божията Истина.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

АУМЕН

*Трета лекция
2 декември 1925 г.*

АУМЕН

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Прочете се резюме от темите „Най-красивият орган в човешкото тяло“.

Прочетоха се няколко от работите върху темата „Качества на красотата“.

За следния път ще пишете върху темите „Първата стъпка в живота” и „На какво трябва да се радва човек“.

Радостите, това са баниците на живота; скърбите, това са сухият хляб на живота. В обикновения живот хлябът е важен, защото той дава сила на човека. Ако през целия си живот се храните само с баници, ще бъдете ли благодарни? Не, вие ще имате нужда от разнообразна храна. Значи разнообразието се изразява чрез простота в нещата. Ние вземаме думата *простота* в идеен смисъл. Например, ако слушате някой виден певец или някоя знаменита певица, едни от вас ще се огорчат, а други ще бъдат доволни, че са имали случай да чуят такова особено пеене. Значи музиката, пеенето действат различно върху различните хора. Защо? – Защото едни я възприемат само външно и се огорчават, че и те не могат да пеят или да свирят така хубаво. Други пък я възприемат вътрешно и се радват, когато слушат хубаво пеене или свирене. Също така хората или се радват, или се огорчават, когато слушат някой красноречив оратор да говори. Обаче Великият закон, който разпределя благата в света, така ги е разпределил, че и на великите хора да липсва нещо. И на малките, на обикновените хора липсва нещо, и на великите хора липсва нещо.

Сега всички хора се стремят да бъдат велики. Мислят ли те, че могат да станат велики като Бога? – Никога! Станат ли велики като Бога, те ще се слейт с Него. Оттук се явяват ред разсъждения, ред философски въпроси: могат ли частите да се слейт с цялото и да се изгубят и може ли цялото да се

изгуби в своите части? Колкото и да се разисква върху въпросите какво нещо е цялото и какво – частите, те всякога ще останат неразбрани. Ако вземем една ябълка и я разделим на няколко равни части, мислите ли, че сладостта на ябълката във всичките ѝ части ще бъде еднаква? Тези части от ябълката, които Слънцето е огрявало най-много, ще бъдат най-сладки. Другите ѝ части, които Слънцето е огрявало по-малко, ще бъдат и по-малко сладки.

И тъй, степента на развитието, до която е достигнало вашето съзнание днес, е такава, че много важни въпроси за вас са още неопределени. Например вие казвате: „Трябва да обичаме Бога, да имаме стремеж към Него.“ Как и по какъв начин ще изразите този стремеж, тази Любов към Бога, и вие не знаете. Мойсей казва: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце!“ Какъв именно трябва да бъде обектът на твоето сърце? После Мойсей казва: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкия си ум!“ Какъв трябва да бъде обектът на твоя ум? И най-после Мойсей казва: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичката си душа и с всичката си сила.“ Значи при тези въпроси вие трябва да се спрете върху положителната, реалната им страна, защото има опасност човек да стане повърхностен. Като се разисква върху тия въпроси, някои мислят, че всичко знаят. Други казват: „Ние не можем да обясним тези неща, но ги чувстваме отвътре, те са ясни за нас.“ Казвам: има разлика от едно чувстване до друго. Вие опитвали ли сте какво значи да понесете греховете на всички хора само за половин секунда и да почувствате всичката им тежест върху себе си? Или опитвали ли сте какво значи да преживеете радостта на всички хора на Земята? Съвременните хора са заети повече с ограничените възможности на своя живот: те се интересуват от близките предмети, от своите постижими желания. Например дайте на някоя кокошка крина жито и ще видите какво я интересува. В дадения случай крината с жито за нея струва повече, отколкото цялата наша философия. Щом се качи на крината, тя разбира вече всичко и започва с буквата ѱ. Буквата ѱ – а, представлява клюнът на птиците, която буква египтяните са

взели от тях. Значи клонът на птиците е символ, който означава, че човек трябва да работи, да твори, да мисли. Сега и вие често казвате: „Много трябва да мислим!“ Питам: вие като ученици какво особено сте измислили досега? Който от вас каже нещо особено, което той е измислил, още сега ще получи премия от хиляда лева.

Изпейте упражнението *Вехади*. Тъй както го изпахте, при това настроение, така се пеят обикновени песни. Когато човек пее духовни песни, той трябва да има вътрешно, духовно настроение. Сега пък аз ще изпея едно упражнение, което считам за свещено. Вие ще слушате, за да го запомните, и после ще го повторите. Ако не можете изведнъж да го възпроизведете, не се смущавайте от това. И в живота нещата не стават изведнъж. Сам по себе си животът е хармоничен, но когато се проявява, забелязват се малки дисхармонии, докато всичко се уравни. Това упражнение ще наречем *Аумен*, но ще го пазите в себе си свещено: ще го пеете само у дома си или в себе си вътре, а не пред хората. Това упражнение е от една стара свещена песен, която аз превеждам от миньорна на мажорна гама. Ако я предам тъй, както е, в миньорна гама, вие не ще може да издържите на нейните вибрации: те ще изменят пулса на сърцето ви. Когато човек пее свещени песни, той трябва да отвори душата си като цвят пред Невидимия свят, да заеме положението и състоянието на чисто, безгрижно дете, без страх от окръжаващите. Дойде ли човек в такова настроение, той ще се слее със същества от разумния свят и само така ще разбере какво нещо е музика, какво нещо е пеене и какво – наука.

Хората на Земята няма с какво да се похвалят. И най-великите музиканти, и най-учените хора на Земята не могат да се похвалят нито с музиката си, нито с науката си. В какво отношение е така? Аз правя сравнение между музиката и науката във възвишения разумен свят и музиката и науката на Земята. Повдигне ли се човек малко по-високо от обикновеното си състояние, ще види, че между разумните същества той няма с какво да се похвали. Гледате: някой актьор играе на сцената някаква роля, но тя е заучена наизуст, тя не е

нещо негово. Неговата заслуга седи само в това, доколко той може добре да изиграе ролята си, да се вдъхнови от нея и да въздейства върху публиката. На същото основание казвам: доколкото и ние можем да се вдъхновим от Божественото, което се проявява в живота – дотолкова е нашата заслуга, дотолкова и ние можем да бъдем похвалени. Ние няма да бъдем актьори. Под думата *актьор* разбираме човек, който действа, изявява, проявява нещата навън. В обикновения живот под думата *актьор* разбират човек, който представя нещата така, както не са. В този смисъл, ако искате да бъдете свободни хора, не трябва да бъдете актьори.

Често, когато някой говори, другите го критикуват вътрешно, казват: „Това граматически не е вярно.“ Казвам: това, което ви се говори, важно е дали е вярно логически, дали е вярно според езика на Истината, а не според граматиката. Когато аз говоря Истината, предпочитам да я изкажа на най-прост език, но понятен за всички, макар и да не е изложена граматически правилно. Казвате: „Защо човек да не говори на красив, чисто граматически език?“ – Има причини за това. Преди всичко граматиката, с която хората си служат на Земята, не е същата граматика, с която ангелите си служат. Никой човек на Земята не може да говори тъй красиво и правилно, както един ангел може да говори. Рече ли да говори като ангел, той ще разруши света. Това е мое твърдение, разбира се. Ако злото не съществуваше, светът щеше да се развали, щеше да се разруши. Ако само за един ден злото би изчезнало от света, нашата Земя би престанала да съществува не във физическо, но в духовно отношение, т.е. животът на Земята не би имал условия да се развива. Ангелският свят в сравнение с физическия, с живота на Земята, е съставен от съвсем друга материя и други принципи го управляват, вследствие на което той не може днес да се приложи на Земята. В това отношение злото на Земята е една необходимост, без която нейният живот не би се проявил; без злото в света Доброто ще остане непроявено. Чрез злото ние познаваме Доброто. Затова именно трябва да бъдем благодарни. От две злини трябва да изберем по-малката. Мислите ли, че

онези духове, които изразяват злото, са благодарни от положението си? Нима ралото, което влиза в земята, е благодарно от своето положение? Нима чукът, който руши камъните, е благодарен от своето положение? Нима крадецът е доволен от себе си, когато краде? Ако го попитате защо краде, и той не знае. Обаче за разумния свят това не е извинение, физическият свят съществува за разумните хора, които трябва да го изучават. В това отношение злото и Доброто са външни обекти за проучване, с цел да ни доведат до известни познания, за да разбираме Божиите пътища. Щом Бог е допуснал злото и Доброто като сили да работят в живота, Той знае защо е направил това. Следователно ние трябва да имаме нужното смирение да изучаваме и злото, както и Доброто, при което Доброто да държим, а злото да избягваме. Казано е в Писанието: „Всичко изпитвайте, доброто дръжете!“

Сега от всички ученици се изисква вътрешна пластичност, т.е. мекота в обходата. Започне ли някой да говори, другите трябва да го слушат внимателно, с известно почитание. Не го ли слушат внимателно, той ще каже: „Вие не се отнасяте с почитание към мен.“ Тогава другите ще му отговорят: „И ти не се отнасяш с почитание към нас.“ Това не е разрешение на въпроса. Разрешението на въпроса седи в следното: и който говори, и който слуша, да се отнасят с еднакво почитание помежду си. Ако учениците не почитат учителя си, какво печелят с това? И ако учителят не почита учениците си, какво печели и той? И едната, и другата страна нищо не печелят. Питам тогава: ако ние се съмняваме в Бога, какво печелим? Нищо не печелим, но постоянно губим и спъваме своя прогрес. Красотата на живота седи в това – човек да се стреми към изучаване и разбиране на вътрешния план, който Бог е предвидил, и да не се занимава с частните прояви в живота. Частните прояви имат смисъл дотолкова, доколкото от тях може да се съчетае Цялото, да се разбере дълбокия смисъл, скрит в Живота. Човек трябва да знае, че каквото и да му се случи в живота, добро или зло, в общия план на живота му всичко работи за добро. В даден случай това нещо може да му причини някакво страдание или скръб, но за в бъдеще

то ще му причини някакво благо, хиляди пъти по-голямо от страданията, които е изживял. И в Писанието е казано: „Каквото и да се случи в живота на човека, който люби Бога, всичко се превръща в добро.“

Казвам: в наша власт е, ако не абсолютно, то поне отчасти, да се освободим от злото. Споровете, които се явяват между хората, не могат ли да се прекратят? – Могат да се прекратят. Защо хората спорят днес? – Защото са разбъркали местата си. Турете всеки човек на неговото място и ще видите, че всякакъв спор, всяко недоволство и недоразумение между хората ще изчезнат. Може ли да бъде доволен цигуларят, който свирил цели 20 години на цигулка, ако вие му отнемете цигулката и му дадете лопата и мотика да копае и обработва някое лозе? Ще бъде ли доволен от положението си работникът на лозето, ако му отнемете мотиката и му дадете цигулка да свири? Нито цигуларят ще бъде доволен от мотиката, нито работникът – от цигулката. Дайте цигулката на цигуларя да свири и мотиката на работника да копае лозето и двамата ще бъдат доволни. Всеки човек трябва да се постави на неговото място, защото в сегашния си живот той има специална работа, определена само за него. Във Вечността човек минава през ред специалности, но в даден живот му е определена известна работа, която само той може да свърши. Знае ли това нещо, човек не трябва да се смущава. Ако днес не е музикант, утре ще стане такъв; ако в утрешния ден не е философ, на третия ден ще стане такъв. Човек променя специалностите си и с това се развива всеотранно. Ако в този живот не сте мъдрец, в друг някой живот ще постигнете това. Стремете се да постигнете всичко, което душата ви желае, но не поставяйте в ума си мисълта да надминете еди-кого си било като поет, било като музикант или философ. Не се стремете да постигнете желанието си с цел да се показвате пред хората. Искате да станете мъдър. Защо? Какво означава думата *мъдрец*. Тази дума крие в себе си Божествена идея. Човек трябва да стане мъдрец не за хората, но за себе си: да разбира света, както Бог го е създал. Бог е създал света за мъдрите хора – те да го изучават и разбират.

Питам: защo се учите да пеете? Какъв смисъл има пеенето за вас? Дали човек пее, или пише, или чете, или говори, или яде, или спи – всичко това трябва да има дълбок смисъл. Трябва ли човек да пее, само за да раздвижва въздуха? Трябва ли той да пише, само за да хаби мастилото? Трябва ли да яде, само за да изтърква зъбите си? Ако в действията на човека няма никакъв смисъл, де е тогава реалността? Всяко действие на човека трябва да има нещо реално. Спи ли той – и в съня трябва да вижда реалността. Когато човек спи, той наваксва изгубената енергия. Яде ли човек, той пак трябва да придобива енергия, а не само да изхабява зъбите си. Разумен човек е този, който от всяко свое действие вади поне една малка придобивка. Малките придобивки в живота са ценни. Днес хората се стремят повече към велики идеи, към големи постижения. Не, всеки ден правете поне по едно микроскопическо добро, без да казвате някому за това. И всеки ден увеличавайте своята работа в това направление, за да видите как Божественото у вас постепенно се разраства. За вас е важно да отворите път в сърцето и ума си за Бога. Отворите ли този път веднъж, Божиите мисли и чувства ще потекат от Бога към вас и от вас към всички хора. Дълбоко в душата си пожелайте да мине Божието благословение през вас, а вие да го отправяте към всички ваши близки. Вие какво правите? Дойде ли Божието благословение у вас, вие не го отправяте като вода да тече по своя път, но го спирате в себе си и казвате: „Трябва ли да помогна на едн-кой си човек? Той не ме разбира. И да му кажа нещо от това, което ми се даде, той няма да го използва правилно.“ – Не, кажи на човека това, което Бог ти е казал; помогни му и повече не мисли. Как ще постъпи той, това е негова работа. Този човек не се е родил в света, за да разбира тебе. Хората са дошли на Земята с единствената задача Бога да познаят, Него да разбират, а не вас. Не е въпросът хората да ви разбират, но вие трябва да разбирате Бога. В това седи красотата, смисълът на живота, в това седи истинската наука и философия; в това се крие вътрешният език на Природата; в това се заключава и Любoвта.

Дойде ли човек до това положение, душата му ще се отвори като цвят на слънчевата светлина и Бог ще му се открие. Рече ли човек да критикува Разумната Природа, той ще намери всички нейни врати затворени. В това отношение Невидимият свят ревниво пази Божиите тайни, Божиите съкровища. Той не дава нищо от тези богатства на души, които не са готови. Ангели с огнени мечове пазят вратите на Божиите съкровища. Опита ли се някой да влезе в една от тия врати, той ще срещне огнения меч на ангелите. Ще кажете: „Защо трябва да се пазят тия тайни толкова много?“ Питам: защо толкова войници пазят царя? Така е наредено. От кого? От хората. Казвам: ако хората са издали много наредби, които трябва да се спазват, колко повече трябва да се спазват наредбите, които Невидимият свят е създал. Защо хората са наредили да се пише с остри моливи върху хартия или с бял тебешир върху черна дъска? Защо трябва да се пише върху черна, а не върху бяла дъска? Черният цвят нали е символ на злото? Ако разсъждаваме по този начин, ние бихме се натъкнали на черните коси или на черните очи. Тогава ще излезе, че черните коси и очи не са за препоръчване. Не, те изразяват известни контрасти в живота. Вие благодарете за вашите черни коси и очи, защото възлюбеният, когото вие очаквате у дома си, ще дойде при вас само за черните ви коси и очи. Нямате ли черни коси и очи, той няма да дойде при вас. Само по тях той ви познава. Благодарете и за сините очи и русата коса, които имате, защото вашият възлюбен ще дойде в дома ви само за тях – по тях той ви познава.

Сега вие ще пренесете тия думи в обикновения живот и веднага ще потърсите известни форми, в които да ги поставите. Ще кажете: „Значи, говори се за хора, които се обичат.“ А пък обичта подразбира непременно млади хора. И затова често казвате: „Млади са, нека се обичат!“ Според вас Любовта е достояние само на младите хора. Млади или стари – всички хора трябва да се обичат и да обичат. В Любовта на двама души, били те млади или стари, има нещо свещено. Отсъства ли свещеното между тях, това вече не е Любов. Сърдят ли се, обиждат ли се двама души, които се обичат, и

това не е Любов. Любовта изключва всякаква обида. Сърденето, обидата говорят за отсъствие на Любов между хората. Те имат свое определено място за живеене, но то не е в Любовта. Следователно вие трябва да разглеждате Любовта и в най-малките ѝ прояви като свещено нещо, като Божествена проява. Само по този начин човек може да се повдигне.

За следния път ще дам една задача на братята и на сестрите: братята да изберат помежду си десет души, които да се отличават с голяма внимателност в отношенията си, за да послужат за подтик на останалите; сестрите пък от своя страна на изберат помежду си десет сестри, които да се отличават с нежност и деликатност в обходата си, да служат за образец на другите. Как ще направите това – с тайно гласуване или ще споменете имената им направо, това е ваша работа. Това не значи, че останалите, които няма да бъдат избрани, са лоши, но ето как аз разглеждам въпроса: вълкът, който минава за лош, за голям враг на овците, е много добър, нежен спрямо своите малки – милва ги, гали ги, обича си ги. Значи има нещо добро и във вълка. По същия начин и човек при дадени условия може да бъде добър, а при дадени условия – лош. Например някой човек страда от неврастения или от язва в стомаха, или от тумор в корема, или от друга някаква болест. Какво ще бъде неговото състояние? Той е неспокоен, нервен, измъчен, недоволен от живота. Изхвърлете всички тия чужди вещества от организма му, внесете чиста кръв във вените му и състоянието му веднага ще се измени. Неврастенията, недоволството, болестите в човека се дължат все на нечиста материя, на нечиста кръв в организма му. Тази материя, тази кръв трябва да се пречисти. По какъв начин? – Чрез изповед. Изповядването е чистене. Да се изповяда човек – това значи да отвори душата си пред Бога, да изнесе всичко непотребно навън и да се освободи от излишния товар, който го тормози. Да се изповядаш, значи да изчистиш къщата си, както правят хората за Великден: отварят прозорците, изнасят всички мебели навън, изчистват ги от прах, а старите, непотребните от тях изхвърлят и изгарят, измиват дъските и прозорците и после внасят вътре

само същественото, но изчистено и измито. Изповядаш ли се, остави в душата си само същественото – нека влиза в нея чист, свеж въздух отвън. И тогава работи, каквото искаш: каквато работа започнеш, ще я свършиш благополучно.

И тъй, има работа за всички души: и за напреднали, и за ненапреднали – за всички има условия да се развиват и усъвършенстват. Сега понеже всички ще направим крачка напред, аз ви давам думата *аум*, която можете често да произнасяте. Скръбни ли сте, болни ли сте, неразположени ли сте духом, произнесете тази дума няколко пъти. Тази дума има сила за вас, а не за външния свят. Има свещени думи, каквато е и думата *аум*, които трябва да произнасяте често, даже и да не разбирате смисъла им. Духът ви ги разбира, а това е достатъчно за вас. *Аум* е дума на Духа. Изпеете ли тази дума от Неговия език, Той ще ви разбере и помогне, защото разбира и знае нуждите ви.

Сега ще знаете следното: нашата задача не е да ви направим щастливи, нито пък учени, да знаете много работи. Нашата задача е да ви дадем подтик да учите, да познаете и себе си. Познайте Бога в Неговата пълнота – в Неговата Любов, Мъдрост и Истина, а след това познайте и себе си, разберете защо сте дошли на Земята. И при най-големите страдания и изпитания в живота си, обърнете се с благодарност към Бога и кажете: „Господи, благодаря за всичко, което Си ми дал!“ Винаги да благодарите на Бога за всичко, което ви е дал – този е смисълът на вашето идване на Земята. Благодарите ли съзнателно на Бога, всичките ви работи ще се оправят. Външните условия са лоши – това нищо не значи. Вие сте дошли тук на екскурзия и който уповава на Бога, ще отиде на някой висок връх при най-голяма буря и вятър и благополучно ще се върне. Ние можем да направим един подобен опит. Във време на голяма буря и вятър нека един от вас тръгне за Черни връх и до вечерта да се върне, без да е пострадал в нещо. Това е външната страна на въпроса, но ако е необходимо някой да отиде в такава буря до Черни връх, за да познае Божията Любов, той ще отиде и ще се върне и нещо ново ще придобие в душата си. Но кога? – Само ако

съзнава значението на тази екскурзия и благодари за нея. Не е ли благодарен, вземе ли да съжалява, че напразно е ходил и се е измъчил, тази екскурзия не е постигнала целта си. Излезе ли от дома си благодарен, той и благодарен ще се върне и ще каже: „Господи, благодаря за чистия въздух, който изпълни дробовете ми, благодаря за светлината, която проникна в очите ми, благодаря за знанието, което придобих от тази екскурзия.“ Благодарите ли по този начин на Бога за всичко, което ви е дал, вие ще чуete вътре във вас някой да пее тихо, нежно: *Аумен!*... Ангелите горе пеят тази свещена песен, която се отразява и във вашите души.

Сега на всички желая да бъдете бодри, с широки сърца и умове. Тесногърдие, малодушие, дребнавости – всичко това оставете настрани! Отсега нататък трябва да живеете само за новото, за чистото – и да го внесете в душите си. В какво седи Новото? – В широките сърца и умове. Колкото малко и да имате, започнете с него и вървете напред. Малкото постепенно ще се разраства.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

СЛУЖЕНЕ НА БОГА И НА СЕБЕ СИ

*Четвърта лекция
9 декември 1925 г.*

СЛУЖЕНЕ НА БОГА И НА СЕБЕ СИ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Чете се темата „Първата стъпка в живота“.

Чете се резюме от темата „Качества на красота“.

Коя е първата стъпка в живота? Велико нещо е първата стъпка в живота! Тя с думи не може да се изкаже. Виждате, че някой човек седи в покой и после започва да се движи. Питам: каква е причината, която заставя този човек да наруши своя покой? Когато човек нарушава своя покой или когато изменя посоката на движението си, нещо грандиозно, нещо велико го е заставило да стори това.

Сега вие може да предполагате, че една или друга причина заставя човека да измени посоката на своето движение, но коя е всъщност причината, никой не може да каже. Например, ако ви попитам сега какво нещо е служене на Бога и какво – служене на себе си, как бихте определили? Вие ще дадете ред философски обяснения на тези въпроси, но фигуративно или графически никой не би могъл да отговори. Някой казва: „Да служи човек на Бога, това значи да Му се предаде всецяло.“ Какво разбирате под думите да се предаде човек някому всецяло? Казвате го, но и вие сами не го разбирате. Защо? Защото нямате никакъв образ, с който да обясните тази идея. За да станат нещата ясни за човека, той непременно трябва да има някакъв образ за тях. Природата всякога си служи с образи. Тя винаги говори с картини и символи. Тя не говори като съвременните хора с логически изводи и заключения. Нейният език е картинен, символически.

Сега аз ще ви дам едно логическо заключение, а вие ще се произнесете вярно ли е то, или не. Казвам: човек е двукрако същество, човек е разумно същество. Следователно всяко двукрако същество е разумно. Както виждате, това е логика. Какво се разбира от това заключение? Казвате: „Все трябва да

има някаква установена логика или някакво санкционирано право, по които хората да се ръководят.“ Двама души спорят за една кокошка. Единият казва, че кокошката е негова, понеже той я е заклал; другият казва, че кокошката е негова, понеже той я е опекал. Всъщност кой има право на кокошката? Ако се даде правото на единия или на другия, то е все едно да признаем, че и вълкът, който дави овците, има право на тях. Ако се разсъждава по този начин, ние ще дойдем до смешни анекдоти, басни и пословици, каквито можем да извадим из живота от най-стари времена и до днес.

Веднъж рибите подали прошение до съдията, в което се оплаквали от котката и поискали да бъдат защитени от нея. Те казали: „Господин съдия, често котката идва до брега, хвърля се във водата, улавя ни една по една и ни изнася на брега, извън водата. Щом ни извади от нашата среда, ние повече не можем да живеем и умираме. Сега ние те молим да ни защитиш по някакъв начин, да забраниш на котката да ни смуцава.“ Отде се научила лисицата за това оплакване на рибите и веднага дотърчала в защита на котката. Тя казала: „Г-н съдия, аз зная, че когато хората влизат във водата, те се давят, не могат да живеят в такава среда. Падне ли някой човек във водата и не знае да плува, веднага бързат да го спасят, да го извадят на въздуха, в по-рядка среда, дето той може да живее. Щом е така, аз се чудя как рибите не могат да живеят там, дето човек живее. Какво престъпление е направила котката, като е извадила няколко риби в един по-възвишен свят от техния?“ Как мислите, какво е отговорил съдията на прошениято от рибите след тази бляскава защита на лисицата? Съдията и до днес не е казал думата си, не е дал заключение. Наистина намерението на котката да вади рибите от водата и да ги оставя да живеят в по-възвишен свят е добро, но питам: дълбоко погледнато, дали намерението на котката е било да постави рибите в по-добри условия на живота, или да ги извади вън от водата, та да се възползва от тяхното място?

Сега с проста, с много елементарна фигура ще ви определя какво значи служене на Бога. Представете си, че някъде

в света Бог отваря една гостилница, в която за гостилничар определя човек чист, сръчен, пъргав, който умее да готви отлично. Надписът на тази гостилница е следният: „Гостилница на Бога, дето всеки може даром да яде – безплатна гостилница.“ Бог плаща само на гостилничаря, който има единствената грижа да готви, да проявява Божията Любов, а всички, които идват да се хранят, след като се наядат, вземат шапките си и си отиват – никой не мисли за плащане. Такъв е надписът на самата гостилница: „Всичко се дава даром.“ И гостилничарят от своя страна не се интересува кой влиза и кой излиза от гостилницата. Неговата задача седи само в това – да готви, т.е. да служи на Бога. Хората ще влизат и излизат от гостилницата, ще ядат и пият и Делото Божие ще напредва. Това значи *служене на Бога*.

Как ще си обясните сега втория закон? Какво разбирате под служене на себе си? И тази идея ще обясня с картина. Представете си, че един ден гостилничарят на Божията гостилница каже: „Толкова години вече как служа на Господа и никой нищо не ми плаща за това. Готвя, чистя, мия чинии и тенджери, но нищо не получавам от хората. Те знаят само едно: дойдат, нахранят се и излизат. Чакай, аз ще им дам един добър урок!“ Той сваля първата фирма на гостилницата, написва втора, по свое разбиране, и я закачва на вратата: „Нищо даром не се дава!“ И като го запитвали коя е причината за тая промяна, той отговарял: „Понеже господарят ми осиромаша и не може повече да издържа гостилницата безплатно, той реши, щото всеки, който влиза в гостилницата да се храни, да плаща.“ Всички клиенти на тази гостилница идват, четат надписа, разговарят помежду си: „Няма какво, щом господарят е осиромашал, трябва да се плаща, за да се закрепим гостилницата, защото друга, подобна на нея, не може да се намери – храната е първокласна, а при това и гостилничарят е чист, спретнат.“ И продължавали абонатите на гостилницата да идват и да си отиват, да си плащат, но сериозно се замислят: „Какво стана, че господарят тъй осиромаша?“ Обаче никой не знае истината, че парите отиват в джоба на гостилничаря, на когото Бог не е престанал да пла-

ща. Това значи *служене на себе си*. Бог плаща на гостилничаря, но въпреки това той събира в джоба си и парите, които приходящите в гостилницата дават. Няма нищо лошо, нищо престъпно в това, че гостилничарят взема пари, но престъплението седи в лъжата, която той изнася пред хората – че господарят му е осиромашал и няма възможност да издържа гостилницата. Всеки, който служи на себе си, пише на своята гостилница: „Моят господар осиромаша и няма възможност повече да поддържа гостилницата, не може вече даром да дава.“

Служене на себе си – това е закон на слизане. *Служене на Бога* – това е закон на възлизане, на възкачване. Казвам: човек може да живее и във втория закон – *служене на себе си*, но при какви случаи? Ще изясня мисълта си със следното положение. Когато този гостилничар реши да работи с пари, той трябва да отиде при своя господар и да му каже: „Господарю, цели десет години аз служих безкористно, не се интересувах от това, кой влиза и кой излиза от гостилницата, не се интересувах дали плаща, или не плаща – служих на Бога. Сега вече искам да служа на себе си: ще си отворя гостилница от свое име и който дойде да се храни, ще трябва да плаща. Искам десет години да поработя за себе си, да видя резултатите и на този закон. Един ден, ако ми остане време, пак ще се върна да Ти служа.“ Тъй трябва да постъпи този гостилничар – честно и почтено: да си каже истината и да не казва, че господарят му е осиромашал, затова, който се храни в гостилницата му, трябва да плаща. Понякога и религиозните хора, като имат някакво користолюбиво желание, скриват се зад името на своя господар и пишат: „Господарят ми осиромаша.“ – Не, човек трябва да бъде пряк, искрен в себе си, да си даде справедлив отчет – на Бога ли служи, или на себе си. Служиш ли на Бога, няма да мислиш за себе си. Всичките твои чувства, мисли и желания, както и целият ти живот, ще бъдат посветени на готвенето: така хубаво ще готвиш, че като дойде Господ, да види, че делото Му върви така, както Той иска. След десет години Бог пак ще те посети и ако те намери, че служиш на себе си, на втория закон,

и в този случай Той ще остане доволен от тебе, но трябва да служиш честно и почтено – без лъжа.

Най-после у човека се явява желание да служи на ближния си – на третия закон. Аз ще обясня този закон, като взема за пример пак същия гостилничар. След като той служил на Бога, после на себе си, пожелал да служи и на ближния си. По какъв начин? Каквито угризки или излишъци оставали от яденето, той ги събирал в гърнета и ги раздавал на бедни, като казвал: „Нека и бедните хора да получат нещо от моята гостилница!“ И след това този човек минавал за благодетел, помагал на ближните си. Той мяза на онези благотворители търговци, които изваждат от дюкяните си стари дрехи, изядени от молци, или скъсани обувци, и ги раздават на бедните. Питам: тази благотворителност може ли да се нарече служене на ближните? И това е служене на ближните, но в низходяща степен. Кое служене на ближните може да се счита във възходяща степен? Да служиш на ближните си по този начин, ще рече каквото спечелиш през деня, да го разделиш по равно с тях.

И тъй, щом се имат предвид и трите закона, човек трябва да започне с първия Велик основен закон – служене на Бога. Този закон ще внесе във всички хора най-благородни и възвишени мисли и чувства. Живее ли човек по този закон, всичките му работи ще се наредят и оправят. Вторият закон – служене на себе си – е по-опасен и по-труден от първия. В света се проявява вторият закон. От окултно гледище ние знаем, че числото 2 е родено от света. Останалите числа – 3,4,5,6,7,8,9, още не са родени. Засега те са само въображаеми числа. Нещастията в света са родили числото две. Някога, в миналото, боговете са водили борба, ангелите са падали и ставали, хората и до днес продължават да се борят – и всичко това става все за числото две. Всеки казва: „Аз имам право да живея!“ Ще кажете: „Хората трябва да бъдат хуманни!“ – Няма хуманност днес между хората. Всеки живее за себе си, за своите лични облаги. Когато отивате на училище да учите, вие отивате пак за себе си: за да придобиете знания, а не за учителя си. Свещеникът, който служи в църквата, на Бога

ли служи, или на себе си? И той служи на себе си – да изкара прехраната си. Професорът преподава лекции в университета пак за себе си. Музикантът, поетът, художникът работят пак за себе си – да осигурят прехраната си. Малко хора има в света, които работят идеално, безкористно, само за Бога. Каквото и да работи човек, дълбоко в ума си крие някаква користна мисъл: или някаква похвала очаква, или някаква награда – все се надява на някаква лична облага. Ако някой човек е религиозен, той пък ще скрие своята користна мисъл зад Името Божие и ще каже, че работи идеално, за благо на човечеството. Някой поет напише едно стихотворение и казва, че го посвещава на еди-кой си приятел. Всъщност той е писал за себе си – това, че посвещава стихотворението на своя приятел, му служи само за украшение. Някой човек тръгва да проповядва, да убеждава хората, че Бог съществува, иска да ги върне в правия път, но като отиде у дома си, започва да се хвали: „Аз направих това и това.“ Казвам: във всички действия на съвременните хора се проявява числото две. Принципът на числото две съществува навред в света.

И тъй, числото две представлява хората, а не ангелите. Последните служат само като съединително звено между хората и разумните същества от Невидимия свят. Те съединяват физическия свят с Божествения. Числото две създава всички противоречия в живота. Като четете Свещеното Писание, ще видите, че Господ не се е произнесъл за втория ден, че е добър. За този ден Той мълчи, а за всичките останали дни се произнася, че са добри. Мнозина запитват какво означава числото две. То е число на Мъдростта, а не на Любовта. Как разбирате Мъдростта от гледището на Любовта? Вие не знаете това, но Любовта има особено схващане за Мъдростта. Затова и Христос е казал: „Ако любите онези, които ви любят, какво повече правите от езичниците?“ Ако се разговаряте с умните, какво особено сте направили? Дойде някой умен човек при тебе: ти кажеш нещо, той каже нещо, и свършите разговора си – разменили сте знанията си. Според закона на Любовта вашият разговор ще бъде по-ценен, ако сте се разговаряли с прост човек, на когото сте дали малко светлина в

живота. Някой казва: „Какво ще се разговарям аз с простия човек? Бог е, Който всичко знае.“ – Не е важно какво Бог знае, но ти какво знаеш. Не е важно как Бог върши работата си, но важно е как ти изпълняваш Волята Божия. Защо? – Защото ако човек разбира великия закон на Любовта в нов смисъл, той ще се добере до много ценни знания в живота.

Питам: кое е първото условие, за да живее човек трезв, разумен живот? – Първото условие за живота на човека е той да има пробудено съзнание. Съзнае ли човек, че живее като душа, той се е пробудил вече. И след това има ли смисъл той да казва, че трябва да се самоотрича? Който живее като душа, той вече е в закона на жертвата, в закона за самоотричането. Не живее ли човек като душа, а като личност, и да се самоотрече, от едно ще се откаже, друго нещо ще възприеме, и то такова, което ще го спъне в живота. При самоотричането съзнанието на човека трябва да е будно. Губи ли съзнание, той не се е самоотрекъл правилно. Кой човек може да се самоотрича? – Богатият, който разполага с всички богатства в света; ученият, който разполага с всичкото знание в света, и силният, който разполага с всичката сила в света. Богатият се отрича от своето богатство, ученият – от своите знания, и силният – от своята сила, и то не защото не ги признават, но защото съзнават, че това са блага, необходими за всички останали хора. Щом съзнават това, тия хора споделят своите блага с останалите, с тия, които са лишени от тях. Те им помагат, без да губят своето богатство, своето знание и своята сила. Това подразбира истинско самоотричане. При сегашните условия на живота някой човек днес се отрече от едно благо, а утре съжaliaва, че го е изгубил. Такова самоотричане спада в областта на втория закон – служене на себе си, служене на личността. Всеки, който служи на себе си, е силен, деятелен, защото в своята личност той вижда Бога и прави всичко заради нея, само да я задоволи. Той има свещен култ в живота си – своята личност.

Сега човек трябва да се върне в обратния път на живота – точно противоположен на този, който включва живота на личността, или служенето на себе си. Този път е служене на

Бога. Ние не отричаме и служенето на себе си, но това служене трябва да се разшири. В първия закон – служене на Бога, влиза и вторият – служене на себе си. Щом съберем тези два закона, ще направим един извод: от тях ще произлезе третият закон – служене на ближния. Да служиш на Бога – това подразбира да служиш на Абсолютното, на Цялото. Да служиш на себе си – това подразбира да служиш на частите, при което трябва добре да знаеш функциите на всяка част отделно. Да служиш на ближния си – това подразбира да знаеш взаимното отношение между частите и да постъпваш съобразно това отношение. Следователно за всеки даден случай човек трябва да разбира първия закон, т.е. той трябва да знае какво е неговото отношение към Цялото. После той трябва да разбира втория закон – отношенията си към всички части във вън от него. Обаче всички отделни части във вън от него още не съставляват части от дадено цяло. Те могат да бъдат части на друго някое цяло. Човек трябва да познава към кое цяло принадлежи всяка част и да я постави на нейното място. Като се говори за цяло и за части на цялото, трябва да се знае, че има едно цяло извън частите. Математиците раздробяват цялото на части и в такъв случай не остава никакво цяло. Обаче от окултно гледище във вън от големия брой части, каквото представляват живите души, съществува друго едно Цяло, от което тези души са излезли. Питам: какво е практическото приложение на въпроса за частите и цялото? Кога даден предмет или въпрос е важен за човека? – Когато той засяга живота отблизо. Сега например, като говоря, едни от вас разбират въпросите, други не ги разбират; едни се интересуват, други не се интересуват. Обаче аз мога да направя речта си толкова интересна, че всички да се превърнете на слух. Ще кажете: „Как може да стане това?“ Достатъчно е само да махна с магическата си тояжка и пред мен ще се изсипят голям брой златни монети. След това ще взема чекове и на всеки едного от вас ще напиша един чек от 100 000 златни лева. При това положение няма ли да ме слушате? Между вас веднага ще настане голямо оживление – всички ще слушате всяка моя дума, за да не пропуснете нещо. Този

урок ще бъде един от най-важните досега, защото и въображението ви силно ще работи. Такъв урок дава големи облаги. Веднага ще можете да си купите дърва и кюмюр за зимата, нови дрехи и обувца – ще се простите със сиромашията.

Представете си, че вие идвате втори път на урок при мен и аз написвам на много листчета „Бог е Любов” и раздавам на всички по едно от тези написани листчета. Всеки от вас погледне листчето, прочете го и го мушне някъде из джобовете си – не го интересува този въпрос, защото не го разбира в неговия дълбок смисъл. Защо в първия случай, като получихте всички по един чек, стана такова оживление помежду ви, а във втория случай, като получихте по едно листче, на което беше написано изречението „Бог е Любов”, не се произведе същият резултат? Вината не е в мен, но във вашите разбирания. Ако вземете листчето, на което е написано изречението „Бог е Любов”, и го занесете в някоя ангелска банка, за него ще получите една звонкова монета от 100 000 000 английски лири, пред която вашият чек от 100 000 лева нищо не струва. Кой ви е виновен, че не разбирате този закон? Вие казвате: „Не ни трябват тези листчета. Че Бог е Любов, ние сме слушали това нещо много пъти в живота си, но нищо не сме спечелили от това.“ Казвам: дайте ми всичките листенца с това велико изречение, написано на тях. Срещу него аз ще дам на всички ви по един чек от 100 000 лева. Вие вземате чека, разглеждате го от едната и от другата страна и му се радвате. Той е реално нещо за вас. Следователно всяко нещо, което в даден момент засяга живота отблизо, е интересно. В това отношение всяка реч, всяка мисъл, която другите ви предават или пък вие направо я възприемате, дотолкова е важна за вас, доколкото тя съдържа нещо в себе си, което може да се влее в душата ви.

Сега ще ви задам следния въпрос: какво нещо е Любовта? Казвате: „Любовта носи живот.“ – Що е животът? – „Животът носи радости и скърби за човешката душа.“ – Какво носят скърбите? – „Опитности.“ – Какво носи опитността? – „Знание.“ – Какво носи знанието? – „Сила.“ – Какво носи силата? – „Възможности човек да направи това, което иска и което

мисли.“ Следователно, като върви човек по пътя на скръбта, той добива сила, която му дава възможност да реализира своите мисли и желания. Щом човек реализира мислите и желанията си, като плод на неговия живот се явява радостта. Казвате: „Не може ли без скръби в живота?“ Ако направите един дълбок психологически анализ върху произхода на радостта, ще видите, че тя се явява като резултат, като плод на скръбта. Радостта е плод, който може да зрее само върху дървото на скръбта. Казано е, че в средата на рая било поставено Дървото на живота. Това дърво именно е дървото на скръбта.

Ако сварите листата на някои плодни дървета, например на ябълки и на круши, можете ли от вкуса на получената вода да съдите за вкуса на плода? Или от вкуса на корените и кората на дърветата можете ли да съдите за вкуса на самите плодове? Какъв е вкусът на листата, на кората и на корените на дърветата? – Горчив. Какви са плодовете им? – Сладки. Тогава как е възможно от горчивото да излезе нещо сладко? На същото основание и ние не можем да съдим за човека от ежедневиия му живот, от неговите листа и корени. Една пословица казва: „Дървото се познава от плода си.“ Следователно и човек се познава от своя плод. Искаме ли да познаем човека, трябва да го чакаме да цъфне, да завърже плод и после плодът му да узрее. Искаме ли да го познаем от неговите листа и корени, нищо няма да разберем. По този начин именно трябва да се разсъждава, ако иска човек да не се обезсърчава. И за себе си ще знаете същото: корените на вашето дърво са горчиви. Искате ли да се познаете, ще чакате, докато узреете като плод, и тогава ще вкусите от този плод.

Често съвременните хора казват: „Животът иска силни хора, силни натури.“ Кой човек е силен? Аз наричам силен човек този, който и като плаче, и като скръби, и като се отчайва, и като се гневи, все се радва. Няма нищо лошо в това, че човек се гневи, но изкуството е, като се гневи, да се радва. По този начин той превръща горчивите сокове в сладки. Писанието казва, че всичко, което се случва в живота на тези,

които любят Бога, се превръща в добро. Тези методи именно за превръщане на лошото в добро, на горчивото в сладко, са необходими за вас като ученици. Не знаете ли тези методи, ще попаднете в същите погрешки, каквито сте правили и по-рано, защото погрешките у вас се повтарят непрекъснато по силата на атавизма. Тогава как ще се избавите от старите си погрешки? Изучавайте Библията и се спирайте главно върху характерите на отделните лица, за да ги изучавате. Разгледайте характера на Авраам, на Йосиф, на пророците, защото те са живи характери, които заслужават подражание. Характерите трябва да ви интересуват, а не това, което Мойсей е писал например за жертвоприношението. Жертвоприношението е нещо второстепенно, третостепенно, в него не се изразява характерът на Мойсей. Забележете: Мойсей, който минаваше за смел човек, като отиде на Синайската гора, дето Бог му говори, той се уплаши много и закри лицето си. Не е лесно да ти говори Бог. Казва се в Писанието, че Бог още веднъж ще проговори на света и ще се разклати и небето, и земята. Как мислите, ако се разклати небето и земята, вие няма ли да се разклатите? Няма да остане нито едно същество, нито един човек по лицето на Земята, който да не се разтрепери цял и отвътре, и отвън. Като премине тази буря, всички ще слязат от Синайската гора и ще кажат: „Слава Богу, че оцеляхме!“

Мнозина мислят, че Бог ще им проговори още първия път тихо, нежно. Не, най-напред ще дойде буря, огън, и след като премине всичко това, след като всичко се пречисти, едва тогава Бог ще проговори на хората с тих, нежен глас. И които чуят този глас, ще Го разберат и ще възкръснат. Светът при сегашните условия, в които се намира, не може да се поправи. Вследствие на това Бог не може да говори с тих глас на съвременните хора. За тях се изискват големи сътресения: те трябва да минат през големи страдания, които да пробудят съзнанието им.

Казвам: време е вече да се приложи новото в света. Всеки човек трябва да направи опит в себе си да подобри своя живот – от него зависи това. Той може да бъде добър, тих и спокоен в себе си, да не се дразни от това, което се върши

около него. Да бъдеш тих и спокоен, това не подразбира да бъдеш индиферентен, но да гледаш философски на нещата. Бог, Който вижда всичко, което се върши в света, е тих и спокоен, от нищо не се безпокои. Той никого не съди, но всеки, който не е в хармония с Него, страда, измъчва се, не е доволен от себе си. Страда ли човек, тогава той разбира, че и другите страдат; радва ли се, тогава разбира, че и другите се радват.

И тъй, искате ли да имате вътрешно спокойствие, приложете първия закон – служене на Бога. Аз не говоря за олимпийско спокойствие, от нищо ненаруσιμο, каквото боговете на планината Олимп са имали, но говоря за вътрешно спокойствие на духа – да продължава поне един ден. Вашето спокойствие трае само една хилядна част от секундата. Някой казва: „Този ден е мой!“ Защо е негов този ден? – Защото на този ден се е родил. Питам: колко време е нужно, за да се роди човек? – Най-много една минута. Човек не се ражда през целия ден: само една минута от деня е негов. През този ден са се родили още хиляди деца заедно с него, а той казва, че този ден е негов. Не, само една минута от деня принадлежи на човека – в тази минута никой друг не се е родил. Двама души не могат да се родят в една и съща минута. Защо? – Защото вратата, през която душите излизат, е много тясна. Всяка душа излиза сама през тясната врата. Две души заедно не могат да излязат. Кажете ли човек, че целият ден е негов, това подразбира, че през този ден не се е родил никой друг освен него. Всъщност не е така. Преди него са се родили хиляди души и след него също са се родили още хиляди души. Всички души, които са слезли в един и същи ден на Земята, съставляват цяла епоха.

Съвременните астролози, като имат предвид датата на раждане на някой човек, правят изчисления във връзка с планетните влияния върху този човек и въз основа на това определят характера и способностите му. Обаче техните изчисления не са пълни. При изчисленията си те трябва да имат предвид не само зодиака на Земята, но и зодиаците на Слънцето, на всички планети, както и на целия Космос. И

астролозите сами съзнават, че в изчисленията им липсват много подробности. Големи тънкости има в живота. Вследствие на това, дойдем ли до създаване на характера на човека, необходими са много условия. В това се крие дълбоката философия на живота. Много от съвременните хора нямат търпение да работят върху себе си, те искат с един замах да постигнат всичко и затова казват: „Ние искаме да видим Христа в Неговата слава и величие.“ Как ще видите Христа? За да Го видите, вие трябва да имате ум, сърце, душа и дух като Неговите. Само по този начин можете да видите и да разберете Христа. Всички, които са виждали Христа, са падали с лице към земята и след това е трябвало ангел да слезе от Небето, да вдигне тия хора и да прекара през устата им нагорещен въглен от олтара, за да се пречистят. Щом се пречистят, те ще станат прави. Същото е станало и с пророк Даниил, за когото се казва, че като видял Ангел Господен, паднал на земята и изгубил силата си. Мислите ли, че един ден, когато видите Христа, и вие няма да паднете с лице към земята?

Всички, които видят Христа, ще се прострат на земята, а след това трябва да дойдат пратеници от Небето с огън в ръка, да ги пречистят и да ги изправят на крака. Питам: тия хора, като паднат с лице към земята, какво ще видят? Казват: „Все ще видим нещо.“ Какво ще видят? Да се казва, че ще видиш нещо, без да го видиш в действителност, то е все едно да казваш, както мнозина казват, че ще станат богати, учени хора. Да, на думи човек може да стане богат, но може да стане и беден. Нещата не се постигат само с говорене. Твърдението на нещата още не е наука. Ако кажа, че съм минал океана, минал ли съм го в действителност? Ако кажа, че съм ходил на Слънцето, ходил ли съм наистина? Ако кажа, че съм се разговарял с Бога, вярно ли е това? Това са само твърдения, но не и действителни факти. Ако аз наистина съм говорил с Бога, никога и никому няма да разправам за това. Да разказвам на хората, че съм говорил с Господа, това е тщеславие. С това аз искам да се повдигна пред хората – да видят, че не съм обикновен човек. Едно трябва да знаете всички: човек

още с никого не е говорил. Той едва сега се учи да разговаря със себе си, т.е. да говори на себе си. Велика наука е човек да говори на себе си!

Казвам: тъй както се развивате като окултни ученици, има опасност да се явят във вас известни слабости, които ще ви спъват. Например у мнозина се забелязва голямо тщеславие, но то така майсторски се скрива под формата на религиозното чувство, че и те сами не го виждат. Със свещ трябва да се търси, за да се намери. Други пък се показват външно тихи, спокойни, като че ли нищо не ги смущава, а всъщност вътрешно усещат, че им липсва нещо. Те сами себе си лъжат, но не могат да издържат докрай. Тези и ред още слабости се забелязват между учениците по причина на неизползваните енергии, които получават от Природата. Всяка енергия трябва да се впрегне на работа, да се приложи в живота.

И тъй, който ме е разбрал, той ще мяза на чешма, която постоянно тече. Служенето на Бога е закон на даване. Не е въпрос да даваш от себе си, но като курна на някой извор или като чешма през тебе постоянно трябва да минава благото на извора, а ти ще го раздаваш на другите. Казвате: „Какво ще излезе от това даване?“ Главната придобивка седи в това, че всеки, който пие от тази вода, ще оживее. Един ден курната или чешмата ще изчезнат, а на тяхно място ще се яви едно дърво. Който отиде при извора, ще запита: „Де е курната?“ Видят ли дърво на мястото на курната, те ще разберат, че тя се е превърнала в живо същество, в растение, благодарение на това, че през нея е минавало Божественото. Много от сегашните растения някога са били курни, чешми, през които Божественото е текло. По същия начин всеки човек, който е служил на Божественото като курна, като чешма, впоследствие се е превърнал в живо същество, в растение. Дотам е достигнало съвременното човечество – да се превърне в растения. Питам: колко време му е нужно отсега нататък, за да се превърне в разумно същество? Някой казва, че Духът Божий живее в него, а след малко се оплаква, че еди-кой си го е обидил. Как е възможно Бог да живее в някой човек, а той да се обижда? Обижда ли се, Бог не живее в него. Ако този

човек се намира в средата на океана, който ще може да го оплуне от брега, т.е. да го засегне със своите обидни думи? Ако някой сом е дълбоко някъде в чистата вода, който ще може от брега да го изцапа?

Това са силни аргументи, които никаква философия не може да разруши. Значи живееш ли в Божественото, никой не може да те изцапа. Всички ще седят отдалече, на брега, и не ще смеят с нищо да те досегнат. Плачеш ли, че всеки те плуне и обижда, това показва, че ти си още на брега. Казваш: „Как тъй, аз мисля за Бога.“ Ти мислиш за Бога, както мислиш да се ожениш за царския син, обаче той не мисли още за тебе. Аз не казвам, че Господ не мисли за вас, но вашата идея за Бога, т.е. за царския син, не е още толкова силна, толкова определена, че да намерите метод как да я реализирате. Вие още не знаете кой ви обича, кой мисли за вас, и затова гледате само да се осигурите. Казвам: когато майката и бащата имат предвид нуждите на своето дете, то не трябва да се грижи за себе си. Неговата работа е да учи, да придобива знания и да расте. Следователно, когато Бог урежда нашите работи, ние не трябва да се безпокоим и сами да ги уреждаме. От две места работите едновременно не се уреждат. Който не знае това, той върви в крив път. Ние трябва да знаем кой ни обича, кой мисли за нас. Кажете ли някой, че Бог не го обича, той е невежа човек. Как познавате кой ви обича? Който ви обича, той ще се яви в услуга, в помощ при всички трудни моменти на вашия живот. Онези, които ви обичат, те не живеят на Земята, защото обичта е постоянен, непрекъснат процес. И с това ние си обясняваме защо хората на Земята един час обичат, на втория час не обичат. Те нямат условия да проявят постоянната Любов и затова служат само като проводници на Божията Любов.

И тъй, ще знаете, че онези, които ви обичат, те са същества от друг свят. Казано е: „Бог е Любов.“ Значи Бог е Първоизточникът, изворът на Великата Любов. Ангелите са нишки, проводници, през които минава тази Любов. Какво са хората тогава? По този въпрос вие ще помислите и сами ще си отговорите.

Идеята, която искам да оставя в ума ви, е следната: не мислете, че Бог не ви обича. Мислите ли така, вие сте на крив път. Не искайте и от хората да ви обичат. Знайте, че и Бог, и хората ви обичат. Казвате ли, че хората не ви обичат, вие разсъждавате плътски, а не духовно. За Христа се казва, че между своите дойде, но те не Го приеха. Не се казва, че не са Го обичали, но не са Го приели. Аз говоря по този въпрос, понеже мнозина се оплакват, че нямало Любов, нямало братски отношения помежду им. Всички трябва да знаете, че Братството, което търсите, не е на Земята: то е горе, в Невидимия свят. И хората на Земята могат да бъдат братя дотолкова, доколкото те са носители на идеите, които това Братство проповядва. Когато се говори за Духа Божий, трябва да знаете, че Той посещава човека от време на време, като му предава велики мисли и чувства, които помагат на неговото развитие и растене. В това отношение духовният човек трябва да бъде интелигентен, разумен, възприемчив, да разбира мислите, които Невидимият свят му изпраща, и да се съобразява с тях, а да не го застава той да се съобразява с неговите желания. Например намислил си да излезеш на разходка, да направиш една екскурзия. Невидимият свят те предупреждава да не отиваш днес, защото времето ще се развали за няколко дни. Обаче ти си казваш: „Нищо от това, аз ще тръгна. Бог е силен да ме запази от всичко, което би могло да ми се случи.“ Тръгваш на екскурзия. Времето обаче се разваля, започва непрекъснато да вали сняг и ти се чудиш какво да правиш. Слушай Невидимият свят какво ти казва, не изкушавай Бога! Ти казваш: „Аз исках да изпитам силата си.“ Ако искате да изпитате силата си, работете върху себе си. Вие сте цяло съдружие от духове, от същества, които трябва да възпитате, да подчините на вашата разумна воля.

Днес повечето хора търсят лесен път за постигане на своите стремежи. Вие трябва да знаете, че лесният път е труден път, но за да стане човек богат, учен, силен, той има определен път, по който може да постигне тези свои желания. Ако търсите наука или искате да развиете в себе си Доброто, или искате да придобиете Любовта, Мъдростта и Истината,

намерете пътя, по който можете да ги постигнете правилно. Този път е точно определен, но различен за всяка душа. Казвате: „Господ може да направи с нас, каквото пожелае. В един ден Той може да ни преобрази.“ Вярно е това, но работата на Бога, на ангелите не е тази. Веднъж човек дошъл на Земята, трябва сам да работи върху себе си, а Бог, ангелите и другите разумни същества ще му дават светлина и топлина, ще му помагат само. Трябва ли културният човек днес да се уподоби на едно своенравно дете, което е направило няколко гарги от кал, и да иска от майка си да ги оживи? Разправят за Христа, че някога е направил няколко птички от пръст и като духнал върху тях, оживил ги. Други разправят за силата на св.Спиридон, че като стиснал керемидата, тя пушчала вода. Верни ли са тия неща? Ако вярвате, верни са; ако не вярвате, не са верни. Има начин, по който нещата могат да се проверят абсолютно. Как? – Като се пренесем във времето, през което са станали тия неща, и ги проверим.

Сега от всички се изисква да бъдете умни, мъдри, за да създадете по-добра среда за вашето разбиране и напредък. Ще кажете: „Сега не сме ли умни?“ Умни сте, но не толкова, колкото трябва. Например в Америка ще срещнете много хора, които казват за себе си: „Аз съм Христос.“ Другите ги слушат: минават, заминават, не се интересуват, оставят ги свободни – да си мислят, каквото искат. Те знаят, че всеки носи отговорност за своите мисли, чувства и действия. Обаче този въпрос седи малко по-другояче. Христос е казал: „Който Ме люби, ще опази Моите заповеди.“ По това ще познаете човека – дали Христовото слово живее в него, или не. Онези, които не са спазили Христовия закон, чакат Христа втори път да дойде на Земята. И да дойде Христос на Земята, те няма да Го познаят.

Казвам: главната задача на съвременния човек е да разбере правилно двата закона – служене на Бога и на себе си – и да ги приложи в живота си. Да служиш на Бога, значи да оставиш Божественото да минава през теб безпрепятствено. Като служиш на Бога, после ще служиш и на себе си, но искрено, чистосърдечно. Научи ли се човек да служи добре

на себе си, той ще може да служи и на ближните си, понеже те са част от него. Служене на Бога, на себе си и на ближния – това са три основни закона, които функционират едновременно. Първият закон представлява главата на живота, вторият – сърцето на живота, а третият – стомаха на живота. Ближните са стомахът – те управляват храносмилателната система; ние сме сърцето, а Бог е главата на Цялото. Съединени в едно, тези три принципа вече придобиват дълбок смисъл в живота.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

ПЕРПЕНДИКУЛЯРЪТ НА ЖИВОТА

*Пета лекция
16 декември 1925 г.*

ПЕРПЕНДИКУЛЯРЪТ НА ЖИВОТА

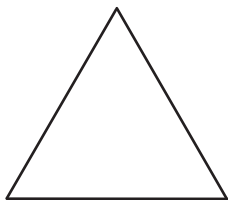
Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Размишление

Четоха се темите „Защо трябва да се радва човек“.

Питам: какво ще придобие човек, ако расте на височина? Какво преимущество имат високите хора в живота? Какво липсва на ниските хора? Какво ще придобие човек, ако расте на широчина? Някои хора са тесногърди, а други – широкогърди. За човек с широки гърди казвате: „Този човек е плещест, с широка душа.“

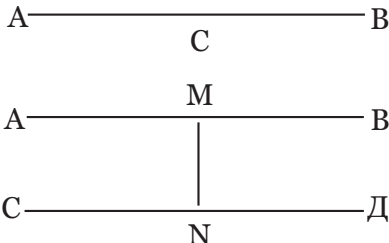
Сега ще задам няколко въпроса на младите, които изучават геометрия. Какво ще стане с един триъгълник, ако двете му страни се увеличават, а третата не се изменя? Този триъгълник

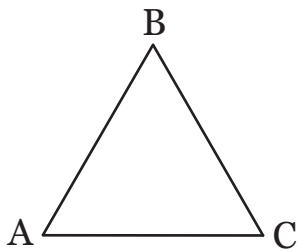
расте ли, или остава същия, какъвто е бил по-рано? Кои линии в геометрията (фиг. 1) наричате успоредни?

Отговор: *Успоредни линии са тези, които се пресичат някъде в безкрайността. Или две линии са успоредни помежду си, когато имат еднакво разстояние по цялата си дължина.*

Ние се обръщаме към геометрията, понеже Природата говори с прави и криви линии и с разни геометрически фигури. Тези неща съставляват език на Разумната Природа. Например правата линия *AB* означава пътя, който едно тяло може да измине, а същевременно може да означава пътя на известна сила, както и връзка между две разумни същества. Тези същества имат връзка помежду си, но отношения още нямат. Те са в закона на поляризирането.

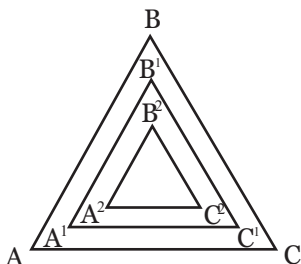
Точките A и B са два полюса: A е положителен, B – отрицателен полюс. После вземаме още една права, успоредна на AB , а именно правата CO . Към тези успоредни линии прекарваме перпендикуляра MI . Какви са линиите AB и CO , ако отношението на перпендикуляра, т.е. неговата дължина, не се изменя по цялото им протежение? – Те са успоредни. Измени ли се дължината на перпендикуляра, линиите не са успоредни.

Сега да вземем триъгълника ABC и да удължаваме двете му страни AB и AC . От това положение третата – BC , ще се измени ли? Колкото и да удължаваме страните AB и AC , третата страна BC няма да се измени. Следователно, колкото и да удължаваме двете страни на триъгълника, той няма да се измени по големина, защото третата страна не се удължава. И тогава триъгълникът ще остане еднакво голям, както и в първия случай. Защо в този случай триъгълникът не се увеличава? Защото имаме само физическо проявление. За да стане органическо проявление, и трите страни на триъгълника трябва едновременно да се удължават. Значи за да се измени големината на триъгълника, растенето трябва да става от вътре на вън.

Казвам: и човек представлява триъгълник. Ако сърцето и умът се увеличават, а волята му остава непроменена, изменя ли се човек? По аналогия на това положение в триъгълника, който не се изменя, казваме, че и човек няма да се измени. Страната AB представлява умът, страната AC – сърцето, а страната BC – волята. Щом се удължават само страните AB и AC , а страната BC не се изменя, и човек не се изменя, понеже причините, които стимулират страните AB и AC и ги карат да се увеличават, са чисто физически, или механически. Например ако някой човек учи с цел да се прехранва или да стане учен човек, а не за някаква по-велика идея, причината, която стимулира ума в дадения случай, е външна, механическа. Ако този човек влиза в някое религиозно общество и

ходи на църква, проповядва, и то с единствената цел да преживее добре, тогава и сърцето му се развива по чисто външни и механически причини. Това растене на сърцето показва, че чувствата на този човек не се развиват под подтика на някакъв дълбок принцип или от някакъв велик стремеж на неговата душа да служи на Бога. Не, причините за растенето на сърцето и тук са външни. В такъв случай волята на такива хора остава неизменена, тя не се увеличава. Такива хора говорят за религия, за философия, но в тях няма никаква религия, никаква философия. Следователно, за да се прояви човек в пълнота, в него едновременно трябва да се увеличат и умът, и сърцето, и волята. Тогава триъгълникът ABC ще расте от вътре на вън и ще заеме положението $A^1B^1C^1$. После ще заеме положението $A^2B^2C^2$ и т.н. Това наричаме ние правилно растене.

И тъй, невежеството, неразбиранията и дисхармонията, които се явяват между хората, се дължат на това, че само две линии се увеличават в тях, а третата остава неизменена – нито расте, нито намалява. Да расте човек външно и да разбира външния живот, това още не подразбира истински живот. Ако е въпрос само за външно растене, и животните растат така, и те разбират външния живот като нас. Нима птичката не разбира живота като човека? И тя си доставя храна, прави си гнездо, снася яйца, отглежда малките си – всичко прави сама. Ако човек учи с единствената цел да завърши университет, да заеме някаква служба и да се прехранва, така учи и птичката. И тя следва университет, и тя придобива познания – и всичко това използва, за да се прехрани. Когато някой ловец се готви да стреля срещу птичката, тя предчувства това и избягва. Значи и птичката като човека има някакво съзнание в себе си. Обаче разликата между хората и животните се заключава в това, че хората имат възможности, условия в себе си да растат в три измерения, а животните – само в две измерения. И затова,

колкото и да расте човек на височина, умът му не се изменя в зависимост от ръста. Има съвпадения в живота, когато някой висок човек е много умен; обаче има случаи, когато някой нисък човек бива много интелигентен, много умен. Има случаи пък, когато високите хора имат повече мозък от ниските, но обикновено физическото растене не съответства на вътрешното, същинско растене на човека, и обратно – вътрешното растене не съответства на физическото.

Казвам: перпендикулярът между две успоредни линии представлява абсолютна мярка, с която можем да мерим отношенията към своите ближни. Когато перпендикулярът на вашите ближни не се мени, те имат правилни, неизменни отношения към вас. Изменя ли се техният перпендикуляр, и отношенията им не са правилни. За изяснение на тези положения учените си служат с научен език, с научни термини. Те казват: „Когато перпендикулярът между две успоредни линии се изменя, и отношението между успоредните се изменя.“ Тези принципи са живи, те имат своето приложение както в Живата Природа, така и в живота. Тия линии са живи и във вечно движение. Триъгълникът *ABC* също така е отражение на живи триъгълници. Следователно, ако вашият перпендикуляр при всички условия на живота ви остава един и същ, т.е. не се изменя при постоянното продължаване на правите *AB* и *BC*, вашите отношения са правилни. Линиите *AB* и *BC*, които представляват разумността, трябва вечно да се продължават, но перпендикулярът между тях не трябва да се изменя. Спазва ли се този принцип, тогава и отношенията между хората на Земята ще бъдат правилни. Живее ли човек по този закон, и линиите на лицето му ще бъдат правилни. Кривне ли той в пътя си от този закон, и линиите на лицето, както и на цялото му тяло, се деформират: очите, носът, веждите, ушите, пръстите се изкривяват.

Ако разглеждате човека внимателно, ще видите, че във физическо отношение той има много дефекти, които отговарят на някаква вътрешна неправилност в него. И в най-красивия мъж, и в най-красивата жена все ще забележите някаква асиметрия. Хората не са тъй красиви, както изглеж-

дат на пръв поглед. Ако линиите на едната страна на лицето им са правилни, симетрични, линиите на другата страна не са симетрични. Защо? – Защото перпендикулярът *ЛШ* постоянно се мени. Този перпендикуляр е абсолютна мярка, с която трябва да си служим. Тази мярка не е еднаква за всички хора. Например носът у някои хора е дълъг, у други – къс. Значи перпендикулярите между успоредните линии не са еднакви.

Питам: ако успоредните линии *AB* и *OC* са силови линии, еднакво дълги, трябва ли да бъдат те и еднакво широки? Какво означава дебелината или широчината на тези линии? Ако една река е по-широка и по-дълбока от друга, по какво ще се различават те? – По-дълбоката река ще има повече вода от плитката. Значи ако устните на някой човек са по-дебели, от него ще изтича повече енергия; ако устните му са по-тънки, по-малко енергия ще изтича. Устните, веждите, носът, очите, ушите на човека представляват известни символи, които той трябва да изучава и разбира.

Дойдем ли до веждите на човека, забелязваме главно три категории по форма: веждите на старите хора са наведени надолу, веждите на хора от средна възраст са като дъга, а тия на децата са прави, неоформени; формата на веждите отговаря на развитието на човека. Ако някой човек в ред съществування е живял правилен, нормален живот, и зряла възраст да достигне, той пак ще има правилни вежди, които ще са признак на трезв ум и разсъдителност. Според закона на съответствието, стане ли някаква промяна във веждите на човека, ще стане промяна и в неговите клепачи, очи, даже и в неговите устни. Когато човек се развива нормално, най-малката промяна в някоя част от тялото му трябва да предизвика промяна и във всички останали органи. Същото става и при духовното развитие на човека. Стане ли някаква промяна в една от добродетелите на човека, трябва да стане промяна и в останалите добродетели. Ето защо ако човек физически или духовно не се развива правилно, тогава един орган или една добродетел се развива за сметка на другите, вследствие на което се явяват известни аномалии или болезнени състо-

яния както във физическо, тъй и в духовно отношение.

Увеличи ли се известен орган повече, отколкото трябва, той се нуждае от повече храна, а това е в ущърб на общата икономия в организма. Когато човек слиза на Земята, Невидимият свят точно математически предвижда големината на всички негови удове, а съответно на това – и храната, която му е нужна. Преди още да е дошъл на Земята, Невидимият свят е създал за всеки човек проект, план, който той напълно трябва да реализира на Земята. Ако някой човек увеличи например черния дроб и жлъчката си повече от нормалната големина за него, той ще има желание да се храни с тестени работи, ще иска повече тлъстини, масла, и ако няма средства да си ги достави, ще се намери пред ред противоречия и ще страда. Черният дроб, стомахът, жлъчката представляват народ с повече от сто милиона жители, които настояват пред господаря си и казват: „Ние искаме храна, работа искаме! Ти си длъжен да ни я доставиш!“ Не можете ли да им доставите необходимата храна, вие ще си създадете ред неприятности и страдания.

Човек трябва да живее съзнателно, да гледа на своите удове като на разумни същества, които не изпълняват само физически функции, но и други, по-високи служби, каквито съвременните физиолози не подозират. Например съвременните физиолози изучават само физиологическата функция на сърцето като двигател, който взема участие в кръвообращението. Те не знаят другата служба на сърцето. От сърцето на всеки човек излиза една светла струя, която се разнася по цялото тяло. Тази струя показва степента на развитието на човешките чувства. Ясновидците забелязват, че от подразделенията на сърцето излизат пламъци. Дойде ли някаква скръб за човека, една стрела пронизва сърцето му, отдето започват да излизат пламъци. Тази скръб предизвиква сълзи в човека, които вътрешно се изливат във вид на кръв. Кръвта пък от своя страна се излива при корените на някое дърво вътре в сърцето на човека. Дървото се съвзема от тази кръв и започва да се развива правилно. Животът на това дърво сега пулсира по-усилено и се изявява във вид на огнени пламъци.

И в заключение тази скръб събужда благородни желания и чувства в човека и той започва да се радва. Затова и ние казваме: на всяка скръб съответства една радост. Защо хората не искат да страдат? – Защото те се страхуват, че ще ги мушнат в сърцето. От стрели се плашат те. Докато не те мушнат в сърцето, няма да имаш никаква радост. Когато Невидимият свят изпраща страдания на хората за тяхното повдигане, той знае де и как да мушка. Обаче когато хората сами си създават страдания, те не знаят де и как да мушкат. Те мязат на съвременните копиеносци, които мушкат дето трябва и дето не трябва и умъртвяват. Мушни така човека в сърцето, че да излезе от него бяла светлина.

Ние искаме да схващате дълбокия смисъл на живота, да си обяснявате всички прояви и явления от гледището на живата математика, на живата наука, чрез която, като примирявате противоречията, да можете разумно да използвате силите на Природата. Дойде ли скръбта, използвайте я така, че тя да произведе бяла светлина в сърцата ви. Тази светлина, този пламък ние наричаме свещен пламък. За да се домогнете до тази светлина, трябва да държите в ума си идеята за перпендикуляра на живота, който при всички условия да остава неизменен. От двете успоредни *AB* и *CO* правата *AB* представлява ангелите, *CO* сме ние, а перпендикулярът *MI* е Бог, Който никога не се изменя. Като обърнем успоредните линии *AB* и *CO* в отвесно положение, ще получим буквата *H*, която изобразява стълба, т.е. пътя на нашето правилно движение или пътя към нашата велика идея. Тъй щото, каквото и да се случва в живота ви, знайте, че перпендикулярът на живота е Бог, Който никога не се изменя. Правата *AB* представлява ангелите и разумните хора. Ангелите и хората са две еволюции, определени от Бога да вървят успоредно във Великия живот на Битието. Духът Божий е перпендикулярът, който определя всяка точка в техния път. Щом Бог, перпендикулярът на живота в някой човек, не се изменя, той ще знае за себе си, че е разумно същество, свързано с други, по-разумни от него същества. Страда ли човек, ще знае, че с него заедно страдат още хиляди същества: той не е сам в

страданията си. Който не иска да страда, той не разбира смисъла на страданията. Ако не искаш да страдаш, ще се заемеш за работа, та едновременно с премахването на своите страдания да отнемеш страданията и на ония хиляди души, които страдат заедно с тебе.

Същото се отнася и за радостта. Когато ти се радваш, едновременно с тебе се радват още хиляди души. Никой не живее за себе си. Външно ние живеем за себе си като души, но според закона на еволюцията ние сме свързани едни с други, вследствие на което трябва да спазваме помежду си добри, хармонични отношения. Някой казва: „Аз не се интересувам от еди-кого си, нищо не искам да зная за него.“ – Това не е никаква философия, нито религия, нито разумност, нито човечина. Това не е нито Волята Божия. Кажеш ли за някой човек, че не искаш да знаеш за него, друг пък ще каже същото за тебе, и т.н. Ако намираш, че някой човек е лош, не го отблъсквай от себе си, но се заинтересувай защо е лош, коя е причината, дето този човек се проявява така. Срещнеш мечка в гората. Не бягай от нея, но спри се малко, помисли защо е станала мечка, при какви условия на своя живот тя е турила на гърба си тази козина. Казваш: „Няма какво да се занимавам с мечката, а ще хукна да бягам от нея.“ Ако човек не може да разбере една мечка, той нищо друго не може да разбере. Мечката е живо същество от разумния свят. Тя е една от буквите на азбуката, с която Живата Природа си служи. Мечката е постоянна в чувствата си, но същевременно е и много отмъстителна. Тя е същество, което никога не забравя обидата, която някой ѝ е нанесъл. Обидиш ли я с нещо, тя не забравя; и след години макар пак ще те намери и ще ти отмъсти. Чувствата ѝ са толкова интензивни, че тя не може да се владее.

Добрата страна в характера на мечката е нейната признателност. Направиш ли ѝ някакво добро, тя винаги ще те помни и ще ти бъде признателна. Разправят следния случай за признателността на една мечка. Преди години една циганка намерила в гората едно малко мече, още млечно, без майка. Циганката взела това мече и го кърмила от време на време

заедно със своето малко дете. Като пораснало, тя го продала. Купил го един мечкар, който започнал да го разиграва. След време циганката срещнала на улицата една голяма мечка, която веднага се приближила към нея, легнала пред краката ѝ и започнала да ги лиже. В първия момент циганката не разбрала какво става, но като видяла мечкаря, спомнила си, че тази мечка е някогашното мече, което тя му продала. С лизането на краката ѝ мечката искала да изрази своята благодарност към циганката, защото тя някога ѝ давала по малко млекце. Значи мечката помни злото, но и доброто помни. Също така и хората, които наричат злопапетни, имат хубава черта в себе си, че и доброто помнят. Има хора пък, които нито злото помнят, нито доброто.

И тъй, първото необходимо условие за вашето развитие е да държите в ума си перпендикуляра като абсолютна мярка, с която да определяте всички ваши мисли, чувства и действия. Докато вашият живот е успореден с живота на ангелите и разумните същества, вие ще се развивате правилно. Например, ако музикантът няма съответна среда, в която да се проявява, той не може да свири. Следователно, за да проявим своята интелигентност, както и своята воля, необходима ни е среда от разумни същества като нас, които да ни дават подтик. Хиляди разумни същества трябва да се движат паралелно с нас, за да успяваме и ние. При това трябва да се знае, че разумните същества се движат спиралообразно нагоре; в това движение първите трябва да отстъпят местата си на последните. Един ден, когато и последните станат първи, пак ще стане смяна на местата. Като се знае бързината на това движение, както и пътя, който тия същества изминават, може точно да се изчисли след колко време човек може да заеме първо място.

Съвременните хора се занимават с велики работи, а що се отнася до проучване на тяхното тяло, те се задоволяват с това, което съвременната наука дава. Човек има тяло физическо, има и тяло духовно. Ако той зачита физическото си тяло, ще зачита и духовното. Благата на физическото тяло са блага и на духовното, защото първото тяло е калъп на вто-

рото. Ако човек осакати физическото си тяло, той осакатява и духовното. Когато религията препоръчва на хората нормален, хармоничен живот, тя има предвид благосъстоянието на физическото тяло, за да се проявяваме разумно. Болният човек не може да има права мисъл. Знаете ли какво значи интелигентен човек в пълния смисъл на думата? Интелигентният човек е чистосърдечен, искрен: той внушава пълно доверие и подем във всички хора, с които се среща. Той е като извор, който само дава и се радва, когато вижда, че хората изпълняват Волята Божия. Когато вижда стремежа на хората към Бога, в сърцето му се явява свещеният пламък. Днес всички хора трябва да се стремят към този възвишен живот. Той съществува във всички души, но у едни се проявява повече, у други – по-малко.

Всеки човек има стремеж към великото в живота, но трябва да работи, за да го постигне. Постигне ли го веднъж, той става силен и преодолява всички мъчности в живота. Вие не познавате мъчнотиите на своите близки, вследствие на което оставате чужди един на друг, както са чужди птиците помежду си. Например, когато птиците хвъркат на целията, ако на една от тях се случи някаква повреда в крилото, другите продължават пътя си, а нея оставят сама. Между разумните същества обаче не трябва да бъде така. Казват, че пчелите били разумни същества. Не, и те не са разумни. Когато у някоя от работничките се яви известен дефект, другите работнички веднага я изхвърлят навън, дето тя от скръб умира. Пчелите имат добра организация, но са жестоки. Хиляди пчели, като се съберат в един кошер, мислят, че те ще оправят света. Дойде ли господарят им, опушва кошера, пчелите излизат навън, а той взема всичкия им мед. Пчелите могат да изхвърлят всички търтеи навън, но един бръмбар не могат да изхвърлят – човека. Те лесно се справят с малките бръмбари, но с големия бръмбар не могат да се справят. Той иде отвън и взема всичкия им мед.

Сега искам от вас да дойдете следния път с изправени перпендикуляри и Бог да бъде перпендикулярен на всички. Освен това искам да вървите успоредно с ангелите. Който раз-

бере и приложи тази лекция в живота си, той ще стане виден философ. Ако искате да станете учени хора, развийте темата за „перпендикуляра на живота“. Работете върху нея 10-15-20 години и напишете само 4-5 листа, но мислите в тях да представляват нещо велико, което е опитано и приложено в живота. В тази наука има място и работа за всички, били те учени, поети, философи, художници, земеделци и др. Жива, положителна наука е тази, която посочва на хората мост, през който могат да минат. Мостът, който тази наука посочва, е здрав. Хората на положителната наука не говорят много, но действат, работят. Среещнеш един от тия учени и го питаш: „Приятелю, къде е мостът, през който мога да премина реката?“ – „Ето го!“ – посочва ти и си заминава. Ти намираш, че мостът е здрав, солиден, и минаваш по него безопасно.

Казвам: човек ще дойде до положителните знания. Как? – По естествен път. Гладният ще намери хляба. Жадният ще намери водата. Пътникът ще намери моста. По-добре е човек да не огладнява, нито да ожаднява, нито да се лута да търси моста, но веднъж огладнял, ожаднял и изгубил пътя си, по който и да е начин, той ще намери и хляба, и водата, и моста.

Изпейте упражненията *Вехади* и *Грее Светлината* !

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

ТРИ ВИДА СЛУЖЕНЕ

*Шеста лекция
23 декември 1925 г.*

ТРИ ВИДА СЛУЖЕНЕ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Размишление

Прочетоха се резюмета на темите „Първата стъпка в живота” и „На какво трябва да се радва човек“.

За следния път всеки да пише върху някаква своя любима тема, кой каквато си избере.

Ще внимавате да не пишете върху тема, по която сте писали веднъж. Съвсем нова тема ще си изберете. Нещата не трябва да се повтарят. Питам: каква мисъл днес ви занимава? Всеки ден има своя определена мисъл за разрешение, всеки ден има своя определена задача.

Има красиви предмети, които въодушевяват човека. Има сладки плодове, които възбуждат вкуса на човека. Има здрави храни, които задоволяват стомаха на човека. Едно и също ли е да гледаш, да вкусваш и да се храниш? Казвате: „Бог е Любов.“ Как дойдохте до тази идея: чрез зрението, чрез слуха, чрез вкуса, чрез обонянieto или чрез пипането? Щом сте дошли до тази идея, защо съществуват болести и недъзи между вас?

Сега ще разгледаме въпроса философски. Когато човек живее на някое високо планинско място, дето диша чист въздух и се намира в общение с добри хора, той може ли да бъде болен? Обаче храни ли се този човек само с бонбончета, той ще бъде слаб, краката му няма да го държат. Храни ли се със здрава храна, той ще бъде силен човек, ще издържа на всякакъв път. Следователно това, което спъва почти всички съвременни хора, е мисълта им, че много знаят. Казвате: „Ние знаем, че Бог е Любов, опитвали сме Неговата Любов.“ Как сте я опитвали? Разлагали ли сте я на съставните ѝ части? Какви са елементите на Божията Любов? Мнозина ще кажат, че Любовта не трябва да се разлага. Не, Любовта трябва

да се разложи! Когато ядете ябълка, не я ли разлагате? – Разлагате я. Когато светлината влиза в очите ви, не се ли разлага? – Разлага се. Когато светлината влиза в човешкия мозък, тя и там се разлага. Човешкият мозък задържа от светлината само това, което е необходимо за него, а непотребното от нея отразява навън.

Много от съвременните хора говорят за искреност, за чистосърдечие, но те не са нито искрени, нито чистосърдечни. Какво се разбира под понятията *искрен* и *чистосърдечен човек*? Първите букви на тези две думи са *и* и *ч*. Те са символи, с които Природата си служи, за да изрази нещо. Да бъде човек искрен, това значи да представлява планински извор, който слиза надолу с цел да се прояви. Буквата *ч* в думата *чистосърдечен* представлява чаша, в която се сипва някаква течност. Човек не може да бъде чистосърдечен, докато не знае как да пие. Ако не знае да опитва нещата с вкуса си, как ще познава кои са чисти и кои – нечисти? Чистотата не се определя само чрез зрението. Чистотата е качество на душата. Следователно, искаш ли да познаеш дали даден предмет е чист, трябва да го опиташ. Ти вземаш една чаша вода, опитваш я на вкус и казваш: „Тази вода е чиста.“ Как позна, че е чиста: чрез зрението или чрез вкуса си? – Чрез органа на вкуса, чрез езика. В този случай езикът представлява разумното в човека, което изпитва и проверява нещата. Значи Чистотата се познава чрез Разумността. И тогава казваме: чист може да бъде само разумният човек.

Буквата *у*, с която започва думата *умен*, е взета от египетската азбука. Там тя е обърната – *h*. Тази буква е изобразявала човек, който ходи. Когато човек е слизал на Земята, т.е. когато е попаднал в закона на инволюцията, той се е раздвоил, изгубил е Бога и е започнал да мисли за себе си, че е божество, вследствие на което се е отклонил от правия път, по който първоначално е вървял. Знакът *h* показва, че материята, в която човек е слязъл, е започнала да се сгъстява и той се е раздвоил. Така са се образували краката на човека. Значи краката представляват два принципа. За да може човек да ходи, да се движи, той непременно трябва да има два

полюса. Тези два полюса, преведени в обикновения живот, представляват ума и сърцето на човека, които външно се изразяват в следните форми: мъж – жена, син – дъщеря, учител – ученик, господар – слуга. Когато този знак се обърне с главата надолу, във вид на чашка – Ч, това показва, че човек започва да се стреми към Бога, иска да върви нагоре както растенията.

Сега някой мисли, че като отиде на Небето, и там ще намери същите отношения и закони, каквито съществуват на Земята. Той казва например: „Аз не намерих нито един човек на Земята, който да приляга на сърцето ми.“ Значи същото ще бъде и на Небето. Питам: нима хората са създадени, за да прилягат на твоето сърце? Щом мислиш така, задай си въпроса: „Моето сърце приляга ли на Божието?“ Всеки трябва да си зададе този въпрос и правилно да си отговори. Хората отдалечават този въпрос от себе си и казват: „Господ е непостижим за нас.“ Ако искаме да отидем при Него, ние трябва да влезем във връзка с разумни същества, които да послужат като посредници между Бога и нас. Тази идея е наполовина вярна. То е все едно да кажете, че когато детето иска нещо от майка си, трябва да се обърне към други хора, които да бъдат посредници между майката и него. Когато детето иска хляб от майка си, търси ли посредници? Ако детето не се нуждае от посредници, защо нашата молба към Бога трябва да се предава чрез ангели, архангели и херувими, а не направо? Първият посредник или ходатай между майката и детето е нейното тяло. Детето ще се приближи до майка си, ще я бутне малко и ще ѝ каже: „Виждаш ли, че пред теб седи едно същество, което се нарича твой син? То хлопа, иска нещо от тебе, обърни му внимание.“ Майката ще го погледне, ще го изслуша, ще предаде неговата просьба на тялото си и ще чака отговор. Тялото ще отговори трябва ли да му се даде нещо, или не трябва.

Какви са понятията на съвременните хора за тялото? Много хора гледат на тялото като на автомат, като на механизъм, а не като на нещо разумно. Питам: как е възможно разумен човек да живее в нещо неразумно? Може ли живеят

човек да живее между мъртвите? Това са въпроси за размишление, които ще ви доведат до някои елементарни, основни мисли в живота. След това анализирайте в себе си колко от вашите мисли са живи и колко – мъртви. Мъртви или смъртни хора наричаме ония, в които отсъства духовният елемент. Думата *смърт* в българския език започва с буквата *С*, във френски – с буквата *М*, в латински – също с буквата *М*, в английски – с буквата *Д*, в еврейския – с буквата *М*, в гръцкия – с буквата *Θ*. Значи думата *смърт* в различните езици започва с различни букви: *С*, *М*, *Д*, *Θ*. Как ще се примири с тази дума, която започва с толкова различни букви? Те имат почти едно и също съдържание. Буквата *М*, като се обърне, означава, че смъртта се явява като резултат на материалния живот. Смъртта не е нищо друго освен прекъсване на връзката между живите частици на тялото. Следователно, прекъсне ли се връзката между Бога и човека, настава духовна смърт, която е по-страшна от физическата. Англичанинът казва: „Дето няма равновесие, там има смърт.“ Това означава буквата *d*, с която те пишат думата смърт. Българинът пък казва: „Всяко нещо, което не свети от само себе си, ражда смърт.“ Първата буква в думата *смърт* е *С*, която причинява всички вреди в света. Тя е стъргало, нож.

Казвате: „Светът е създаден от Бога и всичко, което Той е създал, е хубаво, красиво, добро.“ Питам: Щом е така, как и откъде се родиха противоречията в света? С един пример ще обясня този въпрос. Някой от вас отива да си купи шише за вода. Разглежда го и намира, че е гладко, добре направено. Опитва да пие от него вода и вижда, че е гладко навсякъде, приятно се пие от него. То не причинява никаква вреда. Ако ударите това шише в земята, то ще се раздроби на малки парченца. Стъпите ли върху тия парченца, те са остри, ще ви повредят, ще се набодат в краката ви. По същия начин и в живота много от Божествените шишета, които първоначално са били гладки, приятни за пипане, по наше невнимание се начупват на малки парченца и ние сами се натъкваме на тях, вследствие на което страдаме. Кажеш ли някому една неразумна дума, това е едно от тия малки парченца, на които

и ти, и той се натъкват и започват да страдат. Направиш нещо неразумно, пак страдаш – натъкнал си се на едно от тези парченца. Страданията, които ви причиняват счупените части на шишетата, създават противоречията в живота. Като изпитате тези страдания, т.е. като се натъкнете на противоречията, вие казвате: „Да живеем по Бога! Да бъдем добри, внимателни помежду си!“ Защо искате това нещо? – Защото сте изпитали острия език на своите близки. Острият език не е нищо друго освен счупените части от шишетата, на които ако се натъкнете, ще изпитате големи болки и страдания.

Съвременните хора третираят и от научно, и от практическо гледище въпроса за Любовта, искат да докажат какво нещо е тя. Излиза някой учен да говори за Любовта и започва да я разлага на съставните ѝ букви, на нейните елементи: разглежда проявленията ѝ още от най-стари времена и до днес, по филологически начин търси корена на тази дума в разните народи и времена; после той разглежда как се е проявявала Любовта, когато човек е слизал в материята, т.е. когато е вървял по инволюционен път; разглежда проявленията ѝ днес, когато човек еволюира, и т.н. И след това пита слушателите си: „Разбрахте ли какво нещо е Любовта?“ – „Не, ти ни кажи с две думи в какво седи Любовта. Ето, в Писанието например е казано: „Бог е Любов.“ – „Кажи и ти само две думи по въпроса.“ – „Чакайте, аз мога и математически да ви докажа това.“ – „Все едно – и математически да ни доказваш, пак няма да те разберем.“

Казвам: ние можем още сега да ви докажем какво представлява Любовта, но при няколко условия. Какви са тези условия? Ако сте гладували три дена, ние можем да ви докажем какво нещо е Любовта, пък и вие ще можете да я разберете; ако сте сити, няма да разберете Любовта. Ако сте болни, вие ще разберете Любовта, ако сте здрави, няма да я разберете. Ако сте невежи, ще разберете Любовта, ако сте учени, няма да я разберете. Казвате: „С няколко думи само ни определи какво нещо е Любовта.“ – Любовта е връзка между Бога и човека.

Питате: каква е тази връзка? Как се изразява тя? Когато вие сте абсолютно честен по отношение на дадено лице, когато сте искрен спрямо него, никога не уронвате неговото достойнство и не изменяте мнението си за него, вие имате вече връзка с това лице. Измените ли отношенията си към него, вътрешната връзка между вас ще се скъса. Следователно правилните отношения между хората не трябва да се изменят, ако искаме да не се къса вътрешната връзка между тях. Държим ли в ума си чисти мисли и в сърцето си – възвишени и благородни чувства, ние ще запазим връзката си с Бога, понеже Той е Абсолютна хармония. Скъсаме ли тази връзка, ние влизаме в разрез с Божествения принцип, т.е. с Разумното начало, което живее у нас. Казвате: „Кога се къса тази връзка?“ – Когато човек не изпълнява Волята Божия. Казвам: Бог не може да те похвали, ако на пътя на брата си поставиш парче от счупено стъкло. Бог не може да одобри твоята постъпка, ако на някое малко дете дадеш счупени парченца стъкла да си играе с тях или ако на някой беден човек дадеш един камък вместо хляб. Дойде ли при вас някое дете, дайте му една здрава играчка да се занимава с нея, но тя да буди в него нещо красиво и възвишено. Дойде ли при вас някой беден човек, дайте му цял хляб, а не едно малко парче.

Питам: в кой Божествен кодекс пише, че хлябът трябва да се реже с нож? Писано ли е някъде, че хората трябва да носят ножове? Ножът представлява парче от някое счупено шише. Божественият свят не позволява на хората да си служат с парчета от счупени шишета. В кой закон от Божествената книга е писано, че житото трябва да се мели на водениците, а полученото брашно да се меси на хлябове, които после да пекат в пещи? Казвате: „Понеже нашите деди и прадеди са правили така, и ние ще вървим по техния път.“ Кажете ми кой човек и кой народ за пръв път е млял житото? Камъните, през които минава житото, за да се смели, оставят в полученото брашно своите отрицателни енергии, които се предават на хората. По същия начин и железният нож, с който режат хляба, оставя своите отрицателни влияния в хората, които го ядат. Като изучавате живота на светиите, проследете дали те са употре-

бывали ножове за рязане на хляб. Съвременните хора си служат с ножове, с вилици и минават за културни. Каква култура има в това? Днес хората пипат, бъркат в нечисти работи, вследствие на което те трябва постоянно да измиват ръцете си. Но и при честото миене пак има нужда да си служат със спомагателни средства – затова са необходими вилици и ножове, за да хващат нещата. В този случай пословицата „Ела зло, че без тебе по-зло“, има голям смисъл. Вилиците и ножовете служат като спомагателно средство за поддържане на чистотата. Условията, при които живее човек днес, му налагат да мие ръцете си поне пет-шест пъти на ден.

Кой е най-правилният метод за хранене? Кой е най-идеалният метод, който Природата ни представя? Как храни майката своето дете? Детето употребява ли вилица или нож, за да приеме храната от майка си? Не, то туря устата си направо на гърдите ѝ и суче. То не се нуждае нито от вилица, нито от нож, нито от ръце даже – служи си само с устата. Как храни птичката своите малки? – И тя им туря храна направо в устата. Искаме ли и ние да приемем храната си по този възвишен и чист начин, достатъчно е да концентрираме волята си, за да я приемем направо от въздуха. Дойдем ли до това положение, готварството като изкуство ще стане безпредметно, ще изгуби своето обаяние, с което днес се ползва.

Сега това са само разсъждения. Много години трябва да минат, докато се реализира идеалният начин на хранене. Това, което ви говоря сега, даже и в Шестата раса няма да се реализира. Хората от Шестата раса ще се хранят с по-чиста, по-здравословна храна от сегашната, ще изхвърлят от употреба ножовете и вилиците, медните съдове ще се заместят със съдове от по-благороден метал, но до идеалния, до съвършения начин на хранене още няма да дойдат. Коя планета оказва влияние на медта?

Отговор: *Венера*.

А на калая?

Отговор: *Юпитер*.

Понеже Юпитер знае, че любовта на Венера е отровна, той я калайдисва. Обаче калайдисаният съд скоро се изтри-

ва, затова често трябва да се калайдисва. Върху желязото пък влияе планетата Марс. Човек, който има в организма си повече желязо, отколкото трябва, престава да работи, става мързелив. Отрицателното желязо прави човека мързелив, а положителното го прави крайно деятелен, активен, той иска изведнъж да се прояви като пехливанин, като силен човек. Кой метал се намира под влиянието на Сатурн?

Отговор: *Оловото.*

Значи всички пушки се пълнят със сачми, с куршуми, направени от олово. Засега в човешкия организъм трябва да влязат такива елементи, които да повдигнат вибрациите на неговите енергии. За тази цел той трябва да бъде под влиянието на Слънцето. Съвременният човек се е отдалечил от своя Първичен център, вследствие на което той е изгубил влиянието на положителните елементи върху своя живот.

Казвам: докато ученикът на Окултната школа се дразни, сърди, не може да се обуздава, той е слаб. Съмнява ли се ученикът, той е пак слаб. В какво може да се съмнява човек? Ако вярвате, че Бог е създател на цялата Вселена, трябва ли да се съмнявате в нещо? Човек, който вярва в Абсолютното, във Великото начало на живота, трябва ли да се страхува от нещо? Сега и най-големият герой се страхува, като минава вечерно време през някоя гъста гора. Защо се страхува? – Защото се съмнява. Който се съмнява, той е слаб. Силният човек никога не се страхува. Страхуваш ли се, ще признаеш в себе си, че си слаб. Обърни се тогава към Великото в света, направи връзка с Него и кажи: „Господи, аз съм страхлив човек, помогни ми да се засиля, да не се страхувам. Зная, че всичко лежи в Твоите ръце. Подкрепи и мен!“ Кажеш ли така, ти ще изпиташ Божията сила и подкрепа върху себе си. Речеш ли да философстваш, че Бог няма да ти обърне внимание, ти сам ще се спънеш.

Един български полковник разправяше една своя опитност във време на войната. Стои той на бойното поле с един генерал и се разговарят помежду си. В това време англичаните ги обстрелват със своята артилерия. Генералът запитва полковника: „Как си, можеш ли да гледаш спокойно работа-

та си?“ – „Мога.“ – „Ами вие, господин генерал, как сте?“ – „И аз съм добре, спокоен съм, зорко следя хода на престрелката.“ И двамата са спокойни, но сърцата им ще се пръснат от страх. Не е ли по-добре полковникът да си каже искрено: „Господин генерал, цял треперя от страх, но какво да правя, ще си гледам работата.“ И генералът тогава ще каже: „И мене ме е страх, но няма какво, и това положение ще се носи.“

И тъй, противоречията, които съществуват в живота, имат дълбоко предназначение. Те са изпити за учениците, за разумните хора. Всичко, което се случва в живота на разумния човек, е за негово добро. По този начин той се изпитва, а същевременно познава и себе си. Който не разбира смисъла на противоречията и изпитанията, като се намери пред тях, казва: „Аз ли съм най-големият грешник в света, че всичко най-лошо да се струпва върху моята глава? Аз ли съм най-лошият човек, че всички да говорят против мен?“ – Нито си най-големият грешник, нито си най-лошият човек, но Небето те изпитва. Когато някой голям параход се намери сред бурните вълни на океана, вълните искат ли нещо от него? Не, чрез тези вълни го изпитват само дали е здрав, или не. Щом оцелее на това голямо напрежение и стигне благополучно на пристанището, вълните казват: „Много здраво е направен този параход, не можахме да го пробием.“ Успеят ли вълните да пробият парахода, значи той не е здраво направен. По същия начин се изпитват и хората.

Да допуснем, че някой човек е завършил четири факултета, минава за учен и започва да проповядва на хората морал: как трябва да живеят, какви отношения трябва да съществуват помежду им, и т.н. В това време Невидимият свят го поставя на изпит, като го лишава от всички средства за живеене, оставя го без пет пари в джоба. Той се намира в чудо, не знае какво да прави. Ходи натук-натам, мисли отде да намери пари назаем. Да поиска от другарите си, не смее – честолубието му не позволява. Най-после той се отправя към дома на един богат човек и казва: „Дали ще се реша да му поискам пари, или няма да се реша, не зная: каквото случат ми донесе, това ще направя.“ Влиза в дома на богаташа.

Поканват го да почака малко, докато домакинът на къщата си дойде. Той се озърта на една, на друга страна, вижда в един ъгъл на стаята касата на богаташа. Вслушва се внимателно, не чува никакви стъпки из къщата. Седи, мисли и най-после решава: „Нима такъв човек като мене, който е завършил четири факултета, няма право сам да вземе един малък заем от касата на някой богат човек? Ама щели да кажат, че това не е морално! Нека казва кой каквото ще, аз зная, че моралът се отнася само за децата, но не и за учените хора като мене. Ще отворя касата, ще взема пари, колкото ми трябва, и когато имам, ще ги върна.“ Отваря касата, взема известна сума и си излиза. Сега той става още по-красноречив. Запитват го мнозина: „Какво е твоето мнение за морала? Има ли морал в света?“ – „Морал има само за слабите хора, но не и за силните. Последните, т.е. силните хора в света, създават морала.“ Обаче ние казваме: ако този човек беше истински учен, той не трябваше да бърка в чуждата каса. Турците имат една поговорка, която казва: „Ако нещо ми се дава от Бога, да дойде само при краката ми.“ Ще излезе, че и този учен, като е видял касата, е казал: „Щом касата е пред краката ми, Бог ми я изпраща.“ – Не, човекът на положителния морал не може да разсъждава така, а още повече не трябва да постъпва така.

Сега ще ви приведа един анекдот за Настрадаин Ходжа, да видите доколко много от съвременните хора не издържат на думите си. Върви Настрадаин Ходжа по улиците без пет пари в джоба си и казва: „Ако рече сега някой да ми даде 99 турски лири, няма да ги взема: или 100 да са, или никак.“ Дочува го един богат човек и решава да направи един опит, да види дали Настрадаин Ходжа ще устои на думите си. Изважда от джоба си 99 турски лири и ги туря на пътя му. Минава Настрадаин Ходжа през това място и забелязва парите – веднага се навежда, взема парите, преброява ги и ги туря в джоба си. Богатият върви след него и като вижда, че Настрадаин Ходжа взема парите, запитва го: „Колко са парите?“ – „99 лири.“ – „Ти нали казваше, че ако някой ти даде 99 турски лири, няма да ги вземеш, ако не са сто?“ Настрадаин Ходжа му отговорил: „Аз зная, че този, който е оставил 99 лири, ще бъде толкова благороден да остави още една.“

И сега трябва да знаете, че всичко, каквото ви се случва в живота, е точно определено. Щом е така, справяйте се разумно с всички ваши мъчности. Искаш да поговориш с някой човек. Спри се малко, помисли в себе си за какво ще му говориш. Веднъж си го срещнал – има причини за това. Човек трябва да си дава отчет за всяка своя мисъл, за всяко свое чувство и за всяка своя постъпка. Дойдете ли до това положение, у всички ви ще се зароди желание да си помагате. Мнозина мислят, че другите хора не са като тях. И така е всъщност. Всеки за себе си е особен, няма подобен на него. Това именно е красивото в живота. В разнообразието е красотата и смисълът на живота. Един човек живее по един начин, друг живее по съвършено особен начин. Един разрешава задачите на своя живот като болен, друг ги разрешава като здрав. Казвате: „Не може ли без болести, без недъзи в света?“ Питам: мислите ли, че ако нямаше болести и недъзи в света, хората щяха да бъдат по-добри? Сегашните условия, при които Бог ни е поставил, са най-добри. Те са временни, но ние трябва разумно да ги използваме. За в бъдеще тези условия ще се изменят, но сегашните условия са необходими за дисциплиниране на нашия ум, на нашето сърце и на нашата воля. Как ще се постигне това? – С постепенно засилване на човешкия дух. Само силният по дух може да обуздава своите мисли, чувства и действия. И сто пъти на ден да паднеш, стани и като малките деца кажи: „Хопала!“ Някои деца имат тази добра черта, че колкото пъти на ден да падат, те веднага стават и казват: „Хопала!“ От такова дете човек ще стане. Има деца пък, които като паднат, започват да плачат и не стават, докато не дойде някой да ги вдигне. Ние наричаме тези деца плачливи баби.

Казвам: който падне, нека направи като децата, да стане и да каже: „Хопала!“ Когато човек пада, това показва, че равновесието му се е нарушило. Кога се нарушава равновесието? – Когато се изменя центърът на тежестта на телата. Как се възстановява равновесието? – По два начина: или като се извади част от теглото на натежалата страна, или като се прибави нещо на олекналата страна. По същия закон и ние, като

ходим, ту губим, ту възстановяваме равновесието си. Същото нарушение и възстановяване на равновесието се забелязва и в човешкия мозък. Той се намира в постоянно движение. В него става непрекъснато течение на магнетични сили. Центърът на тежестта в здравия човек е някъде в корема. Започне ли да остарява, той постепенно се прегърбва, не може да пази равновесие, което показва, че центърът на тежестта в него е променил мястото си. Вследствие на това старите хора се подпират с пръчка. Същият закон е верен и по отношение на морала. Ние едва сега се учим да пазим равновесие в морално отношение.

Следователно първото и главно нещо, което се изисква от всеки дом, от всяко общество и от всеки човек, е да запази равновесие между мислите, чувствата и действията си. Някой казва: „Еди-кое си общество ми пречатства в работата.“ Дето и да сте, все ще ви пречатства някой. Ако сте птица, ще ви гонят, ако сте заек, пак ще ви гонят; ако сте мечка, колкото и силна да сте, и за вас куршум ще има. И най-силните животни, които някога са съществували, са все изстребени. Няма живо същество, било в миналото или днес, което да не е имало и да няма изпитания. Тъй щото, ако ние искаме да живеем разумен живот, непременно трябва да бъдем в съгласие с Божествените закони, за да се образува връзка между Бога и нас. Разните религии проповядват, че човек трябва да се обърне към Бога, да има будно съзнание, да бъде снизходителен, благороден. Той трябва да бъде еднакво снизходителен както към своите, така и към чуждите погрешки – нито да ги преувеличава, нито да ги намалява. Да прави човек погрешки, това е допустимо, но той трябва да ги изправя. Един българин разправяше: „Толкова години учих в училище, но българския правопис не научих. Каквото и да пишех, все правех по няколко погрешки. Откак земеделците дойдоха на власт и въведоха новия правопис, вече не правя погрешки. По-рано не знаех де да пиша ъ и къде просто е, но като изхвърлиха ъ от употреба, вече ми е лесно.“

Казвам: не е въпрос човек да не прави погрешки, но да ги изправя. Изправя ли погрешките си, той постепенно се

свързва с възвишения свят и започва да възприема неговите мисли и чувства. Човек не може да възприеме Мъдростта, докато не е повдигнал своята мисъл към висшия свят; той не може да разбере Любовта, докато не е любовно настроен. Любовта винаги придружава човека: тя върви заедно с него, но и той трябва да е нагоден да я разбира и възприема. Той е роден от Любовта и не трябва да я търси вън от себе си. Тя е вътре в него. Човек е плод на Любовта и Разумността. На това основание той не трябва да търси и разумността вън от себе си. Казваш някому: „Ти не ме любиш.“ Не е въпросът хората да те любят, но ти трябва да живееш разумно: твоите постъпки трябва да бъдат разумни, защото животът ти произтича от разумността. Освен това постъпките ти трябва да бъдат любовни, защото животът ти произтича от Любовта. Следователно човек сам определя своята разумност и своята любов. Щом определя своята любов, той определя и Любовта, от която е излязъл, защото Бог е Любов. Щом определя своята разумност, той определя и Разумността, от която е излязъл, защото Бог е Разумност. В това отношение ние трябва да бъдем образци и да покажем, че наистина Бог е Любов. Някой иска да има одобрението на хората. Не, важно е човек да има одобрението на Бога и да бъде полезен както за себе си, така и за своите ближни.

И тъй, най-лесното учение е служене на Бога. Влезеш ли в Божествения свят, там всичко е уредено. Щом служиш на Бога, ти ще имаш на разположение един ключ, с който ще отваряш всички затворени врати. По-трудното учение е служене на ближния, а най-трудното учение е служене на себе си. Да служиш на себе си, подразбира да влезеш в един напълно неуреден свят, където ти минаваш за господар, който поема всички грижи за уреждане на този свят. Въпреки това човек започва живота си с най-трудното учение – служенето на себе си. От хиляди години насам той изучава това учение, и още не го е научил. Следователно най-първо човек трябва да започне със служене на Бога. Това значи да започне от богатия, от уредения свят, който дава кредит за живота. Като се научи да служи на Бога, той ще служи и на ближния

си. Най-после човек ще служи и на себе си – най-мъчното учение. Тъй щото първо човек трябва да служи на Бога, да научи всички ключове, с които Бог работи; след това ще служи на ближния си, като ще прилага някои от тези ключове; най-после ще служи на себе си, където ще покаже всичкото изкуство, което е придобил от първите два вида служене.

Всички спорове, всички недоразумения между хората произтичат от разместването на тези три вида служене. Повечето хора служат на себе си, като казват, че служат на Бога, вследствие на което се създават големи противоречия в живота им. Вие искате хората да ви обичат, да ви разбират, и като не срещнете това, разочаровате се. Питам: вие давате ли същото на хората? Ако дойде някой при вас, как ще му покажете своята любов? Ако мома дойде при някой момък, той веднага ще откъсне парче хартия и ще напише: „Откак те видях, сърцето ми се запали: без теб не мога да живея.“ Питам: Любовта може ли да се изрази на книга? Любовта няма външен израз – тя се изразява само по вътрешен път. Ако пък някоя мома иска да изрази любовта си, тя ще откъсне едно цвете, ще го подаде на момъка и ще му каже: „Ето моята любов!“ Нима Любовта може да се изрази с откъснато цвете? – Не, срещнеш ли човека, който те обича, ти ще почувстваш в себе си вътрешна промяна, която напълно ще осмисли живота ти. И тогава ще кажеш: „Има Любов в света, има Бог! Всички хора живеят, и аз искам да живея!“ Любовта развива творчество в човека. Дойде ли Любовта в тебе, ти и поет, и учен, и художник, и музикант можеш да станеш – всичко, каквото пожелаеш, можеш да направиш.

Казвам: това, което търсите, ще намерите само в служенето на Бога. Влезете ли в Божествения свят, тогава аз ще ви кажа: като дойдете до първата врата на този свят, надясно ще намерите един ключ, означен с числото едно. Ще вземете този ключ, ще го турите на вратата и ще завъртите два пъти. Пред вас ще се открие друга врата, до която има голям асансьор с ключ, означен с числото три. Ще въртнете този ключ и асансьорът с голяма бързина ще ви издигне нагоре и ще спре на десетия етаж, пред вратата на който ще похло-

пате четири пъти. Веднага вратата ще се отвори, ще излезе един ангел и ще ви запита: „Какво искате?“ Вие ще му кажете: „Дойдохме при теб да ни покажеш начин как да изправим погрешките си.“ Ангелът ще се усмихне, ще ви хване за ръка и ще ви въведе в третата стая на десетия етаж. Сега ще ви оставя в стаята с ангела.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

ГОЛЯМА РАДОСТ И МАЛКА СКРЪБ

*Седма лекция
30 декември 1925 г.*

ГОЛЯМА РАДОСТ И МАЛКА СКРЪБ

Верен, истинен, чист и благ всякога бѣди.

Размишление

Четоха се работите върху задачата „Моята любима тема“.

Коя е най-важната мисъл за днес? – Най-важната мисъл за днес е човек да се произнесе кое от двете положения предпочита: да има една голяма радост с една малка скръб в центъра ѝ или една голяма скръб с една малка радост в центъра ѝ? Голяма скръб с малка радост в нея е за предпочитане пред голяма радост с малка скръб. Защо? – Защото малката скръб в сърцето на голямата радост представлява нещо подобно на паразит, който постепенно изяжда всичката радост, т.е. самия плод. Обратно, малката радост в сърцето на голямата скръб представлява плодно семенце, което след време израства и дава един от най-хубавите райски плодове на живота. Когато Невидимият свят ви изпраща големи скърби с малки семенца от плодовете на радостта в тях, вие ги хвърляте по улиците. Гледам: по софийските улици има много такива захвърлени скърби. Като посещавам стаите на учениците, около праговете виждам много от тези скърби захвърлени. Самите ученици пък виждам накичени с радости, които трептят над тях. И това са ученици, които посещават школата от 20 години насам. Те гледат на радостта с благоговение, пазят я като писано яйце, а скръбта захвърлят вън като непотребна вещ. Разбиране е това! Обаче на съвременните хора е потребна велика наука, с която да превръщат скърбите в радости. Това е тъй наречената духовна алхимия.

В средните векове още учените са се занимавали с алхимия, т.е. с превръщане на неблагородните метали в благородни. Много от тези алхимици, които са разбирали само физическата страна на алхимията, дълго време са работили върху превръщането на неблагородните метали, например

мед, желязо и др., в благородни, каквото е златото, но не са успели. Обаче духовната страна на алхимията се заключава в превръщане на неблагородните метали в човешката кръв в благородни. В кръвта на човека се съдържат почти всички метали, но в различни количества. В това отношение добродетелите на човека зависят от количеството на благородните метали в неговата кръв. Туй превръщане на неблагородните метали в благородни съставлява основа на бъдещата работа на човешкото сърце.

Мнозина казват: „Господ всичко може да направи, всичко може да ни даде.“ Да, вярно е, че Господ всичко може да направи. Той създаде света, но го създаде да върви и да се развива не по свои разбирания, а по Божия ум и по Божиите разбирания. Време е вече да се турят надгробни надписи на всички съвременни заблуждения, да се извикат по няколко души владици, които да ги опеят и погребат. Няколко хиляди години вече се изминаха, откак хората са дошли на Земята, и още не са влезли в Царството Божие. Трябва ли да чакат покана за това? Трябва ли да чакат още няколко хиляди години, докато дойде Царството Божие на Земята? Не, дошло е време хората усилено да заработят върху себе си, да приготвят условия за идване на Царството Божие на Земята.

Сега ще ви приведа един анекдот, който илюстрира добре вашето положение. Един евреин, като заминал за онзи свят, пожелал да влезе в Царството Божие, т.е. в рай. Доближил до вратата на рай, но там срещнал св.Петър, който му казал: „Ти не можеш да влезеш в рай, защото като евреин по стар навик ще започнеш да търгуваш, а тук не се позволява никаква търговия, никакво вземане-даване.“ Евреинът обещавал, че ще се откаже от своя навик, че ще бъде много добър, само да го пуснат да влезе вътре. Свети Петър му отказал и не го пуснал в рай. Обаче евреинът не се отчаял. Той обикалял оттук-оттам, дано намери някоя врата отворена, да влезе в рай. Един ден по някакъв особен случай отварят вратата на рай да влезе вътре едно голямо множество хора – и в тази навалица евреинът успял да се вмъкне. Щом се намерил в рай, по свой навик той веднага започнал да търгу-

ва, да върши вземания-давания. Ангелите се видели в чудо: какво да правят с този евреин, как да го изпъдят вън от рая. Да употребят насилие или грубост – това не е в тяхното естество. Най-после те намислили да му устроят една изненада. Всички ангели излезли вън от рая и казали: „Сега тук ще се произведе един търг, от който ще има големи печалби.“ Евреинът, като чул това, замислил се и казал: „Я чакай и аз да изляза вън, все ще спечеля нещо.“ Излязъл и той вън от рая и там си останал. Ангелите влезли отново в рая и затворили вратата за евреина. Като се видял вън, той започнал да се моли пак да влезе в рая, но не го пуснали. Оттам му отговорили, че втори път не може да влезе, докато не се покръсти. При това покръстването му могло да стане само от християнски свещеник, но не и от еврейски равин. Тръгнал сега евреинът да търси християнски свещеник, но никъде не могъл да намери. Чакал той година, две, три, сто, хиляда, но никакъв свещеник не срещнал. Тъй щото и вие, ако сте в положението на евреина и с насилие влезете в рая, пак ще ви изпъдят навън. Изобщо навиците, които съществуват в човека, се проявяват и в духовния му живот. Човек трябва да бъде съвършен в своите прояви.

Съвременните окултни ученици минават през една фаза на вътрешни, а не на външни изпитания. В това отношение всеки трябва да работи за превръщане на неблагородните метали в кръвта си в благородни, главно в злато. Златото е емблема на мъдростта. Според астрологията, с която днес се занимават учените, всички метали представляват символи. Например желязото символизира силата, но същевременно то е неустойчиво по отношение на въздуха и влагата, вследствие на което ръждясва. Човек, който има много желязо, е физически силен, но в него стават реакции на окисляване, т.е. ръждясване. Значи тази сила го разрушава. Сила без разум всякога разрушава. Питам: по какъв начин може да се превърне тази физическа сила в духовна, т.е. в разумна? Или с други думи казано, по какъв начин желязото може да се превърне в злато? Представете си, че срещате един човек, физически силен, с много знания, и вие, без да искате, го

обидите нещо. Какво трябва да направи той, за да превърне тази обида? Окултният ученик трябва да се занимава с науката за превръщане на неблагородното в благородно, т.е. с облагородяване на своя характер, с превръщане на своите лоши навици в добри. Може ли да се нарече окултен ученик този, който не е в състояние да превърне един свой лош навик в добър? Лошият навик представлява трън в плътта на човека. И в това отношение задачата на човека не седи в изкореняване на този трън, но в присаждането му. В първо време този трън трябва да се присади, да се облагороди. Казвате: „Кротки трябва да бъдем!“ Мислите ли, че кроткият човек всякога подразбира добър човек? Кроткият човек е енергичен, работлив. В това отношение за предпочитане е да имате кон, който рита, хапе, но работа върши, отколкото да имате един кон, който нито рита, нито хапе и никаква работа не върши. По-добре е някой човек да ви нахока, но да донесе хляб и да ви нахрани, отколкото да ви помилва, да ви каже няколко думи и да ви остави гладен.

Новото учение има за задача изправянето на цялото човечество. Обаче ученикът има лична задача – своето изправяне. Колективното изправяне на света е задача на ангелите, на Бога. Изправянето на своето Себе, възпитанието на клетките в това Себе е задача на всеки едно поотделно: това е индивидуална задача. Днес повечето хора са се заели с великата задача да изправят света. И затова навсякъде чуваме да се говори: „Светът е лош, хората са лоши“, и т.н. Кой са тия хора? Не сме ли ние? Ако дадат на всеки човек да нареди програма или да намери някакъв път за изправянето на света, какво би направил той? Как може да изправи света? Или представете си, че ви дадат задача да определите какви отношения трябва да съществуват между мъжа и жената. Как ще решите тази задача? Първо вие ще отговорите: „Мъжът и жената трябва да се обичат братски, да живеят по Бога.“ – Добре е това, но откъде ще дойде съзнанието у мъжа и у жената, че те трябва именно така да живеят? После как ще решите задачата за отношенията между учителя и ученика? За да съществуват правилни отношения между учителя и ученика,

те трябва да имат просветено съзнание. Отде ще дойде това съзнание? Преди всичко в душата на ученика трябва да има непреодолима любов към знанието, което учителя преподава; в душата на учителя пък трябва да има непреодолима любов към предаване на своите знания. Само при това положение между учителя и ученика могат да съществуват естествени отношения.

Много от съвременните хора се занимават с идеята за Бога и казват: „Велико нещо е идеята за Бога! Тази идея заслужава всички жертви.“ Тези хора са готови на думи всичко да пожертват за Бога, но когато дойде за дела, няма ги. Разправяха ми един случай за хора, които говорят хубаво, но не изпълняват това, което говорят. Двама учени, хора със свободни идеи, социалисти, седят в едно кафене и разговарят върху въпроса как може светът да се поправи. Те казват: „За да се поправи светът, хората трябва да живеят помежду си братски, да си помагат в случай на нужда, и т.н.“ В това време един беден човек стои близо до тях и пъшка, мъчи се, иска да повдигне товара на гърба си и да излезе вън от кафенето. Той сам не може да го вдигне, има нужда някой да му помогне, но няма кой. Двамата учени, които са най-близо до него, не се сещат да му помогнат. Те разговарят помежду си и виждат как този човек се мъчи, но не считат за нужно да станат от местата си.

Някой пък също така се възхищава от идеята за Бога, но като го поставят на изпит да свърши някаква работа, той казва: „Аз слуга ли съм ви тук?“ Който не разбира закона на служенето, той е на крив път. Тогава как ще обясните Христовите думи: „Син Человечески не дойде да Му послужат, но Той сам да послужи.“ Често ще чуете някоя жена да казва на мъжа си: „Най-после аз не съм ти слугиня, не съм длъжна да ти слугувам.“ Питам: мъжът длъжен ли е да слугува на жената? Значи мъжът трябва да слугува на жената, а жената не трябва да му слугува? Ако мъжът слугува на жената, и жената трябва да има същите отношения към мъжа си. Ако е въпрос за служене, хората трябва взаимно да си служат – среден път няма. Искаме ли да живеем според великия Божи

закон, ние трябва да имаме правилни отношения помежду си, понеже този закон засяга и нашия личен живот. Докато човек не изправи своите отношения към Бога и към хората, той никога не може да бъде щастлив. Преди всичко мъжът трябва да има в себе си възвишена идея за жената като душа; и жената от своя страна трябва да има възвишената идея за мъжа. Не е въпросът каква е сегашната жена и какъв е сегашният мъж. Тези неща абсолютно трябва да се изхвърлят от ума на съвременните хора. Важно е човек да носи в ума си идеята за първата жена и за първия мъж, каквито Бог ги е създал първоначално. След това човек трябва да има в ума си един възвишен образ за сестрата, за брата, за приятеля. Тези идеи трябва да бъдат в неговия ум конкретни, определени, каквито са били първоначално, още от създаването на света. Дойдем ли до ясни, конкретни, определени идеи, те трябва да станат у нас постоянни, а не да се менят от всякакви външни влияния. Меним ли убежденията си от най-слабия вятреца, ние не можем да излезем на добър край. За всяко нещо трябва да имаме точно определена идея. Някой мисли, че като отиде на Небето, там ще го посрещнат с музика и песни. И това може да бъде, но само за ден, два, три, месец или най-много за година, но след това ще ви турят на работа. Небето е място за работа. Земята пък е училище.

Казвам: вие трябва да превръщате по алхимически начин всички ваши мисли и чувства в по-възвишени. Интересувайте се от всичко, което ви заобикаля, както ученият се интересува и от най-големите подробности на предмета, който той изучава. Добре е човек да се интересува от всичко, но на първо място трябва да поставя важните неща, а на второ и на трето място – маловажните. При това човек не трябва прибързано да вади заключенията си. Прибързаните заключения довеждат до криви познания, а кривите познания карат хората да се плашат и от сянката си. Те казват, че Бог царува навсякъде, а щом излязат вечер сами, те се плашат. И най-безстрашният човек, ако излезе вечер, през някоя тъмна нощ, все ще му трепне сърцето. И като го запитат след това дали се е страхувал, той, за да се покаже герой, ще отговори:

„Никак не ме беше страх, сърцето ми не трепна даже.“ Ако този човек е искрен, той ще каже: „През всичкото време сърцето ми трепереше, цяла нощ се борих със страха, но молих се на Бога и благодарение на това издържах.“ Обаче страхът не е лошо нещо. Той е Божествено чувство. Страхът е лошо нещо само тогава, когато го направим съветник в живота си и той ни определя кога и как да постъпваме. Човек има 40 центрове, 40 способности, с които трябва да се съветва.

Следователно и страхът представлява един от тези центрове. Стане ли въпрос за реализиране на някаква идея, всички тия способности или чувства, на които местата са в човешката глава, трябва да си дадат мнението, да гласуват. Трябва ли в такъв случай човек да се вслушва в страха, който има само един глас от тия 40 гласа, и да му се подчини само затова, защото той казвал, че неговият глас е меродавен? Разумът и всички останали способности в човека, които са на брой 39, трябва да кажат на страха: „Ще ни извиниш, но ние не можем да приемем твоето мнение за меродавно.“ Защо някои хора се спират пред мисълта, че не са почитани от никого? – От страх. Почитанието почива на вътрешен морален закон. Тъй както днес хората се почитат, това почитание почива на нещо материално – всеки очаква да получи нещо. Това материално чувство е вложено в човека и той трябва да се бори с него, да се освободи от това криво разбиране. По този начин човек ще дойде до едно по-високо съзнание. Потребно е понякога човек да изпита своите убеждения и разбирания.

Сега, като ви говоря така, мнозина ще кажат: „Ние не можем да се откажем от света и да излезем вън от него.“ – И ние не искаме това. Не само че не трябва да излезете от света, но трябва да влезете в него. Сега съвременните хора са в мочурляк като жабите: те още не живеят в света. Доста вече са живели в тази вода. Време е да влязат в бистрата, в чистата вода. Какво ще правят още в тази нечиста вода? Тя не е нито вода, нито кал, в нея няма условия за живот. Казвате: „Трябва да се живее в света!“ В света може да живее само богатият човек, който е собственик поне на десет къщи, от ко-

ито получава годишен приход около един милион лева. Ако си богат, влез в света; не си ли богат, стой далече от него. Какъв смисъл има да влезеш в света без пет пари в джоба и още на първата стъпка да искаш заеми от този, от онзи? Такова е положението на жабата, която постоянно кряка. Задачата на духовния човек не е да влезе в света. Има нещо по-велико от влизането на човека в света.

Казвате: „Кое е великото в света?“ Ще изясня тази идея със следния пример. Когато влизате в един дом, с кого ще искате да се запознаете: със слугите в този дом, със самия домакин или с неговите синове и дъщери? Кой е най-важният човек в един дом? Ако се запознаете със слугите, вие няма да имате достъп до господаря, т.е. до домакина. Ако имате близост с неговите приятели, и това още не показва, че ще имате достъп до домакина. Обаче имате ли познанството на неговите синове и дъщери, вие ще имате достъп и до самия домакин. Значи великата идея, която трябва да вложите в душите си, е да се запознаете със синовете и дъщерите на Бога. Казвате: „И ние сме синове и дъщери на Бога.“ Щом е така, опишете образа на вашия Баща. Кажете името на вашия брат. Ще кажете, че името на вашия брат е Христос. Добре, още утре ще ви изпратя при някой болен, да видим доколко ще можете да му помогнете в името на Христа. Турете ръката си върху главата на болния и кажете: „В името на Господа Иисуса Христа ти ще оздравееш.“ Направете този опит и вижте доколко Христос ще ви послуша. Това не е упрек, но казвам: ние не трябва да се самоизмамваме, но трябва да образуваме истинска здрава връзка с Бога, с Христа. Животът, който сме прекарвали досега, от хиляди години насам, не е бил за развлечение, но той е представлявал приготвяне за сегашния момент. И ние сега не трябва да живеем в миналото, но в настоящето. Ще живеете в света, няма да излизате вън от него. Едно време се проповядваше, че праведният трябва да живее вън от света, а сега се проповядва, че праведният трябва да живее в света.

И тъй, основната идея, която трябва да държите в ума си, е следната: предпочитайте голяма скръб с малка радост

в нея пред голяма радост с малка скръб. Това разбиране ще донесе великата хармония, която трябва да съществува в живота. Всеки трябва да бъде благодарен за доброто, което му е дадено. Всичката философия на живота седи в това – всеки момент да сме благодарни за всичко, което ни е дадено. Благодарността се явява като условие за усиляване на вътрешната връзка между Бога и нас. На това основание е казано в Писанието: „Молете се един за друг!“ Закон е: когато един човек се моли усърдно, с него заедно се молят всички хора, с които той е в хармония. Ти не можеш да накараш някой човек да се моли за тебе, ако той не е в хармония с тебе. Молитвата е Божествен акт. Щом моето сърце ангажира моя дух, тогава душата ми ще ангажира всички ония хора, които са нагласени в хармония с мене. Този живот, тази връзка между душите е необходима. Мнозина имат неопределена идея за духовния живот и казват: „Духовният живот е велик.“ В какво седи величието на този живот, и те сами не знаят. Човек разбира нещата дотолкова, доколкото те му доставят лични облаги. Например, когато човек започне да учи пеене, желанието му да пее е толкова по-голямо, колкото повече блага очаква той. Когато някой бакалин отваря дюкян, той влага цялата си душа в него, работи с усърдие, защото очаква да спечели нещо от него. Влезе ли човек в Божествения живот, той казва: „Каквото Господ даде.“ Защо казва така? – Защото не познава този живот.

Обаче дойде ли някой ангел на Земята, ще видите, че той знае много неща: да свири, да пее, да рисува, да пише стихотворения, да философства, да се моли – където го пипнете, всичко знае. Той знае как да помага и на бедни, и на страдащи. Вие пък казвате: „Обичам музиката, но сега нямам време. Като дойда следния живот на Земята, тогава ще стана музикант.“ Ако нещата стават с отлагане от днес за утре, тогава всички хора могат да живеят днес, както им дойде, а следния живот да работят за постигане идеалите на своята душа. Не, нещата не се постигат по този начин. За да бъдеш музикант, поет или художник, това е Божествен импулс, на който ти още днес трябва да дадеш ход. Това е импулс на

всички разумни същества, които са завършили своето развитие. Те искат още днес да се проявят чрез вас. Ето защо от вас се иска да дадете подтик на душата си да се прояви, а не да ѝ противодействате. Противодействате ли ѝ, вие ще изгубите благоприятните условия и ще чакате дълго време, докато попаднете в същите условия. Затова между всички души трябва да се създаде вътрешна хармония. В това отношение всеки човек трябва да работи върху себе си, като знае, че усилията, които той прави, колкото и да са малки, все ще дадат известни резултати. Това не подразбира, че човек не прави усилия, но той не трябва да престава да прави усилия и да казва: „Няма полза от моите усилия.“ – Не, той всеки ден трябва да увеличава своите усилия, да има вечен импулс към постигане на своите идеали.

Казвам: задачата на окултния ученик е да превърне неблагородните метали в кръвта си в благородни и по този начин да създаде основа, на която добродетелите могат да растат. Само така може да се създаде едно разумно общество. Ако на когото и да е от вас се даде задача да поговори пет минути на музикален, разумен и плавен език, какво ще направи той? – Ще се види в чудо. Защо? – Защото езикът на съвременните хора още не е нито мелодичен, нито плавен, нито разумен. Езикът, с който сега ви говоря, и той не е хармоничен. Тази вечер аз ви говоря на хроматическа гама с диези и бемоли, в която има известна дисхармония. Защо? – Защото във вашия ум на първо място не седи идеята за служене на Бога, но седи идеята за служене на себе си. Малко хора днес мислят на първо място за служене на Бога. На Бога може да се служи идеално, а не материално. Да служиш на Бога, това подразбира да обхванеш в съзнанието си благото на всички живи същества: на хората, на животните и на растенията. Обаче като човек ти не можеш да помогнеш на всички същества материално, но можеш да им помогнеш идеално, като поддържаш в душата си най-добри мисли и чувства за тях. Всичко в света е така разумно разпределено, че кравата се грижи само за своето теленце, птичката се грижи само за своите малки, растението се грижи само за от-

глеждането на своите плодове. Тъй щото не е твоя работа да отглеждаш теленцето на кравата или малките пиленца на някоя птичка, нито пък да учиш ябълката как да отглежда своите плодове. Но ти можеш да направиш нещо за всички тия същества: можеш да се грижиш за кравата да ѝ доставяш храна, да ѝ направиш обор; за птичката можеш да следиш да не развалят гнездото ѝ; ябълката пък можеш да поливаш, да ограждаш, да чистиш от гъсеници. Малки неща се изискват от човека. И той знае това. Всеки човек знае как трябва да живее: той знае кой е истинският път в живота му. Всеки човек има в себе си мярка, с която мери нещата. Той разбира кой как го е погледнал. Когато някой ви приеме добре, вие казвате, че погледът на този човек ви внушава доверие и във всички ваши нужди и затруднения вие можете да разчитате на него. Щом разбирате тези неща и ги изисквате от другите хора, постъпвайте и вие с тях по същия начин.

Едно е важно в живота на хората. То е следното: човек не трябва да си създава ненужни спънки и страдания. Искате ли страдания и спънки, можете и сами да си създавате такива, но това трябва да става съзнателно, добре обмислено, за да можете разумно да ги използвате. Невидимият свят постоянно ви поставя на ред страдания и следи за вас разумно да ги използвате, да имате придобивки от тях. Няма човек на Земята, който да не е подложен на страдания и изпитания. И Великите Учители даже се подлагат на изпитания. Всеки човек трябва да мине през известна дисциплина. Малките същества се подлагат на едни изпитания, по-големите – на други, а най-големите – на трети, обаче изпитанията за всяко същество са специфични. Те съответстват на неговите сили и способности. Като знаете това, не се сърдете на Провидението, не казвайте, че вашата съдба е най-тежка или че Провидението е строго към вас. Каквото и да кажете в този смисъл, вие няма да бъдете прави. Бог е еднакво снизходителен към всички същества.

За Бога може да мислите само едно: отношенията на Бога към всички хора са едни и същи, без никаква разлика. Хората обаче не разбират еднакво Бога, вследствие на което се

явяват противоречия в живота. Бог има желание да помогне на всички същества, но Той никога не бърза, никога не изнасилва моментите. Той чака всяко нещо да дойде на своето време. Когато ние страдаме, Бог използва страданията ни, за да ни поучи, да ни упъти в правата насока на живота. Страданията съставляват една възможност да разберем Божията Мъдрост. Всички наши несгоди и страдания са велика задача за Бога. Той се занимава с малки работи, грижи се например за уреждане живота на един грешник. И светиите, и ангелите, та и сам Бог работят за уреждане живота на грешните. За праведните те не мислят. Целият Невидим свят има предвид живота на грешните, към които е много снизходителен.

Питам: какво тълкувание можете да дадете на мотото „Верен, истинен, чист и благ всякога бъди“? В какво трябва да бъде човек верен? – В Любовта. В какво трябва да бъде истинен? – В Мъдростта. В какво да бъде чист? – В Истината. И най-после в какво трябва да бъде благ? – В Правдата. Значи в това мото са застъпени четири неща: бъди верен по отношение на Любовта, истинен – по отношение на Мъдростта, чист – по отношение на Истината, и благ – по отношение на Правдата. Съдиш ли някого, думата ти трябва да бъде пълна с благост. Само тогава Правдата трябва да се прилага. Приложите ли Правдата и Истината в живота си, вие ще почувствате в душата си вътрешна лекота.

Казвам: човек трябва да бъде верен в Любовта. Верността е качество на Божията Любов. Обикновеният човек може да говори за проявите на обикновената любов, но не и за проявите на Божията Любов. Когато някой обича по Божествено, всички около него възприемат тази Любов, радват се, изпитват импулс към нещо възвишено, но и те сами не знаят откъде иде всичко това. Започне ли човек да рекламира своята любов, да ви убеждава, че ви обича, че е готов на всякакви жертви заради вас, това са празни думи, проповядвани от памтивека още. И това е обич, но от особен род, от която умират малките на маймуните. Маймуните толкова много обичат своите малки, че от обич ги задушават. Една майка в България някъде толкова много обичала детето си,

че от страх да не се простуди, завила го една нощ с юрганчето му презглава. Като станала сутринта, намерила детето си задушено, мъртво. Защо трябвало да го завива презглава? Тя трябваше да остави главата му отворена – свободно да диша чист въздух. Оттук ще извадим следното заключение: не покривайте главите си със своите идеи! Понякога вашите идеи могат да бъдат такива, че като ги турите в главата си, да ви задушат. Оставете всяка Божествена идея, всеки Божествен импулс на душата да се изяви така свободно, така естествено, че да предизвика у вас вътрешна радост, която никой да не е в състояние да ви отнеме. Тази радост е резултат от това, че Бог живее в нас и ние изпитваме Неговата сила. Дойде ли човек до това положение, всички души ще бъдат във връзка помежду си. Всеки трябва да се свърже най-първо със своята душа. За тази цел той трябва да я търси постоянно, докато я намери. Щом я намери, човек трябва да знае как да влиза и излиза от нея. Влезе ли в душата си, той ще усети голямо разширение, свобода и лекота в себе си. Рече ли да излезе оттам, той трябва да знае де е вратата, през която се излиза.

И тъй, всички трябва да направите връзка с Бога, после със своята душа и най-последно – със своите близки.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

РАЗКОВНИЧЕТО

*Осма лекция
6 януари 1925 г.*

РАЗКОВНИЧЕТО

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Размишление

Сега ще ви напиша няколко разхвърляни прави и криви линии: П — (ТИ — (∩. Какъв смисъл намирате в тези линии? Те представляват елементи на известна идея. Могат ли тези елементи да се сглобят в едно цяло?

Отговор: *Могат.*

Какво ще се образува от тях? Думата *истина*. Цялата Природа се състои все от такива разхвърляни части, които съставляват елементи на една велика, свещена книга. Тъй щото, ако знаете начина, по който да сглобявате тия прави и криви линии, разхвърляни из цялата Природа, вие ще намерите и техния дълбок смисъл.

Днес всички хора искат да се движат по прав път. Представете си, че вие трябва да се движите по една хоризонтална плоскост, съвършено гладка, като лед. Как бихте вървели тогава? Колко пъти щяхте да изминете в един час? Освен това как щяхте да вървите? Почти на всяка крачка щяхте да падате и докато стигнете края на тази плоскост, вие щяхте да имате нос охлузен, уста изкривена, глава пукната — здраво място нямаше да остане по тялото ви. Но благодарение на това, че в Природата има грапави места, трапчинки, ниски и високи места, човек може свободно да се движи из нея и ако внимава, ще остане неповреден. И тъй, кривите линии в Природата често произвеждат голяма хармония. Мнозина мислят, че хубавото, красивото седи в еднообразието. Допуснете, че всички хора имат еднакво дълги носове — по 6 см, еднакви уши — по 7 см големина, вежди — по 5½ см, чела — по 6 см високи, как щяха да изглеждат те? Всички хора щяха напълно да си приличат, като че имате пред себе си един и същи човек. Има ли нещо красиво в такава голяма прилика между хората? Въпреки това вие казвате на някого: „Ти

трябва да мислиш като мене, да вървиш по моя път.“ Какво разбирате под думите да мисли човек като вас или да върви по вашия път? Да мисли някой човек като вас, това значи и той да пие вода от същата чешма, от която и вие сте пили. Този човек може да пие от същата чешма, от същия чучур, но не и от същата вода. Водата привидно само е същата, а всъщност всеки момент тя е различна. Щом е тъй, вие сами трябва да желаете всички хора да пият вода от една и съща чешма – най-красивата, на най-високото място поставена и с най-чистата вода, но водата на всекиго да се различава по нещо от вашата. Апостол Павел е разглеждал този въпрос в друга форма. Той е казвал, че ако човешките удове започнат да разглеждат службите, които те извършват, помежду им ще се яви спор, т.е. ще се създаде известна дисхармония. Защо? – Защото едни от тях изпълняват по-висока служба, а други – по-ниска. Ако всички удове съзнаваха, че са части от Божествения организъм, който еднакво се нуждае от тях, те щяха ли да спорят помежду си? На същото основание трябва ли хората да спорят помежду си кой каква служба изпълнява? Едно е важно: всички да пият от Божествената чешма. Пият ли от Божествената чешма, те са удове на Божествения организъм, без разлика на това кой каква функция изпълнява.

Например много от съвременните хора имат слабост – след като се хранят, те започват да разправят кой от какво страда. Казвам: има неща, за които не трябва да се говори. Човек може да говори за ябълки, за хляб – изобщо за всичко, което иде отгоре, т.е. от Бога. Ще кажете: „За какво не трябва да се говори?“ – За всичко онова, което излиза от човека. Онова, което човек прави, трябва да става в тъмнина, а онова, което Бог прави, трябва да става на светло, на бял ден. Затова именно Бог създаде нощта и деня. Нощта е създадена за човешките дела, а денят – за Божествените дела. Тъмнината е за хората, а светлината – за Бога. Да бъдем Божествени хора – това подразбира постоянно да живеем в Светлина. Ако човек може непрекъснато да живее в Светлина, той е постигнал вечното щастие. Това зависи от него. Вие задавали ли сте си въпроса за дълбоките причини, които са заставили

растенията да пуснат едната си половина, т.е. своите корени, в земята, а другата половина, т.е. клоните си, във въздуха? Това е една гатанка, един от неразрешените въпроси не само за вас, но и за всички учени хора.

Съвременните естественици казват, че растенията пускат корените си в земята, за да черпят от нея сокове и да се хранят. Питам: животните как черпят сокове от земята, без да поставят краката си в нея? Хората как черпят енергии от земята, без да заравят краката си в нея? Млекопитаещите ходят на четири крака и по този начин са в контакт със силите на земята. Хората ходят на два крака и с тях влизат във връзка със силите на земята. Ангелите пък никак не стъпват на земята. Хората си представят ангелите като същества с два крака, подобни на тях. Доколкото ние знаем, ангелите никога не стъпват на тази земя, която е направена само от умрели клетки. Когато ангелите слизат на Земята, те кацват върху главите на хората и вървят от глава на глава. В това отношение човешките мозъци представляват стъпала, по които ангелите ходят. Както виждате, това е особена философия. При това забелязано е, че колкото по-често ангелите стъпват върху мозъците на хората, толкова и мозъците им са по-обработени, а следователно и хората мислят по-добре. Колкото по-малко ангелите стъпват върху мозъците на хората, толкова те по-зле мислят. Ние не говорим за ума, но за мозъка на хората.

И тъй, когато се натъквате на противоречията, вие страдате. Казвам: не се спирайте върху противоречията и върху страданията, които те произвеждат. Старайте се да схващате красивата страна на страданията. Докато сте на Земята, щастливите дни, светлите точки в живота ви – това са радостите, а нещастните дни, тъмните точки – това са скърбите, страданията. Обаче когато отидете на Небето, там ще бъде точно обратното: светлите точки на живота ви ще бъдат скръбните дни, а за радостите, които сте преживели на Земята, вие почти няма да си спомняте. И тогава ще разберете, че смисълът на земния живот е в разумните, а не в безсмислените страдания. Разумни, смислени страдания са тези, в центъра на

които се крие една малка радост. Казвам: два важни момента има в живота на човека. Единият момент е, когато човек се ражда, т.е. когато иде на Земята; вторият момент е, когато човек умира, т.е. когато напуска Земята и заминава за другия свят. Първият момент представлява процес на растене, на придобиване; вторият момент е процес на раздаване. Когато приближава време някоя душа да дойде на Земята, тя кацва върху главата на някой човек и той започва да я залъгва да слезе на Земята. Щом слезе на Земята във форма на малко дете, то започва да плаче, но веднага го окъпват, дават му млечице, това-онова, турят го в люлка и започват да го люлеят, докато се укроти. Като поизрасне, дават му хлябец, месце, започват да го учат, купуват му дрешки, обличат го хубаво. Като завърши училище, назначават го на някаква служба, определят го в някакъв чин. Сега той разбогатява, купува си къщи, лозя, имоти и започва да се радва на живота. Щом забогатее достатъчно, извикват го да се върне назад и по този случай той започва да раздава всичко, каквото е придобил на Земята. Всеки трябва да разбира закона на придобиването и закона на раздаването. Тези два процеса трябва да се извършват правилно, хармонично. И придобиването, и раздаването трябва да става според закона на Любовта. Ако човек придобива и раздава без Любов, животът няма смисъл.

Като говорим за Любовта, вие трябва да имате предвид едно от нейните особени качества, по което тя се познава. Щом Любовта дойде между хората, тя веднага ще произведе някакво противодействие. Това е много естествено, понеже началната буква на думата *любов* е *Л*, която е закон на противодействие. Буквата *Л* затваря ъгъл от 30°, което в астрологията е добър знак. Значи чрез Любовта човек противодейства на някои свои слабости. Този закон се проверява навсякъде в живота. Наблюдавайте какво става с някое младо момиче, когато се влюби. Докато не се е влюбило, то е небрежно към себе си, не се облича добре, но щом Любовта го посети, то започва да се облича добре, става внимателно и към другите хора и се заема с изправяне на някои свои слабости. Тъй щото, когато възлюбленият дойде при момата, тя го посреща

весела и засмяна. Любовта ѝ казва: „Ти ще слушаш всичко, каквото ти казвам: не слушаш ли, да му мислиш!“ Значи Любовта е закон на противодействие срещу нисшето в човека. Всеки, който не противодейства на нисшето в себе си, той не люби. Това не подразбира, че трябва да бъдеш груб със себе си. Не, ще бъдеш мек и ще противодействаш на нисшето.

Втората фаза на Любовта е щедростта, жертвата. Дойде ли Любовта в човека, той ще отвори касата си, ще отвори сърцето си и разумно ще дава. Понеже всички хора съставляват части, удове на Великия Божествен организъм, те трябва взаимно да се подпомагат в името на тази Велика Любов. Казвате: „Щом ние съставляваме удове от Божия организъм, не сме ли свободни да мислим, да чувстваме и да се проявяваме, както искаме?“ – Свободни сте, но свобода съществува само в разумния живот. Дето няма разумност, там няма абсолютно никаква свобода. На Земята само живите хора са свободни, а мъртвите са роби. Докато листата на дървото седят на него отгоре, те са свободни, понеже могат да заемат различни положения. Паднат ли листата от дървото, вятърът вече ги разнася, където ще, и те стават играчка в неговите ръце. Обаче свободни ли са падналите листа? – Не са свободни. Следователно на основание на този закон и ние можем да бъдем листа, цветове или клончета от това Велико дърво на Божествения живот. Докато се държим за него, ние ще имаме всички възможности за растене и развитие, ще опита-ме всички радости, в които се проявява Божественият Дух.

Сега например ще ви дам една формула, която вие трябва да решите. Тя е следната: $X=Y=Z=0$. Тази формула има дълбок смисъл и за нейното разрешение трябва да се роди някой велик математик. Нашата цел не е да разрешаваме неразрешими въпроси, но да обърнем внимание на външния, на обективния свят, като на азбука от Великата Божествена книга. В това отношение всеки трябва да изучава Природата. И нашите тела, с които сме облечени, съставляват букви, слокове от езика на Живата Природа, както и от Великия Божествен свят. Понякога, както се забавлявате на някой бал, току изведнъж ще дойде някой ангел, ще ви дигне и ще ви занесе

горе. Защо? – Той иска с вас като с буква да напише нещо на своите ученици. Когато учениците му прочетат написаното от него, той ви пуска да си отидете на Земята. След 10-15-20 секунди вие се чувствате отново свободен. И затова, когато нашата свобода се ограничи в този свят, това става по единствената причина, че някой ангел ни е задигнал за онзи свят, иска да си послужи за известно време с нас като с буква и после пак ни връща на Земята. В този случай ние трябва да бъдем мирни като букви. Запитват ли ни защо сме толкова мирни, ще отговорим: „Причината, дето седим мирни, е тази, че в дадения случай ние сме букви, с които ангелите си служат да пишат и четат.“ Когато седим пред някой фотограф, ние сме мирни, тихи и спокойни. Ако пред един фотограф заставаме толкова тихо и спокойно, колко по-мирни трябва да бъдем пред тия напреднали същества от разумния свят!

И тъй, най-първо ние трябва да се самоизучаваме като част от Великото. Щом съзнаем, че сме части от Великото, и животът ще придобие смисъл за нас. Изучим ли частите на Великото, ние ще се запознаем и със самия Божествен живот. Казвате: „Ние познаваме света.“ Щом познавате света и знаете много неща, ще можете ли вие да изтъкувате всички символи в Природата? Природата е пълна с прави, спиралообразни, змиевидни и ред други линии, чийто смисъл вие не разбирате. Те остават за вас неразрешени. Когато някой ми каже, че не знае нещо, аз се радвам, защото красиво е човек да не знае нещо. Тъй както ние сега живеем, това още не е живот в пълния смисъл на думата. Животът засега включва две състояния: радост и скръб. Следователно колкото се радва човек, толкова и скърби. Значи животът е съединение на еднакво число плюсове и минуси, които се взаимно унищожават и дават нула. Ако радостта на някого е +2, а скръбта му –2, какво ще получи? – Нула. Тогава какво остава в живота? Какъв смисъл има такъв живот, в който няма никакъв плюс? При това как може да се обясни живота без радости и скърби? Всяко движение в света се дължи или на радост, или на скръб. Човек се движи, защото го подтиква или радост, или скръб. Когато вървя напред, имам желание да придобия

нещо и затова изпитвам в себе си някаква радост. Когато отстъпвам назад, изпитвам скръб. Обаче щом има настъпване, има и отстъпване.

Значи животът всякога се изразява в две противоположни величини: $+2$ -2 , които в резултат дават нула. Това представлява сегашният живот. Питам: какво нещо е животът? – Движение. Да се движиш, това значи да живееш. В каква посока? – И напред, и назад. Да се движиш напред, това означава радост; да се движиш назад – скръб. Ако имате еднакво число радости и скърби и извадите радостите от скърбите, какво ще остане? – Нула. Де е животът тогава? Представете си, че вие сте посветили цели 15 години от живота си в служене на Бога, учили сте хората как да вярват в Бога и как да Му служат. След тези 15 години у вас се явява съмнение дали сте в прав път, или не. Питам: какво сте спечелили от вашето 15-годишно служене на Бога? Цели 15 години сте вървели напред, имате плюс в живота си и след това се връщате назад – значи имате минус. Де остава вашата вяра? Само онзи човек е разбрал живота и е познал Бога, който в своя стогодишен живот не е допуснал в душата си нито едно съмнение. Отвън могат да пристигат много вълнения: важно е те да не проникват в душата или в съзнанието на човека. Когато морските вълни бушуват и удрят стените на парахода отвън, това е едно нещо; когато вълните пробиват парахода и влизат вътре в него, това е съвсем друго нещо.

Питам: каква е вашата вяра: $2 + 2$ или $2 - 2$? Ако е $2 + 2$, резултатът ще бъде 4. Ако е $2 - 2$, резултатът ще бъде нула. Значи имате следните положения:

$$+ 2 - 2 = 0$$

$$+ 2 + 2 = 4$$

$$2 + 2 - 2 - 2 = 2 + 2 = 4 - 2 - 2 = 0.$$

Като разглеждате тези числа, вие може да се смеете, но и съвременните учени са смешни пред лицето на Небето, когато искат да убедят тамошните жители в някои свои заключения. Какво означава $2 + 2 - 2$? Числата $2 + 2$ показват, че някой човек е служил на Бога цели 20 години, през което време е имал резултат $2 + 2 = 4$. След това той се е усъмнил

в Бога и е започнал да губи. Животът му може да се изрази сега с числата $-2 - 2 = -4$. Ако извадим от първите 20 години последните години на неговия живот, нищо няма да остане. Ще имаме тогава $+4 - 4 = 0$. Защо се е усъмнил този човек? Понеже много от хората не са вървели по Бога. Няма защо да съдим тези хора – толкова е тяхната сила. Значи тези хора, които са те разколебали, са по-силни от тебе. Първите двама: $+2 + 2$, са започнали работата много добре, но другите двама, които са дошли отпосле, са развалили работата на първите двама. И затова ние казваме: $2 + 2 = 2 - 2$. Съвременната математика допуска ли това нещо?

Понякога ние искаме да въздействаме на Бога да направи неща, които не са в съгласие с Неговите закони, т.е. със законите на Живата Природа. Мислите ли, че може да се въздейства на Бога? В света съществува закон, който регулира отношенията. Според този закон Бог е готов да направи всичко, което е разумно. Щом е въпрос за нещо разумно, Бог ни отговаря още при първия зов, отправен към Него. Речем ли да искаме невъзможни неща от Бога, тогава иде и Божествената пръчица. Тази пръчица не е нищо друго, освен показалецът на Неговата ръка, с който Той иска да ни каже, че това, което в дадения момент желаем, не носи благо за нашата душа. Трябва ли да скърбим в този случай? Представете си, че вие минавате през пустинята и носите в ръката си шише с вода, която ще ви стигне през цялото пътуване. В това време иде при вас един човек, взема шишето ви и го напълва със злато. Той казва: „Ще напълня шишето ви със злато, защото вода отвсякъде може да вземете, но злато не може да намерите така лесно.“ Като тури златото в шишето, водата се излива. Вие продължавате пътя си в пустинята, като носите вече шише, пълно със злато. Може ли това злато да задоволи жаждата ви в тази суха, безводна пустиня? – Не може.

Казвам: сега много хора се намират в пустинята, където се нуждаят от вода, а не от злато. Докато човек е в пустинята, той предпочита водата пред златото. Излезе ли от пустинята, той предпочита златото, т.е. знанието. Да добиеш злато – това е дълбокият смисъл на живота.

Всички хора са изпратени на Земята да учат. Какво трябва да изучават? – Живота. Питам: вие какво трябва да научите тази вечер? Някои ще кажат, че трябва да научат как да любят Бога. Как можете конкретно да изразите Любовта си към Бога? Да оставим настрана вашия отговор, но аз ще ви дам един пример, за да видите как може човек да изрази Любовта си към Бога. Например вие вървите по пътя с един отчаян, скръбен човек и му казвате: „Ти трябва да разбираш Великия Закон, който движи човешките съзнания!“ Този човек ще разбере ли нещо от вашите думи? – Нищо няма да разбере. Ще се утеши ли? – Няма да се утеши. Обаче ако вие, като вървите с този човек, се обърнете към Бога с молба да му помогне и му кажете няколко сладки думи, той ще ви разбере повече от първия път: той ще ви изслуша и ще се раздели с вас малко успокоен и насърчен. При раздялата си с него вие му казвате: „Вяра, абсолютна вяра в Бога!“ – и си заминавате. Думите *вяра в Бога* са семето, което вие насаждате в неговата душа. Няма да минат и 15 години, това семе ще порасне и ще даде своите добри плодове. Ако попадне на добра почва, вярата съдържа в себе си голяма сила. Един ден, като срещнете този човек, той ще се зарадва и ще ви каже: „Заповядайте в моята градина да си откъснете от хубавите плодове на вярата.“ Значи доброто, красивото в света всеки може да го направи, и то по всяко време.

Следователно добрите мисли, които сме поселили в човешките умове, сърца и души, са истинските придобивки на живота. Да помогнете на човека – това не подразбира да му дадете парче хляб, но да му кажете онази съществена дума за случая, която ще даде своите добри плодове. Парчето хляб днес ще се изяде, утре пак е нужно, а съществената дума, паднала на добра почва, дава днес 30, утре 60, други ден 100 семена. И аз искам тази вечер да ви кажа само една съществена дума – *вяра*! Защо и за какво ще ви послужи тази дума, не питайте. Писанието казва: „Без вяра не може да се угоди на Бога.“ И аз казвам: без вяра не може да се придобие Любовта, без вяра не може да се придобие Мъдростта, знанието, без вяра не може да се придобие Истината. Без вяра няма

растене. Без вяра не може да се постигне нищо в света. Вярата е единствената сила, която движи света. Тя е първата стъпка в живота на човека. Имаш ли вяра, ще придобиеш търпение. Вярата е първият слуга, който ще ти каже: „Влез, където искаш – всички врати са отворени за тебе.“ Тя сама ще ти показва в коя врата можеш да влизаш и през коя – да излизаш.

И сега, като задача за цялата година, ви давам думата *вяра*. Вие искате да ви се даде един ключ. Вярата – това е ключът, с който трябва да работите. Обезсърчите ли се, кажете: *Вяра!* Срещнете някоя мечка на пътя си, кажете: *Вяра!* Мечката ще мине и замине покрай вас, без да ви причини никаква пакост. Нямате пет пари в джоба си, кажете: *Вяра!* Нямате приятели, кажете: *Вяра!* Няма да мине много време, и приятелите ви един след друг ще дойдат при вас. Вярата трябва на хората, а не вярвания! Да вярваме в Бога без никакво колебание и съмнение, да знаем, че живеем в разумен свят – това е великото, славното в живота. И тогава всички, които са около нас, ще разберат, че ние имаме жива вяра в себе си. Ако учителят има тази жива вяра, като влезе между учениците си, и той ще ги разбира, и те ще го разбират. Ако и учителите, и учениците живеят в Живата вяра, те ще работят с въодушевление. Интелигентният човек има вяра. Той разбира нещата изведнъж, няма защо да му се доказват. Казвам: дръжте в себе си ключа на вярата! Никаква друга философия не ви трябва. Имате ли вяра, ще имате и знания. Навсякъде ходете, но вярата си дръжте! Какво е вярата, не чоплете, ако искате да имате успех в живота си. Винаги носете със себе си ключа на вярата! Дръжте го на чисто място! Във вода не го туряйте! На хората не го давайте! Носете го на лявата страна, до сърцето си, и по десет пъти на ден проверявайте седи ли този ключ на мястото си. От сутрин до вечер дръжте ключа на вярата в себе си, да не би някой да го открадне. Отиваш на работа – провери в тебе ли е ключът. Ако е в тебе, не бой се; не е ли в тебе, много нещастия могат да те сполетят. Така е било от паметивека, така ще бъде и до скончанието на света. Без Вяра не може да се угоди на Бога. Без Вяра няма живот.

И тъй, тази вечер ви се даде светлата и мощна дума *вяра*, с която всички недоразумения ще престанат и всичко ще тръгне по мед и масло. Служете си през цялата година с ключа на вярата и догодина ще проверим как сте го употребявали. Ние ще проверим дали този ключ седи още във вътрешния джоб – до сърцето ви. Този ключ не е нито железен, нито златен. Той е от диамант, изработен е в една от първите фабрики на Божествения свят. Когато ангелите проверяват сърцата на хората, те гледат дали този ключ е на мястото си, дали е употребяван, или не. Бог казва: „Сине Мой, дай Ми сърцето си!“ Защо Бог иска именно сърцето на човека? – Защото там е ключът на вярата. Когато този ключ отваря и затваря сърцето на човека, Любовта влиза и излиза свободно през него. Когато този ключ не отваря и не затваря сърцето на човека, Любовта не влиза и не излиза свободно. Какво става с такова сърце? То се покварява. И тъй, ще знаете, че сърцето носи ключа на вярата.

Това е угощението, което тази вечер ви дадоха отгоре. Носете със себе си ключа на вярата и каквото желаете, ще постигнете!

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

КАКВОТО СТАВА

*Девета лекция
13 януари 1926 г.*

КАКВОТО СТАВА

Верен, истинен, чист и благ всякога бѣди.

Размишление

Прочете се резюме от „Свободна и любима тема“.

За следния път пишете върху „Добри и лоши последствия от сиромашията и богатството“.

Сега ще ви запитам кога малкото птиченце, което седи в гнездото, отваря устата си? – Когато вижда майка си да му носи храна. Коя е причината, дето това малко птиченце, у което още няма никакво съзнание, отваря устата си, щом види, че майка му носи храна? От друга страна, каква е тази сила, която заставя майката да отива на няколко километра разстояние, за да търси храна за своите малки?

Отговор: *Майчината любов.*

Това, което вие наричате майчина любов, не е нищо друго освен Божествен импулс, който заставя както птичката, така и всички останали живи същества да служат на своите малки. Наблюдавайте например квачката как се проявява към своите пиленца и как – към чуждите пиленца. Изобщо към чуждите пиленца или към други кокошки тя е жестока, но към своите малки тя е нежна: събира ги около себе си, крие ги под крилата си, пази ги, не дава на никого да се приближи до тях. Това продължава около 2-3 месеца, докато малките израснат. Щом израснат, тя започва да ги кълве, да ги пъди от себе си, оставя ги вече сами да си търсят храна.

Питам: как ще обясните това противоречие? Може ли такава проява да се нарече любов? Значи и в кокошката няма благородство. Същите отношения се забелязват и между хората. Докато детето е малко, и бащата, и майката му се радват: те са нежни, внимателни към него, но щом то израсне, стане голям, възрастен син, бащата започва да го хока и му казва: „Излез от моята къща, иди в света някъде да си тър-

сиш работа!“ Въпросът е кой научи това малко птиченце да си отваря устата и да чака майка му да го храни? В кой университет се учи? В това отношение малкото пиленце е по-умно, по-годно за живот от малките деца. Дълго време майката трябва да събужда своето малко дете, докато то се научи само да отваря устата си. Сега, като ви говоря по този въпрос, той ви се вижда обикновен, прост и казвате: „Тези работи ние сме ги слушали много пъти, познати са ни.“ – Не е така. И в най-простите и обикновени неща се крие дълбок смисъл.

Сега ще ви задам друг философски въпрос: как се създадох световите? Защо Земята е създадена такава, каквато днес я виждаме, и защо е поставена на такова далечно разстояние от Слънцето? Мнозина ще отговорят на тези въпроси, че Бог е наредил всичко това, че Той е искал тъй да бъде. Сега с едно малко разяснение, без да се впускам дълбоко в реалността на нещата, ще ви кажа как трябва да гледате и да разбирате въпросите. Когато се фотографирате и виждате своя образ на стъклото, доволни ли сте от себе си? – Не сте доволни. Образът ви на стъклото е тъмен, черен. Питам: това черно лице от Бога ли е създадено? – Не. Тази чернота е присъща на свойството на известни съединения, с които стъклото е намазано. Те имат свойството да се разлагат от светлината и да почерняват – фотографът е причината да стане вашето лице толкова черно. Той ви поставя при такива условия.

Следователно вие трябва да различавате сенките от действителността. Реален образ на човека срещаме в живия човек – неговото лице е розово. Нереален образ е този, който виждаме снет на хартия, а още повече на светлочувствителното стъкло във фотографията. Някой погледне образа си на такова стъкло и казва: „Колко съм красив!“ Каква красота има в този черен образ? Цял арапин си. И след всичко това съвременните хора искат да се убедят едни други, че са красиви, и казват: „Това лице е като на светия.“ Те вземат един портрет на такъв светия, кланят му се, почитат го. Каква реалност има в този портрет? Когато срещнете истинския, действителния човек, вие го пъдите, изхвърляте го вън от

себе си, а като дойде въпрос за неговия образ, снет на хартия, туряте го близо до сърцето си, кланяте му се, уважавате го. В Америка пък при някои спиритически сеанси хората постъпват по друг начин. Когато се яви някой дух и пожелае да се помолят за него, те се молят; пожелае ли този дух да дадат за душата му 5-10 долара на някой беден човек, те казват: „Ще си помислим малко.“ Изобщо американците не са много щедри: те не обичат да дават материални помощи.

И тъй, причините за всички мъчнотии в живота не се дължат само на нас. Мнозина казват: „Нещастието ни се дължи на това, че сме дошли на тази грешна земя.“ Питам: щом е така, защо дойдохте на Земята? Кой ви изпрати? Ще кажете, че Господ ви е изпратил. Ако това е вярно, къде са документите ви? Когато се качвате на един слаб, стар параход и вълните започват от всички страни да нахлуват в него, кой е виновен за нещастието, което ви сполетява? – Вашето криво разбиране за нещата. Ако бяхте се качили на здрав, солиден параход, никакво нещастие, никакви мъчнотии нямаше да ви сполетят.

Моята цел днес не е да ви наведе на мисълта да се запитвате защо сте дошли на Земята, но като сте дошли веднъж, да се запитате кой е правият начин, по който можете да подобрите живота си? Например някой казва: „Бог е вездесъщ, Той се грижи за всички живи същества.“ Обаче намери ли се този човек пред една малка мъчнотия, той веднага изгубва присъствието на духа си и започва да се тревожи. Защо и в този случай той не каже, че всичко е от Бога? Окултният ученик, който иска да разреши своите мъчнотии правилно, щом се натъкне на някоя от тях, той трябва да каже: „Така е определил Господ.“ Дръжте в ума си идеята, че всичко, каквото ви се случва, е за ваше добро. То е определено от висши разумни същества, които имат присърце вашето развитие. Знаете ли това, никога не коригирайте техните постъпки и замисли. Например Бог казва на одного от вас: „Иди при приятеля си и го посъветвай да не пие.“ Вие си казвате: „Ами ако той се обиди от моя съвет?“ Дали ще се обиди, или не, ти не мисли върху това, но изпълни поръчката, която ти е даде-

на отгоре. Ако ти не го посъветваш, има опасност за него да стане пияница, да се пристрасти към пиенето.

Друг пример. Ти си богат човек, но имаш един добър приятел, беден човек. Седиш един ден у дома си, размишляваш по някой въпрос и отвътре нещо ти казва: „Дай половината от имането си на своя приятел!“ Ти започваш да си мислиш: „Дали Господ ми казва това, или то произтича от мене?“ Усъмните ли се в този вътрешен глас, вие разсъждавате вече като светските хора. Често слушате светските хора да казват: „Ние трябва да се осигурим!“ – Да, прави са тия хора, но само ако те подразбират онази вечна осигуровка, в която няма смърт. Какво виждаме днес? Всички хора се осигуряват и в края на краищата всички умират. Защо? – Защото са нарушили Великите Божии закони.

Първото нещо: всеки от вас трябва дълбоко да се проникне от мисълта, че каквото и да му се случи в живота, то е от Бога определено. Всички ние сме изпратени на Земята да научим един велик урок. Какъв е този урок? – Да бъдем доволни и при най-голямото нещастие, което може да ни сполети. Например имате знание – може да го изгубите; имате богатство – може да го изгубите; може да изгубите и зрението си, и красноречието си, и някой свой любим човек – всичко може да преживее човек. Той може да изгуби и своите свещени идеи, но разумният човек при всички условия на живота ще каже: „Така е определил Господ. Такава е Неговата воля.“ В Бога няма нито промяна, нито измяна. Каквото Бог е определил, ние трябва да го приемем. Той може и сто пъти да те спусне до дъното на океана, но ти се дръж за края, с който те спуща. Ти можеш да изгубиш съзнание – не бой се, нищо няма да ти стане. Бог пак ще те изтегли на повърхността на Земята. Той ще те спуща във водата и ще те вади, но ти всичко ще издържиш. Пуснеш ли края и пожелаеш ли сам да се спасяваш, работата ще вземе друг край: всичките нещастия ще се струпат отгоре ти и от нийде няма да ти дойде спасение. Всичката философия на живота седи в следното: дръжте връзката си с Господа! Някой казва: „Да имам пари, ще видите как ще подобря живота си.“ С пари подобрене,

спасение не става. Ако светът можеше да се спаси с пари, това е най-лесната работа. Ако с ядене се разрешаваха въпросите, всеки ден не ядем ли?

Силата на човешката душа се крие в живата, в положителната вяра. Има ли човек тази жива вяра, той ще бъде в постоянна, непреривна връзка с Бога през всичките състояния на своя живот. Едно от заблужденията, които съществуват между вас, е следното: вие мислите, че можете да направите хората щастливи. Казвам: вие не можете да направите човека нито щастлив, нито нещастен. Обаче Бог може да употреби човека като оръдие, чрез което да дойде вашето нещастие или щастие. Например, когато Бог вижда, че богатството на някой човек е в състояние да го спъне в духовния му живот, тогава Той изпраща някой апаш при него да го обере. Вижда ли пък, че сиромашията е в състояние да спъне някого в правилното му развитие, Бог казва на някой богат човек: „Дай половината от своето богатство на еди-кого си.“ Кажеш ли Бог някому да направи добро на своя брат, той не може да противодейства на Неговата заповед. Този човек ще се намери в положението на птичката, която носи храна на своите малки и направо я туря в устата им. Ако птичката се откаже да изпълни Волята Божия, друга някоя птичка ще дойде и ще донесе храна на малките птиченца.

Дойдеш ли до изпълнение на Волята Божия, ти непременно трябва да ѝ се подчиниш. Каквото Бог ти заповядва отвътре да направиш, ти ще го изпълниш, без да казваш, че имаш свободна воля, че можеш да го направиш или да не го направиш. По отношение на Божиите заповеди и повеления няма свободна воля, няма свободен избор. Речеш ли тук да проявиш свободна воля, и грехът се проявява. Някой казва: „Аз мога да направя избор между доброто и злото и да постъпвам, както искам.“ – Можеш, но това е относителна свободна воля: при тази свободна воля човек още по-ясно вижда своето несъвършенство. Дойде ли Любовта в човека, той се намира в Абсолютния, в Съвършения живот. Значи да живееш в Любовта е по-велико, отколкото да живееш в относителната свобода.

Някой казва: „Аз не съм добър човек.“ Казвам: „Ти си добър човек, но от тебе има още по-добри.“ На по-добрия пък казвам: „Ти си по-добър от много хора, но има и най-добри хора в света.“ Значи в добрината на човека има степени на сравнение. Тъй щото, кажем ли някому, че е добър човек, ние не подразбираме, че той е съвършен, но казваме, че не е лош човек. В такъв случай човек може да бъде добър, по-добър, най-добър и мистично-идейно добър. Станеш ли мистично-идейно добър, ти влизаш вече в Божествения свят, където ще имаш здрава основа като човек, който е минал през всичките степени на Доброто. Стане ли човек мистично-идейно добър, Господ вече му говори с положителен, с категоричен език. Докато той е добър, по-добър и най-добър, Господ ще му говори чрез Духа и той ще има свобода да избира.

И тъй, главната мисъл, която трябва да остане в ума ви, е тази, че всичко е от Бога. Щом казвате, че всичко е от Бога, каквото и да ви се случи, трябва да го понасяте със съзнанието, че то е от Бога изпратено. Ако заболее, не търсете лекар, но първо идете при Бога и Го запитайте: „Господи, какво да правя? Ти ми изпрати болестта, кажи ми как да се лекувам.“ Ако останете без пари, не тичайте веднага при някой банкер, но пак се отправете с молба към Бога Той да ви помогне или да ви посъветва по какъв начин и откъде да намерите пари. Най-после, ако се нуждаете от учител, пак се обърнете към Бога Той да ви посочи кого да вземете за свой учител. Само по този начин човек ще може да се справи със своите мъчнотии.

Днес много хора имат недоразумения със своите синове и дъщери. Като наблюдавам отношенията между родителите и децата, виждам, че много деца имат такива отношения към родителите си, каквито юрдечето към своята майка-кокошка. То върви подире ѝ известно време, но щом види вода, веднага напуска майка си и влиза във водата. Защо юрдечето напуска кокошката? – Защото не е от нейния род. То напуска майка си и не мисли за нея, като ѝ казва: „Не те признавам за майка. Мене водата ми е свойствена.“ Оттук вадим следния закон: човек не трябва да бъде роб никому. Не ставайте роби

и на децата си! Всяко дете, което дохожда във вашия дом, иде с главната задача да служи на Бога. Щом е така, вие го приемете, както Бог го приема: ще гледате на него като на Божи служител и нито вие ще го заробвате, нито детето вас ще заробва. Не мислете, че вие можете да направите децата си щастливи. Всеки човек, бил той учен или прост, повече или по-малко способен, силен или слаб, е изпратен на Земята със специална задача, която само той може да свърши. Не мислете, че вие можете да измените неговата задача. Ако се считате за много учен, превърнете коня в човек. Вие може да го поставите в палат, да му дадете най-добри условия на живот, можете да го научите да смята дори, но оставите ли този кон самичък, той по никой начин не може да предаде знанието си на друг кон. Конят означава забит кол. Той казва: „Ти не можеш да туриш в главата ми повече от това, което Бог е определил да влезе.“ Той е благодарен на това, което Бог му е дал, и казва: „Аз предпочитам да си остана кон, както Бог ме е създал, отколкото да стана такъв философ, какъвто вие искате да ме направите.“ Нима положението на актьора, който няма пет пари в джоба си, но играе роля на цар, е по-добро от положението на един селянин, който има десет декара земя?

Казвам: същността на човешкия живот се заключава в неговата разумност. Силата на човека седи в това, че той има диханието Божие, както и образа и подобие Божие. В Божественото е силата на човека. Отдавайте първо място на Божественото във вас, а не на вашата личност. Когато Божественото говори в човека, това е истинският Човек. В Божественото няма страх, няма колебание, няма болести, няма невежество. В Божественото се крие силата за постигане на знание, мъдрост и свобода. Усъмните ли се в нещо, кажете си: „Всичко е от Бога!“ Не е достатъчно само на думи да кажете това, но тези думи трябва да станат плът и кръв за вас. Кажете ли ги, в изговарянето им да вземе участие и умът, и сърцето, и волята ви. Дойдете ли до един кръстопът, кажете си: „Всичко е от Бога. Той е създал Земята и аз ще бъда благодарен на нея, ще използвам условията, при които съм по-

ставен. Един ден, когато завърша училището на Земята, Бог ще ме постави на друга планета, при по-добри условия – там да раста и да се развивам. Ако не изпълнявам Волята Божия, няма да използвам даже и условията на Земята.“

Казвам: Новото учение трябва да се приложи, ако искате да имате вътрешни резултати. Всички имате мъчнотии, но не знаете как да ги разрешите. Всеки има мъчнотии, които той непременно трябва да разреши. Ако днес не може, утре непременно трябва да ги разреши. Това значи: ако човек не разреши мъчнотиите си в този живот, в друг някой живот ще ги разреши. Че това е така, виждаме от обстоятелството, че човек и днес още носи със себе си неразрешени задачи от своето минало. Искате ли да подобрите живота си, непременно трябва да разрешите мъчнотиите на своя живот, а те не са нищо друго освен задачи, по-сложни и по-прости. Колкото повече човек се развива, толкова по-високо разбиране той трябва да носи за живота. Някой казва: „Знаете ли с какво се занимава астрологията?“ Първият въпрос, с който трябва да се занимава, това е въпросът за живота на златото, т.е. за живота на Слънцето. Можете ли, като изучавате златото, да го оживите? Ако можете да трансформирате златото в себе си, да го използвате разумно, тогава това злато, т.е. Слънцето, ще има добър аспект за вас. Ако можете отровната Венера в себе си, т.е. медта, да превърнете в благороден метал, в по-добър живот, тогава тази Венера ще има добър аспект за вас. Не можете ли да я превърнете в благороден метал, тя ще окаже лошо влияние върху вас и ще ви разруши. Такъв човек де какво види, все се влюбва: в животно, в растение, в човек, в някоя книга и т.н. Всички тия одушевени тела, като се докосват до сърцето му, предизвикват наранявания, вследствие на което любовта от неговото сърце изтича навън. Това не е Любов. Истинската Любов е Божията, която седи в сърцето на човека с години. Тя трае не само един живот, но и два, и три, и десет, и повече живота – и винаги остава неизменна. Тъй щото, когато говорим за Любовта, ние имаме предвид Бога, Който е свидетел на думите ни и ни заставя да изпълним Неговата воля.

Сега иде нова епоха на Земята, през която всички хора ще бъдат подложени на Божествен огън. Всички хора без изключение – и по плът, и по дух, ще минат през този огън, за да се пречистят. Всички неблагородни метали ще се разтопят, всички отровни утайки и наслойванията, които те са оставили в кръвта на човека, ще се преработят и човек ще се повдигне на по-високо стъпало от това, на което се намира днес. За това време именно говори и апостол Павел, като казва: „Всички ние няма да умрем, но ще се изменим, ще се преобразим.“ Само по този начин човек може да влезе в Новия живот. Той ще бъде вече чист и свят. Това състояние наричат *новораждане*. Ето защо всички хора трябва да бъдат готови за Божествения огън. Няма да мине дълго време и този огън ще дойде. Той ще трансформира света и ще донесе нов морал. Всички стари форми, всички отживели, изтъркани неща, трябва да отстъпят на новите и красиви форми.

Съвременните хора искат да оправят света със старите форми, със старите методи. Това е немислимо. И затова, каквото и да ви се случи, казвайте: „Такава е Волята Божия!“ Дойде ли ви някаква болест, обърнете се към Бога с дълбоко съзнание за всичко, което става наоколо ви, и кажете: „Господи, благодаря Ти за всичко, което ми изпращаш!“ Кажеш ли така, няма да мине дълго време и болестта ти ще изчезне. Какво правите вие в такива случаи? Като ви хване някаква болест, казвате: „Достатъчно ми е това, Господи! Все на мене ли ще изпращаш изпитания?“ И сега, като ви наблюдавам, аз намирам, че вашето търпение е много малко. Вие сте дошли на Земята да опитате Божията благост: тя се изпитва само чрез страданията, а не чрез радостите. Бог е оставил радостите за друг живот, когато отидем на друга планета, а за Земята Той е определил скърбите и страданията. Човек трябва да изпита първо малките страдания, после – по-големите, след това – най-големите; когато дойде до мистично-идейните страдания, тогава само той ще влезе в другия свят, където Бог ще му проговори. Когато Христос беше разпнат на кръста, Той преживяваше мистично-идейни страдания. Хората, като не знаят това, запитват: „Защо Бог допусна да разпнат

Христа?“ – Защото Той трябваше да изпита мистично-идейни страдания.

И тъй, сега ви оставям следната мисъл: всичко е от Бога! Страданията ни са дадени от Бога, а от нас Бог иска да се учим и да бъдем благодарни за всичко. Значи страданията са от Бога, благодарността – от нас. Сиромашията е от Бога, а щедростта – от нас, от нашите души. Щедър е само онзи човек, който при най-голямата сиромашия може да раздели залька си със своя брат. Богатият човек не е щедър. Със сиромашията хората се изпитват доколко те са готови да делят хапката си със своя ближен. Дали ще бъда сиромаш, или богат – това е пак от Бога. Човек може да знае какво ще му се случи в утрешния ден, но правилно е той да не прави никакъв опит да избягва от това, което Бог е отредил за него. В това, което Бог е определил за всеки човек, се крие някакво знание, необходимо за самия него. Бог е всемъдър, Той знае защо е допуснал специфични страдания за всеки човек. Какво ще придобие той, ако се откаже от тези страдания? Те са благо за неговата душа. Например Бог може да каже някому да ме хвали. Аз ще благодаря за това. Друг път може да изпрати някого да ме кори. Аз пак ще благодаря. Понякога нито ще ме хвалят, нито ще ме корят. И затова ще благодаря. Това показва, че съм оставен на почивка. Дойде ли сиромашията при мен, аз ще ѝ благодаря; дойде ли богатството, пак ще благодаря. Ако придобивам знания, ще благодаря на Господа за условията, които ми е дал; губя ли знанията си, пак ще благодаря. Значи ако ученикът иска да придобива знания, сили и да прогресира, той трябва да има будно съзнание – във всичко, което става в него и около него, да вижда Божия пръст. Само по този начин човек ще придобие мир в душата си и светлина в ума си, за да разбира правилно живота.

Някой казва: „Изгубих мира си!“ – Може ли човек да изгуби мира си? Кажеш ли: „Такава е Волята Божия“, ти имаш мир; щом кажеш: „Не е такава Волята Божия“, ти изгубваш мира си и се намираш на фалшива основа. Преди всичко ние не сме дошли на Земята по своя собствена воля, нито пък живеем за себе си. Павел казва: „Ние живеем за Бога. Бог

живее в нас и ние живеем в Бога.“ Някои живеят съзнателно за Бога, а някои живеят несъзнателно. Обаче дали съзнаваме, че живеем за Бога, или не съзнаваме, ние пак живеем за Бога.

Най-хубавата мисъл, която трябва постоянно да държите в ума си, е следната: каквото и да ви се случи – да знаете, че това е Волята Божия. И тогава, ако осиромашеете, нека душата ви се изпълни с вътрешна благодарност към Бога, че Той ви е удостоил с внимание да ви изпрати сиромашията. Той казва някому: „Вземете богатството на този човек.“ Това значи: „Вземете товара на този човек.“ Аз благодаря на Бога – виждам, че това е Неговата воля, и казвам: „Волята Божия за мене струва повече, отколкото богатството, което ми отнемат.“ Ако придобия богатство, аз пак благодаря, защото такава е Волята Божия. Щом Волята Божия е такава, душата ни трябва да се изпълни с благодарност, с благоговение, че Бог действа навсякъде в света. Мислим ли така, само Той може да ни избави от всички противоречия. Само Той може да внесе в душата ни мир и спокойствие. Само Той може да ни даде знание и светлина, свобода и простор, сила и живот.

Казвам: от днес се изисква от всички ви да имате положителна мисъл. Кой каквото каже за вас, добро или зло, да знаете, че то е от Бога. Ако човек повярва в тази мисъл, той цял ще свети. И където ходи такъв човек, навсякъде ще носи Светлина. Свещите, с които хората си служат – това показва каква е тяхната философия. Тази вечер се прекъсна токът, нямате светлина. Какво показва това? – Бог ви оставя за известно време в тъмнина, защото не вярвате в Него. Той казва: „Светлината трябва да иде отгоре, от умовете на хората.“ Най-добрата светлина във физическия свят е слънчевата.

Мисълта, че всичко иде от Бога, ви се дава, за да се облекчите малко във вашите скърби и страдания. Нашата цел не е да вземем всичкият ви товар, но само да ви облекчим малко. Мнозина се радват, че Духът се е проявил чрез тях. Добре е Духът да се проявява чрез хората, но зависи какъв дух се е проявил. Има дух на страдание, дух на послушание

и дух на вяра. Проявят ли се тия качества на Духа чрез човека, той има вече синовни отношения към Бога. Такива бяха отношенията на Христа към Бога. Имате ли тия качества на Духа в себе си, вие ще носите всичко с радост. Желая ви да се проникнете дълбоко в съзнанието си от мисълта, че всичко е от Бога.

Сега изпейте упражнението *Сила жива*. Нека се опита някой от вас да изпее това упражнение така, че всички да почувствате смисъла на думите *сила жива*. Всички трябва да пеете. Когато човек стане материалист, той престава да пее, става по-плътен и започва да мисли как да уреди живота си на Земята. Желанието на човека да уреди живота си на Земята мяза на следното положение: двама приятели отиват на гости при едного, който иска да се пошегува малко с тях, да направи един опит. Той взема малко цимент, залива го с вода, образува една каша и им казва: „Турете краката си в тази каша, да поседят в нея около 1-2 часа, искам да направя един оригинален опит.“ Мислите ли, че те ще могат лесно да извадят краката си от тази каша? Казвам: много от желанията на съвременните хора имат свойствата на циментовата каша. Турите ли сърцето си в тях, то ще се циментира; турите ли ума си в тях, и той ще се циментира. Само ония желания трябва да се подкрепят и подхранват, в които не се втвърдяват нито сърцето, нито умът на човека. Тези желания помагат за неговото духовно растене. Всяко друго желание, в което мислите и чувствата на човека се втвърдяват, е опасно. Всички мисли и чувства на човека трябва да се държат в ефирно състояние.

И тъй, ако искате работите ви да вървят добре, вие трябва да пеете. Сега някои от вас казват, че не могат да пеят, но какво ще направите, ако обещаят една премия от 100 000 лева на всеки, който пее? Тогава всички ще пеете. Пеенето представлява съчетание между разните светове: басът представлява физическия свят, алтът – чувствения свят; тенорът – умствения свят, а сопранът – Духовния свят. Тенорът представлява най-учените хора, които боравят с фактите, алтът представлява изкуството, басът е материалният свят, който

подкрепя нещата. Той трябва да се обажда от време на време, да свързва другите гласове в едно цяло. Сопраните са духовните хора, които служат за основа, върху която се гради. Те трябва да проникват между всички останали гласове. Сопранът иде от високо място, затова вибрациите му са къси и силни.

Засега няма истински музиканти в света. Те ще дойдат, когато инструментите им почнат да говорят. Когато цигулката започне да говори в ръцете на цигуларя, тогава ще дойдат идейните цигулари. В пеенето, както и в свиренето, трябва да има израз. Преди всичко вие трябва да вземате чисти тонове, да пеете така, че ангелите да изпитват удоволствие, като ви слушат. Пеенето не е качество само на духовния човек. Всеки трябва да пее. За кого пеят ангелите например? – Те пеят за нас. Когато те пеят, ние спим. Значи ангелите със своята песен ни приспиват, дават ни концерт. Като се събудим, ние не запазваме никакъв спомен от концерта на ангелите, но имаме особено вътрешно доволство от тяхната музика.

Като ви слушам да пеете, забелязвам, че някои от вас се страхуват да пеят. Казвате: „Ние сме стари, не можем да пеем.“ Като стари именно трябва да пеете. Казвате: „За кого да пеем?“ – Пейте за Господа! Когато хората отиват на някоя опера, като се връщат у дома си, из целия път тананикат. Ако те не се срамуват да пеят, защо вие се срамувате да пеете ангелските песни, които сте чули горе? Който не иска да пее, той няма да влезе в Царството Божие. Който не знае да пее като ангел, той не може да влезе в Царството Божие. В Царството Божие приемат хора, на които речта е музикална, с подбрани думи. Вие казвате: „И без пеене може, и без музикално говорене може.“ – Не, кандидатите за Царството Божие трябва да бъдат добри певци и да говорят музикално. В Царството Божие приемат само даровити хора, които знаят да пеят хубаво, да говорят разумно и да мислят правилно. Освен това, който иска да влезе в Царството Божие, той трябва да знае и етика. Външната страна на етиката е естетиката. Вие сте започнали с естетиката, а трябва да бъде

обратно: започнете с етиката, а после да дойде естетиката. Съвременните хора обръщат внимание главно на външната страна на нещата, а по-малко на вътрешната.

И тъй, ако ученикът на Окултната школа не знае да пее, той се пенсионира. Ще му дадат голяма пенсия, за да се освободят от него. Всички трябва да пеете, да се поощрявате едни други. Щом се поощрявате в пеенето, ще придобиете и права мисъл, която носи великото и хубавото в света. Стремете се към всичко добро! Мнозина казват: „Пеене, музика не ни трябва, но здрава мисъл ни е потребна.“ Коя мисъл наричате вие здрава? Да мислите за вашето осигуряване, това ли наричате здрава мисъл? Вие сте осигурени – няма какво повече да се осигурявате. Някой ще каже: „Лесно е да се говори, но влезте в нашето положение да видите как изкарваме хляба си.“ Ако е въпрос да вляза във вашето положение, аз го познавам. Защо? – Минал съм през всички форми на Битието, изкарвал съм прехраната си и като растение, и като птица, и като млекопитаещо, а сега изкарвам прехраната си като човек. За в бъдеще ще изкарвам прехраната си като ангел.

Формите, през които човек минава, са благословение за него. В това отношение всяка форма заслужава внимание. Като видя някоя пеперудка, аз се спирам пред нея с всичко-то си уважение и почитание. Казвате: „Ангелите спират ли се пред пеперудите?“ – Спират се, разбира се. Пеперудата не е тъй нищожна, както вие си я представяте. Когато ангелът види един вол да оре на нивата, той се спира пред него, благославя го и си казва: „Има нещо велико в тази форма.“ Защо волът има рога? Вие трябва да знаете причината за това. Вие трябва да минете през всички форми на живота, за да не се плашите от нищо. Казвате: „Аз съм много страхлив.“ – Това е черта, която носите от времето, когато сте били заек. Друг казва: „Аз обичам да ритам.“ – Това е черта, която носите от времето, когато сте били кон. Ако обичате да бодете, тази черта носите от вола. За в бъдеще ще минете през ред още форми, от които ще се учите. Всяка форма е особен род училище. Няма нищо обидно в това. Забележете, Яков го наричат в Писанието червей.

Следователно първата ви задача е да се научите да пее-те, да говорите хубаво и да трансформирате състоянията си. След това ще изучите всички форми, всички близки и далечни от вас планети, слънца и влиянието, което те оказват върху вас. Така ще се домогнете и до алхимията, ще се научите да превръщате неблагородните метали в благородни. По този начин ще се освободите и от сиромашията: ще превръщате медта и желязото в злато, а пясъкът и глината – в диамант. Постигнете ли всички тия знания, развиете ли в себе си сила и мощ, вие сте разбрали вече смисъла и задачата на Великата Окултна Школа.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

ЧЕТИРИТЕ ДЕЙСТВИЯ

*Десета лекция
20 януари 1926 г.*

ЧЕТИРИТЕ ДЕЙСТВИЯ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Размишление

Чете се темата „Добри и лоши последствия от богатството и сиромашията“.

За следния път пишете върху темата „Разлика между въздържание и самообладание“.

Сега ще ви напиша следните действия:

$$5 + 3 = 8$$

$$9 \times 3 = 27$$

$$8 - 6 = 2$$

$$7 : 4 = 7/4$$

Всяко число е жива сила. Какви отношения имат тези числа помежду си? Някой казва: „Какви отношения имат тук написаните числа помежду си аз не зная, но знам, че $5 + 4 = 9$ или $8 - 6 = 2$ и т.н.“ Така е, но числата имат отношения помежду си. Какво знаете вие за числата 4 и 5 например? Какво трябва да направите с тези числа? Да ги съберете. Числата 8 – 6 трябва да се извадят. Числата 9×3 трябва да се умножат, и най-после, числото 7 трябва да се раздели на 4.

Вие, макар и окултни ученици, се намирате в положението на обикновените ученици. Седите на местата си, мислите, че много знаете, но щом излезете на черната дъска, всичко забравяте. Това не е знание. Знание е само това, което можете веднага да приложите в живота. Това изисква Живата Природа, за което дава на ученика ред методи, закони и правила. Например вие имате някоя мисъл или някое чувство, които ви смущават. Те представляват трудни задачи за разрешение. Какво трябва да направите? – Обърнете се към Живата Природа, която ви дава четири начина за разрешение на вашите задачи: вие можете да ги решите или по закона на събирането, или по закона на изваждането, или по закона на умножението, или по закона на делението. Значи събирането, изваждането, умножението и делението са четири начина, по които може да решавате и най-трудните си

задачи. Питам: какъв пример можете да дадете от живота, който да решите по един от тези методи? Например вашият син иска да следва в странство. Вие се чудите как да решите този въпрос. Много лесно. Ще извадите пари от джоба си и ще го изпратите в странство. Значи този въпрос се решава по закона на изваждането.

Често съвременните хора се занимават с поезия и казват: „Дойде ми една поетична мисъл в ума.“ Друг казва: „Имам поетическо настроение.“ Всъщност каква е разликата между прозата и поезията? Прозата и поезията са състояния у човека, както например материята има различни състояния. Прозата може да се уподоби на твърдото състояние на материята, каквото е въглеродът. Поезията може да се уподоби на въздухообразното състояние на материята, каквото е кислородът. Твърдата материя, т.е. прозата, е устойчива. Върху нея може да се сее жито, царевица и други семена и да се събират плодове. Въздухообразната материя пък, т.е. поезията, е проводник на топлината. Слънчевите лъчи минават през нея. Те обичат поезията. Ако поезията не съществуваше, слънчевите лъчи нямаше да преминават през нея: те щяха да се отклоняват от своя път, вследствие на което Земята щеше да бъде лишена от тях. Какво представлява Земята без Слънцето? Какво ще стане със Земята, ако слънчевите лъчи не я огряват? Тя ще загине. Защо слънчевите лъчи не могат да стоплят Луната, както отопляват Земята? Ще кажете, че Луната отразява слънчевите лъчи, затова не може да се стопли. Защо ги отразява? По кой закон ще разрешите този въпрос?

Съвременните учени казват, че Луната е студено тяло, което е изгубило своята първоначална топлина и светлина, вследствие на това се е втвърдила. Те казват още, че на Луната няма никакъв живот. Питам тогава: какво може да направи едно мъртво тяло? – Нищо не може да направи. На основание на същия закон питам: как могат да се нарекат тези хора, които както Луната отблъскват Божията Любов, която пада върху тях? Те са мъртви хора. Когато слънчевата светлина пада върху Луната, тя я отблъсква и я препраща на други тела. По същия начин, когато Божията топлина и свет-

лина падат върху мъртви хора, те ги отблъскват от себе си и ги препращат върху други хора. Следователно всички хора, които приемат Божията светлина и топлина и ги използват разумно, ние наричаме живи хора.

Често вие разрешавате въпросите си по обратен път, но трябва да знаете, че Природата обича правилност и точност. Имате ли известна идея, тя трябва да бъде точно определена. Например някой казва: „Аз искам да обичам.“ Как искате да обичате: по закона на събирането, на изваждането, на умножението или на делението? Обаче в математиката има друг закон, по който можете да решавате въпросите. Кога ще можете да се ползвате от този закон? Само след като имате резултати от законите на четирите елементарни действия. Щом получите резултати от тях, вие ще ги повдигнете в пета степен и ще се ползвате от закона на висшата математика. Вие повдигали ли сте резултата на някое действие в пета степен? Ако някой от вас е повдигнал резултата на някое свое действие в пета степен, нека разкаже как е направил това. Казвате: „Трудна работа е тази.“ Как мислите вие? Който влезе в Окултната школа, той ще се натъкне на мъчни проблеми за разрешение. Казвате: „Всички въпроси се разрешават с любов.“ За каква любов говорите вие? За любовта на света ли говорите? Ако разбирате тази любов, нима майките не обичат децата си? При това често се говори, че любовта царува навсякъде. Щом е така, откъде произтича дисхармонията в обществата? Нали всички хора са родени все от майки? Нали всички хора са заченати все в любов? Обаче в любовта на съвременните хора липсва нещо. В нея не са спазени всички процеси, всички изисквания, които Любовта включва.

Сега, като се говори за Любовта, мнозина мислят, че могат да ѝ се отнемат няколко от същественията качества и пак да се нарича Любов. Генералът ходи, движи се, вика, ругае войниците и си мисли, че има любов. Защо когато види някоя млада, 19-годишна мома, той е мекичък, нежен с нея, разговаря се кротко, тихо? Той ѝ казва: „Не зная какво да правя. Труден е животът! Тъжно ми е на сърцето!“ Защо този генерал е толкова груб с войника, а тъй мекичък и нежен с

младата мома? Вие ще кажете, че причината за това е момата, пред която той иска да се докара малко, а пред войника няма защо да се докарва. Въпросът не се решава така. Генералът е мек спрямо момата, защото тя внася нещо ново в неговата душа. Следователно, когато не можем да внесем в душите на хората това, от което те се нуждаят, ние имаме обратни резултати. Защо? – Защото тогава процесите както в Природата, така и в математиката, не се извършват правилно. Щом процесите не стават правилно, и резултатите им няма да бъдат правилни.

Съвременната религия препоръчва на хората разкажание като едно от важните условия за придобиване на спасение. За да се разкае човек, за да признае и разбере своите погрешки, преди всичко той трябва да знае как да ги изправя. Който не знае и не може да изправя погрешките си, всъщност той не ги знае. Да познаваш, да знаеш нещо – това подразбира да имаш два противоположни възгледа, които да сменяваш един с друг. Например вие разглеждате здравето и болезненото състояние на човека. По какво се различават тези две състояния? Ако се обърнете към съвременните медици, те ще ви дадат ред отличителни качества за болния и за здравия човек, както и ред правила за лекуване на болния и за запазване здравето на здравия. Обаче окултната наука разглежда този въпрос другояче. Тя казва: болезненото състояние на човека се дължи на неправилното разпределение на жизнените енергии в някои части на организма. Тази енергия е натрупана в някои части на организма повече, а в някои – по-малко, вследствие на което се забелязва известна дисхармония или едно неуравновесено състояние в човека. Изобщо болните хора са много лековерни. Те постоянно викат лекари, приемат лекарства, като се надяват, че състоянието им ще се подобри. После чуват някъде, че еди-коя си баба лекува болни като тях и те веднага я извикват, искат и от нея лекарства. След това извикват още двама лекари, които също им дават лекарства. По този начин от смесването на разни лекарства в организма настанва противодействие, реакция, чиито резултати не могат да бъдат добри. Разни-

те лекарства на лекарите създават цяла каша в организма. В това отношение, ако болният се лекува само от един лекар, той ще оздравее по-скоро. Българинът, който е практичен, по този случай е създал поговорката: „Много баби, хилаво дете.“ Когато се говори за здравия човек, това подразбира, че енергиите в неговия организъм са правилно разпределени навсякъде.

Помнете следния закон: когато слушате много умове или когато пиете вода от много извори, вие нищо няма да постигнете. Под думата *извори* ние не разбираме чешми, водата на които е от един и същи извор, но подразбираме качества вода. Има води, от които човек, като пие, оздравява; има води, от които човек се разболява. Водата на първите извори е магнетическа: тя се отразява благоприятно върху здравето на човека. Към водите, вредни за организма на човека, спадат блатистите, застоялите, понеже в тях попадат гниещи вещества, които ги развалят. По същия начин и в ума на човека попадат мисли, които се задържат за дълго време и както органическите вещества, така и те започват да се разлагат, вследствие на което покваряват човешкия ум. Следователно изхвърлете навън всяка мисъл, която се задържа за дълго време в ума ви: тази мисъл е непотребна за вас. Казвате: „Коя мисъл е непотребна?“ Представете си, че вие имате голям двор около къщата си. Един селянин, ваш познат, идва на пазар в града и ви моли да му разрешите да вкара колата си за малко във вашия двор. Вие му позволявате и той вкарва колата си, оставя я в двора и бърза да отиде в кръчмата. Влиза в кръчмата, среща се с приятели и започва: хайде за здравето на жена си, хайде за здравето на децата си – времето лети. Минават час, два, три, пет, десет, а колата и конят неразпрегнати седят в двора на приятеля му. Колата и конят представляват една застояла мисъл в човешкия ум. Какво трябва да се направи с нея? Трябва да се изхвърли навън. Казвате: „Това не е наша работа.“ Не е ваша работа, но колата е във вашия двор. Затова вие ще потърсите селянина, чиято е колата, и ще му кажете: „Слушай, приятелю, разпрегни коня си, заведи го в дама, тури колата някъде

настрани, да не седи всред двора, и тогава иди да пиеш, колкото искаш.“ Пък и вие сами можете да разпрегнете този кон. Често и някои ваши мисли седят по цели часове, така впрегнати като този кон в двора на някой ваш приятел, и след това мислите, че работите за Бога. Някой от вас дойде при мене, оставя колата и коня си в моя двор и ми казва: „Силно желание имам да работя за Бога, ще остана тук на работа.“ В това време обаче му дойде друга някаква мисъл, оставя коня впрегнат в колата и излиза навън да се разправа за речено-казано. Като видя, че се забавя, аз разпрегна коня му, заведа го в дама, та като дойде някога, да си го вземе. След няколко месеца той пак иде и ми казва: „Едно време дохождах при вас, една светла идея ми беше дошла на ума, но тъй си остана.“ Казвам: „Действително, в моя обор има един кон. Той е вашият, който забравихте по това време. Ако наистина имате светлата идея да служите на Бога, защо трябваше да я забравяте?“

Питам: в какво седи служенето на Бога? Служенето на Бога се изразява в следното: гладния да нахраниш, голия да облечеш, болния да посетиш, наскърбения да утешиш, невежия да просветиш, спорещите страни да примириш, и т.н. От какво произтича спорът между хората? Когато двама души спорят, причината за това е, че за тях няма място – тясно им е. За да не спорят, единият от тях трябва да отиде на Луната, а другият да остане на Земята. Недоволството между хората показва, че хлябът им не е достатъчен. Ако има хляб в изобилие, те ще бъдат доволни. Защо са недоволни чиновниците? – Малко им плащат. Ако им плащат добре, всички ще бъдат доволни и добре разположени. Доволството създава добро разположение на чувствата.

Това не е някаква философия. Утре ви вземат парите и вие изгубвате своето разположение. Повечето съвременни хора се менят според условията на живота, а условията днес са много променливи. Човекът на положителната философия и наука не се изменя, т.е. той не се влияе от условията. Той разполага с тях при всеки даден случай. В това отношение този човек разбира четирите действия в Природата. И

затова, като дойде една мисъл в ума ви или едно чувство в сърцето ви, вие трябва да знаете по кой закон се движат те: по закона на събирането, на изваждането, на умножението или на делението.

И тъй, всяка мъчнотия или всяко страдание в живота ви спада към едно от тези четири действия и според тях ще ги разрешите. Кажете ми къде ще употребите събирането например? С кое действие започвате живота си? Някои от вас, като ме слушат, казват: „Тази работа не е за нас. Ние сме стари вече. Живели сме доста години, събрали сме опитности, повече няма какво да учим. Сега трябва да си поживеем малко, докато дойде денят да заминем за онзи свят. Младите нямат много опитности – те нека учат, нека се развиват.“ Ако вие като стари мислите, че имате голяма опитност, много птици имат по-голяма опитност от вашата. Например петелът предсказва по-рано и по-точно времето, отколкото най-новите барометри. Аз имам един пишещ барометър с осем барабана, който не е толкова точен, колкото петлите. Един ден чувам – петлите пеят за промяна на времето. Гледам барометъра – още нищо не виждам отбелязано за разваляне на времето. Казвам: барометърът още не е получил никакви сведения за времето, когато петелът вече съобщи това. Едва след няколко часа барометърът отбеляза разваляне на времето, т.е. и той се присъедини към мнението на петлите. И действително, не се мина много, и времето се развали. Както виждате, петлите имат тънки чувства, тънък усет към промяната на времето.

Казвате: „Хората пък умеят да уреждат живота си добре.“ Ако е въпрос за уреждане на живота, много животни и в това отношение имат по-голяма опитност от хората. Вземете за пример пчелите. В организационно отношение те са по-добре уредени от хората, които трябва да вземат образец от тях. Наистина, тяхното уреждане е частично само, но затова пък е образцово. Значи и на пчелите липсва нещо, както и на всички останали животни, дори и на човека. Обаче това, което липсва на хората, съставлява подтик за постигане на нещо велико. То е път, който хората трябва да изминат, за да дос-

тигнат до онези неща, които за в бъдеще ще им се открият.

Сега, като говорим, че в някои отношения пчелите имат по-голяма опитност от хората, това ни най-малко не трябва да хвърля сенки в живота ни. Например кой човек може да извади мед от цветята, както това прави пчелата? Тя има специалност, каквато хората нямат. Кой човек може да изпреди такава тънка нишка, каквато паякът изприда? Има същества от Невидимия свят, които са още по-тънки майстори в изкуствата. Те например могат да направят малка дупчица в паяжината на някой паяк и оттам да ни изпращат слънчевите лъчи. Колкото и да е тънка паяжината на паяка, разгледана под микроскоп, тя е много дебела. Значи колкото и тънки, и невидими да са нашите погрешки, щом се турят в съзнанието ни, те образуват цял меридиан, който често спъва хората. Ето защо нашето съзнание трябва абсолютно да се пречисти.

Следователно първото нещо, към което човек трябва да се стреми, е да очисти съзнанието си от всякакви погрешки. Той не трябва да държи в съзнанието си нито една користолюбива мисъл. Освободи ли се веднъж от користолюбието си, човек придобива разположение на духа, а оттам и разположение към хората. Причината за упадъка на духовния живот между хората се дължи на користолюбието. Когато се движите от някаква користолюбива мисъл, погледнете се в огледалото да видите какъв е цветът на лицето ви. Очистите ли съзнанието си от користолюбието, ще придобиете светлина в ума, мекота в сърцето и подем на духа си. И тогава в съзнанието ви ще останат само Божиите мисли, вложени във вашия първичен живот. Да се очистите от користолюбието – това е една от великите задачи, които трябва да разрешите. Само по този начин ще прогресирате правилно и ще се домогнете до положителната наука, в която има растене и подем. Дойдете ли до това положение, отношенията между вас и Невидимия свят ще бъдат правилни.

Сега ще ви дам за 20 дена една задача за приложение. В продължение на тези 20 дни, ако се натъкнете на някаква несгода в живота си, всяка сутрин и вечер размишлявайте върху нея: по кой начин да я разрешите. Обърнете се към

Бога и кажете: „Господи, покажи ми по кой начин да реша тази задача: чрез събиране, чрез изваждане, чрез умножение или чрез деление?“ Дойде ли ви някаква идея по този въпрос, веднага я приложете: тихо и спокойно, с вяра в себе си. Събуди ли се у вас вяра, ще се събуди и стремеж към Вечното, Безконечното, Неизменното Начало. Ще кажете: „Може ли да разберем какво нещо е Вечното Начало?“ Не се стремете да разберете тази идея. Това е немислимо. За вас е важно да разберете близките неща до съзнанието ви, те да ви станат ясни. Днес имате мъчности – тях разрешете. Разрешите ли тях, ще разрешите и другите мъчности, които отпосле ще дойдат.

Каго извършите означените действия: $4 + 5 = 9$; $8 - 6 = 2$; $9 \times 3 = 27$ и $7 : 4 = 7/4$, виждате, че при делението се получава дроб, което показва, че се преминава в Духовния свят. Представете си, че ви дадат задачата да станете богат човек. По кой метод от дадените четири може да станете богати? Богатството започва със събиране и умножение. Сиромашията пък започва с изваждане и деление. В това отношение богатият работи със събирането толкова, колкото и с изваждането; също така той работи и с умножението толкова, колкото и с делението. Това са два принципа, които еднакво се прилагат в живота. Това подразбира, че който знае да събира, той знае и да изважда; който знае да умножава, той знае и да дели. И обратните процеси са верни. Това са вътрешни процеси на съзнанието.

И сега, като знаете четирите действия, ще дойде някой при вас да ви иска съвет как да постъпи при известен случай. Какъв съвет ще му дадете вие: да си послужи чрез събирането, чрез изваждането, чрез умножението или чрез делението? Често се дават криви съвети на хората, вследствие на което се получават и криви резултати. Ако на някой богат човек препоръчате метода на изваждането, това подразбира, че той трябва да осиромашее, ако иска да стане човек в пълния смисъл на думата. За да изясня тази мисъл, ще ви дам следния пример. Баща, по нямане на средства, казва на сина си: „Синко, досега те храних и поддържах. Отсега на-

татък нямам възможност да те поддържам, затова излез от дома ми и иди вън да си търсиш прехраната.“ Синът излиза недоволен от бащиния си дом, дохожда при мен и ми казва: „Ако твоят баща би постъпил спрямо тебе така, както баща ми направи с мен, какви чувства ще храниш към него?“ Казвам: щом баща ти те е изпратил вън сам да се прехранваш, той е приложил към тебе метода на изваждането. Каквото е могъл, той ти е дал – нищо повече не може да ти даде. Казвате: „Как е възможно баща да постъпва по този начин със сина си?“ Вие намирате, че бащата е трябвало да постъпи със сина си по закона на делението – да раздели с него всичко, каквото той има. Синът обаче трябва да разбира положението на баща си и да каже: „Моят баща постъпи с мене много справедливо.“

Питам: същият закон не се ли прилага днес и от духовните хора? Например някой религиозен се моли, иска нещо от Невидимия свят, но не получава никакъв отговор. Той се отчайва и казва: „От толкова време се моля на Бога, но нищо не ми се дава. Какъв Баща е Той?“ Питам: кой е крив в този случай, Небето или ти? Кои са причините, дето не получаваш никакъв отговор. Някои хора, като виждат отчаянието му, вместо да го посъветват да вземе права посока в пътя си и така да се помоли на Бога, те му казват да се обърне към някой брат, който знае да се моли – той да ходатайства за него пред Бога. Тези хора трябва да му кажат: „Щом Бог не те слуша, причината е в тебе.“ Ти трябва да очистиш сърцето си, защото казано е в Писанието: „Само чистите по сърце ще видят Бога.“ Като изчистиш сърцето си, пак се обърни към Бога. Изчистиш ли сърцето си, и молитвата ти ще бъде приета. Не изчистиш ли сърцето, ума и съзнанието си, и сто души да се молят за тебе, Небето няма да ти отговори.

Казвам: когато давате съвети, прави съвети давайте. Не изопачавайте Божиите пътища! Писанието казва: „Прави правите пътищата Господни!“ Това значи: не изопачавайте Божиите пътища в себе си. Ние не говорим за обикновените схващания, за обикновените пътища, но за необикновените възвишени схващания и разбирания на хората, които дават

подем на душата и подтикват човека към чисти мисли, чувства и действия. Това са живите сили в Природата.

И тъй, първо ще повикаш Божия Дух при себе си, ще се събереш с Него и ще се помолиш: „Господи, каквото пожелаеш да извадя от себе си, ще го направя. След това ще умножа всичко, каквото ми дадеш. И най-после всичко, каквото спечеля, ще го разделя, според както Ти ми заповядаш.“ Дойде ли Духът в човека, всичко това става моментално. А сега хората започват със себе си и свършват със себе си. Те говорят за Любов, но имат предвид пак себе си. Паданията и ставанията, които виждаме в живота, се дължат именно на това, че съвременните хора не разбират правилно законите на Невидимия свят, вследствие на което не могат да ги прилагат, както трябва. Невидимият свят не желае хората да падат и да стават, но теренът, почвата, по която те днес вървят, е много мочурлива. Те загазват в нея, хлъзгат се, потъват, падат и стават. Изобщо те се намират в безизходен път. Невидимият свят им казва: „Не вървете по този път, той е хлъзгав, мочурлив.“ – „Нищо от това, ние искаме да го опитаме.“ Обаче Писанието казва: „Всичко опитвайте, доброто дръжете!“

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

ВЪНШНИ ВЛИЯНИЯ

*Единадесета лекция
27 януари 1926 г.*

ВЪНШНИ ВЛИЯНИЯ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Размишление

Чете се резюме от темата „Добри и лоши последствия от богатството и сиромашията“.

Четоха се темите „Разлика между въздържание и самообладание“.

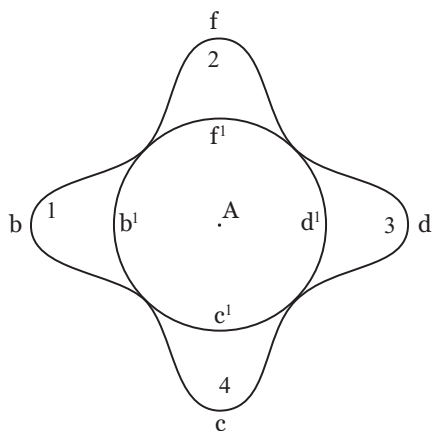
За следния път пишете върху темата „Отличителните черти на четирите годишни времена“.

Как ще отговорите на въпросите: Защо и за кого Бог създаде сушата? Защо и за кого създаде моретата? Защо и за кого създаде въздуха? И най-после защо и за кого създаде светлината?

Когато някоя домакиня прави баница, най-първо тя замесва брашното, после го точи на тънки листа и след това го навива така, че между листата да се образуват гънки, празни места. Защо листата на баницата се нагъват? Онзи, който е дал идеята за правене на баници, той все ще е имал предвид някакъв закон. Той е нагъвал листата по този начин именно, за да се опече баницата добре. Ако листата ѝ са плътно прилепнали един до друг, тя ще остане сурова.

Ще ви задам още един въпрос: коя и каква е била подбудителната причина, която е заставила ябълката, крушата, черешата, сливата и другите плодни дървета да създават своите плодове по особен начин едно от друго и да вложат нещо особено в тях?

Сега ще направим едно малко отклонение от зададените по-горе въпроси. Тук имате окръжност с център A . Ако вън от окръжността действат силите b, c, d, f , мислите ли, че ще можете да запазите своето равновесие и да се движите по окръжността, без да се отклоните? Вие непременно ще се отклоните и тогава окръжността ще измени своята правилна форма, ще се превърне в крива линия $1, 2, 3, 4$, на която

всичките точки няма да бъдат еднакво отдалечени от центъра А. Как ще обясните това отклонение? В научно отношение всяко отрицателно чувство, което човек проявява, представлява отклонение от правия път на живота. Някой казва: „Аз се разгневих.“ Гневът в научен смисъл е отклонение, на което трябва да се намерят причините. Да се констатира един факт, това още не е

наука. Истинската наука седи в издирване на причините на явленията.

Силите b , c , d , f , които действат върху окръжността, са външни; значи те са външни влияния. Да допуснем, че в кръга действат вътрешните сили b^1 , c^1 , d^1 , f^1 , които също така оказват известно влияние върху окръжността. В този случай пертурбациите, които стават отвън, ще бъдат ли тъй мощни, както ако го нямаше действието на вътрешните сили? Не, те ще бъдат по-слаби. Ако пък външните и вътрешните сили са еднакво големи, ще настане момент на пълно равновесие. Сега, като се говори за гнева, той представлява натрупване на излишна енергия в човека, която при известни случаи се изявява от вътре на вън. Според законите на Природата тази енергия трябва да се използва. Природата не обича излишъци, но обича изобилие, на което трябва да се даде правилен път. Не се ли използва излишната енергия разумно, тя се изразява в гняв или в друго някое отрицателно чувство. Изобщо Природата не търпи застой. В нея има вечно движение, което се регулира от един специален закон. Да допуснем, че имате една молекула, съставена от много атоми. Всички тия атоми се движат с известна бързина около един център, който също така се движи, но вече с бързина, по-голяма от тази на атомите. Понеже бързината на този център е по-голяма

от бързината на останалите частички, вследствие на това той се явява като сила, която уравновесява, т.е. регулира общото движение. Бързината на този център е толкова голяма, че той едновременно се намира както по местата на всички частици, така и на своето място. Движението на частиците, които са по периферията, е по-бавно.

И тъй, когато духовният живот на човека започва да отпада, той казва: „Аз изгубих нещо от себе си, Бог ме е изоставил.“ Този човек констатира известен факт, но това още не е наука. Това показва, че той е напуснал центъра и е отишъл към периферията, вследствие на което чувствителността му се е намалила. Причината за това е някакво външно, странно влияние. Представете си един млад момък, много набожен, който по цели часове се моли на Бога. Де се намира той? Докато е духовен, той се движи около центъра А. По едно време младият момък се влюбва в една светска мома и забелязва в себе си духовно отпадане. Той престава вече да се моли и казва: „Не искам да се моля, не вярвам в такива глупости.“ Защо? – Защото тази млада мома, като външно влияние върху него, го е изкарала от центъра към периферията, като същевременно е създавала в него известна пертурбация. Той не се моли, не вярва в Бога, защото и тя не вярва.

Обаче в живота може да се случи и обратното явление. Срещате един безверник, който не признава нищо друго освен материята. Той не се моли, не вярва в Бога, отрича всичко духовно. По едно време той се влюбва в една много набожна мома и под нейно влияние става религиозен, започва като нея да се моли по три пъти на ден. Значи и той изпада под външно влияние, както и религиозният момък. Причините, които влияят върху религиозния момък и го правят безверник, както и тези, които влияят върху безверника да стане религиозен, са почти едни и същи. Коя е главната причина за промяната на тези двама души? – Користолобието. Следователно, ако сте безверник, вие трябва да знаете коя е причината за това; ако сте религиозен, пак трябва да знаете причината. Наблюдавайте се, изучавайте причините на всички промени, които стават с вас, докато дойдете до същественото, до неизменното във вас.

В Живата Природа съществува закон, който определя същественото, неизменното в развиващия се живот. От същественото в живота зависи и щастието на хората. Докато човек постоянно се влияе отвън, той не може да бъде щастлив. Това не подразбира, че човек не може и не трябва да се влияе. Преди всичко съществува закон на влиянието, под който се намират всички живи същества. Щом Бог пребивава във всички свои части, ние не можем да не се влияем едни от други. Обаче според Великия Божии закон, който регулира всички неща, не е позволено на човека да изгуби своя център. Каквито промени и да претърпява човек, под чието влияние и да се намира, той всякога трябва да пази своето място, своя център – да не излиза вън от него. Не пази ли своето място, излиза ли вън от своя център, голяма катастрофа го очаква. Той ще се разпръсне на милиарди малки частици из пространството, които ще се въртят около центъра си, но няма да имат сила да се обединят в едно цяло.

И тъй, дали се увеличава или намалява вашето религиозно чувство, дали сте учени, или прости, дали постигате своите идеали, или не – ние разглеждаме всички тия неща с цел да обясним вътрешните прояви на живота. За всяко нещо в живота трябва да се даде конкретно обяснение, за да имаме ясна представа за силите, които действат в нас. Иначе, не знаем ли тия неща, ние можем да изпаднем в някои слабости. Например има големи критици, които виждат само погрешките в хората. Който се занимава с погрешките на хората, той представлява портрет, върху който са написани най-грозни образи. Какво придобива човек, ако главата му е пълна с погрешките на другите хора? Като отворите главата на такъв човек, вие четете: еди-кой си се убил, еди-кой си откраднал нещо, еди-кой си бил болен, еди-кой си казал това-онова, и т.н. Каква наука има във всички тия сведения?

Бъдещата наука трябва да бъде положителна, да се занимава със здравословните, а не с болезнените състояния на човека. Тя не трябва да изучава какво нещо е омразата, глупостта и лъжата, но да се занимава с Любовта, с Мъдростта и с Истината. Тя не трябва да се занимава с неправдата, със

злото, но с Правдата и с Добродетелта. Какво трябва да изучава музикантът: дисонансите или хармоничните тонове? В музиката няма дисонанси. Някои казват, че между два тона може да се яви някакъв дисонанс, т.е. вибрациите на тези тонове да не съвпадат. Така е, всички музикални тонове от различни гами не си хармонират. Тонове на някои гами хармонират помежду си, а на някои – не хармонират. Понякога преходът или преливането на гамите от едно състояние в друго съвпада, а понякога не съвпада. Това несъвпадение съвременните музиканти наричат дисонанс.

Казвам: ако всички хора бяха музиканти, те напълно щяха да разберат какво нещо представлява животът в своята същина. Казвате: „Малко ли музиканти има в света? Те всички разбират ли живота?“ Казвам: всеки, който пее, той още не е истински певец; който свири, той още не е музикант; който говори, той още не е разумен човек. Според мен истински певец или музикант е този, чиято музика се отразява върху живота му. Ако певецът пее така, че неговото пеене му дава подтик в живота и го кара да върши благородни дела, той е истински певец. Такова пеене представлява мощна сила в живота. То може да се прилага навсякъде. Представете си един болен човек, на когото мисълта е разсеяна, краката не го държат, ръцете му са слаби. Какво трябва да прави той, за да възстанови силите си? Лекарите ще му препоръчат валерианови капки за успокоение на нервите или ще му кажат да пие повече мляко. Ако някой певец му изпее една хубава песен, тя ще даде хиляди пъти по-добри резултати от валериановите капки, дори и от млякото. Това зависи от разбирането и умението на човека да използва енергиите на Природата. Един българин казваше, че с енергията на един тон въглища той могъл с един локомотив и 60 вагона да обиколи Земята три пъти. Възможно е. И аз мога с един килограм хляб да преживея цяла година. Това е въпрос на разбиране. Постигне ли се това, икономическият въпрос е разрешен. А сега някой казва: „Трябват ми 700-800 лева за ядене, и то при най-скромна храна.“ Гледаш: някой беден студент ходи тук-там, чука камъни, дано изкара 50 лева на ден да се прехрани.

Казвам: нека този студент купи с тия 50 лева няколко килограма житни зрънца и ги посади в почвата. Няма да мине дълго време, и от плодовете на тези житни зрънца той ще прекара цяла година. От едно житно зрънце той ще направи цяла баница. Това ви се вижда смешно и казвате: „Всичко може да повярваме, но не и това.“ Имайте малко търпение и ще проверите казаното, ще ядете баници. Това е въпрос на време само.

И тъй, великата наука на живота седи в изучаването на законите, по които се проявяват основните сили. Човешката душа има ред красиви и възвишени стремежи, но докато ги постигне, тя ще се натъква на съмнения, на противоречиви мисли и чувства. Който знае законите, ще разбере защо става всичко това и няма да се самоосъжда, но ще употреби всички разумни мерки, за да ги предотврати или да ги разреши правилно. Например, когато аз отивам при *B*, ще взема всички предпазни мерки, за да не се натъкна на нещо лошо, макар че *B* не ми мисли злото. На същото основание, когато Земята минава покрай Юпитер или покрай Сатурн, те оказват известно влияние върху нейната орбита, вследствие на което тя прави едно малко отклонение от своя път. Защо? – Тя взема всички предпазни мерки, за да не се предизвика нещо лошо. Всъщност нито Юпитер, нито Сатурн желаят злото ѝ. Обаче всяка планета, като върви по своя строго определен път, тя все ще предизвика известно влияние върху тела, които се изпречват на пътя ѝ. Заедно с отклонението на Земята и хората се отклоняват от своя път.

Както планетите се движат по своя път, така и молекулите, и атомите, от които е съставен човешкият организъм, се движат кръгообразно. Срещнат ли тези малки частици някакво препятствие в пътя си, движението им се изменя. Измени ли се движението им, изменя се и ритмусът на човешките мисли и чувства. Например ставате сутрин, но се чувствате неразположен духом, пущате пояс и само чакате да дойде някой да ви предизвика малко, за да избухнете. Знаете ли защо става това? Вие казвате: „Ще ме извините, нервен човек съм, затова избухнах.“ Кой няма нерви? Да бъде човек нервен, да има нерви, това е преимущество за него. Не е въ-

просът, че има нерви, но той трябва да каже: „Аз съм нервен човек и избухвам лесно, защото не зная как да управлявам нервите си. Моята нервна енергия изтича навън, вследствие на което се изтощавам. Аз, както и всички хора, имам кръвоносна система, но често ми тече кръв, вследствие на което съм малокръвен.“ Значи малокръвието в човека се дължи на изтичане, на изпаряване на голяма част артериална кръв от организма, вместо която остава повече венозна. Ние знаем при това, че венозната кръв е причина за всички болести. Искате ли да подобрите състоянието си, спрете изтичането на артериалната кръв от организма си.

Окултният ученик трябва да знае всички тия закони, тъй както и пророците едно време са ги знаели. Някои мислят, че пророците са били хора говедари, овчари, които Бог е определил като свои служители. Не, пророците са били окултни ученици, които Бог е изпратил между говедата, да приложат върху тях своето учение. Бог им казал: „Идете между говедата, да видите дали те ще могат да ви разберат. Ако говедата ви разберат, тогава може да отидете между хората, да им проповядвате, защото те са много по-разумни.“ Тази е причината, дето някогашните пророци са били овчари и говедари. Пророкът като говедар е правил своите опити върху говедата. Пророкът като овчар е правил своите опити върху овците. Днес Бог е изпратил и вас някъде да правите своите опити. Някой казва: „Защо съм изпратен при тези тежки условия на живота?“ – За да правите опити. И ако вие можете да подобрите условията, при които живеете, ще ви кажат: „Идете сега да изпълните своето предназначение.“

Съвременните хора са много суеверни, но трябва да се прави разлика между вяра, вярвания и суеверия. Човекът на вярата е дълбоко убеден в това, което предприема. Той казва: „Аз ще се кача на Хималаите.“ Той не допуска в ума си никаква отрицателна мисъл: дали ще мога да се кача, или няма да мога. Той казва: „Когато и да е през живота си, аз ще се кача на Хималаите.“ Човекът на вярванията казва: „Аз имам силно желание да се кача на Мусала, но ще чакам благоприятни условия.“ Суеверният казва: „Имам желание да се кача и на Мусала, и на Хималаите, но съм човек с деликатно здраве, не

мога да предприема такъв път. Ще почакам малко, може да се нареди някак, с аероплан ще отида.“ Той очаква нещата да станат като в „Хиляда и една нощ“. Обаче такова нещо може да се случи едва един път през хиляда години. Суеверният очаква всичко да се нареди по магически начин – без труд, без усилие, и като не успее, казва: „Свърши се животът, нищо не направих.“ При суеверията нещата се реализират в отношение 1:1000. И тогава човек се чуди, че е станало нещо, което той никога не е очаквал.

Например с Христа се е случило нещо подобно. Когато е прекарвал 40-дневен пост в пустинята, дяволът дошъл да Го изкушава. Той Го качил на храма и Му казал: „Ако си Син Божий, хвърли се от храма.“ Христос му отговорил: „Понеже ти Ме качи, ти сам ще Ме снемеш. Аз не мърдам от мястото Си.“ Това например говори за суеверието на дявола. След това той задигнал Христа на една висока планина, откъдето посочил към всички царства на Земята и Му казал: „Ако ми се поклониш, ще Ти дам тия царства да ги управляваш.“ Христос му отговорил: „Всички царства – и земни, и небесни, са в ръцете на Бога. Ти искаш много евтино да ти се продам.“ Както виждате, дяволът е много суеверен, защото той обича лъжата, а самата лъжа е суеверие. Като лъже, той сам започва да вярва в това, което говори, и казва: „Възможно е да е така.“ Човекът на вярванията пък казва: „Съдбата е такава. Каквото и да прави човек, той не може да измени съдбата си.“ Човекът на положителната вяра знае, че той сам създава съдбата си, и затова никога не се разочарова.

Окултният ученик трябва да се домогне до положителната наука, която определя точно силите, които действат у нас. Домогнем ли се до тази наука, ние ще знаем причините и последствията на нещата. И по този начин само нашият ум, нашето сърце и нашата воля ще се развиват хармонично, а душата и духът ни ще се проявяват правилно. И тогава, според степента на своето развитие, всеки ще може да си обяснява явленията във външния свят. В това отношение окултният ученик трябва сам да решава задачите си, да има ясна представа за себе си. Например, ако е нетърпелив, ако се съмнява, ако не обича да се моли на Бога, или ако има

силно развита вяра, той трябва да знае произхода на своето търпение, на своето съмнение или пък произхода на своята вяра. Всичко това той трябва да разбира правилно, по закона на положителната вяра, а не по законите на суеверието и на вярванията.

Казвам: добре е, когато правите движения за урегулиране силите на вашия организъм, да ги придружавате с гласните букви *а* и *о*. Те са два естествени, мощни звука, които се срещат в езиците на всички народи. Звуковете *а* и *о* се отнасят към междуметията. Като правите движения, трябва да обръщате внимание на това, дали те са разумни, или не. Разумните движения се намират под контрола на съзнанието у човека, при което всичките частици на тялото му са под негов контрол. При неразумните движения съзнанието на човека не взема никакво участие. Разумните движения спомагат за избягване на много болезнени състояния у човека. Те регулират нервната система, която е носителка на жизнените енергии. Тя възприема живите сили от Природата. Когато нервната система е в изправно състояние, всички функции на организма се извършват правилно. Когато нервната система на някой човек не е в изправно състояние, тогава никой лекар не е в състояние да му помогне. Казано е: „Помогни си сам, ако искаш и Бог да ти помогне.“ Казвате: „Как ще ни помогне Бог?“ – Чрез хора, които са в хармония с вас. Когато човек се заеме безкористно с реализирането на някоя възвишена Божествена идея, в помощ му идват и Бог, и хората. Рече ли, че тази идея е негова, това показва, че той не разбира Божиите закони.

Сега ще ви дам следното упражнение с произнасяне на гласните букви *а* и *о*. Поставете дланта на лявата си ръка над дясната и така я прокарайте до рамото. След това поставете дясната си ръка над лявата и пак я прокарайте до рамото. Правете това упражнение в продължение на 10 дена всяка вечер, преди да си легнете: шест пъти с лявата ръка и шест пъти с дясната, като се редуват ту лявата, ту дясната ръка; започвайте с лявата ръка. Дланта на лявата ръка е отрицателна страна в човека, чрез която се предават меки, магнетични вибрации. Горната част на лявата ръка е положителна, т.е.

електрична. Същото е и с дясната ръка. Това движение на лявата ръка над дясната и обратно е необходимо, за да се произведе разумно движение. То се образува всякога между две противоположни течения. Значи в човека има два вида електричество и два вида магнетизъм. Единият вид електричество и магнетизъм изтичат от лявата ръка, а другият вид – от дясната ръка.

Някой казва: „Може и без физически упражнения. Достатъчно е да работим с ума си.“ – Да, човек може да работи и с ума си само, но тогава, когато той може да проектира своите умствени енергии така, че да направи по умствен начин същото упражнение, със същите резултати. По този начин могат да се правят не само упражнения, но и ред още опити. Например някой човек страда от треска и според съветите на лекарите той трябва всеки ден да употребява по 30 сантиграма хинин. Обаче този човек е беден, той има в джоба си пари само за хляб. Какво трябва да направи? Нека приложи закона на самовнушението и така да се излекува. Нека отиде мислено до една аптека и да си купи 30 сантиграма хинин. След това нека приеме пак мислено този хинин и да чака резултат. По този начин той ще се излекува два пъти по-скоро, отколкото ако вземе действително хинина. Ние можем да направим този опит с няколко души, които страдат от треска: едни от тях да се лекуват с хинин, купен от аптеката, а другите да се лекуват чрез закона на внушението. От резултатите ще съдим кой от двата метода е по-рационален. Обаче за опита чрез внушението се изисква интензивна мисъл. Не е ли интензивна мисълта, човек може десет пъти мислено да ходи до аптеката, и пак да няма никакъв резултат.

Освен по този начин, човек може да се лекува още и чрез музиката. Известни музикални тонове повишават вибрациите на организма, вследствие на което неговото състояние се подобрява. Накарайте някой болен да пее и той ще оздравее. В това отношение музиката трябва първо да се употребява за тониране на организма, а после вече като изкуство.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

НАШЕТО МЯСТО

*Дванадесета лекция
3 февруари 1926 г.*

НАШЕТО МЯСТО

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Чете се темата „Отличителните черти на четирите годишни времена“.

За следния път пишете върху темата „Най-малкото и най-голямото число“.

Сега ще ви задам няколко въпроса: от колко величини се определя реката? – Реката се определя от три величини: дължина, широчина и височина. От какво се определя човешкият ръст? – От височината. От какво се определя животът? – От своята дължина, широчина и дълбочина. Животът на всички хора не е еднакво дълъг. Широчината на живота се определя от дейтелността на човека. Дълбочината му пък се определя от разбиранията, от схващанията, които човек има за него. Първите хора са имали дълъг живот. След това животът постепенно се е скъсявал, защото теренът му се е изменил.

Питам: защо човек скърби? Мнозина ще отговорят, че човек скърби, когато изгуби нещо. Какво е изгубил той? Трябва ли да скърби човек, когато има най-главното – живота? Наистина, всички хора скърбят, но скръбта им реална ли е? Запитвали ли сте се защо скърбите? Кажете как мислите вие по този въпрос, а не как мислят писателите или поетите? Защо боледува човек? Обаче има хора, които през целия си живот не са боледували. Защо гледа човек? Всички животни гледат ли? Например микробите в океана имат ли очи? Какъв е произходът на думата *гледам*? Какво означава тя?

Някои запитват: „Защо Господ е допуснал греха?“ Пък аз питам: защо хората грешат? Съгласни ли сте вие с твърдението, че грехът съществува в света? Светът е създаден от Бога, но грехът като нещо външно, видимо, материално, никъде в Божествения свят не съществува. Грехът съществува само в мислите, в чувствата и в желанията на хората, но външно

той не съществува абсолютно никъде. Среждали ли сте някъде греха въвн от човека като същество с определена форма и разговаряли ли сте с него? Ще кажете, че грехът е в дявола. Виждали ли сте дявол? И той е като човека, но въвн от него не живее. Намерете дявола и злото въвн от човека! Колкото и да ги търсите, въвн от човека те не съществуват. Да търсите злото и греха въвн от човека, то е все едно да търсите страха въвн от човека. Например денем човек се страхува от нещо, бои се да не падне от някоя скала, да не падне в някоя пропаст и т.н. Все-таки той се страхува от нещо, има някаква реална причина за неговия страх. Ами вечер от какво се страхува? Слушате някой човек да разказва: „Снощи сънувах, че щях да падна от една висока скала, и много се уплаших.“ Като стане сутринта, вижда, че нищо не е било, никаква скала няма пред него. Значи има страх, който почива на нещо реално; има страх, който е само отражение на живота. Има скръб реална, има скръб нереална, която е отражение на живота. Само реалната, действителната скръб има цена. Тя се среща много рядко в живота. В това отношение Невидимият свят постоянно изпраща експедиции от ангели за Земята да намерят истинската скръб. Като я намерят, те я занасят на Небето като някаква рядкост. И затова всичко останало, което хората наричат скръб, повидимому само е скръб. Някои казват: „Скърши се сърцето ми от скръб.“ Сърцето му се е скършило, а при това той продължава да живее. Може ли човек да живее със скършено сърце? Друг някой казва: „Смазана е душата ми от скръб.“ Може ли човек със смазана душа да прогресира?

Като слушате тези работи, някои ще кажат: „Няма ли по-важни неща от тези, за които заслужава да ни се говори?“ По-важните работи са за по-учените хора. Щом искате по-важни работи, ще ви запитам: защо Сатурн има лошо влияние върху човека, а Юпитер – добро? Колко пръстена има Сатурн?

Отговор: *Не се знае точно.*

Какво означава пръстенът? В живота пръстенът означава свързване. Когато един момък и една мома се годят, те си разменят пръстени. Казва се за Юпитер, че имал три пръстена.

Оттук ние ще извадим заключението, че Юпитер се е годявал и разгодявал три пъти. Какво ще кажете на това отгоре? Ние трябва да разглеждаме Вселената като жив организъм, във всеки уд на който са концентрирани различни динамически сили. Питам: в коя част от човешкия организъм анатомически и физиологически можем да поставим Сатурн? Каква е неговата функция върху човека? Както всеки орган в човешкото тяло изпълнява точно определена функция, така и различните планети оказват различно влияние върху него. Например, ако влиянието на Сатурн върху известен орган от човешкото тяло е лошо, влиянието му пък върху всички останали органи е благотворно. За глупавите хора Сатурн е крайно разрушителен. От всички богове най-умен, най-мъдър и с най-голяма опитност е Сатурн. Той не е лековерен да вярва на думи само. Като отиде при него някой човек, той веднага разглежда живота му от единия до другия край, и като намери даже една погрешка, казва: „Хайде, върви си! С тебе работа не може да се върши.“ Той не е снизходителен към погрешките на хората. Започнете ли да се извинявате, че сте слаби хора, че грешите, той казва: „Човек трябва да бъде абсолютно справедлив и умен“ – нищо повече.

Съвременните астролози, като говорят за Сатурн, казват: „Страшно нещо е да се намира човек под влиянието на Сатурн. Човек трябва да се пази от него. Той е цяло острие.“ Защо? – Защото е изгубил вяра във всички и не се поддава на ничие влияние. Единствената планета, с която малко се спוגажда и към която благоволи, това е богинята Венера. Като я види, той казва: „Само на тебе донякъде вярвам.“ Иначе той не вярва даже и на Юпитер. Някой казва: „Аз имам критически ум.“ Критическият ум е присъщ на Сатурн. Твоят ум де е тогава? Друг казва: „Аз съм благороден човек.“ Благородството е присъщо на Юпитер. Тогава де е твоето благородство? Или ще кажете, че сърцето ви е пълно с любов. Любовта е присъща на Венера. Де е вашата Любов тогава? Казвате: „Ние имаме практичен ум.“ Практичният ум е присъщ на Меркурий. Казвате: „Ние сме учени хора.“ Учеността е качество на Слънцето. Питам тогава: де е вашият критически ум, де е

вашето благородство, де е вашата Любов, де е вашата практичност, де е вашата ученост? Като извадите всичко това от себе си, кое остава ваше? Де сте вие тогава? На кое място се намирате? Коя величина, кой капитал е ваш собствен? Ще излезе, че вие още боравите с чужд капитал.

И тъй, главната задача, която предстои на човека, е да намери себе си, да намери своето място като малка величина някъде в Космоса. Намери ли веднъж мястото, което заема в Космоса, той ще изпита такава радост, каквато никога в живота си не е изпитвал. И ако хората постоянно губят радостта си, причината за това е, че те още не са намерили своето място. Те се радват на чужди радости и скърбят за чужди скърби. Хората скърбят, но скръбта им не е тяхна, тя е на Сатурн. Хората воюват, сражават се, защитават известна кауза, но тя не е тяхна – тази кауза е на някой марсианец, който търси своето право, иска да го възстанови. Значи вие воювате вместо Марс. Де сте вие тогава? Казвате: „Аз воювам за отечеството си.“ Кое е вашето отечество? Казвате: „Ние трябва да работим!“ Чие качество е работата? – На Меркурий. Жената казва: „Аз трябва да готвя, да задоволя мъжа си.“ Всъщност на кого служат жените? Чии чиновнички са те? Или кой ги застава да готвят? – Луната и Марс. Казвате: „Трябва да се готви, за да ядем.“ Значи вие ядете вместо Луната и Марс. Във всички тия символи на живота древните мъдреци са скрили една Велика Истина. Това представлява велика Божествена наука, която трябва да се изучава. Само интелигентният, разумният човек може да се домогне до тази наука. От какво зависи интелигентността на човека? – От дължината на неговия нос. Човек може да продължи носа си само чрез силата на своята разумна воля. Ако носът на човека се продължи изкуствено по някакъв особен начин, той не може да бъде интелигентен човек.

Главният въпрос, който често трябва да си задавате, е следният: какво място заемате в Космоса, каква специална служба имате в общия живот? Ако запитате някого на каква служба е, той ще ви каже, че е или някъде по финансовата, или по търговската част, или е учител, или инженер и т.н.

Това са служби, които заемате във вашия личен живот, но вие трябва да знаете службата, която заемате в Целокупния живот. Този въпрос трябва да се разреши. Например каква е била службата на Христа, когато е дошъл на Земята? Христос е дошъл на Земята да спаси човечеството, а заедно с това да изяви Божията Любов. И затова, когато някой пожелае да изяви Божията Любов, той трябва да отиде при Христа, да научи как да постигне това.

В една от неделните беседи аз употребих думата *рада*, която на български език се дава и като име на човек – Рада. Вие си служите с тази дума, произнасяте я, без да знаете какво тя означава всъщност. Тя е санскритска дума и се пише: *radha*. Българите са взели тази дума, изхвърлили са буквата *h* и са образували името Рада. *Radha* означава реалната любов, с която човек може да служи на Бога във възплътения живот. Или тя още означава онзи принцип, чрез който Божествено-то може да се прояви в материалния свят. Буквата *a* в тази дума означава активност, активно начало. *Radha* подразбира в санскритски език водителка на хорото, на онова хоро, което става според закона на Любовта. Всеки човек, който иска да служи на Бога според закона на Любовта, трябва да съдържа в себе си принципа на *radha*.

Казвам: сега е време да схванете дълбокия смисъл на Христовите принципи. Не ги ли разберете правилно, вие не можете и да ги приложите. Ако един принцип се приложи механически, той не дава никакъв резултат. Приложи ли се по дух, по смисъл, той ще даде поне микроскопически резултат. Например държите ли в ума си отрицателните черти и погрешки на хората, вие не можете да бъдете радостни. Радостта е присъщо качество на истинския християнин. Каква полза ще имате, ако знаете погрешките и добродетелите на хората? Добре е да се знаят погрешките на хората, но и това не принася никаква полза. Човек се ползва само тогава, когато знае великия принцип, по който може да служи на Бога и да прояви Божия живот в себе си. Всеки човек има желание да извърши нещо велико в света. Кое е великото, което човек може да извърши? Той не може да носи Земята на гърба

си, нито да спаси света. Това е задача за Великите духове. Ако наблюдавате хората, ще видите, че някои от тях не могат да се справят дори със своята форма като човеци. Според това всеки човек може да извърши най-много онова, което отговаря на степента на развитието му. В това отношение всяка душа заема определено място и определена служба в Космоса. Значи дейтелността на цялото човечество представлява съвкупност от дейтелността на милиарди души, всяка от които трябва да знае своето определено място и своята дейтелност като монада в Цялото. Застанете ли на своето място, вие ще придобиете правилна философия за живота, правилни методи за работа. Иначе вие ще имате непрекъснати падания и ставания.

Някои хора обичат да съветват другите как да постъпват, какво да правят. Добре е да съветвате другите, но трябва да знаете дали вашият съвет съвпада с работата и мястото, които Природата им е определила. Кой учи птицата да хвърчи? Кой учи рибата да плува? Кой учи червея да влиза в дървото и да прави дупки в него? Кой учи пчелите да събират мед? Както виждате, всички същества, от най-малките до най-големите, имат свое вътрешно ръководство, което ги напътства към тяхната специална работа. Всички живи същества, малки или големи, съставляват удове на Великия Божествен организъм. Всички същества на Земята се ръководят от по-разумни от тях. Растенията и животните не принадлежат на хората: те могат само да ги култивират и да се ползват от тях. Обаче растенията и животните принадлежат на същества с много по-високо развитие от това на хората. Същото може да се каже и за много от вашите мисли, чувства и стремежи. Те не са ваши, но принадлежат на свят, по-висок от вашия.

Например разгледайте следния факт. Като наблюдавате живота на децата, щом дойдат на възраст около 15-16 години, те минават период на буйност или на прояви на любовта, вследствие на което казват за децата, че са луди-млади. Мине ли този период, те постепенно се укротяват, и когато дойдат към 50-60-годишна възраст, любовта им изчезва. Питам: може ли да се нарече Любов това, което се явява и

изчезва? Това е само известна деятелност, известна енергия, известно предприятие във от човека, в което той участва. Свърши ли се предприятието, предприемачът казва на този човек: „Работата се свърши вече, ти ще отидеш у дома си.“ И тогава същият човек казва: „Аз нямам вече любов в себе си.“ Той се намира в положението на уволнен чиновник, когото пенсионираат. Каква е разликата между чиновник на служба и пенсиониран чиновник? Чиновникът, който е на служба, трябва да отива на работа всеки ден редовно от 8 до 12 часа сутрин и от 2 до 6 часа след обяд. Пенсионерът в това време ще бъде или у дома си, или в някоя кръчма, или в кафене, или ще търси из канцелариите и канторите някаква служба. В този смисъл и волът е чиновник при вас: като го впрегнете сутрин в 8 часа, чак вечер го разпрягате. Има и пенсионери волове, които по цял ден се движат свободно из горите и ливадите. Кое положение е по-добро: на чиновника или на пенсионера? При сегашното състояние на хората положението на чиновника е по-добро от това на пенсионера. Обаче при други условия положението на пенсионера ще бъде по-добро.

Сега аз искам да ви наведе на мисълта за свободата. Казват, че човек трябва да бъде свободен. Никой не е свободен, никой не живее за себе си. Свободен е само онзи, който е намерил своето място в Космоса. Докато човек не намери своето място, той ще бъде в закона на ограниченията. Затова непрестанно търсете своето място. Какво се изисква за това? – Трезва мисъл. Някой казва: „Смутено е сърцето ми.“ – Само ти не си смутен – милиони хора има като тебе смутени. – „Аз съм беден.“ – Освен тебе има още милиони хора бедни. – „Аз съм гладен.“ – Още милиони хора има гладни. Само ти не си гладен. Значи има общи положения, които едновременно засягат много хора. Грехът, глупостта, гневът например не са достояние само на един човек – те са достояние на хиляди и милиони хора. Обаче има и специфичен гняв например, когато човек се гневи без причина. Тогава той нарушава Божествения закон. Когато човек се гневи с причина, този гняв е на мястото си. Той е съзнателен гняв и влиза в принципа на

справедливостта. Тогава човек се гневи, защото вижда нещо неправилно в себе си, което иска да изправи. Гневи ли се човек, че не е постигнал никакви свои користолюбиви цели, този гняв е безпредметен.

И тъй, *radha* означава служене с Любов. Само Любовта освобождава човека. Вършете всичко с Любов, без да считате, че правите нещо. Жената например готви и си казва: „Защо съм толкова глупава, че съм седнала пред този тиган и тази тенджерка и пред този огън да се пека? Защо не отида някъде в гората на свобода?“ Отиде в гората, но и там казва: „Защо не си отида у дома?“ Значи и у дома си да е, и в гората да отиде, тя все не е свободна. Учителят казва: „Какво съм се затворил тук, между тия ученици, да ги уча?“ Ученикът казва: „Какво съм взел да се занимавам с тези глупости?“ И учителят, и ученикът не са свободни – те са роби. Всеки човек, който не е доволен от положението си, той е роб. Ако свещеникът служи литургия в църква или държи някаква проповед и не е доволен от работата си, той не е на мястото си, той е роб.

Помнете следното правило: и най-малката работа, извършена с Любов, дава свобода на човека. Това подразбира думата *radha*. Това значи да реализираме нашия живот на Земята в смисъл да го живеем в най-възвишените му проявления. Ние живеем човешкия живот по Божествено, а трябва да живеем Божествения живот по човешки. Как ще се изрази Божественият живот по човешки, не знаете. Това е задача, която трябва да разрешите. За тази цел всички ваши мисли, чувства и опитности трябва да се съгласуват, т.е. да се обобщят в следната мисъл: в Божественото съзнание съществува вечна хармония, която регулира умовете на всички хора. Щом човек забърка мислите си, нека каже: „В Бога има вечна хармония!“ Какво правите вие? Щом се объркате, отдалечавате се от Бога, а с това се подпушвате и започвате да мислите, че Бог е вън от вас, някъде на небето, и не ви чува, не ви разбира. Така казваше и Саул: „Не ме слуша Господ.“ Защо не го слушаше Господ, той не се запитваше. Послушанието е велика добродетел за ученика. Всеки, който не се вслушва

в гласа на Любовта и няма послушание към нея, той всякога изпада във вътрешни противоречия, при които изпитва недоволство от себе си и започва да се подценява. Обаче и когато се подценява, и когато се надценява човек, и в двата случая той не е на прав път. И двете положения не са верни.

Аз желая всички ученици в Школата да придобият вътрешна хармония в себе си, да придобият принципа на *radha*. Който изявява този принцип правилно, той има в средата на челото си една светла звезда, която показва, че между Бога и този човек е създадена връзка. Питам: де са вашите звезди сега? Кой от вас има такава звезда? Голяма е радостта на човека, който има такава звезда. Много хора са виждали светлина, но тази звезда те не са я виждали. Няма по-красиво нещо от това – постоянно да виждате тази звезда, която да ви улеснява във всички ваши мъчности. Тази звезда може да се вижда така, както мъдреците овчари видяха звездата, която ги заведе да се поклонят на Христа. Това беше Христовата звезда, която те видяха. Христос всякога виждаше тази звезда пред себе си. Затова именно наричат Христа *Сутринната звезда*, или *Зорницата на живота*.

И тъй, първо ще търсите своето място; второто, което трябва да придобиете, това е състоянието на *radha*. За постигането на тези две неща се изисква усилена работа. Вие имате условия и материали, с които може да работите. Тази работа представлява алхимически процеси, които трябва да станат у вас. Тези процеси не са нищо друго освен условия за пресъздаване на човешкия характер. Човек трябва да пресъздаде, т.е. да облагороди характера си. Той ще постигне това, като превърне всички неблагоприятни метали в своята кръв в благородни, главно в злато. В идеята за превръщане на неблагоприятните метали в благородни алхимиците са скрили Великата Истина за пресъздаване и облагодияване на човека.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

СВЕТЛИНА НА МИСЪЛТА

*Тринадесета лекция
10 февруари 1926 г.*

СВЕТЛИНА НА МИСЪЛТА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Чете се темата "Най-малкото и най-голямото число".

За следния път пишете върху темата "Качества на най-малкото и на най-голямото число".

Като наблюдавам как пишете темите си, забелязвам, че вие пишете, без да мислите. Един от важните резултати на мисълта е светлината. Всяка мисъл трябва да произвежда светлина в ума на човека. И затова всяко размишление върху дадена тема непременно трябва да произведе светлина.

Мисъл, която не произвежда светлина, не е мисъл. Целта за развиване на темите не се състои в разрешаване на въпросите, но в размишление върху тях. И ако това размишление е правилно, то ще произведе светлина в човешкия ум. Например, колкото и да мислите върху най-голямото и върху най-малкото число, вие няма да разрешите този въпрос, но поне ще придобиете известна светлина по въпроса. Темите са упражнения, свързани с вашето душевно развитие. Ученикът не може да расте, докато няма никаква тема за разработване. Темите представляват прозорци, през които човек може да вижда нещата вън от себе си и вътре в себе си. Без тема вие ще приличате на кула, затворена от всички страни със стени, без прозорци. Казвате: „Защо ни се дава тази тема?“ – За да отворите прозореца на вашата кула. Отворите ли прозореца, и светлината веднага ще проникне вътре. Влезе ли светлината вътре, вие ще намерите вратата, през която ще излезете вън от кулата на чист въздух, на свобода и простор.

Мнозина казват: „Тук ние сме доста обременени, но един ден, когато отидем на Небето, там ще бъдем свободни, няма да имаме работа, и тогава ще се занимаваме с разни теми, ще размишляваме върху тях.“ Ще ви представя с един пример

положението, което ви очаква на Небето. Да допуснем, че някой човек живее в гората и е принуден сам да си върши всичката работа. При това той е беден, няма на разположение нито кон, нито магаре, което да му помага. Той ходи из гората, реже дърва, товари ги на гърба си и ги носи в близкия град за продан. По някаква случайност обаче той намира в гората един кон. Взема го у дома си, нахранва го и го оставя в обора да поседи 2-3 дни, докато се обади господарят му, който го е загубил. Не го ли потърси никой, бедният човек ще впрегне коня на работа, ще му определи някаква длъжност.

Такова ще бъде и вашето положение, като влезете в Небето. И на вас, като на коня, ще ви дадат някаква работа. Вие мислите, че като отидете на Небето, ще бъдете като царски дъщери: слугини ще ви прислужват, а вие ще пеете и ще свирите с китари. И това е възможно, но за кои? За тези, които знаят да свирят и да пеят. Ами онези от вас, които не знаят нито да свирят, нито да пеят, трябва ли да си въобразяват, че ги чакат там песни и свирни? Ти не знаеш да пееш и да свириш на Земята, а си въобразяваш, че на Небето ще пееш и ще свириш. Това е суеверие! Как ще свирите? По магически начин ли ще стане това? И това е възможно, но ние считаме тези неща за суеверия. Те могат да станат при изключителни условия, но ние не живеем в закона на изключенията. Ние оставяме настрана извънредните изключителни положения на живота и се придържаме само към постепенните и последователни условия и закони, които управляват нашето естествено развитие.

Някой казва: „Ние сме писали много теми, не е мъчна работа да се развиват теми.“ Щом е така, ще ви дам да развите темата *Колко клетки има човешкият организъм*. Справете се с някои автори, които са писали по този въпрос, за да видите от колко клетки е съставен човешкият организъм. Ако никъде не можете да намерите писано по този въпрос, вие сами направете предположение – да видим колко клетки ще изкарате в човешкия организъм. Предположението е суеверие, но нищо от това – все трябва да се предположи нещо. Аз не разглеждам суеверието в лош смисъл. По-добре

е човек да предположи нещо, отколкото нищо да не предположи. Всяко предположение подразбира известна мисъл. Не е лесно да се развие една тема. Когато някой млад учен ще развива тема за докторат, той трябва да има на разположение поне 2-3 години: да прегледа всичко, каквото други учени са писали по дадената тема, да проучи добре въпроса, и тогава да даде и своето мнение. Когато много учени са работили върху някой въпрос, те са приготвили пътя за други, които идват след тях. Обаче трудно е, когато никой още не е работил върху някой въпрос и ти пръв трябва да го развиваш и проучваш. Не можеш ли сам да го разработиш, ще чакаш да дойдат други след тебе, да ти помогнат в работата. Човек трябва да бъде искрен в своите изследвания. Ако знае нещо положително, да го съобщи като факт. Ако не е сигурен в нещо, нека си каже само предположението. Ако не може да предположи нищо, тогава прямо, искрено, без никаква лъжа в себе си, да каже: „Нищо не зная по този въпрос.“ Човек трябва абсолютно да се освободи от черната лъжа. Освободи ли се от черната лъжа, много години още ще минат, докато се освободи и от бялата лъжа.

И тъй, главното нещо, когато пишете някоя тема, е да обърнете внимание на първата мисъл, която е дошла в ума ви, преди да напишете темата, и на последната мисъл, която е дошла в ума ви след написване на темата. Тези две мисли, първата и последната, са най-важни. Един ден, когато отидете на Небето, всички теми, които сте писали на Земята, ще ви посрещнат. Всичко, каквото човек направи в живота си, добро или зло, се отнася до самия него. И най-малкото добро или зло, което сте направили на Земята, ще ви посрещне в другия свят. Казвате: „Какво ще ме ползва това, че съм написал няколко хубави мисли?“ – Вие не знаете законите: може би тези няколко мисли ще ви посрещнат на Небето. Мислите ли, че ако напишете някоя книга, за която ви платят добре, това ще ви ползва много? Тя ще ви ползва, докато сте на Земята само, защото ще получавате за нея пари. Обаче, отидете ли в другия свят, от тази книга няма да има помен дори. Там тя няма да ви ползва нищо.

Ние казваме, че ученикът не трябва да се занимава с погрешките на хората. Защо не трябва да се занимавате с погрешките на хората? Представете си, че ви дадат задача да наблюдавате живота на някой човек за един ден, и през това време да отбелязвате всички погрешки, които той ще направи. Вие едва ли ще отбележите една или две погрешки, които той е направил през деня, докато Невидимият свят за същото време ще регистрира стотици, а може би и хиляди погрешки, които този човек е направил. Вие считате за погрешка това, което всъщност не е, а истинските погрешки не виждате. Това показва, че вашето съзнание още не е будно – не можете да виждате и да разбирате дълбокия смисъл на нещата. Щом е така, човек не трябва да се занимава с погрешките на хората, защото не ги разбира. Като не ги разбира правилно, той внася в ума си криви положения, от които един ден трябва да се освобождава. Това ще му създаде излишна работа, както и излишно изразходване на енергия. Ако вие бихте могли правилно да схващате погрешките на хората, Невидимият свят би ви поставил на такава служба. Има същества от Невидимия свят, поставени на такава служба именно – да регистрират погрешките на хората. Не можете ли точно да регистрирате погрешките на хората, не говорете за тях.

Казвам: на вас, като на ученици, ще ви дам следните няколко правила: от погрешките на другите хора се учете, вашите погрешки изправяйте; на чуждите блага се радвайте, а с вашите блага градете! Работи ли човек по този начин, той ще има здрава основа в живота си, върху която ще може да гради и да прилага Божиите закони. Какво правят съвременните хора? Те се спират върху маловажни неща, които отвличат вниманието им, и по този начин губят времето си. Например някоя жена осъжда друга, че не е окъпала детето си. В същото време дъщерята на първата жена, ученичка в гимназията, е набила едно дете на улицата, но тя нищо не казва за това. Какво престъпление е направила тази майка, че не е окъпала детето си? Птичките къпят ли малките си? Кравите къпят ли своите теленца? Животните чистят своите

малки, но не ги къпят. Къпането е изкуство, което човек е изобретил. В това къпане има нещо добро, но има и нещо лошо. Природата къпе само растенията, защото те са постоянно въвн, на открито. Тогава защо майките не изнасят децата си въвн – дъждът да ги къпе? Съвременните народи имат различни обичаи при къпането на малките деца. Някои ги къпят първите два месеца всяка сутрин, а някои ги къпят по два пъти на ден: сутрин и вечер. Колкото повече детето расте, и къпането се намалява. Детето трябва да се къпе според законите на Природата. Най-добрата баня е дъждът. Това се забелязва в растенията. Когато завали дъжд, те се освежават, ободряват. Животните, птиците, пеперудките се крият от дъжда, вследствие на което животът им е къс.

И тъй, всяко чувство, всяка мисъл и всяко действие, които са съгласни със законите на Природата, съдействат при възпитанието на човешкия дух, защото ние сме дошли на Земята с цел да организираме силите в нашето тяло. В Невидимия свят те са организирани, но до известна степен трябва да ги организираме и на Земята, за да си служим правилно с тях. Ние имаме ред мисли и чувства, с които трябва да знаем как да постъпваме. Външният свят е пълен с недоволства. Ако и учениците на Окултната школа са недоволни, питам тогава: каква разлика има между светските хора и окултните ученици? Светските хора са недоволни, а недоволният човек е винаги суеверен. Недоволният човек все вярва, че по някакъв магически начин може да стане богат. Богатият и грешният човек се надяват, че могат по някакво чудо да влязат в Царството Божие. Обаче окултният ученик не трябва да ходи нито със суеверия, нито с вярвания, но с вяра и доволство. Върне ли се вечер у дома си, той трябва да е доволен от всичко, което е прекарал през деня. Той може да е паднал и ставал – нищо от това. Нека благодари на Бога за всичко, което денят му е дал. Нека благодари и за страданията така, както и за радостите. Страданията са привилегия за него. Когато някой човек страда, когато пада и става, или когато греши, много същества от невидимия и от видимия свят се поучават от него. Същото нещо е и при радостите, които човек прежи-

вява, както и при изправянето на неговите погрешки. Това показва, че всички същества са тясно свързани помежду си.

Знайте, че животът и на най-малките същества не минава незабелязано. Всяко същество, малко или голямо, е фактор в Целокупния живот. Може би вие да не знаете това, но всяко същество има свое определено място и определена служба в Космоса. Щом мислите така, вие ще зачитате както своя живот, така и живота на всички същества. И тогава няма да се повдига протест, роптание в душата ви, защо нещата стават по този, а не по онзи начин. Не очаквайте хората да ви разбират, но гледайте вие сами да се разбирате. Ако пък вие разбирате хората, радвайте се; ако не ги разбирате, учете се. Искате ли да се разбирате, изправете погрешките си. Изправете ли погрешките си, радвайте се.

Казвам: бъдете доволни при всички условия на живота. Доволството е едно от необходимите правила за живота, което трябва да приложите, за да се домогнете до истинското знание. Не сте ли доволни от това, което имате, и да придобиете богатство или знание, пак ще го изгубите. Защо? Защото в Духовния свят съществува следният закон: вземай толкова, колкото можеш да носиш! Човек трябва да вземе толкова злато, толкова знание, толкова сила, толкова Любов, колкото може да носи. Любовта, вярата с торба се дават, но вземайте от тях толкова, колкото можете да носите.

Мнозина не разбират какво нещо е Любовта. Те си я представят ту като сила, ту като чувство, ту като състояние. Любовта е най-възвишеното чувство, което свързва човека с Бога. В това отношение молитвата е връзка с Любовта. Когато човек се моли, Любовта хлопа на вратата му. Той става, отваря ѝ и започва да се разговаря с нея. Любовта – това е Бог. Казвате: „Как, възможно ли е тогава аз да се разговарям с Бога?“ – Щом се разговаряш с Любовта, ти ще се разговаряш и с Бога. Днес много хора се молят, целуват иконата на Христа, а когато Той хлопа на вратата им, те не отварят. Не, прекъснете молитвата си, отворете на Христа и Го последвайте! Да последвате Христа – това е истинската молитва. Ти си неразположен духом, вътрешно недоволен си от жи-

вота, и когато Бог похлопа на вратата ти, не Му отваряш. Защо? – Защото в това време се молиш на някоя икона. Някой погледне една от своите икони и казва: „Кой е изцапал иконата на св. Никола?“ Или: „Кой е пръснал мастило върху кадилницата, с която си служи?“ Казвам: никой не може да изцапа образа на св. Никола. Никой не може да хвърли петно на кадилницата, с която човек пренася огъня върху олтара на своята душа. Защо? – Защото тя е силно нагорешена. Такива трябва да бъдат и вашите разсъждения. Разсъждавате ли по този начин, вие ще имате връзка с Невидимия свят.

Съвременните хора лесно падат духом. Достатъчно е да ги лъхне ветрец, и те падат на земята. Какво от това? Както си паднал, така и ще станеш. – „Ама какво мислех, какво излезе!“ – Какво си мислел? Мислел си, че като отидеш на бойното поле, ще се върнеш здрав и читав, а ти си се върнал със счупен крак. Казваш: „Аз бях убеден, че няма да ме ранят, а то не излезе така. Разколебах се във вярата си.“ Питам: кой те накара да отидеш на бойното поле? Провидението казва: „Който вади нож, от нож умира.“ Значи както ти чупиш краката на хората, така и твоите ще счупят. Счупят ли краката ти, ще научиш един урок: да не ходиш на бойното поле да се биеш. Казвате: „Какво трябва да мислим за онези, на които краката не са счупени?“ – Тях Провидението е отложило за друг път.

Сега, за да изясня това противоречие, ще си послужа с една картина. Представете си, че закарват 10 000 вола на касапницата, да ги колят. Обаче касапинът успява да заколи на ден едва 100 вола. Останалите 9 900 вола връщат отново в гората. Как мислите, тези волове свободни ли са вече? Не, утре пак ще ги закарат в касапницата, където касапинът ще заколи още 100 вола. Останалите ще върнат назад. Тъй ще ги закарват всеки ден в касапницата, докато всички бъдат заклани. Всички до един ще минат през ножа. Тъй щото, ако днес не ви сполети някакво нещастие, не мислете, че то ви е отминало. Касапинът не е могъл да се справи изведнъж с всички свои жертви, затова ги е върнал пак в гората. Обаче утре ще дойде и вашият ред – нещастиято ще ви сполети.

Казвате: „Какво трябва да правим, за да избегнем нещастията?“ – Единственото спасение е в молитвата. Молете се да паднат рогата и копитата ви и докато сте още в гората, да избягате. Иначе, докато волът е вол, ще го угояват, ще го заркарват в касапницата и ще го връщат в гората; един ден той ще увисне на някоя кука в касапницата на някой културен, цивилизован град. При това положение нищо не е в състояние да го спаси.

Питате: „Защо Бог допуска това нещо?“ – То е друг въпрос. Сега засега това е факт. Обаче и друг факт има: който коли, и него колят. Мислите ли, че касапинът, който коли воловете, ще избегне от наказание? И той ще получи съответно възмездие за делата си. Един касапин имал три деца, двете по-големички, а третото – 5-6-месечно дете. Един ден по-голямото момченце взема един голям нож от касапницата на баща си и казва на братчето си: „Ела да ти покажа как татко коли агънца.“ – Вдига ножа, туря го на врата на братчето си и му отрязва главата. Като видяло какво направило, заплакало силно и започнало да бяга. Майката в това време къпела малкото дете в коритото и като чула вика на голямото момченце, веднага изтърчала навън, за да види какво става. Момченцето, като тичало уплашено из двора, паднало върху същия нож, с който заклало братчето си, и се убило. Като видяла всичко това, майката отчаяна побързала да влезе в дома си, да извади малкото детенце от коритото. Какво било положението ѝ, когато го намерила удавено в коритото! Питам: след всичко това бащата ще коли ли агънца? Съществува закон за възмездие. Мислите ли, че в края на краищата Бог няма да измие вълната на закланите агънца?

И тъй, бъдете трезви в своите мисли! Казвате: „Работите на еди-кого си вървят много добре.“ Работите вървят добре само на онзи човек, който живее според законите на Любовта, на Мъдростта и на Истината. Такъв човек всякога и от всичко се учи. И на 120 години да стане, той пак ще учи като малък ученик. Някой казва: „Стар съм вече, много неща научих.“ Може ли това знание да ви спаси в някой критичен момент? Съвременните хора знаят много неща, но като се

намерят пред големи нещастия, всичкото знание не може да им помогне. Значи те знаят много неща, но най-важното още не са научили. Кое е най-важното? На този въпрос вие сами ще отговорите.

Сега да изпеем нещо. Без пеене работите не вървят. Толкова време вече как пеете, но нито един от вас не е пожелал да изпее соло някоя песен. В това отношение светските хора ви конкурират. У тях поне има желание да излязат пред света, да покажат какво знаят. Вие казвате: „Пеенето не е важна работа – по-важни неща ни предстоят.“ Едно трябва да знаете: без Любов нито се пее, нито се свири. Вие кога си служите с песните? Щяхте ли да пеете, ако известни служби се даваха само с конкурс по пеене? Разбира се, че щяхте да пеете. Представете си, че някой държавник създаде следния закон: всеки, който иска да стане учител или чиновник някъде, непременно трябва да пее. Какво ще правите тогава? Ще пеете, разбира се. Засега това е суеверие, но един ден възможно е да съществува такъв закон.

Изпейте сега упражнението *Тъги, скърби*, но с дълбоко вътрешно изражение, под такт, а не механически. И войниците ходят под такт, но това е механическо ходене. Правилни движения са тези, когато цялото тяло взема участие в хода. Едновременно с краката и главата трябва да взема участие, а цялото тяло трябва да се движи вълнообразно. Ходите ли по този начин и по планинските места, вие няма да усещате никаква умора. Следователно, когато пеете, трябва да имате идея защо пеете. Това не значи, че всички трябва да имате обща идея. Всеки ще има своя определена идея, специфична за него. Същото е и в Живата Природа: два листа, две клончета дори не си приличат. Външно те си приличат, но вътрешно се различават. Голямо разнообразие съществува в Природата. В разнообразието обаче се състои истинската красота.

Едно от правилата при пеенето е да пеете за себе си. Пете ли за себе си, вие няма да се стеснявате. Най-хубавото пеене е, когато човек пее за себе си. Тогава и другите хора ще го слушат с удоволствие. Сега старите казват: „Мина нашето

време за пеене. Отсега нататък нищо няма да излезе от нас.“ – Така мислят и така става. Младите пък се стесняват, като че ли имат спирачка в гърлото си. Спазвайте правилото: и сам да сте, и пред хора да сте, пейте всякога за себе си! Давайте най-хубавите концерти за себе си и не очаквайте други да ви дават концерти. Който не може да пее и свири за себе си, и другите не могат да пеят и свирят за него. Когато някой знаменит цигулар свири, той разбира каква е публиката, и според това свири. Ако публиката е по-музикална, той свири по-добре; ако не е музикална, той свири по-лошо. И Невидимият свят постъпва с нас по същия начин. Ако ние ги разбираме, те ни изпращат добри певци, които ни помагат. Не ги ли разбираме, те казват: „Изпейте на тази публика нещо обикновено, а добрият концерт отложете за друг път.“ Не дойдат ли тези същества да ни помогнат, можем да пеем, колкото искаме, но това ще бъде песен без душа, без вдъхновение. Човек трябва да пее, да учи, да работи с вътрешен стремеж, ако иска да има помощта на възвишените същества от Невидимия свят. Ние наричаме този стремеж *свещен Божествен жар*. Пеете ли така, учите ли така, вие ще бъдете доволни от себе си. Когато пеете, вслушвайте се в онзи, който пее вътре във вас. Той ще ви научи, той ще ви коригира. Вътре в човека има един учител по музика, който пее отлично. За правилното мислене има друг учител. Неговата мисъл е ясна, точна и лаконична. Слушате ли го – той всякога ще ви напътва.

Казвате: „Защо трябва да пеем?“ – Човек с пеенето придобива свобода. Има връзка между пеенето и мисълта на човека. Когато човек пее, в него се засягат или чувствата, или мислите. От способността на човека да пее зависи неговата мисъл, както и неговата любов. Един мислител не може да отиде по-далече от способността си да пее. Любещият не може да отиде в своята любов по-далече от способността си да пее. Когато писателят достигне крайния предел на своята мисъл, той ще стане или поет, или музикант. След това ще се вдълбочи вътре в себе си, ще стане философ. Оттам пак ще отиде до музиката. Когато музиката достигне своя горен предел, тя се сменя с молитвата; щом достигне своя долен

предел, тя се сменя с храненето. Значи между молитвата, музиката и храненето има тясна връзка. Гладът е най-долният предел на музиката.

Човек може да пее тихо, а може да пее и високо, пискливо. Тихото пеене показва, че нещата идват отдалече. С тихото пеене се изразяват възвишени неща. Високото, пискливо пеене показва, че нещата идват отблизо, от физическия свят. Изпейте сега думите *вода чиста*. Какво може да каже чистата вода за себе си? Тя казва: „Чиста бях в планината, но като слязох в долината, кална станах. Като вървах по пътя, Слънцето изгря и ми се засмя.“ Водата минава за царска дъщеря. По-нататък водата продължава: „Като ме видя Слънцето така опетнена, засмя се и ми каза, че върша работата си добре.“ Докато водата е чиста, и поезия има; щом тя се окаля, и поезията се опетнява.

Новото учение изисква хора певци. Не се обезсърчавайте: пейте, за да развиете музикалното си чувство! Казвате: „Ние не сме музикални.“ Това е изкуството – именно от вас да се изкарат певци и музиканти; с даровити хора лесно се работи.

Разногласието между хората се дължи на това, че те не развиват своето музикално чувство, вследствие на което стават нервни. Музикалните хора са добри хора. Който пее от сърце, той внася в себе си нещо хубаво и красиво. Псалмопевецът казва: „Пейте и възпявайте Господа със сърцето си!“ Всеки човек трябва да пее, макар и безгласно, вътрешно. Остане ли малко свободен, нека пее. Цялата Природа пее. Всички велики същества пеят. Тогава и хората трябва да пеят. Всяка работа започвайте с пеене! Музиката е признак на висока култура. Който пее, той не се занимава с дребни работи.

Да бъде човек бодър и весел – в това се състои силата на човешкия дух. Възвишените същества не знаят какво нещо е обезсърчаване, какво нещо е отпадане на духа. Тези неща са слабости на същества, които живеят на Земята. Външно човек може да изпита тъмнина, разочарование, но вътрешно той трябва да бъде весел, радостен. Каквото и да ви се слу-

чи, обърнете се към Невидимия свят, където има радост и веселие. Човек е дошъл на Земята да опита двата полюса на живота: радост и скръб. Който се радва, той опитва живота на Небето; който скърби, той опитва живота на ада. Какво лошо има в това? Вие не сте дошли на гости, но сте дошли на Земята да учите. Учители и ученици, господари и слуги, проповедници и служители, майки и бащи, синове и дъщери – всички са дошли на Земята да се учат от противоречията на живота. В това отношение всички хора имат обща участ. Христос казва за себе си: „Така беше угодно на Бога.“ И ние трябва да кажем същото и да се заемем с всички сили да учим. Дойде ли страданието, кажи: „Благодаря Ти, Господи, че ми изпрати това страдание.“ Дойде ли радостта, кажи: „Благодаря Ти, Господи, че ми изпрати тази радост.“ Всеки ден за всичко благодари! Когато човек се научи да благодари на Бога, както трябва, той ще научи урока си.

И тъй, темата за следния път ще бъде *Качества на най-малкото и на най-голямото число*.

Всяко число, което може да се смалжава, е най-голямо, защото най-малкото число не може да се смалжава. То не може да стане по-малко, отколкото е в действителност, но не може да стане и като голямото. Изобщо малкото число не може да стане нито по-малко, нито по-голямо, отколкото е в действителност, но не може да стане и като голямото. Някой казва, че единицата е най-голямото число. Питам: какво ще стане с единицата, ако пред нея се сложи нула? Тя се намалява, превръща се в 0,1. Ако след единицата се сложи нула, тя се увеличава, става 10. Следователно единицата не е най-голямото число, защото едновременно се намалява и увеличава. Потърсете число, което се увеличава, без да се намалява. Нулата счита ли се за число?

Отговор: *Счита се.*

Може ли тя да се увеличава и намалява?

Отговор: *Не може.*

Най-голямо число е това, което нито се увеличава, нито се намалява. Нулата се взема за граница между положителните и отрицателните числа.

Сега да оставим настрана тези въпроси. Мислете върху тях, без да дохождате до положителни резултати. Разсъжденията върху числата и върху ред още философски въпроси представляват дълъг път, който човек трябва да извърви и по който ще среща много интересни неща за изучаване.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

ВЕРИГИТЕ НА СЪМНЕНИЕТО

*Четиринадесета лекция
17 февруари 1926 г.*

ВЕРИГИТЕ НА СЪМНЕНИЕТО

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Четоха се резюмета от темите "Разлика между самообладание и въздържание" и "Отличителни черти на четирите годишни времена".

Чете се темата "Качества на най-голямото и на най-малкото число".

Питам: каква разлика има между относителен и абсолютен морал? Често се говори за закони, за известни морални положения. Както всеки дом има свои установени закони и правила, така и всяко общество има свои установени закони и морални правила. За да разберем живота, ние трябва да започнем от дома. Майката и бащата създават законите в дома. Майката напълни 10-20 кутии с различни сладка, затвори ги добре и казва на децата си: „Няма да бъркате в тези кутии!“ Децата знаят, че в тях има сладка, които тъй много обичат. Те знаят, че ако бъркат в кутиите, ще дойде пръчицата, ще има мъмрене, плач, сълзи. После ще дойде лъжата, а оттам и смушението. Значи докато детето е малко, престъпление е, ако само бърка в кутиите. Когато детето порасне, стане голям син или голяма дъщеря, те имат право да отварят кутиите, да си вземат сладко. Това за тях не е престъпление. Туй е относителен морал. Или когато кутиите със сладко са на майката и детето бърка в тях, това е престъпление, за което ще има пръчица. Ако кутиите са ваши, вие можете свободно, безнаказано да бъркате в тях.

И тъй, има общи положения в живота, нарушенията на които в един случай биват неморални, а в друг случай – морални. Например не е морално детето да бърка в кутиите със сладко без волята на майката или на бащата. Ако то пита майка си и получи разрешение да бърка, това не е престъпление. Обаче за големия син или за голямата дъщеря е морал-

но, когато сами отворят кутиите със сладко и ядат. Престъплението на детето се състои в това, че то не е питало майка си да яде или да не яде сладко. Подобно нещо се случва и в общества, където има установени правила и закони, както и в училищата. Например казано е, че учениците трябва да бъдат сериозни в клас, да не се смеят. Обаче един от учениците се смее за нещо. Веднага учителят го пита: „Драгане, защо се смееш?“ Защо пък да не се смее? Какво престъпление е направил, че се е засмял? Престъплението е само там, че ученикът се е засмял в клас, където гамата е съвсем друга. Когато учениците се смеят в клас, гамата на мисълта се изменя и учителят губи връзка в работата си. В гамата на смеха има вибрации, различни от тия на мисълта, вследствие на което ученикът може да се смее само след свършване на работата на учителя. Само по себе си в смеха няма нищо лошо, но между смеха и сериозната мисъл няма съответствие. Обикновено смехът идва след голяма скръб, като реакция на скръбта. След всяка сериозна мисъл идва посредствена мисъл. Това нещо се забелязва и между религиозните хора. При голямото усилие от тяхна страна непрекъснато да поддържат религиозно настроение в себе си, настъпват обратни реакции.

Казвам: имайте предвид следното правило: между всички мисли, чувства и действия в човека всякога трябва да има хармонично, преходно състояние. Човек не трябва да бъде краен. Наистина, това зависи от неговото развитие, но всеки ден той трябва да придобива нещо, колкото малко и да е; този малък придатък спомага за неговото разширение, за устройството на мозъка му. Нервният човек например и духовен да стане, пак е нервен; подозрителният човек и духовен да стане, пак е подозрителен. Подозрителният човек цял да го облечеш в морални положения, пак подозрителен ще остане. Подозрението изпъква по единствената причина, че вълк във вълк всякога се съмнява. Когато един вълк се върне от обиколка, друг вълк му казва: „Ти си ходил в някоя кошара.“ Вторият се съмнява в първия, че е ходил в някоя кошара, откъдето е задигнал някоя мазна овца. Обаче има неща,

в които ние никога не можем да се съмняваме. Например никога една овца не може да се съмнява в друга, че тя е яла месо. Защо не може да се съмнява? – Защото според устройството на овцата невъзможно е тя да яде месо. В заключение ние казваме: хора, които са от рода на овците, никога не се съмняват; хора, които са от рода на вълците, всякога се съмняват. Казвате за някого: „Този човек има вълчи характер.“ Това подразбира, че този човек е свързан със съответни сили в Природата. За тази цел такъв човек трябва да бъде постоянно нащрек, да търси устойчиви сили, с които да се свързва.

Следователно вълк във вълк се съмнява, че е ял месо. Овца в овца никога не се съмнява, че е яла месо. Обаче вълк във вълк може да се съмнява, че е ял корени. Защо? – Защото вълкът, след като не намери месо, и корени яде. Значи вълкът подозира и в лошото, и в доброто. И затова на хора, които имат вълчи характер, и лошо да им направиш, и добро да им направиш, все подозират. Забележи ли човек в себе си такива прояви, той трябва усилено да работи върху тях. Това са занимания, задачи, които човешкият дух трябва да разреши. Често на духовните хора се дава задача да видоизменят едно свое вълче състояние, да го преработят, да го превърнат в по-възвишено. В това отношение духовните хора трябва да бъдат алхимици – да превръщат неблагородните прояви на естеството си в благородни. Задачата на алхимика е да превърне желязото в злато. Задачата на духовния човек е да превърне някои свои низходящи сили във възходящи. Например той трябва да видоизмени своето невежество, своята лошавина. Лошият човек е богаташ, който трябва да работи над себе си.

Питам: вие, които от толкова години работите над себе си, как превръщате силите на гнева? Ти се заканваш някому, показваш ту левия, ту десния си юмрук. Левият юмрук показва, че сърцето ти трябва да взема участие във всяка работа; десният юмрук показва, че и умът ти трябва да взема участие. Мърдаш ли главата си, това показва, че и тя трябва да взема участие. Мърдаш ли краката си, това показва, че и те трябва да вземат участие.

Ще ви дам един пример, за да видите докъде може да отиде човешкото подозрение. Един мъж, който бил много ревнив, всяка вечер преди лягане вземал една верига и за единия край връзвал десния крак на жена си, а за другия край завързвал своя ляв крак. След това заключвал добре двата края на веригата и лягал да спи. Сутрин, като ставал, той поглеждал дали веригата е заключена. Винаги намирал веригата заключена, но пак се съмнявал и казвал на жена си: „Ти си ходила някъде тази вечер” Твърдението му, че тя е ходила някъде, е вярно, но как е ходила? Всеки човек в съня си ходи тук-там, движи се, среща се с хора, разговаря се. Обаче физически, с тялото си, тя никъде не е ходила, и затова му казвала: „Къде мога да отида? Нали ти сам ме заключваш и отключваш? Къде мога да ходя с тази верига?” Казвам: страшно нещо е човешкото подозрение!

Човек трябва да се освободи от подозрението, от съмнението. Те съществуват и между учениците на Окултната школа. Обаче в подозрението, в съмнението няма никаква философия. Благородство се изисква от човека! Съмнението е стара наука, която се е изучавала преди милиарди години. Ако и днес вървите по пътищата на тази стара наука, ще имате същите резултати. Съмнението е признак на това, че човек не разбира дълбоките причини на нещата. Когато човек се съмнява в другите хора, той започва да се съмнява и в себе си: в своята сила, в своята вяра, в своята любов. Какво остава в човека, като отрече своята сила, своята вяра, своята любов и своето благородство? Къде е истинската наука? Съмнението в човека представлява натрупване на чужди мисли, които смуцават неговото сърце и неговия ум. Човек никога не трябва да се съмнява в своята вяра, в своята любов, нито в силата на своя ум и на своето сърце. Това са известни величини, с които той трябва да работи. Ти можеш да изпиташ своята вяра, своята любов, както и силата на своя ум, като ги проявиш. Веднъж си ги изпитал, има ли защо да се съмняваш? Проверявате ли се, изпитвате ли се, по този начин у вас ще се зароди красивият живот. Красивият живот в човека е в сила да се справи със съмнението.

Примерът, който ви дадох за ревнивия мъж, добре характеризира съмнението в човека. Той сам завързва крака на жена си с верига, а на сутринта я пита: „Къде ходи тази нощ?“ В същото положение се намирате и вие. Ставате сутрин, речете да се помолите, изведнъж идва съмнението при вас, казва: „Какво си се изправил като кукла? Бог с тебе ли ще се занимава?“ И вие казвате: „Няма да се моля!“ Вземате някаква книга да четете, изведнъж съмнението идва и ви казва: „Мислиш ли, че по този начин ще разрешиш важните въпроси на живота?“ Вие захвърляте книгата настрана, казвате: „Какво съм се зачел? Нищо не мога да направя.“ Започвате да пее-те, съмнението пак идва: „Какво си се разпял? Младите нека пеят!“ Каквото и да започвате, съмнението всякога идва след вас. Какво трябва да направите тогава? Ако слушате съмнението, трябва да сгънете ръце, да седнете на едно място и да чакате всичко да се разреши наготово. Съмнението е мъжът, който ви връзва с верига и казва: „Никъде няма да ходиш!“ Няма по-страшно нещо за душата, която е излязла от Бога, от това, да бъде свързана с веригите на съмнението! Герой е само този човек, който е могъл да скъса тия вериги и да се освободи от тях. Този човек има характер.

Днес много мъже връзват жените си с такива вериги, и много жени връзват мъжете си със същите вериги. Такива вериги има и в Русия, и в Англия, и във Франция, и в Америка, и в България – само че още не са изнесени вън, да ги видят всички хора. Такива вериги има и в духовно отношение. Време е вече всички хора да скъсат тия вериги на съмнението и да кажат: „Ние можем и без вериги на краката!“ Жената трябва да каже на мъжа си: „Ако ми вярваш – добре, ако не ми вярваш – сбогом!“ И мъжът трябва да каже същото на жена си. Съвременните жени са готови да напуснат мъжете си, но не и съмнението. Не, съмнението напуснете! Жена напуска мъжа си, а съмнението не напуска; мъж напуска жена си, а съмнението не напуска; приятел напуска приятеля си, а съмнението не напуска. Съмнението напуснете, не мислете повече за него!

Има нещо идейно в човека, което никога не допуска съмнението в себе си. Кое е това идейно състояние? Аз ще ви представя картинно това идейно състояние. Допуснете, че вие живеете в свят, подобен на този на Земята, но необикновено красив. Където се обърнете – навред плодни дървета с по един, два, три, четири, най-много до дванайсет плода на дърво. При това вие можете да си късате от всички плодове. В този красив свят няма никакви животни: нито млекопитаещи, нито птици, нито риби. Водата в моретата е тиха и спокойна, въздухът е чист и прозрачен, Слънцето грее ярко – то е в зенита си. Представете си, че вие живеете сам в този свят. Как ще се чувствате? Ще кажете: „Страшно е тук, голяма самотия съществува, не мога да живея в този свят.“ В кой свят искате да ви постави Бог? На Земята сте недоволни, плачете и скърбите. В идейния свят не можете да живеете сам. За да живеете в идейния свят, вие трябва да научите езика на растенията и с тях да се разговаряте. Те ще ви покажат Божествения начин, по който трябва да живеете. Казано е в Писанието: „Праведният ще бъде като дърво, насадено в Божествената градина.“ Влезете ли в идейния свят, вие ще бъдете като дърво или като някое малко цветенце. Сега хората си представят рая като нещо, подобно на този свят. Мислите ли, че като отидете не онзи свят, ще бъдете същите, каквито сте били тук? Там няма да остане помен от вашата външна форма. Как ще се познавате тогава? Има един начин, по който хората се познават. За да познаваш един човек и той да те познава, непременно трябва да имате вяра един в друг. Нямате ли вяра помежду си, вие не се познавате.

Съвременните хора не си вярват. Похвалиш някого, кажеш му, че е добър, той не хваща вяра в думите ти, казва: „Не говориш от сърце.“ Кажеш му: „Ти си малко сприхав човек.“ – „Защо ме нападаш?“ И като хвалиш човека, и като го кориш, той е все недоволен. Кажете ми една дума в българския език, която да не предизвиква съмнение в човека. Едно е важно за вас: да намерите начин, по който сами да трансформирате съмнението си, и да не чакате Бог да го отнеме от вас. Ако чакате Бог да отнеме съмнението от вас,

нищо няма да постигнете. Съмнението трябва да се замести с нещо друго. Този е пътят, по който може да се освободите от него. То представлява трън в човека, който може или да се изкорени и вместо него да се постави друго растение, или пък може да се присади. Питам тогава: ако човек живее в идейния свят, в кого ще се съмнява? Всичко, каквото пожелае, той ще има на разположение: богатство, книги, музика, изкуство – но ще бъде абсолютно сам. Ако искаш музика, ще бутнеш един ключ и ще слушаш най-хубавата музика в света. Искаш да четеш – ще бутнеш втори ключ и пред тебе ще се наредят най-хубавите и мъдри книги в света. Искаш да изучаваш небето – ще бутнеш трети ключ и ще видиш пред себе си най-усъвършенствани инструменти, с които ще наблюдаваш небето. Каквото душата ти пожелае, ще имаш – като в 1001 нощ. Ти ще четеш, ще учиш, ще се наслаждаваш в този свят, ще размишляваш, но навсякъде и във всичко ще бъдеш сам. Бихте ли желали да отидете в този свят? Не бихте желали. Щом е така, трябва да признаете, че светът, в който сега живеете, е много красив. В този случай идейният живот подразбира само един човек. Когато двама души се явят, идея не може да съществува. Идеята е само една, затова именно в идейния свят може да живее само един човек. Където има двама души, там идея няма, но има разногласие. Когато се явиха двама души в света, и дисхармонията произлезе.

Представете си, че всеки от вас живее сам в един свят – как ще се чувствате тогава? Това е възможно, обаче първо човек трябва да мине през нирвана, за да влезе в този идеен, възвишен свят. Мине ли този свят, човек ще отиде в света на Вечната светлина, където нито дървета има, нито вода има. Той ще живее във вечна светлина, ще бъде тих и спокоен, за нищо няма да мисли и ще се радва, че е преминал страданията и живее в радостта, като използва благата, които Бог му е дал.

Казвам: в този свят, където сега живеете, има много лъжливи положения, от които трябва да се пазите. Например някой казва: „Аз съм много любознателен“, а всъщност той е любопитен човек. Ще видите този човек как се промъква

оттук-оттам, само за да разбере нещо, което го интересува. Въздържайте любопитството си и се възпитавайте! Други хора пък не могат да пазят тайна. Някой им казал нещо и те веднага ще го предадат на няколко места. Няма нищо пресътно в предаването, но като разнасяте думите от едно място на друго, все ще направите някаква погрешка. Ако речете да криете от всички, това пък е друга крайност. Човек трябва да разбира какво да крие и какво да казва. Питам: трябва ли майката да крие кутиите със сладко от децата си, или не трябва?

Мнозина казват, че нашият живот трябва да бъде отворен. Това донякъде само е вярно. Нашият живот може да бъде отворен само за разумните хора. Човек може да бъде добър само за хора, с които е в съприкосновение. За онези, които не го познават, е безразлично дали той е добър, или не. От това гледище обаче щом става въпрос за Доброто, за добродетелите, те проникват целия Космос. Доброто е Божествено качество, което идва от висшите светове и минава през всички по-долни светове. Доброто ще дойде, но преди всичко човек трябва да се справи с ред отрицателни качества в себе си: със съмнението, с ревността, с малодушието, със злобата, с отмъщението. Справи ли се с тия отрицателни качества, ще дойде разкаянието, а после и жертвата, която ще заличи всички грехове. С тези неща трябва да се борите, преди да влезете в Царството Божие. Тези тръни трябва да изкорените от душата си, ако искате да помогнете първо на себе си, а после и на своите ближни. Научи ли човек това изкуство за себе си, той ще знае как да помага и на ближните си.

Съвременните хора работят за възпитанието на младите, но все със стари методи: бой, наказания, заплашвания. Тия методи обаче не са дали добри резултати. Добрият човек трябва да работи с нови методи, които Доброто налага. Ако такъв човек направи хиляди добрини, а една погрешка, тази погрешка ще има силата на хилядата добрини. И обратно: ако лошият човек направи хиляда злини, а едно добро дело, доброто дело по сила ще се равнява на хилядата злини. Последното дело на човека компенсира всичките му предишни

дела. Значи ако през целия си живот сте правили добрини, а най-после направите едно зло, това зло няма да заличи добрите дела, т.е. доброто във вас, но ще му противодейства; щом му противодейства, то кармически ще спре добрите ви начинания. Тогава във вашия живот ще дойдат ред нещастия, които временно ще спрат развитието ви. Който разбира този закон, той няма да предизвика кармата си. Понякога, тъкмо дойде време Бог да благослови някого, и той направи някаква погрешка, с която спира Божието благословение. Тогава идват ред страдания, чрез които той трябва да изкупи погрешката си, за да може след години Божието благословение отново да дойде върху него. Такива примери имаме с Давид, с Яков и с много други. В това отношение човек не трябва да се страхува, но да бъде внимателен, разумен.

И тъй, говорите ли за погрешките на хората, трябва да бъдете много внимателни, защото те са крайно чувствителни. Ако речеш да изправиш една погрешка на човека, той няма да те разбере право и ще започне да се съмнява в тебе. Аз съм правил ред опити и виждам колко хората са съмнителни. Казвам на някого, че има еди-каква си погрешка. Той веднага се обижда и ме пита: „Кой ти каза това?“ Казвам: все ще ми е казал някой. Първо аз ще те видя, после хората ще ми кажат, след това ангелите ще ми кажат, а най-после и Бог сам ще ми каже. Значи първо аз виждам хората; което аз не виждам, ангелите виждат и ми съобщават; което ангелите не виждат, Бог вижда и ми казва: „Кажи на този човек, че ако не изправи погрешката си, ще си навлече голямо страдание.“ Не мислете, че никой не вижда какво правите. И вас виждат, и вие виждате – всички сте ясновидци. От виждане до виждане има разлика. Когато обичате един човек, вие виждате по един начин; когато не го обичате, вие виждате по друг начин.

За да се виждат нещата в Духовния свят, и там атмосферата трябва да бъде тиха, спокойна, да могат пречупванията и отраженията на светлината да стават правилно. На първо място е необходимо спокойна атмосфера, защото и в Духовния свят стават пертурбации, както и във физическия. Ако

вашият дух не е тих и спокоен, вие не можете да възприемете трептенията на Духовния свят. Щом искаш да изправиш погрешката на някой човек, най-първо ще пристъпиш към него с всичкото благородство на душата си, за да го предразположиш, да разбереш състоянието му. Щом разбереш състоянието му, ти можеш да му помогнеш. Помогнеш ли на него, ще помогнеш и на себе си. Да помогнеш на ближния си, това е цяла наука.

Първата задача, която ви предстои като на ученици, е да изкорените от себе си съмнението. То е най-малката погрешка, с която започват всички по-големи грехове. Съмнението е неуловимо, и с микроскоп не се вижда, но влезе ли веднъж в ума на човека, то влече след себе си ред погрешки. Не се ли освободите от съмнението, дарбите на вашия ум, на вашето сърце и на вашата душа не могат да се развиват правилно. Съмнението дава условия за развитието на всички паразити, които разрушават доброто в човека. Ето защо Невидимият свят чрез разни методи ви въздейства, докато ви направи господари на себе си. Станете ли господари на себе си, тогава ще започнат да растат и да се развиват във вас красиви и възвишени неща. Всички вие сте герои. Щом сте герои, започнете да изкоренявате най-малкото зло от себе си – съмнението. Щом го изкорените, на негово място ще поставите нещо хубаво.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

ОБМЯНА

*Петнадесета лекция
24 февруари 1926 г.*

ОБМЯНА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

За следващия път пишете върху темата "Най-силната дума в българския език".

Според вас в какво се заключава знанието? Едно от главните правила в граматиката е следното: когато се пише едно изречение, на първо място слагат подлога, т.е. предмета, за който се говори; после се поставя глагола, т.е. сказуемото. Това правило може ли да се измени?

Отговор: *Може.*

Питам: защо обикновено на първо място поставят подлога, а после – сказуемото? – Защото съществителното име, което обикновено бива подлог в изречението, е образувано по-рано от глагола. Съществителното име е най-ранното, най-първото образуване в речта. В това отношение, когато човек има известни преживявания, той всякога ги свързва с външния свят. И наистина, донякъде те съответстват на предметите и явленията от външния свят. Когато видите, че лицето на някой човек се изкривява, гърчи се, от това вие видите заключение, че той има някакво страдание или някаква мъчнотия. На друго някое лице виждате няколко реда сълзи и веднага вие се произнасяте в себе си, че това лице преживява нещо. Откъде знаете, че то преживява нещо? Възможно е тези няколко реда сълзи да представляват капки вода върху това лице. Обаче вие не се съмнявате, че тези капки вода са сълзи, резултат на някакво душевно терзание или страдание в този човек.

Питам: от ваше гледище може ли светът да съществува без страдания и без радости?

Отговор: *Не може.*

Щом е така, как могат жителите на ада да живеят без радости? Или как могат жителите на рая да живеят без стра-

дания? Казват, че идеалът, обектът, към който се стремят съществата на ада, е радостта. Вследствие на това там страданието е отвътре, а радостта – отвън. В рая пък е точно обратно: радостта е отвътре, а страданието – отвън. Жителите на рая знаят, че има същества, които живеят в ада, т.е. повече в страдания, отколкото в радости. Може ли някое същество от рая да скърби за друго от ада? Правило е: когато някой от рая скърби за нещо, той веднага ще се намери вън от рая. И когато някой от ада се зарадва за нещо, той веднага ще се намери вън от ада. И двата закона са верни.

Следователно физическият свят е създаден от два вида хора: едните излизат от рая, а другите – от ада. Като излязат от местата си, и двамата разпират своите опитности. Този, който е излязъл от рая, казва: „Като бях в рая, стана ми скръбно за онези, които са в ада, и затова излязох от рая.“ Вторият казва: „Като бях в ада, зарадвах се за онези, които са в рая, и излязох от ада.“ Този закон има приложение и в живота. Радваш ли се, когато и другите се радват, ти си в рая; страдаш ли заедно с другите хора, ти си в ада.

В живота на човека се срещат ред състояния, които ние наричаме *състояния на душата* и *състояния на материята*, от която човек е направен. Когато човек мисли или когато чувства, той дохожда в съприкосновение с материята и според нейните свойства се намира или във възходящо, или в низходящо състояние. Дойде ли човек в съприкосновение с полуорганизираната материя, тя ще отнеме половината от неговото вдъхновение. Забелязано е: когато човек попадне между хора, които не са духовни и се занимават изключително с материални работи, щом излезе от тяхната среда, той усеща, че е изгубил много нещо от себе си. Ако имаме точен инструмент за измерване на състоянията и енергиите в човека, ще забележим, че в идеите на тези хора има едно повдигане. И обратното е забелязано: ако някой материалист попадне между духовни хора, неговото състояние се повдига.

Значи между хората постоянно става обмяна, без те да забелязват това нещо. Затуй именно човек трябва да бъде

внимателен в живота, да се пази. Ако има изобилно топлина в себе си, нека дава; ако топлината му е малко, да се пази. Изобщо обмяната между хората трябва да става правилно. Казват: „Нали човек трябва да прави добро?“ Той трябва да прави добро, но кога? Ако някой човек, по нямане на топлина в себе си, е осъден да умре, и дойде при него друг някой да му помогне, но и той сам няма запас от енергия в себе си, какво ще стане? И двамата ще умрат. Това добро има ли смисъл? В такъв случай по-добре е само единият да умре, отколкото и двамата. Можете ли да повдигнете енергиите на човека към живот – помагайте; не можете ли – стойте настрана. Ето защо човек всякога трябва да се подчинява на Божия закон. Изобщо може да се помага на човек, който има Любов, стремеж към Бога, бил той съзнателен или несъзнателен. Има ли човек този стремеж, може да му се помага, той може и да се учи; няма ли този стремеж, нито може да му се помага, нито той може да се учи. Съвременните хора из целия свят имат разни възгледи за живота, вследствие на което се осмеляват да критикуват и да съветват Невидимия свят: защо светът е създаден по този начин, а не по друг начин; или защо Господ е създал света с толкова много страдания.

Сега за разяснение на тези въпроси ще ви дам следния пример. Представете си, че вие сте в някоя пустиня, където прекарвате 40-дневен пост като Христа. В това време идват при вас двама души, които ви носят по един подарък. Първият от тях ви носи един скъпоценен камък, голям като камилско яйце, а вторият носи половин кило картофи. В дадения случай кой от двата подаръка ще предпочетете? Ако сте в града, скъпоценният камък е за предпочитане пред картофите. Щом сте в пустинята, където прекарвате такъв дълъг пост, картофите са за предпочитане. От вас зависи сега кой от двата подаръка ще предпочетете. Ако предпочетете скъпоценния камък, вие сами се излагате на страдания. Този скъпоценен камък не може да се продаде в пустинята на никого. Ако предпочетете картофите, вие ще се радвате. Тъй щото, когато питате защо Бог е допуснал страданията, защо е наредил света така, казвам: страданията не са нищо друго

освен скъпоценния камък в пустинята, който вие предпочехте пред картофите. Ако бяхте предпочели картофите, вие щяхте да имате радости. Значи радостите са живите картофи, които вие получавате като подарък в пустинята.

В разсъжденията на хората за живота има две опасности, от които трябва да се пазят. Те са следните. Например някои хора, главно религиозните, духовните, често говорят за Божии Промисъл и казват: „Няма защо да се грижим, да се безпокоим, Бог ще промисли за всичко.“ Вярно е това твърдение, но опасността се състои в това – да не изпада човек в бездействие и да очаква всичко наготово. Светските хора пък изобщо не признават Божии Промисъл и казват: „Ако човек сам не се стегне да работи, Господ никога няма да му спусне нещо наготово от Небето.“ Някой от религиозните казва: „Ето, нали Господ ни дава наготово плодовете?“ – Да, но растенията изработиха тия плодове. Те работят, а ние се ползваме от техните плодове, от техния труд. Мнозина казват, че плодовете са създадени заради нас. Може да е така, но може и да не е така. Запитайте картофа за кого е създаден: за хората или за себе си? Добре е човек да вярва, че Господ промисля за всичко. Животът ще го научи да разбира тази мисъл добре. Под думата *промисъл* ние разбираме същества от абсолютен, разумен свят.

Често вие искате да имате дарби, таланти и казвате: „Аз искам да пея, да свиря хубаво, да говоря красноречиво.“ Какво е нужно за придобиване на таланти? – Условия, в които да се развиват, и среда, в която да се проявяват. Да допуснем, че вие сте отличен певец, но сте говедар. Кому ще пеете? Ще пеете за себе си. Най-добър певец е този, който пее за себе си. Търсите ли публика, пред която да пеете, можете да намерите такава, а можете и да не намерите. Най-добра публика си ти сам за себе си. Ти сам ще се оценяваш. Яви ли се множество да те слуша и да те оценява, то е друг въпрос вече. Същото се отнася и до мисълта. Щом мислиш, ще се радваш сам на себе си. Радваш ли се на мисълта си, ти внасяш в нея нещо хубаво, което принася известна полза както за теб, така и за околните. Мисъл, на която ти сам не можеш да се рад-

ваш и от която сам не можеш да се ползваш, тя не може да радва и да ползва и другите хора. Тя ще принесе колкото на тебе, толкова и на тях.

Друго положение, което спъва хората, е следното. Някой казва: „Никой не ме обича.“ Питам: как познавате, че хората не ви обичат или че ви обичат? Аз бих желал да зная каква е вашата опитност по този въпрос. Когато някой човек ви дава хляб, пари, той обича ли ви? Или когато някой човек ви съгради къща и ви даде дрехи да се облечете, това обич ли е? Разбира се, това са изрази на обич. Питам: защо дъщерята, която има всичко това от своите родители – и хляб, и дрехи, и пари, и къща, и учение, е недоволна от любовта на родителите си? Освен това дъщерята е приела много от качества-та и способностите на своите родители, но въпреки това тя казва: „Дотегна ми любовта на моите родители – не искам повече да живея при тях.“ Същата реакция става и в ученика, и в религиозния човек, а често и между двама приятели. Ученикът, който е прекарал дълго време в училището, казва: „Не искам повече да ходя на училище!“ Религиозният, който дълго време се е молил на Бога, казва: „Дотегна ми вече да се моля на Бога!“ От двама приятели, които са дружили дълго време, единият казва на другия: „Дотегна ми вече твоето приятелство, търси си друг приятел!“

Питам: на какво се дължи това противоречие в живота? То е лесно обяснимо. Представете си, че някой човек ви нарани ръката, а след това ви донесе хляб, да ядете. Като ви носи хляб, това показва ли, че той ви обича? Вие какво ще му кажете? Казвате: „Не искам хляба ти, не искам нищо от тебе, остави ме спокоен, аз ще отида да лекувам ръката си.“

Следователно обичаш ли някого, не наранявай ръката му. Любов, която наранява, се отстранява. Тази любов съществува и между светските, и между религиозните хора. Те постоянно се критикуват. Да обичаш един човек, а при това да одереш кожата му – в това няма никаква философия. Според Новото учение да обичаш някого, значи да намериш в него онова добро, което е скрито от очите на всички околни. Намериш ли това съществено добро в него, да се зарадваш и да

благовариш на Бога, че ти е дал възможност чрез Любавта да го намериш. Вие търсите Доброто отвън. Не, тъй както днес човек се проявява, доброто му не може да се види отвън. То е дълбоко затрупано в материалния свят. Дълбоко трябва да се засегне човек, за да видите, че в неговата душа се крият хубави, красиви зародиши. Те чакат само благоприятни моменти за своето развитие и проявление. И тогава аз казвам: да проявиш обичта си към някого, това значи да направиш такова нещо за него, което дълбоко да засегне душата му. Само тази обич е в състояние да повдигне човека. Да намериш в човека една добродетел, дълбоко скрита в неговата душа, и да съдействаш за нейното развитие, това значи обич, любов към този човек. Да обичаш човека, значи да разбираш неговите мъчности и да му помагаш при разрешаването им. Казвате: „Какво нещо е мъчнотия?“ Питам: можете ли да се качите зимно време на Мусала? Вие нямате представа какво значи качването на Мусала зимно време, когато всичко наоколо е покрито с ровък сняг, дълбок 1-2 метра, че като вървите, да потъвате до пояс. Когато човек се натъкне на подобна мъчнотия в ума си, тогава той разбира какво нещо са мъчнотиите в живота.

И в живота има подобни положения, подобни мъчнотии, които разбираме само след като се натъкнем на тях. Това не показва, че снегът е нещо лошо. Не, сам за себе си този дълбок мек сняг около вас представлява отлична картина, но речете ли да вървите по него, вие потъвате до пояс и не можете да напредвате. Допуснете, че вие непременно трябва да се качите на Мусала и от това качване зависи животът ви. Какво ще направите? Ще кажете: „Да ме пази Господ от подобно изпитание!“

Често хората си служат с междуметията *ах, ех, ух, ох, ух*. При какви случаи се употребяват тези частици? Те са много естествени звуци, които и до днес се употребяват във всички езици. Тези звуци са остатъци от един стар език. При какви случаи си служим с междуметията *ах*?

Отговор: *При загуба на нещо.*

Ами с частицата *ех*?

Отговор: *При съжаление за нещо.*

С частицата *их*?

Отговор: *Когато нещо ни е омръзнало, дотегнало.*

С частицата *ох*?

Отговор: *При болест.*

С частицата *ух*?

Отговор: *При омраза.*

Забележете: във всички тия междуметия съгласната буква *х* не се изменя, но се изменят само гласните букви. Ако съгласната буква *х* промени мястото си и заеме първо място – пред гласните, ще имаме частиците *ха, хе, хи, хо, ху*. В този случай частиците *ха, хе, хи, хо, ху* се употребяват за трансформиране на състоянията. Щом изговорите частицата *ах*, веднага след това изговорете обратната частица – *ха*, и ще видите, че състоянието ви ще се подобри. Кажете ли *их*, след това изговорете *хи* и наблюдавайте какъв резултат ще имате. Щом изговаряте частиците *ха, хе, хи, хо, ху*, те показват, че работите се оправят. Съгласната буква *х* е мека, а гласните букви *а, е, и, о, у* са твърди звукове, които представляват творчески сили.

И тъй, произнасянето на едните или на другите междуметия представлява ред психологически упражнения. Обикновено в скръбта си човек усеща едно особено разбъркване, едно скъсяване на мозъчните нерви, вследствие на което енергията в организма му не тече правилно. Ако можете да погледнете мозъка на скърбящия човек, ще видите, че той прилича на развълнувано море, вследствие на което в него се забелязват ред дисхармонични прояви. За да се възстанови равновесието в този човек, преди всичко състоянието на развълнуваното море трябва да утихне. Това значи, че всички предмети, които вълнуват ума и сърцето на човека, трябва да се премахнат, да се отстранят, а вместо тях да се сложат нови елементи – Надежда, Вяра и Любов. Да се възстанови равновесието на човека – на думи това става лесно, но всеки знае колко мъчно става в действителност. Колко лесно човек изгубва своето прекрасно разположение и колко мъчно го възстановява! Една дума, един поглед, една несполука в живота

на човека са в състояние да го изкарат от релсите на неговия път и той да изгуби приятното разположение на своя дух. Всичко това се отразява зле върху ума и сърцето му.

Казвате: „Какво трябва да правим, за да запазим своето равновесие?“ – Дръжте в ума си великия закон на разумността, според който всички неща в Природата се извършват по строго определен, последователен път. Знайте, че невъзможно е да ви постигне в живота нещо, което да не е предвидено. Може ли пръстът на ръката ви да пострада от нещо, ако вие сте внимателни? – Не може. Ако не внимавате, можете да го изложите на ред страдания. Да допуснем, че ръката на човека има индивидуално съзнание, но вие сте принудени с нея да чукате камъни. Какво ще каже ръката в този случай? Трябва ли тя да се оплаква от своето положение? Какво означава удрянето на камъни с чук в ръка? Това показва, че човекът, чиято е ръката, иска да я впрегне в усилена работа. Той я застава да работи, а при това не иска да ѝ причини страдания. По същия начин и Господ ни слага на работа. Ако човек трябва да бъде чук, за да преодолее известна мъчнотия, трябва ли той да се отказва от тази длъжност? Той може да бъде чук, без да си причинява излишни страдания. Как? – Като бъде внимателен и разумен.

Тъй щото отношенията, които съществуват между хората, са абсолютно разумни и строго определени. В тях няма нищо случайно, нищо произволно, и те се ръководят от вътрешната свобода на човека. Когато се говори за индивидуалните страдания, от които пъшкате и плачете, те са предвидени за вашето развитие и повдигане. Всички страдания са необходими за пробуждане на човешкото съзнание. Днес например вие удряте с чука си върху един камък, но той не изпитва никакви страдания, каквито вие бихте изпитвали, когато ви удрят с чука. Обаче един ден, когато съзнанието на камъка се пробуди, и той ще изпитва ударите на вашия чук отгоре си и ще плаче, ще страда, както днес вие плачете и страдате.

Мисълта, която искам да ви оставя сега, е следната: когато ви дойде някое страдание, определете в себе си дали

това страдание е разумно, или не е разумно. За десет дни от днес направете следното упражнение: колкото страдания ви дойдат през деня, определете ги дали те са разумни, или не; после сметнете колко от тях на брой са разумни и колко не са разумни. Разумните страдания са от Невидимия свят, а неразумните – от вас. Това е едно малко упражнение, малък опит, от който ще придобиете известни знания и наука. Всяко страдание има смисъл, когато е разбрано и добре използвано. Ако вие разбирате и използвате вашите разумни страдания, тогава и Невидимият свят ще ви се радва и ще ви помага. Певецът обича онзи, който го слуша внимателно и цени, разбира пеенето му. Обичате ли, разбирате ли пеенето му, той ще бъде доволен от вас и ще ви пее. Ние всякога сме готови да окажем услуга на онзи, който се намира в състояние, подобно на нашето. Защо? – Защото той ни разбира и ние ще можем свободно да споделим с него своята радост или своята скръб. Ето защо човек трябва да влиза в положението на другите, да ги разбира.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

ПРИРОДНИ ИЗРАЗИ

*Шестнадесета лекция
3 март 1926 г.*

ПРИРОДНИ ИЗРАЗИ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Изпейте упражнението *Махар Бену Аба* и втората част от него, която представлява превод на първата. Преводът е следният:

*В мрак, тъмнота е бил животът наш,
но Слънцето на живота просия у нас.*

*И ний тръгнахме в пътя чист
и свят за нас, свят за нас.*

Прочете се резюме от темата "Качества на най-голямото и на най-малкото число".

Чете се темата "Най-силната дума в българския език".

За следващия път пишете върху темата "Най-старото дърво в света".

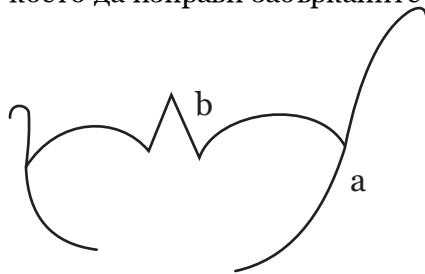
Сега ще ви задам следните няколко въпроса: видимо и осезаемо нещо ли е гладът? – Гладът се чувства. Кой са отличителните черти на глада? По какво познавате, че някой човек е гладувал? – Очите му са хлътнали, лицето е посърнало, тялото – малко сгърбено, гласът – тих, мек, а общият вид – като на смирен човек. Кой са отличителните черти на сития, на нахранения човек? – Лицето му е пълно, месесто, очите са потънали в месо, ходът е сигурен, смел, гласът – висок, силен. Коремът на гладния човек е вдлъбнат като вдлъбнатината на някои шишета. Коремът на изхранения човек е малко изпъкнал навън като издутата част на някои шишета. Като съберете един пълен и един слаб човек, двамата заедно ще образуват едно шише. Значи двама души са необходими, за да се образува едно шише.

Освен външна страна гладът има и своя вътрешна, психическа страна. Зад глада се крие нещо важно и интересно. Във физическия свят гладът е израз на особена вътрешна духовна сила, от която човешкият дух и човешката душа се нуждаят. Значи облече ли се духът в материя, във форма на човек, той винаги изпитва глад. В това отношение интересно е човек да наблюдава промените, които стават във време на глад и на задоволено състояние, както по лицето си, така и върху целия си организъм. Лицето на човека е огледало на всички вътрешни промени, които стават с него. То е огледало, в което се отразява вътрешният човек. Ето защо той трябва да следи всички промени, които стават с него. Наблюдавайте какви промени стават в чертите на лицето, когато човек изживява някакви благородни чувства. Наблюдавайте какъв е погледът му тогава, какви са по големина очите, каква е формата на устата му и т.н. Казвате: „Еди-кой си човек е милостив, еди-кой си е разумен.“ По какво познавате милостивия и по какво – разумния човек? Казвате: „Разумният човек се познава по своите мисли, чувства и дела.“ Представете си, че някой разумен човек чете една хубава книга и си извади няколко ценни мисли от нея. Как ще познаете, че той е разумен човек? Ако той е извадил една мисъл, тя ще има свой определен израз. Разумният човек всякога си служи с криви линии: той винаги върви по спирала. По счупени линии той не върви. Движи ли се по криви линии, животът му ще се изправи. Разумният човек всякога избира най-дългия път, а глупавият избира най-късия път.

На пръв поглед тези мисли изглеждат противоречиви, но аз ще ви обясня идеята, която се крие в тях. Ние наричаме глупавия човек болен, а разумния – здрав. В такъв случай кой може да издържа на по-дълъг път: болният или здравият? – Здравият, разбира се. Следователно здравият и разумният човек вървят по една и съща линия, а глупавият и болният и да искат, не могат да вървят по техния път. Те всякога ще гледат да съкратят малко пътя си, все ще търсят късия път. Значи в живота важни са резултатите. Дългото време с добри резултати е късо време, а късото време с лоши

резултати е дълго време. Защо? – Понеже човек дълго време ще изпитва радости, вследствие на което ще забрави тази продължителност, през която е траело изкупването. В това отношение резултатът е важен – че сте изкупили греховете си. Щом имате добри резултати, никой от вас няма да щади времето си. И тъй, когато казваме, че най-късият път е правият, всъщност ние разбираме разумния път, с добрите резултати, а не буквата на нещата.

Много от съвременните хора, както и много от вас, искат в скоро време да станат учени. За една година човек може ли да стане учен? За пет или за десет години може ли да стане учен? Да бъде човек горе-долу учен, да завърши четири отделивания – за това се изискват 120 години. Казвате: „Тъй ли? Ами какво трябва да се каже тогава за хората, които са завършили университет и притежават диплом?“ Тази ученост е според разбиранията и изискванията на хората, които живеят на Земята. Те имат особена мярка за учените хора. Щом е така, ние питаме: защо, като има толкова много учени хора на Земята, те не оправиха досега света? Не могат ли да оправят света, те не са истински учени. Днес има толкова много учени медици, лекари, а при това болестите се увеличават. Много учени философи има, а при това мисълта на хората се забърква все повече и повече. Много учени богослови има, а при това в умовете на религиозните хора съществува голяма каша. Навсякъде ще срещнете учени хора, а при това работите все повече се оплитат, а не се разплитат. Значи днес хората се нуждаят от истинско, положително, реално знание, което да изправи забърканите работи в света.

Фиг. 1

Ако срещнете в Природата някакъв символ, като този на фиг.1, как ще го изтъкувате? Подобни пречупвания и размествания стават и със земните пластовете. Какво заключение ще извадите, ако срещнете някъде такова пречупване на земните пласто-

ве? Мнозина ще кажат, че това е някакво съвпадение. Питам: когато хората острят ножовете си, това съвпадение ли е? Защо те правят ножовете си остри? Ако в тези съвпадения, както вие ги наричате, има някаква цел, те са разумни прояви, или на ваш език наречени, разумни съвпадения. Кривите и правите линии са проекции на известни сили в Природата. Коя линия от представените на фигурата е най-силна? Най-силна е най-дългата линия – *a*. Счупените линии – *в*, показват, че процесът, който е ставал между силите, е бил бърз, имало е голямо стълкновение между тях. Затова именно е станало пречупване на линиите. При *a* процесът е ставал по-бавно, по-мудно, и затова той е по-разумен, отколкото при линиите *в*.

Забелязано е също така, че хора, които пишат нервно, с остри букви, не са много здравомислещи. Те нямат търпение. За да мисли човек право, той трябва да бъде много спокоен. Щом се безпокои за нещо, в мозъка му стават особени физиологически промени, вследствие на което и идеите му са объркани. Често това се случва с хора, у които се заражда някаква велика идея за услуга на човечеството, а в същото време в тях се явява и желание да блеснат, да се прославят пред хората. При тези две различни идеи в мозъка им става известно стълкновение, което предизвиква забъркване, преплитане на техните мисли. Такива хора приличат на деца, които вземат една клечка кибрит – запалват я, но тя изгасва; вземат втора, трета, четвърта – запалват ги, но всички изгасват. В края на краищата пред тях лежат куп изгаснали клечки, но нито огънят им гори, нито свещта им свети.

Разумният човек обаче не постъпва така. Запали ли една клечка кибрит, той запалва свещта си и започва да чете на нейната светлина. Запали ли втора клечка кибрит, той запалва огъня си и започва да се грее на него. Разумният човек не хаби думите си. Той никога не говори напразно. Всяка негова дума е на мястото си и тя има точно определен смисъл. Той никога не се обръща към човека с думите: „Високоуважаеми, почитаеми господине, имам великата чест да се разговарям с Вас...” – Това са думи от езика на висшата дипломация, къ-

дето се спазват известни етикеции. Тези думи са наредени като тоновете на някоя звучна симфония, която въздейства външно на човека, но не и върху неговата душа. Ако човек е тщеславен и чуе тези думи, отправени до него, той си въобразява, че наистина представлява нещо особено. Разумният човек си служи с прости думи. Когато иска да напише или да каже нещо на човека, когото обича и уважава, той ще каже: „Добри, или уважаеми господине!“ Думите, с които разумният човек си служи, са съдържателни.

Значи има думи съдържателни, има и думи безсъдържателни. Съдържателни думи са тези, които имат смисъл. Смесени думи пък са тези, които излизат от сърцето на човека. Ако глупавият човек си служи с думите на философа, тези думи имат ли смисъл за него? Ако някой човек напише едно любовно писмо, което заимства от някоя книга, това писмо има ли смисъл за него? Ако някой свири едно музикално парче, без да го разбира, това свирене има ли смисъл за него? Нещата са ценни, когато имат форма, съдържание и смисъл. Ето защо, стремете се и вие да си изработите съдържателен език. Всичко, каквото човек мисли, чувства и върши, трябва да бъде съдържателно, смислено. Важни и сериозни работи се случват в живота на човека, разрешението на които често зависи и от езика, с който той ще си послужи. Казват за някого: „Този човек е важна птица.“ Какво означават тези думи? Да кажеш за човека, че е важна птица, това подразбира, че той заема високо положение, висок и отговорен пост. Питам: кои птици са важни? Орелът важна птица ли е? Ако сравните орела и славея, коя от двете птици седи на първо място?

Отговор: *Орелът е цар на птиците, а славеят е известен като добър певец.*

Според вас чия служба е по-висока: тази на славея – да пее, или на орела – да владее? Ако разглеждате лъв и овца, на кого ще дадете първото място: на лъва или на овцата? Някои ще кажат, че овцата трябва да заеме първо място. Ако е така, защо лъва го наричат цар на животните?

Казвам: всички животни, растения и минерали не са нищо друго, освен символи, с които Невидимият свят гово-

ри на разумните хора. Във всеки символ се крие велика идея. Щом е така, може ли да се определи коя птица, кое животно, кое растение или кой камък е най-важен в своето царство? Всяко същество има своя важност и предназначение. Орелът например казва: „Както аз хващам с клюна си всичко, каквото срещна на пътя си, така и вие отвисоко разглеждайте своите мисли, откъсвайте нечистите, които срещате на пътя си, и ги захвърляйте настрана!“ Лъвът казва: „Всичко непотребно в пътя си разкъсвай и премахвай! Овцата казва: „Когато тревата израсне високо и с това заглушава другите растения, ти я окоси, както аз я опасвам, за да могат всички растения около нея свободно да се развиват.“ Славейт пък казва: „При всяка радост или скръб, при всяка мъчнотия пейте, славете Бога, както и аз правя.“ Казвате: „Как можем да вземем лъва за образец в живота си, когато е толкова свиреп?“ – Не, лъвът не е нито свиреп, нито жесток, но той е силен и вследствие на това си служи със съкращения процес: той съкращава времето. Лъвът казва на всички млекопитаещи: „Аз съм цар, имам право да разполагам с вас, затова всички вие трябва да работите заради мене.“ Месоядните животни имат високо мнение за себе си: те считат, че в умствено отношение стоят по-високо от тревопасните. Тревопасните пък в сърдечно отношение са по-културни от месоядните.

Следователно ние имаме две култури: култура на ума и култура на сърцето. Тревопасните са представители на културата на сърцето, затова те са по-добри, имат чисто, благородно сърце. Месоядните са представители на културата на ума. Те са по-умни от тревопасните, но по сърце не са добри. И сега вие, като разумни хора, ще съедините двата принципа – на лъва и на овцата, и ще кажете: „Ние ще бъдем умни като лъва и добри като овцата. Ще разкъсваме злото като лъва, ще окосяваме, ще опасваме тревата като овцата и ще даваме място на доброто в нас да расте.“ Когато се коси тревата, и за нея е добре, защото с това се засилва нейната жизненост. Не се ли коси тревата, горната ѝ част и без това изсъхва. Тъй щото косенето на тревата е благо за нея.

И тъй, като пренесете всички тия психологически прояви на животните във вашия живот, вие ще си служите с тях като със специални методи за работа. Колкото и да е груб един метод, в даден случай той има своето приложение. Значи вие можете да си служите при специални случаи или с метода на лъва, или с метода на овцата, или с метода на орела, или с метода на славея. Също така вие можете да си служите и с метода на растенията, на минералите – изобщо с всичко, каквото съществува в Живата Природа. Разумният човек се учи от всичко. В това отношение от всички се изисква не само наблюдателност, но и вътрешно разбиране, вътрешно съпоставяне на явленията и предметите един с друг. Придобие ли тези способности, като виждате орел и славей, вие няма да отричате значението на единия за сметка на другия, но ще ги съпоставите разумно, ще търсите връзката, отношението, което съществува между тях. Като виждате гълъб и славей, пак няма да отричате или да подценявате качествата на единия пред другия, но ще ги сравните и ще изтъкнете предимствата и на единия, и на другия. И гълъбът, и славеят пеят, но славеят е отличен певец, докато гълъбът е посредствен. И гълъбът, и славеят се хранят със зърнени храни, но гълъбът никога не изменя на своята храна. Той винаги остава вегетарианец. Славеят обаче има огнен характер. Него ще видите и тук, и там. Той се храни и с мушици, и със зрънца. В това отношение гълъбът има устойчив характер. Той е трезв и високо надминава славея.

Като се изучава живота от окултно гледище, интересно е да се знае при какви природни условия именно са създадени тези два характера – на славея и на гълъба. През разните периоди на развитие Природата е създавала различни форми. Например когато се е създавал гълъбът и когато са се създавали млекопитаещите, условията в Природата, както и идеите, които са циркулирали из пространството, са били съвсем различни. Следователно от различните типове и форми, които Природата е създавала, можем да съдим за миналото; от сегашните форми и типове можем да съдим за бъдещите, които Природата приготвява. Щом можем да определим

това нещо за животните, на същото основание ние можем да определим какъв ще бъде човекът, когото Природата приготвява.

Природата е приготвила вече модела за бъдещия човек. Тя чака само неговото време, за да го изяви и тури на работа в света. Това са далечни перспективи наистина, но и те ще се реализират някога. Една от близките идеи е човек да се самоизучава: да изучава своите мисли, чувства и действия. Да се изучава човек – това подразбира той да се самонаблюдава, да изправя погрешките си, но не и да се самокритикува. Самокритиката е достойние на най-учените, на най-благородните, на най-възвишените хора. Обикновеният човек не трябва да се занимава със самокритика. Тя представлява остър нож, с който той може да се нарани. Внушите ли на някой слаб човек мисълта, че той е лош, няма да мине много време и по силата на самовнушението той действително ще стане лош човек. По-добре е на слабия човек да кажете, че е добър, за да стане такъв, отколкото да му кажете, че е лош, и да стане лош.

Всички сте опитали силата на внушението – и затова стремете се да си внушавате добри и прави мисли, а не криви и отрицателни. Например някой от вас започва да кашля. Какво трябва да прави? Трябва ли да се страхува, да търси лекар, за да му даде някакви лекарства? Приложете за лекуване на кашлицата следния метод: пребройте колко пъти ще кашляте днес. Например днес сте кашляли 40 пъти. Тогава вечерта, като си лягате, кажете си: „Утре аз ще кашлям 30 пъти.“ Бройте и този ден да видите колко пъти ще кашляте. Ако сте успели в лекуването си, вие ще кашляте 30 пъти само. Вечерта, преди лягане, пак си кажете: „Утре ще кашлям само 20 пъти.“ Така постепенно намалявайте броя на кашлянето, докато стигнете да кашляте само един път през деня. Упражнявайте волята си по този начин и ще видите какви резултати ще придобиете. Днес мнозина вярват в медикаментите, но вие нямате добри резултати от тях.

Съвременните хора носят бастуни, но с това те стават инвалиди. Вземете например някой стар човек, който носи

тояга и се подпира на нея. Докато той не е започнал да носи тояга, все още уповава на краката си, на силите си. В който ден той вземе тояга в ръка, силите му го напускат. И ще видите, че този човек от ден на ден отпада, защото вече няма вяра в себе си. Той си самовнушава, че старостта го е налегнала, вследствие на което губи и последните си сили. Според модата и младите носят бастуни. Нека носят, но да не се подпират, да не упоават на тях. Щом искате, носете бастуни, но ги махайте из въздуха, пазете се от кучетата, но не се крепете с тях, не се подпирайте. Уповавайте на ръцете, на краката си, а бастуните носете само като забавление, като мода.

Казвам: преди всичко човек трябва да уповава на своя ум, на своето сърце и на своята воля. Той трябва да се съветва с душата си, а да се учи от духа си. Постъпва ли по този начин, той ще стане учен човек; не постъпва ли така, големи нещастия и страдания ще го сполетят. Ако не искате да станете преждевременно инвалиди, работете с тези четири величини, които Бог ви е дал: със своя ум и със своето сърце, със своята душа и със своя дух.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

ЖИВИТЕ ЗАКОНИ НА ДОБРОДЕТЕЛИТЕ

*Седемнадесета лекция
10 март 1926 г.*

ЖИВИТЕ ЗАКОНИ НА ДОБРОДЕТЕЛИТЕ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Сега мислено ще направим едно пътешествие до Слънцето и назад: пет минути отиване и пет минути връщане назад. Ще вдигнете и двете си ръце нагоре, малко отворени, с дланите една срещу друга. Дясната ръка остава горе, а лявата сваляте долу. Тъй както сте, тръгвате от Земята за Слънцето. Като започнете да се връщате назад, променят ръцете си: лявата вдигате нагоре, а дясната сваляте долу. Като слезете на Земята, сваляте и лявата ръка при дясната; двете ръце поставяте една срещу друга, за да се свържете с магнетическото течение, което постоянно иде от Слънцето към Земята. Във време на упражнението ще гледате да се освободите от всякакви тревоги и безпокойствия; отидете ли до Слънцето с всички ваши смущения, вие ще се свържете с известни отрицателни течения, които ще ви въздействат дисхармонично. Значи във време на цялото пътешествие, което ще трае всичко десет минути, вие ще оставите багажа си на Земята и на връщане ще си го вземете.

Четоха се темите „Най-старото дърво в света”, „Колко клетки има в човешкия мозък” и „Най-силната дума в българския език”.

За следващия път пишете върху темата „Произход на сините и на черните очи”.

Какво ще получите, ако повдигнете единицата и двойката на квадрат? Значи колко ще се получи, ако имате $(1+2)^2$? Единицата, повдигната на квадрат, дава единица. Числото две, повдигнато на квадрат, дава четири. Какво ще получите, ако вземете сумата от следния бином в квадрат: $(2+4)^2$? Как ще представите геометрически 4^2 ?

Когато се говори за окултна психология, трябва да знаете, че нейните възгледи и схващания за душевния живот на човека коренно се различават от тия на обикновената психология. Допуснете, че вие имате едно приятно, меко състояние. На какво се дължи това меко състояние в човека? При какви условия например оловото може да стане меко?

Отговор: *При нагриване.*

При какви условия човек става мек? – Човек става мек при топлина, но при специфична топлина. Физическата топлина не само че не предава на човека топлината, която е характерна за живота, но тя обикновено изгаря, разрушава. Ако поставите ръката си в огъня, тя непременно ще изгори; поставите ли я в специфичната топлина на живота, градусите на която са по-интензивни от тези на обикновената топлина, тя по никой начин няма да изгори. Кой огън е по-силен: този, който гори и изгаря, или този, който гори и не изгаря? Огън, който гори и не изгаря, е по-силен от този, който гори и изгаря. Ако вашите чувства се запалват и изгарят, каква е тяхната топлина?

Отговор: *Физическа.*

Всички съвременни християни, или изобщо всички хора, искат да имат приятни настроения, но Разумната Природа, която е предвидила всичко, тя е поставила чувствата в зависимост от известни закони. Например човек не може да бъде милосърден, ако не разбира закона на милосърдието; той не може да бъде търпелив, нито добродетелен, ако не разбира законите на търпението и на Добродетелта. Следователно специфични закони определят разните добродетели. Тези закони не са механически, но са живи закони. Например човек може да бъде милосърден само ако разбира закона на милосърдието. Разбира ли този закон, той ще има метод как да придобие милосърдието; щом има метод, той ще знае елементите, чрез които ще прояви милосърдието. Когато някой човек плаче за страданията на другите хора, милосърден ли е той? Не, този човек с плача си само изказва съжаление към другите. Истински милосърдният човек не плаче, но влиза в положението на хората, разбира ги и им помага. Той има

отзивчиво сърце към нуждите на хората. Дойде ли някой при него, той е готов веднага да му помогне. Например дойде при вас някой ученик, който не може да реши задачите си. Вие веднага отделяте част от времето си за него и му помагате в решението на задачите. Разположението на сърцето към услугата във всеки даден случай говори за милосърдие в човека. Ако след като направите услугата, започвате да разправяте какво сте направили, вие не разбирате закона на милосърдието. Според този закон доброто, което правите, никога не се споменава. Защо? – Защото доброто, което сте направили някому, е написано както на вашия, така и на неговия гръб. Следователно всеки, който знае да чете, сам ще разбере какво сте направили. Нека другите четат доброто, което сте направили. Не е нужно вие сами да го разправяте.

Казвам: всички неща трябва дълбоко да се проучват, за да се разбере техния вътрешен смисъл. Например някой човек чете Свещеното Писание и казва: „Когато отида на Небето, аз ще познавам ангелите, ще се разговарям с тях.“ Това е обикновено разбиране на въпросите. За да познаваш ангелите, не е достатъчно само да си прочел нещо за тях. За да познаваш човека, не е достатъчно само да го срещнеш. За да познаваш мечката, не е достатъчно само да я видиш на картина или някъде в гората. Нещата се познават и разбират, когато се знае поне една от техните основни черти. Тогава кажете една от основните черти на ангела, на човека и на мечката. Казвате: „Една от основните черти на човека е разумността.“ Обаче разумността е голяма единица, която може да се раздроби на множество разумни частици, всяка от които има свое специфично качество. Значи разумността е качество.

Питам: какви са качества на Живота? Да оставим този въпрос неразрешен, защото често неразрешените задачи са най-приятни за човека. Кажеш ли обаче думата *човек*, ти разбираш положителна, абсолютна разумност, в която това живо същество, наречено човек, се движи и живее. Когато се говори за разумността, трябва да се разбира Цялото, а не частите му. Първо човек трябва да има понятие за Цялото, а после и за неговите части. За Бога ще знаете, че Той, като

Цяло, е неделима единица. Той създава света, без да зависи от него. Бог е извън всички неща и от нищо не зависи, от нищо и с нищо не може да се определи. Някои философи казват, че и Бог страда, както хората. Не е така. Веднъж Бог е създал света, Той знае, че хората трябва да работят. И когато страдат, Той знае, че те работят. В това отношение, колкото повече човек страда, толкова повече той работи; колкото повече се радва, толкова повече плод е дало неговото дърво. Бог гледа еднакво и на страданията, и на радостите, които хората преживяват. Хората, като малки частици от Цялото, не разбират нещата, както Бога, и затова те ту се радват, ту скърбят. Тази именно е разликата между Бога и нас. Ние скърбим и се радваме, а Бог нито скърби, нито се радва. Той само се весели.

И тъй, едно от качествата на Великото, на Абсолютното Начало, е благодтта. И когато Бог иска да покаже своето доволство от хората, Той им изпраща повече благод, която се изразява в повече скърби и радости. Казвате: „Защо Бог ни изпраща толкова тежки страдания?“ Страданията, които вие наричате тежки, са от вас създадени. Тези, които Бог ви изпраща, са леки. За тези страдания Христос е казал: „Вземете Моето иго, защото е леко и приятно.“ Можете ли да кажете, че майката на някое дете е изменила естеството си, ако метне на гърба си една мечка кожа и така се яви пред своето дете? Детето ще се уплаши от тази мечка, но това не е майка му. Тя е метнала отгоре си тази кожа само да го изпита – дали и в мечката кожа то ще я познае. Истински ли са страданията на това дете, което при вида на тази мечка започва да вика, да плаче? Тази мечка е неговата майка, която нито го е ухапала, нито го е одраскала. Тогава защо детето плаче? – Защото не познава майка си. Ако и ние като това дете не познаваме Божията благод, Божието присъствие, даже и под мечката кожа, това показва, че ние не познаваме Бога и Неговите прояви.

Какво ще получите, ако съберете числата 1+2? Щом казваме, че единицата не се увеличава, а само се дели, как ще я съберете тогава с числото две? Възможно ли е да я събирате с разни числа? Вие измервате единицата с някаква определена

мярка, например с аршин или с метър. Ако имате един топ плат от хиляда метра и го измервате с метъра, от това измерване платът изменя ли се?

Отговор: *Не се изменя.*

Метърът изменя ли се?

Отговор: *И той не се изменя.*

Ами вие каква работа сте извършили?

Отговор: *Почти никаква.*

Ако като търговец вие цял ден размервате този плат, Духовният свят ще ви пише за тази работа една черна линейка, с каквато писателите задраскват някоя дума, която не са употребили на място. Срещу такива дни Невидимият свят поставя черни линейки. Толкова е техният актив. Хиляди такива дни среща човек в своя живот, резултатите на които са черни линейки. Колко дни от вашия живот ще намерите незадраскани с такива линейки?

Мнозина се мислят за много важни, за учени, за силни хора. Това е тяхно мнение, но не и мнение на Небето. Невидимият свят мисли съвсем другояче за нещата. Ако някой човек отиде в Духовния свят и се върне отново на Земята, той коренно ще измени своите възгледи за живота. Ако вие направите някому добро и получите някакво възнаграждение за това добро, Невидимият свят срещу него ще постави една черна линейка, а над нея ще пише: „Платено му е!“ Ако направите някакво добро, без да очаквате нещо, срещу него пише: „Сметката е отворена, да му се плати!“ Следователно ако от деня на раждането до деня на смъртта си вие сте прекарвали само страдания и скърби, без да видите някакво добро, срещу всеки изминат ден ще има написано нещо, без черни линейки. Като отидете на Небето, вие ще се радвате на красив живот. Ако на Земята сте живели добре, имали сте добра жена, добри деца, заемали сте високо обществено положение, като отидете на Небето, там ще имате живот, пълен с черни линейки. Това показва, че на Земята за всичко ви е заплатено.

Господ казва: „Моите мисли, Моите разбирания не са като вашите.“ Мнозина считат, че и Бог мисли като тях. Това

е едно от големите противоречия в живота. Човек може да мисли като Бога, само когато живее чист, духовен живот. Защо само тогава? – Защото тогава Божият Дух се проявява чрез него. Човек може да води духовен живот, когато прилага законите на добродетелите. За да дойде до това положение, той трябва да изучава тези закони. Знаеш ли закона на милосърдието например, ти лесно ще се справяш с мъчнотиите в живота. Знаеш ли закона на търпението, пак лесно ще се справяш с мъчнотиите в живота. Обаче това не подразбира, че ти ще бъдеш свободен от страдания. Не, при сегашния живот абсолютно невъзможно е да се избегнат страданията. Днес те са необходимост за човека. За да се освободи човек от някакво страдание, той трябва дълго време да се моли на Бога: да изпрати Духа Си да смекчи малко страданието му. След това страданието пак ще дойде. После той повторно ще се моли да го посети Духът, да облекчи страданието му. Страданието ще дохожда и ще си отива, докато човек най-после научи урока си. Ето защо молитвата е необходимост за него.

И Христос, и светиите са се молили. Каква нужда имаше Христос да се моли? Каква нужда имаха светиите, пророците и апостолите да се молят? Всеки човек, малък и голям, светия и обикновен, трябва да се моли. Представете си, че имате да плащате полица от 25 000 лева, а нямате пет пари в джоба си. Какво ще правите? Ще отидете при един свой приятел и ще му кажете: „Моля ти се, послужи ми, с каквато сума можеш, защото утре имам полица от 25 000 лева.“ – „Нямам повече, освен 1000 лева.“ – „Добре, ще благодаря и за тях.“ Вземаш тези 1000 лева, но ти остават още 24 000 лева. След това отиваш при втори приятел. Искаш и от него толкова. Той казва: „Имам само 1000 лева, с които мога да ти услужа.“ Вземаш тези пари и продължаваш да ходиш от приятел на приятел: всички ти дават по 1000 лева. Вечерта, като се прибереш у дома си, преброяваш парите, въздъхваш си облекчен и казваш: „Утре ще мога да си изплатя полицата, но трябваше на 25 места да тичам и да се моля, докато изкарам тези 25 000 лева.“ Питам: същото не е ли и в живота?

Аз ви навеждам на тази мисъл, за да изучавате законите на добродетелите. Ако някой мисли, че има лесен път за Небето, той се самозалъгва. За децата има лесен път, но не и за възрастните. Слугините возят децата в колички, но за възрастните няма нито колички, нито слугини. Те сами трябва да стъпват на краката си. Децата и ангелите ги носят на ръце. Обаче мине ли детинската възраст за децата, оставят ги да ходят с краката си по техния определен път. Стъпка по стъпка те вървят по своя път. Тази е научната страна на живота. Всеки човек най-първо трябва да заработи за постигане на същественото в себе си. Не се наемайте да постигнете изведнъж всичките добродетели. Достатъчно е всяка година да придобивате по една добродетел. Ако работите съзнателно, за 25 години вие ще придобиете много нещо. Например първата година работете за придобиване на търпение, втората година – за постоянство, третата година – за смелост, четвъртата година – за благоразумие, петата година – за справедливост, шестата година – за кротост, и т.н. Ако всяка година придобивате по една добродетел, за 25 години ще придобиете 25 добродетели, а човек с 25 добродетели е йога вече. Стане ли човек йога, достатъчно е само да вдигне ръката си, и Живата Природа ще му отговори. Тя го познава и затова отговаря на всички негови желания.

Питам: какво придобихте вие тази година? Почти нищо. Какво искате да придобиете през '26-а година? Някои казват, че през '26-а година светът щял да загине. Не се занимавайте с такива въпроси. Светът няма да се свърши нито в '26-а, нито в '27-а година: през тези години няма да има нито земетресения, нито градуве ще изчезват. Свършването на света се обуславя от греховете на хората. Когато добрите хора в един град надделяват над лошите, техните молитви могат да отменят тежката карма на този град. Когато някой пророк предскаже нещо, което впоследствие не се сбъдва, това показва, че тези хора, на които е предсказано това нещо, са се молили много и като отговор на тяхната молитва Бог е отменил присъдата. Казвате: „Ние искаме да знаем какво ще стане през '26-а година.“ Щом искате, можете да знаете. През

’26-а година ще станат много чудеса: много хора ще се родят, много хора ще се оженят, много хора ще възкръснат, много студенти ще завършат университет, много уволнени чиновници отново ще бъдат назначени на служба, много мъже ще се примирят с жените си.

За да бъде човек пророк, той трябва да знае законите, на които се подчиняват всички явления. Един ден обаче ще станат земетресения, ще има големи бури, градове ще потънат и т.н. Кога ще стане всичко това? – Когато градовете умрат. Те умират така, както и хората. Истинският пророк трябва да предсказва бъдещето – но доброто, което идва. Той трябва да предскаже например, че се създава нов континент, в който хората пак ще живеят. Значи те няма да умрат, но ще преминат от един свят в друг. Друг пророк трябва да предскаже например, че някой параход ще потъне, ще претърпи катастрофа, но всички пътници ще бъдат спасени – друг параход ще им дойде на помощ. Такива предсказания имат ли смисъл? – Имат смисъл, разбира се, защото всички хора от потъващия параход, които са били спасени, или пък всички хора, които са се преселили в новия континент, са живи свидетели на пророчествата и ще кажат: „Така предсказаха едикои си пророци и така стана.“ Иначе ако пророкът предскаже например, че цяла Европа ще загине, или че едикои си параход ще потъне, и неговото пророчество се сбъдне, кой ще остане да свидетелства, че думите на пророка са истински и верни? Според неговите предсказания няма да остане жив човек на Земята. Щом е така, и думите му ще останат непроверени. Когато апостол Павел пътувал с един кораб по Средиземно море, той предсказал, че този параход ще се разбие и ще потъне, но всички пътници ще бъдат спасени. И така излязло. Явила се буря, която разбила кораба, но пътниците били спасени. Тази случка е описана в Деянията на апостолите. Ако всички пътници в този кораб бяха потънали, кой щеше да разправя за пророчеството на апостол Павел?

Сега и вие, като предсказвате, пазете следното правило: гледайте всички пътници от потъващия кораб да стъпят благополучно на Острова на спасението, за да разправят по-

сле за вашето предсказание. Много от окултните ученици са лековерни, както и светските хора. Те четат писаното по вестниците върху разни въпроси, слушат какво се говори в Школата – и от всичко това образуват каша. Казвам: окултният ученик трябва повече да мисли, по-малко да говори. Щом прочетете някой вестник, задръжте новините в себе си. Не бързайте да ги споделяте с другите, защото те още не са проверени. Днес четете едно, утре го опровергават. Къде е истината тогава? Защо, като четете новините от вестниците, бързате да ги споделите и с другите хора, а като прочетете нещо от Библията, не споделяте с ближните и с познатите си? Ако споделяте нещо от Библията, ще ви нарекат глупав, назадничав човек. Пълните ли умовете си с разни сензации от вестниците, вие няма да се домогнете до Истината, понеже платното на мозъка ви ще бъде зацапано от безполезни и ненужни работи. Освободете мозъка си от ежедневните новини на вестниците. Вестникарските съобщения оставяйте за хора, чийто мозък не е зает с по-високи интереси. Четете ли вестници, спирайте се върху хубавите неща от тях, както пчелите събират сладките сокове от цветята. Във вестниците има и хубави статии, които заслужават да бъдат четени. Всичко останало, било по вестниците, било в други книги, оставяйте вън от вашето внимание, защото тези неща нарушават мира и равновесието на човека, развалят общото му разположение, а понякога даже и от Бога го отдалечават.

И тъй, кое е основното за живота ви? Какво трябва да придобиете през тази година? – Търпение. Желая на всинца ви да придобиете търпение, защото то представлява гръбнакът в човека. Както знаете, хората спадат към гръбначните животни. Тази година – '26-а, трябва да се отбележи с придобиване на търпение, което да служи във Вечността като стълб на Живота. За Бога се казва, че е дълготърпелив. През '27-та година трябва да придобиете милосърдие, а през '28-та година – Любов към Бога. Значи днес ви давам програма за работа за три години. През тези три години трябва да развиете търпение, милосърдие и Любов към Бога. Влязат ли тия добродетели във вашия дом, животът ви коренно ще

се измени. Придобийте ли тези три добродетели, от '28-та година нататък няма да имате големи мъчности. Ако не ги придобийте, мъчнотиите ви ще се увеличат 27 пъти повече, т.е. 3³. Това не е произволно число. Значи колкото повече мъчнотии среща човек в своя път, това показва, че той навлиза в по-гъста материя. Щом навлезе в по-гъста материя, и страданията му се увеличават.

И тъй, готови ли сте за работа върху търпението? То не може да се постигне изведнъж, но постепенно. Да бъде човек търпелив, това е цяла наука, цяла философия. Човек трябва да работи върху търпението съзнателно, без да чака хората да му напомнят, че трябва да бъде търпелив. Който му напомня, той го съди. Всеки трябва сам да съзнава, че работи върху търпението. Ако съдим някого, че не е милосърден, и това не е Божествена постъпка. Ако някой не може изведнъж да бъде търпелив и милосърден, това не значи, че той не работи. Напротив, неговото съзнание може да е много будно върху работата му, но той търси методи, начини как да постигне тези добродетели. Щом е така, бъдете внимателни към своите братя и сестри, за да не накърните с нещо душата им. В това се състои благородството на човека.

Какво се забелязва между учениците? Често някои ученици се оплакват, че другите ги нападали, и като не могат да понасят техните нападки, те започват да се нахвърлят върху тях, да ги наричат лицемери. Това са празни думи, които не се позволяват на ученика да употребява. За всяка празна дума той ще дава отговор пред Бога. Много от учениците си позволяват голяма свобода, която граничи с понятието слободия. Те казват: „Ние сме рицари, доблестни хора, ще говорим истината право в очите.“ – Не, докато си вкъщи, говори, каквото искаш, но щом излезеш вън, мълчи. Да избличиш брата си – това не е казване на Истината. Ако искаш да кажеш на брата си истината, можеш да му кажеш: „Братко, ти имаш голям запас от енергия, която можеш да проявиш и като любов, и като милосърдие. Ти можеш да бъдеш и търпелив – от тебе зависи.“ Ученикът трябва да има мек, съдържан, благороден език. Той може да превръща всички от-

рицателни мисли в положителни. Обиди ли те някой, кажи му: „Моля ти се, говори и на мене така, както говориш и на себе си. Аз зная, че ти си добър човек и можеш да говориш меко.“ Ако дойде някой при мене и ми каже, че иска да му говоря, както говоря на себе си, ще кажа: „Аз ще ти говоря, както искаш, но и ти ще ми говориш, както говориш на себе си.“ Ако вие ми говорите, както на себе си, и ако аз ви говоря, както на себе си, между нас ще има пълна хармония и разбиране. Бялото Братство изисква от всинца да приложите тази задача в действие.

Казвам: Всемирното Бяло Братство изисква от учениците на Окултната школа в България в продължение на три години да придобият трите велики добродетели – търпение, милосърдие и Любов към Бога. Ако се заемете с тази задача, навсякъде ще имате тяхното съдействие, тяхната помощ. Работите ли върху тази задача, вие ще имате съдействието и на вашия Учител. Под думата *учител* ние разбираме Великата Божия Мъдрост, която внася нови форми, нови идеи и чувства в живота.

Следователно три основни неща ще трябва да придобие за три години. Едновременно с тях ще се научите как да говорите. Ако говорите на другите, както говорите на себе си, по същия начин и на вас ще отговарят. Това значи да говорите и да ви се отговаря с езика на Мъдростта. Тогава всеки от вас ще представлява разумна душа, изпратена на Земята да се учи. Щом сте разумни души, ще ви се проповядват Божествени идеи, ще ви се говори на Божествен език. Говори ли ви се на Божествен език, и вие ще говорите по същия начин. Да бъдеш разумна душа – това подразбира да водиш съзнателен, разумен живот. На Земята най-гениалният израз на разумността е музиката. Разумността се обуславя от музиката. Когато човек стане разумен в пълния смисъл на думата, всички негови прояви са музикални. Музиката внася радост и веселие в човешката душа.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

РЕДЪТ НА ЧИСЛАТА

*Осемнадесета лекция
17 март 1926 г.*

РЕДЪТ НА ЧИСЛАТА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Чете се темата „Произход на сините и на черните очи“.

За следващия път пишете върху темата ”Области, в които живеят хората със сините и с черните очи“.

Сега ще напишем на черната дъска числата от 1 до 10, но така, че да образуват само едно число, а именно числото 1 234 567 890. Така наредени числата от 1 до 10, това представлява техният естествен ред. Колко пермутации могат да се образуват от тези числа? $P_{10} = 1.2.3.4.5.6.7.8.9.10 = 3\,628\,800$. Числото 3 628 800 показва възможностите, които съществуват при пермутиране на числата от 1 до 10, написани в техния естествен ред. Ако променим местата на едно от тези числа, ще получим числото 1 324 567 890. Естествено ли е това разместване – трите да бъде пред двете? Ако вие имате да вземате тази сума, във ваша полза е да поставите тройката пред двойката, но ако имате да давате, не е във ваша полза. Тогава за предпочитане е двойката да бъде пред тройката.

Съвременните хора обичат да философстват и с това да намаляват своите погрешки. И затова ще видите, че някой, като е написал тройката пред двойката, пита: „В какво се състои моята погрешка? Какво от това, че съм сложил двойката пред тройката?“ Ако погрешката е само като число, написано на хартия, тя не е голяма. Ще се заличи тройката и вместо нея ще се пише двойка. Обаче ако тази погрешка е в живота, в отношенията между хората, тя вече има своите по-големи или по-малки последствия. Представете си, че бащата в един дом предпочита сина си пред всички други и го слага веднага след себе си: това ще произведе голям скандал, голяма дисхармония в целия дом. Такъв е резултатът от поставянето на тройката пред двойката. Ако пък майката предпочита

дъщерята пред сина, ще имаме числото 1,2,4,3,... Това предпочитане на дъщерята пак ще произведе голяма дисхармония в дома. Такива пермутации на числата могат да стават и в духовните общества: да предпочитат одного повече пред другото, да го считат за по-духовен от останалите. В какво се заключава духовният живот? Духовният живот се изразява в изпълнение на Волята Божия.

Питам тогава: в какво се състои изпълнението на Волята Божия, ако вие всеки ден отстъпвате от вашия идеал и като малките деца предпочитате ту това, ту онова? Днес всички спорове между хората произтичат от това, че всеки търси своето право. В какво се състои вашето право? В какво се състои правото, за което се застъпвате? Някой казва: „Еди-кой си не постъпва право с мене.“ Как определяте вие правата постъпка? Права постъпка е например, като пишеш числата, да ги нареждаш в техния естествен ред. Ако имаш да вземаш пари от някого и слагаш тройката пред двойката, ти не постъпваш право; ако имаш да даваш и слагаш двойката пред тройката, пак не постъпваш право. Числата, както и идеите в света, имат естествен ред, по който се развиват. Числата представляват живи единици, отношения между живи същества.

Какво означава например единицата? Тя означава известни сили, които действат в даден случай върху ума. Колкото по-интензивна е енергията, която нашият организъм съдържа, толкова по-благотворна е тя. Колкото по-малко интензивна е енергията, толкова по-вредна е тя. Следователно, когато в човека се повдигат бури, смущения, съмнения, това показва, че в неговия организъм има сили с малка интензивност. Понякога човек се настройва добре. Настроението е богатство, което зависи от другите хора. Когато се печем на слънце, разположението, което придобиваме, се дължи на Слънцето, а не и на самите нас. Това разположение е дошло отвън. Щом престанем да се греем на Слънцето, и доброто разположение изчезва.

Мнозина мислят, че имат зрели възгледи за живота, и казват: „Ние имаме много опитности.“ Никой не отрича вашите опитности, но питам: какво можете да направите с ва-

шите опитности? Можете ли сами да си направите един хляб, като започнете от посяването на житното зърно и свършите до готовия хляб? Можете ли като пророк Елисей от едно гърне с елей да напълните още много гърнета? Ако можете от малкото да правите много, това значи опитност. Някой казва: „За каквото и да се помоля на Бога, Той винаги ме слуша.“ Добре, вземи едно гърне, в което има само 10 грама масло, и помоли се на Бога да ти помогне да напълниш цялото гърне с масло. Ако направиш това, значи Бог те е послушал. Питам: колко от вас, които минават за духовни хора, имат подобна опитност? По този начин вие можете да се проверите докъде сте стигнали. Засега, както ви наблюдавам, вие сте разнебитена команда. Днес никой никого не почита, освен себе си. Обаче който не почита другите хора, той не може да почита и себе си. И обратното е вярно: който не почита себе си, той не може да почита и другите.

Ние говорим за съзнателния живот, за съзнателните хора, които искат да служат на Бога. За да служи човек правилно на Бога, той трябва като математик да изчислява дали постъпките му са прави, или не. Когато човек вдигне единия си пръст нагоре и казва някому: „Аз ти казвам! Ти трябва да ме слушаш!“, това показва, че този човек започва с единицата, т.е. с 100 000 000 атома, които се намират в този пръст. Като вдигне и двата си пръста нагоре, той ангажира в работа 200 000 000 атома. Като вдигне и трите си пръста, той ангажира 300 000 000 атома; като вдигне четирите си пръста – 400 000 000 атома. И най-после, като вдигне и петте си пръста, той впряга на работа 500 000 000 атома и казва: „Знаете ли какво мога да направя аз?“ Ако този човек не вярва в Бога и не изпълнява Неговата воля, той може с вдигането на двете си ръце да направи 1 234 567 890 злини и глупости; ако вярва в Бога и изпълнява Волята Му, с вдигането на двете си ръце той може да направи 1 234 567 890 добрини. Вдигнеш ли единия си пръст, ще кажеш: „Аз, който вярвам в Бога, мога да направя това и това.“ Вдигнеш ли двата си пръста, ще кажеш: „Аз, който съм свързан с Бога, не мога да изневеря на себе си.“ Вдигнеш ли трите пръста, ще кажеш: „Аз, който

вярвам в Бога, няма да изменя на себе си и на идеите, които Бог е вложил в мене.“ Вдигнеш ли четирите пръста, ще кажеш: „Аз, който вярвам в Бога, ще мисля и ще действам като Него.“ И най-после, като вдигнеш и петте си пръста, ще кажеш: „Аз и всичко в мене, съвкупността на всички атоми в моя организъм, ще служим на Бога.“ Това значи да напише човек последователно числата от 1 до 10.

Да допуснем, че напишете първата пермутация: 9876543210. Какво ще разберете от нея? Докато числата от 1 до 10 не очакват във вас, вие мъчно ще схващате новите идеи, които идват в света и проникват във вашия ум. Защо? Защото всяко число като идея има определена форма, определено съдържание и точно определен смисъл. Например идеята Бог има определена форма. Тя същевременно представлява и определено число. За следващия път, според буквите, с които се пише думата *Бог* на български език, определете числото, на което се равнява тази дума. Редът на буквите в думите не е произволен. Целият Космос е създаден въз основа на известно съчетание от числа и идеи. Много години още ще минат, докато физиолозите и анатомите се домогнат до идеята какво нещо е човекът, как се движат енергиите из целия му организъм, как се зараждат идеите в него, и т.н. Вследствие на това незнание и на голямото невежество на много от съвременните учени хора те се осакатяват едни други. Например някой човек има изблик на чувства. Ако не знае как да се справи с тези чувства, той може да се осакати. Казвате: „И с духовния човек ли става това нещо?“ Дали вие сте духовен, или светски човек, безразлично е това: има периоди в живота на човека, когато енергията в него се пробужда. Разликата обаче се състои в това, че духовният човек разполага с метода за превръщане на тази енергия от нисша във висша. За такива случаи именно се казва в Писанието: „Възложете товара си на Господа!“ Това значи: трудните задачи в живота си, които вие сами не можете да разрешите, оставете на Господа. Опитвате ли сами да ги решите, вие ще се подпушите. Оставете спокойно да минават енергиите на Природата през вас. Не заприщвайте пътя им! Обърнете се към Бога – Той да ви

покаже път за тяхното канализиране. Щом се канализират, вие ще можете разумно да ги използвате. Често някой човек се усеща изоставен от всички. Той страда, мъчи се и казва: „Свърши се моят живот!“ Това е едно низходящо състояние на енергиите в неговия мозък. Какво трябва да направи този човек? – Да се остави на Бога. Остави ли товара си на Бога, няма да мине много време, и състоянието му ще се повдигне, връзката му с Бога ще се възстанови.

В света съществува Божествена разумност, която бди над всички, които се обръщат към нея и я призовават на помощ. Ето защо всичко в света е допуснато да става. И в този смисъл за разумния човек, който ходи в Божествения път, грешни неща няма. Защо? – Защото теченията на енергиите в неговия живот се сменят много правилно. Например енергията в неговия мозък се движи спиралообразно, като минава постепенно от едно в друго полушарие. Ако този човек не е страхлив, енергията протича спокойно от едното полушарие в другото, без той да изпитва никакви сътресения или неправилности. Когато човек има вяра в Бога, енергиите в него се трансформират правилно. Няма ли вяра в Бога, а разчита само на себе си, в него ще се явят известни неправилности. Когато казвате, че нищо не можете да направите, вие разчитате на себе си. Когато кажете, че всичко можете да направите, вие разчитате на Божественото у вас, в чиито ръце са всички възможности. Дойдат ли човешкото и Божественото в стълкновение, тогава се зараждат ред страдания. Казвате: „Не може ли без страдания?“ Докато човек не изправи погрешките на своето минало, страданията са неизбежни за него. Само чрез страданията той може да изправи своя живот. Иначе смисълът на живота не е в страданията. Ние ще ви дадем методи, начини за издържане на страданията, за тяхното правилно използване. Днес повечето хора живеят в своето минало. Като прекарат този живот, те ще минат в настоящето си. Но за това се изисква търпение.

Казвам: щастието на човека е в неговото настояще. Дойдете ли до настоящето, ще ви се покаже начин как да бъдете щастливи и да запазите това щастие. Тъй щото, говорим ли

за миналото на човека, ние разбираме неговите нещастия и страдания. Говорим ли за настоящето, разбираме неговите радости и неговото щастие. Човек може да бъде щастлив сега, в настоящия момент, а Бог живее в настоящето. Значи в Бога, в Когото вярваме, се крие всичкото благо, всичкото блаженство за нашите души. В Него няма противоречия, няма и скърби. Следователно, ако още в този момент повярваме в Бога и изпълним Волята Му, и душите ни ще се облагородят, ще се изпълнят със стремеж към възвишеното. Тогава и знания, и изкуства, и музика – всичко това ще бъде достъпно за нас. Ние ще се чувстваме мощни: ще разберем, че в нас има нещо велико, което разработва богатствата, които Бог ни е дал. По този начин ние ще разберем, че не работим за себе си и не живеем само за себе си. Павел казва: „Аз не живея сам.“ Христос пък, Който всичко можеше да направи, казваше: „Не дойдох да изпълня Своята воля, но волята на Онзи, Който Ме е проводил.“

Да изпълниш волята на Оногози, Който те е проводил, представлява велика и светла задача в живота на човека. Изпълнението на тази задача носи само радости и подем; неизпълнението носи само страдания и неуспехи. Като ви наблюдавам днес, виждам, че повечето от вас сте радостни. Друг път повечето биват скръбни. Изобщо мнозина от вас минават за скръбни, за страдалчески души. Обаче малко хора съм срещал, даже и в цяла България, които да страдат за нещо велико, за нещо благородно. Да страдаш за великото, за красивото в света – това е тъй нареченото морално страдание. Срещам някой човек, който страда. Защо страда той? – Защото са засегнати личните му чувства. Той се е озлобил, ожесточил, прилича на казан, който се намира под голямо напрежение и иска да се пръсне. Този човек се оплаква, че страдал много. Казвам: ти приличаш на яйце, което ако не се сложи под квачката, само ще се пукне.

Аз искам всички, които ме слушат тази вечер, да слушат и разбират добре. Запомнете само няколко мисли, но ги приложете. Вие трябва да се освободите от заблужденията, които ви спъват на всяка крачка в живота. Мнозина ще кажат:

„Защо ли ни се говори така?“ Аз ще представя мисълта си в конкретна форма. Да допуснем, че някой предприемач се наема да направи едно голямо здание, което ще струва около 35 милиона лева. Той иска да го направи по всички правила на техниката, но един от зидарите по невнимание е отпуснал някъде, дал е по-голям наклон на мрамора. Той поглежда към работата си, вижда, че наклонът е с един сантиметър по-голям, но казва: „Няма нищо, и така ще мине.“ За майстора може да мине и така, но за онзи, който плаща, работата не минава така. Щом види, че една от страните на постройката не отговаря на условията, той веднага спира по-нататъшния градеж и казва: „Тази страна трябва да се коригира, тя трябва да бъде абсолютно отвесна. Наклони ли се малко, симетрията на цялото здание се разваля.“

В това отношение и вашият организъм е такова здание, което Бог сам строи. Вие имате материала на разположение, а Бог е предприемачът на това здание. Това здание още не е окончателно завършено. Обаче вие седите около него, викате, вдигате шум, изявявате ред изисквания, като казвате: „Знаете ли кой съм аз?“ – Кой сте вие? Бог ви е изпратил на Земята, като ви е дал на разположение материал и пари за работниците – всичко 35 милиона лева. Вие трябва да надзиравате работниците, да се срещате често с инженера, да измервате линиите във вашето здание, да не би някоя от тях да се наклони с един сантиметър от отвесната линия. За да постройте вашето здание правилно, вие трябва да бъдете в постоянна връзка с главния предприемач на постройката. Бог е главният предприемач, от когото зависи успешното завършване на зданието.

Коя е вертикалната линия в човека? – Умът. Значи умът на човека трябва да бъде прав. Какво значи прав ум и право сърце? Вие ще кажете, че човек се движи по крива линия. Наистина, човек се движи по крива линия, но той сам не е крив. Това, че човек се движи по крива линия, не показва, че той трябва да бъде крив. Когато кажат някому, че е вълк, той става ли такъв? Когато на някое куче сложат благородно име, от това кучето става ли по-благородно, отколкото е в дейст-

вителност? Значи думите не изменят характера на нещата. Тогава има ли смисъл човек да си служи с думи, които не оказват влияние върху нещата? Ние поддържаме правилото, че човек трябва да употребява такива думи в езика си, които да изразяват самата истина. Например, когато кажем *злато*, ние подразбираме злато; когато кажем *киселина*, подразбираме киселина; когато кажем *сол*, подразбираме сол. Това показва, че всяка дума съдържа точно определена конкретна идея в себе си. Тогава каква идея се крие зад думата *добро*? Кое число е на Доброто?

И Писанието казва, че всички ние сме домостроители. Щом Бог работи, и ние работим над Великото Божествено здание. При съграждането на това здание някой е сложил злато, друг – мед, трети – олово, четвърти – дърва, и т.н. Обаче казано е, че работата на всеки човек ще се изпита чрез огън. Представете си, че аз съм човек без работа, минавам покрай вас и виждам, че вие градите нещо. Питам ви: „Братко, какво ще направите, ако аз разруша вашата материална сграда?“ Ще ми кажете: „Остави се, не се шегувай, тъкмо съм взел малко слама и калчица, за да позакърпя къщата си.“ – Добре, но знаете ли, че това място, на което сте съградили дома си, ще се изпита чрез огън? Мине ли огън през това място, тогава и вие, и домът ви ще отидете.

Казвам: вземайте думите ми в широк смисъл. Аз не говоря за същността на вашите добри желания, но понякога сте немарливи към себе си. И тогава казвате: „И без музика може, и без наука може, и без духовност може. Човек не трябва да бъде много духовен.“ Питам: каква е температурата на духовния човек? Преди всичко вие още не сте дошли до градусите на духовния човек, а казвате, че не трябва да бъдете духовни. Имайте търпение да дойдете до градусите на духовния човек, да изпитате благото на този човек, че тогава се произнасяйте дали трябва да бъдете духовни, или не. Дойдете ли до температурата на духовния човек, умът ви ще се разшири и ще почнете да мислите правилно. Духовният живот носи и радости, и скърби за човека, но в тези смени на състоянията се крият богатата на живота. Който не може да

издържи този живот, казва: „Я да му ударим малко нашироко – да поживеем щастлив живот.“

Казвам: не е все едно да сложиш шестицата пред петицата или тройката пред двойката. Това са пермутации в живота. Също така не е все едно да преживяваш щастлив живот, вместо нещастен. И това са пермутации. Като напишете числата от 1 до 10 в техния естествен ред, ще имате различни отношения. Числото три например означава законите, на които се подчинява Първичният син, т.е. Божественото, или Аз-ът в човека. Числото шест означава отношенията между духовете. Числото девет показва законите, на които трябва да се подчинява човекът. Двойката представлява Великия Божествен Дух, който създава. Петицата е майката на човека. Единицата е Първият Божествен принцип, който създава всичко в света. Четворката представлява отношения между ангелите, а седмицата – между хората. Значи имате три категории числа: 3,6 и 9; 2,5 и 8; 1,4 и 7.

По същия начин идеите и чувствата на хората трябва да преминат през три степени, през три категории. Имайте предвид следния закон: дойдете ли до Божественото в себе си, всички противоречия във вашия ум и във вашето сърце ще изчезнат. Уповавате ли на Божественото, всяка ваша мисъл, всяко ваше желание ще се реализира; каквито препятствия и да срещате по пътя си, ще ги преодолявате. Дойдете ли до числото четири, в съзнанието ви ще се зародят две идеи: за и против. Щом дойдете до числото седем, у вас ще се яви вътрешна борба: защо сте дошли на Земята в тази гъста материя? Вие ще правите усилия да излезете от тази материя, но вашата задача не е в борбата, а в устояването срещу тези противоречия.

И тъй, помнете правилото: за вашите погрешки не считайте другите хора виновни! На физическия свят всеки човек е единица, едно съзнание. Той едновременно е свързан с още две съзнания: едното съзнание е в ангелския свят, а другото – в Божествения свят. Тези три съзнания са свързани в едно цяло. Тъй щото, когато започвате една работа, опитайте всички възможности за нейното реализиране. Най-

първо опитайте възможностите в първия кръг – във физическото съзнание. Ако тук не можете да я свършите, опитайте всички възможности за реализирането ѝ във втория кръг – в ангелското съзнание. Ако и тук не можете да успеете, опитайте всички възможности в третия кръг – в Божественото съзнание. Дойдете ли до последното съзнание, всяка работа се завършва правилно. В Божественото съзнание се разрешават и най-трудните задачи. Някой казва: „Тази задача е много трудна, не мога да я разреша.“ Питам: преди да кажеш, че не можеш да я разрешиш, опитал ли си възможностите и на трите кръга?

Питам: как могат да се възстановят между хората истински отношения? За да се създадат правилни отношения между хората, първото нещо е да има помежду им уважение и почитание. Срещнете ли един човек, гледайте с голямо уважение и почитание към всичко, което Бог е вложил в неговата душа. Само така ще може и той, и вие да се ползвате от хубавото, което е вложено в него. Вие минавате покрай някой човек, погледнете го и казвате: „Какво знае той?“ Друг пък казва за вас: „Какво знае той?“ По този начин въпросите не се разрешават. Много от съвременните хора, като влизат в някои религиозни общества, наместо да се сплотяват, те се индивидуализират. Не е лошо да се индивидуализира човек, но това индивидуализиране не трябва да стигне до своите крайни предели. Как познавате, че някой човек е силно индивидуализиран? Френологически такъв човек се отличава със силно изпъкнало чело и с дебели вежди. За дявола казват, че имал толкова дебели вежди, та когато искал да види хората, трябвало да повдига веждите си. За да възстановите правилните отношения помежду си, вие трябва да дадете ход на Божественото във вас.

Казвате: „Как може да се постигне това нещо?“ – Чрез закона на жертвата. За Господа човек трябва да прави жертви. Той трябва да жертва поне 1/3 от своя живот за Господа. Работи ли девет часа на ден, той трябва да пожертва три часа за Господа, т.е. за Божествения свят, три часа за ангелите – за ангелския свят, и три часа за себе си – за физическия свят.

Какво правят съвременните хора? – Те работят само за себе си. Работи ли човек по този начин, той е изложен на хиляди нещастия и изпитания. Три часа работи за Господа, през което време ще посветиш и ума, и сърцето, и волята си само за Него! Който работи за Господа, той изпитва необикновен подем на душата и на духа си, а сърцето и умът му се облагодоряват и просветяват. За тези три часа той свършва толкова работа, колкото никога друг път не е свършвал. Който работи за Бога, той изпитва вътрешно доволство в себе си.

Сега ще ви дам следното упражнение. Напишете числата от 1 до 10 в техния естествен ред и в продължение на десет дена, каквато погрешка или каквото добро направите, поставете го на мястото на едно от десетте числа: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,0. Като размяствате тези числа, ще имате различни резултати. Например, ако вземете числата 1234, 2134, 3214 и 4321, еднаква стойност ли имат и четирите? Ако тези числа са пари, кое от тях ще предпочетете? Ако имате да давате, ще изберете най-малкото от тях; ако имате да вземате – най-голямото. Числата от 1 до 10 показват отношенията на Божественото към нас. Тъй щото, когато искате да разрешите някакъв въпрос, ще извикате на помощ числата от 1 до 10, написани в техния естествен ред. Това показва, че в Бога има 1 234 567 890 метода, по които могат да се разрешат мъчнотиите в живота. За да изправите една погрешка в себе си, или за да свършите някоя работа, Духът ще види кой от тези методи ще съответства най-много и него ще приложи. Казвате: „Духът може да направи всичко.“

Под думата *Дух* ние разбираме Бога, т.е. Бог може да направи всичко, но за това се изисква време. Бог се отличава от хората по това, че когато работи, Той пести енергия, харчи време. Хората пък пестят време, харчат енергия. Ние харчим енергия, а пестим време, защото нямаме търпение: ние искаме в малко време много работа да свършим. Обаче това е невъзможно, защото като хора ние нямаме нито нужната интелигентност, нито необходимите знания, с каквито разполагат висшите същества от Невидимия свят. Вследствие на тези неправилни действия между хората се раждат ред

противоречия, ред болезнени състояния. Всичко това се дължи на вътрешната дисхармония, която съществува в човека. Помнете следното положение: Школата е място на ред и порядък. Мнозина са влезли в Школата с цел да правят опити. Школата не е място за опити. Който иска да учи, той трябва да се отличава с чистота, справедливост, интелигентност и доброта. Носи ли тези качества в запас, той още повече ще ги увеличи в Школата. Ако се учи добре, ученикът ще мине в по-висока фаза на духовен, на Божествен живот. Постигнете ли това положение, всички спорове, всички недоразумения между вас ще изчезнат и ще се възстановят правилни отношения.

Сега често се говори за идването на Шестата раса на Земята. Много от съвременните хора се приготвяват да влязат в тази раса. Аз бих желал и между вас да се явят работници в тази раса. Ако вие сега се мътите и се излюпите навреме, добре ще бъде и за вас, и за съществата от Шестата раса, с които заедно ще работите; обаче ако сега се мътите, но по някаква случайност не спазите срока за излюпването си и останете запъргъци, какво ще се ползва Шестата раса от вас? Казват, че някъде в Америка имало вече типове от Шестата раса. Какво по-хубаво за съвременния човек от това – да поддържа в себе си вътрешен стремеж към постигане идеалите на своята душа? Идеалът на човешката душа е да живее във вечна радост и от тази радост като от вечен извор да черпи и да дава и на другите хора. Тази е задачата на хората от Шестата раса. Външно човек трябва да бъде тих, спокоен, а вътрешно – винаги радостен. Бог, Който живее в душата на човека, никога не скърби. Бог допуска скръбта, но за Него тя не съществува. Той живее над всички противоречия, над всички страдания. За Бога съществува вечна радост, вечно щастие и блаженство, затова Той иска да подобри живота на хората, да ги освободи от противоречия, от страдания, от болести и смърт и да ги постави при условия, при каквито и Той живее. Този е стремежът и на Божественото в човека.

Казвам: за постигането на всичко това се изискват нови методи. Какви са новите методи, с които трябва да си служи-

те? Един от важните методи за работа е следният: когато се натъкнете на известно противоречие, не търсете причината въвн от себе си, но помислете защо се явява това противоречие и какво можете да научите от него. Например вървите по пътя и се спънете в някой камък. Къде е противоречието: в камъка или у вас? – У вас, разбира се. Вие трябваше да бъдете внимателни, да заобиколите камъка, или ако е всред пътя, да се наведете и да го преместите малко настрана. Минавате през някоя дълбока река и започвате да се давите. Къде е противоречието: в реката или у вас? – Пак у вас. Вие трябваше да знаете закона за плуването на телата, за да станете по-леки и да преплувате ръката безопасно. Гъската може ли да се удави? – Не може. Гъската е разрешила въпроса за плуването, а човекът, с всичкото си знание и с голямата си интелигентност, като влезе във водата, се удавя. Дойдете ли до някоя дълбока река, кажете: „Аз искам да имам опитността и знанието на гъската.“ Свържете ли се с нея, вие ще преплувате реката, без да се удавите.

И тъй, ползвайте се от опитностите, от знанията и от благата на всички същества, ако искате правилно да разрешите мъчнотиите на своя живот. За изяснение на тази мисъл ще ви дам следния пример. На един овчар умират две овци. Той не бърза да продаде кожата им, за да спечели нещо, но ги одира и от кожата им направя два меха, които задържа за себе си. Където ходи, и меховете носи. Питат го: „За какво ти са нужни тези мехове?“ Той мълчи, никому нищо не отговаря. Един ден той се озовава пред една дълбока река. Гледа натук-натам, никъде не вижда мост. Тогава той слага меховете под мишците си и спокойно преплува реката. Значи кожата на двете овци го спасиха. Питам: каква е вашата интелигентност, ако като този овчар вие не можете да одерете кожата на вашите страдания и с тях да преплувате дълбоката река, пред която се намирате? Нима вашата интелигентност стои по-ниско от вашите страдания? И тъй, когато се запитвате защо идват страдания, ще знаете, че страданията на човека са изпратени, за да го спасят от някакво по-голямо зло. Приеми по-малкото страдание, за да не дойде по-голямото.

Затова имаме и пословицата: „Ела зло, че без тебе по-зло.“ Когато Невидимият свят иска да спаси човека от някаква глупост, която ще коства живота му, той му изпраща някакво страдание, за да се опомни. Обаче смисълът на живота не е в страданието. Смисълът на живота се заключава в постигане на вечното щастие. Сега вече ще ви говоря за щастieto като за идеал на човешката душа. Щом престана да говоря за страданията, ще започна да говоря за вътрешния смисъл на живота – за щастieto. Истинската наука се състои в постигането на щастieto.

Време е вече да пристъпим към разглеждане на въпроса за щастieto, за да видим как се придобива и запазва, какви са неговите основи, как трябва да расте и да се развива. Казват: „По кой начин може да се придобие щастieto?“ Много начини има за постигане на щастieto. Още от най-древните времена са казвали, че щастлив човек може да бъде този, който седи пред дверите на Мъдростта. Христос пък е казал: „Мир ви давам, Моят мир ви оставям. Аз не ви давам, както светът ви дава, но когато Духът на Истината дойде у вас, Той ще ви научи на всичко, Той ще ви донесе щастieto.“ Докато не се научите като овчаря да одирате кожата на страданията и страданията да умрат за вас както двете овци на овчаря, вие не можете да влезете в Царството на щастieto. След Петдесетница Христовите ученици влязоха в съборището да се помолят, но бяха нападнати и бити. Обаче те се върнаха у дома си весели и радостни. Това показва, че те са разбирали в какво се състои истинското щастие.

Казвам: като ученици вие трябва да влезете във фазата на истинското щастие. Откажете се от това щастие, което се къса като паяжина. Никой не може да ви отнеме истинското щастие. Отделите ли се от Божията Любов, скръбта ще дойде и щастieto ще изчезне. Свържете ли се с Любовта, ще дойде Радостта, която ще донесе Щастieto. Господ казва: „Не бойте се, напред вървете, Аз съм с вас!“ Казват: „Възможно ли е Бог всякога да бъде с нас?“ – Възможно е. Псалмопевецът казва: „Тисящи ще падат от страната ти, и десет тиящи отдясно ти, но при тебе няма да се приближат.“ Хиляди нещастия

може да преминете, по трупове да вървите, но няма да ви се случи никакво зло. Бог ще заповяда на ангелите Си на ръце да ви носят, да не би да препънете в камък ногата си. Кога ще бъде това? – Когато изпълнявате Волята Божия.

И тъй, като ученици на Великата Божествена Школа, вие трябва да знаете, че сте изпълнители на една свещена воля. В света съществува само една воля – Божията. През всички времена и епохи всички същества, всички хора, малки и големи, които са завършили своето развитие на Земята, всякога са служили на тази свещена воля. Решите ли и вие да изпълнявате Волята Божия, ще придобиете и знание, и богатство, и сила. Не изпълнявате ли Волята Божия, ще изгубите и това, което имате. Често между учениците се забелязва голямо непослушание. Обаче Божественият Дух изисква абсолютно послушание. Всеки от вас ще стане послушен, но важно е да стане такъв още сега, докато е на Земята. Послушанието има смисъл още сега. Дойде ли после, когато заминете за другия свят, няма да ви ползва много. От всички се изисква доброволно послушание.

Мнозина от вас ще кажат: „Всичко, което ни се говори, е добро, но как да се справим с условията на живота?“ – Условията на живота са в ръцете на Бога. – „Как да разрешим мъчнотиите си?“ – Мъчнотиите са в ръцете на Бога. – „Какво да правим с лошите хора?“ – И лошите хора са в ръцете на Бога. Каквото и да се случва в живота ви, всичко е в ръцете на Бога. Чрез тези неща Той ви изпитва и калява. Той всеки ден ви проверява дали изпълнявате Волята Му, или не. Всички тези неща са привидни и преходни. Вие не трябва да се заблуждавате, както външните хора се заблуждават, но трябва да знаете, че Бог, тази висша интелигентност, царува навсякъде. И доколкото ние сме интелигентни и изпълняваме Волята Божия, дотолкова и Той ни се открива. Казвате: „Кой ще промисли за нас?“ – Бог е промислил за всички същества и на Земята, и на Небето. Когато и да срещне, Той го поглежда усмихнато и му казва: „Не бой се, напред върви!“ Кога се усмихва Бог? – Когато зачитате Неговата воля. Не я ли зачитате, около вас настават мрак и тъмнина, бури

и гръмотевици. Не зачитате ли Волята Божия, всички сили в Природата ще се опълчат против вас и вие ще изпитате тежестта на целия ад върху себе си. Онези от учениците, които се мислят за силни, ще кажат: „Ние искаме да направим връзка с Бога, да Му служим.“ Казвам: силните трябва да носят слабите. Учените трябва да носят невежите. Богатите трябва да носят бедните.

Някои казват: „Искаме да ни се каже нещо ново.“ Да кажеш нещо ново на хората – това значи да снемеш старите им дрехи и да ги облечеш с нови. Новите дрехи правят ли хората по-добри, отколкото когато са били със старите? И с нови дрехи да се облече човек, пак остарява. Това се отнася до физическия живот на човека. Влезе ли човек в Божествения живот, там той никога не остарява, но всякога е бодър и свеж. Христос изказва тази идея със следния стих: „Аз съм живата вода и живия хляб.“ В това отношение Той няма нужда от обнова. Христос е извор, който постоянно извира.

Сега желая ви през тази година, която идва, да изпълните Волята Божия, при каквито условия и да се намирате. Приложете това, което ви се говори. Благодарете и за най-малката радост, както и за най-голямата скръб, които ви сполетяват. Знайте, че Бог всичко ще превърне за ваше добро. Обърнете се към Бога с чисто сърце и кажете: „Господи, нека Твоят мир и Твоята радост бъдат винаги с нас, за да могат сърцата и умовете ни да просветнат и да Ти служим с всичко-то си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила.“ Това е великата задача, която всеки от вас трябва да реши. Реши ли задачата си правилно, той ще постигне здраве, сила, знание, мъдрост, благородство и животът му ще се осмисли.

Помнете следното: не изменяйте естествения ред на нещата! Когато наредите числата от 1 до 10 в техния естествен ред и ги приложите в живота си, вие ще разберете дълбокия смисъл на живота и отношенията между хората.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

МОЗЪЧНИ НАСЛОЯВАНИЯ

*Деветнадесета лекция
24 март 1926 г.*

МОЗЪЧНИ НАСЛОЯВАНИЯ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Четоха се резюмета от темите "Произход на сините и на черните очи" и "Най-старото дърво в света".

Чете се темата "Мястото на сините и на черните очи".

Въпросът за сините и за черните очи не е тъй повърхностен, както си го представяте. За да се пише по този въпрос, човек трябва да се справи с това, което физиогномистите пишат. Вие казвате, че хората със сини очи са умни, а тези с черни очи са горещи натури. Това не е всякога така. В България рядко се срещат хора със сини очи. Трябва да се проучват цветовете на Земята. Например кой цвят преобладава на Земята? – Зеленият. Много от цветовете действат психически, вътрешно върху човека, вследствие на което едни хора обичат повече синия цвят, други – зеления, трети – червения, и т.н. Турците особено обичат червения цвят. Ако турчинът не тури червен фес и червен пояс, той не е турчин. Освен това хората в разните си възрасти обичат различни цветове. В младини те обичат едни цветове, в средна възраст – други, а в старини – обикновено тъмни, черни цветове. Често в разположението си към цветовете хората вървят по традиция, а не по убеждение. Традициите играят важна роля не само в живота на отделния човек, но и в живота на народите. Например у българите съществува убеждението, че младите хора не трябва да си пушат бради. Когато човек стане възрастен, от 40-50-60 години нагоре, може вече да носи брада. И тогава, като видят човек с брада, те му отдават почит и уважение като на възрастен. Англичаните и американците, напротив, не отдават никакво почитание на хора с бради и мустаци. Между тях ще срещнете човек на 70 години, дядо, но с обръснати брада и мустаци. Те се бръснат от хигиенична

гледна точка. Някои хора пък бръснат мустаците си, а оставят брадата си. Други пък си оставят бакенбарди.

И тъй, въпросът за произхода на сините и на черните очи е особено важен. Цветът на сините очи не зависи от синия цвят, но интересен е неговият произход. Какви ще бъдат очите на детето, това в голяма степен зависи от майката. Тя е художникът, който слага цветовете на детето си. Ако в бременността си майката хареса някои сини очи и постоянно мисли за тях, тя може да създаде такива сини очи на своето дете. Обаче в повечето случаи наследствеността преобладава. И затова ще видите, че очите на детето по цвят са или като тези на майката, или като на бащата, или като на бабата, или като на дядото. И тук традициите играят важна роля. Чрез кръстосване на расите могат да се създадат сини или черни очи. Дълбоките причини за произхода на цвета на очите не се знаят. Някои казват, че хората на север имат повече сини очи, а тези на юг – черни очи. Това обстоятелство още нищо не говори за произхода на цвета на очите. Защо? – Защото има хора на юг със сини очи, както има хора на север с черни очи.

Сега ще ви дам друга тема, малко философска: „Произход на расите и на цветовете в тях.“ Значи ще пишете върху въпроса кога, как и при какви условия са се появили расите. По този въпрос има писано много. Ще прочетете нещо от това, което хората са писали, а после ще кажете и своето мнение. Най-мъчното нещо за съвременните хора е да се освободят от своите стари, минали навици. В съзнанието на човека са наслоени наследствени навици, които от време на време се пробуждат. Например как ще си обясните следния факт: срещате един човек, когото познавате обикновено за тих, кротък, но виждате, че в даден случай той проявява нещо особено в характера си. Вие се чудите какво е станало с този човек.

Казвам: особените прояви в човека се дължат на известни наслоявания в неговото съзнание, които чакат само благоприятни условия, за да се проявят. Значи тези особености в характера или в темперамента на човека съществуват, но са

непроявени. Вземете например съмнението. То има далечен произход. Съмнението е съществувало от най-старите времена в нисшите растения и животни, но и до днес се среща във всички растения и животни, както и в човека. Съмнението, страхът, гневът, омразата и ред отрицателни чувства носят началото си още от времето, когато човек е бил в животинско състояние.

Казвам: сега, като знаете произхода на отрицателните прояви в човека, всички вие трябва да се самонаблюдавате, да анализирате своите настроения и състояния, да не бъдете слепи нито за погрешките, нито за добродетелите си. Това значи: нито да се подценявате, нито да се надценявате. Погрешките, които човек прави, нито са големи, нито са малки, обаче малките погрешки винаги раждат големите. Когато у човека се проявява известно чувство на гняв, на съмнение, то не е само негово. Това чувство едновременно се проявява и в ред други същества, които са тясно свързани с него. Колкото повече човек се поддава на това чувство, толкова повече той се свързва с всички ония същества, които в това време преживяват същото чувство. При тези условия това чувство може да се усили толкова много, че да вземе заплашителни размери. В това време човек изгубва всякакъв разсъдък. Защо? – Защото воюва, бори се. Като се разреши тази война в негова полза, той се опомня. В резултат на този процес човек се усеща изморен, измъчен, като че е преминал някакво поражение. Това са бури в живота на хората, които имат своите добри и лоши последствия. След всичко това човек трябва дълго време да работи, за да възстанови равновесието на своя душевен живот.

Сегашните условия, при които живеете всички, говорят, че вие се нуждаете от самообладание – не външно, но вътрешно самообладание, при което човек с радост и спокойствие понася всички мъчности и несгоди на живота. Самообладание и въздържание не е едно и също нещо. При самообладанието човек се чувства вътрешно радостен, което дава подтик на всичко възвишено и благородно в него. Тогава соковете на всички отрицателни чувства, наследени в чо-

века от миналото, се трансформират в добри, в положителни прояви. Сега гледайте да не изпадате в друга крайност – да мислите, че човек със самообладание не може да изживее никакво отрицателно чувство или настроение. Не е така. И светията даже изпада в лоши настроения. Вие мислите, че при днешните условия човек може да се роди чист и свят. Не, чист и свят човек е онзи, който е минал през закона на самовъзпитанието. Този човек се е възпитал и в съзнанието си, и в самосъзнанието си, и в подсъзнанието си, и в свръхсъзнанието си. Той е минал през всички области на съзнанието, подвизавал се е усърдно в духовния живот, докато е научил великите закони на Битието. Такъв човек вече не се блазни от външните, от преходните прояви на живота. Той разграничава същественото от несъщественото. Човек не може да постигне това нещо в един ден, нито в един месец, нито в една година, нито даже в сто години. Това е плод на усилен, продължителна работа. Обаче това нещо може да се постигне и моментално – зависи дали човек е работил в миналото и сега е готов да събира плодовете на своите усилия. За мнозина от вас се изисква може би малко усилие, за да се пробуди това съзнание и да потекат Божествените сили, които действат във вас.

Съвременните хора са дошли до една фаза, където всички трябва да работят за освобождаване от своите навици. Задачата на човека в това отношение не се състои в изменението на тези навици, но в пълното освобождаване от тях. Например всички имате опитността едновременно да ви занимават две чувства: едното неприятно, другото приятно. Обаче нещо извън тези две чувства наблюдава всичко това и се произнася. Това сте вие, който наблюдавате, преценявате и решавате. Зад всяко едно от тези две състояния пък стоят разумни същества, които работят върху вас: едни от тях ви помагат да се освободите от отрицателните чувства, а други съзнателно ви задържат в тях. И тъй, тези от вас, които са влезли в Школата и работят съзнателно върху себе си, трябва отчасти, а не напълно, да се освободят от своите лоши навици. Ако искат напълно да се освободят, това значи да

се откажат от сегашния си живот. Да се освободите отчасти от лошите си навици, това представлява велика наука в живота. Тази наука ще ви въведе към изучаване на миналото, настоящето и бъдещето ви. Велико и красиво нещо е човек да има всякога будно съзнание, та каквито изпитания и да му дойдат, той да не се подхлъзне, да не се поддаде и чист да си остане! Паднеш ли няколко пъти в живота, ти губиш вече вяра в себе си, обезсърчаваш се и започваш да се плашиш от новите изпитания на живота. При това положение на душата човек казва: „Аз нищо не мога да направя.“ Кажеш ли така, това показва, че ти се считаш като отделен индивид, а не като част от Цялото. Ако човек се убеди, че е във връзка с Великото, със съзнанието на Бога, тогава в границите, в които той живее, много неща ще бъдат възможни за него.

При сегашното развитие на човека, както и при устройството на неговото тяло, има известни органи, които не са развити, както трябва. Например ухото на човека не е достигнало още своето съвършенство. То не може да схваща висшите трептения. Наистина, има музиканти, които могат да схващат тонове с трептения от 50-70 000 в секунда, но обикновените хора схващат тонове с трептения най-много до 32 000. Висшите трептения са недостъпни за тяхното ухо. Какъв щеше да бъде вашият живот, ако ухото ви беше тъй усъвършенствано, че можеше да схваща от 100 000-1 000 000 трептения? При такова развито ухо вие непременно щяхте да бъдете светия. Иначе щяхте да бъдете най-нещастният човек в света. Защо? – Защото такова ухо еднакво би схващало и най-хубавите, и най-лошите работи в живота.

Стремежът на съвременните хора е да развият в себе си голяма чувствителност, за да възприемат трептенията на Висшия духовен свят. Обаче като спънка за постигане на този стремеж се явява техният краен материализъм. Онези от тях, които успяват да развият в себе си голяма чувствителност, се излагат на страдания вследствие на материализма. Когато у човека се развие голяма чувствителност, двойникът му се разширява, често излиза вън от тялото. Ето защо на всички се препоръчва самообладание и будност на съзнанието, кои-

то да пазят двойника да не излиза вън от тялото на човека. Не се ли пазите, отвън ще ви нанасят много рани, които ще ви създават големи страдания. Например погледнете някой човек накриво. Тези вълни падат под тъгъл, който причинява болка върху двойника на този човек и той става недоволен и казва: „Защо ме погледна толкова лошо?“ Когато се доближавате до човек, на когото двойникът е излязъл вън от тялото, вие трябва да бъдете много внимателни с него, за да не му причините някаква вреда. Според съвременната наука всеки ден човек минава през три състояния, които отговарят на трите вида химически съединения. Например той може да бъде в съзнанието на висшите същества или като основа, или като киселина, или като сол.

Следователно тези разумни същества ще правят с човека различни опити. Ако те искат да знаят какви са свойствата ви като елементи, ще ви подлагат на различни анализи. Тогава вие ще изпитвате душевни болки, мъчения, страдания, но тези същества не искат да знаят за това. Те си правят научни опити и наблюдения. Те ви хващат със своите щипци, слагат ви в ретортата си, и след като свършат опитите си, пущат ви на свобода. Аз не говоря за adeptите на злото, но за adeptите на Доброто, за adeptите на Бялото Братство. Понякога и ангелите правят такива опити с хората. Всеки за себе си трябва да знае като какво участва в опитите: дали като елемент, като киселина, като основа или като сол.

Много от съвременните хора се считат за господари на Земята и говорят за свободата така, като че тяхната личност е напълно неприкосновена. Вземете например как постъпват хората с животните. Има ли закони за запазване живота на животните? Хората полагат ли някакви грижи за тях? Виждате, че някой убива една птичка, но минавате и заминавате покрай него, дума не казвате. Той убива птичката, захвърля я настрана и продължава пътя си, без да го държи някой отговорен за това убийство.

И тъй, когато искат да ви предадат някакви качества, каквито нямате, или пък когато искат да засилят някои качества у вас, ще ви превърнат или в киселина, или в основа,

или в сол. Ако искат да ви предадат по-голяма активност, ще ви превърнат в киселина; ако искат да ви направят по-пасивни, ще ви превърнат в основа; ако искат да ви направят по-морални, по-устойчиви, ще ви превърнат в сол. Морални, въздържани, устойчиви хора са тези, в които преобладават солите. И затова Христос казва: „Вие сте солта на земята; и ако солта обезсолее, тя се изхвърля навън.“ Следователно всеки елемент в края на краищата трябва да влезе в състава на някоя сол, за да смекчи или да видоизмени свойствата си. Докато човек е в състояние на елемент, той проявява само свои лични свойства. В това отношение всяка душа представлява известен елемент на Божественото съзнание. Питам тогава: какъв елемент представлява всеки от вас по отношение на Божественото съзнание? Вие това не знаете.

Освен това човек трябва да знае с какви елементи и закони работи. Ако някой човек от детинство да зряла възраст е работил със закона на Любовта, трябва ли той, като остарее, да казва, че не съществува любов в света или че любовта е празна работа? Казва ли така човек, това подразбира, че той нищо не е спечелил в живота си. Трябва ли ученият човек, който е посветил целия си живот на науката, да казва, че науката е празна работа? Трябва ли общественикът, политикът, който е работил 20-30 години сред обществото, да отрича ползата от своята работа? В какво се състои тогава пълнотата на живота, ако Любовта, Мъдростта и Истината са празни работи? Под Истина се разбира само това, което човек носи със себе си и в младини, и в средна възраст, и в старини; и в този, и в онзи свят; и в тази, и в онази епоха – без то да се промени, без да изгуби нещо от своя смисъл. Човекът на Истината може да претърпява външни промени само, но дълбоко в душата си остава неизменен. Външните промени пък все повече обогатяват душата му с опитности и засилват духа му. Такъв човек е винаги млад по душа, чист по сърце и крепок по дух.

Сега всички трябва да се освободите от своите стари навици, стари мисли и чувства. Старото оставя наслоявания в мозъка, от които трябва да се освободите. Като говоря за

тези неща, мнозина се мислят за възрастни, стари и казват: „Това не се отнася до нас. Ние сме 50-60-годишни хора, нашето се свърши вече.“ Който се мисли за стар, той не може да бъде ученик. Човек трябва да се освободи от заблуждението да се мисли за стар. Докато считате, че сте стари, че за нищо не ви бива, това са мисли на вашите деди и прадеди. Под думите *стар човек* се разбира изтрит човек. Щом е изтрит, той не може да се нарече човек. Да считааш, че една дреха е изтрита, това е възможно, но да считааш човека за изтрит, това е крива идея, която трябва да расте и да се развива. В този смисъл човек не може да бъде стар. Стар, древен човек е този, който е разширил съзнанието си и е придобил много знания и опитности. Млад човек е този, съзнанието на когото е едва напъпило.

Това са основни идеи, вложени от паметивека още в първоначалния език. На Земята човек напъпва, но не може да узрее. За да узрее, той трябва да мине отвъд гроба – в Духовния свят. Тук той навлиза във висшия свят, в будическото поле, където под влиянието на Божествената светлина завързва и узрява. След това ангелите откъсват плода, опитват го, а семето хвърлят на Земята, където има условия за неговото поклъване, растене, напъпване и цъфтене. Това наричаме възпелтяване на човешката душа на Земята във формата на човек. Значи сладостта на плода се опитва горе, а семето на плода се посажда на Земята. И тъй, човек ще обикаля този кръг, ще слиза и ще се качва, докато разбере законите така, както ангелите ги разбират. Само по този начин той може да се освободи от кармическия закон. Дойде ли до това положение, човек излиза вече от фазата на дърво, което в един свят цъфти, в друг зрее, но ще бъде свободна душа. Така трябва да разбирате нещата и да се освободите от всички заблуждения, които ви спъват. Мнозина мислят, че като заминат за онзи свят, ангели ще ги вземат на ръце и ще ги занесат на Небето, където ще им дадат най-големи почести и уважения. Тази идея е права само в едно отношение, а именно: вие ще влезете като растение в Небето и според разбиранията и развитието си ще мислите, че сте много учен, много интелигентен.

Първото нещо, което се изисква от вас, като от ученици, е да развivate съзнанието, да концентрирате мисълта си, за да можете да владеее всички свои прояви, всички свои мисли и чувства. Щом е така, пазете съзнанието си будно! Съзнанието на човека се локализира в предната част на мозъка, около очите. Физиолозите и анатомите, които изучават човешкия мозък, забелязват в предната част на мозъка тънки, едва уловими с микроскоп бели нишки, като нерви от особена материя, от особен род. Колкото по-тънки и по-многобройни са тези нишки, толкова и съзнанието на човека е по-силно развито. У всички хора от по-нисък уровень, както и у всички животни, има такива нишки, но те са по-малко на брой и по-тънки. Когато човек работи усилено върху себе си, той развива съзнанието си, а едновременно с това се развива и тази мрежа от нервни влакна, орган на съзнанието. Веднъж човек дошъл на Земята, той трябва да работи, да прави усилия върху себе си, за да набави нужния материал, необходим за съграждане на неговите удове. Когато Христос казва: „Събирайте богатства на Земята“, Той подразбира усилията, които трябва да прави човешкият дух, човешката душа, човешкият ум и човешкото сърце. Този материал, който духът, душата, умът и сърцето на човека са събрали, се препраща в Невидимия свят, където същества от висша йерархия го обработват. По този начин те преустройват човешкия ум и човешкото сърце. Така именно ние разбираме работата на Невидимия свят върху човешкия ум и върху човешкото сърце. И оттук вадим заключението: колкото повече материал, годен за работа, изпраща човек в Невидимия свят, толкова повече разумните същества ще строят в неговия мозък; колкото по-малко материал изпраща човек в Невидимия свят, толкова по-малко и разумните същества ще строят. В този смисъл всеки човек все трябва да складира малко от този материал.

Някой казва: „Двайсет години вече как работя съзнателно.“ Какво по-хубаво от това? Обаче ако ти работиш за себе си, ще имаш един резултат; ако работиш за ближния си, ще имаш друг резултат; и ако работиш за Бога, ще имаш трети резултат – зависи за кого работиш. От твоята работа

на Земята ще зависи колко и какъв материал ще изпратиш в Невидимия свят. При съзнателната работа религиозното чувство на човека се развива и му служи като тил в живота. Тогава се хармонизират и всички останали чувства. Това хармонизиране влияе както за развиване на съзнанието, така и за обработване на ума, който става по-гъвкав, по-пластичен.

Тъй щото, една от задачите на ученика е да развие Божественото в себе си. Сега всички се оплакват едни от други, сърдят се, че еди-кой си не ги е приел добре. Кой може да приема добре хората? – Само Божественият човек. Божественото съзнание у човека е в състояние да ви разбере, да ви приеме в себе си и да ви помогне. Ако отидете в дома на някой човек, който е приготвил топъл обяд, той ще ви приеме добре и ще ви нагости. Отидете ли в дома на някой човек, който нищо не е приготвил за обяд, той ще повдигне раменете си и ще ви се извини, че няма ядене. Затова у всинца ви трябва да дойде Божественото съзнание. Дойде ли Божественото у човека, той ще има вече правилни отношения с хората. Божественото съзнание придава мекота на сърцето и пластичност на ума. За да придобие мекота на сърцето си, всеки трябва да обича поне един човек. При това никога не изнасяйте пред хората недъзите на този, когото обичате. Да се занимавате с недъзите на другите хора, това значи да предизвикате ред наслоявания във вашия мозък. Тези наслоявания приличат на драскулките, които правят малките деца, преди да ходят на училище. Те драскат върху хартия и питат майка си: „Мамо, хубаво ли е това, което написах?“ – „Да, хубаво е, прилича на някаква стара азбука.“ – Никаква стара азбука не е това. Туй е азбука на човешката глупост и на човешкото неверие.

Казвам: всички прояви на човека трябва да бъдат стройни, хармонични и строго определени. Те трябва да се диктуват от Божественото в него, което предизвиква дълбока вътрешна радост. Това, което обединява хората, е Божественото начало в тях. Някой казва: „Аз мога да уча и вън от Школата, както и вън от дома си.“ – Не, вън от Школата ти нищо не можеш да научиш. – „Тогава Господ ще ме научи.“ – Не го-

вори така! Веднъж ти си дошъл на Земята, между хората: Бог те учи чрез майка ти, чрез баща ти, чрез сестра ти, чрез братя ти, чрез обществото, чрез народа, чрез небето, чрез бурите и ветровете и т.н. И най-после, след като научиш уроците от всички тия учители, ти ще чуеш и Божия глас. Това е Божественото, което ще заговори в тебе. Чуеш ли Божествения глас, в тебе ще стане коренна промяна. Ти ще се новородиш. Това значи роден от Бога. Казано е: „Роденият от Бога грях не прави.“ Някой казва: „Бог ми проговори.“ Питам: ако Бог ти е проговорил, ти новороди ли се? – „Не съм се новородил.“ – Тогава Бог не ти е проговорил. Може да са ти проговорили някоя възвишена душа или някой напреднал дух, адепт или някой малък ангел, но не и Бог. Аз бих желал Бог да проговори на всички, но ако не е станало някакво коренно преобразование с вас, не се лъжете – Бог не ви е проговорил.

Казвате: „Еди-кой си човек не е Божествен.“ – Ами ти Божествен ли си? По този въпрос може да се произнася само този, който има Божественото в себе си. Няма ли Божественото в себе си, каквото и да говори този човек, всичко това е предположение. То е все едно да срещнеш някой човек в тъмнината и да казваш, че очите му са сини или че носът му е дълъг. Каквото и да кажеш за този човек, всичко ще бъде предположения, гадания. Запалиш ли свещта, ти ще виждаш ясно. Ако човек няма светлина на съзнанието си, как може да разбира Духовния свят? Сегашният ви живот е предисловие на велик, красив живот. Ще дойде ден, когато Божественото у човека ще се пробуди и той ще се новороди. За този ден всички трябва да се приготвявате.

Често се оплаквате, че хората говорят против вас. Радвайте се, когато говорят против вас. Всяка несправедна дума, казана срещу вас, е подтик за развиване на Божественото. То стои зад съзнанието на всички тези хора и чака момента, когато ще научите урока си, за да се прояви. Пробуждането на Божественото съзнание наричаме възкресение. И затова, докато майка ти и баща ти говорят – радвай се; докато брат ти и сестра ти говорят – радвай се; докато приятелите ти говорят – радвай се. Това е приготвление за идването на

Божественото. Дойде ли Божественото в тебе, чуеш ли гласа му, пак ще се радваш, но вече радостта ти ще бъде вечна, постоянна, и всякакво обезсърчение ще изчезне.

По какво познавате човека, у когото Божественото не е пробудено? Той е подложен на големи промени: ту се радва, ту скърби. Станеш сутрин, но скърбен си – радвай се; забелязваш в себе си, че умът ти се взема – радвай се; речеш да ходиш, но усещаш краката си слаби, не те държат – радвай се. Искаш да си купиш нещо, но пипаш джоба си, пет пари нямаш – пак се радвай. Радвай се на всички състояния, през които минаваш. Опитвай ги, поучавай се от тях. Те са в реда на нещата. Така постъпва разумният човек. Той разбира своите състояния и правилно ги тълкува. Той знае, че всяко нещо си има свои причини. Има случаи, когато човек не знае защо идват радостите и скърбите. Например някой от нашите приятели дойде при нас радостен, весел – и ние се настройваме радостно. Щом си отиде той – и радостта с него заедно излиза. Значи този човек се явява само като временен носител на радостта. Това положение може да се уподоби на следното: вие сте беден човек, с няколко деца. Дойде при вас един богаташ и казва: „Аз ще подаря за децата ви 100 000 лева, да ги изпратите в странство да учат.“ Вие веднага се зарадвате. След 2-3 дена той пак иде при вас и ви казва: „Ще ме извините, не мога да ви дам обещаната сума, работите ми не вървят добре.“ Вие веднага се наскърбявате. Защо трябва да скърбите? Преди всичко този човек никога не е могъл да ви даде нещо. Ако някой човек днес каже, че ви обича, а утре ви изменя, този човек никога не е обичал и не може да обича. Окултният ученик трябва да има устои, да издържа на думата си. Казвам: ако искате да работите над себе си, вие трябва да имате положителни знания. До тези знания ще се доберете, когато изучавате новата психология, физиология, анатомия и ред още науки, които обаче при съзнанието, което имате днес, ще предизвикат в умовете ви известно стълкновение. Вие ще кажете: „Много от фактите на новите науки не са доказани. Те са въпроси на въображението и фантазията.“ Колкото и да са фантастични за вас някои факти, те могат да

се докажат, но доказването им подразбира излишно изразходване на енергия. Ето защо, ако искате да ви се докажат тия факти, вие трябва да дойдете в съзнанието си на същия уровень, на който се намира и този, който ще ги доказва. В Божествения свят съществува закон за икономия на енергиите. Там не се позволява напразно харчене на свещени чувства, на Божествена енергия. Не е позволено на човека да си играе със свещените си мисли и чувства. Всяка свещена мисъл и всяко свещено чувство трябва да бъдат употребени точно на своето място. Гледате: някой човек е весел, радостен. Ако тази радост в него е някакво Божествено чувство, то трябва да отиде на мястото си. Отиде ли на своето място, този човек ще бъде благословен.

Писанието казва: „Словото няма да се върне на своето място, докато не принесе плод.“ След колко време трябва да принесе своя плод, не е определено. Казано е обаче да се пести енергията, а да се харчи времето. Харчим ли Божествената енергия напразно, с това ние си създаваме карма, страдания. Дойде ли до времето – то може да се дава, колкото искаме: 100-200-300 и повече години нищо не са за нас; дойде ли до енергията, ние я теглим на везни до една стохилядна част от грама. Човек, който е изразходвал енергията си без сметка, той скоро остарява и казва: „Тежък е животът, остарях вече!“ Ние знаем как е остарял този човек. Той е изхарчил преждевременно енергията си и когато трябва да живее, той се намира вече пред фалит и затова умира. Така умират и стари, и млади. Не е въпросът човек да се самоизлъгва. Той трябва да знае как да иждивява време, а да пести енергия. Да пестиш Божествената енергия – това не подразбира, че трябва да бъдеш скъперник и да се страхуваш, но да я изразходваш на място, с широта в душата си и със съзнание, че живееш при Бога и Нему служиш. Казвате: „Ние не разбираме тези неща, не знаем как да пестим енергия и как да харчим време.“ Когато съзнанието на човека не е будно, той не разбира нещата. Когато съзнанието му е будно, той всичко разбира. Представете си, че вие спите и дойде някой до ухото ви и ви пошепва: „Давам ви 100 000 лева“ или „Подарявам ви една

къща.“ Вие веднага скачате, радвате се и благодарите. Защо станяхте веднага? – Защото разбирате смисъла на тези думи. Когато съзнанието на човека не е будно за духовни, за възвишени неща, това показва, че белите нервни влакна в предната част на мозъка му не са достатъчно развити. Ето защо всички трябва да работите за пробуждане на съзнанието си.

Сега вие, като не разбирате този закон, вадите неправилни заключения за хората и казвате: „Този човек е духовен, а онзи не е духовен.“ Има един особен цвят, по който се познава кой човек е духовно развит и кой – не, т.е. у кого е развито Божественото съзнание и у кого не е. Този цвят е важен признак за различаване на духовния от светския човек. Наблюдавайте лицата на хората, както и вашето лице, да видите как много се мени. Често вие се оглеждате в огледало и не се харесвате. Тогава съзнанието ви е будно и вие виждате неща, които в друго време не виждате. Човек сам за себе си трябва да бъде обект за изучаване. Красиво е човек да се самоизучава, защото в себе си той ще вижда отражението на Космоса. От вътрешните промени, които стават в него, той ще изучава и промените във външния свят. В това се състои красотата на вътрешната наука. Само по този начин човек ще придобие вътрешно спокойствие и равновесие на духа и ще знае как Господ работи и създава световите, как работят и неговите по-напреднали братя.

Между съвременните хора, както и между учениците, се забелязва една черта – да критикуват. Не е лошо нещо критиката, но когато критикувате, трябва да бъдете справедливи. Да критикуваш, значи да направиш операция, абсцес на човека. В такъв случай от вас се изисква да направите колкото е възможно по-малък абсцес, и то на място. Видите ли, че някой човек има някъде по тялото си цирей, боднете цирея с игла, за да изтече от него всичката нечиста материя. Такава операция е позволено всеки да прави. Обаче не се позволява да оперирате здраво място. Тези операции оставете за света. Всеки може да носи по една островърха игла, с която да прави операции. Сега, като знаете какво нещо представлява критиката, пазете се да не критикувате не на място.

Ще кажете: „Какво трябва да правим, за да развиваме съзнанието си?“ – Дръжте в ума си красиви и възвишени образи и старайте се да им подражавате. Ако си музикант, дръж в ума си образа на някой велик виртуоз като идеал, към който да се стремиш. Великият музикант, великият художник ще намерите в самата Природа. Всички художници и музиканти, които срещате в живота, са толкова по-велики, колкото по-вещо, по-майсторски копират Природата. Вън от нея никой нищо не може да създаде. Мнозина мислят, че музикантите сами създават своите произведения. Не, те са добри възприематели. Това, което създават, те са го чули или насян, или някъде в Природата. Разликата между музикантите, художниците и обикновените хора се състои в това, че музикантите имат силно развито музикално чувство, с което възприемат това, което другите не могат; художниците пък виждат такива краски, каквито обикновените хора не виждат. Художникът вижда не само цветовете ясно, но той различава добре формите: ъглите на един порок от ъглите на една добродетел. Обикновеният човек не вижда всичко това. Като дойдем до окото на светията и на ангела, те дори виждат дефектите в духовното тяло на човека.

Ние, съвременните хора, сме обекти за проучване от разумните същества, вследствие на което не сме свободни. Каквото е положението на мравките по отношение на нас, такова е и нашето положение към възвишените, напреднали същества. Например ние наблюдаваме как една мравка се бори да вземе трошицата хляб от друга мравка. Ние я бутнем настрана и вземаме трошицата хляб, за която се бори, даваме я на другата. Защо правим така? – Защото намираме, че първата мравка не постъпва право. По същия начин, когато и ние не постъпваме добре, същества от разумния свят ни наблюдават, бутнат ни, като ни казват: „Не е право това, което вършите.“ Ние се сепнем, погледнем наоколо, не виждаме никого и казваме: „Никой няма около нас.“ Пак продължим работата си. Съществата от разумния свят пак ни бутнат. Ние се спрем, замислим се, докато най-после съзнаем, че това, което вършим, не е право.

И тъй, всеки трябва да създаде в себе си висок идеал, към който да се стреми. Имате ли този идеал, няма да се запитвате защо Невидимият свят постъпва с вас по един или по друг начин. Когато човек прави някакъв избор, всички разумни същества се оттеглят настрана и оттам го наблюдават. Тогава той е свободен да направи избора си за доброто или за злото. Ето защо човек всякога сам носи последствията за своя избор. Разумните същества работят върху него, поучават го, съветват го, докато той още не е пристъпил към избора. Пристъпи ли към избора, те го оставят свободен – сам да решава. Значи при действията си за добро или за зло ние сме сами. Божественият закон предоставя на човека да действа свободно и в доброто, и в злото. И за едното, и за другото той сам носи последствията си. Всяка негова постъпка се отразява върху съзнанието му. Лошите постъпки предизвикват наслоявания върху мозъка, вследствие на което става помрачаване на съзнанието, губене на паметта, намаляване на способностите. За да бъде изборът ви всякога правилен, вие трябва да работите върху съзнанието си – всеки ден да го разширявате по малко.

Упражнение: Всички прави! Ръцете вдигнати нагоре, хубаво обтегнати, с допрени краища на пръстите. В това положение на ръцете бавно клякане и изправяне. Това упражнение се прави няколко пъти, през което време чрез волята силно ще владееете мускулите си. Ако не можете да владееете мускулите си, как ще владееете по-тънките сили? Правете това упражнение без пресилване на мускулите си.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

КРЪГ И ЕЛИПСА

*Двадесета лекция
31 март 1926 г.*

КРЪГ И ЕЛИПСА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

За следващия път пишете върху темата "Защо човек трябва да се учи".

Чете се темата "Произход на расите".

По какво се отличава черната раса от другите раси? – Устните им са дебели, челюстите – издадени, брадата е малко полегата, челото – недоразвито. В тази раса са силно развити нисшите чувства и нисшият интелект. Когато черната раса се е развивала, условията на Земята не са били благоприятни, вследствие на което тя не е могла да си създаде такава форма, каквато е необходима за понятието *човек* във висок смисъл на думата. В черната раса е добре развит черният дроб.

По какво се отличава жълтата раса от останалите? Хората от жълтата раса са повече флегматични, крайни консерватори. Лигментите са силно развити у тях. Те работят повече със своя нисш интелект. От висшето, от великото те много не се интересуват. Китайците, които днес представляват жълтата раса, даже нямат понятие за Бога, те нямат име за Бога. За тях Бог е небето. Днес съзнанието в човешките раси не е еднакво развито. В това отношение мисионерите, които проповядват християнството между всички раси, срещат големи мъчности. Дълго време се изисква, за да се просвети съзнанието на хората. У българите се прекръстосват много типове. Българинът не е чист тип. В някои типове има остатъци от атлантската раса, а в някои преобладава влиянието на черната раса. В последните типове черният дроб има влияние. Когато черният дроб в някой човек е ненормален, той се лекува мъчно. Този човек пожълтява. Черният дроб в човека е свързан с малкия мозък.

В бялата раса е силно развит творческият ум, висшият ум. Бялата раса е създала поезията. Ако разгледате поезията у семитите, ще видите, че тя има силно користолюбив характер. Например псалмите на Давид представляват повече оплаквания. Единственият поет у семитите, който няма този користолюбив характер, е Исаия. Йеремиа, Йезекиил пък се отличават с песимистичен възглед за живота.

Сега иде нова вълна в света – вълната на Шестата раса, за която всеки трябва да бъде готов. Тя носи благоприятни условия за развитието на човечеството, обаче такива вълни идват рядко в света. С идването си Шестата раса ще повдигне всички растения и животни на едно стъпало, по-високо от сегашното. Всеки трябва да използва условията, в които днес се намира. Щом влезете в живота, вън и вътре във вас ще се повдигнат известни бури и ветрове като съмнения, безверие, подозрение, обезсърчаване и т.н. Тези неща са много естествени. Като влезете в океана, вие не можете да очаквате само тихо време. По същия начин, живеете ли между хората, вие ще имате и приятности, и неприятности. Хората не са ангели. Учениците, които влизат в Окултната школа, изискват от хората повече, отколкото те сами могат да дадат. Често вие виждате погрешките на другите, а своите не виждате. Не е лесно човек да постъпва идеално, чисто в своите мисли и желания. Ако е въпрос за погрешки, светът е пълен с такива. Земята, върху която живеем, е покрита с човешка кръв. Човешките мисли и чувства са наслоени върху почвата. Учениците на бялата раса се нуждаят от дисциплина. Индуските ученици са по-дисциплинирани от тях. Ако отидете в Индия, там вие ще видите какво нещо е ученик. Изобщо окултните школи са строги, защото колкото по-нагоре се качва ученикът, толкова и силите, който действат там, са по-съвършени. И тогава ученикът може да направи и много големи добрини, и много големи злини както на себе си, така и на другите. Има различни степени на ученичество. Има ученици, които работят с малки величини; има ученици, които работят с големи величини. В това отношение, когато ученикът изучава Евангелието, той трябва да го изучава и в малките,

и в големите неща. От окултно гледище всички стихове в Евангелието нямат еднакво значение. Когато Христос казва, че трябва да се отречем, че трябва да възлюбим Бога, това са различни състояния, т.е. различни отношения, които човек трябва да има.

Питам: според вас какво значи да се отрече човек? От какво трябва да се отрече той? Когато става дума за самоотричане, ние трябва да разбираме вътрешната страна на въпроса. Разбираме ли така, ще се домогнем до нова светлина на съзнанието. Самоотричането не е механически, външен процес, но вътрешен, съзнателен процес в човека. Законът за самоотричането подразбира, че когато човек дойде до една фаза на своето развитие, където почвата, върху която живее, няма сокове за неговото развитие, той трябва да напусне тази почва. Сега вие не се спирайте върху външните спънки. Те са необходими за вашето растене. За да преодолявате спънките в живота, вие трябва да имате връзка с Бога. За да имате връзка с Бога, идеите ви трябва да бъдат възвишени, да повдигат духа ви. Когато мислите за Бога или за висшите същества, вие се свързвате с тях. Щом се свържете с Бога, вие ще имате Неговите мисли, Неговите чувства, които ще ви повдигат. Често слушате някой да се оплаква, че го обидили. Ако е въпрос за обида, хората и без да им се каже нещо обидно, пак носят обидата в себе си. Когато на някого не му върви в живота, това не е ли обида? Завършиш университет, но нещо не ти върви. Молиш се на Бога и никакъв отговор не получаваш. Тъкмо заемеш една служба, но и от нея те подгонят. И ти изпитваш срам, позор, унижение – ходиш от едно място на друго, дано някъде се установиш. И след всичко това чуваш да се говори в света, че с пълзене можеш да си пробиеш път. Ако речеш да пълзиш, губиш достойнството си. Питам: кой човек досега е успял да си пробие път с пълзене? Имайте предвид, че вие служите на Бога, а човек, който служи на Бога, трябва да постъпва честно, с достойнство. Думата *пълзене* има двояк смисъл. Изобщо всички думи могат да се превръщат, да им се придава различен смисъл. Ето защо, когато човек говори, той трябва да бъде внимателен, да избира думите, с които ще си служи.

Светът, в който днес живеем, не е организиран. Ние не сме още в Царството Божие, но живеем в чистилицето, в ада. Понякога човек е толкова чувствителен, че само едно махане на ръката е в състояние да му причини вреда. Ако махането с ръка може да му причини вреда, колко повече немислено употребените думи в езика ни могат да го засегнат. Ако бяхме запознати със законите на човешката чувствителност, ние щяхме да бъдем по-внимателни в отношенията си едни към други. В такъв случай, щом някой човек е чрезмерно чувствителен, той не трябва да се явява между хората; ако се явява между тях, или трябва да се огражда, или трябва да търпи. За да търпи човек, той трябва да има воля.

Някои казват: „Когато човек влиза между хората, той трябва да се затваря в себе си.“ Какво се разбира под думите *да се затвориш в себе си*? Да се затвориш в себе си, значи да нямаш ненужни желания. Желай за днес само най-същественото! Имаш ли днес едно малко благо, повече не желай за деня. За всеки ден пожелавай само по едно благо. Не се стреми да постигнеш всичко изведнъж. Във Вечността се крият всички възможности за постигане на идеалите на човешката душа. В постигането на своите идеали човек ще се натъкне на ред мъчности и противоречия. Вземете например Христа, Който минава за Син Божий. Как Го приеха хората на Земята? Светът трябваше да Го посрещне с венци и да приеме веднага Учението Му, но така ли излезе? Казваме, че Бог е всесилен, че всичко може да направи, а при това виждаме, че Неговият Син на всяка стъпка беше преследван от садукееите и фарисеите, които Му възразяваха, противодействаха и т.н. Питам: ако така постъпиха с Христа, какво остава за вас? И след всичко това навсякъде се чуват оплаквания, недоволства, че не ви приели добре, че не били внимателни към вас, и т.н. Вие проповядвате Новото учение, а живеете по старому. Питам: кой от вас е понесъл това, което Христос понесе? Наистина, всеки човек има кръст, но този кръст е от неговото минало. Той днес не страда за Бога, но страда за себе си.

Казвам: всичко нехармонично, всичко лошо, което днес съществува в света, ще изчезне, и помен няма да остане от

него. Всички злини и престъпления ще се забравят. От съвременната култура ще остане само хубавото, красивото. Попитайте двама души, били те мъж и жена, или неприятели, които цял живот са прекарвали в спорове, в караници и са си причинявали пакости един на друг, какво са спечелили от тези отношения? Цял живот те са били под влиянието на тъмните сили, под влияние на злото. Злото в света е старият живот. Всички отрицателни положения, които съществуват в живота, трябва да се преработят. Преди всичко има ли някакъв живот в безверието, в съмнението, в омразата? Преди няколко дена дойде при мене един млад човек и ми каза: „Аз искам да стана лош човек, не искам да бъда мек.“ Казвам му: „Преди всичко ти никога не си бил мек. Сега защо искаш да станеш лош?“ – „Искам да придобия опитности, за да се противопоставям на хората, та да не ме мачкат.“ Казвам: никой не може да те мачка, освен ти сам. Какво ще спечелиш, ако станеш лош? Да бъдеш добър при всички свои изпитания – в това е твоята сила като човек. Вие още не сте добри, не знаете какво значи да бъде човек добър. Пуснете Доброто да тече през вас. То ще ви освободи от всички утайки и наслоявания на миналото, които днес ви измъчват.

Представете си, че ви е дадена задача да изчистите по някакъв начин тинята от една вада, дълга 5-6 км. Същевременно ви дават една лопата – ако ви потрѣбва, да си послужите с нея. Вие веднага вземате лопатата и започвате да гребете тинята и да я изхвърляте навън. Питам: колко време ви трябва, докато изчистите вадата с тази лопата? – Много време ще ви е нужно. Като чистите така вадата, вие ще се уморите, ще се отегчите и ще напуснете работата си. Този е старият начин на работа. Кой е новият начин? Пуснете през тази вада водата на някой голям, буен извор, и ще видите, че той, като минава от единия до другия край на вадата, ще завлече всичката тиня и ще я отнесе в морето. Питам: какво по-хубаво от това – да пуснете Божествената Любов да протече през вас, че да измие и отнесе всичката кал от вашето дъно? Водата на този извор представлява идейният живот, който протича през нас и отнася далече всичко нечисто. Само този живот

може да ни ползва. И затова казваме: ако имаме живот, нека той бъде изобилен, да тече във вид на голяма струя, че да изчисти нашето дъно от тинята, да остави в него само сребристия пясък и хубавите камъчета. Водата на нашия ограничен живот може да се изчисти само от изобилието на Целокупния живот. Изчисти ли се веднъж, пъстърва вече може да живее в тази вода.

Едно нещо трябва да знаете: повдигането на българския народ зависи изключително от вас. Ако вие работите – и той ще се повдига; ако вие не работите – други ще свършат вашата работа, но затова вие колективно ще бъдете отговорни пред Невидимия свят за неизпълнението на вашата длъжност. Изпълните ли задачата си, както трябва, Невидимият свят ще ви съдейства във всяко добро начинание. Не я ли изпълните вие, други ще дойдат. Вие знаете историята на Мардохей¹, който работи за избавянето на еврейския народ от царската заповед, според която всички евреи бяха осъдени на избиване. От този ден той стана по-силен, отколкото беше преди това. А вие понякога сте готови да развалите хубавите дела за някакви лични работи. Какво ще спечелите от това? Кой е онзи, който, като се е борил с Господа, да е придобил нещо? Яков се бори с Господа, но окуця. Бог му каза: „Ти купи от брата си първородството за една чиния леща и после получи благословението на баща си, но това не беше Божествена постъпка. Сега, ако свършено изправиш живота си, ще получиш Моето благословение.“ После Бог бутна Яков по бедрото и той окуця. По този начин Яков получи едно морално поучение. Всеки от вас може да има опитността на Яков, който цели 14 години страда при вуйчо си Лаван. Но откак Бог му говори и му показва пътя, по който трябваше да върви, той измени живота си, измени и своето име.

Мнозина от вас искат Бог да бъде благосклонен към тях. И това може, но вие слушате ли Господа? Вие очаквате всичко да ви тръгне по мед и масло, и ако не стане така, казвате: „Откак влязохме в този път, откак се обърнахме към Бога, страданията ни от ден на ден се увеличават.“ Ако искате да знаете, светските хора страдат повече от духовните. Знаете

ли каква мизерия, какви страдания има в света? В Лондон например има един квартал, в който живеят около 50 000 души – жени, мъже и деца, последните от които не познават бащите си. Когато влезе някой чужденец в този квартал, той непременно трябва да бъде придружаван от стражар. Несигурен е животът на чужденците в този квартал. Там е цял ад. Обири, кражби, убийства стават не само в Лондон, но и в Париж, и в Берлин, даже и в малката София.

Питам: какво е вашето предназначение в света? Вие сте дошли на Земята да възприемете новото и да го приложите. Бог иска да трансформира лошото в добро. Това ще се постигне чрез Любовта. От наше гледище злото никога не е вземало надмощие над Доброто. Доброто е по-силно от злото. Любовта е по-мощна от омразата. Днес всички хора – и млади, и стари, има да разрешават свои специфични въпроси. Всеки може да разреши въпросите си, при условие, че запази вътрешната си връзка с Бога. Това се изисква особено от учениците. Вие ще имате вътрешна борба – това е в реда на нещата. Едно е важно при този случай: пазете връзката си с Бога! Вие трябва да имате само една свещена идея, а не две, и около тази идея да бъдат групирани всички останали идеи. Велико нещо е човек да има само една свещена идея! Един Бог ни трябва, а не двама. На двама богове не може да се служи. Служите ли на Единия Бог, вие правилно ще разрешите задачите, които ви са дадени в живота.

Казва се в *Битие*, че Бог създаде първия човек по образ и подобие Свое. Това се отнася до Адам, който казва: „Бог мене създаде, а аз – вас.“ Адам може да каже, че Бог му е вдъхнал жива душа. Вие като Адам можете ли да кажете, че Бог ви вдъхна жива душа? Кой от вас може да каже това? Който може да каже това, той е едно с Адам. При това същият човек, на когото Бог вдъхна жива душа, беше изгъден от рая. Защо? – Защото му липсваше нещо, вследствие на което не можа да запази връзката си с Бога.

Когато Христос дойде на Земята, Той носеше една свещена идея – да служи на Бога в Дух и Истина. Той носеше тази идея в Себе Си и я приложи. По същия начин и вие

трябва да приложите поне част от идеите си. Вие можете да ги приложите, имате условия за това. За да можете като ученици да имате успех в живота си, едно е важно за вас: или умно да говорите, или да мълчите. Когато говорите нещо, съзнанието ви трябва да е будно, да помните, че имате една свещена идея. Съзнавате ли това, говорете, правете всичко това, което идеята ви изисква. При това, каквато и да е вашата идея, вие ще работите за реализирането ѝ по различни методи: като млад ще работите по един начин, като човек от средна възраст – по друг начин, и най-после, като стар човек – по трети начин. По какъвто метод и да работите, важно е погрешки да не правите. Всяко учение има свои специфични методи за приложение. След като поговорите някому известно време, помолете се на Бога. Кажете: „Господи, нека Твоят светъл Дух благослови всичко онова, което тази душа може да възприеме и обработи в себе си.“

Често вие искате да накарате хората да вярват като вас. Вие в какво вярвате? Някога вярата ви е силна, но някога не издържате. Защо? – Защото търпение ви липсва. Гледам: някой ученик мълчи, всичко понася, но щом изгуби търпение, започва да се оплаква, да роптае и става недоволен от живота. Когато някой човек плаче, страда, причината за това е, че някоя заминала душа страда и изразява скръбта си именно чрез него. Щом знаете това, вие трябва да се пазите. В България особено има много изостанали души, които се приличат от вашата светлина, както и от светлината на всички духовни хора изобщо. Вие трябва да възпитавате тези души, а не да се оставяте те да ви въздействат. Когато спите, някой път те ще влязат в тялото ви и сутрин, когато станете, не ще можете да се освободите от тях. Те са живи същества, които ви се налагат, и вие, без да искате, преживявате тяхното състояние и разположение. Вие трябва да знаете законите, чрез които да се освобождавате от тях. Тъй щото никой в света не е свободен. Човек се намира под влиянието не само на видимите същества, но под влиянието и на невидимите, на извънземните същества, които дебнат човека и му казват: „Ще ми помогнеш! Аз имам нужда от помощ.“

И тъй, всички онези, които се приготвяват за работници в Шестата раса, те трябва да знаят, че едно от качествата на хората от тази раса е братолюбието. Следователно който иска да развие това качество, той трябва да създаде в себе си благоприятни условия за неговото придобиване, а разумни същества от Невидимия свят ще му помагат да го придобие. За да постигне това качество, човек трябва да се справи с мъчнотиите в своя живот. Това не е трудна работа, но трябва да се знаят методи и начини за правилното разрешение на задачите. Иначе има ли смисъл човек да разреши една мъчнотия, а да се натъкне на по-голяма от нея? Например дават на един човек 50 000 лева да си направи една малка къща. Той започва да строи къщата, но докато я свърши, задлъжнява с още 100 000 лева. Какво спечели от първите 50 000 лева? – Спечели си по-голям дълг. При това ново положение той не може да изплаща дълга си, вследствие на което кредиторите му се принуждават да продадат къщата. В края на краищата той остава без къща, без пари, а с голям дълг. Питам: какво излезе от това благодеяние? Дадоха на този човек 50 000 лева да си послужи, а го оставиха с 100 000 лева дълг.

Сега, като имаме предвид тези положения, ние трябва да се учим както от своята, така и от опитността на другите хора. Има случаи, когато някои хора са вървели много добре в духовно отношение, и току изведнъж, по особено стечение на обстоятелствата, те пропадат. Много ученици са пропаднали, но и много ученици са се повдигнали. Онези от тях, които са спазили Божиите закони, са се повдигнали, а които не са ги спазили, те са пропаднали. Като ученици от всички се изисква да бъдете търпеливи. Всичко, каквото зависи от вас, изпълнете го; което не зависи, оставете го на Бога. Невъзможните за вас неща оставете на Бога. Има неща, които Бог ще уреди; има неща, които по-напредналите от вас същества ще свършат; и най-после, има неща, които вие сами трябва да изпълните.

Друго важно качество на хората от Шестата раса е силният стремеж към работа. Те малко говорят, много вършат. По този начин те ще донесат много блага в света.

Искате ли да разрешите правилно мъчнотиите в живота си, занимавайте се с геометрията. Тя много ще ви помогне. На какво число например може да се уподоби кръгът и на какво – елипсата? Кръгът е числото едно, единицата, а елипсата – двойката. Когато се говори за човека като за единица, това подразбира, че всичката му дейтелност се свежда към един общ център, т.е. тя нито се намалява, нито се увеличава. Когато пък се говори за човека като за число две, това подразбира, че става преливане, преминаване на неговите енергии от един център към друг. Следователно числото две може да расте, т.е. да се увеличава, докато единицата не може да се увеличава. Тъй щото, ако вие кажете, че ще живеете само за себе си, че никого не искате да знаете и от никого не се нуждаете, тогава вие сте единица. Значи вие сте богат в себе си, считате се за божество. Това подразбира още, че вашият вътрешен обем нито се увеличава, нито пък може да се намалява. Кажем ли, че човек може да се развива, да расте, той е в числото две – в Божественото и в човешкото. Това, което може да расте и да се развива, е Божественото, което се прелива в човешкото. Тук се съединяват два принципа: Божественото преминава в човешкото, което под влияние на Божественото започва да се развива. Когато човек се развива, той започва да расте; щом расте, той се уголемява. И тогава ние казваме, че Божествената сила в човека расте. Когато хората растат и се развиват, те все повече и повече започват да познават Бога. Това весели Бога, защото ние просвещаваме умовете си, а с това се домогваме до великите закони на Любовта, на Мъдростта и на Истината. Писанието казва: „Да се весели Бог в делата Си.“ Не разбираме ли великите Божии закони, ние ги нарушаваме, а с това и Божият Дух, Който живее у нас, се огорчава.

Като ученици вие трябва да научите закона за различаването, да правите разлика кои състояния са ваши и кои не. Същевременно може да ви посети една добра и една лоша мисъл. Това показва, че два принципа едновременно действат у вас. Вашата задача е да наблюдавате тези различни прояви, да ги анализирате и да ги ползвате разумно. Това, което

наблюдава и примирява и двата принципа, то е човекът. Той трябва да бъде солидарен с доброто в себе си, защото само в него може да намери благоприятна почва за своето развитие. Дойде ли злото в човека, то всякога отнема нещо: понижава ума и сърцето, а отслабва волята и тялото. За да избегнете лошите състояния, вие трябва да се самонаблюдавате, без да се плашите.

Някой казва: „Аз не искам да бъда лош човек.“ – От вас зависи. Вие всякога можете да бъдете добър. Обаче ако лошото дойде у вас, това не показва, че вие сте лош човек. Опасно е, ако вие се хванете със злото ръка за ръка и го направите господар в своя живот. Злото представлява душа, изостанала в своето развитие, която иска да ви снесе до своя уровень. Тази душа нека направи едно малко усилие – тя да дойде при вас, а не вие при нея. Вие можете да пуснете едно въженце, за да ѝ покажете по кой път тя може да дойде при вас. По същия начин и хората се молят Бог да изпрати Духа Си при тях. Духът по никой начин няма да дойде при вас. Той може да ви покаже пътя, по който вие да отидете при Него. Отидете ли при Него, Той ще ви научи на всичко – ще ви научи на Великата Божия Любов, Мъдрост и Истина. Изобщо всяка душа може да отиде при Бога. Това не е изключение. При каквото положение и да се намирате, вие можете да вървите по пътя, който Бог ви е предначертал. Вървите ли в Божествения път, вие ще знаете как да свършите работата, която ви е дадена. Например ако някоя майка отиде при Бога, като се върне оттам, тя ще знае вече как да възпитава децата си.

Писанието казва: „Всички ще бъдат научени от Бога.“ Докато не бъдем научени от Бога, все ще вървим по човешките пътища, в които има спор, недоразумения, страдания, съмнения, подозрения и т.н. И затова пазете се от съмнението. Не давайте ухо на него, за да не ви измъчва. Телата, които Бог ви е дал, трябва да бъдат в изправност. Окултният ученик трябва да бъде здрав, мускулест, нормално развит. Той трябва да бъде работлив, издръжлив. Не е въпросът за чрезмерен труд, но ученикът работи с любов, без измъчване, без напрежение на своята енергия. Той трябва да се отличава от светските

хора със своето стройно, издръжливо тяло, с хармонични и възвишени чувства, както и с права и светла мисъл. Духовният човек трябва да се отличава във всичко, което върши: дали той ще се прояви в изкуствата, в поезията, в музиката, в готварството – във всичко трябва да се отличава, да внесе нещо ново. Ако искате да познаете дали един човек е добър, накарайте го да сготви. Добрият човек готви вкусно, сладко. Който яде от неговото ядене, се усеща бодър, разположен. Искате ли вие сами да разберете доколко сте добри, омесете един хляб и вижте какъв ще бъде резултатът, след като ядете от него.

Някой казва: „Аз съм завършил своята еволюция, тези работи не са за мене.“ Истински духовният човек е готов на всякаква работа. Той не може да избира, да казва, че тази или онази работа е недостойна за него. Той няма да става нито хлебар, нито готвач, но трябва да разбира от всички изкуства и занаяти, да научи и другите хора кой е най-правилният начин за месене, за готвене. Той трябва да внесе новото в света. Защото казано е: „Духът на Истината ще ви научи на всичко.“ Ние говорим сега за хармоничния живот, но предвиждаме и мъчнотиите, които ще се явят. Великият цигулар свири добре, но това много зависи и от атмосферата. Ако атмосферата е влажна, струните на неговата цигулка ще се разстройват и той няма да свири така хубаво, както би свирил при сухо време. Великият пианист ще свири с вдъхновение, ако има едно ново, добре разработено и здраво пиано, при добър акустичен салон. Дайте му някое старо, разглобено пиано, и той не може да свири хубаво. Когато домакинята има светла, приветлива кухня с чисти, здрави, добре калайдисани съдове, тя готви с радост и въодушевление. Оставете я в някоя мрачна, тясна кухничка с некалайдисани съдове, с пробити тенджери, с изядени лъжици – тя или ще се откаже от изкуството си, или ще готви без разположение. Тъй щото, когато говоря и се произнасям за нещата, аз всякога имам предвид мъчнотиите, които изпъкват пред тях. Всеки има мъчнотии в живота си, които той непременно трябва да преодолее.

В такъв случай, когато ще се произнасям за погрешките на хората, аз спазвам следния Божествен закон: на сто погрешки аз отбелязвам само една, а деветдесет и девет прощавам. Давам ли доклад за погрешките на хората, аз изнасям само тези, които съм отбелязал в книгата. Когато се произнасям за добрините на хората, аз се ръководя от друг Божествен закон, обратен на първия: на сто добрини аз отбелязвам в книгата деветдесет и девет от тях, а само една пропускам. Пропуснатата добрина отива за сметка на неотбелязаните деветдесет и девет погрешки, за да ги уравни. Значи една добрина компенсира деветдесет и девет погрешки. И вие спазвайте тези две правила в живота си, ако искате голяма част от мъчнотиите ви да се разрешат правилно. Само по този начин човек може да си създаде отличен характер, но той трябва да работи. Сега ние живеем при най-благоприятните условия, които трябва да използваме разумно.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

ТРИ ВИДА СЪЗНАНИЕ

*Двадесет и първа лекция
7 април 1926 г.*

ТРИ ВИДА СЪЗНАНИЕ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Чете се темата „Защо човек трябва да се учи“.

*За следващия път пишете върху темата „Да се обича-
ме и защо трябва да се обичаме“.*

Питам: защо трябва да се върти колелото?

Отговор: *За да кара колата.*

Въртенето на колелото не подразбира всякога и каране на кола. Когато точилото, което има форма на колело, се върти, какъв път извървява? Точилото видимо не извървява никакъв път. Значи често ние говорим думи само, които нямат съдържание. Та и когато казваме, че трябва да познаем Бога, да се приближим към Него, да намерим пътя, който ни води към Него, и това са думи само. Всеки, който говори, че трябва да намери пътя, той не го е намерил; всеки, който казва: „Познай Бога!“, той не Го е познал; всеки, който казва, че трябва да се придобие светлина, той не я е придобил; всеки, който мисли, че има знание, всъщност той няма знание. Ако ние сме придобили истинското знание, трябва да имаме вътрешен мир. Какво е предназначението на знанието?

Ще ви задам още един въпрос: защо бащата кара сина си да учи? Ако искате да отговорите на този въпрос, най-първо ще предположите някаква физическа причина; след това ще намерите духовната причина, а най-после и Божествената. Като се намерят тези три причини, заради които бащата изпраща сина си да учи, ще дойдете до ред още обяснения.

Казвам: колелетата се въртят, конете вървят, а човек какво прави? – Човек кара конете, а те теглят колата. Питам тогава: колата спечелила ли е нещо? Нищо не е спечелила – напротив, тя е изгубила нещо от себе си. Конете спечелиха ли нещо? – Нищо не спечелиха. Те даже изгубиха част от своята сила. Човекът спечели ли нещо? – В цялата работа само той

е спечелил нещо. У човека има две неща: едно, което винаги губи, и друго, което винаги печели. Това, което печели, е Божественото. Това е закон за трансформиране на енергиите. Животът в Божествения свят произтича само след като се трансформират енергиите. Божествените енергии трябва да се трансформират, да се приспособят към човешката душа, за да може тя да живее във физическия свят. Веднъж душата слязла на Земята, тя не може вече да запази своята първоначална сила, нито своята Божествена чистота, ако не стане трансформиране на Божествените енергии. Вземете например рибата: щом рибата излезе от водата, тя веднага умира. Излезе ли човек от въздуха, и той не може да живее. Влезе ли човек в среда, в която ангелите живеят, и там не може да живее. Това, което занимава ума на ангелите, не може да занимава и ума на човека. Някой казва: много неща ни се откриват. Аз пък виждам, че това, което ни се открива на Земята, е почти нищо в сравнение с това, което трябва да ни се открие. Казвате: „Голям простор се откри пред очите ни и ние се качихме високо някъде.“ Питам: на каква височина стигнахте и какво видяхте там? – „Видяхме един ангел.“ – Запознахте ли се с него и какво говорихте? – „Нищо не говорихме.“ Казвам: има едно съзнание, което ни говори, и каквото и да ни говори, ние всякога оставаме недоволни от него. Освен това съзнание има и друго, което говори малко, по една-две думи само, но тия думи всякога внасят в човека вътрешен мир. И най-после, в по-напредналите души има и трето съзнание, което щом проговори на човека, той чувства вътрешно разширение в себе си и свобода. Такъв човек е освободен от гнета на материалните нужди и ограничения. Когато човек не е готов за това съзнание, успее ли по някакъв начин да се повдигне до него, той заспива. Това положение е непоносимо за обикновения човек при развитието на неговата нервна система. Когато светите говорят за това състояние, те казват: „В изстъпление дойдох.“ Петър, Йоан и много други са дохождали в изстъпление. Тъй щото искате ли и вие да изпитате това Божествено състояние, ще дойдете в изстъпление. Днес, когато някой дойде в изстъпление, казват за

него, че е полудял.

Окултният ученик никога не трябва да гледа по този начин на въпроса. Той не трябва да прави прибързани заключения в ума си, защото всяко прибързано заключение ще му причини известна пакост. Всеки изопачен образ, който човек внася в ума си, причинява големи вреди. Който мисли, чувства и действа правилно, той сам се ползва от тези добри условия. Общо правило за всички е, че ние сме израз на Бога, т.е. Той има желание да се проявява чрез нас. Щом е така, у всеки, който не се подчинява на това Божествено желание, Духът в него се раздвоява, при което висшето съзнание остава на Небето, а нисшето слиза на Земята, с което се създава адът в живота. Тогава Бог в човека започва да живее ту на Небето, т.е. в рая, ту на Земята – в ада. Когато човек попадне в рая, той се радва, понеже познава Бога; влезе ли в ада, той се мъчи, понеже не познава Бога. В първия случай животът на Бога хармонира с духа на човека, а във втория случай не хармонира.

И тъй, вие трябва да знаете, че не сте господари на себе си. Първото положение е, че Бог трябва да живее у вас; второто положение е, че вие трябва да живеете у Бога. Ако Бог живее у вас, и вие ще живеете у Бога. Ако Бог не живее у вас, и вие не можете да живеете у Бога. От това, че едни хора искат да живеят у Бога, а други не искат, се е създал раят и адът. Оттук, понеже много от човешките мисли и желания не искат да живеят като вас, вследствие на това и у вас се е създал рай и ад. От една страна вие сте добри, а от друга – лоши. Вие, като не разбирате този закон, казвате: „Много лош човек съм станал.“ Лошавината ви се дължи на онези чужди желания, които минават през вас и не ви познават. Желания, които ви познават, са щастливи; желания, които не ви познават, са нещастни. Следователно, когато вие се чувствате щастливи или нещастни, това се дължи на едните или на другите желания, които минават през вас. Този закон е неизбежен.

Казвам: първо Бог трябва да живее у човека, а после човекът – у Бога. Даде ли човек достъп на Бога да се прояви и

да живее в него, Божественият закон ще се наложи над човешкия и животът на човека ще се реализира напълно. Щом нашият живот на Земята се реализира, ще дойдем до Висшия живот, който включва живота на всички същества. Велика наука е необходима на хората, за да проучат Живота – нисшия и висшия, т.е. човешкия и Божествения. И когато човек се изучава и наблюдава, той не може да каже, че не знае тези неща, а още по-малко може да се оправдава. Човек не може да знае всичко. Това, което в даден случай знае, е достатъчно, за да постъпва правилно. Силата на човека не се състои в многото знание, но в приложението на това, което знае. Знанието на човека не се състои в това, което той е учил през течение на годината, но в това, което той знае и прилага за всеки даден момент. В продължение на цяла година човек може да пренесе хиляда килограма жито от един хамбар в друг. Тук той изразходва силата си последователно, в продължение на цяла година. Обаче неговата реална сила зависи от това, колко килограма той може да вдигне в даден момент. Човек може да разчита именно на тази сила в себе си.

Силата на човека се състои и в това, което той сега, още в настоящия момент, възприема, разбира и прилага. Когато пък се говори за силата на човека за в бъдеще, се подразбира, че той може да разработи добрите заложби, които се крият в него. Знанието например може да се разработи и увеличи. Ако Божественият живот се увеличава, и човешкият ще се увеличава. Между тези два вида живот у човека има известна съразмерност, известно съотношение: колкото Божественият живот нараства, толкова нараства и човешкият; колкото Божественият живот се намалява, толкова и човешкият се намалява. Тъй щото първата ви работа е да видите расте ли у вас Божественият живот. Ако Божественият живот у вас расте, тогава растенето на човешкия се явява като абсолютно естествено последствие на първия живот. Не расте ли Божественият живот у вас, вие ще знаете, че и вашият живот – вашите блага, идеали, няма да растат, няма да се постигнат. Вън от Бога щастие няма – нито на Небето, нито на Земята. Човек може да постигне своето щастие само в Божествения

живот.

Следователно вие трябва да имате ясна представа за тия два принципа – Божественото и човешкото – и да работите с тях, докато постигнете вътрешни резултати. В това отношение вие можете едни други да си помагате. Ако не си помагате, взаимно ще се спъвате. Спъва ли човек себе си, той спъва и другите. И обратно: спъва ли другите, той спъва и себе си. Човек може да спъва само своите най-близки – децата си, но далечните той никога не може да спъва. Например ако майката и бащата са даровити, те предават дарбите си на своите деца. Това не показва, че децата сами нямат вложени дарби в себе си, но освен своите те придобиват известни дарби и от родителите си. Майката предава някоя своя дарба на дъщеря си, но и дъщерята, от своя страна, предава нещо на майка си. Между майката и дъщерята, както и между бащата и сина, винаги трябва да става правилна обмяна. При друг живот ще стане обратното: дъщерята, която ще стане майка, ще предаде нещо от себе си на своята дъщеря. Синът пък, който в този случай ще стане баща, ще предаде нещо от себе си на своя син. Който нищо не предава, той нищо не може да придобие.

Някой казва: „Веднъж да се освободя от веригите на земния живот и да отида на Небето, втори път няма да помисля за връщане на Земята.“ Питам: защо искате да се освободите от земния живот? Господ иска да живее на Земята, а вие бягате от нея. Господ работи на Земята, а ти искаш като ангел да отидеш на Небето и там да благуваш. Това е невъзможно! Щом Бог работи на Земята върху душите на хората, и ти ще работиш. Отидеш ли на Небето, и там ще работиш. Значи и на Земята да си, и на Небето да отидеш, все ще работиш. Писанието казва: „Ние сме съработници на Бога във великото дело.“ Значи тази идея не трябва да бъде само теоретическо, философско размишление, но да има поне микроскопическо приложение. Това не може да се постигне изведнъж, но човек трябва да прилага всеки ден по малко, докато при някакъв благоприятен случай той почувства присъствието на Божественото начало в себе си. Божественото е необходимо

за всички хора. Всеки се стреми към този живот.

Мнозина, които не разбират Божествения закон, казват: „Ние ще работим за Бога, ще бъдем Негови съработници, но чакаме благоприятни условия за това.“ Благоприятните условия не са нищо друго, освен Божественият живот у нас. Божественото у човека се проявява и без благоприятни условия. И да не иска човек, то пак ще се прояви. Колкото и да рита човек, Бог все ще се прояви и чрез него. Наблюдавали ли сте какво правят с упоритите коне? Някой упорит кон рита, скача, дърпа се – не иска да го впрягат на работа. Обаче господарят му взема камшика, удря го и насила го закарва в разорана нива: да се подвижи там, докато се поумори, че тогава го използва за работа. В това отношение човешкото тяло представлява един такъв кон, на когото трябва да изпратят някаква болест: сърцебиене, гръдна болест, главоболие, разстройство в стомаха или друга болест, за да се укроти той и да тръгне на работа.

И тъй, основната задача на човека е да даде ход на Божественото в себе си и да го разработи. Много от съвременните християни са дали ход на Божественото в себе си, вследствие на което живеят добре. Практически те са разрешили този въпрос. Като ви се говори така, не считам, че нито един от вас не живее по Божествено и не изпълнява Волята Божия, но казвам, че ви трябва нещо повече от това, до което днес сте достигнали. Мислите ли, че това, което сте достигнали днес, е достатъчно, вие ще се спрете. Спрете ли на наклонена плоскост, на каквато се намирате сега, вие ще се търколите надолу. Всички хора се нуждаят от растене, от развитие, от разширение на душата и повдигане на духа. Човек не трябва да казва, че това, което има, е достатъчно. Ако някой мисли, че това, което днес има – било богатство, сила или знание, е достатъчно, той не разбира правилно въпроса. Той трябва да се обърне към Бога и да каже: „Господи, Ти можеш да ми дадеш, каквото искам, но да е или много, или никак. И после, след като ми дадеш това, което искам, и не го изпълня, да има поне за какво да ме бият и наказват.“ Щом дойдат наказанията, ти ще си кажеш: „Наистина, страдам сега, но има

защо. Бог ми даде дарби, таланти, добри условия, но аз не ги заслужих – нищо не разработих и не приложих в живота си.“ И така е всъщност: ако е въпрос да придобия богатство, поне голямо да бъде; ако е въпрос за знание, поне истинско, положително знание да имам; ако е за сила, поне силата ми да е голяма; ако е за сиромашия, поне голяма да е, че да я запомня и разбера веднъж завинаги. Смисълът на живота не се състои в придобиването на много големи работи, но в определената мярка за нещата. Смисълът на живота не се състои и в придобиването на големи богатства. И това е невъзможно. Защо? – Защото владееенето на големи богатства зависи от науката. Колкото по-учен е човек, толкова по-богат е той. Питам: защо впрягат коня в кола? – Да ни вози. Въз основа на този закон и ние трябва доброволно и разумно да служим.

Сега ще ви дам едно упражнение, но трябва да знаете, че при всяко движение вие се свързвате с теченията на Природата. Щом обтегнете ръката си и държите ума си концентриран, вие имате вече контакт с тези течения. И тогава, при всеки даден случай, вие можете да имате връзка или с електричеството на Земята, или с електричеството на Слънцето. При всяко обтягане на ръката вие можете да имате още контакт или със земния, или със слънчевия магнетизъм. Магнетизмът пък изобщо е свързан с праната, т.е. с жизнената енергия на Природата. Тъй щото при обтягане на ръцете и краката и при концентриране на ума човек използва жизнените енергии на Природата и той става здрав и силен. При халтаво държане на ръцете природните сили не могат да се използват.

Упражнение: Ръцете са вдигнати нагоре, добре обтегнати и с допрени краища на пръстите. Концентрирайте ума си и мислено насочете слънчевите енергии да минат през ръцете ви, да потекат по целия ви организъм. В това положение на ръцете си изговорете формулата: „Аз съм в хармония с Живата Природа. Нека Божественото благословение потече през мене!“ Ръцете се спускат надолу.

Едно трябва да се знае: всяко движение, което човек

прави, трябва да бъде точно определено и да съдържа в себе си известен смисъл. Обаче много хора правят безсмислени движения, които повече им пречат, отколкото да им помагат. Всяко движение има смисъл само когато е в съгласие със законите на Природата, които представляват нейният език. Човек може да хване ухото си и да каже, че това негово движение означава нещо разумно. Обаче това обяснение не е меродавно за самата Природа. Дали ще хванем ухото си отгоре, или отдолу, това има смисъл, но резултатите са различни. Изобщо има разумни, има и неразумни движения. Разумните движения представляват наука, към която някога хората ще се върнат. Върнат ли се днес, когато още не разбират нейните закони, те ще изпаднат в големи заблуждения и суеверия.

Някой казва например: „Играе ми лявото око, ще ми се случи нещо лошо.“ Друг казва: „Играе ми дясното око, ще ми се случи нещо добро.“ Тези обяснения не са достатъчни. Когато лявото око на човека играе, то иска да му каже: „Ти трябва да облагородиш сърцето си. Не го ли облагородиш, в него ще растат само треви и бурени.“ Когато дясното око на човека играе, то иска да му каже: „Твоят ум се нуждае от повече светлина: ако не придобиеш тази светлина, мисълта ти ще се изопачи.“ В подсъзнанието си вие носите науката за движенията, но външно още не сте я изразили. В движенията има разумност, те не са механически, както мнозина ги схващат. Казвате, че като играе лявото око, ще се случи нещо лошо. И така става. Като играе дясното око, ще се случи нещо добро. Така става. Като ви сърби дясната ръка, казвате, че пари ще давате. Като ви сърби лявата ръка, казвате, че ще получите пари. И така става. Значи има разумност в проявите на Живата Природа.

Аз превеждам: когато ви сърби дясната ръка, това показва, че при вас ще дойде някой добър човек, на когото трябва да направите една услуга, чрез която ще изявите Божията Любов. Когато ви сърби лявата ръка, това показва, че някой добър човек ще дойде при вас да ви помогне в нещо, а вие ще трябва да му благодарите, защото Бог го е изпратил при вас. Като ви сърби дясната ръка, вие казвате: „Откъде се намери този човек сега, да ми иска пари?“ Като ви сърби лявата ръка

и се надявате да получите пари, на същото основание трябва да кажете: „Откъде се намери този човек сега, да ми дава пари?“ Казвам: колкото вземането е хубаво, толкова и даването е хубаво. Писанието казва: „По-добре е да даваш, отколкото да вземаш.“ Такава е опитността на миналите векове. При съзнателното даване човек упражнява своята разумна воля. Обаче съвременните хора са обърнали този стих и казват: „По-добре е да вземаш, отколкото да даваш.“

Това са ред правила, които трябва да спазвате, ако искате да постигнете съвършенство. Човек трябва да изработи от себе си модел, от който и другите хора да се ползват. Мнозина говорят за Царството Божие, но не работят за неговото идване. Каквото говорите, трябва да го оправдаете. Иначе ще приличате на онзи турчин, който постоянно говорел за своите подвизи в Багдад. Той казвал: „Когато бях в Багдад, прескачах дълбоки трапове, широки по 10-15 метра.“ Като го слушали да говори така, казвали му: „И тук има такива дълбоки и широки трапове. Прескочи един от тях, да те видим как прескачаш.“ – „Не, само в Багдад мога да прескачам тези трапове, никъде другаде.“ И вие често казвате: „Като дойде Царството Божие на Земята, ще прескочим трапа.“ Не отлагайте работата за утрешния ден! Днес прескочете трапа, а не утре! Чуete ли Божия глас, още днес изпълнете Неговата воля. Не се съмнявайте, не се ожесточавайте, не отлагайте за утре!

Някои казват: „Не е дошло още времето за идване на Царството Божие на Земята.“ В 1905 г. в Англия се е образувало едно религиозно християнско общество, за задачите на което писали в няколко окултни вестници. Писано било за една опитност на една от членките в това общество. Тя дълго време се молила на Христа да ѝ се даде някаква дарба, с която да бъде полезна на своите ближни. Една вечер Христос ѝ се явил и ѝ казал: „Ще отидеш на еди-коя си улица, еди-кой си номер, при своята сестра, която назовал по име, и ще ѝ кажеш, че тя е определена да свърши работата, за която ти се молиш от няколко години насам.“ Тази християнка, членка на споменатото общество, като чула думите Христови, натъжила се малко, но рано сутринта отишла при своята сестра,

според посочения адрес, и предала възложената ѝ от Христа работа. Обаче сестрата веднага отговорила: „Тази работа не е още за мене. Аз не мога да я извърша.“ – „Добре, щом ти не можеш да я извършиш, аз ще се заема с изпълнението ѝ.“

Следователно всеки от вас може да бъде извикан на определена работа, която той трябва да извърши. Извърши ли тази работа, с това той изпълнява Волята Божия, за което ще получи и съответно благословение. Откаже ли се от възложената му работа, друг някой ще я извърши, но и благословението ще получи. Ние всякога трябва да изпълняваме Волята Божия и да Го слушаме. Като ви наблюдавам, у всички виждам добри желания, стремеж към изпълнение Волята Божия. Имате ли този стремеж, каквито и изпитания, колкото и падания и ставания да преживеете, вървете напред! Често нещата не стават, както ние желаем, не вървят по определения от нас път. Например някой ученик е учил урока си цяла нощ, наизуст го е научил, и си мисли, че сутринта, като го изпита учителят, ще получи шест. Обаче като го вдигне учителят, той се смути и отговори едва за три. Друг ученик е прочел урока си само веднъж, и сутринта, като го вдигне учителят му на урок, получи шест. Защо стават тези неща? Ние имаме същото положение, когато някой беден човек се моли по три пъти на ден, а получава храна само за обяд. Друг пък се моли само веднъж на ден, а получава много пари и живее богато. Първият е получил едва тройка, а вторият е получил шестица. Защо работите на първия не се уреждат, а на втория се уреждат? И псалмопевецът се озадачава от тези факти в живота и казва: „Онзи, който малко познава Бога, живее по-добре от мене.“ Когато псалмопевецът влезе в светилището, където животът му се развива добре, той разбира вече първите противоречия и казва: „Поставил ги е Господ на хлъзгава почва.“ Тъй щото, когато ученикът е прочел урока си само веднъж и учителят му е писал шест, с това той го е поставил на хлъзгава почва.

Казвам: всички имате възможност да преодолеете малките мъчнотии и препятствия, които ви се поставят на пътя. Тези препятствия са необходими, за да видите как Бог действа в света. Като влезете в света, добрият учител ще ви пише

първо единица, втория месец ще ви пише двойка, третия месец – тройка, четвъртия месец – четворка, петия месец – петица, шестия месец – шестица. Като съберете последователно всички тия числа, ще получите числото 21. Като разделите 21 на 6, ще получите $3 \frac{1}{2}$. С такава бележка вие минавате в по-горен клас. Това се отнася само за първите шест месеца. Вторите шест месеца положението ще се подобри. След една година положението ще се подобри още повече. Колкото повече време минава, и положението става все по-добро. Когато ученикът започне училището с единица, с това учителят иска да му обърне внимание на единицата като на най-важна величина в живота, чиито свойства той непременно трябва да научи. След това двойката ще дойде и ученикът ще започне да плаче. Двойката е хубаво нещо, защото тя показва, че само с два вола може да се оре. Ако става въпрос за коне, човек може да впрегне само един кон в колата си и по този начин да преживее. Оттук виждате, че единицата не е опасна величина. Когато учителят пише единица на някой ученик и той се обезсърчи и каже, че от него нищо няма да излезе, той не разбира закона на единицата.

Казвам на този ученик: „Впрегни единицата, т.е. своя кон, в колата и гледай си работата!“ Ако имаш два мършави коня, какво ще правиш с тях? Пусни ги на паша и след като се изхранят и засилят, впрегни ги на работа, за да преживееш заедно с тях. И тъй, числата изразяват сили в Природата. Ако човек може да впрегне единицата, двойката и другите числа на работа, той ще може да се ползва от тях. Числата са още и символи, които съдържат известни подтици в себе си. Живата Природа дава тия символи и на млади, и на стари, за да си послужат с тях при разрешаване на елементарните житейски въпроси. Изобщо Природата започва с най-простата, с най-елементарната величина. Дойдем ли до духовния живот, и най-ученият човек започва с най-елементарните величини. Някой професор може да е завършил четири факултета, но от кроене, от шивачество например той нищо не разбира. Каквото майсторът каже, това ще бъде меродавно за професора. Царят управлява цял народ, но като заболяе, сам не може да си помогне. Той веднага вика лекар, и каквото

лекарят каже, това царят върши. Лекарят казва: „Ще лежите постоянно на легло, ще вземате всеки час по една лъжица лекарство.“ И царят изпълнява. Щом царят стане от леглото си, той пак е господар.

Често в живота си ние се натъкваме на изключителни случаи, които трябва да разрешим правилно. Затова от всички се изисква благоразумие. Тези изключителни случаи се дължат на това, че Бог, или Живата Природа, ни подлагат на известна дисциплина, на която безусловно трябва да се подчиним. Това положение трае кратко време. Щом се подчиним на тази дисциплина и я приемем без протести, и свободата ни се връща. Това е наука, която ще ни покаже начин как да живеем правилно в този сложен Божествен живот. На Земята живеят същества от разни еволюции, с разни стремежи, и ние трябва да се хармонизираме с тези същества. Защо? Защото ние сме свързани с всички тия същества като проявления на Бога. Понякога хората, като не разбират Божествения път, влизат в стълкновение с Божията воля и по този начин сами се спъват.

И тъй, най-първо ще си кажете: „Бог трябва да живее в мене. После аз трябва да живея в Бога. Щом Бог живее, щом аз живея, и моите ближни ще живеят.“ Съзнавате ли това, няма сила в света, която може да ви пречатства. Това е, защото вие вървите по един закон, на който нищо не може да пречатства. Обърнете ли този закон и кажете: „Първо моите ближни живеят, после аз живея и най-после Господ живее“, законът вече няма никаква сила. Разумният ученик трябва да прилага този закон в първия му смисъл. В това се състои Волята Божия. Изпълните ли този закон, и Божието благословение ще дойде върху вас. Дойде ли Божественото у човека, той вече не мисли за дребни работи. Той мисли само за Божественото, което се развива в хубост и великолепиe. След това в Божественото възниква и животът на отделния човек – като оазис всред безводната пустиня. Разбере ли и своя живот, най-после човек вижда и отношенията, които има към своите ближни.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

ЗДРАВΟΣЛОВНИ УСЛОВИЯ

*Двадесет и втора лекция
28 април 1926 г.*

ЗДРАВΟΣЛОВНИ УСЛОВИЯ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

За следващия път пишете върху някоя свободна тема, по вътрешен избор. Като пишете темата, не се мъчете да измисляте това-онова, но постъпвайте като естественика, който изучава минералите, растенията и животните. Като пътува по планинските места, той се вглежда в камъните и ги изучава. Щом намери някой хубав скъпоценен камък, той го взема, разглежда свойствата му и се произнася за него. Той вече може да говори за него като за познат минерал. По същия начин и вие правете: не пишете върху даден въпрос, докато в съзнанието ви не се роди някаква красива мисъл. Много хора обичат да си служат с чужди мисли по известни въпроси. Такива мисли има напластени в ума на човека от неговото минало, които някога са били ценни, но днес не струват нищо. Има стари мисли, чувства и желания, много от които не струват нищо. От тях именно се зараждат всички наслоявания, всички болезнени състояния в организма на човека.

Някои от учениците в Школата мислят, че много знаят. Наистина, те знаят много неща, но трябва да имат предвид, че ние още не сме засегнали най-важните и основни въпроси. Тези въпроси се предшества от опити. Питам: колцина от вас имат търпението на знаменития гръцки философ Епиктет², който бил зле третиран от своя господар? Господарят му често се сърдел, карал му се, като при това го натискал силно по крака. Той особено се дразнел, когато виждал как Епиктет понасял спокойно, с пълно самообладание и търпение, всички негови хули. Епиктет от време на време само му казвал: „Господарю, ти можеш да се отнасяш с мене, както искаш, но не натискай крака ми така силно, защото може да се счупи, и после ти сам ще съжаляваш, че не ще мога да ти

служва, както трябва.“ Обаче господарят му продължавал да се отнася с него, както и по-рано. Един ден, както бил разгневен, така силно натиснал крака на Епиктет, че го счупил. Пак тъй спокойно, с пълно самообладание, Епиктет му казал: „Нали те предупреждавах, че ще ми счупиш крака?“ Заради неговото голямо самообладание господарят му го освободил от служба. Оттам насетне Епиктет се прочул като знаменит философ.

Казвам: съществата от Невидимия свят постоянно ви наблюдават. Те имат хиляди и милиони очи, с които следят всички ваши действия. Учените казват, че някои бръмбари имали по 25 000 очи. Има светии пък със 100 милиона очи. Можете ли да си представите какво нещо са тези светии? Разбира се, това се отнася до същества с висока, напреднала култура. Съвременните хора например имат само по две очи. Ще кажете: „Не е възможно човек, бил той даже светия, да има повече от две очи.“ Това е символистичен израз на речта, но не и действителен. Питам: как е възможно тогава хиляди лъчи да се събират в един фокус? Вие знаете, че има огледала, едни от които събират лъчите – събирателни, и други, които ги разпръсват – разсейващи. Вие изучавали ли сте въпроса по какъв начин именно лещата може да събира лъчите, когато всъщност те вървят паралелно? Съвременните физици говорят само за способността на лещите да събират и да разпръсват лъчите, но как става това, те нищо не обясняват. Да се казва, че човек може да събира лъчите с ръце, това разбирам – той поне е живо същество; обаче да се казва, че леща може да събира и да разпръсва лъчи, това не разбирам. Преди всичко странно е как е възможно мъртво тяло, каквото е лещата, да събира и да разпръсва лъчи?

Много от съвременните учени искат да подчинят Природата на себе си, да впрегнат силите ѝ и да ѝ заповядват. Човек може да заповядва на Природата само при три условия: най-първо сам той трябва абсолютно да се подчини на закона на Любовета; след това той трябва абсолютно да се подчини на закона на Мъдростта, и най-после той трябва абсолютно да се подчини на закона на Истината. Подчинява ли се сам

той на тези закони, ще може да заповядва и на Природата, колкото и когато иска. Не се ли подчинява човек на тези закони, тогава той ще бъде подчинен от Природата, и то по всички правила и методи, с които тя разполага. Тя ще го хване с щипците си, ще го свали до дъното на ада, където ще го прекара през всички свои гърнета. Природата има милиони гърнета и реторти, през които прекарва всеки човек, който иска да ѝ заповядва. Там тя ще го държи с милиони години, докато го възпита. Не мислете, че Природата е слаба, мекушава майка. Ако тя прекарва ангелите през такива реторти, колко повече ще прекара хората! Ония ангели, които не се подчиняват на нейните закони, тя по същия начин, както и хората, ги прекарва през своите реторти: не за да ги мъчи, но да ги учи на ум и разум. Тя ги учи как да заповядват и как да слугуват. В Природата съществува пълен ред и порядък. Тя не търпи безредие, вследствие на което всеки, който се опитва да наруши с нещо реда ѝ, строго се наказва.

Когато хората грешат, те нарушават законите на Природата и се крият – не искат другите хора да знаят, че са сгрешили нещо. Казвам: правилно е Бог да не знае, че вие грешите. Аз бих желал Бог да не знае, че вие грешите. Щом Бог не знае вашите грехове, това показва, че вие сте праведни хора. Ако хората живеят чист и свят живот, Господ няма да знае техните грехове. Ученикът трябва да дойде до положението да не греша, а не да се крие от хората и от Бога. Ученичеството не се състои само в посещаване на лекциите на учителите и развиване на теми. Ако е така, тогава това става и в църквите. Отивате в една църква, там някой проповядва за отношенията между снаха и свекърва. Няма защо да се разисква върху този въпрос. Вижте как се разрешава този въпрос в практическия живот. Ако снахата е по-силна, тя набива свекърва си и въпросът се изчерпва. Отивате в друга църква, там се говори за пътя от Небето до Земята. Всички се интересуват да чуят нещо за този път. Отивате в трета църква – там разглеждат стиха, върху който е говорил апостол Павел: защо мъжете носят къси, а жените дълги коси? Той е казал: „Мъжът, който носи дълга коса, той е безчестен.

Жена, която има къса коса, тя е безчестна.“ Мъжът трябва да носи къса коса, а жената – дълга.

Природата не обича еднообразието. Късите коси съдържат електричество, а дългите – магнетизъм. По този начин между мъжа и жената ще става правилна обмяна на силите, които те съдържат. Ако мъжът и жената носят дълги коси, между тях не може да става правилна обмяна. Затова именно Павел казва, че жените трябва да носят дълги коси, а мъжете – къси. Този въпрос се решава от психофизиологически причини, а не от модата. Ако се разглежда този въпрос буквално, защо рисуват Христа с дълга коса? Пророците с къси коси ли ходеха? Светиите с къси коси ли бяха? Много от тях не се подчиняваха на правилото, че мъжете трябва да носят къси коси. Мъжът и жената са принципи, те не са само форми. Щом е така, този въпрос трябва да се разглежда принципиално, а не по форма. Главният въпрос обаче се състои в следното: къси коси ли трябва да носим, или дълги? Човек може да носи и дълги, и къси коси. Който иска да развива ума си, при известни условия той може да носи къси коси. Има периоди в живота на човека, когато той трябва да носи къса коса; има периоди в живота му, когато той трябва да носи дълга коса. Това нещо особено много се спазва у българите. Докато българинът е млад, той бръсне мустаците си, реже косата и брадата си. Щом дойде на възраст от 40 години нагоре, той устройва угощение, поканва на него своите роднини, и от този ден си оставя дълга брада и коса. Това е български обичай, който почива на разумни закони. Дългите коси говорят за здравословно състояние на организма.

Колкото кръвта на човека е по-чиста, а организмът – по-здрав, толкова и мисълта се развива по-правилно. При болезнено състояние на организма мисълта не се развива правилно. Когато някой човек става нетърпелив, в кръвта му се явяват чужди вещества. Най-първо трябва да се създаде психофизиологическа наука за здравословното състояние на човека, за да се знаят причините на всички негови прояви. По този начин ще се различават здравословните от болезнените състояния. Например здравословно състояние е желанието

на човека да учи. Болезнено състояние у човека е мисълта му, че всичко знае. Необходимо е човек да учи! При това естествено е, когато научи нещо ново, да се радва. Болезнено състояние е, когато някой, като напише няколко стихотворения, ходи тук-там да ги чете, да иска хората да се произнесат за тях. Това положение е еднакво с положението на онзи човек, който има цирей и ходи от лекар на лекар да показва цирея си, да иска съветите им. Здравият човек не пита как трябва да се живее. Само болният пита как трябва да се живее. Поетът пита: „Хубаво ли е моето стихотворение?“ Питам: ако ти сам не знаеш, че това, което си написал, е хубаво, кой друг ще знае? Някой писател пише нещо и пита: „Вярно ли е това, което съм написал?“ Ако ти не знаеш дали това, което си писал, е вярно, кой друг ще знае?

И тъй, ще знаете, че Бог е Бог на мира, на вечната Светлина, на вечната радост и веселие. Когато някой човек скърби, той мисли, че и Небето е скърбно като него. Той казва: „Господ не вижда ли, че аз съм скръбен?“ Бог не се занимава с вашата скръб. Като види някой скръбен човек, Той го запитва: „Какво ти липсва?“ – „Гладен съм.“ Господ се обръща към своите помощници и им казва: „Дайте на този човек да яде!“ – „Господи, нахраних се, но пак съм тъжен.“ – „Какво още искаш?“ – „Трябват ми 50 000 лева, за да си направя една малка къща.“ – „Дайте му 50 000 лева!“ – „Господи, сега съм още по-тъжен.“ – „Защо?“ – „Жена ми умря.“ – „Дайте му друга жена!“ – „Много съм натъжен, детето ми умря.“ – „Дайте му друго дете!“ – „Господи, още едно нещастие ме сполетя: бях професор, но ме уволниха.“ – „Назначете го отново на същата служба!“ Както виждате, щом ви задоволят в това, което ви липсва, и скръбта ви изчезва. Питам тогава: вашите скърби съществени ли са? Не са съществени. Дойде някой при мене и се оплаква, че го обидили, казали му, че не живее според законите на Божественото учение. Казвам му: „Както ти живееш, няма подобен на тебе.“ Той се зарадва, казва: „Значи това, което говорят другите за мене, не е вярно.“ Казвам: ако този човек не ти е казал истината, той трябва да се разкае, но ако ти, като се оплакваш, не говориш истината,

ти трябва да се разкаеш. – „Ама защо трябва да казва така за мене?“ Казвам: ако ти намираш, че този човек, като те обижда, не постъпва правилно, и ти не постъпвай като него. Извлечете поука от неговата постъпка и не правете като него.

Ученикът трябва да се учи от всичко, което среща в живота си. Това значи будно съзнание. Имате ли будно съзнание, вие ще дойдете до положението, когато ще ви поверят големи задачи и длъжности. Само по този начин ще добиете свободата, която днес очаквате, като казвате: „Ние трябва да бъдем свободни!“ Не е лесно човек да бъде свободен. Даже и пророците в миналото не са били абсолютно свободни хора. Например за пророк Елисей се казва, че като го видели децата, започвали да викат подир него: „Плешивия, плешивия!“ За да се освободи от техните подигравки, той измолил Небето да изпрати някакво наказание върху тези деца. Не е лесно да носиш подигравките на хората. И светиите на времето си са били подигравани. Не е благороден човек онзи, който обича да се подиграва. Затова подигравките трябва да се избягват. Турците по този случай имат една поговорка, смисълът на която е следният: „Не се смей на погрешките на хората, защото те ще дойдат и до твоята глава.“ Видиш ли някаква грешка някъде, кажи: „Бог да ме пази от подобно нещо!“ Ако някой мъж и жена не живеят добре помежду си, кажи: „Бог да ме пази от подобно нещо!“ Не казвай, че те са глупави, не се смей на погрешките им, защото няма да мине дълго време, и същото нещо ще се стовари върху главата ти.

Как ще отговорите на въпроса: защо човек се ражда, расте, развива се, остарява и умира? Вие ще кажете, че след като човек мине през фазите на растене, развитие и остаряване, най-после той трябва да умре, защото е грешил в своя живот. Този отговор не е правилното разрешение на въпроса. Ако вашият отговор е верен, тогава защо умират малките деца? Ние виждаме, че еднакво умират и младите, и старите хора. Питам тогава: защо се ражда човек? Човек се ражда, за да изучава Великия закон на самопожертването. Някога човек е бил щастлив, горд, с високо мнение за себе си, голям философ, и затова Бог го е изпратил на Земята да учи закона на

самопожертването: да се смири, да стане толкова малък, че да се събере в една микроскопична клетка. Смири ли се човек веднъж, оттам насетне той ще почне да учи и да прилага великите уроци на живота.

Днес много неща са излишни за човека. Той трябва да се откаже от излишните, от ненужните работи. Ако Бог поставя човека в такава малка форма, каквато е клетката, и от това му положение изкарва велик философ, защо му са нужни големите работи? Когато Бог работи, от малките неща Той може да изкара велики работи. Когато човек работи, и от най-големите неща нищо не излиза. Например някой голям, виден философ може да напише сто тома, които нищо да не струват. Според мене истински философ, писател или поет е този, който сам представлява написана книга. Не представлявате ли вие сами написана книга, от която хората, като четат, да се учат, всичко друго, което на хартия сте написали, след вашето заминаване от този свят ще остане на Земята, където след години ще изчезне, ще се заличи. Това, което човек пише, трябва да бъде написано вътре в него, че като отиде на онзи свят, ангелите да дойдат при него, да отворят написаната книга и да четат от нея. Питам: колцина от вас сте такава написана книга? Апостол Павел казва, че е написан свидетел. Че не сте написани книги, не е грях, но идеалът ви трябва да се свежда към това – всеки да бъде написана книга. В тази книга трябва да са писали най-великите духове, ангели, светии, които са минали през вас. Щом сте написана книга, от нея можете да правите колкото искате съчетания. В нея ще намерите и проза, и поезия, и музика, и изкуство – всичко, каквото пожелаете. Така трябва да разбирате нещата – и млади, и стари. В това се състои великата философия на живота.

Време е вече да се простите с миналото. Не го забравяйте напълно, защото от него сте научили много неща, но оставете го настрана и внесете в живота си нещо ново. Представете си, че ви донесат пълнен чувал със сушени плодове: ябълки, круши, череша, вишни, сливи и др. В това време излизат пресните, нови плодове, току-що узрели. От кои плодове

предпочитате да ядете: от сушените или от току-що узрелите? Разбира се, че ще предпочетете пресните плодове пред сушените. Сушените плодове имат смисъл само тогава, когато няма пресни. Тогава дори те са благословение за човека, ако ги има. Излязат ли обаче пресните плодове, те са за предпочитане пред сушените.

Ако разбирате нещата по този начин, вие сте разумни хора и ще живеете в разнообразието на живота. Не ги ли разбирате така, вие ще живеете в пълно еднообразие, където преобладаващо влияние има положителното електричество. Вие знаете от физиката, че когато се срещат само положителни електричества, настава отблъскване. В това отношение, като ви наблюдавам, виждам, че много от вас са станали еднообразни, вследствие на което взаимно се отблъскват, не можете да се търпите. Разнообразие е нужно на хората! Например разнообразие има в следните постъпки на хората. Представете си, че се съберат трима поети, но единият от тях знае да свири, а другият знае да рисува. Първият започва да чете някои от своите стихотворения. Другите двама го слушат. Вторият поет няма да чете свои произведения, но ще вземе цигулката си и ще изсвири нещо хубаво. И третият поет няма да чете свои работи, но понеже знае и да рисува, той ще вземе четката и ще нарисува набързо някоя хубава картинка. Рекат ли и тримата да четат произведенията си, колкото и хубави да са те, с това ще създадат голямо еднообразие помежду си. Резултатът на това еднообразие ще бъде отблъскване, отдалечаване. За всички хора в света има определено място и определена работа, която всеки трябва да извърши. Намерят ли хората своите места и своята работа, те винаги ще живеят в пълно разнообразие. Да работите за себе си, т.е. да задоволите себе си, това е едно от здравословните състояния за човека. Да се стремите хората да задоволите, това е болезнено състояние.

И тъй, като дойдете следващия път в клас, от всинца ви искам да имате в торбите си пресни, узрели, току-що откъснати плодове – ябълки, круши, грозде, сливи и др. Старите торби със сушени плодове оставете настрана. Те вече не тряб-

ват. Ще кажете: „Изтълкувайте ни това нещо!“ Няма какво да го тълкувам. През цялата седмица мислете по този въпрос, че като дойдете следващия път в Школата, торбите ви да бъдат пълни с пресни узрели плодове, а не със сушени. Никой да не дохожда с празна торба! Който носи празна торба, той е опасен човек. Това значи: всеки, на когото умът и сърцето са празни, той е опасен човек. Всеки човек, на когото умът е пълен със светли идеи, а сърцето – с възвишени и благородни чувства, той е благороден, разумен. Може ли човек с празна кесия да влезе в някакво търговско предприятие или сдружение? – Не може, разбира се. Аз мога да ви дам хиляди примери от живота, за да видите, че навсякъде се изисква пълнота. Главата на човека трябва да е пълна с възвишени и светли идеи, че където мине, всички да му се радват.

Сега, като развивам този въпрос пред вас, не вземайте отрицателната му страна – да мислите, че вие нямате нищо в себе си, че сте с празни глави и сърца. Не, с това аз подразбирам следното: ако имате чешма, през която тече хубава вода, но чувате, че нейде наблизо има още по-хубава вода, не щадете труда и средствата си, прекарайте в двора си още една чешма – от по-хубавата вода. Чувате ли, че има още по-хубава и от нея, опитайте я, и ако се уверите, че наистина е по-хубава, прекарайте в двора си и трета чешма, от която да черпите още по-хубава вода. Ще кажете: „Какво да правим с тези три чешми в двора си?“ Щом са много за вас, дайте първите две на съседите си, които нямат нито една. Нека те се ползват от водата на тези чешми. Сега вие имате една чешма в двора си, останала от дядо ви и от баба ви, и казвате: „Свещена е тази чешма!“ – Не е свещена тя. Човешките работи не са свещени. Свещени неща са само тези, които излизат от Бога и в които няма нито измяна, нито промяна. Свещени неща са тези, които Бог сега създава. Старите неща, които някога са били святи, а днес са вече износени, развалени, не могат да бъдат святи.

Днес всички религиозни хора се хвалят с Христовия кръст. Питам: този кръст спаси ли света? И апостол Павел е писал много велики, свещени неща, но къде са те днес?

Някои от тях изнесоха пред света, а повечето скриха. Един ден ние ще извадим всичко онова, което Христос, както и апостол Павел, са писали. Много от апостолските послания са скрити, но някога те ще излязат налице. В Бога всичко е записано, Той държи сметка за него. Тези послания, които са скрити, ще се дадат някога на разумните, на готовите ученици. Как ще им се дадат? – Във време на сън. Някоя вечер ще им дадат да прочетат тези послания и на сутринта, като се събудят, те ще си спомнят цели пасажии от прочетеното през нощта и ще го възпроизведат. Който е готов за тази работа, той ще може да чете и самите послания.

Упражнение: Ръцете напред, с дланите навътре. Ръцете пак напред, но с дланите навън. Ръцете настрани, нагоре и пак напред. Когато изнасяте ръцете напред, първо дланите ще бъдат навътре, а после навън.

Когато поставяте ръцете си напред, с дланите навън, това движение влияе върху лицето ви – става обмяна между енергиите на ръцете и тези на лицето и главата. Дланта на ръката е отрицателна, а горната част – положителна. Когато поставите ръцете на гърдите си, с дланите на тях, става обмяна между енергиите на ръцете и тези на гърдите. По този начин се уравновесяват силите в организма. Когато човек заболее, той се пипа по главата, по лицето, по гърдите. Защо прави това, и той сам не знае, но изпитва известно облекчение. Значи по един несъзнателен начин човек може сам да си помага. Обаче той трябва да знае методи и начини за лекуването си, за възстановяване на здравословното състояние на своя организъм. Знае ли тези методи за лекуване, той ще си служи с тях, като приложи вярата, но не вярвания и суеверия. Има начини, чрез които Божествените закони могат да се турят в действие. Ръцете например представляват два полюса, през които Божествените енергии минават. Според вас коя от двете ръце е катод и коя – анод? Това са въпроси за учени хора. През лявата ръка на човека преминава светлината. Каква енергия минава през дясната ръка, не се знае точно. Знае се само, че енергията на дясната ръка се прелива в лявата. Засега само лявата половина на мозъка е

в действие, а дясната половина е в запас, в почивка. В нея се събират излишното количество електричество, магнетизъм и ред още сили. В това отношение дясната страна на мозъка представлява само един трансформатор. В бялото вещество на човешкия мозък се прекръстосват много сили, които работят за съграждането на човешките мисли и чувства.

Изпейте упражнението *Махар Бену Аба!*

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

УСЛОВИЯ ЗА ОБИКНОВЕНИЯ И ЗА РАЗУМНИЯ ЧОВЕК

*Двадесет и трета лекция
5 май 1926 г.*

УСЛОВИЯ ЗА ОБИКНОВЕНИЯ И ЗА РАЗУМНИЯ ЧОВЕК

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Ако умножите 2×2 , колко ще получите?

Отговор: *Четири.*

Какво ще получите, ако съберете на две места по двама души? Какво действие ще извършите, ако умножите две ябълки по още две?

Отговор: *Умножение.*

Тъй щото 2×2 и $2 + 2$ дават един и същ резултат. Два камъка по още два колко правят?

Отговор: *Четири камъка.*

Да смятате по този начин, това не е знание. Това е обикновена математика. Вие трябва да минете от обикновената към живата математика, т.е. към математиката на живите числа.

Да допуснем, че искаме да съберем двама души на едно място. Какво ще получим, ако съберем тези двама души? В какво отношение двама души могат да се съберат? Представете си, че двама учени от Америка и двама от България тръгват за някаква научна експедиция. Всъщност колко души имате?

Отговор: *Четирима.*

Значи числото четири е резултат. На какво е резултат числото четири? Какво могат да направят тия четирима учени хора? Ако те са астрономи например, каква работа могат да свършат? Тази мисъл е малко отвличена, но може да се вземе в конкретна форма, по-близка за разбиране. Да вземем например на четири места по един конец и да ги съберем: $1 + 1 + 1 + 1 = 4$. Какво ще стане с тези четири конца, ако ги усучете заедно? Ще се получи един конец със сила, четири пъти по-голяма от тази на единия. Как ще проверите това?

Ако с единия конец например вдигнете тежест от един килограм, тогава с четири пъти по-дебелия конец ще трябва да вдигнете тежест от четири килограма. Опитът ще покаже дали това е така.

И тъй, когато говорим за разумен човек, разбираме здрав човек, здрав конец, който не се къса. Разумният конец, като усети, че почва да отслабва вследствие на тежкия товар, веднага вика на помощ друг разумен конец. Ако тия два конца забележат, че отслабват от тежестта си и могат да се скъсат, викат на помощ трети разумен конец. Ако трите заедно потслабнат, викат на помощ четвърти, пети и т.н. Обаче разумните конци никога не се изненадват от външните условия, вследствие на което не могат да се късат. Следователно, колкото повече мъчнотиите се увеличават, толкова повече разумните конци се събират заедно и стават по-силни. Тогава какво показват дебелия въжета? Дебелия въжета показват, че външните условия са били неблагоприятни за тях. Тънките въжета показват, че външните условия са били благоприятни за тях. Ако конците в някоя държава са дебели като гемиджийски въжета, това показва, че хората в тази държава не са много културни. Тяхната култура е култура на „дебелия въжета“. Мислите ли, че като влезете в ангелския свят, ще намерите въжета, дебели като гемиджийските? В ангелския свят няма следа от въжета. Ангелите шият с много малки игли. Те не се нуждаят от въжета. Достатъчно е да бутнат някое малко бутонче, за да дигнат с него тежест, каквато искат. Силите, с които те действат, са живи.

Казвате: „И ние искаме да живеем между ангелите – като тях.“ Който иска да живее между ангелите, той трябва да се освободи от своите слабости като гордост, тщеславие и ред други пороци. Например някой казва: „Аз не мога да се примиря с едн-кого си.“ Казвам: който не може да се примири с хората, той не може да служи на Бога. Защо? – Защото хората са излезли от Бога. Следователно, ако се опълчите срещу един човек, вие се опълчвате против Бога. Когато Бог въстава против някаква погрешка или някакво престъпление, опълчете се и вие тогава. Писанието казва: „Когато Бог

любви, и вие трябва да го любите.“ Човек трябва да създаде в себе си положителна философия, с помощта на която да съгради един устойчив характер. Който не може да се отрече от своя егоизъм, той няма достойнство. Човек трябва да побеждава вътрешните спънки и противодействия.

Питам: по колко пъти на ден човек трябва да прощава? В Писанието е казано, че човек трябва да прощава на брат си 70 пъти по седем на ден. Той трябва да търпи, да прощава, ако иска да не вкисва. Може ли да се нарече истински проповедник този, който вкисва? Може ли да се нарече ученик този, който вкисва? Вие, като ученици, трябва да имате правилна връзка помежду си. Външно вие може да спорите помежду си, но в душата ви не трябва да съществува абсолютно никакво раздвояване. Изпитания, смущения могат да дойдат отвън, но съзнанието на човека трябва да бъде винаги будно. Когато някой се вкисне, Бог ще го изнесе на повърхността, вън да седи. Когато се разкае, Бог ще каже: „Повикайте това дете вътре!“ Той ще го повика при Себе Си и ще го запита: „Синко, разбра ли сега смисъла на живота?“ Ако можеш да служиш разумно, ще влезеш в Школата.

И тъй, докато ученикът е в училището, той има задължения. Щом свърши училището и влезе в живота, той придобива вече права. Единственото право на ученика е да учи. Учи ли, има право; не учи ли, той няма никакво право. Единственото право на учителя в училището е да преподава. Преподава ли лекциите си, както трябва, разбира ли предмета си, той има право. Не преподава ли предмета си, както трябва, той е лишен от всички права. Ако учителят знае предмета си, учениците му го преценяват добре и казват: „Нашият учител преподава добре предмета си.“ Правото на учителя е да знае. Правото на ученика е да учи. Това е най-простото определение за правата на учителя и на ученика. Който мисли, че знае повече от учителя си, той трябва да излезе вън от училището, да придобие права.

Някой казва: „Толкова години вече уча, но какво особено научих?“ Представете си, че някой придобие знание да носи Земята на гърба си или да копае злато от земята. Какво ще

спечели от тези свои знания? Той ще бъде най-богатият, но и най-нещастният човек в света. Мозъкът на този човек не ще бъде в състояние да издържи на голямото външно и вътрешно напрежение, пред което ще се намери. Златото е живо. То ще погълне целия живот на човека, ще го подчини и ще го направи нещастен. Хората ще го почитат, ще го уважават заради златото, но не и за самия него. Този човек ще се почувства отдалечен от Бога, от ангелите, от добрите хора, от цялото човечество, и ще остане сам в света, като сух клон от някое дърво. Такова е положението на богатите хора. Някой казва: „Аз да съм богат, че каквото ще да бъде положението ми.“ Богат човек е само онзи, който има богата душа, богат ум, богато сърце и силна воля. Има ли това вътрешно богатство в себе си, той ще придобие и външно богатство като благословение, като резултат на вътрешното. Няма ли богат ум, богато сърце, богата душа и силна воля, външното богатство е нещастие за него. Тъй щото, искате ли да бъдете богати, започнете отгоре – с богатството на душата. Запитайте се имате ли този капитал в себе си. Ако го имате, търсете тогава външното богатство. Това е истинската философия на живота.

В Окултната школа е забранено да се говори за недъзите на учениците. Там оставят всеки да изпие чашата до дъното, сам да се учи. Този е един от методите в Школата. Когато учителят види, че някой ученик прави погрешки, той го погледне само, поусмихне се и казва: „Върви напред, не бой се, ще си научиш урока!“ Щом ученикът изпие чашата до дъно, той се връща пак в правия път. Обаче когато учителят си служи със закона на Любовта, той обръща внимание на погрешките на своите ученици, за да намали техните страдания. Този метод се прилага само по отношение на разумните ученици.

Казвам: едно от важните правила за живота е да не се стремите да бъдете добри, но да се стремите към разумен живот. Добродетелта е Божествено качество, тя ще дойде сама по себе си. Разумният живот съставлява база за проявление на Доброто. Когато казваме, че трябва да се живее добре, ние

имаме предвид живота на миналите поколения, който представлява материал за обработване. У човека се крият сили, които са в заспало състояние, и той трябва да работи за тяхното пробуждане и правилно използване. Когато човек се обърне към Бога, у него се събуждат всички спящи сили и способности.

Питам: как се познава, че някой човек се е обърнал към Бога? Един от признаците, по който се познава, че човек се е обърнал към Бога, е неговата готовност да пожертва за Бога всичко, каквото има. Кажете ли, че дава само 10 000 от цялото си богатство, този човек още не се е обърнал към Бога. Това показва, че този човек иска да влезе в Царството Божие по лесния път. По същия начин и много от учениците искат да влязат в Школата по най-лесен начин. Едно трябва да знаете: който иска да влезе в Царството Божие, той трябва да мине непременно през тясната врата. Дойде ли пред тази врата, той трябва да каже: „Господи, всичко, каквото съм придобил от вековете, полагам пред Твоите нозе и съм готов да извърша Твоята воля.“ Този човек се е обърнал към Бога. Кажете ли той, че дава само половината от своето богатство за Бога, и Бог толкова ще му даде. Значи рече ли човек да пожертва живота, богатството си и всичко, каквото е придобил, за Бога, той вече се е обърнал към Него не на думи, но дълбоко в себе си. Човек не трябва да убеждава хората да вярват в Бога, но себе си трябва да убеди. Не убеди ли себе си, той никога не може да убеди хората. Когато някой ви говори Истината, възвишеното Аз казва: „Така е.“ То абсолютно се съгласява с тази Истина.

И тъй, ще знаете: не се влиза лесно в Царството Божие. Христос е казал: „Ако не вдигнете кръста си и не тръгнете след Мене, не може да влезете в Царството Божие.“ Какво нещо е кръстът? Да вдигнеш кръста си, това подразбира да понесеш всички страдания, гонения, поругания, укори, безчестия, несгоди все за Името Божие – без да роптаеш, без да съжаляваш, че си тръгнал по този път. Какво по-голямо страдание от това, да правиш добрини на хората, да служиш на ближния си безкористно и с любов и в резултат на всичко

това да те разпнат на кръст? Какво по-голямо страдание от това, да бъдеш пренебрегнат от всички хора, да бъдеш изпъден от дома на баща си и майка си и да нямаш де глава да подслониш? Дойде ли човек до това положение, няма друг път за него, освен да се обърне към Бога. Той ще каже: „Господи, всички ме изпъдиха, всички ме пренебрегнаха, но Ти ще ме приемеш. Аз възлюбих хората, но те ме изпъдиха. Всичко трябваше да изгубя, за да Те намеря. И сега, когато съм пред Тебе, моля Те, приеми ме и ме благослови!“ Това е кръст. Някой казва: „Голям е моят кръст.“ – Какъв е твоят кръст? – „Цели 36 часа не съм ял.“ – Това е малко кръстче. Друг някой казва: „Снощи ядох само сух хляб.“ – И това е малко кръстче. – „Нямам обуца, бос ходя.“ – И това е малко кръстче. – „Нямам нови дрехи.“ – Това е още по-малко кръстче. Ако се заемете да претеглите тези кръстчета, знаете ли колко малко ще тежат? За да се приготвят нашите копринени дрехи, знаете ли колко буби са пострадали? За да се изтъкат нашите памучни и вълнени дрехи, колко памук, колко вълна от овцете се е употребила? Обаче когато хората живеят правилно и служат на Бога, всички тия жертви са оправдани. Тогава и бубите, и памукът, и овцете – всички се радват. Не живеят ли разумно, не служат ли на Бога, всички жертви отиват напразно.

Аз ви говоря това, понеже искам да ви предпазя от излишни страдания. Много от вас сте добри, но достатъчно е да дойде някаква малка причина отвън и да развали доброто, хубавото у вас. Казват, че мухите развалят доброто миро. Една муха е в състояние да развали мирото. Затова казвам: затваряйте херметически мирото си, за да не влезе в него някоя муха! Това подразбира: пазете душата си, за да не влезе в нея някакво горчиво чувство. Кой е коренът на всички злини? Коренът на всички злини е сребролюбието, коренът на всички злини е тщеславието, коренът на всички злини е гордостта, коренът на всички злини е гневът, коренът на всички злини е съмнението, коренът на всички злини е безверието. Апостол Павел казва: „Коренът на всички злини е сребролюбието.“ Луната е свързана със среброто. Много хора обичат да

наблюдават Месечината, но тя събужда злото в душата на човека. Защо апостол Павел казва, че коренът на злото е сребролюбието, а не любовта към желязото например или към златото? Освен това той казва, че двоеумният човек е непостоянен във всичките си пътища. В това отношение Луната е символ на двоеумния човек. Луната е много непостоянна в своите проявления. Тя е причина за големи пертурбации в Природата. Много хора са удавени от приливите и отливите, които стават в моретата. Тези приливи и отливи се дължат на влиянието на Луната. Тя влияе и върху много хора, наречени лунатици, някои от които са пострадали в тези особени състояния. При все това мнозина казват: „Красива е Луната!“ Тя е красива само за умните хора.

И тъй, човек не трябва да бъде като Луната двуличен, двоеумен. Едно лице, един ум трябва да има той! Бъдете с едно лице като Слънцето, което дава светлина и топлина даром на всички. Луната постоянно се мени: ту се пълни, ту се празни. Като се напълни, тя представлява нещо подобно на Слънцето, но скоро след това започва да се намалява, докато се изгуби съвършено, и казва: „Сега нищо не давам.“ Не се минава много време, и тя отново показва част от своето лице във вид на сърп. Учените хора се ползват от промените на Луната за определяне на времето, а времето пък определя течението на живота. Добрият живот на човека се определя от Слънцето, а лошият живот – от Луната. В Невидимия свят има по една книга за всеки човек, в която се отбелязва положението на Луната, когато човек греши, и положението на Слънцето, когато човек върши добро. По звездите пък се определя как човек може да направи някое изключително добро. Всяка звезда служи като символ на това специално добро, което човек може да направи в своя живот.

Коренът на злините е сребролюбието, т.е. коренът на злините е двоеумният човек, който е непостоянен в своите пътища. Оттук казвам: който иска да прогресира като ученик и да придобие повече знания, той трябва абсолютно да се освободи от лъжата. Освободи ли се от лъжата, животът му ще се осмисли едновременно и в трите свята: в материалния,

в умствения и в сърдечния, т.е. във физическия, в Духовния и в Божествения. За да дойде човек до това положение, той трябва да има характера на Авраам и неговата готовност за жертва. Бог му каза да напусне бащиния си дом и да отиде в Ханаанската земя – и той послуша. Бог му каза да отиде в Египет – и той послуша. Най-после Бог му каза да принесе единствения си син Исаак в жертва – и той го принесе. Бог не прие тази жертва, но само го подложи на изпитание, за да провери неговата вярност. Големи изпитания мина Авраам, но изпълни Волята Божия. Той беше богат човек, имаше много овце и говеда, но зад неговото богатство се криеше светъл ум, благородно сърце, мощен дух и възвишена душа. Сара беше сериозна, умна и честолюбива жена. Когато Ангел Господен дойде в дома ѝ, той ѝ събщи радостната вест, че след една година тя ще роди син. Понеже Сара беше на преклонна възраст, тя не повярва на думите на Божиите пратеници и се засмя. Те я запитаха: „Защо се засмя?“ Сара отказа, че се е смяла. Значи тя си послужи с лъжа. Тя не може да повярва, че на такава възраст може да роди. Божиите пратеници ѝ казаха: „За да ти покажем, че ти се засмя, след една година ще родиш син, който ще се нарече Исаак.“ Какво означава името Исаак? – Смях. Значи Бог ѝ даде син с такова име, каквото тя направи. Сара се засмя, защото не повярва, че може да роди син.

Сега аз говоря само за онези, у които съзнанието е пробудено, които са освободени от съмнение, от подозрение. Много хора се съмняват едни в други, обиждат се, че едн-кой си не ги поздравил. Представете си, че някой от вас е дълбоко замислен, наскърбен, отишъл е далече някъде в мисълта си, напуснал е тялото си, решава някаква задача. Аз мина покрай него и не го поздравя. Питам: трябва ли той да се обижда от това? Аз не го поздравих, защото този човек не беше в къщата си. Има ли смисъл тогава, като мина покрай вашата празна къща, да ви поздравявам? Който не разбира своето състояние, ще каже: „Учителя мина покрай мен, не ме поздрави. Той трябва да е недоволен нещо от мен.“ Ето как човек изпада в съмнения. Това се дължи единствено на

неразбиране на нещата. При това кой поздрав вие считате за най-добър? Поддавате ли се на съмнения и подозрения, вие постоянно ще изпитвате вътрешна скръб, вътрешно недоволство: ще лягате и ще ставате, но няма да бъдете доволни от себе си; ще учите, но няма да бъдете доволни от учението си. Първото правило в живота е: бъдете доволни от най-малките неща, които Бог ви дава. Искате ли да бъдете богоугодни, този е пътът. Казано е в Писанието: „Не огорчавайте Духа, с който сте запечатани!“ Ученикът не трябва да огорчава Духа със своите мисли, чувства и действия. Всеки ученик има физически, умствени и сърдечни задачи, които трябва правилно да реши. Да се разрушава е лесно, да се гради е мъчно. Граденето е по-дълъг процес, отколкото разрушаването. И двата процеса съществуват в Природата, но благодарение на това, че тези, които градят, са повече от ония, които разрушават, в света има напредък, има еволюция.

Ученикът трябва да води съзнателен живот. Натъкне ли се на някакви сили, на някакви течения, които са непотребни за него, той трябва да ги избягва или да ги трансформира. В живота на ученика трябва да има правилно движение, което може да бъде резултат само на сили, които го подмладяват, които внасят в него жизненост и подеи нагоре. Влезе ли в клас, ученикът трябва да се спре за малко в себе си, да види на кое място да седне. За тази цел той трябва да бъде в съзнателна непреривна връзка с напредналите същества от Невидимия свят. Този е пътът към самоусвършенстване. Изпаднете ли в някакво тежко състояние, веднага повдигнете мислите си нагоре, свържете се с Бога и Той ще ви помогне да трансформирате вашите енергии, да минете от по-ниско на по-високо стъпало.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

ЦЕЛОМЪДРИЕ И ВЕЛИКОДУШИЕ

*Двадесет и четвърта лекция
12 май 1926 г.*

ЦЕЛОМЪДРИЕ И ВЕЛИКОДУШИЕ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Четоха се теми от зададената свободна тема.

За следния път пишете пак върху някаква свободна тема.

Сега ще ви задам няколко въпроса: кое е най-важното качество на идеалния мъж и кое – на идеалната жена? Както виждате, не е лесно да се отговори на тези въпроси. Някои ще кажат, че едно от важните качества на жената е справедливостта; други – нежността; трети – разумността, и т.н. Справедливостта, нежността, разумността са общи качества, които не принадлежат само на жената. Любовта също така е общ принцип, общо качество, което не принадлежи само на жената. Кажете поне едно специфично качество на жената, което я определя в най-идеален смисъл като жена. Каква дума може да се употреби вместо думата *жена*? В българския език думата *жена* е изопачена. Някой ще каже, че тази дума може да се замени с подобната ней – *майка*. Казвам: всяка жена не може да бъде майка и всяка майка не може да бъде жена в пълния смисъл на тази дума. Ако под понятието *жена* разбираме противоположния полюс на човека, тогава как трябва да наречем жената? В този смисъл понятието *жена* можем да заместим с думата *дева*, *девица*. От тази дума българинът е изкарал думата *див*, обаче думата *дева* в първоначалния език е означавала Божествена. Ако думите *жена*, *майка*, *дева* се наредят във възходящ ред по степен, първо място от тях заема девицата, после майката и най-после жената. И тъй, думата *дева* означава истинското понятие *жена*. Питам сега: кое качество на девицата я определя като такава?

Отговор: *Чистотата, целомъдрието.*

Целомъдрието е качество, което определя девицата. Когато девицата изгуби своето целомъдрие, в ума и сърцето ѝ настава голяма каша.

С каква дума можете да заместите думата мъж?

Отговор: *Момък*.

Тази дума в идейно отношение не е много изразителна, но може да се спрем върху нея. Кое е отличителното качество на мъжа? Някой ще каже, че мъжът трябва да отстоява правата си. Човек, който отстоява правата си, той всякога изпада в безправие. Идеалният човек е всесилен – той е над условията, вследствие на което няма защо да защитава, нито да търси правата си. Бог никога не воюва за Своите права. Само слабите хора воюват за правата си. В този смисъл всеки, който защитава правата си, той е слаб. В света само слабите хора воюват. Хората, които светът счита за герои, са повечето слаби натури. Някои считат за истински мъж този, който се явява в защита на жената. Това не е мъж. Жена, която се нуждае от защитата на мъжа, не може да се нарече целомъдрена. Мъж, който се нуждае от подкрепата на жена, не може да се нарече силен. Най-голямото нещастие за мъжа и за жената се заключава в това, че те търсят помощ оттам, отдето я няма. Кое качество определя идеалния мъж? – Великодушното.

И тъй, турете в ума си идеята, че мъжът трябва да бъде великодушен, а жената – целомъдрена. Великодушен мъж е онзи, в ума на когото не влиза никакво съмнение по отношение на жената. Целомъдрена жена, девица е тази, която не допуска никаква нечиста мисъл или никакво съмнение по отношение на мъжа. Допусне ли нещо лошо в ума си, тя престава да е девица.

Казвам: ако вие, като ученици, не станете целомъдрени и великодушни, нищо няма да излезе от вас. Вие ще се раждате и умирате, както и обикновените хора. Вие ще говорите за Бога, за ангелите, за светиите, но това няма да ви ползва. Преди всичко всеки трябва да бъде целомъдрен и великодушен! Днес повечето хора се съмняват в Бога, в Провидение-то, в добрия ред и порядък в света, което показва, че те не са

целомъдрени и великодушни. Щом се съмняват и не вярват в Бога, те не могат и да Му благодарят за живота, както и за всички блага, които Той им е дал. Съвременните хора са недоволни от живота и благата, които имат, затова от сутрин до вечер роптаят: това нямаме, онова нямаме, всички около нас са по-богати, всичко имат, и т.н. Казвам: нека богатството на другите хора да не ви смущава, но да ви поощрява да работите върху себе си за придобиване на онези блага и условия, необходими за вашето развитие.

И тъй, човек трябва да се освободи от своите лоши навици, да не вижда погрешките на хората. Той трябва да разглежда нещата обективно, а не субективно. Човек трябва да наблюдава как гори огънят, да изучава процеса на горенето. Когато запалите огън, отначало той е слаб, но постепенно се усилва и разгорява. Идейният човек знае, че огънят постепенно се засилва и разгорява, но за това се изисква време. Следователно, когато някоя добродетел у човека е слабо проявена, това показва, че тя е още в своето начало: тази добродетел ще се разгори и засили постепенно. Затова казвам: момците трябва да се стремят към великодушие, а девиците – към целомъдрие. Обаче човек трябва да бъде едновременно и великодушен, и целомъдрен. Например мнозина нямат търпение да се изслушват едни други: всеки търси своите права, а за правата на другите не мисли. Преди всичко правата на човека са в самия него, той няма защо да ги търси отвън, от другите хора. Щом човек има зрение, кой може да му забрани да гледа? Когато някой се качи на Витоша, може ли да му се забрани оттам да гледа на небето и на Слънцето, което изгрява и залязва? Качил ли се е нависоко, той може вече свободно да се разхожда там и да гледа навсякъде. Друг е въпросът, ако този човек влезе в някоя гъста гора и дърветата му препятстват да гледа свободно. Трябва ли той да се сърди на дърветата, че му препятстват? Ако ги пита защо му препятстват, те ще му отговорят: „Веднъж си влязъл между нас, ти имаш нужда от нашата помощ.“ – „Как тъй, вие трябва да ми направите път, да ми дадете възможност свободно да гледам! Ако искате да се разберем, вие трябва да се разре-

дите.“ – „Не, ние няма да се разберем по този начин, както ти искаш. Щом искаш да гледаш небето, ще се качиш на някое високо място над нас и оттам гледай, колкото искаш; и ние имаме същото желание, каквото и ти – да вървим напред и да гледаме нагоре. Ако пък си толкова умен, избири най-високото дърво измежду нас, качи се на върха му и оттам гледай! Искаш ли да гледаш небето отдолу, между нас, ти нищо няма да видиш.“

Сега много окултни ученици искат да видят Небето, да се домогнат до някои окултни закони, но въпреки това седят в някоя гъста гора и оттам гледат. Как могат да се домогнат до окултните закони? – Чрез целомъдрие и великодушие. Следователно целомъдрен мъж е този, чиито ръце не изгарят в огъня. Великодушен мъж е този, който във водата не се дави. Същото може да се каже и за жената: целомъдрена жена е тази, която никога не изгаря; великодушна жена е тази, която никога не може да се удави. Нещастieto на съвременните хора седи в това, че мъжете, хвърлени във водата, се удавят, а жените, хвърлени в огъня, изгарят. Под думата *вода* в дадения случай разбираме света. Например някой човек става търговец, започва да лъже и в скоро време пропада. Някога хората се лъжат за няколко гроша само, а с това си причиняват големи пакости. Някое малко дете, момченце, напипа джоба на баща си и без негово знание взема един лев. Майката се радва, че нейният Драганчо сам е взел от баща си един лев. Малкият Драганчо не трябва да пипа в джоба на баща си. Напротив, ако намери един лев, паднал от джоба на баща му, той трябва да му го даде и да не се учи сам да пипа. И след това, ако бащата иска, може да даде на детето си, колкото намери за добре.

Следователно вие трябва да знаете, че Бог е безпощаден към всеки, който лъже, краде, убива, злослови. Някои казват, че Бог е милостив и всеопрощаващ. Той прощава, но никога не забравя. Бог туря греховете на хората зад гърба Си, но ги записва всякога в специална книга. Един ден, като види, че в тази книга има само грехове и престъпления, които не се поправят, Той зачерква всичко изведнъж и се заема

да създаде нов свят, с нови хора. Не мислете, че Бог забравя греховете на хората! Според окултизма всички слепи, всички сакати хора, които днес срещаме по Земята, са все ученици, които не са издържали изпитите си, вследствие на което са напуснали Школата. И ако вие днес не издържите изпитите си, за в бъдеще ще имате някакъв недъг. В света съществува вътрешна Правда – Правда на Любовта. Целомъдрието и великодушието трябва да бъдат основа във вашия живот. Не мислете, че ако не можете да издържите изпитите си в Школата, ще можете да преминете в някакво друго учение, било като теософ или евангелист, като православен и т.н. Дето и да отиде човек, той трябва да учи, да издържа изпитите си. Едно ще знаете: каквато каша дробите, такваз ще сърбате. Нямате ли целомъдрие и великодушие, нищо не може да излезе от вас, защото великите принципи на живота работят само при тия условия.

Най-страшното нещо, което измъчва съвременните хора, е съмнението. Сегашните хора са хора на критиката. И в Англия, и в България, и във Франция, и в Германия всички хора критикуват, но английската критика в сравнение с българската е по-фина. Българската критика е по-груба от тази на европейските народи. Французинът например, когато критикува, той подхваща отдалече, деликатно, човек едва се досеща, че го критикуват. Мъчно може човек да избегне критиката. Тя се налага сама по себе си. По естество умът на човека е склонен към критика. Без да иска той, лошите работи на хората изпъкват в ума му. Влезе ли човек в Окултната школа, понеже Светлината е голяма, той започва да вижда повече от това, което хората въвн от Школата виждат. Не знае ли ученикът да се пази, той изпада в тежки положения и състояния. За да не се спъва в своето развитие, на ученика е особено необходимо целомъдрие и великодушие.

Някои казват: „Любовта заличава всички погрешки.“ В окултната наука съществува следният закон: Любовта не вижда погрешките, тя е снизходителна, прощава, но не плаща всичките дългове. Тя може да плати само половината от дълговете на хората, а другата половина те сами трябва да си

изплатят. Например ако някой човек има да плаща 10 000 лева, Любовта счита за свой доброволен дълг да му плати 5 000 от дълга, а останалите 5 000 лева той сам ще си плати. Тя ще работи, оттук-оттам ще спечели 5 000 лева да изплати дълга на този човек, но нищо не може да я застави да изплати и останалите 5 000 лева. Ще кажете, че Христос изплати голяма част от дълговете на човечеството. На времето си Христос направи това, но от 2000 години насам човечеството забърка такава каша, че Той вече се отказа да плаща за него. Всички съвременни християни толкова се отдалечиха от Христа, че дойдоха до положение да изпратят 25 000 000 хора на бойното поле. Казвате: „Защо Христос днес не плати поне половината дългове на съвременните хора, а ги излага на такива страшни страдания?“ Христос плати вече половината от греховете на хората. Те трябваше да бъдат разумни да изплатят другата половина и да не правят нови дългове. Те не запазиха това положение: и до днес не са платили старите дългове, а при това нови постоянно правят. Да мислите, че Христос е изплатил всички дългове на света, то е все едно да си служите с хиперболи и да казвате, както българинът например често казва: „На еди-кое си събрание присъстваха толкова много хора, че нямаше къде яйце да хвърлиш.“ – Не, толкова много места имаше, че сто яйца можеха да се хвърлят. Или пък, когато искат да кажат за някой човек, че е много бърз, те казват: „Бяга като куршум или като стрела.“ Това са фигуративни, образни изречения. По същия начин хората казват за Христа, че е платил всички дългове на човечеството. Христос е платил само половината дългове на човечеството, а като се казва, че е платил всичките дългове, това подразбира, че Той е платил ония дългове именно, които са спирали човечеството по онова време да върви в правия път, да се развива.

Като говоря така, мнозина ще кажат: „Щом имаме толкова дългове още, как ще ги изплатим, как ще се спасим?“ Успехът на човека зависи от усилията, които той прави. Имайте предвид следния стих от Писанието: „Бог толкова възлюби света, че даде в жертва Сина Своего Единородного,

за да не погине всеки, който вярва в Него, но да има Живот Вечен.“ Ако разгледате този стих буквално, вие ще се намерите в положението на онзи американски мисионер, който тръгнал да проповядва на богатите, че ако искат да се спасят, те трябва да бъдат щедри, да раздадат богатството си на бедните. Един от неговите слушатели му възразил: „Как можа да се спаси разбойникът, който беше разпнат до Христа? Той нищо не даде, но повярва и се спаси.“ Проповедникът му отговорил: „Този човек беше закован и в това положение нищо не можеше да даде. На него оставаше само да повярва, нищо друго не можеше да направи. Обаче ти си свободен човек, със свободни ръце, и можеш да дадеш от своето богатство, ако искаш да се спасиш.“

Много от вас казват, че са окултни ученици. Щом мислите така, кажете кое е същественото качество на окултния ученик. Мъчно е да определите същественото качество на ученика. Само този ще го определи, който може да се постави в истинско положение на ученик, да познава добре окултните закони и да ги прилага. Щом сте окултни ученици, кой от вас може да се повдигне една педя над земята? Ако между вас няма нито един, който да направи опита, ще признаете, че още не сте ученици, но сега учите. Тъй щото да признаете, че сега учите, е едно нещо, а да мислите, че всичко знаете, е друго нещо. Когато критикувате хората, това показва, че вие знаете повече от тях. Ето защо ученикът трябва да се пази от критика. Когато ученикът критикува, ще го поставят в положение той сам да провери своите знания: ще му завържат очите например и ще му покажат един предмет – да се произнесе какъв е цветът му. След това ще го накарат да обясни произхода на съмнението. Как мислите, от какво произхожда съмнението?

Отговор: *От безверие.*

Ами безверието от какво произлиза?

Отговор: *От безлюбие, от липса на чистота.*

Представете си, че пред вас сложат трапеза с вкусно ястие и докато се приготвите да го опитате, трапезата се дига. Как ще обясните това явление? Както и да го обяснявате,

едно е важно: в своя живот ученикът не трябва да се стреми само към реализиране на физически блага.

В Окултната школа всеки ученик трябва да работи за създаване на някое специфично качество в себе си, по което да се отличава от другите. Не си правете илюзия, че всичко знаете или че всичко можете, или че сте достигнали края на нещата. Съвършенството е вечен процес. Който иска да знае докъде е стигнал, той трябва да прави всевъзможни опити, да провери своето знание. Например превържете очите си с кърпа и със затворени очи минете известно разстояние без никаква чужда помощ. Правили ли сте опит да ходите със затворени очи, без да се спъвате? Добре е да се направи този опит на поле или в мъгливо време и да определите посоката: накъде е изток, запад, север и юг. Който е по-смел, той може да направи този опит до Витоша, но за всеки случай да си носи и компас – като повърви известно време, нека направи опит да определи посоката на своето движение. Определите ли посоката, ще погледнете компаса, дали вярно сте я схванали. Представете си, че като ученик вие изпаднете в чужд град, нямате пари, нямате работа, нямате познати, ходите натук-натам, от никъде не можете да намерите хляб да си хапнете. Така прекарвате три дена. Направете следния опит: вдълбочете се в себе си и ще почувствате още колко време ще гладувате. Като се вдълбочите в себе си, отвътре ще ви се отговори кога и по какъв начин ще получите хляб. Ако някой от вас заболее, нека съсредоточи мисълта си към болестта и да я изпъди вън от себе си. Не може ли по този начин да се освободи, той не трябва да лежи, да се поддава на болестта, но да прави разходки, движения. Каквото и да е времето – сняг, дъжд, той не трябва да се плаши. Болестта намира благоприятна почва у страхливите хора. Дойде някой да ми се оплаква, че страда от стомах или от друга някаква болест. Казвам: „Прави разходки!“ – „Ами като има сняг навън?“ – „Нищо от това, снегът няма да повреди.“ – „Ама не мога да ходя.“ – Ще правите малки усилия.

Казвам: от всички се изисква послушание. Ако ученикът няма послушание, той не може да успява. Той трябва да

престане с критиката, със съмнението. Кой може да критикува разумния свят? Или кой може да критикува Бога? В Бога няма абсолютно никакво користолюбие. Рече ли някой да критикува Бога, той ще стане на каша. За да не изпаднете в това положение, правете опити, проверявайте нещата, за да се утвърди вярата ви. Казва Христос: „Ще бъде всекиму според вярата.“ Ученикът трябва да учи, да чете, да съпоставя нещата и да прилага това, което е научил. Всякакъв мързел трябва да се изхвърли навън. Като ученици вие трябва да четете и да размишлявате най-малко по два часа на ден. През това време за нищо друго не трябва да мислите. Работете и върху целомъдрието и великодушието. От тях зависи и силата на човека, от тях зависи и мирът на неговата душа. Нямате ли вътрешен мир, вие не можете и духовно да се развивате. Днес никой не може да живее за себе си. Всеки трябва да бъде във връзка с Невидимия свят, за да има неговата помощ. Иначе, изоставен сам на себе си, човек ще се намери под влиянието на души, изостанали в своето развитие, и вместо да успява, всеки ден ще пропада. България, както и целият свят, е пълен с такива изостанали души – лемурийци, които пречат на всички добри начинания на хората, на всичко положително. Казано е в Писанието: „Нашата борба не е против плът и кръв, а против лъжливите духове от поднебесния, които спъват хората в тяхното развитие.“ Тези духове трябва да се уловят и затворят. Те хвалят, ласкаят, лъжат, обещават, но нищо не изпълняват. Пазете се от лемурийците! Дето влязат, те създават каша. Дали ще влязат в някое общество, дали в някоя църква или в някой дом – навсякъде те създават каши. Видите ли, че двама души спорят помежду си и не се разбират, знайте, че между тях са влезли лемурийци. Попитайте някой ясновидец какво може да ви каже за лемурийците и той ще ги опише, както трябва. Тогава само ще разберете какво представляват те и каква опасност носят за човека.

И тъй, от всички ученици се изисква целомъдрие и великодушие. Няма друг път за придобиване на окултни сили. При условията, в които днес живеете, тези качества са не-

обходими за вас, ако искате да минете благополучно през гъстата материя, която неизбежно трябва да прегазите. Болести, сиромашия, завист, омраза, невежество и ред още отрицателни качества у човека се дължат именно на отсъствието в него на целомъдрие и великодушие. Затова всеки трябва да знае има ли целомъдрие в сърцето си и великодушие в ума си. Няма ли ги, той непременно трябва да работи, за да ги придобие. Христос казва: „Ако вашата правда не надмине правдата на фарисеите и на садукееите, вие не можете да влезете в Царството Божие.“ Същото може да се каже сега и за вас: познанията, разбиранията, които имате сега, трябва да се увеличават всеки ден – към всичко добро и хубаво у вас трябва да се прибавя по един плюс. В Природата съществува закон, който определя по колко пъти на ден човек трябва да яде, за да поддържа живота си. Обикновено по колко пъти на ден яде човек? По три пъти на ден: сутрин, на обед и вечер. Питам: ако за поддържане на физическия живот употребяваме толкова много часове и енергия, не трябва ли на същото основание, за поддържане на духовния си живот, да употребим поне приблизително толкова време?

И тъй, за придобиване на духовния живот се изисква силна вяра. Направете опит да придобиете в себе си вътрешен мир и светла вяра, да знаете кога молитвата ви е приета и кога мисълта ви е в права посока. Вие трябва да чувствате това нещо в себе си така, както чувствате понякога дисхармоничните влияния на хората около вас. Човек трябва да живее духовно, ако иска да бъде хармоничен в себе си: има ли хармония в себе си, той ще може да живее и между дяволите в ада, както и между ангелите в рая. Дяволът може да мъчи човека, но не и да го изяде. Някой казва: „Ако дяволът не може да ме изяде, поне мечка или вълк могат да ме изядат.“ Ако вълкът се приближи при някой човек, когото почувства като кобра, ще може ли да го изяде? Вълкът знае какво нещо е кобрата. От кои кобри трябва да бъде човек? Отговорете сами на този въпрос! Казвам: ако има слабост да краде, той ще може и да дава. Ако човек обича да разрушава, той ще може и да създава.

И тъй, като ученици вие трябва да правите опити. Някои се отказват да правят опити, защото са завършили своето развитие. Сега ще ви дам следния опит: сутрин, като станете, завържете очите си с една дебела кърпа и отворете Библията. Важно е за вас да познаете със затворени очи на кое място сте отворили Библията. Като отворите Библията, не бързайте веднага да се произнесете на кое място сте отворили, но спрете се за малко, попипайте книгата на това място, вдълбочете се в себе си и тогава кажете на коя от книгите сте отворили: дали на Битие, Изход, Книга на Царете, Пророците, Евангелията и т.н. След това опитайте се да познаете на коя глава сте отворили. Най-после направете опит да познаете и стиха, който сте посочили. Узнаете ли и трите неща вярно, опитът ви 100% е сполучлив. Направете този опит в продължение на седем дена. За следния път ще искам десет души от вас да разкажат своята опитност. Някои от опитите могат да излязат сполучливи, а други – несполучливи, но това да не ви смущава. Този опит ще събуди у вас импулс да развияте своята чувствителност. Ще направите опита при разположение на духа си, при вътрешен мир. След като определите книгата, главата и стиха, тогава ще развържете кърпата и ще видите дали сте познали, т.е. дали опитът ви е сполучлив, и ще си напишете резултата.

За следния път ще имате още една свободна тема, както и зададеното сега упражнение. Опитът ще започне от утре. Като си завържете очите, ще се помолите, ще забравите всичко наоколо и тогава ще отворите Библията. След това ще си запишете деня, датата и резултата от опита. Това е един хубав опит. Добре е понякога човек да е сляп за някои неща. Връзването на очите подразбира, че човек не иска да се смущава и увелича от външния свят.

Това упражнение се отнася до онези, които имат силно желание да го направят, но не и за онези, които нямат разположение към опитите. Който се колебае, той не трябва да прави опита. Почне ли да мисли дали подобава на такъв сериозен човек като него да си завързва очите, аз напълно го освобождавам от този опит. Аз разчитам на десет души от

вас да направите опита, а останалите нека бъдат абсолютно свободни. Ще кажете: „Не може ли да затворим очите си, без да ги връзваме с кърпа?“ Ако затворите очите си, без да ги завързвате, има опасност от изкушение: без да искате, ще отворят малко очите си. Отворите ли ги, опитът ви няма да излезе сполучлив. Ако вържете очите си, и да ги отворите под кърпата, това няма да повреди на опита.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

МЕТОДИ И ПЪТИЩА НА ИДЕЙНИЯ СВЯТ

*Двадесет и пета лекция
19 май 1926 г.*

МЕТОДИ И ПЪТИЩА НА ИДЕЙНИЯ СВЯТ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Прочетоха се резюмета от темите „Защо трябва да учи човек“ и „Да се обичаме и защо трябва да се обичаме“.

Как излезе опитът ви? Колко души от вас познаха книгата от Библията, колко познаха главата от дадената книга и колко познаха стиха? Опитът на мнозина е излязъл несполучлив, защото имат неправилни схващания за някои неща. Вие мислите, че сте ясновидци. Ще ви поставят на изпит, да видите вие сами колко знаете. Човек трябва по алхимически начин да отделя своите положителни знания от отрицателните. Какви теории съществуват по този въпрос, то е друго нещо. Теорията сама не разрешава нещата. След като знаете теорията, вие трябва да имате и практика, приложение. В окултната наука има ред хипотези и теории, но преди всичко има съществени неща, които трябва да знаете. Някой казва: „Аз разбирам, аз зная много нещо.“ Докато мислите, че много знаете и много разбирате, вие нищо не можете да постигнете. Решавате ли въпросите от гледището на личните чувства, не можете да имате големи резултати.

И тъй, искате ли да развиете своята чувствителност, правете често опита с Библията. Развиете ли това чувство, вие ще можете свободно да четете Библията и при затворени очи. Между вас сега няма нито един, който може да чете Библията по този начин. Кажете ли някой, че може да чете така, ще го подложим на изпит: аз ще отворя Библията пред себе си, а той ще чете от мястото си. Дойдете ли до положение да четете книги със затворени очи, вие сте ясновидци. От миналите векове още вниманието на всички хора е било насочено към развиване на физическото им зрение. И днес, понеже това нещо се е постигнало, вниманието на хората трябва да се насочи към постепенно развитие на вътрешното

зрение. Този вътрешен орган не може да се развие изведнъж, но трябва постепенно да се развива, като се изпраща към него повече кръв и хранителна енергия. Всеки от вас може да развие в себе си интуицията, но той трябва да прави ред опити в това направление. Когато искате да познаете на кое място от Библията например сте отворили, пипнете този лист с ръцете си. Учете се да познавате нещата чрез пипане. По този начин вие ще се освободите от ред ваши внушения. Някой казва: „Духът ми говори. Той ми каза да отида еди-къде си.“ Духът казал на един да отиде на Горна баня, на друг – на пазар, на трети – в еди-кой си град, и т.н. Това са неопределени, двусмислени положения. Хората едни други си внушават различни неща и после се самозаблуждават, че Духът им е говорил.

Казвам: първо вие трябва да се освободите от закона на човешките внушения и да дойдете до внушения, които идат от свят, по-висок от вашия. Вие трябва да различавате от кой свят идат внушенията. Научите ли това, вие ще можете да въздействате на тия, които могат да ви спънат или да ви заведат в крив път. И учените хора си внушават едни други, влияят си. Например, ако някой математик или астроном работи върху един научен въпрос, едновременно с него, без той да знае, работят още 10-20 души по същия въпрос, обаче от всички тях само един успява, а другите играят роля на помагачи. Например когато Дарвин³ е работил своята теория, едновременно с него по същия въпрос е работил и друг англичанин, обаче Дарвин успя: той изнесе своята теория пред света, а другият остана като помагач в тази работа. Същото нещо е забелязано и в музиката, и в изкуството. Едно трябва да се знае: никога усилията на човека не остават безплодни.

И тъй, вие ще се стремите да регулирате чувствата си, да се поставите в положението на дете, което иска да учи. Опитът, който ви дадох, може да се изпълни от три страни: първо – механически, с пипане – понеже вие сте чели Библията много пъти, ще можете горе-долу да познаете на кое място сте отворили; второ – по чувство, и трето – по вътрешна светлина. Първият начин се отнася към физиче-

ския живот; вторият начин – към астралния, и третият – към Божествения живот, дето се проявява висшето съзнание на човека. Вие можете да прилагате тия методи, когато решавате да предприемете ли някаква работа, или не, както и когато искате да разберете ще сполучите ли в някоя работа. Ако застанете тихо и спокойно в себе си, свободни от всякакви външни влияния, вие повече ще успеете, отколкото с бързане. Бързането всякога притеснява човека, поставя го в крива посока. Когато нямате успех в някоя работа, не се обезсърчавайте. Често несполуката в живота стимулира човека повече, дава му по-голям импулс за работа.

Сега ще ви дам още един опит. Той е следният: на отделни листчета ще напишете всички книги от Библията и ще ги турите в някоя кутия, отдето по три пъти на ден ще вадите по едно листче, но вече с отворени очи. Целта на този опит е да развивате своята интуиция, да познаете коя книга сте извадили. Когато пишете листчетата, съзнанието ви трябва да бъде будно, да няма никакво прекъсване. Освен това, като ги пишете, ще гледате да оставите върху тях вашите вибрации, че като пипнете една от тия книжки, да познаете коя сте взели. Например, като сте писали на едно от листчетата името на пророк Йеремиа, при изваждане на това листче от кутията да познаете, че сте извадили именно него. Щом познаете какво е написано на листчето, вие ще изпитате голяма радост. Пишете ли листчетата механически, нищо няма да познаете. Като дойдете следния път в клас, пет възрастни и пет млади братя, както и пет възрастни и пет млади сестри, ще разкажат своите опитности. Като правите този опит, ще отбелязвате на тефтерче датата, часа и времето – дали е ясно, или облачно, и т.н. По този начин вие ще привикнете към точност. В Духовния свят и при най-малките опити следят точно за часа, за времето. Започнете опита от утре. Можете да го правите или сутрин, или по обед, или вечер – по което време искате, но непременно ще отбелязвате часа и времето, през които го правите.

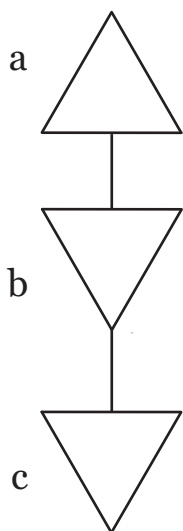
В Окултната школа на първо място се изисква дисциплина. Човек трябва сам да се дисциплинира, да се самовладее.

Например вие знаете нещо, но не искате да го изнесете пред други хора и мълчите. Обаче вътре нещо ви казва: „Кажи това нещо!“ Защо трябва да кажете? Изкуство е сега да се самовладеете, да не го кажете. Има хора, които не могат да търпят да не кажат всичко, каквото знаят. В един анекдот се разправя за такъв човек, много разговорчив, който никога не мълчал. Той бил слуга при един селски чорбаджия. Дето и с когото се срещал, той веднага започвал да говори по разни въпроси и да ги разрешава по своему. Един ден той направил някаква голяма погрешка, заради което се скрил в един от селските плевници, да не го намери чорбаджията му, да го бие. След като го търсили на много места и не могли да го намерят, чорбаджията му прибегнал до хитрост. Той казал на двама селяни да тръгнат по селото и да спорят високо по някои въпроси. Тръгнали селяните по селото и започнали високо да разговарят. Като минали покрай плевнята, дето бил скрит слугата, той чул техния спор, веднага изскочил от плевнята и извикал: „Чакайте, аз ще разреша този въпрос.“ Хитростта на чорбаджията дала своите резултати. Слугата не могъл да търпи да спорят върху известни въпроси, без той да бъде пръв в спора.

Казвам: вие трябва да знаете следното – окултната наука казва, че човек трябва да говори на място и навреме. Не е ли време да се говори, той трябва да мълчи. Някой казва: „Може и навреме, и без време да се говори.“ Глупавият може да говори и без време, но умният трябва да говори само навреме. Апостол Павел казва: „Проповядвайте и навреме, и без време!“ Това се отнася само до онези, които не знаят кога е време да се проповядва и говори. Затова те трябва да проповядват и навреме, и без време, та дано от многото говорене да се хване поне малко.

Казвам: да се самовладее човек – това е необходимо и за здравето, и за дисциплинирането на ума, и за развитието на неговите способности, както и за разработване на сърцето. В ръката на разумния човек самовладеенето представлява лост, мярка за впрягане на енергиите в човешкия организъм, за да усилят дейността на неговата душа. Няма ли

човек самовладеене, тези енергии ще минат и заминат през неговия мозък като през пукната стомна. Това явление само ще се хроникира във вестника, който после ще се захвърли, без да остане следа от него. Обаче такива неща не трябва да стават. Това не подразбира, че вие, като ученици, нямате самовладеене, но степенята на вашето самовладеене не е достатъчна. Самовладеенето бива от разни качества и разни степени.

Фиг. 1

Сега ще се спра върху въпроса как се реализират идеите. Представете си, че имате идеята *a* в Умствения свят (фиг. 1), дето тя няма никаква реалност. Докато тази идея не слезе на физическия свят, тя не е реална. Същото може да се каже и за чувствата. Докато едно чувство или желание остава само в Астралния свят, то не е реално. Слезе ли на физическия свят, то става реално. Следователно, когато идеята *a* слезе в Астралния свят *b*, тя претърпява пречупване и се явява като отражение на някой предмет в огледалото. И тук идеята още не е реална. От Астралния свят и тя слиза във физическия *c*, дето претърпява още едно пречупване. Тук вече идеята е реална. Значи всяка идея, за да се реализира, трябва да слезе на физическия свят

и да претърпи две пречупвания. При всяко пречупване става известно отклонение на светлината.

Да допуснем, че у вас се заражда известна идея. Речете ли да я реализирате на физическия свят, вие не можете да я реализирате, както искате. Казвате: „Трябва да обичаме всички хора еднакво!“ Така се е зародила идеята в Умствения свят, но щом пожелаете да я реализирате във физическия свят, вие виждате, че не можете да обичате всички хора еднакво. Правете опити в това отношение, за да проверявате вашите идеи. Например като срещнете някой чужд човек, когото не познавате, опитайте се да го обикнете като свой брат и

вижте колко сполучлив ще бъде опитът ви. После направете опита с двама души, единият от които ви е направил услуга, дал ви е 10 000 лева, а другият е взел от вас 10 000 лева. Дайте и на двамата по едно богато угощение и следете какви ще бъдат отношенията ви към единия и към другия. Вие трябва да правите опити, а не само да говорите празни думи. Казвате: „Трябва да любим враговете си!“ – Опитайте сърцето си, да видите какво ще ви каже то. – „Ама Господ е казал така.“ – Какво е казал Господ, е едно нещо, а как чувствате, как обичате вие, това е друго нещо. За вас е важно в състояние ли сте да приложите този закон и да живеете съобразно него. Велик е законът, който Бог е изрекъл, но за мене е важно как аз го прилагам. Приложа ли този Божествен закон в живота си, аз ще мога да се развивам правилно; не го ли приложа, ще остана на същото място. Някой казва: „Аз правя усилия.“ Да правиш усилия, това значи при всяко усилие да се повдигаш една стъпка нагоре. Не се ли повдигаш, усилията ти остават напразни. Който не знае да слиза правилно от Умствения свят в Астралния и от Астралния във физическия, той не разбира великите закони на живота. Не е достатъчно човек да знае да слиза, но той трябва да знае и да се качва. Щом става въпрос за слизание, там всички са майстори, но за качването малцина се отзовават. Например можете ли да изчислите колко време е необходимо на човека да слезе от Невидимия свят на Земята и после да се качи пак обратно там?

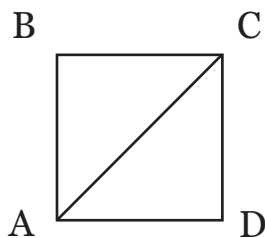
Сега ще дам един опит само за един от възрастните и за един от младите братя. Опитът се заключава в следното: нека тези двама братя си изберат един хубав ден от идната седмица, да отидат до Черни връх и да се върнат. При това нека отбележат точно колко време са употребили за качването до върха и за слизането от него. Братята, които ще се заемат с опита, трябва да го направят от любов. Ако не се намерят такива братя сега, ще отложим опита за друг път. Ако пък някои направят този опит, следния път те ще ни кажат как и за колко време са го направили. Могат ли да отидат и да се върнат за кратко време и да ни съобщят резултата от своя опит, това ние наричаме истинско знание. Някой казва:

„Аз ходих на Небето.“ – За колко време? – „Не зная, но мисля, че мигновено.“ – Това не е знание. Туй, което той нарича миг, всъщност е век. Мигът за Бога е век за хората. Казват: „Второто пришествие ще стане в един миг.“ Този миг представлява векове за Земята. Според Сведенборг⁴ и в Духовния свят има време и пространство, както и във физическия, но там те не са като нашите, те са от по-особено естество. Когато казваме, че в Духовния свят няма време, подразбираме, че времето там не е като нашето – разделено на часове, минути и секунди. И там има пространство, но не като нашето.

Аз няма да ви обяснявам повече тези въпроси, защото много от вас сте учили математика и знаете, че да се живее в плоскост и да се живее в куб – това са две съвършено различни неща. Колко хора днес съзнават, че живеят в куб? Или колко хора съзнават, че живеят в тесеракт? Да живее човек в тесеракта, това подразбира да вижда нещата от вътре на вън или от вън на вътре, но в един определен център. От този център той може да вижда навсякъде, да се движи по радиусите на дадена окръжност. Той няма да вижда всичко, а само онези предмети, които ще попадат в зоната на неговата светлина. Човек не може да вижда всичко като Бога, но той има възможност някога да стигне до положение да вижда и това, което се върши зад гърба му. Съвременните хора виждат какво става пред тях, но какво става зад гърба им, те не виждат. Като седя пред вас, аз виждам какво прави всеки, който е зад вас. Защо? Понеже всеки от вас е огледало, в което се оглеждат предметите, които в този случай аз виждам. Същият закон е и в Природата: ние знаем тия неща, които минават пред нас, но онези, които не са се проявили, те са зад нас и ние не ги знаем. Нещата идат отзад, чрез отражение в огледала, а не отпред. Обаче нам се вижда, че те идат отпред. Например ние не виждаме светлината направо, но чрез отражение. Съвременната физика доказва, че светлината на Слънцето иде на Земята за осем минути. Мястото, на което виждаме Слънцето, не е същинското негово място. В действителност Слънцето седи малко по-високо от мястото, на което днес го виждаме. Значи ние не виждаме нещата

на техните истински места. В такъв случай трябва да им се направи корекция, да се знае точно де се намират те. Някой казва: „Аз зная местата на всички неща.“ Местата, които ти знаеш, не отговарят на техните действителни места.

Да вземем например няколко числа, повдигнати в десета степен, и да видим какви величини представляват те. Нека вземем числата 1^{10} , 10^{10} и 100^{10} . Числото $1^{10} = 1$; 10^{10} е равно на число с 11 нули, 100^{10} – на число с 12 нули. То представлява закон за раздробяване на материята. Тогава частиците са много на брой, но дребни. От сто нагоре всички неща произлизат от общ център и като отиват към периферията, те се раздробяват. Може да се определи математически какви промени стават с даден предмет, когато той излиза от центъра и отива към периферията. На основание на същия закон може да се определи какви промени стават с човека от деня на раждането до деня на заминаването му. Например ако някой човек е роден през месец март, в известен ден и час, може точно да се определи какви влияния ще окажат върху характера му разните планети. Планетите определят директивата на неговия живот. Раждането на човека се обуславя от известно планетно съчетание, което Невидимият свят нарежда, а на човека предстои задачата разумно да използва тия съчетания. Човек не е господар на планетните влияния върху себе си, но е господар на положението да използва разумно това, което те му носят. Когато Венера има влияние върху някого, тя събужда в него Любовета: тя може да събуди в него възвишената Любов, а може да събуди и любовта на противоречията, любовта в квадрата.

Фиг. 2

Човек трябва да изучава геометрията, за да се справя със силите в себе си. Що е квадратът? Квадратът е бутилка, пълна и с добро, и с лошо съдържание. Човек трябва да знае алхимията, да може по алхимически начин да отделя доброто от злото. И в този случай диагоналът AC (фиг. 2) разделя квадрата на два еднакви триъгълника. Горният

триъгълник ABC представлява доброто съдържание на квадрата, а долният ACD – лошото съдържание. Който живее в горното съдържание на квадрата, той е добър човек; който живее в долното съдържание, той е лош човек. Думата *лош* има съвсем друг смисъл от този, който обикновените хора схващат. Дето е злото, там пространството е празно. Следователно доброто може да се прояви в злото, понеже там ще срещне най-малко съпротивление. От физиката знаете, че енергията от положителния полюс минава в отрицателния. Знаете ли през какъв път минава положителната енергия? Тя обикновено излиза от дясното полушарие на мозъка, върви по повърхността му, минава под лявото полушарие, после извива над него и се връща под дясното полушарие. Тук, в отрицателния полюс, се образува светлина. Значи мисълта иде от дясното полушарие, минава през лявото и като резултат на това се произвежда светлина в съзнанието. Вие трябва да изучавате законите на мисълта.

Казвам: знаете ли законите на мисълта, вие ще можете правилно да трансформирате енергиите на вашия мозък. Дойде ли ви някоя отрицателна мисъл, постарайте се да я изпъдите по течението на мисълта, която в пътя на движение си образува осморка – ∞ . В центъра ѝ се проявява мисълта. По същия закон на светлината са построени и очите на човека. Дължината на светлинните линии, които се приемат от двете очи, трябва да бъде еднакво голяма. По този начин се образува равнобедрен триъгълник. Обаче понякога лъчите от лявото око са по-дълги от тия на дясното, вследствие на което се явява раздвояване в образите. Който владее своите мозъчни енергии, той ще може да направлява посоката на очите си. Когато мозъчната енергия изгуби своето правилно течение, очите на човека стават разногледни, късогледни, далекогледни и т.н. Който иска да бъде ученик, той трябва да бъде пълен господар на своето тяло. Засега вие сте в положението на малките деца: дето минете, каквото видите, спирате се да гледате, без да си задавате въпроса заслужава ли това нещо да му се обърне внимание, или не. Например някой яде бонбон, увит в книжка, и веднага проявява интерес какво е

написано на тази книжка. След това същият човек минава покрай някое цъфнало дърво или цвете и не му обръща внимание. Цъфналото дърво е по-важно, отколкото написаното в книжката.

Казвам: човек трябва да изучава закона на еволюцията. Не е достатъчно да каже човек, че разбира и съзнава нещата вътрешно. Това съзнаване е подобно на разбирането, което човек е придобил от прочитането на някоя научна книга. Да разбираш нещо, това не е истинско знание. Някой казва: „Аз разбирам малко математика.“ – С малко разбиране работа не става.

Сега, като ви говоря, че вие трябва да учите, някои от вас ще кажат: „Кога ще учим? Ние сме хора на 45, 50, 55 и повече години, нашето време за учене мина вече.“ Представете си, че вие живеете на Слънцето, дето 25 милиона наши години образуват една слънчева година. Питам тогава: каква част от годината или от деня ще съставляват вашите 45, 50 или 55 години? Нашите 50 години на Земята са равни на една минута и три секунди от слънчевата година. И след всичко това можете ли да се считате за стари хора? Да сте поне на една слънчева година, разбирам. Това значи човек с познания. Какво бихте казали за човек, който е на възраст 100 слънчеви години?

Тъй щото мащабът, с който мерим нещата на Земята и на Слънцето, не е един и същ. Например нашите понятия за знания се различават коренно от тия на по-напредналите същества. Знанието, което ние придобиваме на Земята, представлява увод, приготовление към по-високо знание, което впоследствие ще получим. Ако вие не приготвите ума и сърцето си за разбиране на възвишеното знание, то няма да ви се даде. Никой не трябва да се обезсърчава, да мисли, че не е учен. Като влезете в Духовния свят, всички ще бъдете поставени под общ знаменател. И най-ученият човек от Земята, поставен на изпит в Духовния свят, непременно ще пропадне. И простият, неукният човек, също така ще пропадне в Духовния свят. Ще кажете: „Ученият човек ще падне от по-високо място.“ – Това нищо не значи. Туй са относителни положения.

Обаче вън от тези знания има вътрешно, Божествено знание, което всеки човек може да придобие. То дава истинско просветление на човека. При тази Светлина всички неща стават ясни. Малко хора са дошли до това Божествено знание, до това просветление на ума. Един английски автор, който пише върху космическото съзнание, е намерил в цялата история на човечеството само 19 души с пробудено Божествено съзнание. За в бъдеще има условия да се пробуди Божественото, космическото съзнание, у повече хора.

И тъй, иска ли човек да учи, да се развива, той трябва да има смирение. То дава импулс на човека да учи, да се радва и на малкото, което всеки ден придобива. Истински ученият се радва и на най-малките придобивки. Той работи цели години и се радва на малката придобивка, защото знае, че за в бъдеще тя ще му донесе грамадно богатство. Ето защо препоръчвам ви да работите върху себе си със съзнанието на учения човек.

Размишление

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

ПЪТЯТ НА ЖЕЛАНИЯТА

*Двадесет и шеста лекция
26 май 1926 г.*

ПЪТЯТ НА ЖЕЛАНИЯТА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Как излезе опитът ви? Както виждам, той излезе несполучлив.

Сега ще ви дам още един опит. Той е следният: понеже Библията има 66 книги, давам ви възможност да изваждате всеки ден най-много до 66 листчета, докато познаете коя книга сте извадили. Най-напред ще извадите едно листче и ще се произнесете коя книга сте извадили. Ако не сполучите първия път, ще извадите втори, трети, четвърти, пети път – до 66 пъти; ако и след това не успеете, ще знаете, че опитът ви е излязъл несполучлив. На другия ден пак ще направите опита по същия начин. Който не направи този опит, той не може да се счита за ученик. Невидимият свят ще ви изключи от Школата и Бялото Братство няма да ви съдейства. Този опит е задължителен за всички. Ние не обичаме ученици, които седят на два стола. Ще правите опита в продължение на цяла седмица и след това ще бъдете свободни. Един закон има в света, на който всеки трябва да се подчини. Не се ли подчините на този закон, вие ще излезете от Школата и ще отидете в широкия свят, дето, искате или не искате, пак ще научите този закон. Тук ще го научите доброволно, там насила ще ви го наложат. В света вие ще опитвате много закони, докато най-после чрез ред страдания ще се домогнете до единствения закон – закон за послушание и изпълнение на Волята Божия.

Ще кажете: „Ние знаем тези неща.“ Какво знаете и до колко знаете, ще ви опитат. Как? Като ви дават мъчни задачи, които трябва да решите. Добрият ученик се познава по това, как решава задачите си. Когато Бог ви задава задачи, вие трябва да ги решавате. С Него не можете да си играете. Казвате: „Не може ли да бъдем свободни?“ Кога е свободен

човек: когато греши или когато изпълнява Волята Божия? Когато изпълнява Волята Божия, той е свободен. Казвате: „Човек може да мисли, каквото иска; той може да действа, както иска.“ – Не е така. Човек може да мисли само неща, които са възможни и приложими. Възможно ли е например той да мисли, че на главата си има четири крака, с които да ходи, или че на гърба си има десет ръце, с които да работи, или че на стомаха си има 4-5 рога, и при това положение пак да се храни? Философия ли е това? След дълги размишления волът намери, че рогата могат да се поставят само на главата; след дълги размишления конят намери, че копитата могат да се поставят само на краката; след дълги размишления вълкът намери, че зъбите могат да се поставят само в устата. Ако е въпрос за рога, за копита, вие не можете да измислите нещо повече от вола и от коня. Когато българите искат да кажат за някой човек, че е лош, а при това дълго време се е криел, показвал се е за добър, те казват: „Най-послед този човек си показва рогата.“ Какво разбирате от тези думи? За какви рога се говори?

Мнозина мислят, че в Новото учение няма наука, която може да се приложи. Те считат, че това, което тук се преподава, не е реална наука. Казвам: покажете вашата наука! Де е вашата наука, де е вашата философия? Какви са резултатите от съвременното възпитание? Днес има много възпитателни методи и системи. Какви резултати дадоха те? Вие ще възразите, че човечеството е имало велики философи като Платон⁵, Аристотел⁶, Кант⁷, Бейкън⁸ и пр. Питам: какво направиха тези философи? Кант можа ли да преобрази Германия? Бейкън можа ли да преобрази Англия? При толкова много философски школи и системи човечеството днес се намира в положението на фалирал търговец. Съвременните хора се нуждаят от философия, която има живо, практическо приложение в живота. Иначе, вървят ли по стария път, те ще имат старите резултати. Например някоя жена казва: „Аз трябва да бъда майка!“ Ако това, че ти трябва да бъдеш майка, е достатъчно, тогава и птичката, и кравата, и вълчицата, и лъвицата са майки. Обаче какво разрешиха тези майки? Майката

трябва да разреши въпроса на добродетелите, че като роди едно дете, да предаде и на него своите добродетели. Значи не е достатъчно жената само да бъде майка, но тя трябва дълбоко да разбира своето положение и да го използва разумно.

Някои мислят, че знанието може да дойде отвън, да се присади по механически начин. Това е невъзможно. Всеки ще се заеме усилено да учи. Не е въпросът да станете философи, но трябва да работите според възможностите, които Бог е вложил у вас, за да развиете всичко, което ви е дадено. Това се изисква от вас като ученици.

Питам: защо сте дошли на Земята? – Да учите. Земята не е място за щастие, но за учение. Земята е Велика школа на Живота. Колко време ще седите в тази школа? Вие не сте изпратени на Земята за вечни времена: може да седите 5, 10, 50, 100, най-много 120 години, след което време ще напуснете тази школа и ще отидете в някоя по-висока школа пак да учите. Ако имате силно желание да останете тук, вие можете да живеете и над 120 години, но ще ви назначат за разсилни. Станете ли много възрастни, и като разсилни няма да ви оставят. Ще кажете: „Докато бях млад, държаха ме в Школата.“ – Не, човек ходи на училище, докато учи, без разлика на каква възраст е.

Сега ще ви задам няколко въпроса, на които да отговорите. Кажете ми какъв е коефициентът на живота? Коя е най-щастливата зодия, през която човек трябва да се роди? Както виждате, много неща има да се изучават. Някои от вас не искат да учат, не искат да правят упражненията и опитите, които задавам. Човек трябва да учи, да прави опити, ако иска да се освободи от своите стари възгледи. Ако ви запитат в какво се заключава Новото учение, вие трябва да отговорите по следния начин: „Новото учение се заключава в това – да научим, че старото учение нищо не ни ползва, нищо не може да направи.“ Докато човек не осъзнае дълбоко в себе си, че нищо не знае, той не може да учи. Това подразбира: докато човек не изпразни пълната стомна или пълното шише, той не може да сипе в тях нищо ново.

Съвременните хора се намират под влиянието на външ-

ния свят, на обикновения живот, вследствие на което не могат да се проникнат от новите идеи. Например вие минавате покрай някоя хубава къща и казвате: „Хубава е тази къща! Добре е човек да има такава къща.“ Вървите по улицата и виждате един господин, добре облечен, и казвате: „Добре е човек да бъде така хубаво облечен.“ След това срещате един министър в автомобил и казвате: „Добре е човек да бъде министър, да се разхожда с автомобил.“ Питам: министърът, който се разхожда с автомобил, по-щастлив ли е от тебе? Онзи човек, който има хубави дрехи, по-щастлив ли е от тебе? Онзи, който има хубава къща, по-щастлив ли е от тебе? Кога са хубави външните неща? Срещате някой пълен човек и казвате: „Колко е оправен този човек!“ Истински оправен човек е този, който има мускули, а не излишък от мазнини. В тялото му не трябва да има никакви наслоявания, лицето му не трябва да бъде изпито, с хлътнали очи. Клетките на целия му организъм трябва да бъдат в хармония помежду си. Разумната Природа е създала човека красив. И ако той е изгубил своята красота, причината за това не е Природата, а той сам. Ако вие видите вашия пръв образ, пръв портрет, който Бог е създал, и го сравните с днешния, който имате, ще се учудите, че почти няма прилика между тия два образа.

Сега човек трябва да се заеме с възпитанието на своята плът, а не на своето тяло. Тялото не се възпитава, то е по-умно от човека. Клетките също са по-умни от господаря си. Това, което хората наричат плът, представлява безброй желаниа, които могат да се уподобят на обикновените семена, попаднали в някоя почва. Желанията на плътта нищо не ползват човека, те трябва само да се обуздават. Щом знаете това, вие трябва да разчитате на тялото си, а не на плътта си. Вие трябва да познавате своето тяло заедно с всичко, което е вложено в него; вие трябва да познавате вашите мисли и чувства, без които не можете. В тялото обитава от време на време душата. Тя създава етерната обвивка на тялото. Когато се говори за мисли, за чувства и за действия, ние подразбираме, че между тях непременно трябва да съществува вътрешна връзка, вътрешна хармония. Това е необходимо във

вашия живот, ако искате да придобиете знания. Нямате ли вътрешна хармония в себе си, колкото и каквито знания да придобивате, ще ги забравяте. Някои от вас са завършили университет, други – гимназия, но помните ли всичко, което сте учили? Кажете например кой е главният град в Патагония? Или кажете кой е най-високият връх в американските планини, в Северна и Южна Америка, или в Африка, или в Русия? Или какво знаете от цялата история – стара, средна и нова? Много неща сте учили, но и много неща сте забравили. Това не е за упрек, но ви обръщам внимание – да видите колко много има да учите. Ако някой от вас се готви за изпит по история например, той е смел, защото сега учи, знае повече от другите; който е държал вече изпита си, той казва: „Аз знаех много неща, но ги забравих.“

Представете си сега, че при вас дойде някой външен човек и ви каже: „Моля ви се, понеже сте окултен ученик и знаете добре законите, кажете ми какъв метод за възпитание трябва да приложи към своето дете, което е много своенравно, упорито?“ Вие ще му отговорите, че детето трябва да се остави свободно. Обаче законът на свободата работи само при формулата V^n . Тази формула е вярна през всичките времена на Вечността. Това значи: през цялата Вечност човек има възможност да опита резултата на своите желания и един ден, когато се увери в тяхното непостоянство, той ще започне да търси правия път. За това обаче се изисква дълго време. Ето защо човек, оставен свободно да се развива сам на себе си, той ще може да се добере до правия път, но за това се изискват дълги лутания. Друго е, ако той знае законите и може да се самовъзпитава. Той ще съкрати времето на своето развитие. Много от съвременните хора се учат от своите опитности. Например те знаят, че на лотария не може да се разчита, но това не им пречи цял живот да очакват и разчитат на лотария. Те с години очакват да спечелят нещо от някоя лотария и така си заминават от този свят с надеждата, че все ще спечелят някой ден. Дойдат ли отново на Земята, тази идея в тях пак оживява. Мощен е техният билет, все ще им донесе някоя голяма сума, и те очакват.

И тъй, като се говори за свободата, това подразбира: по

отношение на Духа ще работите със закона за свободата; по отношение на плътта ще приложите закона за вътрешното ограничение. Да се ограничава човек не значи, че трябва да се измъчва. Представете си, че днес не искате да ядете – имате желание да направите опит да дадете своето ядене за този ден на някой беден човек. Друг път ще постигате два дена и ще повикате двама души да ядат вместо вас. Това е малък опит за съзнателно ограничаване на желанията на плътта. Обаче от една страна да постиш, от друга – да спестяваш, това е престъпление, а не спестяване. Някой казва: „Да спестя някоя друга пара за черни дни, да се осигуря, да се спася от бедствия и нещастия.“ Спасението, осигуряването на човека не се заключава в пестенето. Когато човек иждивява, харчи нещо, той нека свободно харчи, но разумно; и когато пести, пак разумно трябва да пести. Сега хората живеят в крайности: или много харчат, а малко пестят, или малко харчат, а много пестят. Някой казва: „Богат е моят баща, аз мога да ям и да пия, колкото искам.“ Значи щом баща ти е богат, ти трябва да преяждаш и да пианстваш. Не, богатството на бащата не е дадено, за да го използва синът, дето трябва и не трябва. Бащата е богат, за да използва синът това богатство само там, дето трябва.

И тъй, кажете ми един метод за приложение на Любовта. Досега аз съм ви говорил за Любовта, а тази вечер искам вие да ми говорите, да ми дадете един метод за приложение на Любовта. Приложете я само за седмица и наблюдавайте дали под нейно влияние ще можете да преобразите хората около вас, да ги направите добри. Сега аз ще бъда ваш ученик, ще ви слушам, а вие ще бъдете учители, ще проповядвате за Любовта. Дали ще цитирате нещо от някой виден професор или учен, това е ваша работа, но едно зная аз: вие сами не вярвате в Любовта и в методите за приложение, които препоръчвате. Вярата ви в това, което проповядвате, мяза на вярата на онзи много ревностен проповедник от Русе, който със своите проповеди успял да обърне много баптисти⁹ към Христа. Един ден, както проповядвал на слушателите си за отварянето на очите на слепия от Христа, изведнъж почувствал присъстви-

ето на Духа Божий в себе си, който му казал: „В този момент във всеки един сляп. Излез и му кажи в Мое име да прогледне!“ Проповедникът, вдъхновен от това посещение, веднага слиза от амвона и смело се запътва към вратата, за да отиде при слепия и да му каже: „В името на Господа Исуса Христа, казвам: „Прогледни!“ Обаче изведнъж той изгубва смелостта си, спира се пред вратата и си казва: „Ами ако кажа и той не прогледне? Тогава ще отложам опита за друг път.“ Слепият човек и досега още не е прогледнал. Този проповедник не може да приложи Христовото учение на опит. След този несполучлив опит той отиде в Русия и навярно е останал там, при болшевиките, но дали е приложил опита със слепия, не се знае.

Казвам: приложете опита, макар и да не успеете. Ако слепият не прогледне, кажете: „Братко, не успях сам, но ще повикам някой от моите братя на помощ.“ Като дойде и той, двамата ще кажат: „В името на Господа Исуса Христа, прогледни!“ Не успеят ли двама души, ще извикат трети, пети, десети, докато отворят очите на слепия. Който служи на Бога, той не трябва да се страхува. Изобщо страхът е спънка в живота на всеки човек.

Един американец, милионер, бил сляп, и за да се освободи от своето нещастие, той обещавал един милион долара на този лекар, който се наемел да го излекува. Имало един лекар, който лекувал слепи, но ги подлагал на големи страдания: правел им особени инжекции, операции и т.н. Един беден работник, също така сляп, като чул, че американецът трябва да се подложи на такива страдания, отишъл при него и му предложил следното: „Ако искаш, нека лекарят направи опита върху мене и ако излезе сполучлив, тогава да го приложи и върху тебе. Няма защо ти да се подлагаш на такива страдания.“ Милионерът веднага се съгласил на това предложение и бедният работник бил подложен на лекарския опит: правили му инжекции, операции, но нищо не помогнало. Една силно верующа жена, която научила за постъпката на работника, помолила се усърдно на Бога и работникът прогледнал. Обаче в същия ден богатият американец умрял.

Защо умрял този богаташ? – Защото той искал да придобие зрението си на гърба на бедния човек – без страдания.

И тъй, ние не трябва да бъдем страхливи. Когато искаме да придобием известни блага, трябва да имаме доблест да понесем всички страдания. Когато искаме да намерим Божественото знание, ще напуснем домовете си, гори и планини ще преминем, само за да Го придобием. Непреодолима жажда трябва да изпитва човек, когато търси Божественото знание. Никаква спънка в живота му не трябва да го обезсърчи, никаква мъчнотия не трябва да го спре в пътя му. Как можете да се наречете окултни ученици, ако не постъпвате по този начин?

Питам: какво можете да направите, когато един ден завършите Школата? Ще кажете: „Ние да получим диплом, че сме завършили окултните науки, после лесна работа какво ще правим.“ Окултен ученик е онзи, който може да докаже на някой виден професор, че съществуват душа и дух в човека. Как ще му докаже? Той няма да спори с професора, но ще отиде при него и ще го запита: „Господине, какво е вашето мнение по въпроса за душата и за духа? Съществуват ли душа и дух, или не съществуват?“ Професорът ще отговори: „От последните научни изследвания за произхода и развитието на клетката се вижда, че душа и дух не съществуват.“ – „Добре, седнете на стола, аз ще направя един опит, от който вие сами ще се убедите съществуват ли душа и дух.“ Той изважда душата от тялото му и го пита: „Сега има ли душа, или няма? Според твоите последни научни изследвания обясни – кой е вторият човек, който седи на стола, и кой си ти, който го наблюдаваш?“ След това пък изважда духа от душата и последната се простира на леглото. „Кажи сега, кой е третият, който вижда едновременно и първия, и втория?“ След това намества духа в душата и душата в тялото и професорът дохожда в първото си положение, като казва: „Видях и дух, и душа, и вярвам вече, че те съществуват.“

Друг пример: вие като окултни ученици отивате при един болен, който страда от тумор в дробовете и за когото всички лекари казват, че няма да оздравее, понеже съвре-

менната медицина не е намерила лек за неговото лекуване. Един казва, че този болен така е роден, друг казва, че той ще живее само още един месец, трети казва, че повече време ще живее, и т.н. Обаче отивате вие при този болен като окултен ученик, правите няколко паси, духате един-два пъти над него и той оздравява. Питам: това магия ли е? Не, това е резултат на истинско практическо знание. Истински учен е онзи, който може да възвърне ума на един извезян човек. Ти духнеш три пъти над този човек и умът му се възвръща, той започва да разсъждава. Какво ще кажете на това? Туй е наука, която всички трябва да придобият.

Апостол Павел е казал: „Ще се похваля със своята немощ.“ Какво е разбирал той под думите *със своята немощ*? Това значи: „Аз не се страхувам, но ще се подчиня, ще се поддам на Бога да направи опит с мене.“ В този смисъл Писанието казва: „Силите на онези, които чакат Господа, ще се възобновят.“ Някой казва: „Велико нещо е окултната наука – тя не може да се приложи, не е за обикновени хора.“ Да се говори така, то е все едно да се казва, че Слънцето е голямо нещо, не се отнася до всички хора, освен до велики, големи адепти. Не, както Слънцето има значение и за най-малките същества, така и окултната наука има приложение и в най-малките прояви на живота. Например някой човек е болен, не може да спи. Какво трябва да направи? Ако се лекува по медицински начин, ще вземе някое наркотично средство и ще заспи, без да си е починал, както трябва. Ако иска да постъпи според методите на окултизма, ще си каже: „Ще си легна сега, ще заспя дълбоко и след шест часа здрав, хубав сън ще се събудя.“ Съвременната медицина препоръчва срещу треска хинин, а окултизмът препоръчва да употребиш мисълта си срещу микробите на треската. Ще кажеш на микробите: „Заповядвам ви в продължение на 25 минути да излезете вън от моя организъм, защото съм зает, отивам на работа.“

Друг случай: имаш да дължиш някому 20 000 лева. Ако не си окултен ученик, ще тръгнеш при този, при онзи приятел да искаш пари назаем, да си изплатиш дълга. Тук те изпъдят,

там те изпъдят, докато най-после някъде ти услужат. Ако си окултен ученик, няма защо да се молиш на този, на онзи, но ще вземеш магическата тояжка и мотичката си и ще отидеш да намериш де има заровени пари. Ще разкопаеш, ще вземеш, колкото ти трябват, и останалите пак ще заровиш. Това значи наука!

Някой казва: „Аз не съм глупав да тръгна с една тояжка из гората, да търся къде има заровени пари.“ – Това е наука именно! Аз считам за по-глупав човек онзи, който тръгне да търси пари от banker на banker или да залага това-онова, отколкото да отиде в гората и да изкопае заровените пари. Казвате: „Какво ще помислят за нас, като ни видят да копаем в гората?“ Вие трябва да отидете сами, никой да не ви види. Можете ли да определяте с помощта на лескова или на медна пръчица де има заровени пари? Не само това, но ако вие сте истински окултни ученици, като изпаднете в нужда, всеки ще ви помогне. Като вървите по улицата, някой богат човек ще ви спре и ще каже: „Господине, от две години насам съм определил една сума от 40-50 000 лева за някой честен, добър човек. Както виждам, вие сте един от тия хора, затова давам тази сума на вас – да я употребите, както намерите за добре.“ Колко такива хора има днес, на които може да се даде тази сума още при първото виждане?

Казвам: тия са едни от най-близките задачи, които ученикът трябва да разреши. Вън от тия задачи има и по-велики. Какво по-хубаво от това – да имаме доверието на Невидимия свят, да ни даде той възможност да разполагаме със силите на Природата? Задача на ученика е да спечели доверието на Невидимия свят: да му поверят известни тайни, да му открият известни закони и формули, които щом произнесе, да му се притекат на помощ. Обаче при разрешението на тази задача от ученика се изисква чистота. Той трябва да бъде чист и целомъдрен. Докато човек не е чист и целомъдрен вътре в себе си – да не допуска в съзнанието си никаква мисъл, която да го отклони от Бога, той не може да има велики постижения. Имате ли тази чистота и целомъдрие, и целия свят да ви обещава, да не се съблазнявате: вие трябва да знаете, че

всичкото богатство за вас е присъствието на Бога в душата ви. Имате ли това богатство, всичко можете да постигнете. За да постигнете това богатство, от вас се изисква учение, опити, усилена работа върху себе си. Много опити трябва да направите, докато постигнете това богатство; някои от опитите ще бъдат несполучливи, но това не трябва да ви обезсърчава. Например мнението на обществото, както и на вашите близки върху окултизма, често ви влияе и вие постепенно започвате да отпадате духом и да се обезсърчавате в работата си. Мнозина външни хора казват: „Окултистите са извезени.“ В първо време вие не се поддавате на техните думи, но полета-лека-лека започвате да се вслушвате в думите им, да се съгласявате с тях, докато започнете да вярвате, че те имат право.

Сега ще ви запитам следното: кой е най-важният и жизнен въпрос за вас? Всички ще отговорите, че най-важният въпрос за вас е изпълнението на Волята Божия. Така отговарят всички религиозни хора. Представете си, че вие отивате в Лондон и търсите някой богат човек. Кое е най-важно за вас в този случай? За вас е важно да знаете името на този човек, улицата и номера на къщата, в която живее, както и посоката. Докато се доберете до тези данни, знаете ли колко време е нужно? Не е лесно да се намери някой човек в такъв голям град като Лондон.

Питам: знаете ли защо Окултната школа се намира сега в България? Знаете ли кой е председателят, кой е секретарят на Школата, на коя улица и номер живеят те? Вие не знаете кой е председател и кой е секретар на Школата, а искате да знаете кои са членовете ѝ. Често говорите за Всемирното Бяло Братство, но и тази идея не ви е ясна. Някои казват: „Дали наистина съществува някакво Бяло Братство, или то е нещо фиктивно?“ Един наш познат в Америка от няколко години насам иска да намери някои от членовете на Бялото Братство, но не може да ги намери. Защо не може да намери нито един от тях? – Защото те не се откриват. Ако срещнете един член от Белите братя, той никога няма да каже, че принадлежи към Бялото Братство. Той нищо не говори за себе си, но дори минава за прост, за обикновен човек. С това

той изпитва вашата прозорливост, вашето знание. Той носи знака на Бялото Братство, но вие сте слепи, няма да го видите. Ако имате вътрешна подготовка да схващате и разбирате, вие ще прогледнете и ще видите знака, който Белите братя носят. По този знак ще ги познавате.

Ще кажете: „Защо не могат всички да прогледнат?“ Питам: защо Христос не излекува всички слепи, а само един? Какъв беше този, на когото Христос отвори очите? Той беше човек на вярата. Кои болни излекува Христос? Които имаха вяра. И днес лекуването става въз основа на същия закон. Безверникът нищо не постига. Който има вяра, всичко може да постигне. Ние не говорим за вярвания, но за вяра, която произтича от душата и се изявява като непреодолим копнеж у човека към търсене на Истината.

Като ви говоря по този начин, някои казват: „Ние не сме от напредналите.“ – Не, когато се сравнявате едни с други, вие намирате, че сте по-напреднали от този, от онзи; когато се сравнявате по знание с високо напредналите същества, които са завършили своето развитие, намирате, че нищо не знаете. Това именно трябва да ви дава подтик, импулс да вървите напред. Влезете ли в клас, всеки трябва да седне на мястото си, да се концентрира и да почне да размишлява. По този начин вие едни други ще се поощрявате и ще създадете атмосфера на хармония, която ще ви благоприятства в работата. Човек трябва да възстанови хармонията в себе си отвътре, а не отвън. Трябва ли да дойде учителят отвън, за да застави учениците да мълчат? Влезе ли ученикът в клас, той трябва да повдигне мисълта си нагоре и да съзерцава. Той трябва да се абстрахира от всякакъв шум, нищо да не го смущава. Успее ли да се съсредоточи при тази обстановка, това говори за силата на неговия характер. Всички трябва да се упражняват в това направление. Ако човек не придобие способността да концентрира своята мисъл, да се издигне над обикновените условия, той ще се чувства изтощен, измъчен при условията, в които днес живее. Стане сутрин – главата го боли, цялото му тяло е уморено, мозъкът е уморен. Коя е причината за това състояние? Когато човек не възпри-

еме достатъчно прана от въздуха, той всякога се усеща слаб, измъчен, без живот и сили в себе си. Кой е виновен за това? Той сам. От него зависи да възприеме повече прана, понеже в Природата я има изобилно. Всяка болест има свои причини. Виенето на свят например крие причините си в стомаха; сърдечните припадъци, болките в слепите очи също така имат свои причини. Окултният ученик обаче трябва да си служи с окултна медицина, да борави с тайните сили на Природата.

Казвам: моето желание сега е всеки от вас да има доверие към законите на Разумната Природа и да знае, че щом постъпва съобразно тях, ще има добри резултати; има ли добри резултати, ще има и подем на духа. Който няма подем на духа, той не може да учи. Вдъхновение е нужно на всички. Някой седи с наведена глава и казва: „Отидоха младините ми! Работата ми не върви.“ Казвам: този човек още не е започнал работа, а се оплаква, че младините му отишли. Дойдете ли в това състояние, знайте, че вие сте във фаза, отдето на ново можете да започнете. Който се счита за стар, немощен, нека се обърне към няколко свои братя или сестри, които се чувстват бодри, вдъхновени, и да ги помоли да му направят няколко паси. Щом му направят няколко паси и духнат три пъти, няма да мине много време, и ще видите, че този стар човек се е подмладил и е започнал да работи. Човек лесно може да се преобрази, но знание се изисква за това.

Питам: защо съвременният човек остарява лесно? Защото той мисли, че много знае. Днес знае много, но утре се намери пред някаква мъчнотия и се обезсърчи. Ден след ден той се обезсърчава, докато най-после се отчае, отпусне ръце и замине за онзи свят. Дойде след това свещеникът с кадилницата и започва да чете: „Упокой, Господи, душу рабу Твоему!“ Господ не може да го упокои. Той трябва да знае какви и колко познания има, да не се самозаблуждава. Човек трябва да прави опити със себе си, да знае какво може и колко може. Станеш сутрин: виждаш лицето си набръчкано, остаряло – направи си няколко паси и се погледни после в огледалото, за да видиш какво си направил. Казвате: „Ще остареем, няма какво да се прави.“ Думата *старост* подразби-

ра мъдрост. Кажете ли, че остарявате, разбирайте, че ставате мъдри. Говорите ли за младост, за младостта си, разбирайте, че трябва да обичате, да любите. Любовта е присъща на децата. Старият, мъдрият човек знае много неща, той разбира, а детето обича. То не се срамува от Любовта. Детето ще отиде при дядо си, ще го прегърне и целуне. Любовта дава, а не взема. Затова децата са гъвкави, пъргави. Да обичаш някого, значи да влезеш в него, да му дадеш нещо и да се зарадваш, че си дал. Това подразбира млад човек.

И тъй, младият е като топлината, старият – като светлината: младият топли, старият свети. Младият е извор, чешма, която постоянно дава; старият е свещ, която седи на едно място, пръска светлина надалече и осветява пътя на минаващите. Старият човек трябва да свети като светия. Влиза ли вечер в някоя изба, той не трябва да си служи с лампа. Не може ли да ходи вечерно време без лампа, той не е светия. Светията изпуска светлина от себе си, понеже неговата мисъл е интензивна. От мозъка на светията излиза светлина, както от очите на лисицата и на вълка. Вечер очите на лисицата и на вълка светят като фенери. Когато някоя лисица влезе нощем в курника при кокошките, тя ги погледне, те се уплашват от светлината на очите ѝ и падат на земята. Тя се доближава към тях, избира си по-гълъстичките и си заминава. Ако лисицата със светлината на своите очи може да уплаши кокошките, колко повече окултният ученик със своята светлина трябва да изплаши лошите духове.

В Деянията на апостолите се разправя за един случай, дето десет ученици на Христа били повикани някъде да изпъдят един лош дух. Те му казвали: „В името на Господа Исуса Христа ти заповядваме да излезеш!“ Той не излизал. „В името на апостол Павел ти заповядваме да излезеш!“ Той пак не излизал, но им казал: „И Христа познавам, и Павел познавам, но вие, които ме пъдите, вас не познавам.“ На това отгоре този дух набил десетте Христови ученици и пак не излязъл навън. Питам: геройство ли е това – да те набият, да те изгонят и ти да не можеш да преодолееш и най-малката мъчнотия? Да проповядваш е едно нещо, да бъдеш окултен

ученик е друго нещо. Ученикът трябва да бъде сигурен в успеха на това, което предприема да направи. И най-малкото нещо, което върши, той трябва да го направи така, че никой да не може да го конкурира. Това малко дело ще му послужи като подкваса за неговото мляко. Няма ли тази подкваса в живота си, млякото му ще остане неподквасено. Това значи: не прилагате ли новите идеи в живота си, вие няма да имате подкрепата на Невидимия свят. Новото, което иде в света, е в сила да трансформира енергиите на ума, сърцето и волята на човека по нов начин, като му създаде и нов мироглед за живота и за Природата. Това носи Новото учение.

Казвате: „Какво донесе Христовото учение?“ То донесе Любовта и Вечния Живот. Христос казва: „Това е Живот Вечен, да позная Тебе, Единаго, Истиннаго Бога.“ Това е окултна формула, с която може да се работи. Какво крие в себе си думата *Бог*? Ако изтълкувате думата *Бог* – *Ешва* на еврейски език, в нея ще намерите метод за развиване на вярата. Ако разгледате буквите в думата *Богъ*, буквата *Б-б* означава растене, развитие на Божественото в човека. Такъв човек може да се нарече добродетелен. Буквата *о* показва условията, при които Доброто може да расте. Буквата *г* определя посоката, към която трябва да расте Доброто. Крайната буква – *ъ*, е закон за равновесие. Значи Бог е това, което расте и се развива в човека в дадена посока, в резултат на което ще се получи плод. Да вярваш в Бога, това подразбира да използваш разумно условията, да намериш смисъла и целта на живота и да знаеш, че никой не може да ти вземе това, което си придобил. Онова непреривно съзнание, което постоянно ни подбужда към деятелност, към работа – това е Бог. И като скърбим, и като се радваме, сме в Бога. И като вярваме, и като не вярваме, пак сме в Бога. При едно разбиране вие изпитвате скръб, при друго – радост; при едно разбиране вие изпитвате омраза, при друго – любов. Вие сами сте причина за контрастите в живота.

Това са дълбоки философски въпроси, които ще ви подтикнат към работа, към занимание. Много от учениците в Школата са се индивидуализирали: всеки мисли само за себе

си, за никого не се интересува, очаква само да дойде Царството Божие на Земята. Така живеят и животните. Гледате говедата на полето – всяко от тях мисли за себе си. Обаче нападне ли вълкът някое от тях, всички тичат на помощ. Ако вълкът попадне в аурата на говедата, те ще го избодат; не попадне ли в тази черта, той ще избяга. По същия начин и вие трябва да си помагате. Дойде ли вълкът и хване едного от вас, останалите трябва да му се притекат на помощ. Помагате ли си взаимно, и Бог ще ви помага. Не си ли помагате, стоите ли настрана един от друг, вълкът ще дойде и ще вземе един от вас.

За следния път ще дам на всеки от вас като задача да излекува един болен. Същевременно ще ви дам и някои упътвания, да видим колко от вашите опити ще бъдат сполучливи. Въпросите за подмладяването и за магическата пръчица са трудни. Те не се отнасят до всички. Малцина могат да правят опити с тези въпроси. Обаче всички могат да правят опити за лекуване на хората и за възпитание на децата.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

С ЧИЯ ВОЛЯ?

*Двадесет и седма лекция
2 юни 1926 г.*

С ЧИЯ ВОЛЯ?

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Четоха се свободните теми.

Ако ви запитат сега по чия воля дойдохте на Земята, какво ще отговорите? Ако сте дошли по своя воля, можете ли да бъдете без воля? Какво ви липсва сега?

Отговор: *Това, че нашата воля не е в съгласие с Божи-ята.*

Отде знаете, че вашата воля не е в съгласие с Божията? От какво страда човек: от безволие или от много воля?

Отговор: *От своеволие.*

Значи човек проявява воля повече, отколкото трябва. Питам: тъй както е изразен животът, отде се раждат противоречията на Земята? Представете си, че ще държите докторат и ще трябва да развиете именно тази теза за противоречията в живота. Какво ще правите? Вие ще четете ред автори, които са писали по въпроса, ще търсите тук-там упътвания, но в края на краищата трябва да дадете своето заключение. Щом е така, трябва да ви се дадат упътвания по този въпрос, да работите върху тази тема.

Казано е в Писанието: „Когато дойде Духът на Истината, Той ще ни научи на всичко.“ На това основание много религиозни хора, както и някои от окултните ученици, казват: „Духът на Истината ще ни научи на всичко.“ Права е тази идея, но тя трябва да се разбере в нейния дълбок смисъл. Когато наблюдавате направата на пианото, вие виждате как неговият майстор е турил всичко на мястото: клавишите, струните, педалите, целия му механизъм и т.н., но липсва нещо на това пиано. Какво му липсва? – Пианистът. Дойде ли великият пианист и започне ли да свири, пианото вече говори под неговите ръце. Добре ли е направено пианото,

хубаво ли свири пианистът, и ние вече имаме възможност да разбираме правилно. Ако великият майстор пианист е Духът, Той ще започне да пипа клавишите ни и ние ще чуем гласа си, ще разберем какво представляваме. Докато Духът не свири на нашите клавиши, ние сме в положението на безгласна риба, която не знае какво представлява, нито знае своята цена. Започне ли Духът да свири върху нашия инструмент, ние познаваме какво сме, определяме своята цена. Ако от вашия инструмент излизат дисхармонични мисли, считате ли, че Духът свири на него? Ако децата ви удрят по клавишите, мислите ли, че Духът ви говори? Това са разни духове, ваши близки, които в старо време са минавали за богове. Днес по стар обичай те удрят по вашите клавиши, но нищо не излиза. Тази е идеята, че Духът ще ни научи. Той ще ни научи на Истината, но само когато намери нашите инструменти разработени и в пълна изправност. Още отначало Божият Дух е вложил в нас ред сили и способности, които ние трябва да разработваме. През целия си живот човек трябва да слуша, да разбира и да учи. Понякога и той сам сяда на пианото си да свири.

Това са отвлечени въпроси, от които някои малко се интересуват. Те може би се интересуват повече от това, какво ще бъде утре времето, отколкото от въпроса за създаването на света. Вие може да се интересувате повече от това, че някой си е направил къща, отколкото от окултни въпроси. Често окултните ученици имат в себе си някаква философска идея, която не е на място, но я държат здраво в себе си. За такава идея казват, че тя е утвърдена в човека. Когато кажат за някой човек, че е утвърден, разбират, че неговите мисли и убеждения са утвърдени – не могат да се поместят.

Едно дете отива с баща си в една от американските църкви да слушат проповедта на пастора. Детето казва: „Тате, колко хубаво говори проповедникът и колко вдъхновено пеят слушателите!“ – „Нека пеят и свирят, време им е. И аз едно време пях и свирех, но вече престанах да пея, защото се установих, т.е. утвърдих се в идеите си. Повече няма какво да говоря и да пея.“ Детето си казало: „Значи баща ми

седи по-високо от самия проповедник, както и от слушателите му.“ Обаче един ден бащата се качва със сина си на един кабриолет, за да отидат някъде на разходка. По едно време конят спира, не иска повече да върви. Детето казва на баща си: „Татко, конят има особени възгледи – и той се е утвърдил.“ Със спирането си от време на време конят иска да каже: „Едно време и аз ходех, носех товари, но повече не искам да се товаря.“

Казвам: това са хипнотични състояния. Когато погледнеш днес, всички са хипнотизирани. Срещнеш някой религиозен човек, той казва: „Това нещо е доказано, в него само трябва да се вярва.“ Срещнеш някой учен – и той казва: „Това е доказано, на него само може да се вярва.“ Отделяш доказаните работи настрана, но гледаш, че работата и с тях не върви. Какво показва това? Че и на доказаните работи им липсва нещо. Също така и на установените хора им липсва нещо. Някой казва: „Човек трябва да има свободна воля.“ Понятието *свободна воля* подразбира съвсем друго нещо от това, което съвременните хора схващат. Свободната воля на човека трябва да се регулира. Той не трябва да изразходва всичката си енергия и да мисли, че това е израз на свободна воля. Рече ли човек да изразходва всичката си енергия изведнъж, раждат се противоречия в живота. Във физическия свят е невъзможно в дадено време и пространство човек да прояви изведнъж всичката си енергия. Това трябва да става последователно: в младините си той ще изразходва един род енергия, в средна възраст – друг род, а в зряла възраст – трети вид енергия. Всяко време изисква специфични прояви.

Същият закон се забелязва и при растенето и развитието на плодните дървета. Например, ако някоя ябълка роди много плодове, дръжките на едни от тях стават дебели, а на други – тънки. Защо става така? Разумната Природа регулира енергиите на това дърво. Ябълката, като вижда, че е родила толкова много плодове, които не ще може да отгледа изведнъж, без ущърб на своя живот, тя задържа част от енергията за себе си, а другата част изпраща само към известен брой плодове, които се развиват правилно. Тия от тях, към кои-

то не изпраща енергия, започват постепенно да отслабват, престават да се развиват и окапват. Следователно, колкото по-малко плодове ражда едно дърво, толкова плодовете са по-устойчиви, по-сочни, по-едри; колкото повече са плодовете, толкова те са по-дребни, по-кисели, и т.н. Оттук вадим следното заключение: хората лесно се изтощават от много и неразумни желания. Изразходва ли се енергията на човека, организмът се изтощава и животът му се обезсмисля. Казвам: имайте малко желания, но добре ги отхранвайте!

Съвременните хора често разискват върху Любовта, но те я разглеждат в общи черти. Любовта има специфични проявления. Например някой може да опита Любовта в милосърдието, друг – във вярата, трети – в надеждата, четвърти – в справедливостта, пети – в разумността, и т.н. Някой казва: „Аз съм разбрал всички тая неща.“ Питам: какво е разбрал този човек, когато не проявява нито милосърдие, нито вяра, нито надежда, нито справедливост, нито разумност? Това не подразбира, че той няма тези качества, но или не ги проявява, или ги проявява както малкото дете, което иска да мине за художник и рисува различни драскулки. Много от идеите на хората представляват такива драскулки, т.е. нещо незавършено.

Казвам: според законите на Живата Природа всички неща трябва да бъдат завършени. Не са ли завършени, тя ни държи отговорни, както електрическата компания ни държи отговорни, когато не си плащаме изразходваното електричество. Не плащаме ли, тя праща при нас своите хора, които ни казват: „Платете за осветлението!“ – „Ама тази светлина Господ я праща чрез Слънцето.“ – „То е друг въпрос. Докато я впрегнахме в работа, ние употребихме труд, време, средства, за които искаме да ни се заплати. Щом казвате, че светлината иде от Слънцето, тогава закачете жиците си направо за Слънцето. Обаче иде ли чрез нас, вие трябва да ни платите.“ В това отношение Природата е много изправна и възискателна. Щом изхарчите известно количество енергия, тя всякога праща свои инспектори при вас, които ви казват: „Моля, платете си осветлението!“

Сега, като изнасям това положение, мнозина казват: „Нищо, и така може да мине.“ – Не, не може да се мине така, човек да не изплаща дълговете си. Защо? – Защото кармата ще дойде. Кармата не е нищо друго освен неизплатени дългове. Когато се казва, че някой човек има тежка карма, това подразбира, че той никога не е изпълнявал задълженията си: било като учител, като свещеник, като майка или баща, като брат или сестра, като приятел, като разбойник и т.н. Ще кажете: „Може ли да се говори тук и за разбойника?“ Казвам: има честни и безчестни разбойници. Честен разбойник е този, който братски дели плячката си със своите другари. Безчестен разбойник е онзи, който освен чуждите хора обира и другарите си, с които заедно краде.

Някой ще кажат: „Ние минахме тези работи.“ Радвам се, че сте ги минали, но въпросът тук не е личен. Личните въпроси вие сами трябва да си разрешите. Пазете се от личните въпроси. Някой казва, че личното му достойнство се е уронило. В какво седи това достойнство? Например вие дължите някому десет хиляди лева, но не ги изплащате навреме. Вашият кредитор ви нарича безчестен човек, но вие се възмущавате и казвате: „Как смеете да уронвате моето достойнство?“ Казвам: с неизплащането на вашия дълг вие сами уронвате своето достойнство. Не искате ли да уронвате достойнството си, не вземайте пари назаем, ако не можете да ги изплатите навреме; не обещавайте неща, които не можете да изпълните. Вие казвате, че някой е уронил вашето достойнство, понеже не ви е повярвал в нещо и не е възприел вашите възгледи. Питам: защо този човек трябва непременно да ви повярва? Ама такава била Волята Божия. Сигурни ли сте, че наистина това е Волята Божия? В такъв случай кой човек може да се нарече честен? – Честен е този, който изпълнява навреме своите задължения. Щом е така, започнете от малките задължения. Често някому се представя случай да изпълни едно голямо задължение, и за да го изпълни, той веднага пренебрегва малкото задължение. Има случаи пък, когато хората пренебрегват големите си задължения за сметка на някои по-малки. Например някой чинов-

ник получава нареждане от своя началник да отиде в неделя сутринта на работа, да свърши някаква преписка. Такава била заповедта на министъра. Обаче този човек е религиозен, иска да отиде на църква и при това положение изпада в борба – как да разреши въпроса. Ако отиде на църква, ще получи мъмрене от началника си, а може да бъде уволнен от служба и децата му да останат гладни. Мисли си той: „Ако не отида на църква, Невидимият свят е снизходителен, няма да ми направи забележка.“ Така разсъждава този чиновник в себе си и пренебрегва по-голямото си и първо задължение – към Бога и към своята душа, и отива в канцеларията. Казвам: ако този чиновник искаше да не гладуват децата му, той не трябваше да се жени. Щом се е оженил веднъж, той трябва да отиде на работа, а един ден, когато се освободи от това си задължение, ще може свободно да ходи на църква. Докато е на служба, той е под закон. Щом се освободи от службата си, законът вече няма сила върху него.

Като ви говоря така, понеже всички сте на еднаква възраст, ще кажете: „Не е морално да се говорят такива неща пред младите.“ Кои въпроси вие считате за морални? Морално ли е това, когато майката съветва дъщеря си да не разговаря с млади господа, да не се смее много с тях, и т.н.? Въпреки съветите на майката дъщерята се крие от нея и се среща със своя възлюбен, пише му писма и получава от него. Дъщерята трябва да каже на майка си: „Мамо, може да не е морално това, което аз правя, но обичта изисква да се срещна, да се поразговоря, да се посмея със своя възлюбен, пък да му напиша и писмо.“ За да не се изложи пред майка си, дъщерята прибягва до лъжа. В какво се заключава неморалната постъпка на дъщерята? Неморалното е в лъжата, а не в това, че момата е писала писмо на своя възлюбен. Ако чувството на момата към момъка е Божествено, защо трябва тя да се срамува? Ако някой дава пари назаем от Любов, с разположение, трябва ли да се сърди и гневи, когато неговият длъжник не може веднага да му ги върне? Щом той дава с Любов, нека почака длъжникът да му ги върне пак с Любов. Който дава с Любов, трябва да му се отговаря с Любов. Видите ли, че

някой човек дава пари с полици, с разписки и със заплашвания, че той дава своите длъжности под съд, ако в даден срок парите му не се върнат, знайте, че този човек не дава с Любов. Той трябва да каже: „Давам ти тия пари без разписка, без срок и когато искаш или когато имаш възможност, ще ми ги върнеш. Върнеш ли ги, ще имаш още по-голям кредит.“ Това значи любовни отношения.

Сега, като ученици, пазете се от лошите образи. Те развалят човека. Например такива са мигането с едното или с другото око, стрелянето с едната или с двете ръце, и т.н. Когато стреляш някого с двете си ръце, едната от които поставяш на носа, това показва, че ти нямаш доверие в него. Ти считах този човек за двуличен, с две лица: едното гледа на изток, а другото – на запад. Щом погледът му е към изток и към запад, той може да се обръща още към север и към юг. Казвате: „Не е прилично човек да стреля с ръцете си.“ – Не, този човек ти казва Истината. Каже ли ти някой човек Истината по този начин, като отговор на тази Истина трябва да прибереш ръцете си наблизо, с дланите една срещу друга, да се обърнеш към Господа и да кажеш: „Господи, отсега нататък няма да греша, ще бъда с едно лице и ще се стремя да запазя целостта на лицето и на сърцето си.“ Някои хора имат обичай да турят ръцете си в джобовете. Това показва, че материалната страна е силно застъпена у тях. Всички тия и ред още движения, които човек прави, са символи, които трябва да се изучават. Който ги разбира, той ще се ползва от тях. Ако някой добър човек поставя ръцете си на носа и стреля някого, той сам се изопачава. Също така се изопачава и този, когото стреля. Ето защо съзнанието и на двамата трябва да бъде будно. Този, който е привикнал на това движение, той трябва да се въздържа да не го прави. И когото стреля с ръце, също тъй трябва да е буден, веднага да се противопостави с друго движение: да сближава ръцете си с дланите една срещу друга. Човек трябва да се въздържа да осмива другите хора, защото сам той може да изпадне в същото положение. Как? Това става много лесно. Достатъчно е да се намали светлината на съзнанието у човека, и той се намира вече пред въз-

можността да греши. Всички погрешки стават все в тъмнина. Често хората не забелязват как светлината на съзнанието им се намалява и те правят грешки.

Вие, като ученици, трябва да изучавате своя организъм, да знаете как ви се отразяват различните храни. Не знаете ли това, някои същества, които искат да ви спънат, ще ви накарат да ядете несъответстваща храна за вашия организъм, която стомахът ви няма да смели добре, вследствие на което около нервната система ще се натрупат утайки от полуорганическа материя. Тези утайки ще намалят умствената енергия, необходима за правилното мислене, а неправилното мислене намалява светлината на съзнанието. Мнозина не забелязват този процес в себе си. Обаче забележи ли някой тази промяна в съзнанието си, той веднага трябва да възстанови нарушението в своята инсталация. Като метод за пречистване на нервната система служи постът. Някои не обичат да постят. Казвам: който иска да пречисти своята нервна система, той трябва да пости поне четири пъти в месеца. Да знаеш как да постиш, колко време да постиш и кога да постиш, това е цяла наука. Пречистиш ли нервната си система, ти придобиваш в съзнанието си повече светлинна енергия. Не е грях, че са се натрупали утайки върху нервната система, но работата на човека трябва да се свежда към пречистването ѝ, както златарят промива златоносния пясък, за да отдели от него златото. Златото представлява чистата, фина материя, която хората трябва да добият в своя организъм.

Като говоря за пречистване на съзнанието, мнозина казват: „По всичко се вижда, че ние няма да станем хора.“ Какво подразбират тия думи? Те означават: тъй както ние вървим, от нас нищо няма да стане. Това е право. Докато човек се занимава само с буквата х (хикс), той нищо не може да постигне. Някой казва: „Аз искам да стана свършен човек, да стана като Христа.“ Който иска да стане като Христа, той трябва да разбира закона на безсмъртието, да е придобил Вечния Живот. Питам: защо понякога виждате две дъги на небето? Ще кажете, че втората е отражение на първата. Коя е причината за това отражение? Всяка дъга има форма на по-

лукръг, но съедините ли двата полукръга, ще получите цял кръг. Крайният резултат на всяко движение е кръгът. Първо човек се проявява на Земята в половин дъга, която после се явява във втора дъга. Христо, или Христос, е човекът, който разделя живота на две дъги –)(. Той не може де се прояви изведнъж в цял кръг. За да се прояви в цял кръг, в своята целокупност, изисква се вечност. Някой казва: „Аз познавам Христа.“ – Какво знаеш за Него? „Почувствал съм Любовта Христова.“ Питам: Христовата Любов влязла ли е в твоето сърце? Христовата Светлина влязла ли е в твоя ум? Можеш ли вечерно време да ходиш без лампа? Истински християнин е този, който може вечер да излиза без лампа и да не се спъва никъде. Има ли той нужда от лампа или от електрическо осветление, Христос в него не е дошъл до своята пълнота. Много адепти, които живеят по високите планински върхове, минават без лампи. От техните мозъци излиза светлина, която осветява пътя им. Щом напрегнат мисълта си, от мозъка им веднага излиза светлина; престанат ли да мислят интензивно, и лампата изгасва.

Казвам: започнете да правите малки, микроскопически опити в това направление. Например вземете два предмета в ръцете си и ги насочете един срещу друг. Концентрирайте мисълта си в точката, дето тези предмети леко се допират, и след време ще видите, че на това място се явява малка искрица. Ако не успеете от първия път, направете опита още два, три, десет, до 99 пъти, и на стотния път непременно ще имате резултат. Колкото по-бързо произведете искрата, толкова мисълта ви е по-силно концентрирана. После направете следния опит: насочете двата си показалеца един срещу друг, без да се допират, и концентрирайте мисълта си към тях. След известно време ще видите, че от това място излиза светлинка. Направете този опит вечер, за да се забележи светлинката. Като видите тази светлинка, не трябва да се плашите, нито пък да се хвалите, че сте видели светлина от пръстите си. Този малък успех е малко цветенце, което едва е напъпило. Пазете го внимателно: да цъфне, да завърже, да узрее, да даде своя плод – и при този завършен процес вече

вие можете да извикате някои от своите приятели и да им покажете опита.

Някой казва: „Не зная какво да правя. Имам много знания, главата ми е препълнена от знания, от теории, от факти.“ Казвам: посейте вашето знание в земята – да израсте от него нещо реално, което да внесе в живота ви нова струя, нов подтик, нова светлина. Обаче, като правите опитите, за нищо друго няма да мислите. Всичко ще забравите, само за опита ще мислите. За вас е важно да видите светлина от пръстите си – нищо повече не трябва да ви интересува. Като ви наблюдавам, забелязвам от главите на някои да излизат малки светли точки. Някой казва: „Главата ми се върти, свят ми се вие, а пред очите ми се мяркат светли линии.“ Тези линии, неправилно разхвърляни, говорят за болезнено състояние на нервната система. То се явява като резултат на две противоположни мисли, които се сблъскват у човека. Светлината, която се явява като резултат на прави мисли, тя е мека, приятна, бяла на цвят. Тази светлина предизвиква разширение на съзнанието. Някои от опитите, които правите, стават във физическия свят, а някои се извършват в погорни светове. Вие трябва да правите само такива опити, за които сте готови. Например има адепти, които съзнателно могат да излизат и влизат в тялото си. Рече ли някой неопитен да се подложи на такъв опит, той ще се намери в чудо: ще излезе от тялото си и няма да може да се върне. Изпадне ли неподготвен човек в пространството, извън своето тяло, той ще види около себе си безброй нишки като паяжина и от страх ще се отклони от посоката на своето движение. В желанието си да избегне от тези нишки той ще започне да се оплита в тях все повече и повече. За да се освободи от това положение, непременно трябва да му дойде помощ отвън, да го разплетат. Не получи ли от никого помощ, той се разстройва. Това нервно разстройство хората наричат лудост, полудяване.

Питам: какво трябва да се прави при такива случаи? За да има човек всякога помощта на Бога, Писанието изнася стиха, дето Бог се обръща към човека с думите: ”Сине Мой,

дай Ми сърцето си!“ Сърцето представлява духовното тяло в човека. Казва се в Стария Завет, че това тяло на човека още не е оформено. Ето защо сърцето трябва да се повери в ръцете на Бога, понеже от Него зависи правилното оформяне и развитие на човека – главно на неговото духовно тяло. Добре ли е развито духовното тяло на човека, той ще успява във всичките си опити, ще може правилно и съзнателно да излиза от тялото си и да се връща назад в него. Рече ли човек да повери сърцето си другиму, а не на Бога, той ще излиза от тялото си и няма да може да се връща в него. Това състояние наричат вампиризм, от което много хора умират. Например някоя жена се омъжи за такъв човек, но наскоро след това тя умира. Той ще се ожени за втора – и тя умира. Другаде пък жени уморяват мъжете си. Причината за това се дължи на връзката на тези мъже или жени със същества от ниска еволюция, от примките на които те не могат да се освободят. Затова, когато човек се жени, той трябва да знае за кого се жени, да познава добре своя избраник или избраница. Вашият избраник трябва постоянно да ви обновява. Ожените ли се за някой човек и той ви умори, това показва, че вие сте изпаднали в някаква голяма компания, която знае само да смуче. Влезе ли такъв човек в дома ви, той ще умори или детето ви, или жена ви, или друг някои член от семейството. Влезе ли такъв човек в някоя школа, той внесе интриги, раздори, критики между учениците. И тогава учениците започват да се запитват: „Кое учение наистина е право?“ И те вече не знаят кое е правото учение.

Казвам: всяко учение трябва да се приложи, за да се знае дали е право, или не. В правото учение има правилно, хармонично съчетание на величини, както в математиката. То е толкова ясно, че и децата могат да го разберат. Може ли да се нарече човек от правото учение онзи, който взема хапката от устата ти? Ако е от правото учение, той би трябвало да каже на брата си, когото вижда да яде: „Братко, радвам се, че ядеш. Продължавай работата си!“ Или ако този човек има само една череша, нека я даде на брата си, а той само да гледа отдалече и да му се радва. Честен и благороден човек е този,

който се радва на чуждото благо като на свое. Истинският морал се заключава в жертвата. Не жертваш ли от Любов, никакъв морал нямаш в себе си. За съзнателния човек не е извинение това, че е прибързал да се наяде, защото е бил гладен. Ако едно малко дете може да ти даде половината от своето хлебче като на човек, завършил четири факултета, това дете има морал в себе си. Речеш ли ти, като по-голям и по-силен човек от него, да му удариш плесница и да му вземеш хлебчето, това показва, че ти нямаш морал.

Често хората изопачават Истината и по този начин съзнателно искат да се самозалъгват. Не, не изопачавайте Истината, ако искате да имате прави възгледи за нещата. Когато говорим за Истината, ние разбираме придобитите резултати от усилията на разумни същества. Тези разумни същества днес са завършили своето развитие. Например цветята са деца, произведения на ангелите. Всяко цвете е резултат на усилената дейност на някой ангел. Като завърши своята работа, той посажда това цвете в градината на някой човек, с което го изнася на изложение. Ние, хората, разглеждаме тези цветя, чудим се на красотата им. Затова казвам: не късайте цветята! Наблюдавайте ги само, за да видите как ангелите работят върху тях. Един ден, когато цветята окапят, те оставят своите сгради за хората, за да могат следната година пак да цъфнат и да продължат своето изложение. Значи ангелите вземат цветовете на цветята, а за хората оставят сградите, в които е станало изложението. Тъй щото, Истината представлява изложение на плодовете на разумните същества. Всеки цвят, всеки плод, всяка постъпка е резултат от известна работа на разумни същества.

Казвате: „Какво нещо е Истината?“ Представете си, че двама души връзват одного и му казват: „Който смее да те развърже, и той, и ти ще бъдете убити.“ Ти седиш в това положение отчаян, измъчен, но в това време минава покрай тебе един човек, който веднага изважда ножчето си и разрязва въжето, с което си завързан. Ти веднага ставаш, зарадваш се и благодариш, но се страхуваш, че ако двамата разбойници те видят, ще те убият. Обаче онзи, който те е освободил, каз-

ва: „Не се плаши, аз отговарям за своята постъпка.“ В този случай човекът, който те освобождава, той е човек на Истината. Истината всякога носи Свобода. Човекът на Истината винаги отговаря направо на въпроса. Вън от човека Истината има и субективно проявление. Остане ли човек благодарен и признателен за доброто, което са направили по отношение на него, това показва, че Истината е дала плод. Някой човек, преди да му направят добро, преди да го освободят, е бил жесток към хората. Щом Истината дойде и го освободи от ограничението, в което е бил поставен, той се смекчава, започва да става внимателен към всички хора, помага им, взема участие в техните скърби и радости и казва: „Господи, благодаря Ти, че ми даде възможност да разбера Истината.“ Това показва, че Истината е проработила в неговото сърце. Близките му ще кажат: „Добре, че разбойниците не те убиха.“ Човекът на Истината обаче ще му каже: „Наистина, ти беше лош човек, заслужаваше да бъдеш вързан, но понеже имаше желание да разбереш Истината, аз дойдох да те освободя.“

Сега между съвременните учени има добри астролози, които могат да направят точен хороскоп на всяка държава, на всяко общество или на всяка отделна личност, като ѝ предскажат всичко, което предстои да ѝ се случи. Същевременно те със своята силна мисъл могат да помогнат да се предотвратят нещастията, които има да станат. Не искат ли да помогнат, те ще кажат: „Така е било писано! Нека всеки носи товара си!“ Така може да се предскаже бъдещето на България, на Франция, на Англия, на Германия – на всички държави изобщо. И когато астрологът каже някому, че той сам трябва да носи товара си, това подразбира, че на човека първо идейно трябва да му се даде помощ, а после материално. Когато помагате на човека, дайте му само необходимото за живота. Ако той е гладен, нахранете го добре, дайте му хубав обяд, но излезе ли навън, нито пет пари не му давайте. Защо? Дадеш ли му пари, той ще започне да вярва в тях. Ще му кажеш: „Приятелю, както дойде при мен гладен и без пари и аз те нахраних, така ще вярваш, че утре друг ще те нахрани, макар да нямаш пари.“ Когато хората са помагали

на бедните с пари, а не с храна, те всякога са изопачавали Божествения закон. Дойде ли при тебе някой беден, дай му един хубав обяд – нека се стопли малко и като тръгне на път, дай му хляб за един ден само. Дадеш ли му храна за два и повече дена, с това ти го поставяш в положение да губи своята вяра в Господа. Осигуряването разваля хората.

Това са общи положения за окултния ученик, но не и за хората от света. Ако ученикът не разбира законите, той ще живее като хората от света: ще пълни хамбарите си, ще пълни джобовете си, но няма да бъде щастлив, няма да познае Бога – той ще се лиши от условията да усили своята вяра в Господа. Постъпвате ли според законите на окултната наука, вие ще опитате Учението, ще се доберете до практически резултати. Дойдете ли до опити или до някакви упражнения, вие трябва да ги извършвате доброволно, без насилие. Аз не искам да насилвам никого. В такъв случай, когато ви давам някакво упражнение, аз трябва да ви кажа: който от вас е абсолютно свободен, само той нека се заеме за упражнението. Коя жена и кой мъж са свободни? Само момъкът и момата са свободни. Омъжената жена и жененият мъж не са свободни, те не могат втори път да се женят. Същият закон се отнася и вътрешно до човека. Даде ли някакво обещание да направи нещо, той вече не е свободен. Има обещания, които са дадени за една минута, други – за един час, трети – за един ден, четвърти – за един месец, пети – за една година. После има обещания, които са дадени за пет, десет, сто и повече години. Докато не изтече това време, човек не може да бъде свободен. Някой се кълне на своята любима в любов и казва: „Ще те обичам до живот, до гроба.“

Туй подразбира, че след това човек е вече свободен, няма никакво задължение към хората. След смъртта си той е свободен от своето обещание. Някой казва: „Искам да ми обещаеш нещо.“ – За колко време: за една минута, за един час, за една седмица, за един ден, за един месец или за една година? Аз обещавам да ти помогна в работата, но за тази цел ти давам само пет минути от времето си. Изтекат ли тия пет минути, аз съм свободен. Да ми вземеш обаче една година

време – такова обещание не мога да ти дам. Досега аз съм искал обещания от някои хора най-много за една година, от други съм искал обещания за един месец, но съм дошъл вече до положението да искам обещания от хората само за една минута. Също така и аз давам обещания само за една минута. Дойде ли някой да ми иска нещо, аз изваждам часовника си, поглеждам колко е часът и казвам: за една минута мога да ви обеща нещо, но за повече от минута не мога – вдигам обещанието си и съм свободен. Има обещания, които траят само една минута; има частни, специални обещания, които траят само един час, и най-после има обещания, които са извънредни – те могат да траят един ден – от изгряването на Слънцето до залязването. Стане ли най-малкото раздвояване в съзнанието на човека, обещанието, дадено от него, няма вече смисъл. В Стария Завет се казва, че Бог е дал 36 000 обещания на еврейския народ, но те и досега още не са изпълнени, понеже съзнанието на евреите не е било всякога будно. Бог е прекъснал изпълнението на тия обещания, докато дойдат благоприятни времена за тях – да използват те тия блага, които са им обещани. И Христос даде много обещания на евреите, но и те не можаха да се изпълнят. И до днес евреите нямат свободата, която им беше обещана. В това отношение те започват пак отначало, както след излизането си от Египет. Не заслужи ли човек дадените обещания, той много пъти като евреите ще излиза и ще се връща в Египет, много пъти ще дохожда Мойсей да го освобождава, след което пак ще го заробват ту вавилонци, ту асирийци, ту перси, и пак няма да има нужната свобода.

Кажете ми сега основната идея от тази лекция, която можете да приложите. Не искам да ми казвате общи работи, но какво сте решили да приложите от тази лекция? Една от основните мисли, която може да се приложи според мен, е да се заемете с пречистване на вашата нервна система и с развиване на способностите си. Втора мисъл за приложение: когато някой ангел реши да направи изложение на някои ваши чувства в сърцето ви, не разваляйте неговата работа! Дойде ли някой музикант и направи ли едно изложение във

вашия ум, не разваляйте и неговата работа! Как я разваляте? Вие започвате да скачате, да играете от радост, че ви е посетил някой гениален човек, но след един месец всичкото изложение изчезва. Дойде ли някое гениално същество у вас, дръжте се за него, не го изпускайте. То все ще ви даде нещо. Оставете просящите настрана. В Божествения свят просяци няма. Просящите са деца на забвението. Понеже те нямат никаква работа, пращат ги на Земята да просят. Дойде ли някой просяк у вас, ще го впрегнете на работа – нищо повече. Един българин жънал на нивата си. По едно време към него се отправили циганин и циганка, които поискали да им даде той нещо за ядене. – „Добре, ще ви нахраня хубаво – казал селянинът – при следното условие: остава ми работа за още един час. Елате и вие да ми помогнете в работата и след това всички заедно ще отидем у дома да се нахраним.“ Циганинът и циганката се заловили за работа. Те пожънали само половин час и след това офейкали. Казвам: човек, който не може да жъне един час, той не е гладен.

Това са символи, които трябва да се приложат във вашия духовен живот. За да ги приложите, вие трябва да ги преведете. В материалния, във физическия живот те са положителни неща, но трябва да се приложат и в по-високите светове. Дойде ли някой човек при вас, когато работите, вие ще му кажете: „Ще считаме за голяма привилегия, ако вземете сърпа и окосите един сноп заедно с нас. Този сноп ще бъде благословен.“ Дойде ли при вас някой напреднал Дух, ще кажете: „Ще ви считаме за наш приятел, ако благоволите да вземете участие в нашата работа.“

Сега ще ви дам като задача за една седмица упражнението с поставяне на показалците един срещу друг и с концентриране на мисълта ви, докато получите малка светлинка. При това всеки ще извърши упражнението доброволно, без никакво насилие. Сега няма да ви кажа, че който не прави упражнението, ще бъде изключен от Школата, или че пък който го направи, ще бъде приет в Школата. Всеки има вътрешна свобода да направи или да не направи упражнението. Когато поставите показалците си един срещу друг, от тях из-

тича два вида енергия. Тази, която изтича от десния пръст, образува по-къс път в движението си, а тази, която изтича от левия пръст, образува по-дълъг път. Вие трябва да знаете законите, чрез които да примирите тези енергии. Докато не ги примирите, вие не можете да произведете никаква светлина. Как ще ги примирите? Като направите двата пътя еднакво дълги или двата еднакво къси. Освен това правете кръгове с двете си ръце, като ги вдигате отпред нагоре и отпред надолу с леко допиране на пръстите на двете ръце. Ако не можете да произведете електричество, вие не можете да получите никаква светлина. Колелото на електрическата машина трябва да се върти, за да се произведе електричество. В това отношение въртенето на ръцете на човека във вид на кръг представлява колелото на неговата електрическа машина. Тъй щото, ако се концентрирате, вие ще произведете електричество, което ще излиза от очите ви във вид на светлина. Ако направите опита само един път и видите тази светлина, ще мислите, че сте се излъгали, но направите ли опита няколко пъти, ще се уверите, че тук няма никаква илюзия, а се намирате пред една реалност.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

УСИЛВАНЕ НА ВЯРАТА

*Двадесет и осма лекция
9 юни 1926 г.*

УСИЛВАНЕ НА ВЯРАТА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Сега ще ви дам следното музикално упражнение: *Мисли, право мисли, свещени мисли за живота ти крепи!* Ще съзерцавате пет минути, през което време мислено ще пеете горното упражнение.

Сега ще ви задам следния въпрос: какво ще предпочетете, ако се намирате на брега на морето и ви предложат да си изберете като подарък една дървена лодка за двама души или един тон злато? Когато ви гонят, т.е. преследват, и трябва да се спасите, като преплавате морето, тогава вие ще предпочетете лодката. Ако никой не ви гони и сте сиромаш, тогава ще предпочетете златото. Тъй щото често в живота ценните неща се обезценяват, а малоценните се повдигат. Когато ви гонят неприятели, лодката е по-ценна от златото. Вие трябва да преведете символите, които се крият в лодката и в златото.

Днес най-трудната наука е превеждането на символите на обикновен език. Почти всички хора до известна степен са запознати със символиката в сънния си живот. Повечето сънища са символически. Вие сънувате едно, а се подразбира друго нещо. Малко сънища са с буквално значение. Вие сте запознати със символиката, но не знаете да тълкувате тези символи. Например какво означава конят насън? Конят означава природният ум на човека. Ако конят е червен, черен или бял, различните цветове означават различни качества на ума. За предпочитане е да сънувате жив кон пред умрял. Умрял кон означава слаб ум, т.е. човек, който има слаб ум или почти няма ум, както казват на обикновен език. Когато някой сънува, че язди кон, това показва, че в Умствения свят на човека ще стане някаква промяна, а не във физическия. Във физическия свят през това време пък ще станат други

промени. Например ако в ума на човека стане някаква промяна във възходяща степен, а в душата му – някакво разширение, тогава и на физическия свят ще стане малка промяна – лицето на човека се изменя. Реши ли човек да заживее Божествен живот, тогава и в окръжаващата среда ще настане малка промяна. Най-малкото, ако този човек е господар, той ще бъде изправен към слугите си и ще плаща повече, отколкото трябва. Реши ли той да не живее Божествен живот, всички негови близки, всички негови слуги ще почувстват това положение. Слугите му ще бъдат онеправдани, защото господарят няма да им плаща дори и това, което им се пада.

И тъй, когато говорим за вярата, ние разбираме онази реална сила на ума, чрез която нещата се постигат. Ако вие схващате понятието *вяра* субективно, тя е безпредметна. Изобщо вяра, която не включва Любова в себе си, тя е безпредметна. Любов, която не влиза в Живота, тя е безпредметна. Живот, който не се изразява в добродетели, и той е безпредметен. Аз много пъти съм ви говорил за усиляване на вярата, но сега ще ви дам едно обяснение – при какви условия се усилява вярата. Представете си, че сте попаднали в дълбок кладенец. Гледате нагоре, докато се намери някой да ви помогне да излезете оттам, но никой не дохожда. Опитвате се да излезете – не можете. Седите така отчаян и обезсърчен, когато по едно време виждате да се спуща в кладенеца едно дебело въже. Вие хващате въжето, опвате го добре и започвате да се изкачвате по него. Какво се заражда в душата ви при този случай? – Вяра. Следователно, когато дойде Доброто в света, ние трябва да го опнем, да се хванем здраво за него, за да се образува връзка с Бога. Доброто не се прави във време и пространство – то е извън времето и пространството. Следователно в съзнанието на човека трябва да има непреривен стремеж към правене на Добро. Този стремеж ни свързва с Бога, а щом ни свърже с Бога, въжето се спуща отгоре, за да ни извади от дълбокия кладенец, в който сме паднали. По този начин именно и нашата вяра се усилява. Който иска да люби, той вече е започнал от опашката на живота. Свържете ли се с Бога – и Животът се проявява, прояви ли се Животът

– и Доброто ще се прояви, щом се прояви Доброто – и Вярата ще се прояви.

И тъй, щом се прояви животът, проявява се и Любовта. Значи първо трябва да се роди животът, т.е. трябва човек да се облече. И оттук под думите *роден човек* разбираме този, който се е облякъл в материята. Щом е роден, т.е. облечен е в материя, той ще прояви и Любовта. Човек на вярата може да се нарече този, който прави Добро. Който не прави Добро, той няма вяра. Извън Доброто вярата е празна дума, но с Доброто заедно вярата е сила и реалност. Извън живота Любовта е празна дума, но в живота тя е Божествена сила, която спасява.

Сега ще ви приведа част от един разказ. В древността един ученик от тогавашните школи потърсил своя Учител – да му помогне по някакъв начин, защото се чувствал много нещастен в живота си. Той намерил Учителя си, явил се при него и му казал: „Учителю, моля ти се, дай ми някаква свещена идея, но да бъде свързана с предмет, чрез който да правя добри работи. Много съм нещастен в живота си: дето и да отида, всички ме гонят; каквото стане, все върху мене налитат – не зная как да се освободя. Бял ден не съм видял в живота си. Дай ми нещо, на което да разчитам.“ Учителят му дал една малка пръчица и му казал: „Ето, вземи тази пръчица, но помни добре, че тя има два края. Ако хванеш добрия край, ще те сполетят всички добрини; хванеш ли обратния край, ще те сполетят най-големите нещастия.“ Учителят му посочил кой край да държи, като му казал да се пази много – да не хване противоположния, защото голямо зло го чака. Същевременно той му казал и две думи, които никога не трябва да забравя. Какви са били тия думи, няма да кажа. Ученикът казал на Учителя си: „Ти ми дай пръчицата, аз мога да я управлявам.“ Ученикът обаче не употребил пръчицата на място, вследствие на което дошли до главата му големи изпитания. Питам: на какво е символ тази пръчица, която в дадения случай трябвало да се държи само за добрия край? Всяко благо, което се дава на човека, представлява такава пръчица с два края. Ако имате знание, и то предста-

влява такава пръчица с два края; ако имате добродетели, и те представляват такава пръчица с два края. В такъв случай човек трябва да знае кой край на пръчицата да хване. Ако не хване края, с който може да прави Добро, той ще се натъкне на големи изпитания и страдания. За да не попадне на противоположния край на Доброто, човек трябва да бъде благодарен за всяко благо, което му се дава, колкото и малко да е то. Скръбта и радостта също така представляват двата края на пръчицата. Когато сте скръбни, вие сте хванали опашката на благо, което ви е дадено. Хванете главата на това благо, за да дойде радостта. Това е, което Христос е изразил в стиха: „Сега скръб имате, но скръбта ви ще се превърне в радост.“ Христос каза на учениците Си: „Аз ще отида при Отца Си, но пак ще се върна и тогава скръбта ви ще се превърне в радост.“ Учениците Христови си казаха: „Щом Христос замине, и нашата радост ще се свърши.“ Същото казват и децата след смъртта на майката. Когато майката умре, те мислят, че и с тях всичко се свършва. Обаче ако те повярват, че майка им пак ще се върне, скръбта им ще се превърне в радост. Нещата могат да изчезват, но могат и да се явяват. Затова казвам: не се самозалъгвайте от привидни реалности. Има една реалност в света и тя принадлежи изключително на душата.

Сега помнете следната максима, която и друг път съм ви привеждал: хората обикновено започват добре и свършват зле; ангелите започват зле и свършват добре; а Бог винаги започва добре и свършва добре. Ето защо между човешкия и между ангелския живот трябва да се образува връзка. Ангелите започват зле, а хората свършват зле; ангелите свършват добре, а хората свършват зле. Като се съединят тези положения, ще се образува едно цяло, което показва, че става обединение с Бога. Щом знаете това, питам: как искате да живеете вие – като ангел или като човек? Когато дойде злото, вие искате да живеете като човеци, а накрая, като дойде Доброто, искате да живеете като ангели. И затова ще чуете много хора да казват: „Сега ще потеглим малко, но дано на старини бъдем добре.“ – Не, вие трябва да живеете по Божествено: и в началото да започнете добре, и накрая да свършите до-

бре. Дойдат ли страдания в живота ви – това е човешката страна. Обаче в страданията, т.е. през човешкото, преминава и Божественото. Когато вие се радвате, ангелите скърбят, страдат. Как страдат ангелите? Когато човек яде, пие, весели се и ликува в живота си, тогава ангелът, който го ръководи, страда и пъшка заради него. Обаче дойдат ли болести, сиромашия и страдания за този човек, най-после той се обръща към Бога да му помогне – тогава пък неговият ангел се радва, че тази душа се спасява. Така седи Истината. Казвам: дойдат ли радости в живота ви, повикайте и ангелите си заедно с вас да ядат и пият. Не дойдат ли те на вашето угощение, откажете се и вие от него. За предпочитане е да се откажете от вашите удоволствия и да страдате заедно с ангелите си, отколкото да останете сами в своите удоволствия, а ангелите ви да страдат за вас. Яде ли ангелът с вас – яжте и вие; не яде ли ангелът с вас – откажете се и вие от това ядене и останете заедно с него. Дойдат ли радостите в живота ви, бъдете заедно с ангелите си. Пожертвайте вашите временни радости за вечните блага.

И тъй, от едната страна имате плюс – радостите в живота; от другата страна имате минус – скърбите в живота. Плюс и минус взаимно се уравновесяват. Човешкият живот в началото има плюс, ангелският в началото има минус; човешкият живот в края има минус, ангелският – плюс. Какво дават два плюса и два минуса? При умножението два плюса дават плюс и два минуса дават пак плюс. При събиране и при изваждане два плюса дават плюс, а два минуса дават минус.

Представете си, че тази вечер се иска от всички да подпишете по един чек с някаква сума, без да мислите много. Интересно ще бъде да опита всеки каква сума най-много може да даде, без да е мислил предварително върху това. Ученикът трябва постоянно да маневрира в себе си, да се изпитва на какво е готов. В Писанието е казано: „Не съдете, да не бъдете съдени!“ Това значи: който работи съзнателно върху себе си, той не трябва да съди нито хората, нито себе си за погрешките, но трябва да знае, че зад всяка случайна погрешка се крие известно благо. Щом знаете това, не съдете, но се полз-

вайте от чуждите погрешки. В това отношение съществува следният закон: използвайте погрешките на хората, без да ги съдите, ако не искате да изпаднете в тяхното положение. Животът е колело: едни се качват, други слизат. Искате ли да не попаднете под закона на кармата, вземайте поука от погрешките на хората. Само свършеният човек може да съди, а несвършеният, като вижда погрешките на своите близки, той трябва да се помоли на Бога да не изпадне в тяхното положение. Казвам: ако знаете дълбоките причини за погрешките на хората, вие не бихте ги съдили.

Някои запитват: „Как трябва да се живее?“ Казвам: вие трябва да живеете според разумните закони на света, в който сте дошли. Понеже днес се намирате във физическия свят, вие ще живеете според разумните закони на този свят. – „Ама ние искаме да бъдем силни.“ – Щом искате да бъдете силни, трябва да се упражнявате, да придобиете тази сила. Как ще се упражнявате? Представете си, че някой от вас заболяе от известна болест. Той трябва да осъзнае в себе си, че тази болест му е дадена като задача за разрешение, която на всяка цена трябва правилно да се разреши. Разреши ли задачата си, той ще премахне от себе си и болестта. Премахне ли болестта, и силата му вече е по-голяма. Какво правите вие, като ви дойде някаква болест? Уплашете се и бързате час по-скоро да отидете при лекар. Ученикът не трябва да се страхува от нищо. Той трябва да прави маневри, да се излага съзнателно на някои малки страдания, да привикне да понася, а същевременно да прави и научни изследвания. Например аз често ходя около кошери и оставям да ме ужили някоя пчела. Ще кажете: „Защо се оставяте да ви жилият пчелите и после да ви се подува ужиленото място?“ Интересувам се от културата на пчелите. По ужилването, по забиването на жилото им – по-плитко или по-дълбоко, аз съдя за тяхната култура. По жилото на пчелата се съди и за жилото на човека. Аз имам ред математически изчисления как са жилили пчелите преди хиляди години и правя изчисления как жилият днес. Освен това по надутото място съдя каква е била по сила киселината, която едно време са изпусчали, и каква е

киселината, която днес отделят. Това се познава по количеството на възпалените клетки. Ако не ме интересуваше този въпрос научно, аз лесно щях да се предпазя от пчелите да не ме жият. Какво правите вие, когато ви ужили някоя пчела? Веднага вземате мерки за премахване на отока. Вие не се интересувате научно от този въпрос.

Казвам: всичко, което се случва в живота ни, става с единствената цел да се калим, да привикнем към изненадите на живота. Ако се отнасяте съзнателно към страданията, вие ще намерите голяма философия в тях. Който не е минал по пътя на страданията, той не е развил в себе си никаква философия, никаква дълбочина. Ето защо съвременният човек не трябва да търси живот без страдания. При тези условия такъв живот е невъзможен. За в бъдеще, когато човек навлезе в Божествения живот, той ще бъде свободен от страдания, обаче докато е в тази епоха, той не може да се освободи от тях. За тази цел човек трябва да мине през ред страдания, за да разбере вътрешния смисъл, който е скрит в тях.

Сега аз напълно разбирам вашите изпитания, страдания и нещастия; разбирам и трудните условия, при които живеете. Без страдания е невъзможно, както е невъзможно да ви накара някой да се качите на Мусала и в това време да пеете непрекъснато, без да се заморявате и запъхтявате. Искате ли да пеете, трябва да се спрете, да не се качвате нагоре. Иначе да се качвате нагоре и да пеете, това са две несъвместими неща. Затова, дойде ли ви някаква мъчнотия, спрете на известна спирка за малко време и започнете да пеете. Продължете ли нагоре в мъчнотията, спрете песнето. Когато слизате надолу, пак можете да пеете. При слизането е по-лесно да се пее, отколкото при качването. За вас е важно едно нещо: и при скърби, и при страдания да бъдете внимателни кой край на пръчицата да хванете.

И тъй, когато се намирате пред голяма опасност, лодката е за предпочитане пред торбата със злато. Защо? – Защото животът е по-голямо благо от златото. Спасите ли живота си, като преплавате морето с лодка, по-нататък работата е лесна: злато можете да намерите навсякъде. Обаче преследват ли

ви в морето, вие ще гледате час по-скоро да излезете на брега с лодката. Излезете ли веднъж на брега, тогава лодката не ви трябва, златото е нужно. Тъй щото, докато сте в морето и бягате от неприятеля си, който ви преследва, лодката е за предпочитане; излезете ли на сушата, злато ви трябва.

Питам: кой е най-важният въпрос през тази пета школна година? Не искам да отговаряте философски, но кажете ми един важен, практически въпрос, който да ви занимава тази година.

Отговор: *Да правим добро.*

Да правите добро на хората – аз разбирам така да уредите тяхното минало, че да изплатите всичките им дългове. Дълговете на хората представляват тяхното минало. Щом се уреди миналото им, настоящето влиза в своето естествено положение. И тогава трябва да се покаже на хората истинския път към бъдещето. В такъв случай всеки човек първо трябва да намери вън от себе си някакъв благодетел или пък вътре в себе си да чувства сила и вяра, че може да ликвидира със своето минало. Щом той ликвидира с миналото си, ще може разумно да използва условията на настоящето, за да може да си съгради добро бъдеще. Иначе, ако човек постоянно мисли само за това, какво ще яде и пие и как ще прекара старините си, той по нищо няма да се отличава от животните. И животните мислят за същото. Още от ранна сутрин животното започва да се грижи, да мисли отде и по какъв начин да си набави храна.

Съвременните хора си служат с разни възпитателни методи за отглеждане и възпитание на младото поколение. Най-естественото положение, което човек може да заеме при сегашното си развитие, е служенето на Бога. Тъй щото, ако искаш да помогнеш на някой човек, свържи го с Бога. Щом е свързан с Бога, той ще бъде нахранен. Не е ли свързан с Бога, той няма да бъде нахранен. Отделите ли човека от Бога, нищо не може да стане от него. Каква е разликата между грижите, които полагаме за един вол, да го отхраним и угоим, и тези, които господарят полага за своя слуга? И в единия, и в другия случай се постига едно и също нещо: и

волът, и слугата ги хранят с цел да ги използват. Ако господарят може освен да храни слугата си, още и да го просвещава, неговите грижи имат смисъл. Някой казва: „Да имаме повече парички да уредим живота си.“ Какво ще правите с тези парички? Ще си хапнете, ще си пийнете добре и ще се поутоите като говедата. В това обаче няма никаква философия. Такъв човек светия не може да стане. Той е пълничък, червеничък, само за удоволствия мисли. Червенията на неговите страни показва, че Божественото не преобладава в него. Той за всичко друго мисли, но не и за Бога, и казва: „Аз съм благодетелен човек, грижа се за сиромасите, за благото на другите.“ – Не, това е грижа пак за себе си. Като урежда работите на другите, той едновременно урежда и своите. Казвам: докато човек не се свърже с Бога, той не може да уреди нито своите работи, нито тия на другите хора. Свърже ли се човек с Бога, той ще знае вече не само временно, но и постоянно да урежда своите работи. Знае ли да урежда своите работи, той ще може да уреди работите и на своите близни. Някой се заема да урежда работите и на близните си, както и своите, защото се мисли за много умен. Обаче не се минава много време – вижда, че всичките му усилия са отишли напразно.

Това нещо се забелязва и в знанието, което съвременните хора придобиват. Виждате някой млад момък – способен, паметлив, многообещаващ. Обаче дойде ли на възраст 45-50 години, паметта му постепенно започва да отслабва, знанието му се губи, и като стане 60-70-годишен старец, той изгубва всичко и минава пред хората за изветрял. Правилно ли е това? Според Новото учение колкото по-стар е човек, толкова повече знания и мъдрост трябва да притежава. Стариият трябва да бъде по-силен, по-мъдър и с по-големи знания от младия. Сега обаче не е така. Защо? – Защото на съвременните хора липсва връзка с Бога.

И тъй, първото нещо, към което човек трябва да се стреми, е да възстанови своята вътрешна връзка с Бога. Той е имал някога тази връзка, но впоследствие тя е отслабнала. Някой ще каже: „Толкова усилия правя в живота си, толко-

ва работя, и пак нямам връзка?“ – Всички имате връзка, но слаба: най-малката мъчнотия, най-малкото страдание и изпитание в живота ви е в състояние да прекъсне тази връзка. Какво се иска от вас, за да усилите тази връзка? – Будност в съзнанието. Трудно е да се обясни какво значи будност на съзнанието, както и различието, което трябва да правите в степенята, до която съзнанието на човека е достигнало. Често става пропукване на съзнанието, което се отразява вредно върху човека. Представете си, че съзнанието на някой човек по степен се равнява на един тънък конец, с който може да се дигне тежест от един килограм. Това положение е добро дотогава, докато този човек има изпитания, препятствия и страдания, които се равняват на тежест един килограм. Обаче този човек расте, развива се, вследствие на което и неговите страдания, изпитания и мъчнотии се увеличават. Какво трябва да стане с неговото съзнание, за да издържи на силата и на тежестта на тези страдания? Той постепенно трябва да удвоява и утроява силата или степенята на своето съзнание, за да издържи по-голяма тежест, равна на два, на три и повече килограма. Не удвои ли степенята на своето съзнание, непременно в него ще стане някакво прекъсване. Това именно подрабзира усиляване на съзнанието.

Значи съзнанието на човека постоянно трябва да се усилява. Или, казано на духовен език, светлината на съзнанието у човека постоянно трябва да се усилява. Каквото и да върши човек, навсякъде той трябва да вижда Божията интелигентност, Сила, Любов, Мъдрост, Знание. Мисълта за Божественото в човека трябва да тече у него непрекъснато като електрически ток. Всички трябва да държите в ума си мисълта за връзка с Бога, за да можете постепенно да усилявате и светлината на вашето съзнание на два, на три, на четири, на пет и на повече килограма.

Питам: знаете ли колко струва един килограм материя от Светлината на съзнанието? Например материята, от която светът е създаден, струва повече от цялата Земя. Значи първобитната материя, от която е направена Вселената, струва почти колкото цялата Слънчева система, без Слънце-

то. Тази материя е много скъпа, понеже интензивността на движението на частиците ѝ е много голяма. Оттук можете да си представите каква светлина трябва да има съзнанието, за да издържа на интензивността на тази материя. За да придобие човек тази светлина на съзнанието, той трябва да мине през страдания. Страданията, които хората преживяват, представляват ред алхимически процеси, а човешкият дух е алхимикът, който прави опити в лабораторията на човешките мозъци. Някой казва: „Не зная какво става в мозъка ми, но просто ще се пръсна.“ Нищо няма да се пръсне, но ти трябва да мълчиш, да наблюдаваш как твоят професор, твоят учител, твоят дух прави опити в мозъка ти. Ученикът трябва само да слуша, да наблюдава и да учи. Рече ли да предизвика с нещо учителя си, ще понесе последствията на несполучливите опити. – „Ама не мога да търпя. Ако учителят ми постъпва с мене така, аз няма да служа на Господа, ще се откажа.“ Когато ученикът се сърди на Господа, Бог го изпъжда навън. Няма по-глупаво и по-страшно положение за ученика от това – Учителя му да го изпъди навън. Когато човек не иска да служи на Господа, това показва, че той има две глави. Щом има две глави, ще го изпратят в ада. Такъв човек и в ада не го приемат. Те го смятат за чудовище. Те казват: „Този човек с едната си глава служи на Бога, а с другата – на себе си.“ Тогава ангелите казват: „Ние ще задържим главата, с която служи на Бога, а другата ще изпратим в ада.“ Човек не трябва да се раздвоява в себе си, да се колебае да служи ли на Бога, или не. Преди всичко хората още не служат на Бога. Бог им е давал досега и знание, и сила, и богатство, и живот, но какво са направили те срещу всичко това? Те казват: „За в бъдеще, при по-добри условия на живота, ще направим нещо.“

Казвам: за да минете в новата раса, за която сте предназначени, за да се избегнат дрехите ви, които тук-там имат петна, вие трябва да направите усилия още сега, при условията, при които днес се намирате. В Откровението се говори за двадесет и четири старци, облечени с бели дрехи. Отде дойдоха тези старци? Те преминаха през големи страдания в живота, чрез което се избелиха. Те минаха през Земята,

а съвременните хора още не са преминали Земята, затова и дрехите им не са бели. Когато и вие преминете през Божествения огън и отидете на Небето, там ще се видите с бели дрехи и ще се познаете. Апостол Павел казва: „Сега не знаем какво сме. Когато се яви Христос, тогава ще се познаем, ще бъдем подобни на Него.“ Кога ще дойде това време? Ще кажете: „В следното прераждане.“ Питам: вие знаете ли действително кога и как ще се преродите? Направихте ли всичко, което трябваше, в това прераждане? Ако вие сега не направите връзка с Бога, знаете ли какво ще бъде другото ви прераждане? В бъдещото ви прераждане ще имате съвсем нови задачи. При това то може да бъде или във възходяща, или в низходяща степен. Сегашното ви прераждане определя бъдещето. Сегашният ви живот ще послужи като основа на бъдещия: да реализирате стремежа на душата си, да се родите от вода и Дух. Всеки трябва да се роди от вода и Дух, ако иска да бъде сънаследник и Син на Бога. Докато не дойде това състояние, човек не трябва да си прави никакви илюзии. Някой казва: „Аз съм Син на Бога.“ Че и циганчето може да каже, че е син на царя, но да казва, че е син на царя, е едно нещо, а в действителност да е син на царя, да тече царска кръв в него, е друго нещо. Тъй щото да казвате, че сте Синове Божии, е едно нещо, и в действителност да сте такива, това са две абсолютно различни неща. Тече ли Божият живот у вас, вие ще имате мисли, чувства и действия, подобни на Божиите, ще бъдете образ и подобие Божие.

Казвам: когато някой мисли, че е Син Божий, той трябва да отговаря на това име. Когато някой казва за себе си, че е добър ученик, той трябва правилно да отговаря на всички зададени въпроси и да решава добре задачите си. Досега нито един от учениците на Школата не е издържал изпитите си, както трябва. Дойде ли някое изпитание, всеки казва: „Все на мене ли трябва да се струпат тези изпитания? Все аз ли трябва да нося този товар? Все аз ли съм длъжен да страдам?“ Всеки човек е длъжен да живее по Божествен начин. Не живее ли такъв живот, той ще страда. Тъй щото и аз съм длъжен, и вие сте длъжни да живеете според законите на

Бога. – „Ама слабости имаме.“ – Нищо от това, ще правите усилия да живеете чист и добър живот. А при това, ако си вълк, хората ще одерат кожата ти и ще си служат с нея; ако си лисица, хората ще одерат кожата ти и на вратовете си ще я носят; ако си вол, хората ще одерат кожата ти и цървули ще правят от нея; ако си свиня, хората ще одерат кожата ти и пастърма ще направят от нея; ако си охлюв, в тенджерата ще те варят; ако си лук, ще те режат, ще те кълцат и ще те ядат.

Казвам: каквото положение и да заема човек, той преди всичко трябва да служи на Бога. Като хора вие казвате: „Нека уредим живота си, тогава ще служим на Бога.“ Няма какво да уреждате живота си. Сегашният ви живот е уреден. Сега трябва да служите на Бога – нищо повече. – „Ама еди-кой си ученик не учи.“ – Това е безпредметно за вас – вие трябва да учите! Преди всичко вие още не знаете дали този ученик учи, или не. Вие не сте влезли в неговото сърце, в неговото съзнание, за да го разберете. Аз говоря само за външните прояви на съзнанието, а що се отнася до вътрешните прояви, до стремежите на човешката душа, за това се изисква дълбоко, истинско познание. В душата се крие алхимическият закон за подмладяването – там е силата за лекуване. Когато човек реши в себе си да живее чист и свят живот, най-първо той ще се постави на ред изпитания и изкушения, за да се провери неговата сила и готовност да издържи на всички изпитания в живота. Тук ще се познае как ще постъпи: дали ще критикува, или ще приеме нещата с чисто сърце като такива, които са допуснати от Бога. Ученикът няма право да критикува учителя си. И учителят няма право да критикува ученика си, но има право да констатира, че това, което ученикът върши, не е право, не носи добро и благо за самия него. Учителят може да каже на ученика си, че пътят, по който той върви, не е добър и ще му донесе лоши резултати. Учителят може да каже на ученика си: „Слушай, там, дето си ял и пил, трябва да заплатиш!“ – „Нямам средства.“ – „Тогава да не си ял.“ – „Ама ще страдам.“ – „По-добре да страдаш ти, отколкото друг. Остави на брега златото, което носиш на гърба си, и свободен влез в лодката, а онзи, който остава на сушата, нека той вземе златото.“

Сега, дето и да се намирате, вие трябва разумно да служите на Бога. Бог трябва да живее във всички хора като вътрешна Светлина, като вътрешно благо. Само по този начин човек ще може да преодолее всички свои мъчнотии. Вън от това ще има падане и ставане без никакви блага. Връзката с Бога има значение и за Земята, и за Небето. Тази връзка се отнася едновременно и към материалния живот на човека, и към духовния, и към Божествения му живот. Тя представлява вливане, прииждане на Божествена светлина и в трите свята. Щом човек престъпи Божия Закон, това прииждане на енергия от Божествения свят спира. Вратите за ангелския и за Божествения свят се затварят и човек остава само с едно голо съзнание, в положението на животното. Дойде ли в това съзнание, той вече в нищо не вярва. Затова именно човек трябва да се пази да не се затворят за него вратите, отдето изтича Божествената светлина.

И тъй, вярата се усилява чрез правене на Добро. Като ученици, аз искам от вас да бъдете примерни във всяко отношение. Не мислете за себе си повече, нито по-малко от това, което сте. Ученикът всеки момент трябва да знае какво именно той представлява. Щом човек осъзнае една своя слабост, той може вече да се коригира и с това да придаде малко светлина на съзнанието си. Това ще го направи по-добър, отколкото е бил по-рано. Когато човек направи някаква погрешка или постъпи неправилно, той веднага изпитва мъка в душата си. Тази мъка не е нищо друго, освен жилото на пчелата, което тя забива. Тъй щото жилото на пчелата, за което често се говори, е вътрешна мярка, с която човек точно може да определи дали е постъпил правилно, или не. И затова той трябва да бъде искрен по отношение на себе си. Щом усети в сърцето си някаква мъка, той трябва внимателно да извади жилото на тази мъка и да провери колко дълбоко е забито. След това той трябва да намаже ужиленото място с нещо, за да премахне подутината, и най-после трябва да вземе поука от това ужилване. Докато пчелите хапят хората, това показва, че те още не мислят добро. Престанат ли да ги хапят, те са се подобрили и стават приятели с тях. Когато пчелата

жили човека, с това тя иска да му каже: „Ти трябва да ми донесеш мед.“ Искате ли да не ви жият пчелите, намажете се с мед – сладки да станете. Тогава и хората няма да ви хапят. Какъв начин знаете, за да не ви хапят хората?

Казвам: това са символи, които вие трябва да приведете и да внесете в живота си. Ако вие не използвате благата, които Бог ви е дал, пчелата ще забие жилото си във вашето съзнание. Често хората изгубват своята вяра, надежда и любов: обезсърчават се, съмняват се, паметта им отслабва, престават да мислят и разсъждават правилно, и т.н. Всички тия отрицателни качества и прояви създават в тях големи пертурбации в съзнанието им, и то за нищо и никакво. Ето защо човек трябва да търси методи да се освободи от тия отрицателни състояния.

Сега важно за вас, като ученици на окултна школа, като братя и сестри, е да се надпреварвате в правене на добро и услуги един към друг. Онези пък, на които правят добро и услуги, те трябва да ценят това, което се прави за тях. И който дава, и който взема, трябва да бъдат доволни. Това е култура, това е истинско смирение. Когато слушате някой да ви разправя нещо, вие трябва да заемете положението на дете, което възприема, и след това да благодарите, че сте научили нещо. Само по този начин и стари, и млади ще се разбират взаимно. Ако детето не слуша, както трябва, и ако старият не знае да преподаде правилно своето знание, тия души не са се разбрали.

Казвате: „Ние трябва да правим Добро!“ Питам: как трябва да правите Доброто? Представете си, че някой идва при вас и ви предлага една хубава круша, но по груб начин. Вие вземате крушата, обаче изпитвате едно неприятно чувство. Колкото и да сте издигнат, вие веднага чувствате, че в даването на крушата не е вложено добро чувство. Ако този човек ви даде крушата с нежна, приятна усмивка, и вие ще изпитате приятност към него.

Друг случай: иде един човек при мене, носи ми едно писмо и ми казва: „С това писмо искам да те изпитам.“ – „Тогава и аз ще те изпитам. Още сега да си вървиш!“ – „Как е възможно

духовен човек да ме пъди?“ – „Ами как е възможно човек да изкушава и да изпитва Господа? Ако Господ ти е казал да ме изпиташ, на мене пък ми каза да те изпъдя.“ – „Защо трябва да ме пъдиш?“ – „Понеже не си разбрал Волята Божия. Щом имаш нужда от мене, ти трябваше да ми предадеш писмото и да кажеш: „Братко, имам нужда от твоята помощ. Бъди тъй добър да ми помогнеш! Оставям ти това писмо и след като го прочетеш, постъпи според както ти диктува твоята добра воля.“ Смирение се иска от всички. Каквото знаете, не го изнасяйте навън. Нека хората не знаят какво мислите и какво предприемате. Като видят делата ви, от тях нека съдят. Покажете силата, знанието си, дето трябва. Дойде някой болен при вас – турете ръцете си на главата му и го излекувайте; дойде някой страдащ – кажете му няколко думи, помолете се за него и му помогнете; дойде някой сляп при вас – отворете очите му; дойде някой невежа при вас – отворете пред него една книга и започнете да го учите да чете и да разбира; дойде някой млад поет при вас – не му казвайте, че трябва да пише по този или по онзи начин, но напишете пред него нещо, прочетете му го и той ще разбере кой е правилният начин за писане. Само така ще можете да покажете на хората правия път. Работите ли така, и Духът ще дойде у вас.

И тъй, живеете ли по Божиите закони, ще имате нови поети, нови начини за правене на добро, и т.н. За да прави човек добро, не се изисква много нещо. Направите ли едно добро, обърнете се към Невидимия свят, към Бога, и запитайте: „Бог доволен ли е от моята постъпка? Небето доволен ли е от моята постъпка? Ангелите доволни ли са от моята постъпка?“ Ако никой не е доволен от вас, започнете отново да работите. Като се коригирате по този начин, най-после ще дойде ден, когато Бог ще се развесели, ще бъде доволен, че има готови хора в света да вършат Неговата воля. И между вас трябва да има готови хора, които да вършат Волята Божия.

Сега, ако ви кажа, че сте много добри – това е един метод за възпитание; ако ви кажа, че сте лоши и от вас нищо няма да стане – това е друг метод за възпитание, друга крайност.

Има едно естествено положение, в което всеки човек трябва да застане: да служи на Бога! Бог трябва да се весели у вас. Това можете да постигнете, като не внасяте никакви противоречия в Божественото съзнание. Постигнете ли това, вие ще придобиете и сила, и знание, и богатство – всичко, каквото желаете.

И тъй, вие трябва да възпитавате вашите мисли, вашите желания и вашите постъпки, понеже те са живи.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

ОГЛАШЕН, ВЯРВАЩ И УЧЕНИК

*Двадесет и девета лекция
16 юни 1926 г.*

ОГЛАШЕН, ВЯРВАЩ И УЧЕНИК

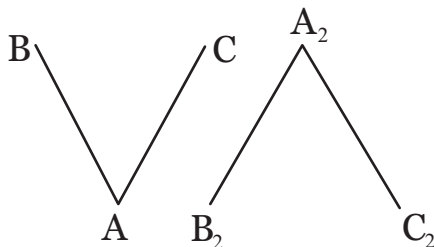
Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Какви са отличителните качества на оглашения? Какво е вашето мнение по този въпрос? Как приемат ученика в прогимназията, в гимназията или в университета? Ученикът непременно трябва да държи някакъв изпит, за да влезе в прогимназията, в гимназията или в университета. Има известни предмети, върху които той непременно трябва да положи изпит. На същото основание какво трябва да знае оглашеният, за да влезе в Окултната школа? Мнозина от вас са минали през тази фаза и те трябва да знаят какво се изисква от оглашения. Вие се стеснявате да кажете. Често хората се стесняват от неща, които ни най-малко не трябва да ги смущават, а са свободни там, дето трябва да се стесняват.

После вие трябва да знаете кои са отличителните качества на вярващия, както и тия на ученика. Ако не знаете техните качества, още на първата врата ще ви спрат, няма да ви пуснат да влезете в Школата. Не е достатъчно човек да мисли за себе си, че много знае, но той трябва да се е изпитал. Ако оглашеният иска да стане вярващ, той трябва да бъде най-малко десет пъти пъден и пак със смирение да седи пред вратата, да чака момента, когато ще го приемат в Школата. Някой от вас, като го изпъдят един път, вече не се връща. Някой минава за ученик, а не може да понесе нито една обида. И в старо, и в ново време, когато искат да изпитат оглашения – дали е готов да мине във фазата на вярващ, пъдят го най-малко десет пъти от Школата – и той пак чака пред вратата да дойде часът на неговото приемане. Ако постъпилите за ученици в Школата са готови да понесат всичко, в Школата ще има хармония и порядък. Трябва да знаете, че истинско знание се поверява само на достойните. Достоен е онзи, който може разумно да използва своите сили. Оглаше-

ният трябва да знае какво може да направи във всеки даден случай. Вярващият трябва добре да познава своите добри и лоши страни – изобщо той трябва напълно да познава своето естество. Ученикът пък трябва да се ползва както от погрешките, така и от добрите качества на оглашения и на вярващия и да работи усилено за развиване на своите добродетели. Тази е задачата на ученика. Ученикът никога не трябва да мисли, че Господ ще посади наготово всички добродетели в него. Бог е вложил всичко добро в душата на човека, на когото предстои да полива, да разработва и грижливо да отглежда посадените от Бога семена. Представете си, че във вашата градина има посадени две круши: едната – стипчива, дребна, а другата – сладка, с едри, хубави плодове. При коя от двете круши вие бихте се спрели? Разбира се, че при хубавата круша. И затова казвам: ученикът трябва да работи върху себе си, да придобива знания и добродетели, които да мязат на плодовете на добрата круша. Ако вашето знание и вашите добродетели приличат на плодовете на киселата круша, кой ще спре при вас да ви слуша?

Фиг. 1

Сега ще ви дам една задача, с която вие сами да проверите своите знания. Тук, на фигура 1, имате ъглите BAC и $B_2A_2C_2$. Ако тези ъгли се разширяват и стесняват, коя е причината за това? Причината се крие в туй, че страните на тези ъгли се движат. Какво става с тези ъгли, ако страните им се движат в рядка или в гъста среда? Ако ъгълът BAC се движи с раменете си нагоре в гъста среда, той се разширява, става по-голям. Ако в същото положение на раменете ъгълът се

движи в рядка среда, страните се свиват, вследствие на което тъгълът става по-малък; ако тъгълът $B_2A_2C_2$ се движи с върха нагоре в рядка среда, той става по-голям.

Оттук можем да извадим следния закон: когато сърцето и умът на човека се движат в гъста среда, чувствата огрубяват, а мислите потъмняват. Значи огрубяват ли чувствата на човека и потъмняват ли мислите му, той вече се движи в гъста среда, без разлика на това дали съзнава своето движение, или не го съзнава. Какво трябва да направи този човек, ако иска да излезе от това положение? Той трябва да измени посоката на своето движение. Ако у човека се зароди желание да стане красив, това негово желание се отнася към ума. Зароди ли се желание у него да има хубав обяд, това желание е присъщо на сърцето. Какво ще произведат тези две желаниа у човека: ще разширят ли, или ще намалят неговия тъгл на движение? Ако сте красив, всеки ще иска да вземе нещо от вас. Красотата може да се краде, вследствие на което красивият човек трябва да се брани. Грозният човек може навсякъде свободно да ходи – никой не го преследва. Обаче дайте в ръцете на малкото дете един красив диамант и вижте как ще се върне у дома си. То ще се върне с празни ръце. Красотата и грозотата са символи, които вие сами трябва да преведете. Красотата е сила, която действа на повърхността – тя лесно може да се отбие. Тя е външен стимул, който действа върху душата на човека. Първо се създава външната красота, а после – вътрешната. Външната красота се създава при инволюцията на човека, а вътрешната – при еволюцията. Тъй щото, ако човек при инволюцията си, т.е. при слизането си на Земята, не е работил върху себе си, той ще бъде външно грозен; ако пък при еволюцията си, т.е. при качването си нагоре, не работи върху себе си, той ще бъде вътрешно грозен.

Често вие очаквате да дойде някой ангел от Небето, да вложи нещо у вас. Ако сте външно грозни и вътрешно грозни, как ще може той да вложи нещо у вас? Когато учителят проповядва на ученика, той може ли да вложи в главата му всичко изведнъж? Не, ученикът трябва постепенно да възприема и да асимилира преподаденото от учителя, който всеки ден

му преподава по малко. На същото основание, когато ангелът дойде при някой човек, той ще му вложи нещо, което непременно трябва да се преработи. Като казвам, че трябва да бъдете красиви, разбирам, че вие трябва да сте работили в миналото, но и днес да продължавате работата върху себе си. Човек не може изведнъж да стане свършен. Вземете например, когато Захарий служеше в храма, при него дойде Ангел Господен и му каза нещо, но Захарий не повярва и онемя. Значи този ангел не само че не му придаде нещо, но му отне нещо – говора. Както виждате, ангелите са много взискателни. Дойде ли някой ангел при вас да ви каже нещо и вие не повярвате, тогава или паметта си може да изгубите, или разсъдък си, или пък може да получите удар в сърцето си, и т.н. Ангелът всякога носи със себе си своята тояжка, с която достатъчно е само да се допре до сърцето ви, за да остави белег, че не сте му повярвали. Вие всеки ден преживявате тия неща. Някога изпитвате мъчения, страдания, тъмнина на съзнанието, обезсмисляне на живота, искате да бягате далече от света, да се самоубиете, и т.н. Защо сте дошли до тези състояния? – Защото не сте възприели това, което ангелът ви е преподал. Кога ученикът бяга от училището? – Когато не разбира някой предмет, а учителят му е много взискателен. Някой ученик бяга от музиката, друг – от математиката, трети – от геометрията, четвърти – от естествената история – все има предмети, които затрудняват учениците и те бягат от тях. Има ученици, които никога не бягат от училище. Те са добрите ученици в класа.

Казвате: „Ние трябва да бъдем добри!“ Добродетелта е една от великите науки на Небето. Знаете ли колко предмета трябва да изучава добродетелният човек? Добродетелният човек трябва да разбира езика на минералите, на растенията и на животните; той трябва да разбира езика на водата, на въздуха, на светлината и на топлината; той трябва да разбира езика на добрите хора, на светиите, на ангелите, и най-после той трябва да разбира езика на Бога. В такъв случай покажете ми един добродетелен човек между вас! Велика наука е Добродетелта! Тя дава подтик, импулс на човека да учи, да

работи върху себе си. От Невидимия свят често изпращат ангели да се учат на Земята и тук да държат изпитите си. Тия ангели, които са живели милиони години на Небето в хармония и съгласие с Божиите закони, като дойдат на Земята, веднага пропадат. Има милиони ангели на Земята, които се държат още за материята – не могат да издържат изпитите си. Те стават слуги на този, на онзи, докато научат уроците си. Мислите ли тогава, че с вас ще постъпят по друг начин? Тъй щото и вие като тези ангели ще слугувате на добри и на лоши господари, ще ставате и ще падате, докато научите урока си. Казано е в Писанието: ”Онзи, който стои, да гледа да не падне; онзи, който падне, да стане.“

Аз ви привеждам тези примери, за да ви послужат като стимул в живота да учите и да работите върху себе си. Често вие седите като някоя богата дъщеря – добре, модно облечена, с хубава шапка на глава, с пръстени на ръцете си, и чакате да дойде някой да се ожените. Най-после намери се някой момък, хареса момата и се ожени за нея. Той е добър, докато бащата на момата има пари. Умре ли бащата, възлюбеният на момата започва по десет пъти на ден да я полива със студена вода. Възлюбеният представлява външните неблагоприятни условия. Тъй щото, седите ли и чакате като тази мома вашия възлюбен, той ще дойде един ден, но ще се отнася с вас грубо, жестоко, докато най-после ви изпъди от бащиния ви дом. Не вземайте думата възлюбен в лош смисъл. Възлюбен е всеки човек, когото Невидимият свят ви изпраща като учител в живота. Той някога ще ви обича, някога ще ви мрази.

Казвате: „Господ е добър, милостив. Той ще ни избави от всякакво зло.“ Така е за грешниците, но вие сте вярващи, вие сте ученици – това положение не се отнася за вас. Вие трябва да работите, без да очаквате на Божията милост. Тъй щото, ако сте грешници, съгласен съм с вас, че Господ е милостив и благоутробен; ако сте вярващи, Той е възискателен към вас; ако сте ученици, Той е строг към вас. На ученика Бог казва: „Стани и свърши тази работа!“ Той ще му даде следната задача: „Иди да занесеш това писмо на еди-кой си беден, страдащ човек!“ И ти ще трябва през девет гори и планини да минеш,

да намериш колибата на бедния и да му предадеш писмото в ръка. Кажеш ли, че тази работа може и друг да я свърши, ти си пропаднал в изпита си. Някой казва: „Моята задача като ученик е да обръщам души към Господа.“ – Как ще ги обръщате? Преди години имаше един вярващ баптист, на име Трайко, който се занимаваше с обръщане на души към Господа. Как ги обръщаше той, не зная, но още на втората година всеки обърнат към Бога се обръщаше против самия Трайко. Той така ги обръщаше, като че ли червата им вадеше навън. Това не е обръщане. Да обърнеш един човек към Бога, като се стремиш да го направиш точно като себе си, това не е никакво обръщане. Да обърнеш човека към Бога, значи да събудиш възвишеното, Божественото в него, и да го оставиш по-нататък свободно да се развива. Този човек непременно трябва да се различава от тебе. Красотата на живота седи в пълното разнообразие. У вас разнообразието е само във време и в пространство, а всъщност то трябва да се заключава и в най-дребните прояви на живота. Виждате ли навсякъде разнообразието, вие ще привикнете да виждате и красивата страна на човека. Кое е по-хубаво: да отидете в някое общество и да видите добрата страна на хората там, или да видите само лошата им страна? – По-добре е да виждате добрата страна на хората, отколкото лошата страна. Когато Бог създаде света, Той показва на хората Доброто. Злото, лошото дойде отпосле.

Питам: как разглеждате вие Доброто и злото в света? Кое е Добро и кое е зло? Представете си, че имате около 4000-5000 яйца и ги поставите един ден при добри условия – всички заедно да се измътят. След три недели тези яйца ще се измътят, от тях пиленца ще излязат. Вие се радвате и отивате тук-там да се хвалите, че имате вече 4000-5000 малки пиленца. Не минава много време, и вие започвате да се оглеждате на една, на друга страна: виждате, че храна няма за всички пиленца. Добро ли е това, което сте направили? Какво ще стане с вас, ако приложите този закон и в живота си? Вие трябва да мислите върху тази идея. Преди да се наемете с известна работа, вие трябва да я обмислите добре. Например

много хора измътват всеки ден по хиляди мисли и желания, за които нямат храна. Тия хора изпадат в положението на този яйчар, който излюпил няколко хиляди пилци, които църкат, пищят наоколо му, но той няма с какво да ги нахрани. Тук именно се зараждат всички недоразумения, всички противоречия в живота.

Вие трябва да се заемете с изучаването на пътя, по който се разнасят вашите енергии, както и на начина за тяхното трансформиране. Например как се движи енергията във вашия мозък, не знаете. Според закона на еволюцията енергията във вашия мозък се движи спиралообразно, от горе на долу и от долу на горе. Днес, при степента на развитието, в което се намирате, центровете, с които вие можете да влезете във връзка с Невидимия свят, още не са развити у вас. Следователно вие трябва да правите малки усилия да развиете тези центрове, за да влезете във връзка с по-високи светове. Останете ли в това положение, в което се намирате сега, вие сте осъдени на осакатяване. Затова именно всеки ден трябва да имате по една основна мисъл в себе си, и то такава, която да не прилича на вчерашната. Ако не можете да развиете физическите си сили на Земята, на същото основание вие не ще можете да развиете и висшите сили на Небето. На Земята ще се развивате физически, ще упражнявате мускулите си; на Небето ще се развивате духовно, а в Божествения свят ще се развивате по Божествен начин.

Казвам: във всяка област на живота има съответни правила, по които човек може да се развива. Например четирите струни на цигулката се настройват по специален начин: едната трябва да издава по-нисък тон, другата по-висок, и т.н. Също така и всяко движение на ръката има определен смисъл. Махате ли ръката си напред, това показва, че искате да отстраните някой човек от себе си. Махате ли ръката си към вас, това показва, че викате този човек при себе си. Всяко движение съответства на известно течение в Природата. Първо човек трябва да разкопае почвата, после да посее нещо в нея, и най-после да очаква тя да му даде плод. Следователно човек първо трябва да прояви вътрешна деятелност,

а после да събира плодовете от своята деятелност. Целият съвременен свят се занимава с физически упражнения, и вие се занимавате с такива упражнения; обаче, като правите тези упражнения, трябва да знаете каква енергия излиза от всеки уд на вашето тяло и към кои центрове да я препращате. Например вие трябва да знаете каква енергия излиза от всеки пръст на ръката, както и от цялата ръка; след това трябва да знаете към кои центрове отива и какво направление взема енергията, която излиза от ръката ви. Ученикът трябва да знае всичко това, защото в Природата има закони на равновесие, които той непременно трябва да спазва. Когато човек насочи ръката си навън, с това движение той действа вече върху Природата и тя му отговаря. Ако движението е неразумно, и Природата отговаря по същия начин. Ако вие се почесвате – трябва - не трябва, и Природата ще направи същото движение. Знаете ли какво значи Природата да се почеше? Вие ще познаете, че Природата ви е отговорила по същия начин, по който сте я предизвикали, по това именно, че на мястото, дето сте се почесали, ще излезе лишей, а косата на това място ще започне да окапва. Ако ангелът ви говори нещо, а вие се правите, че не го разбирате, и се почесвате, на мястото, дето сте се почесали, ще излезе някаква бучка. Всеки лишей, всяка цирка, всяка бучка или какво и да е друго нещо по тялото, показват, че животът на даден човек е ненормален, не върви по законите на Разумната Природа. В това отношение Природата е взискателна: и светия, и ангел да сте, ако не вървите според разумните ѝ закони, тя ще ви бутне с пръчицата си и вие ще усетите мъка. Ако сте грешник, тя няма да ви обърне внимание, но ако сте ученик или праведен човек, който съзнателно работи върху себе си, тя ще ви бутне с пръчицата си, за да отбележи, че правите грешки. Сега вие чакате да дойдат благоприятни условия за вас и се намирате в положението на майка и баща, които имат голяма мома, но всеки ден очакват да дойде нейният възлюбен. Щом момата навърши 21 години, родителите ѝ я оженват; скоро след това тя става майка, но започва да боледува. Родителите ѝ, като се намерят в безизходно положение, викат лекар, който ѝ

прави операция, но с това я изпраща на другия свят. Тръгват след нея попове, родителите, близките ѝ приятели – и всички я оплакват, скърбят за нейната младост.

Питам: що е женитба? Който разбира дълбокия смисъл на женитбата, той намира, че тя представлява велика наука, едно от великите тайнства. За съзнателния ученик женитбата е посвещение. Всяка душа трябва да мине през ред посвещения, ако иска да разбере великите тайни на Битието. Ако окултният ученик не разбира женитбата като велика наука, като посвещение, той и в рая да отиде, ще го хванат и ще го изхвърлят навън, до деветата сфера на ада. Казвате: „Ангелите са добри, те ще ни помогнат.“ Казвам: от добрия човек именно трябва да се страхувате, не от лошия или от невежия. Добрият човек ще ви каже едно и също нещо 99 пъти, но ако не разберете и не изпълните, каквото ви е казал, той ще ви хване за главата и ще ви изхвърли навън. Той никога не повтаря нещата сто пъти. Това става само с учениците, но не и с грешниците. Ако ученикът си позволява да светотатства с великите и свещени работи, хващат го за главата и го сгромолясват от височината, на която се е намирал. Не си правете илюзии да мислите, че всичко ще мине по лесен начин. Ученикът трябва да има свещени мисли и чувства.

Сега аз искам да се пробуди у вас съзнанието, да разберете, че светът, в който живеете, е пълен с разумни, с напреднали същества, които следят действията на всяко живо същество и му отдават заслуженото. Ученикът трябва да има свещен трепет към знанието, та като се приближи до вратата на Школата, да изпита велики и благоговейни чувства. Той трябва да бъде чист във всички свои мисли и желания. Няма ли тази чистота, не съзнава ли положението си, той не може да носи отговорност. Има грехове, които са скрити в подсъзнанието на човека, за които той не носи никаква отговорност; обаче има грехове, които той съзнава в себе си и ги крие. За тия свои грехове той не може да се освободи от отговорност.

И тъй, едно от необходимите качества за ученика е Чистотата. Казвате: „Ще дойде време да се постигне тази чисто-

та, ще чакаме с търпение.“ Не е въпросът в чакането, нито в отлагането на нещата. Чакането и отлагането не разрешават въпросите. Човек трябва да постъпва така, както Бог е определил. От всички се иска да изучавате Великата наука на живота. Тя се заключава в придобиване на малки добродетели, които като малки нишки се сплитат в едно цяло. Малките добродетели трябва всеки ден да се прилагат към живота, за да се образуват от тях великите добродетели. Те служат като малки подтици във вашия живот. Представете си, че сте легнали да спите към 11 часа вечерта и току-що сте заспали, някой ви събужда и тихо ви пошепва: „На едната си улица и едната си номер живее един човек, който в този момент преживява някакво голямо разочарование и отчаяние. Иди при него и го утеши!“ Вие ще кажете: „Как мога да изляза толкова късно? Сега е военно положение, ще ме хванат и ще ме затворят. При това в състояние ли съм аз да помогна на този човек?“ Мислите ли по този начин, наистина стражар ще ви хване и ще ви заведе в затвора. Ако съзнанието ви е будно, и тук можете да извършите някаква работа. В затвора има хора, които са лежали цели десет години и в това време са се молили на Бога да им отвори по някакъв начин очите, да прогледнат, да разберат какъв е смисълът на живота. Тъй щото, попаднете ли между хора, проповядвайте! Казвам: заповядат ли ви от Невидимия свят да станете, да излезете вън и да свършите някаква работа, вие не трябва много да размишлявате и да се колебаете. Станете и идете там, дето ви посочват! Дойде ли Божественото у вас, вие трябва да му се подчините. Не се ли подчините на Божественото, човешкото ще ви подчини. Щом дойде Божественото, всички хора се противопоставят, като казват, че са на особено мнение по този въпрос; дойде ли човешкото, всички се съгласяват с него. Истината създава най-големите противоречия в света, но затова пък и освобождава човека от всички негови заблуждения; човешкото пък само маже и глади отгоре сърцето и ума на човека, с което все повече и повече го заробва. Когато Христос влезе в Йерусалим, там Го посрещнаха с финикови вейки и викаха: „Благословен е

Този, които иде в името Господне!“ После римските войници Го хванаха, биха Го, налагаха Го и след това Го разпнаха. Същият този народ, който викаше за Христа: „Благословен, който иде в името Господне!“, после викаше: „Разпни го!“ Питам: как ще примирите тези противоречия? И какво ще кажете за свое оправдание, като се върнете на Небето? Страданията на Христа – това е скритата страна на Христовия живот, за която съвременните писатели нищо положително не могат да кажат. След всичко това хората плачат, скърбят, че Христос, който дойде да ни спаси, пострада от самите нас. Защо Христос дойде да спаси човечеството? В това се крие велика тайна, която хората ще узнаят едва след хиляди години. Мнозина казват, че да спасиш човека, това значи да го извадиш от водата или да го нахраниш, за да не умре от глад. Това е частично спасение.

Питам: като ученици от какво се нуждаете вие? – От вяра. Стремете се да не изгубите вярата си и знайте, че през каквито изпитания и да минете, в края на краищата пак няма да пропаднете: и в огън да ви турят, и във вода да ви хвърлят, и на бесилка да ви закачат, вие всичко можете да преодолеете. И целият свят да се опълчи против вас, едно трябва да знаете: от вас човек може да стане! Мислите ли обратно, вие вършите престъпление по отношение на вашата душа. Бог ви е дал условия и дарби да издържите на всички изпитания: на едно място ще ви гонят, на друго ще ви хокат, на трето ще ви презират, но вие трябва да имате вяра и силна воля, за да претърпите всичко. Каквото и да ви се случи, кажете си: „Аз зная, че това е велик изпит, който непременно трябва да издържа.“ От изпитанията вие ще се учите, ще се калявате. Само така ще можете да изработите характер в себе си.

Като наблюдавам учениците – и млади, и стари, виждам, че те вървят по един и същ терен. Често някой казва: „Мене никой не ме зачита, никакво внимание не ми обръщат.“ Мисли ли ученикът така, той счита себе си за високопоставена личност, на която трябва специално да се обръща внимание. Той се счита за царски син. Ученикът обаче никога не трябва да забравя, че е дошъл на Земята да учи, и от всичко, което

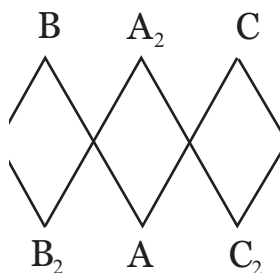
му се случва, той трябва да вади поука за бъдещия си живот. Казвате: „Остаряхме, побеляхме – кога ще учим?“ Казвам: що се отнася до науката, до учението, нито старостта, нито белите косми могат да бъдат пречка. – „Ама ние се отчаяхме, обезсърчихме се.“ – И това нищо не значи. Остаряването и побеляването се дължат на съвсем други причини. Защо остарява човек? – Защото не учи. Защо се подмладява човек? – Защото му дават условия да учи. Рече ли някой, че е стар, че е побелял, това показва, че той не иска да учи, вследствие на което са го изпъдили от училището. Разкае ли се, пак го приемат в училището, дето отново се подмладява и започва да учи. Вън от Божието училище има старост, а в Божието училище има младост.

Ние говорим за старост, когато на човека не му се учи и животът му се обезсмисля, изгубва всякаква красота. Красота има само в училището! Звездите например представляват един от предметите за изучаване в Божественото училище. Кой от вас знае имената на деветнадесетте първокласни звезди? Тъй както звездите са поставени на небето, те имат външен, а също така и вътрешен смисъл, който трябва да се проучва. Те са поставени на известни пунктове и всяка от тях има известно съдържание според светлината си, както и според положението, което заема в съзвездията. В това отношение цялото небе съставлява велик предмет за изучаване. Казвате: „Ние сега няма да ставаме астрономи. Един ден, когато тръгнем за другия свят, тогава ще се занимаваме с небесни светила.“ Казвам: тогава вие ще се разправяте с греховете си, с багажа, който носите, и няма да имате време да изучавате тези неща. Вие трябва да ликвидирате с дълговете си, ако искате да бъдете свободни, да учите. За това се изисква дълго време. Ученикът не трябва да мисли за смърт, но за учението. Който мисли за смъртта, той не е ученик. Не е позволено на ученика да мисли за старост. Неговият ум трябва да е зает с мисълта да завърши училището успешно, за да премине от по-ниска в по-висока степен. Щом мине през човешкия живот, той първо ще стане светия, после ангел, през което време ще се подмладява, ще придобива истинска красота, различна от тази на хората.

Сега, като ви говоря по този начин, не мислете, че тук, във Външната школа, става приемането за оглашен, за вярващ или за ученик. Този въпрос се разрешава отгоре – там става приемането, и то според това, дали ще ви намерят подготвени, или не. Тъй щото не е въпросът за какви се мислите вие, но важно е за какви ви считат отгоре. Доколкото зная, горе сега вие сте още оглашени. Всеки от вас трябва положително да знае какъв е. И като се определи, той трябва да знае какво се иска от него – от положението, в което се намира. Казвате: „Ние сме Синове Божии.“ И Синове Божии да сте, и царски синове да сте, пак трябва да седнете на училищната скамейка и да учите. Какъвто е законът на Небето, такъв е и на Земята; и обратно, какъвто е законът на Земята, такъв е и на Небето. Ако царският син не учи, той и овчар не може да стане; ако пък овчарят учи, той и царски син може да стане.

Питам: каква фигура се образува от съединението на двата ъгъла $B_2A_2C_2$ и BAC (фиг.2) – Паралелограм. Значи тук се образуват две течения: долно – инволюционно, и горно – еволюционно. Този паралелограм показва изминатия път на тези две течения както в Природата, така и в живота. Ъгълът BAC е път на инволюция, а ъгълът $B_2A_2C_2$ е път на еволюция. Следователно, когато ученият види един квадрат, той подразбира, че тук са работили и двата закона – на инволюция и на еволюция. Квадратът е поле на противоположно действащи сили, едни от които слизат, а други се качват. Върховете в квадрата са допирни точки на тия сили. Двата ъгъла в квадрата са ъгли на Доброто, а другите два ъгъла са на злото.

Следователно, когато човек се намира в квадрата, у него се явяват желания за противодействия. Обиди ли ви някой, вие сте в квадрата. Мрази ли ви някой, вие пак сте в квадрата. Попаднете ли в тази сила на противодействие, вие трябва да приложите търпението си, и ако Божественото у вас взе-

Фиг. 2

ме надмощие, правилно ще разрешите задачата си. Не вземе ли Божественото надмощие в човека, той ще се гневи, ще се съмнява, ще губи вярата си и ще каже: „Не искам вече да посещавам училището, не искам да посещавам тази църква или това общество“, и т.н.

Казвам: вие сте ученици и каквото и да ви се случи, трябва да се учите. Докато сте в Школата, вие никому не трябва да се сърдите, нито можете да мислите, каквото искате. Излезете ли от Школата, свободни сте да мислите и да правите, каквото искате. Разумният човек не мисли, каквото иска, но мисли това, което е право. Глупавият човек мисли всичко, каквото му дойде наум. Каже ли някой, че може да мисли, каквото иска, този човек е глупав – нищо повече. Когато човек иска да разреши един въпрос правилно или когато иска да разреши мъчнотиите си правилно, той трябва да избере и съответни методи за тяхното разрешение. Ученикът трябва да знае всеки ден какво е възможно той да постигне. Всеки ден има и свои възможности. За правилното разрешение на една задача има само една възможност, но в тази възможност има много отклонения. Задачата на ученика е в тия отклонения именно да намери правия път към дадената възможност.

Някой казва: „Условията на живота са тежки, те ни заставят да постъпваме по един или по друг начин, макар и неправилен.“ Казвам: в каквото положение и да е, каквато професия и да има ученикът, той е в състояние да се домогне до тази възможност. Ако не би бил в състояние, не биха му я дали. Например нека вземем една от благородните професии на човека – учителството. Каква възможност има учителят? Единствената възможност, която му е вложена, е да всади в учениците си светлина, и то колкото може повече. Без светлина знание няма. Първото нещо е човек да има светлина върху тъмните точки, които го смущават. Тъмнината трябва да се огради със Светлина. Ако в мислите на човека се породят ред противоречия, те представляват нещо подобно на зародиши, които по силата на необходимостта ще се измътят, ще се развият. Те са резултат на кармически връзки от

миналото. Вие не можете да се освободите лесно от кармата, но затова трябва правилно да я разрешите.

Представете си, че вие се срещате с човек, който ви мрази. Тази омраза има произход от далечното минало. От хиляди години насам този човек ви мрази и търси някакъв начин на ви отмъсти. Тази омраза се дължи на това, че някога, в миналото си може би, сте го убили и той сега иска да ви отмъсти. Обаче така се нарежда, че той не може да ви срещне на Земята: когато вие сте на Земята, той е в другия свят; после той слиза на Земята, вие сте в Невидимия свят. И така с хиляди години той ви търси, докато най-после ви намира на Земята, хваща ви за яката и казва: „Сега вече мога да си отмъстя!“ Той изважда ножа си и иска да ви убие. Вие веднага трябва да се смирите, да съзнаете погрешката си и да кажете: „Добре, ти разполагаш с моя живот. Ето, аз съм готов цял живот да ти слугувам, а ти да ми станеш господар.“ Кажете ли му така, той веднага скрива ножа в ножницата си, а вие туряте престилката, ставате негов слуга за цял живот. Като послугувате на новия си господар няколко години добросъвестно, честно, той започва да ви обиква, става доволен от вас и ви предлага да станете негов съдружник. През времето, докато сте съдружник с него, той дели богатството си с вас наполовина и след време се разделяте братски, приятелски.

Този е един от примерите на лоши отношения, но има случаи, дето някой човек с хиляди години търси някого да му се отблагодари за някакво голямо добро, направено от него в миналото. Например някой човек е пожертвал живота си за друг и след това се разделят. Обаче този, на когото е направено това голямо добро, като дойде отново на Земята, той иска да благодари на своя благодетел и започва да го търси. Хиляди години го търси и не може да го намери: когато той е на Земята, благодетелят му е в Невидимия свят, после той отива в Невидимия свят, а благодетелят му слиза на Земята. Най-после и двамата се срещат на Земята. Този, на когото е направено доброто, хваща своя благодетел за яката и му казва: „Слушай, не зная защо, харесвам те, обичам те, искам да те направя свой наследник, да те осиновя.

От толкова години търсих подходящо лице и най-после тебе намерих.“ – „Добре, нямам нищо против, ще ти стана син, а ти – мой баща. Като остарееш, ще те гледам като син.“ Какво подразбирате под думите, че ще гледате някой човек на старини? Това значи, че тези двама души ще се разговарят на Божествен език. Бащата ще говори за своите опитности и добродетели, които е развил през вековете, а синът ще разправя за своята младост, за красивото и хубавото в живота, за Божията Мъдрост, Истина и Любов. Няма по-красиво нещо от това, двама души да обменят мисли за красивото, за възвишеното и за благородното в света.

Сега тия идеи трябва да залегнат в ума ви, да станат живи – плът и кръв за вас. Вие слушате и си казвате: „Дали тия неща са верни, или не?“ Оглашеният и вярващият могат да се запитват кое е вярно и кое не е, но ученикът, като слуша, трябва да каже: „Всичко, което Учителя говори, е вярно.“ Оглашеният и вярващият допускат нещата, те изказват и съмнения, но ученикът не може да се съмнява. Докато човек се съмнява, той не може да учи. Ако ученикът допусне, че професорът говори неверни неща, той вече преставя да учи, преставя да е ученик. Той трябва абсолютно да вярва в думите на професора си. Даже и днес, като се преподава официалната наука на учениците, те вярват в думите на своите учители, и след време, когато се окаже, че известни факти не са верни, тези ученици дълго време трябва да се убеждават, че има някаква грешка в техните знания, докато най-после се убедят, че е така. Те казват: „Как е възможно този учен да е направил някаква грешка? Това е математика, това е геометрия, може ли да се правят погрешки?“ Ако вярата е необходима за официалната наука, колко по-необходима е тя за Божествената наука, дето съмнението е изключено сто на сто. Усъмни ли се човек, той се намира вече в гъстата материя, в закона на инволюцията. Защо човек не трябва да се съмнява? – За да влезе в закона на еволюцията.

И тъй, съмнявате ли се, вие започвате постепенно да слизате, докато дойдете до дъното на гъстата материя, и след това трябва да минат хиляди години, за да започнете да се

изкачвате. Не се ли съмнявате, вие се изкачвате нагоре, към Бога, и започвате да еволюирате. Тъй щото, когато се говори, че съмнението трябва да се изхвърли навън, това твърдение има своя научна база. Някой седи, мисли, очаква нещо особено и казва: „Този предмет, върху който сега се разисква, не е толкова важен.“ – Да, предметът не е толкова важен, но паралелограмът е много важен. Аз мога да направя този паралелограм толкова интересен за вас, че и денем, и нощем да говорите за него. Той може да оживее в съзнанието ви. Представете си, че страните на този паралелограм са направени изключително от скъпоценни камъни и на някои от вас дам по една от тия страни. Питам: няма ли да бъдете благодарни за този паралелограм? Ще бъдете благодарни, защото той ще ви осигури за цял живот. Този паралелограм ще осигури живота даже на четирима души. Какво би било, ако с написването на една от неговите страни вие имате вече линия, образувана само от диаманти? Вие ще бъдете в положението на маг, който всичко може да направи.

Магът се отличава от обикновените хора по това, че каквото каже, той може да го направи. Ако поиска плодове, плодове ще дойдат; ако поиска скъпоценни камъни, и те ще дойдат. Само с една дума той ще може да достави на когото и да е скъпоценни камъни. Ще му каже: „Отвори ръката си!“ Той отваря ръката си и вижда в нея един хубав скъпоценен камък. После ще му каже: „Затвори ръката си.“ Той затваря ръката си и камъкът изчезва. Магът е силен: каквото каже, всичко му се подчинява. Колкото и вашата мисъл да не е силна, и вие можете да направите много нещо. Например често вие казвате: „Това нещо няма да стане.“ Кажете ли така, и камъкът изчезва от ръката ви. Кажете ли: „Ще бъде това нещо“ – и камъкът е в ръката ви. Някой сънува, че е цар, че седи на трон, облечен с великолепна мантия и с корона на глава със скъпоценни камъни, от двете му страни стои стража, а той само заповядва. Събуди ли се сутринта, всичко това изчезва и той започва да се съмнява дали наистина е бил цар, или е сънувал. Щом се усъмни, всички неща пред него изчезват. Значи той беше маг насън само, а сутринта изгуби силата си.

Ако вие, като ученици, бихте повярвали, че сте цар, сутринта, като се събудите, наистина ще бъдете цар. Това зависи от силата на вашата мисъл.

Казвам: Бог прави нещата обективни, видими отвън, и вие трябва да имате същата сила, макар в микроскопически размер, за да има какво да работите. Имате ли тази сила, страните на паралелограма могат да оживеят, да станат само от скъпоценни камъни. Ако имате тази сила в себе си, вие ще можете всеки ден да привличате по една хубава мисъл от Невидимия свят, да я разработвате и задържате в ума си. Ще си кажете: „Мисълта, която днес възприех, ще я задържа в себе си и ще я поставя на специално място.“ След това, като отворите ръката си, действително ще намерите там скъпоценния камък – мисълта. Усъмните ли се, и скъпоценният камък – мисълта – изчезва.

Учениците на Окултната школа през всички времена и епохи са имали един и същ характер – те са хора на абсолютната вяра, без никакви съмнения. Те се познават всички помежду си и се обичат. Не се ли обичат, те не са ученици – нищо повече. Същото може да се каже и за вас: щом се усъмните, вие не сте ученици – вие сте оглашени. Отношенията на Учителя към ученика са едни, към вярващия са други, а към оглашения – трети. Отношенията на Учителя към ученика са Божествени. Ако ученикът обича Учителя си, и Учителя го обича; ако ученикът не се съмнява в Учителя си, и Учителя не се съмнява в него. Това е Божествен закон. Когато Учителя обича ученика си, той дава нещо от себе си. Когато ученикът обича Учителя си, и той дава нещо от себе си. Господ казва: „Ще скрия Лицето Си от ленивите ученици и те ще останат в тъмнина.“ Всеки човек има тази опитност: един ден е в светлина, а на другия ден е на дъното на ада, в тъмнина. Тогава той започва да се запитва: „Аз ли съм, или не съм?“ Цял ден ходи натук-натам, мъчи се, страда и казва: „Не вижда ли Господ как страдам?“ Господ го пита: „Научи ли урока си?“

Същото прави и ученикът: той плаче, пъшка и се чуди как учителят му не вижда колко много страда! Той казва:

„Сърцето ми ще се пукне от мъка!“ – С пукане на сърцето урок не се учи. Сърцето трябва да бъде здраво, да издържа, а ученикът трябва да научи урока си! Докато не научи урока си, учителят няма да го погледне. Така трябва да мисли ученикът и да не се поддава на никакви настроения. Настроението е пустиня в живота. Доброто желание е поле, обрасло с трева, а идейният живот е планинско място с хубави градини и извори, дето птички пеят, деца играят, хора се разхождат и приятелски разговарят. Такъв трябва да бъде и вашият живот! В ума ви всеки ден трябва да има нещо красиво, хубаво, за да превръщате и най-лошите условия в добри. Само по този начин можете да напредвате.

Като дойдете другия път в клас, ще направим следния опит: ще излезе един от вас, който е мрачно, песимистически настроен, бил той от оглашените, от вярващите или от учениците, а след това ще накарам да излезе друг някой, който знае много, и ще го накарам да прекара ръцете си върху главата на отчаяния, да видим ще може ли да измени настроението му.

Сега, като ви наблюдавам, намирам, че всички се нуждате от повече вяра. Всички несъгласия, раздори, съмнения, подозрения, сиромашия и ред още отрицателни състояния у човека се дължат все на слаба вяра. Силната вяра произвежда изобилие. Ако хората на някое общество имат силна вяра, между тях ще излязат много учени. Дето има вяра, всичко расте; дето няма вяра, всичко умира, съхне. Наблюдавали ли сте например в кой месец у детето се събужда вярата? В кой ден ученикът добива вяра в учителя си? Започне ли учителят да преподава трудни задачи и да ги решава, в ученика се заражда мисълта, че учителят знае много, и от този момент той вярва на своя учител. Яви ли се вяра в ученика по отношение на учителя, между учителя и ученика се създава връзка. Ученикът не може да разбере трудните въпроси, докато между сърцето и душата му няма връзка. Ученикът не може да придобие възвишеното знание, докато между неговата душа и тази на някое възвишено същество от Невидимия свят няма връзка.

Следователно пробуждането на способностите у човека зависи от вътрешните връзки, които той има с възвишените същества. Има ли такива вътрешни връзки, веднага силите в организма му се трансформират и ако този човек е бил стар, постепенно започва да се подмладява. Изгубят ли се вътрешните връзки с разумните същества, и съзнанието на човека започва да потъмнява. Тъй щото при допирането на две точки всякога става поляризиране. Ученикът непременно трябва да знае седемте принципа на живота. Дойде ли до разумния живот, той трябва да бъде внимателен да не загуби връзката си с Бога. Много връзки има ученикът, но най-важна е връзката му с Бога. Непреривна ли е тази връзка, той ще забележи в съзнанието си разширение и светлина, вследствие на което ще е способен да учи. Лесно е да се учи, когато човек има очи. Такъв ученик, в каквото положение и да се намира, всякога ще има време и условия да учи и да се интересува от всичко, което става около него. Няма ли я тази връзка или прекъсва ли я често, той ще се отчае и ще каже: „Моята работа се свърши, ще отложам за друг живот.“ Казвам: няма по-добър живот за вас от сегашния. Отложите ли работите си за друг живот, вие ще се намерите при по-трудни условия. Пропуснете ли условията сега, те никога няма да се върнат. Не пропускайте сегашния живот, ако искате да използвате разумно всички негови блага. Щом знаете този закон, от вас, като от ученици, се изисква будно съзнание – да не пропускайте условията, които днес са ви дадени.

Казвате: „Защо някои хора не са внимателни към нас?“ – Защото и вие не сте внимателни към висшите същества, към Бога. Изправите ли отношенията си към Бога, всички хора моментално ще изменят отношенията си към вас. Бог живее в сърцата на всички хора. Той разтваря, Той затваря сърцата. Някой казва: „Сърцето на приятеля ми е в моите ръце.“ – Не, сърцето на приятеля ти е в ръцете на Господа! Затова именно сърцето на приятеля ти ще се изявява така, както Бог диктува. Знаете ли това, няма от кого и на кого да се оплаквате. Господ държи сърцата на всички живи същества: на майки, на бащи, на деца, на приятели, на царе, на

владици, на всички животни, свирепи и добри, на дявола, както хората наричат злото – всичко е в Божии ръце. Когато Бог държи сърцето на дявола в ръката Си, и дяволът е мек към вас; отпусне ли Бог сърцето му, той веднага ви сграбчва. Такъв е великият закон на Вярата.

Ученикът трябва да знае този закон. Когато учителят извади ученика от тялото му и го прекара през пожар, ако той знае законите, няма да се плаши и няма да пострада. Не знае ли законите, ученикът ще се върне с опърлени крака, тук-там ще има малки мехури. Ако ученикът е свързан с Бога и не се съмнява в Него, той ще мине през огън, без да пострада. Дойде ли съмнението, веднага се явяват мехури по краката му. Има хора, които правят опити в това направление – да играят в огън, да го прескачат, без да им действат пламъците, но те могат да издържат на тези опити най-много два-три дена. Мъчно се издържа това голямо нервено напрежение. Тези опити се основават на силна вяра и на силна мисъл. Вие можете да правите ред опити в това направление. Например вържете някой човек с едно дебело гемиджийско въже и със силата на мисълта опитайте да скъсате това въже. Ако имате силна вяра и концентрирана мисъл, само с едно махане на ръката си вие ще можете да скъсате въжето. По същия начин можете с мисълта си, без големи усилия, да вдигнете някакъв голям камък и после, като го ударите леко с пръста си, да го счупите. Имате ли такава силна вяра, с едно махане на пръста си из пространството вие ще можете да произведете гръм. Усъмните ли се, този гръм ще дойде отгоре ви. Силата на вярата и на мисълта седи в отсъствието на съмнение. Няма ли съмнение, всичко можете да направите.

И тъй, съмнението е закон на инволюция; Абсолютната вяра е закон на еволюция. Затова, искате ли да еволюирате, да подобрите живота си, работете върху засилването на вярата си. Казвате: „Не може без съмнение.“ Опитвали ли сте резултатите на съмнението? Кажете тогава какво сте придобили от съмнението? Българите често употребяват една поговорка: „Наша Стоянка три лакта изтъкала, пет разтъкала, а платното и до днес седи на стана.“ Какво се подразбира от

тази поговорка? Възможно ли е преди всичко три лакта да изтъче, пет да разтъче? Отде ще вземе двата, които трябва да разтъче? Или ще кажете, че от съседите ще вземе. Значи такъв човек разтъкава не само своето платно, но и това на съседа си. Какво ще кажете за него? Какво ще придобие той в живота си? – Нищо. Казвам: такива са резултатите на всеки, който живее със съмнение и подозрение. Затова хвърлете съмнението въвн от себе си и се въоръжете със силна вяра.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

СРЕДА И УСЛОВИЯ

*Тридесета лекция
23 юни 1926 г.*

СРЕДА И УСЛОВИЯ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Представете си, че вие наблюдавате две съвършено различни явления в Природата и следите какви състояния те ще предизвикат във вашата душа. Първо вие наблюдавате посаждането на една ябълчна семка в земята и постепенното ѝ развитие, докато стигне до дърво. След това наблюдавате постепенното изсъхване на това ябълчно дърво. Как мислите, еднакви състояния ли ще преживеете, като наблюдавате тия два различни процеса? Не, вие ще изпитате съвършено различни състояния. Тези две явления стават и в душевния живот на човека. Те бързо се сменят едно с друго. Например роди се у вас някакво хубаво желание, което вие грижливо подхранвате, и в няколко часа то израсте, цъфне, завърже плод; вие се радвате на това свое желание. Не се минава много време, и това ваше желание започва да изсъхва, да изчезва пред съзнанието ви и вие започвате да скърбите.

Освен тези явления забелязано е в Природата и друго явление: когато сте много жаден, вие пиете малко вода и тя скоро уталожва жаждата ви. Обаче ако човек по необходимост трябва да приеме в по-голямо количество същата тази вода, тя го удавя. Можете ли да обясните научно причината на това явление? Аз ще я обясня по следния начин. Докато водата се употребява като условие за поддържане на живота на човека, тя е безвредна за него. И в такъв случай малко количество от нея уталожва жаждата му. Обаче превърне ли се условието в среда, то става вредно за човека. Значи когато водата става среда за живеене на човека, той умира в тази среда. Тъй щото, ако човек се върне назад в своето развитие и условието направи среда за живеене, той непременно ще умре. Оттук вадим следния закон: когато средата се измени в условие, тя е ценност за човека. Следователно човек може

да познае чистотата на водата само тогава, когато тя стане условие за него. Щом стане среда, той ще остави в нея своите нечистотии. Понеже водата е среда за рибата, тя не я цени; понеже водата е условие за нас, ние я ценим. Или на научен език казано: всяко нещо, което става среда, всякога се изцапва.

И тъй, ако не приложите в живота си знанието, което ви се преподава, то е безполезно за вас. В това отношение вие трябва да правите малки опити, да прилагате. Оттук вадим следното заключение: когато човек се връща към стария си живот, той всякога е нещастен; когато навлиза в нов живот, той става радостен, щастлив. Това показва, че старият живот, в който той е живял преди години, днес става среда за него, а като среда той носи своите лоши последствия. Връщате ли се към стария живот, с това вие противодействате на ума си, а това противодействие предизвиква тъмнина в съзнанието ви. Щом имате тъмнина в съзнанието си, вие не можете нито да мислите, нито да разсъждавате. Щом забележите тъмнина в съзнанието си, вие сте се върнали към животинския живот. Затова издигнете се крачка нагоре, да дойдете до човешкия живот. В религиозен смисъл казано: обърнете ума си нагоре към Бога и веднага съзнанието ви ще се проясни, нормалното състояние на душата ви ще се възстанови. Свържете ли се с Бога, вие ще възприемете Неговата мисъл и Неговите чувства. Ако не можете да се свържете направо с Бога, свържете се поне с един добър човек или с някой учен, дето и да се намира той, стига трептенията на вашата и на неговата душа да си хармонират.

Мъчнотиите, които срещате по пътя си, се дължат на това, че в преценките на вашите идеи вие нямате един и същ знаменател. Например идеите ви за Любовта, за обичта, за милосърдието, за търпението и за всички останали добродетели се различават. Хубаво нещо е разнообразието, но когато се говори за търпението например, има идейно търпение, което в основата си е едно и също за всички хора. Има и обикновено търпение. Мнозина считат за търпение неволята, необходимостта. Някой търпи по неволя, друг – по необ-

ходимост, трети търпи идейно, когато той е така погълнат в мисълта си за възвишеното и красивото, че нищо наоколо му не е в състояние да го изкара от това търпение. Какво мислят хората за него, как се отнасят едни към други – всичко това минава и заминава край него, без да наруши търпението му. Този човек е на сушата, няма защо да се интересува от това, какво правят големите риби като китове, сомове, тюлени и други. Ако той би бил някаква малка риба, то е друг въпрос. Този човек и да иска, не би могъл да запази своето състояние на търпение. В това отношение ние можем да направим аналогия, че лошите духове са също такива големи сомове, акули, китове. Астралният свят е воден като водата и затова, влезете ли в него, някой от духовете там може да ви погълне, както китът може да погълне човека. И тогава казваме, че вие сте направили този свят среда за живеене. Речете ли да минете през пишепровода на някой от тия духове, умът ви се обърква.

Един англичанин бил погълнат от един кашалот. Първото, което усетил, било някаква топлинка, но скоро след това той изгубил съзнание. След като бил изхвърлен на брега, той вече нищо не помнел от това, което станало с него. Питам: какво може да почувства човек, когато влезе в корема на някой от тия астрални кашалоти? Казвам: и съвременният свят има такива примамки, турени като въдици по някои пунктове, за да лови с тях своите жертви. Например някой човек ви дава 5 000 – 10 000 – 20 000 или до 100 000 лева назаем. Вие се увлечете от тези пари, разпуснете се, но после изпитвате последствията на това богатство. Тези пари са въдицата, на която ви закачват. Хванете ли се веднъж на нея, веднага ви извличат из водата като някой сом и ви турят на огъня да ви пържат. Това не е за обезсърчение, но човек трябва да бъде внимателен, учен, да разбира кое е реално и кое не е.

Във всички окултни школи, през всички времена и епохи, е забелязана една и съща мъчнотия за учениците. Тя се дължи на две противоположни състояния, които се зараждат в тях. Първото състояние се дължи на личния, на индивидуалния живот, който е силно развит в човека. Ако някой сил-

но индивидуализирал се човек влезе в едно общество, той се усеща ограничен, стеснен и започва да се обезличава. Първоначално той е бил в положението на лъв в пустинята, който веднага се усеща ограничен в своята свобода и самостоятелност. Човек не трябва да се обезличава, но трябва да знае как да се проявява. В обществото именно той ще научи начини и методи за правилни отношения, без да се обезличава.

Другото състояние, което изпитва човек, е чувството на общественост. Например има войници, които са привикнали да живеят групово. Такива хора на бойното поле се проявяват като смели, като най-добри юнаци, но оставите ли ги да живеят сами, без общество, те изпитват небивал страх. Те не са привикнали на самостоятелен живот. Следователно груповият човек иска да бъде в общение с много хора, а индивидуалният човек иска да живее сам. На това основание понякога вие искате да бъдете в общество, да си помагате. Вие мислите, че когато се съберете много души на едно място, ще бъдете по-силни. Право е, че когато много души се молят заедно за едно и също нещо, молитвата им се приема, но когато праведният се помоли сам, и неговата молитва се приема. Ако много души имат единство на духа, молитвата им винаги се приема, но и на един човек, ако той има единство в себе си, молитвата му се приема. Обаче някога се случва и обратното: ако сто милиона хора се съберат на едно място и нямат единство помежду си, те едва могат да извършат работата на един човек, а някога един човек, който има единство в себе си, може да свърши работата на сто милиона хора. Питам: ако аз, като човек, работя съзнателно цял ден, и ако милиони мравки работят цял ден, кой ще свърши повече работа? Мравките ще могат ли да свършат работата, която човек би свършил за същото време? Правили ли сте изчисления каква част от грама може да повдигне една мравка? Вземете едни чувствителни везни и претеглете товара, който една мравка може да носи.

Сега първата фаза на развитие, през която човек минава, е неговият физически живот и развитието на физическите му сили. Време е вече да влезе във втората фаза на живот –

душевния живот. Значи съвременният човек има задача да развие своя душевен живот, както и силите, които се крият в него. Мнозина казват: „Бог ще ни помогне.“ Те очакват помощта да дойде отвън. И това положение е възможно, но всъщност Бог работи отвътре, и то само в ония души, които имат в себе си благородни пориви. Той ги подбужда към работа, към изпълнение на Неговата воля. Не изпълни ли човек Волята Божия, ще дойдат и несполуките в света. Бог всякога работи отвътре, а ние – отвън. Например някой учен човек, завършил четири факултета, има нужда от пари, но не иска да работи, чака Бог да му помогне отвън по някакъв особен начин, без той да се впрегне на работа. Моли се постоянно на Бога и чака. По едно време идват при него няколко ученици и го молят да им преподава по някои предмети. Той им отказва веднага, като си мисли: „Как е възможно аз, толкова учен човек, да се занимавам с тези малки деца, да ги уча?“ Казвам: този човек се нуждае от средства за живеене, от пари. Тогава какъв по-добър случай от този, да се занимава с тия ученици, които в замяна на неговия труд ще му заплатят нещо? Срещате някой цигулар, завършил в странство – търси средства за прехрана, но чака случай да даде някакъв концерт. Казвам: докато му се предостави случай да даде концерт, нека отиде в някой локал, там да свири. Той казва: „Как може аз, такъв виден цигулар, завършил в странство, да отиде в някой локал, да свири на пияници?“ – Нищо от това: иди при тези хора, посвири им малко, направи някаква жертва от себе си – поне ще ги повдигнеш малко. Ако дадеш някакъв голям концерт, публиката, която те слуша, ще погали малко твоето честолюбие, но от това ти нищо няма да спечелиш. Когато цигуларят свири идейно, макар и пред пияни хора, той прилича на чистосърдечен, прост, смирен човек, който възнася своята молитва пред Бога, и Бог му отговаря. Когато обаче цигуларят дава своя концерт пред висшето общество, той мяза на владика, облечен в парадната си мантия, с корона на глава, със златен кръст на гърди, с кадилница в ръка – и ходи из църквата, обикаля, кади, но молитвата му не е приета от Бога.

Бог не се лъже от никакви дрехи, от никакви бляскави одежди. Всичко хубаво се заключава в сърдечността и в чистия ум на човека: светлите мисли и чистите чувства са в състояние да се възнесат нагоре към Бога и да получат своя отговор. Дрехите представляват само методи, които отпосле са дошли. Те са нещо случайно в живота на човека, поради което не играят важна роля. Добре е човек да бъде хубаво обличен. Хубавото облекло може да съвпадне с чистите чувства и със светлите мисли, но то не играе важна роля. Някога казвате: „Не съм разположен, не мога да се моля.“ Ако чакаш разположение, това значи, че ти искаш да се облечеш с владишка одежда. Не чакаш ли разположение, ти ще вземеш цигулката си и ще отидеш да свириш в някой локал. Да се молиш на Бога, без да чакаш разположение на духа, е за предпочитане, отколкото да чакаш разположение. Всеки може да се моли при разположение, но изкуство е да се моли без разположение, с отпаднал дух.

На масата на един богат човек сложили печена гъска. Той започнал да яде и казал: „Благодаря Ти, Господи, задето си ми дал този обяд!“ На другия ден нямало печена гъска на масата му и той не благодарил на Господа. На масата на един беден човек нямало нито гъска, нито дори насъщния хляб. Той седнал пред масата, повдигнал очите си към Бога и казал: „Благодаря Ти, Господи, за това, което си ми дал!“ Питам: на кого молитвата е била приета – на този, който на масата си имал печена гъска, или на този, който на масата си нямал парче хляб? И затова казвате ли, че не сте разположени да се молите, това подразбира, че на масата ви не е сложена печена гъска. Казвам: молете се и с гъска на масата, и без гъска на масата. Това е истинското положение на ученика. Ще се молите и когато сте в противоречия, и в тъмнина на съзнанието, и когато сте потънали до гуша във вода. Само така ще разберете силата на молитвата. В първия случай ще дойде светлина в съзнанието ви, а във втория случай ще се издигнете поне с един пръст над водата. Всички ваши мъчнотии и препятствия не са нищо друго освен условия да ви се помага от Невидимия свят. Някой се дави във водата като някоя малка мравка: вика, плаче, моли се за помощ. В това време

край него минава един vyplътен възвишен Дух, който веднага му подава тояжката си. Давещият се хваща за тояжката и се отправя към брега. Този напреднал Дух му казва: „Не бой се, Бог ще ти помогне, ще те спаси.“ Давещият се излиза на брега, прекръства се, ако е православен, или си спомня някой стих от Евангелието, ако е евангелист, и казва: „Слава Богу, че се освободих!“ Казвам: благодарете на великите, на възвишените и разумни същества, които следят за вас като за по-малки и по-слаби от тях и постоянно ви помагат.

И тъй, всяко добро в света е направено от разумни същества. Никое добро не е направено случайно. Няма случайни добрини. Все ще се намери някой, който да направи Доброто. И при това името на този добродетел е известно. Мнозина мислят, че нещата стават произволно, без участието на някое лице или на някое име. И затова често слушате някой да казва: „Кой ли ще ми помогне?“ – Има кой да ти помогне.

Като ви се говори така, вие често си мислите, че нямаме никакви добродетели. Не трябва да мислите така. Когато учителят от второ отделение започва да преподава на учениците новия материал, нима той отхвърля знанията им от първо отделение? Не, знанията, които учениците са получили в първо отделение, служат като база, върху която ще се градят новите знания. Ако ученикът не е завършил първо отделение, той не може да следва второ. Значи върху знанието от първо отделение се поставя знанието от второ. Обаче знанието от първо отделение вече не важи за ученика, който е постъпил във второ отделение. Какво ново ще придобие той, ако постоянно повтаря, че две по две правят четири? Какво ще получите, ако съберете на едно място една учена и една добродетелна жена? Или какво ще получите, ако съберете на едно място един мъдрец и един добродетелен мъж? Какво ще направят тия двама души, като се съберат на едно място? Те могат да преобразят целия свят. Какво могат да направят една крава и един петел, ако се съберат на едно място? Или какво могат да направят едно глупаво сърце и един глупав ум, ако се съберат на едно място? Затова, когато казваме, че трябва да имаме благородно сърце и светъл ум, ние разбираме Божествените прояви в света.

Следния път, като дойдете, ще имате половин час размишление върху търпението; като свършите размишлението си, всеки ще стане тихо и, без да смущава другите, ще си отиде. При влизане също така ще пазите нужната тишина. Който има подковани обувца, за да не вдига шум, ще се събуе вън и така ще влезе в клас. Кой когато дойде, сам за себе си ще започне размишлението и точно след половин час, без да чака другите, ще си излезе. По този начин ние искаме да създадем у вас свещени чувства, чрез които да се доближите до Невидимия свят.

Когато идвате в клас, желателно е всеки да е чисто облекчен, с чисти ръце и крака, свещено да пази чистотата на класа както външно, така и вътрешно, в себе си. Вземете например съвременните лекари: когато ще правят някоя операция, предварително измиват ръцете си добре и тогава пристъпват към операцията. Същото правят и химиците, и физиците, когато пристъпват към своите опити. Казвам: колко повече ще трябва вие, като ученици на Окултната школа, да спазвате абсолютно правилата на Чистотата! Казвате: „Бог не гледа на външните неща, но на вътрешните.“ Човек трябва напълно да се освободи от ония влияния, които са внесени в неговите обувца и дрехи. Например в обувката, които носите, са останали влияния на животните, от кожата на които са направени тези обувца. Освен това шивачът често оставя своите лоши разположения в дрехите, които шие. И тогава вие по незнание и по необходимост купувате едни или други обувца и дрехи и се натъквате на техните лоши влияния.

Като ви говоря тия неща, пазете се да не изпаднете в друга крайност – в суеверие: да не смеете нищо да си купите или да носите всичко със страх. Аз само обръщам внимание върху тези неща, за да ви покажа, че окултният ученик трябва да бъде възискателен, но никога суеверен. Той трябва да си постави като задача в живота и външно, и вътрешно да бъде образец на Божественото. Стреми ли се непрекъснато към това, той най-после ще може да се добере до добри резултати.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

СПЕЦИАЛНИЯТ ЗАКОН

*Тридесет и първа лекция
7 юли 1926 г.*

СПЕЦИАЛНИЯТ ЗАКОН

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

От какво зависи успехът на ученика в този свят? Три отговора могат да се дадат на този въпрос. Едни поддържат, че успехът на човека се дължи на неговия ум; други поддържат, че успехът на човека се дължи на неговото сърце, а трети поддържат, че успехът на човека се дължи на неговата воля. Значи ако успехът на човека зависи от ума му, той има връзка с Умствения свят; ако успехът зависи от сърцето му, той има връзка с чувствата, с религията; и ако успехът зависи от волята му, той има връзка с физическия, с материалния свят. Изобщо, за да има човек успех в живота си, той трябва да си създаде характер. Какво нещо е характерът на човека, вие знаете това, няма защо да се обяснява. Всеки човек, всяко животно има свои характерни черти, по които те се различават едно от друго. В това отношение характерът представлява външна придобивка, спечелена през вековете. Успехът на човека, колкото и малък да е, е свързан както с неговото минало, така и с настоящето и с бъдещето му. При това и минималният успех на човека не е нещо единично, индивидуално, но представлява колективен резултат, т.е. резултат на множество същества, които са работили в известно направление. Въпросът за успеха на човека е философски. Някои може да се интересуват от този въпрос, а някои може да не се интересуват. Обаче всички хора трябва да се интересуват от този въпрос, защото те искат да имат успех. Успехът подразбира вътрешно благо за човека.

Сега всички вие минавате за ученици. Според вас кой е ученик? Кои са характерните черти на ученика? Преди всичко ученикът трябва да има връзка с Живата Природа, да разбира нейните закони, да ги спазва правилно и да ги прилага в живота си. Има два вида ученици: едните са ученици на

Всемирното Бяло Братство, а другите са ученици на Всемирното Черно братство. Между тези две категории има и трета категория, които не са нито бели, нито черни, но примиряват и двете категории. За третата категория няма да говорим нищо, понеже те спадат извън рамките на сегашния живот. Учениците на Всемирното Бяло Братство, както и тия на Всемирното Черно братство, се различават коренно по методите на своите действия. За да има успех ученикът, от която категория и да е той, непременно трябва да има самообладание. Ако най-малката случка, най-малкото противодействие или изненада може да наруши равновесието му, той не може да се надява на успех в работата си.

Например много хора се влияят от времето, от условията на живота: ако времето е облачно, и те стават мрачни; ако са икономически затруднени и нямат пет пари в джоба си, те веднага се смущават, изгубват присъствието на духа. Действително икономическият въпрос е от голяма важност за човека. Този въпрос е голям изпит за ученика, докато той го разреши правилно. За правилното му разрешение се изисква необикновен ум. Не е лесно човек да се справи с мъчнотииите в своя живот. Когато човек не може лесно да се справи с известна мъчнотия, той оставя всичко на Господа и казва: „Господ ще промисли за мене.“ – Това е само предположение. Бог може да промисли за теб, а може и да не промисли. В мъчнотииите човек ще научи законите, по които се придобиват богатата на живота. Има специален закон, според който Бог определя и раздава богатата на всички хора. Питам: вие знаете ли кой е вашият специален закон? Ето едно нещо, което не знаете. За всеки човек има специален закон, по който той получава богатата на своя живот. От този закон зависи неговото щастие, неговият успех. По този закон той може да се домогне и до тайните на Природата. Този закон представлява модерно наредена инсталация с ключовете и с всичките си приспособления. Знаете ли закона, вие ще можете да управлявате и инсталацията; не знаете ли закона, нищо не можете да направите с вашата инсталация. Казвам: на всички ви е необходима светлина, за да може всеки отделно да се добере до специалния закон.

Ученикът трябва да знае специалния закон, който се отнася до самия него. Някой казва: „Колко е щастлив моят приятел! Всички блага се сипят около него: жена има, деца има, къща има, богатства има.“ За този човек казвам, че той само седи и като някой свещеник чете редица заучени молитви и нищо не работи. Този човек трябва да потърси в архива на своя живот специалния закон, който е определен изключително за него, и да го научи. Специалният закон гласи: във всяка работа, която предприемаш, пръв започвай и последен свършвай! Мнозина казват: „Нека първо другите хора започнат работата, аз ще започна последен.“ Значи ти обръщаш този закон в обратен смисъл: последен започвай, а пръв свършвай! Мислите ли така, действате ли така, вие никога няма да научите специалния закон. Ако сте от хората, които започват всяка работа първи, вие сте вече в рамките на специалния закон. Дойдете ли до преддверието на този закон, лесно можете да го придобиете и да се ползвате от него. В Писанието се казва, че за всеки човек има определено едно написано камъче, което той сам трябва да намери. Такова нещо представлява и специалният закон. Специалният закон определя начина, по който Божията Любов може да се прояви отделно за всеки човек. Всички хора проявяват любовта си по различни начини. Някой казва: „Аз искам да обичам всички хора.“ За да обичаш всички хора, ти трябва да си намерил специалния закон. Като ученици на вас предстои великата задача – да намерите през тази година своя специален закон.

Сега, ако се напише дробта $1/2$, какво представлява тя? Числата едно и две, които са числител и знаменател в дробта $1/2$, представляват в дадения случай две живи същества. Единицата означава сина, а двойката – майката. В дробта $2/3$ двойката представлява майката, а тройката – сина; в дробта $3/4$ тройката представлява детето, а четворката – бащата; в дробта $4/5$ четворката представлява бащата, а петорката – майката. Тъй щото вие можете да започвате с една от дробите: $1/2$, $2/3$, $3/4$ и $4/5$. Ако преведете дробта $4/5$ в реална форма, вие може да имате женска форма, каквато е майката, но с мъжки качества: гласът ѝ е силен, гърлен, по лицето и

брадата си има косми като у мъжа, и т.н. Често има и обратни прояви на първото явление: срещате мъж с мустаци и брада, но с женски качества: говори нежно, по характер е чувствителен, мекушав, при всяка мъчнотия плаче, обезсърчава се и т.н. Питам: коя е причината, че в женската форма влязоха мъжки качества, а в мъжката форма влязоха женски качества? Мъжът представлява кварцова канара. И наистина, в *Битие* е казано, че първият човек, Адам, беше направен от пръст. Значи Адам беше мощен човек. Жената пък, Ева, беше направена от плът, вследствие на което тя представлява меката, нежната страна в естеството на Адам, т.е. на мъжа. Питам: щом жената е направена от плът, как е възможно в това нежно същество да влязат мъжки качества? И щом мъжът е направен от пръст, от твърда материя, как е възможно в него да влязат женски качества? През 40-50-те години на своя живот човек няколко пъти изменя характера си.

Аз познавах един ученик от варненската гимназия, който се отличаваше с необикновена женственост. Той имаше лице, нежно като на девица. После той завърши за доктор и след 20 години го видях в София, но вече коренно изменен: глас груб, мъжки, лице загрубяло – няма помен от онова нежно, приятно лице. Питам: де отиде предишната му нежност? С какво се замести? Кое е неизменното в човека, което при никакви условия не се губи? Коя е постоянната единица, неизменната величина в човека? Кое го прави в младини един, а в старини друг? Наистина човек трябва да се изменя, но има нещо в него, което при всички условия трябва да остава едно и също. Иначе без промени няма прогрес. Ако човек не се изменя, той не би могъл да се освободи от своите грешни състояния, в които днес се намира; ако човек не се изменя, той не би могъл да се възпитава. Всички промени, които стават с човека, се отнасят до неговото външно, т.е. физическо естество, при което се изменя и съставът на материята в неговия организъм. Например ако в кръвта на някого се натрупа желязо повече, отколкото трябва, той ще огрубе.

Същият резултат ще се получи, ако човек подхранва в себе си някаква користолюбива мисъл или ако чрезмерно

развива центъра около слепите си очи, зад ушите. Този център се развива в някои хора повече, отколкото в други, благодарение на това, че там се изпраща повече енергия; затова, ако човек иска да се освободи от тази излишна енергия, той трябва да потърси начин да я трансформира. Един от начините за трансформиране на тази енергия е физическата работа, например копаенето, рязането на дърва и т.н. Не успее ли човек да трансформира тази енергия в себе си, той през целия ден ще бъде нервен, ще се сърди, ще се кара с този, с онзи и ще бъде в положението на човек, за когото казват, че е разпасал пояса си. Той се извинява пред хората, като казва: „Извинете ме, аз съм малко нервен, не мога да търпя никого.“ Казвам: този човек не е нервен, но бентът му е слаб. Той трябва да каже: „Ще ме извините, бентът ми е малко слаб и понеже нямам пари да го поправя, в мене е станало наводнение, с което не мога изведнъж да се справя.“

Някой се извинява, че бил нервен. Според мене аз бих съжалявал този, който не е нервен. Защо? – Защото няма нерви. Щом не е нервен, той няма нерви. Да бъде човек нервен, това е голямо благословение. Друг казва: „Аз съм много чувствителен, силно чувствам.“ – Радвам се, че си чувствителен, защото иначе ще приличаш на камък. Колкото повече се развива чувствителността и нервната система у човека, толкова той е по-благороден, добър и отзивчив. – „Ама избухвам често.“ – Кой не избухва? И Слънцето избухва, и Земята избухва. Представете си, че имате дете, което никога не избухва: кротко е, не мърда, нищо не иска, никого не безпокои. Питам: ще ви радва ли това дете? Казват за някого: „Той е буен човек.“ – Според вас какъв трябва да бъде човек? – „Кротък.“ – Какво разбирате под думите *кротък човек*? Кротък човек е този, който знае във всеки даден случай как да постъпва. Той е умен, досетлив, услужлив човек. Това, което обичаме в хората, е тяхната досетливост и услужливост. Какво обичате повече: изворите или щерните? Всеки обича изворите повече от щерните. Няма по-красиво нещо от това, да наблюдавате как водата на някой извор тече чиста, прясна и подвижна, като жива. Погледнете ли водата на някоя щерна,

вие веднага се отдръпвате – тя не ви предразполага, защото е мътна, плесенясала. Когато човек прилича на добре пречистен извор, всеки има желание да пие от неговата вода.

И тъй, говори ли се за кротък човек, ние имаме предвид Христа, който казва: „Елате при Мене, защото съм кротък и смирен по сърце.“ Христос беше кротък наистина, но като влезе в храма и видя как търгуваха там, Той взе един камшик и прогони всички търговци навън. Как мислите, ако Христос дойде днес на Земята, няма ли да постъпи по същия начин, ако намери подобни неща? Нима и Природата не постъпва по същия начин? Често ние виждаме, че небето става облачно, мрачно и след известно време се явява буря: цялото небе трещи, гърми, святка се – страх навява на човека. Не е ли хубаво това? Как би се пречистил въздухът, ако не стават тези естествени проветрявания? Ето защо, като срещнете някой нервен, раздразнителен човек, не се смущавайте, но го изучавайте – да видите, че Бог е вложил нещо хубаво в неговите прояви. Проучите ли характера на този човек, видите ли неговите добри страни, вие никога няма да приложите върху него камшика. Нервният, раздразнителният човек е извор, който силно блика. Не подпушвайте този извор, но използвайте водата му да кара воденици или да полива градини. Той е деятелен човек, който може да извърши много полезна работа. Радвайте се на деятелните хора!

Сега, като се говори за Божията Любов и за Божията Мъдрост, ние разбираме вода, която тече, а не застояла вода. Течащата вода представлява активен човек, а застоялата – пасивен човек. Обаче тази вода е застояла временно, няма да мине много и тя отново ще потече. Значи пасивният човек добре обмисля въпросите и след това действа. Ако погледнете на живота, било от човешко, било от Божествено гледище, вие ще разберете, че сте дошли на Земята съзнателно да вършите Волята Божия, а не както много хора, които я извършват механически. Вършите ли съзнателно Волята Божия, в каквото положение и да сте, било като търговец, чиновник или професор, вие ще имате достатъчно светлина, за да можете правилно да изпълните своята служба. Казвате:

„Грешно е за духовния човек да бъде търговец.“ Питам: кой занаят считате, че не е грешен? Ако учителят проповядва неверни неща на учениците си, нима това не е грешно? От гледището на разумните закони в Природата всяка работа, която човек извършва, е на място, ако с това той допринася нещо за общото благо, както и за свое благо.

В това отношение всеки човек е роден да извърши известна работа. Според френолозите например някой човек е роден за учител, друг – за свещеник, трети – за лекар, четвърти – за земеделец, и т.н. Всеки човек заема една или друга служба според наклонностите и дарбите, които Природата е вложила в него. Ако вие не сте роден за писател или за поет, нищо не можете да напишете. Вие можете да дращите с перото си по цели дни, но никой няма да ви признае за поет. Ако не сте роден за музикант, може цял ден да стържете с лъка на цигулката, но никакъв музикант няма да излезе от вас. Ако не сте роден за учител или за художник, колкото и да се силите в това направление, никога няма да станете добър учител или добър художник. Питам: знаете ли за какво сте родени? Ще кажете, че сте родени да служите на Бога. Като какъв искате да служите на Бога: като поет, като писател или като учител? Казвам: каквато служба и да изпълнявате в живота си, тя още не определя вашето служене на Бога. При всички служби вие можете да служите на Бога. Въпросът е как изпълнявате службата си. Правилното изпълнение на службата включва в себе си и служенето на Бога. Дългият живот, през който човек минава, трябва да представлява сбор от всички служби, от всички професии. Има служби, които той е извършил вече, но има някои, по които той още не е работил, не се е специализирал, затова трябва да мине и през тях.

Мнозина не знаят нищо по философия. Например какво ще ми отговорите на въпроса: как може да се дойде от причината на нещата към тяхното следствие? Или какво ще ми отговорите на въпроса: как е създаден светът и дали в действителност светът съществува? Представете си при това, че аз отричам съществуването на света. Мнозина ще отговорят,

че светът е създаден от Бога и следователно той съществува. Обаче за мене този отговор не е достатъчен – аз искам това да ми се докаже. Тези въпроси могат да се разрешат от философски глави, те не са за обикновени хора. Казвате: „Тези въпроси не ни интересуват, няма защо да ги доказваме.“ – Възможно е тези въпроси именно да не ви интересуват, но има въпроси, които са общи за всички и те не могат да не интересуват всеки човек. Кажете тогава: кой е общият принцип в християнството, който обединява хората? Общият християнски принцип, който обединява хората, е Любовта. И ако днес хората още не са обединени, това показва, че на всички им липсва тази Любов. Значи Христос е говорил за Любовта, която ще обедини хората.

Казвам: от всички хора днес се изисква работа, усилия, за да намерят специалния закон и начин за проявление на този закон. Домогнат ли се до начина, по който може да се приложи специалният закон, те ще могат да предизвикат в себе си възвишени и благородни чувства. Изкуството е да може човек да прояви в себе си тъкмо това красиво чувство, което храни към някого. Представете си, че вие обичате едного, но той иде в дома ви в момента, когато сте изгубили 20 000 лева. Тогава вие сте разтревожен, нищо не виждате пред себе си и никакво любовно чувство не трепва у вас. Обаче ако в дадения случай дойде човекът, който носи загубените 20 000 лева, вие веднага ще се зарадвате и ще му пригответе една хубава баница.

Едно трябва да знаете: всеки човек, който иде в дома ви, той носи щастие. Някога той може да дойде във форма на чужденец, когото вие не познавате, но и в тази форма той пак ви носи щастие. За да не изгубите щастиято, което той ви носи, вие трябва да знаете как да го посрещнете. Ще ви приведа един пример, за да видите какви са резултатите на добрите отношения. Един млад българин, завършил музика в Берлин, дохожда в България да се назначи на служба. По едно време го поканват като частен учител по цигулка на сина и дъщерята на един богат чорбаджия. Той започнал да им преподава добре, но от време на време като млади хора

те си поигравали. Бащата останал недоволен от неговото поведение и го изпъдил от дома си. Останал въвн, на пътя, без служба, той прекарал три дена в глад и мизерия, през което време се намерил един свещеник, който го приел в дома си, нахранил го и му дал едно турско меджидие. Музикантът казал: „Много ти благодаря за тази услуга. Три дена прекарах без хляб, но ти ми дойде в помощ. Няма да забравя своята услуга.“ След време този млад човек бил назначен за секретар на турския валия във Варна. В това време валията му дал да прегледа някакви писма и обвинения срещу един свещеник, когото считали за комита. Като прегледал тия писма, той видял, че те се отнасят именно до този свещеник, който в онзи тежък момент на неговия живот му дал турското меджидие. Той веднага прегледал писмата, които намерил за опасни, хвърлил ги в печката да изгорят, като си казал: „Отче, твоето меджидие те спаси от въжето.“ След това той отишъл при валията и му казал: „Прегледах всички писма, които ми дадохте, и намерих, че този човек не е опасен, няма сериозни улики против него. Доколкото зная, той е добър, благороден човек.“

Сега да пренесем този пример и във вашия духовен живот. Например дойде ви една Божествена мисъл, но толкова скромна по външен вид, че вие намирате, че тя не заслужава да употребите време за нейното реализиране, и казвате: „Не е време сега за реализирането на тази мисъл.“ Казвам: ако вие се заемете с реализирането на тия малки, скромни мисли, за в бъдеще те ще създадат велики характери. Малките Божествени мисли създават характера на човека, а не големите, грандиозните. Затова заемете се с проучването на вашия характер, на вашето тяло, лице, очи и т.н. Като изучавате лицето си например, ще видите, че то е несиметрично. Почти на всички съвременни хора лицата са несиметрични. Някой път ще видите, че лицето ви напълнява, а някога отслабва. После често и коремът ви надебелява, а някога отслабва. Забележите ли такова нещо в себе си, веднага вземете мерки да стесните желанието, което иска да се разширява. Вие трябва да измервате всички части на тялото си със сантиметър, да

знаете точно с колко сте се увеличили или намалили. Ако забележите, че гърдите ви се стесняват, започнете да правите дълбоки дишания, за да се разширят. Изобщо горната част на човека, гърдите именно, трябва да бъдат широки, а кръстът и коремът трябва да бъдат деликатни, тънки. Сутрин, преди да започнете работата си, изправете гръбначния си стълб, за да могат теченията на Природата да циркулират правилно; после отправете мисълта си към Невидимия свят, свържете се с Бога, и тогава станете и започнете работата си. Вие не можете да имате успех в работата си, докато не сте нагласили своята нервна система.

Мнозина от вас едва се пробуждат и започват да се обличат, да се чешат, да се нареждат. Така правят и светските хора, но ученикът никога не трябва да бърза. Обличането, измиването ще оставите за после. Първата ви работа е да прекарате 5-10 минути в съзерцание, в мисъл към Бога, към всички напреднали същества, да ги призовете на помощ, като кажете: „Господи, малко знания имам, просвети ума ми, да възприема и изпълня Твоята воля. Дай ми начин да реализирам Твоите желания, както Ти си определил!“ Кажете ли така, няма да мине много време, и вие ще получите отговор на вашата молитва. Ще почувствате в душата си едно затишие, една радост, и ще започнете работата си. Постъпвате ли така, вие ще имате хармония в себе си и ще придобиете разположение, с което ще можете да работите. Оставите ли се на света и на неговите влияния, той може да ви изкара от релсите на вашия живот. Всички отрицателни състояния, които имате в себе си, както и помежду си, се дължат на влияния на същества от този преходен свят. Затова, попаднете ли под тяхно влияние, кажете си: „Заповядвам ви в името на Божията Любов, в името на Божията Мъдрост и в името на Божията Истина да мълчите!“ Може да кажете: „Дали и тези изпитания не са Волята Божия?“ Ще знаете, че Волята Божия е да служите безкористно на възвишената Любов, ако искате да бъдете мощни и силни.

Сега мнозина очакват да дойдат ангели при тях, да им помогнат. Ако дойде при вас ангел, той ще ви вдигне като

чук в ръката си, ще ви удари върху някой предмет и вие ще се пръснете. Това ли трябва да получите? Не, човек трябва да работи, да прави усилия от своя страна, без да очаква всичко наготово. Казвате: „Трябва ли ангелите да постъпват с нас по този начин?“ Вие запитвате по същия начин, както съвременните хора се питат за постъпките на Христа, на светиите или на истинските християни. Те често казват: „Не можа ли Христос да постъпи по друг начин с търговците в храма, ами трябваше да ги бие с камшик?“ Вие считате, че Христос трябва да бъде мекушав човек. Казвам: нито Христос, нито светиите, нито старите християни са били мекушави хора. Когато светията срещне някой разбойник, той го хваща за краката, издига го във въздуха и го разтърсва. Или ако светията срещне човек, който иска да стреля, той махне с ръката си из въздуха и оръжието на стрелеца пада. Смели трябва да бъдете! Не сте ли смели, разбойникът, апашът ще дойде при вас и ще ви обере. Досега от някои хора са одрани по десет кожи, от които са направени хубави лачени обувки.

И тъй, всички трябва да се стремите към онази вътрешна велика наука, която дава самообладание на човека и създава неговия характер. Да се самовладее човек – това е Волята Божия; да обича – това е Волята Божия; да придобива знания – това е Волята Божия; да бъде свободен – това е Волята Божия; да познава Любовта – това е Волята Божия; да познава Мъдростта – това е Волята Божия; да познава Добродетелта – това е Волята Божия. Всички вие можете да бъдете такива. Това може да се постигне, ако не се критикувате. Критикуват ли се, че този бил такъв, онзи бил онакъв, нищо няма да постигнете. Видите ли, че някой брат или сестра според вас не постъпват правилно, отправете към тях една добра мисъл, помолете се на Бога да просветли съзнанието им и ще видите, че те полека-лека ще се изправят. Срещнете ли след време този брат или тази сестра, те ще имат към вас по-голямо разположение.

Казвам: пътят, по който вървите като ученици, изисква много работа и чистене, докато се освободите от утайките на миналото. В това отношение вие имате помощта на добрите

хора, на светиите, както и на Учителите на човечеството. Те работят, борят се с недъзите на хората и по този начин помагат на цели народи. Тъй щото, колкото повече се издигате, толкова повече работа се отваря и на вас. Дойдат ли страдания в живота ви, поставете срещу тях самообладанието. Страданията представляват почва, в която плодовете зреят. Като знаете това, молете се на Бога да благослови страданията. Щом дойдат радости в живота ви, не искайте много радости, но кажете: „Нека моите радости бъдат за Слава Божия, за Името Божие.“ Кажете ли Бог да благослови страданията ви, Божият Дух ще дойде и ще ги превърне в Радост. Казано е в Писанието: „Бог всичко ще превърне в добро за онези, които Го любят.“

Сега ние сме дошли на Земята да вършим Волята Божия, и то по начин най-добър, най-правилен. Дали ще се проявим в науката, в изкуствата, в музиката или в каква и да е област на живота, ние трябва да помним своята задача. За тази цел всеки трябва да намери онзи специален жив закон, по който става неговото развитие. Станете ли сутрин, кажете си: „Аз зная, че за мене има един специален закон, по който ако вървя, ще бъда познат в Небето.“ За всеки човек има не само специален закон, но и специален тон от Божествената гама. Той може да бъде четвърт тон, половин тон, цял тон и т.н. Всеки трябва да изучава своя специален закон и своя специален тон, по който се различава от другите хора.

Казвам: освен специалния закон за всеки човек, има още и един общ велик закон за всички хора, който изисква от тях да се приготвят да бъдат носители на Великата Божия Любов. Велико нещо е Любовта, но човек трябва да знае как да я прояви. Той може да прояви Любовта само в един поглед, но трябва да знае как да погледне; някога Любовта може да се прояви само в едно движение, но той трябва да знае как да направи това движение; някога Любовта може да се прояви само в една дума, но той трябва да знае как да изговори тази дума; някога Любовта може да се прояви и в мълчание, но той трябва да знае как да мълчи. Любовта може да се прояви по хиляди начини, но трябва да знаете как да я проявите.

Влезете ли в някое общество, вие трябва да знаете как да постъпите с това общество. Например от Невидимия свят могат да дадат на някоя сестра задача да отиде в едно общество от високопоставени личности. Тя трябва да знае най-първо как да се облече, с какъв цвят дрехи, а после как да си пробие път в обществото. Как ще си пробие пътят в някое общество? Мислите ли, че насила ще можете да наложите своите възгледи на хората?

Божественото учение може да се приложи само по специален път, определен от Бога. Вие не можете да го приложите на другите хора, както искате и както вие разбирате. Говорите ли на хората нещо върху Божественото учение, те сами трябва да признаят, че им говорите Истината. Божествената Истина може да се предаде само по специален начин. Ако е въпрос да заставяте хората да вярват в Бога, тогава и вас могат да заставят да повярват в нещо. Когато железарят иска да стопи желязото, той предварително наклажда огън в огнището, взема чук и духало и започва да го нагорещява, докато го смекчи, за да може да се огъва и да се правят от него различни изделия. Та и вие, ако се намерите в общество, твърдо като желязо, най-напред ще накладете огън на огнището си, ще турите желязото в огъня, ще вземете меха да духате, а с чука ще удриете върху смекченото вече желязо, докато образувате от него нещо ново. След това, като отидете в това общество, ще видите, че в него е станала някаква промяна. Затова всеки от вас трябва да владее някакво изкуство в съвършенство, та като иска да помогне някому, ще му помогне по един от най-добрите методи на своето изкуство. Отидете ли в един дом или в едно общество, първо ще видите има ли там хора, които страдат от някаква болест: ако има такива, ще се заемете да им помогнете. Помогнете ли им, и те ще бъдат готови да ви приемат. Какво правят някои религиозни хора? Те отиват тук-там и казват: „Ние сме изпратени от Небето да ви донесем Новото учение.“ – Не, този метод е стар, днес той не може да има добри резултати.

Ако искате да проповядвате Новото учение, ето как трябва да постъпвате. Ще отидете в някой дом с торба, пълна със

злато. Вие няма да разправяте, че носите торба със злато, но самата торба трябва да бъде такава, че от дупките ѝ да се вижда златото. Който види торбата, сам трябва да се заинтересува от нея. Вие ще потропате на вратата на този дом и ще кажете: „Моля, търся еди-коя си госпожа, нося ѝ наследство.“ Те веднага ще ви приемат и вие ще започнете да разправяте за наследството на госпожата. Всички наоколо ви в един момент ще се заинтересуват. Както виждате, с един килограм злато може да се заинтересуват много хора. Вие оставяте торбата със златото и си отивате. Обаче на другия ден тази госпожа дохожда при вас уплашена, разтревожена и ви казва: „Знаете ли, че някой разбойник е дохождал снощи у дома и е откраднал торбата със златото?“ – „Така ли? Не се смущавайте, снощи аз хванах този разбойник и взех от него торбата със златото. Ето, заповядайте, вземете си торбата назад!“ По този начин вие успявате да привлечете вниманието на тази госпожа и на хората около нея. Значи Божественото учение е торба със злато, което е в сила да заинтересува всеки човек без изключение, но зависи как ще му представите това злато.

Първото нещо: вие трябва да се научите да услужвате. Знаете ли да услужвате на себе си, вие ще можете да услужвате и на другите. Човек не може да служи на другите, докато не е служил на себе си. От благата, които имате, вие ще носите и на другите. Това значи да бъдете носители на Божиите блага. Затова и Христос казва: „Даром сте взели, даром давайте!“

И вие, както и съвременните хора, често не успявате, понеже още си служите със старите методи. Някой започва една работа, но друг му казва: „Остави тази работа настрана, сега не е време за нея.“ Значи всяка ваша работа среща известно противодействие. Оставете всеки да се прояви, както той разбира, както той чувства нещата. Като казвам, че всеки трябва да се прояви, както той чувства, подразбирам разумните чувствания. Що се отнася до резултатите, не ги критикувайте. За резултатите Бог мисли – Той се грижи да тях. Като ученици вие не трябва да се спъвате едни други. Нека

всеки работи, както той може. Оставете всеки да се проявява свободно, както може. Ако някой направи погрешка, кажете: „Наистина ти направи една малка погрешка, но тя ще се превърне в добро.“ Вие еднакво трябва да се ползвате както от положителните, така и от отрицателните си качества. И едните, както и другите, представляват страни на вашия характер. Остане ли отвън някой да изправя характера ви, нищо няма да постигне. Никой никого не може да изправи. Само Божият Дух, който работи в човека според Божия план, е в сила да изправи и преработи човешкия характер. Духът не изправя характера на човека изведнъж, но Той работи постепенно, последователно, като изправя неговите мисли, неговите чувства, а най-после коригира и неговите желания и действия на физическия свят. По същия начин и вие трябва да работите. Духът работи бавно, но сигурно. Не очаквайте бързи резултати. Достатъчно е човек да има добро желание да се изправи. Щом има това желание, той постепенно всичко ще постигне. Силното желание е вече крачка напред.

И тъй, насърчавайте всяка добра мисъл или всяко добро желание, които се явяват у вас или у вашите близки. Пожелае ли някой да се прояви в своите добри мисли и чувства, насърчавайте го. Ако някой философства, вие можете да се произнесете дали неговото философстване е право, или не, но рече ли той да се прояви, оставете го свободен. Ако спъвате добрите желания, вие ще мязате на онези хора, които един английски художник изобразил в една от своите картини. Картината представлява висок планински връх, към който се стремят много хора. В стремежа си нагоре всеки прави опити да се качи на самия връх. Обаче едва успее някой да се качи малко по-високо от другите, и всички започват да го теглят да се върне назад. После виждате: друг някой успял да се изкачи на една доста голяма височина, когато всички около него започват да го теглят назад – да се върне при тях. При това положение никой не може да стигне до върха на планината. Всички хора се блъскат, сбиват – кой пръв да излезе на върха, обаче в края на краищата те се намират все в подножието на планината. Същите чувства се срещат и меж-

ду учениците в Школата. Всеки тегли другия да не излезе напред, като му казва, че от него човек няма да стане. Казвам: яви ли се желание у някого да върви напред, оставете го – нека излезе напред! След него ще излезе втори, после трети и т.н. Ще дойде ден, когато всички ще стигнат върха. Ако един се повдигне нагоре и стигне върха, и останалите ще вървят след него; ако един от тях се върне назад, и останалите ще се върнат. Такъв е законът. Смъртта на едного е смърт за всички; животът на едного е живот за всички. Казано е в Писанието: „Бог не съизволява за смъртта на грешниците.“

Сега, като ученици, необходимо е първо да придобиете Божията Любов, която ще изпълни душите ви; после ви е нужна Божията Мъдрост, която ще просвети умовете ви; и най-после всички се нуждаете от Божията Истина, която ще ви освободи от всякакви ограничения и заблуждения. За да постигнете това нещо, вие трябва да изучавате специалния закон, по който можете да се проявите, а после да разберете защо сте дошли на Земята и как трябва да работите. Ако имате някакви спънки, ще се молите, ще работите, докато победите. Дойде ли ви някаква болест, вие обещавете, че ще направите това-онова, само за да се освободите от болестта. Като се освободите, всичко забравяте. Не, дойде ли ви някоя болест, кажете: „Господи, благодаря, че ми даде тази болест, да се изпитам и Ти да ме изпиташ. Помогни ми да се освободя от нея, за да изпълня Твоята воля. Не изпълня ли Волята Ти, пак ми изпрати болестта.“ Обещаєте ли нещо, трябва да го изпълните. Кажете: „Господи, сега съм болен, страдам, беден съм, нямам пет пари, но като оздравея, ще почна да работя и всичко, което спечеля, ще употребя в служене на Тебе. Аз имам възможност да стана богат, да придобия знания, затова искам да ми дадеш здраве.“ Ученикът не трябва да бъде беден, нито безсилен. Той трябва да е богат, силен и здрав – да работи и за себе си, и за другите. Всички вие трябва да храните помежду си взаимно уважение и почит. Време е вече двама души от вас да дадат пример – да потеглят към върха. Аз виждам вече две сестри и двама братя, които са готови да потеглят към върха. Ще кажете: „Защо непременно тряб-

ва да тръгнат двама братя и две сестри?“ – Защото светът е създаден от двойката. Тъй щото най-напред ще започнат двама, после четирима, осмина и т.н. В душата на всеки човек е вложено разумното безстрашие. Той трябва да има страх от греха, а безстрашие при правене на Добро.

Някои казват: „Ние сме се събрали тук разни чешити. Какво може да излезе от нас?“ Казвам: радвайте се, че сте чешити. В разнообразието е красотата на живота. Кой търговец не се радва на чешити стока? Колкото повече чешити има, толкова повече хора ще го търсят, ще влизат и излизат от дюкяна му. Казвате: „Ние искаме да бъдем учени, даровити хора.“ Между вас има и учени, и философи, и музиканти, и художници – каквито желаете. Човек всичко може да постигне, но не трябва да се обезсърчава. Той ще пада, ще става, ще побеждава, ще го побеждават, докато разреши задачите си. И Христос, който беше толкова силен, усети тежестта на кръста, на страданията. Христос не изгуби присъствието на духа си, но Той каза: „Господи, ако може, нека Ме отмине тази чаша. Ако не може, нека бъде Твоята воля!“ Когато човек вика, плаче от страданията, които му са дадени, това се дължи на второто негово естество. Значи човек има две естества: едното естество е Божественото начало в него, което понася всичко с радост; другото естество е човешкото, което и най-малкото не може да носи – то вика, плаче, иска да умре. Когато човек иска да умре, това подразбира, че той иска да промени условията на своя живот, да мине в Новия живот. Лошото в човека трябва да умре, да се претопи и да израсте новото в него. Каквито изпитания и да ви дойдат, кажете: „И сто пъти да се обезсърча, Бог е верен, в Него няма нито промяна, нито измяна. Това, което Той е определил, ще стане.“

Казвам: първата работа на всички е да направите връзка с Божията Любов, после с Божията Мъдрост, и най-после с Божията Истина. С Божията Любов ще свържете сърцето си, с Божията Мъдрост ще свържете ума си, а с Божията Истина ще свържете волята си. Свържете ли сърцето си с Божията Любов, ще имате Живот; свържете ли ума си с Божията Мъдрост, ще придобиете Светлина и Знание; свържете ли волята

си с Божията Истина, ще придобиете Свобода, сила и мощ в себе си. Всички трябва да любите, но тази Любов трябва да носи живот, а този живот да носи сила в сърцата ви. Искате ли да успеете в това, приложете закона за самообладание-то, молете се един за друг и престанете да се критикувате. Срещнете ли някой човек, когото не обичате, вие непременно трябва да намерите една добра, специална черта в характера му, която никой друг няма, и за тази черта именно да го обикнете. Намерите ли тази черта в него, вие ще се свържете с душата му. Свържете ли се по този начин, вие ще можете да си помагате.

Днес хората на първо място виждат своите лоши черти, вследствие на което те се индивидуализират и отделят един от друг. Вглеждайте се в страданията си и си помагайте. Днес хората се оплакват, че никой никого не поглежда, не влизали в положението си, и т.н. Срещнете ли някого, който плаче, спрете се пред него и му кажете: „Ти си на прав път, благословен си от Бога, затова не плачи.“ После вземете едно малко мускатче и го дайте на този човек – да събере в него сълзите си и да не оставя да падат на земята. Свещено нещо са сълзите на човека! Пък и вие ще си вземете за спомен от сълзите на този човек. Днес хората казват, че се разбират, а оставят свещените си сълзи да падат на земята. Ако нямате малки шишенца, в които да събирате сълзите си, поне носете си по една чиста копринена кърпичка, с която да ги изтривате. После скрийте тази кърпичка някъде като спомен от скръбните ви състояния. Всички мъже и жени трябва да имат такава кърпичка. Свещено нещо са сълзите на човека. Който зачита свещеното в себе си, той ще си създаде добър характер. Зачита ли свещеното в себе си, ще зачита свещеното и у другите хора. Като видим, че някой плаче, ние казваме: „Този човек плаче.“ Кой плаче? – Който страда. И сега, като знаете това, видете ли някой да плаче, обърнете се към Бога и се помолете: „Господи, дай светлина, знание, любов, живот и свобода на този човек, според както си определил в Своя план.“ Ако постъпвате така, лицата ви ще издават светлина и вие винаги ще бъдете бодри, свежи, весели и засмени.

Питам: какво искате да приложите през тая година? Комисията отгоре се интересува да знае това нещо. Какво мислите да правите например утре сутринта, след като станете? Ако аз съм на ваше място, ето какво ще направя. Ще стана рано сутринта и ще си кажа: „Искам да възстановя онова, което Учителя вчера ни говори в лекцията.“ Като се помоля, Духът ще ми помогне да си припомня ако не всичко, то поне онази част от лекцията, която аз бих могъл да разбера и приложя. Това, което се изнесе в лекцията, представлява само една част, но Духът, който работи у вас, ще трансформира тези мисли по специален начин, по специален закон за всеки един от вас. Това нещо няма да стане изведнъж. Може да минат дни, седмици, а някога месеци или години, докато тези мисли се предадат по специалния закон. Специалният закон на вашите мисли, на вашите чувства и на вашите действия са врати, през които Духът работи. Той ще влезе през една от многото врати и ще си свърши работата, както Бог е предвидил за всеки специално. Значи висшето начало работи върху вас. То се изразява чрез по-напреднали ваши братя, чрез ангели, които работят за вашето усъвършенстване. Следователно, дойдат ли тия работници на вашата нива, вие трябва да бъдете отзивчиви, да отговорите на техния зов и да се солидаризирате с тяхната работа.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

ПРАВО МИСЛИ!

*Тридесет и втора лекция
14 юли 1926 г.*

ПРАВО МИСЛИ!

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Какво показва скърцането на някоя кола? Ако влезете в една държава, на която колата много скърца, сигурна ли е тази държава? Съвременните хора са изгубили правилния начин на мислене. Най-трудното нещо е човек да мисли право. Обаче една от важните задачи на съвременните хора е да се научат да мислят право. Да мислиш право, това е изкуство, това е наука.

Ще ви задам още един въпрос: какво е мястото, през което реката, която тече, става по-широка и по-плитка?

Отговор: *Равнина.*

Какво е мястото, през което реката, която тече, става по-дълбока и по-тясна?

Отговор: *Планинско.*

В такъв случай питам: ако вашият живот се стеснява, какви са неговите условия?

Отговор: *Планински.*

Ако вашият живот се разширява, какви са неговите условия?

Отговор: *Полски, равнинни.*

Щом е така, вие трябва да проучвате условията, при които живеят планинците, както и условията, при които живеят хората по полетата, защото животът на едните се различава коренно от живота на другите. Казвате: „Това са обикновени работи, които не ни интересуват много.“ – Да, но ако вие изучавате обикновените работи от гледището на вашия вътрешен живот, тогава бихте разбрали смисъла, който се крие в тях.

Казвам: всеки ден носи със себе си по една велика мисъл, по едно велико чувство и по едно велико действие, които трябва да се обработят. В това отношение всяка велика

мисъл, всяко велико чувство и всяко велико действие представляват камъни, върху които, ако не друго, човек трябва да напише поне датата на тяхното явяване на Земята. Значи всеки ден изисква от вас да обработите в себе си по една важна мисъл, по едно важно чувство и да извършите по едно важно дело, колкото и да са микроскопически. Не изпълните ли това нещо, денят е минал незабелязано, с нищо неозначен.

Засега стремежите на съвременните хора са много общи. Те искат изведнъж да израснат, да придобият много неща без усилия. Към това се стремят и малките деца. Те имат силно желание да станат големи, високи. На каква височина най-много може да израсне човек? В България например средната височина, до която човек може да достигне, е 175-180 см. Питам: какво постига човек с това, че е израснал на височина например 175 или 180 см? Ако височината прави хората велики и гениални, тогава какво бихте казали за онези вековни дървета, високи десетки метри? Ако височината е мярка за величието на нещата, тогава тия дървета трябва да бъдат велики и гениални. Всъщност така ли е? Мнозина казват: „Човек трябва да стане голям, да порасне на височина и широчина, при това да бъде строен и деликатен.“ Според вас кой е по-строен: стогодишният дъб или някой висок, снажен човек? Вековните дървета се хвалят със своята дебелина и устойчивост, а хората се хвалят с пластичността на своето тяло. Цялото тяло на човека трябва да се отличава с подвижност, с пластичност на мускулите.

Например, ако разгледате лицето на човека, всеки мускул на лицето му трябва да изразява идеите, които го вълнуват. Също така в движенията си човек трябва да бъде изразител на своите идеи. Неговият ход, неговият вървеж трябва да изразява напълно идеите му. Ако наблюдавате хода на някой човек и видите, че при движението си той прави криви, счупени линии, като лъкатуши ту на една, ту на друга страна, вие ще познаете и характера на неговите идеи. После виждате, че някой човек върви с наведена глава, друг – с изправена, трети – с увиснала надолу устна, с разчорлени вежди, и казвате: „И

така може.“ – Не, така не може. Това е дисхармония на линиите, която по никой начин не може да се допусне на Небето. Как мислите, може ли да съществува такава дисхармония между ангелите? Когато някой човек се стреми към съвършенство, към светли идеи, линиите на неговите движения трябва да бъдат хармонични, плавни и пластични. Аз не говоря за тялото като форма, но като израз на светли и свещени Божествени мисли. Ако линиите на движението в човека не са хармонични, той е осъден на заболяване от различни болести. Изобщо всички болести се дължат на изтощаване на нервната система у човека. Когато човек се грижи повече за придобиване на материални блага, отколкото за разработване на своите мисли и чувства, той заболява от туберкулоза. Човек трябва да знае, че той не е длъжен да носи света на гърба си, нито пък светът е длъжен да се грижи за него.

Много от съвременните хора искат другите да мислят за тях, да ги славят, да им дават букети и венци за техните придобивки. Казвам: тези хора вземат само едната страна на това положение. Те не знаят на какво могат да се натъкнат от грижите на хората към тях. Няма по-голямо нещастие за човека от това, хората да мислят за него и да го славят. Представете си, че вие вървите по улицата и срещате хора, които се грижат за вас и постоянно ви мислят. Какво трябва да направите? Вие трябва непрекъснато да ги поздравявате, вследствие на което ще бъдете постоянно с наведена и в движение глава. Ако пък тия хора ви дойдат на гости, вие трябва да ги посрещнете добре, да ги нагостите, да им поговорите малко. Лесно ли е да се справите с хиляди хора? Тъй щото, като вземате облагите от хората, трябва да имате предвид и задълженията към тях. Съвременните хора са вискателни към правата си, а немарливи към задълженията си. Например някой човек се моли на Бога за някого: да му помогне Бог, да го благослови. Щом получи благословието от Бога, този човек трябва да поеме известни задължения към онзи, за когото се е молил, или поне да му занесе Божието благословение. При това той сам трябва да занесе благословието на своя ближен, а не слугата.

И тъй, като ученици, вие трябва да се спрете върху положителния живот, върху хармоничното в него. В това отношение вие можете да се учите и от светските хора, които също така имат своя школа и свои учители. Нима търговецът не учи как да търгува? От Невидимия свят изпращат учители за хората от всички професии и занаяти. От способностите на учениците зависи и правилното положение на една или на друга професия в живота. Същото може да се каже и за религиозните хора. И религиозните хора имат свои учители, които ги учат как и в какво да вярват. Например от Невидимия свят устройват някакво видение на някой религиозен човек, на друг пък внушават някаква възвишена идея, която той със ставането си още трябва да приложи. Чрез Своите ангели Бог работи върху всички добри хора – явява им се, подтиква ги към дейност. Затова и в Писанието е казано, че Бог не живее само на Небето, но и в сърцата на всички добри и смирени хора. Тогава как мислите, Бог може ли да живее в сърце, което постоянно плаче и протестира? Казано е: „Бог на горделивите се противи, а на смирените дава благодат.“ Той живее само в сърца, дето има Любов, вяра и надежда, т.е. в детските сърца, в които няма никаква скръб, никакво отчаяние.

Това се отнася до висшия, до съзнателния живот на човека. И в този живот има скръб, но такава, която повдига човешката душа. Страда ли човек съзнателно, той е близо до Бога. Казано е в Писанието: „Призовете Ме в ден скръбен!“ Страда ли човек, без да разбира смисъл на страданията, той вика, плаче, протестира, докато най-после Бог изпрати някой от Своите служители да му помогне. Дойде ли Божият служител, той ще остане при вас само за няколко момента и ще ви напусне. Какво ще прави цял ден при вас? Има ли смисъл той да слуша вашите оплаквания, че този ви казал нещо обидно, или че не сте се нахранили, както трябва, или че нямате обуца, дрехи и т.н.? Духовният човек е доволен от всичко. Велик човек може да се нарече този, който, след като претърпи една загуба от сто хиляди лева, се обърне към Бога с всичкото си смирение и каже: „Господи, благодаря Ти за това, което спечелих чрез загубата на тия пари.“ Казвам:

само такъв човек е в състояние да се радва на петте лева, които би му дал някой.

Материалните блага, към които хората се стремят, имат значение за ненапредналите още души. И затова ще видите, че на такива хора Бог дава къщи, ниви, богатства, пари, които им служат като средства за забавление. На напредналите души Бог казва: „Вие не се нуждаете от пари, от богатства, от ниви: вие трябва да обърнете погледа си нагоре, към необятния небосклон, и там да наблюдавате и проучвате звездите, Луната и Слънцето.“ Някой от учениците, който иска да работи за Бога, хваща едно от децата в света, което още се забавлява, и го довежда в Школата да го направи ученик, като му казва, че трябва да се откаже от всички свои кукли и забавления. Мислите ли, че това дете може да се задоволи с работата в Школата? То скоро ще се отегчи и ще излезе вън, в широкия свят. Това дете още не се е наиграло – няма защо да му отнемате игрите преждевременно. Оттук аз вадя следното заключение: ученикът, който страда за пари, за богатства – това показва, че той е още дете, което преждевременно са заставили да учи. Спорът между учениците днес се свежда именно към това – да придобият повече пари, да придобият повече материални блага и кой от тях да вземе първото място. Дойдете ли до това положение, ще си признаете, че у вас няма никакво смирение, никакъв копнеж за ученичество. Смирението се придобива отвътре, а не отвън.

Сега от всички се изисква чистота, искреност – да не се представяте такива, каквито не сте. Може ли да се нарече духовен човек този, който се занимава изключително с материални неща в живота си? Съвременните хора минават за християни, но търсят само материални блага. Те минават за християни, но искат от Бога здраве, което да използват, както те разбират. Едно нещо трябва да помните: Христос дойде в света да научи хората да познават Бога и да Му служат, а не да придобиват богатства и щастие. Какво виждаме в сегашните хора? Щом не постигат това, което желаят, започват да критикуват Бога, да се съмняват в Него. Никой няма право да критикува Бога, нито да се съмнява в Него! Рече ли да Го

критикува, той ще получи добър урок за своите постъпки. В това отношение Небето е безпощадно. Свещено трябва да пазите Божието име! Това е първото необходимо условие за запазване чистотата на душата. Освободите ли се от критиката, вие ще имате вече условия за създаване на вашия характер. Ако е въпрос за критика, и аз мога да ви кажа, че сте обикновени хора, направени от пръст. Какво става с вашите синове и дъщери? Като поживеят няколко години на Земята, умират. Тогава какво може да се каже за хората, които умират? Казвате: „Като умрем, поне ще отидем на другия свят, който е по-добър от земния.“ Казвам: каквото е заслужил човек на Земята, такова ще получи и в другия свят. Нищо не се дава незаслужено.

Казвате: „Култура трябва на съвременните хора!“ Какво означава думата *култура*? – Обработване. Представете си тогава, че някой съвременен човек си направи една хубава къща с градина, в която посажда много цветя, между които се развъждат голям брой червеи, мухи, бръмбари и др. Питам: ако цветята се развалят, изсъхват от тия червеи, какво ще се ползва той от тази градина? При това той развъжда кокошки, които цял ден ровят цветята да търсят червейчета. Какво ще го ползва тази градина? След това този човек се облича с хубави дрехи, модерно ушити, и влиза-излиза от богата, скъпо направена къща, която служи за съблазън на хората. Питам: какъв смисъл имат хубавите дрехи и богатата къща? Може ли да се нарече това нещо култура? Хубавите дрехи, богатите къщи имат смисъл само тогава, когато в тях могат свободно да влизат нашите братя, Божиите посланици.

Днес някоя светла мисъл слиза от Божествения свят и хлопа на вратата на една от тия хубави къщи: „Моля, отворете ми, аз съм посланичка от висшия свят, искам да погостувам у вас. Пътничка съм, от далечен край ида.“ – „Не мога да те приема днес. В този момент аз се обяснявам с моя мъж. Господ ми е дал лош мъж, с когото постоянно се караме. Никого не приемам, не съм разположена.“ Щом тази мисъл – Божията посланичка, се връща назад, на другия ден Бог изпраща в тоя дом болестта дифтерит. Той казва на бо-

лестта: „Ще отидеш в еди-кой си дом и ще хванеш за гърлото детето на тази жена, която вчера не те прие, и ще го задигнеш в онзи свят.“ След няколко дни Бог изпраща друга мисъл посланичка в този дом, но вече при мъжа. Посланичката хлопа на вратата и казва: „Моля, приеете ме във вашия дом. Аз съм странница, ида отдалече, искам да погостувам малко при вас.“ – ”Не мога да приема никого, не съм разположен, защото днес не можах да спечеля толкова, колкото трябваше за нуждите на жена ми. Иди на друго място!“ Не се минава много време, и в работата на този господин настъпва криза: той изведнъж изгубва една сума от 100 000 лева. Питам: разбирате ли сега на какво се дължат страданията и нещастията, които сполетяват съвременните хора? Тъй щото всичките страдания, изпитания на човечеството се дължат на факта, че хората не приемат Божиите посланици в своя дом, но ги пъдят, връщат ги назад. Това значи да не приемате Божественото в себе си.

И тъй, дойдат ли страдания в живота ви, ще знаете, че причината за това сте самите вие. Кой от вас не с хулил Божието име? Кой от вас не е критикувал Бога? Кой от вас не се е съмнявал в Него? Ще кажете: „Ние не сме хулили Божието име.“ Казвам: да хулите Бога – това не подразбира направо да хулите Неговото име. Достатъчно е да хулите и да критикувате всеки, който служи на Бога. Какви думи, какви измислици се носят по негов адрес! Всичко това се върши зад гърба му. Смелост трябва да имате! Ако искате да кажете за някого нещо, излезте пред лицето му и кажете всичко, каквото искате. Няма по-грозно нещо от това – да се говори зад гърба на човека. И затова казвам: ако искате Бог да ви благослови, да вървят работите ви добре, да учите хубаво, да имате добри деца, мислете добре за всеки човек, който върши Волята Божия и Му служи. Когато ви казвам, че трябва да мислите добре за такъв човек, това подразбира, че трябва да мислите добре за Бога, Който живее в него и Комуто той служи.

Същото се отнася и до мене. Аз съм изпратен от Бога да покажа на хората пътя, по който трябва да вървят и да служат на Бога така, както никога досега не са служили. Щом се

интересувате да знаете кой съм аз, това ще научите от Бога. Като отидете при Него, вие ще разберете кой съм аз и защо съм дошъл. Аз не говоря за себе си, но казвам, че съм дошъл на Земята да покажа на хората истинския път, по който те могат да служат на Бога. И затова, ако искате да знаете кой съм, идете първо при Бога, а после елате при мен – да ви покажа Пътя, по който трябва да вървите. Ако намерите друг, който може да ви покаже пътя, идете при него. Някой казва: „Христос ще ни покаже пътя.“ – Радвам се, че можете да намерите Христа. Безразлично е кой ще ви покаже пътя – дали Мойсей, Христос или Мохамед: все трябва някой да ви покаже пътя. Един е този, който може да ви покаже пътя, не са двама. Тъй е наредил Бог. И когато казвам, че ще ви покажа пътя към Бога, вие трябва да знаете, че аз не съм самозванец. Самозванецът никога не може да покаже пътя на хората към Бога. И затова казвам: първо се научете да любите Бога, ако искате да отидете при Него.

Казано е в Писанието: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила.“ Днес кой може да каже, че люби Бога, Христа или своя Учител по този начин? Какво сте пожертвали вие за Господа, за Христа или за своя Учител? Истинската жертва не седи в материалното, което можете да дадете някому. Ако е въпрос за материални облаги, Христос нито на времето си е имал нужда от тях, нито днес се нуждае. Христос беше един от най-добрите лекари: Той отваряше очи на слепи, възкресяваше мъртви, а освен това Той разполагаше с наука, каквато днес никой не познава. Питам: може ли такъв човек да остане гладен и необлечен? Затова всеки, който и днес работи с Христа, с Неговото име, той е в сила да направи това, което и Христос правеше.

Сега да оставим този въпрос настрана. Едно е важно за мене: ако аз след толкова годишната си работа в България успея да науча българите да любят Господа, както е казано в Писанието, това ще бъде първата светла страница в моя живот. Тъй щото аз ще имам две важни страници в своя живот: едната тъмна, черна страница, пълна с хули и лоши думи за

мене, защото съм се осмелил да кажа Истината в очите на хората; втората страница ще бъде светлата, красивата страница на моя живот, защото съм научил хората да любят Бога с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила.

Казвам: на вас, като на ученици на Виделината, предстои задачата да различавате Божия Дух от духовете на онези малки ненапреднали души, които могат само да спъват хората, но не и да ги напътват към Бога. И затова, ако искате да напредвате като ученици, трябва да изхвърлите всяка лоша мисъл от ума си и всяко лошо чувство от сърцето си. И тогава, търсите ли Христа, ще ви покажат де е. Търсите ли Буда, Мохамед, Кришна или Мойсей – ще ви покажат де се намират. Ако търсите ангелите, и тях ще намерите. Обаче отидете ли да живеете между тях, ще станете два пъти по-нещастни, отколкото сте били. Защо? – Защото ангелите са красиви, те живеят абсолютно чист живот, с който вие не бихте могли да се справите. И затова те скоро ще ви пратят на Земята, там да завършите своето развитие. Всеки ангел има определена мисия в Космоса, тъй щото, ако рече да дойде за малко при вас, то е само за да ви предаде някакво благословение от Бога. Щом свърши работата си, той веднага ще ви напусне. Рече ли да остане дълго време при вас, в Космоса ще настане вътрешна промяна, вътрешна дисхармония. Ангелите идват при човека само да донесат някаква Божествена мисъл или едно Божествено чувство, което той трябва да разработи. И затова, ако вие искате да подобрите своето сърце, своя ум и своята воля, едно ви е потребно – да възлюбите Бога.

Сега важната мисъл, която ви оставям, е: познайте Бога, любете Бога! Досега никому не съм казвал, че трябва да продаде имането си и да го раздаде на бедни. Това други са ви проповядвали. Нито съм казвал, че не трябва да се жените. Който иска да се жени, свободен е, но който иска да познае Бога и да Му служи, той не е свободен да се жени. Рече ли такъв човек да се жени, още вечерта неговата невеста ще бъде задигната. Той сам е дал обещание да служи на Бога и трябва да изпълни обещанието си. Бъдете свободни в своите дейст-

вия, но във всичко бъдете честни, справедливи, добри и умни. Някой иска да стане търговец. Свободен е да стане търговец, но като такъв той трябва да бъде честен, умен, справедлив и добър. Друг иска да стане адвокат. Нека стане адвокат, но да бъде честен, добър, умен и справедлив. И затова, който иска да се жени, свободен е, но трябва да носи всичко с благодарност. Когато мъжът дойде неразположен, кисел, жената трябва да благодари на Бога за това положение. Така ли правят днешните жени? И жената, и мъжът в изпълнението на своята служба трябва да бъдат честни, добри, умни и справедливи. Постъпват ли по този начин помежду си, ще дойде ден, когато Бог ще ги освободи от това положение и те ще се намерят в по-висока фаза – като ангели, за които се казва, че те нито се женят, нито за мъж отиват. Те са същества на Възкресението.

Що е женитбата? Женитбата е акт, който Бог е допуснал първоначално още за подобрене живота на падналите души, за да им даде възможност да се върнат отново на Земята, да продължат работата си и да достигнат своето усъвършенстване. Животът на съвременните хора е живот на страдания. Всеки, който се е оженил, знае какво нещо представлява бракът. Да се ожени човек, това значи да мине през най-гъстата материя. Засега обаче това състояние е необходимо, то представлява преходна фаза в живота на съвременния човек. Ще дойде ден, когато отношенията между мъже и жени ще бъдат отношения между души. Тогава ако мъжът е на Земята, жената ще бъде на Луната или на Слънцето; ако жената е на Земята, мъжът ще бъде на Луната или на Слънцето – и оттам ще си телеграфират, ще влизат във взаимни отношения и разбирания. Те могат от време на време само да се срещат заедно или на Земята, или на Луната, или на Слънцето, и после пак да се разделят. Може ли да има по-хармоничен живот от този? Какво по-идеално съчетание между две души от това? Ще има ли тогава горчиви думи и обиди между мъжа и жената? Те ще трептят, ще очакват момента да се срещнат и да си разменят няколко хубави мисли и чувства. Само при такива отношения може да съществува Любов между мъжа

и жената. Този вид съчетание представлява идеал за всяка душа. Ще дойде ден, когато хората ще живеят така, но сега те трябва да преминат през гъстата материя, да преодолеят известни трудности и мъчности и когато разрешат правилно своите задачи, ще опитат истинската Любов, истинския живот, към който сега всички се стремят.

Казвам: всички трябва да влезете в Новия живот, да живеете с нови мисли, с нови чувства – и всеки акт да бъде осветен от Бога. Вършете всичко за Слава Божия! Ако се жените, момата и момъкът предварително трябва да отидат при Бога, да Го възлюбят, и ако получат Неговото благословение, да се женят. Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина трябва да вземат участие във всеки акт, който вършите на Земята. Идея трябва да имате!

Сега вие питате: „Какво нещо е Господ?“ Аз ще ви отговоря на този въпрос. Това, без което не можем да живеем, е Господ. Ако за миг само Бог престане да мисли за нас, нашият живот съвършено се прекъсва и ние се намираме в положението на изсъхнал цвят, лишен от вода, въздух и почва. Благодарение на това, че Божията мисъл е постоянно отправена към нас, ние живеем, движим се, мислим, чувстваме и действаме. Неговата мисъл не е нищо друго освен Божествен ток, който тече през нашия живот. И затова казвам: изчистете ума си от всички нечисти и неправилни мисли; изчистете сърцето си от всички отрицателни и користолюбиви чувства, ако искате да потекат през вас Божият живот, Божиите блага и благословения. Казано е, че Бог ще заличи греховете ни и никога няма да ги спомене. Кога ще стане това? – Когато ние изчистим умовете и сърцата си. Казвате: „Възможно ли е Бог да ни освободи от всички грехове?“ – За Бога няма невъзможни неща. Ако вашите грехове са тежки като планина, Бог ще ги дигне с малкия Си пръст като перушинка и ще ги разпръсне из пространството. Сърце смирено и дух кротък се изисква от вас, за да имате Божиите блага. Тогава всичко ще се превърне за ваше добро.

Сега, като говоря така, мнозина ще помислят, че имам предвид някого. Не, аз говоря за всинца ви. Животът на

всички трябва да се измени. Идеите ви трябва да бъдат строго определени. Чувствата ви също така трябва да бъдат насочени към една определена посока – да възлюбите Бога. Този е пътят на Истината, към който трябва да вървите.

И тъй, време е вече да се внесат нови мисли в умовете ви, защото те носят живот и разнообразие. Еднообразните мисли раждат хипнотични, тягостни състояния в човека. Разнообразието е основа на новия живот. Влезете ли в Божествения живот, първото условие, което се иска от човека, е доволство: от всичко да е доволен и за всичко да благодари. Например, като бяхте това лято на Мусала, там прекарахте много положения, чрез които Невидимият свят ви даде условия да развиете в себе си доволството. Там ви валиа дъжд, брули ви вятър и вие изнесохте това с радост и доволство в себе си. Изложени на открито, без палатки и особени приспособления, вие прекарахте няколко дни с песни и веселие. Благодарение на огъня вие се сушихте ту от едната, ту от другата страна, макар че дъждът непрестанно валеше. Това беше една от важните задачи, която като ученици трябваше да прекарате. За мнозина това положение служеше за съблазън – защо Бог да не послуша молитвата ви дъждът да престане, да се поизсушите и стоплите. Обаче от Невидимия свят ви поставиха на изпит: да понесете тези условия, да се калите, да погледнете на нещата от дълбочина – да разберете, че всичко иде от Бога. Нали е въпрос за разнообразие? Какво по-голямо разнообразие искате от това: ту дъжд, ту слънце, ту вятър. Тия преходни състояния във времето не са нищо друго освен условия за развитие на човешката мисъл и чувства. Често хората казват: „Ние трябва да живеем добре.“ Казвам: престанете да говорите така и кажете, че всичко, което става в живота ни, е добро, понеже иде от Бога.

И тъй, красотата на живота седи в разнообразието. Ядеш или постиш – благодари на Бога; страдаш или се радваш – благодари на Бога; боледуваш или си здрав – пак благодари на Господа. Кажи си: „Добър е Господ: всичко, което Той ми изпраща, е за мое добро. Аз не съм от много добрите хора, имам нужда малко от Божията корекция.“ Нека остане в ума

ви мисълта да бъдете благодарни от всичко. Само по този начин вие ще създадете в себе си нов свят от идеи и чувства. Защо? – Защото идеите, които се градят, почиват на известни закони, които вие трябва да знаете. Същото нещо се отнася и за физическия свят. Речете ли да построите една къща, вие можете да я построите по три начина: или по физически начин, като поставите основите ѝ на физическия, на материалния свят; или по духовен начин, или по Божествен начин. И затова, като построите една къща на физическия свят, тя трябва да съдържа в себе си и трите елемента – физически, духовен и Божествен, ако искате да имате Божественото благословение. Като съградите къщата по този начин, непременно ще се роди един добър човек. Иначе, не се ли спазят тия закони при съграждането на една къща, непременно някой човек ще умре. Тъй щото всяка къща трябва да бъде съградена при такива правилни съотношения, че да се роди един добър човек. Тази къща трябва да бъде израз на този добър човек.

Казвам: от вас, като ученици на Любовта, се изисква устойчивост в убежденията. При каквито изпитания и да ви подложат, вие трябва да издържате. Поддавате ли се на съмнения, няма да издържите изпитите си. Трябва ли да се съмнявате в Бога? Някой казва: „Бог не ме обича, на едн-кого си е дал повече благословения.“ Като говорите така, то е все едно някоя долина да се оплаква, че Слънцето не я огрява, както съседната долина. Вярно е, че една долина може да дава повече плодове от друга, но затова нито долината, нито Слънцето са виновни. За да може една долина да дава повече плодове от друга, причината за това се крие в почвата, в самите плодове и т.н. Може ли планинският връх да страда от това, че не ражда плодове? Всяка долина и всяка планина приема толкова, колкото ѝ трябва. Тъй щото в това отношение Слънцето на живота дава всекиму толкова, колкото му е необходимо. Бог обича всички еднакво, само че едни съзнават това, а други не го съзнават. Бог обича и човека толкова, колкото и ангелите, само че ангелите съзнават Божията Любов и я приемат, а хората всякога не я съзнават. Например

върху един камък се излива толкова вода, колкото и върху околната растителност, обаче камъкът не приема тази вода в себе си, вследствие на което може да каже, че Бог не го обича. Водата минава и заминава по повърхността на камъка, но той не я приема и се оплаква, че не го обичат. Който има твърдостта на камъка, той не може съзнателно да възприема Божията Любов. Казвате: „Какво трябва да направим тогава?“ – Станете меки, подвижни като водата.

Второ важно положение е да създадете добри отношения помежду си. Дойде ли някой брат у дома ви, приемоте го сърдечно, искрено, предложете му да си измие краката, да си почине, а после се разговаряйте с него братски. Бъдете свободни, искрени, без стеснение помежду си. В това отношение много помагат екскурзиите. Когато отиваме на Мусала например, аз изпитвам удоволствие да се разговарям със себе си, с камъните, с околната Природа и с вас. Като ви наблюдавам на това място, аз ви изучавам такива, каквито сте. Всред Природата човек отваря сърцето си и за своите ближни, и за околната обстановка, като приема повече или по-малко от Божието благословение. Животът всред Природата е един от методите за подмладяване на човека.

И тъй, ако искате да бъдете ученици на Всемирното Братство, откажете се абсолютно от съмнението и от подозрението. Какъв смисъл има да се съмнявате в някой човек? Ако този човек е свързан с Бога, не се съмнявайте в него. Той и без това е под зоркото око на Бога. Няма мисъл или чувство у него, в които Божието око да не прониква. И тогава вярвайте, че този човек ще ви даде най-хубавото и красивото, което се крие в неговата душа. Затова, дойде ли в ума ви някаква мисъл на съмнение, знайте, че тя не е ваша. Тя е неканена гостенка, дошла някъде отвън. Затова именно и Писанието казва: „Молете се един за друг.“ Аз пък казвам: мислете добре и бъдете така добри, както Бог е добър и както Той иска да бъдете добри.

Сега ще кажете: „Защо Бог, който е толкова силен, допуска лоши мисли, лоши чувства и лоши постъпки у нас? Той не може ли да спре тия промишления?“ На тези въпроси вие

сами ще си отговорите. Нали и вие имате някаква философия за живота? Отговорете според нея. На същото основание можете да запитате: „Защо Бог допуска Учителя да изнася грешките ни и по този начин да ни обижда?“ Да се обижда човек, това подразбира, че той намира, че всичко, което му се казва, не отговаря на действителността. Значи на този човек се приписват качества и деяния, които той не притежава. Щом вие се обиждате и мислите така, казвам: криво мислите и криво чувствате. Като ученици вие трябва да мислите право. И затова на всички ви желая да имате топли сърца и светли умове. При това на всички ви желая свобода, която да ви прави искрени в отношенията ви. Знайте, че всичко, което става в този свят, е за добро.

Казвам: млади или стари, всички трябва да бъдете скромни и смирени. Смирение се иска от всинца ви. Смиреният човек познава Бога, познава своя Учител. Той не се съмнява, нито се колебае. Едно трябва да знаете: вие ще срещнете много учители, но за вас е важно кой е истинският Учител. Много учители има в света, но един е Великият Учител. Много майки има в света, но една е Великата Майка. Много бащи има в света, но един е Великият Баща. Всеки може да бъде учител в света, но той не трябва да заема мястото на Великия Учител, мястото на Бога. Кой обикновен човек може да играе ролята на Слънцето? И коя запалена свещ може да осветли цялата Земя, както Слънцето?

Сега, като ви говоря така, мнозина ще кажат: „Каква цел има Учителя да ни говори по този начин?“ Казвам: единствената цел, която имам, е да ви помогна да станете достойни синове или членове на Всемирното Бяло Братство. Някой ще каже: „Тук се говори за членове на някакво ново общество.“ Бялото Братство, за което ви говоря, не е ново общество: то е съществувало от паметивека, но продължава да съществува и до днес. За да се удостоите за това благо, вие трябва да се молите, да работите усилено върху себе си, докато сърцето ви напълно утихне: всички бури и ветрове, всички вълнения на морето в него да престанат. Утихне ли сърцето ви, ще дойде изгревът на вашето Слънце, ще стане светъл ден за вашето

небе, без облаци и без сенки. Изгрее ли Слънцето на вашия живот, и сърцето ви ще трепне, защото ще чуете гласа на Божия Дух, на всички ангели, на всички напреднали братя. И тогава вие ще влезете във Великия Град, между възвишени и разумни същества. Постигнете ли това, вашата радост ще бъде неописуема.

Засега всички сте в пустинята, дето дълго време трябва да се молите, докато преодолеете мъчнотиите, които се изпречват на пътя ви. Преодолеете ли веднъж мъчнотиите, вие ще бъдете бодри и весели. Защо? Защото зад вашия гръб не е нито държавата, нито индивидуалният живот, нито семейният живот, нито общественият живот. Зад вашия гръб е Бог. Досега вие сте живели за себе си, живели сте за дома си, живели сте за обществото, живели сте за народа си, живели сте и за човечеството, но казвам: отсега нататък живеете вече само за Бога! Живеете ли за Бога, вие ще придобиете светлина да разберете това Учение, да се разбирате с хората и със своите ближни. Живеете ли за Бога, вие ще възкръснете. Живеете ли за Бога, ще има единство в разбиранията и в схващанията на всички хора.

Казвам: знанието, което се проповядва в Школата, не може да се повери на профани хора. Ако нямате чист ум, чисто сърце и чиста воля, вие не можете да се доберете до това знание. То изисква хора абсолютно чисти и с готовност в себе си да пожертват всичко за Слава Божия. Нямате ли тази чистота, аз ще занеса със себе си Новото знание – никому няма да го поверя. Един ден то ще се повери само на готовите от вас. Казвате: „Христос даде много знания на учениците Си.“ Наистина, Христос повери известно знание на Своите ученици, но то беше малка част от това, което Той носеше със Себе Си. Христос казва: „Още много знания могат да ви се дадат, но не сте готови за тях. Затова, когато Духът на Истината дойде, Той ще ви научи и припомни всичко онова, което е било скрито в Мене.“ Кога ще дойде Духът на Истината? – Когато бъдете готови.

Същото мога да ви кажа и аз, като ви превода тези думи и на научен, и на религиозен, и на философски език, както и

в проза, и в поезия. Изобщо аз мога да ги превода на какъвто език искате – било от модерните или от старите езици. На кой език искате да ви ги кажа, за да ме разберете най-добре? Навярно ще искате да ги превода на български език. Обаче аз съм решил отсега нататък да говоря на Божествен език, а вие сами да си превеждате, всеки според своя близък матерен език. Засега аз едва съм намерил съответни символи в българския език, чрез които превеждам Божествения език. Ако хора от други народи искат да слушат Божието Слово, те трябва да дойдат тук и сами да си намерят символи, с които да Го превеждат. Западните народи ще приемат Божието Слово от Изток. Изобщо мисълта на западните народи е аналитична, когато тази на източните народи е повече символистична.

Сега в тази лекция ви дадох много правила и методи, които трябва да спазвате, ако искате да бъдете ученици на Виделината. Някой ще каже, че е женен и не може да се занимава; друг ще каже, че е прост; трети, че не е добър човек, и т.н. Казвам: при каквото положение и да се намирате, нищо не ви пречат да бъдете добри ученици и да изучавате каквото ви се проповядва в Школата. И като женени и неженени, и като прости и учени, и като бедни и богати – нищо не ви липсва да бъдете ученици. Във всички има вложен добър материал, който трябва само да се обработва. Не работите ли, той ще остане суров и вие ще мязате на зелени плодове. Работите ли, вие ще узреете, от вас ще излязат и учени, и философи – каквито пожелаете. Ще кажете: „Остаряхме вече, не е време за учение.“ Казвам: утре вие пак ще се родите. Днес приготвявате условия за вашия бъдещ живот. Ако днес не работите, утре ще се родите като зелена, незряла краставица. Тъй щото, не работите ли върху себе си – краставици, тикви, пъпеши, дини ще станете, и то зелени. Казвате: „Каква е тази философия? Как така ще станем краставици, тикви и т.н.“ Аз ще ви обясня тези символи. Какво означава краставица? По форма краставицата е дълга и тясна. Тя е символ. Следователно, ако не работите, вашата глава ще стане тясна и дълга като права линия. Тиквата пък

подразбира, че в скоро време ще станете голям, велик, но след шест месеца всичкото ви величие ще изчезне. В края на краищата градинарят ще продаде и тиквите, и краставиците, ще вземе пари от тях, ще яде и ще пие, а от вас нищо няма да остане.

Питам: какво остана сега в ума ви от тази лекция? Важната мисъл е да намерите пътя към Бога, да отидете при Него и Той да ви разправи нещо за вашия Учител. Като намерите Бога, ще Му служите с всичката си Любов. Като казвам, че Бог ще ви разправи кой е вашият Учител, аз разбирам думата *учител* в широк и дълбок смисъл. Когато бъдете готови, може да ви се поговори нещо повече върху смисъла на тази дума. Като се говори за единство между Бога и Учителя, това единство се изразява с думите: „Един е вашият Отец, един е вашият Учител.“ Разберете ли тези думи, вие ще разберете и мисълта: „Дето е Духът Христов, там съм и аз.“

Сега една от задачите, която ви е дадена като ученици, е да уравниите всички сметки, всички спорове и недоразумения, които съществуват между вас. Ще се молите, ще работите, ще решавате задачите си, докато най-после се обърнете към Бога с думите: „Господи, трудна е задачата, която си ми дал за разрешение, но ще направя всичко възможно да я разреша, да Ти покажа, че съм Те възлюбил.“ Бог е вътре във вас, Той ви слуша и ви помага. Бог с никого не може да сравните. Ще дойде момент във вашия живот, когато вие ще се изявите във всичката си чистота: в този момент вие ще бъдете подобни на Бога. И когато се разгневите, от гледището на Божествената Правда вие ще мязате на Бога. Защо? – Защото в Стария Завет е казано: „Бог твори доброто и злото.“ Тогава как ще примирите това противоречие? Преди всичко вашето зло не е зло и за Господа, и вашето добро не е добро и за Господа. Например, ако вие дадете 100 000 лева на някое бедно, благочестиво семейство, с тия пари вие можете да го тикнете в кривия път. Значи вашето добро не е добро и за Господа. Този беден човек се разваля, развалят се и домашните му: отричат се от Бога и не искат повече да работят. И обратното може да стане: вие вземате тези 100 000

лева от някой богаташ и ги давате на едно бедно семейство, което от този час се повдига: децата започват да работят, да учат, родителите също така работят, предприемат някаква работа, от която се ползват още много бедни. Питам: злото, което причинихте на богаташа, като му взехте парите, сега не е ли добро за бедния човек и за неговото семейство? Тъй щото първата ваша постъпка беше добра за вас, но за Бога – зла. Във втория случай постъпката беше зла за вас, а за Бога – добра. Обаче има постъпки, главно от духовен, а не от материален характер, които и пред Бога са добри, а пред хората са добри; има постъпки, които и пред Бога са зли, и пред хората са зли.

Сега на всинца ви трябва светла мисъл, чисто сърце и силна, свободна воля. Всички трябва да бъдете бодри и весели. Всеки трябва да се проявява разумно, по Божествен начин. Това ще стане, когато придобиете светли мисли и чисти чувства. Тогава ще можете да постъпвате като ангелите. Сега от вас искам Словото, което ви говорих, да не падне на пясъчлива почва, но да го приложите през течение на годината. Трябва да бъдете будни в мисълта си: всяка вечер, като си лягате, и всяка сутрин, като ставате, дръжте в ума си мисълта да приложите това, което тази вечер ви говорих. Изправете се пред Господа и кажете: „Господи, заради Тебе искам да направя това, макар и сто пъти да падна. Ще работя, ще прилагам, докато постигна идеала, който си вложил в моята душа.“ Не казвайте, че не можете да направите това, което Бог иска от вас. Всичко, което Бог иска да направите за себе си, е възможно. Всички можете да изпълните това, което тази вечер ви говорих. Знанието трябва да се разработи и асимилира от вас така, че да стане ваша плът и кръв. Изпаднете ли в гневно състояние, не се сърдете на Бога. Бог не е виновен за трудностите и ограниченията, в които изпадате. Усилено трябва да работите, да се молите, докато изправите своите погрешки.

Вземете например еврейския народ. Бог даде на еврейския народ много обещания, но въпреки това той пропадна. Защо пропадна този народ? Защо разпна Христа? Вие ще за-

почнете да философствате, че така било писано в книгите на пророците. Преди всичко в книгата на пророците е писано Христос да бъде разпнат от Римската империя. Обаче евреите, за които Христос дойде, те Го разпнаха. Езичниците пък отидоха да проповядват Неговото Слово: те станаха апостоли и защитаваха Христа. Когато Пилат трябваше да се произнесе за присъдата на Христа, той изми ръцете си и каза: „Ние, езичниците, не намираме никаква вина в този праведник, вследствие на което се отказваме да носим отговорността за Неговата смърт. Вие сами носете тази отговорност.“ Значи Римската империя застана на страната на Христа, а еврейският народ каза: „Ние имаме закон, според който този човек трябва да се разпне.“ Обаче Мойсей беше предсказал на евреите, че Бог ще издигне пророк между тях, когото те трябва да слушат и да Му се подчиняват. Който не Го слуша, ще бъде заличен от лицето на Земята. Евреите не послушаха Мойсей и разпнаха Христа.

Мнозина от вас ще кажат, че така е било писано в книгите на пророците. Така се оправдаваха евреите, така можете и вие да се оправдавате, да кажете, че е писано вашият Христос да бъде разпнат. От кого? – От самите вас. Казвам: за вас е писано във вашия закон да станете ученици на Христа, Той да ви покаже пътя към Бога. Затова именно Христос казва: „Аз съм Пътят, Истината и Животът. Аз съм Пътят към Бога. Аз съм Пътят към Истината. Аз съм Пътят към Живота.“ Това значи: всички трябва да минете през Христа – да ви покаже Пътя към Бога. И като отидете при Бога, пак се върнете при Христа. Тогава аз ще ви кажа защо пак ще се върнете при Него. Бог е верен и истинен. За Неговата слава трябва да извършите всичко. Който е ходил при Бога и се е върнал при своя Учител, той вече е намерил Истината. Каквото сте научили и разбрали от Бога, ще го проверите на Земята. И ако сте научили добре уроците си, ще ви пратят между хората да проповядвате.

Моята задача сега е да ви покажа пътя към Бога, да Го възлюбите и да Му служите безкористно, даром. Има три начина, по които хората работят в живота. Първият начин е

служене, работене за пари. Например имате един земеделец, който обработва нивата си, и колкото жито изкара, продава го и печели от него. Вторият начин: земеделецът обработва нивата си, а житото раздава на сиромасите даром. Третият начин: земеделец обработва нивата си и освен че раздава житото си на сиромасите даром, но той отваря безплатни училища за тях и ги просвещава. Засега най-достъпно служене за вас е това на втория земеделец. Започнете с него! Един ден, когато напреднете повече, ще служите на Бога по третия начин, като третия земеделец. Учениците на Любовта трябва да работят абсолютно безкористно и с Любов. Дойде ли при мене някой, който продава житото си с пари, аз знам от коя категория е той. Дойде ли втори, който раздава житото си на сиромасите даром, и него го знам от коя категория е. И най-после, дойде ли трети, който постъпва като последния земеделец: раздава житото си на сиромасите и ги просвещава, той е истинският ученик. Когато ученикът дойде при своя Учител, те се разбират напълно. Тогава и Небето е готово да направи много нещо за ученика.

И тъй, всички трябва да живеете в Мир!

Глава на вашия разумен живот ще бъде Истината.

Глава на вашето разумно сърце ще бъде Любовта.

Глава на вашата воля ще бъде Мъдростта.

Когато волята ви се ръководи от Мъдростта, когато сърцето ви се ръководи от Любовта и когато умът ви се ръководи от Истината, няма по-добър живот от този.

Казвам: всички трябва да бъдете свободни през цялата година да работите за Царството Божие, за благата Божии и за реализиране Волята Божия. Същевременно ще работите за идването на Божията Любов и Божия Мир у вас. Само така ще можете да придобиете знания във всички отрасли на Божествения живот.

Сега ще ви дам следното мото:

Милостта Божия да пребъдва в нас през всичките дни на нашия живот!

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

ПРИЛОЖЕНИЯ

РЕЧНИК НА ЧУЖДИ И ОСТАРЕЛИ ДУМИ

Аршин (тур.) – мярка за дължина, която е равна на 68 см (за платове) или на 75,8 см (в строителството)

Валия (тур.) – управител на вилает в Турция; областен управител

Дам (ост.) – обор

Иждивявам (ост.) – изразходвам

Курна (араб.) – каменно или циментово корито под чешма, където се събира вода за миене

Лигамент (лат.) – връзка между телесни части; сухожилие

Меджидие (от *меджидия*) – стара сребърна турска монета от 20 гроша

Меродавно – авторитетно, отговорно, достоверно

Мускал – малка стъклена опаковка за розово масло

Непреривна (рус.) – непрекъсната

Пертурбация (лат.) – внезапна промяна, нарушаване на нормалния ход на нещата

Пищепровод (ост.) – хранопровод

Просба (рус.) – молба

Разсилен (ост.) – човек, който прислужва в учреждение

Реторта (лат.) – обла стъкленица с дълга отводна тръба, която служи за нагриване и дестилиране на веществата

Ритмус (ост.) – ритъм

Слог (ост.) – сричка

Тисящи (ст.бълг.) – хиляди

Уд (ост.) – орган на тяло, крайник

Щерна (ост.) – цистерна за вода; водоем, обикновено със застояла вода

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

¹ **Мардохей** – старозаветна библейска личност от *Книга Естир*.

² **Епиктет** (50-138 г.) – гръцки философ-стоик. Роден е в Мала Азия, но става роб на жестокия Епафродит, който е освободен роб на Нерон и един от стражите му, и е откаран в Рим.

³ **Чарлз Дарвин** (1809-1882 г.) – английски учен и естествоизпитател, създател на теорията за еволюцията на видовете от общ прародител посредством т.нар. естествен подбор. Тя е изложена в известната му книга “Произход на видовете”(1859 г.).

⁴ **Емануел Сведенборг** (1688-1772 г.) – шведски учен, философ, християнски мистик и теолог. На 56-годишна възраст навлиза в мистичния етап на своя живот, в който вижда видения и съновидения и заявява, че може да посещава Небето и ада, да разговаря с ангели и дяволи, че е определен от Господ да пише небесни доктрини, основани на реформираното християнство. През останалите 28 години от живота си написва 18 теологични творби, от които най-известната е “Небе и ад“.

⁵ **Платон** (427-347 г. пр.Хр.) – древногръцки философ, ученик на Сократ и учител на Аристотел. Основател е на Атинската академия. Пребивава и се учи в Египет, а по-късно се запознава с учението на питагорейците. Произведенията му са написани под формата на диалози. Защиства идеята за диалектиката.

⁶ **Аристотел** (384-322 г. пр.Хр.) – древногръцки философ, ученик на Платон. В науката изучава анатомия, астрономия, география, геология, зоология и физика. Във философията пише за етика и естетика, за икономика и метафизика, за политика и психология, за реторика и теология. Създател е на логиката, като развива теорията за съждение-то и умозаключението.

⁷ **Имануел Кант** (1724-1804 г.) – виден немски философ от епохата на Просвещението. Основната му философска доктрина е свързана с идеята за трансценденталния идеализъм. Поставя начало на диалектическия метод във философията, развива учението за логиката. Негов основен труд е “Критика на чистия разум“.

⁸ **Френсис Бейкън** (1561-1626 г.) – английски философ, юрист, политик и писател. Защитник е на идеята за научната революция. Трудовете му популяризират индуктивната логика (наблюденията се обобщават в аксиоми, а те – в научни закони). Тези методи се свързват с окултните течения на херметизма и алхимията.

⁹ **Баптисти** – протестантска общност, произлязла през 17 в. от средите на английските пуритани. Признават само две тайнства: Кръщение (но не на малки деца, а само на възрастни) и Причастие. Отхвърлят почитанието на иконите и на светците и молитвите към тях.

ПИСМЕНИ ТЕМИ

- Л.1 Тема: „Най-красивият орган на човешкото тяло“
- Л.2 Тема: „Качества на красотата“
- Л.3 Теми: „Първата стъпка в живота“ и „На какво трябва да се радва човек“
- Л.6 Любима тема
- Л.9 Тема: „Добри и лоши последствия от сиромашията и богатството“
- Л.10 Тема: „Разлика между въздържание и самообладание“
- Л.11 Тема: „Отличителните черти на четирите годишни времена“
- Л.12 Тема: „Най-малкото и най-голямото число“
- Л.13 Теми: „Качества на най-малкото и на най-голямото число“
„Колко клетки има човешкият организъм“
- Л.15 Тема: „Най-силната дума в българския език“
- Л.16 Тема: „Най-старото дърво в света“
- Л.17 Тема: „Произход на сините и на черните очи“
- Л.18 Тема: „Области, в които живеят хората със сините и с черните очи“
- Л.19 Тема: „Произход на расите и на цветовете в тях“
- Л.20 Тема: „Защо човек трябва да се учи“
- Л.21 Тема: „Да се обичаме и защо трябва да се обичаме“
- Л.24 Свободна тема

УПРАЖНЕНИЯ, ЗАДАЧИ, ОПИТИ

1. Козативни сили

- Да се даде отговор на музикалното упражнение *Кажи ми ти Истината, която носи свобода на моята душа* и да се направи мелодия на този отговор.
- Упражнението *Сила жива, изворна, течуща* да се изпее с нагласяване към хармонията на Живата Природа.
- Опити с буквите за трансформиране на състоянието.

3. Аумен

- Упражнението *Аумен* да се пее, като се пази свещено – да се изпълнява у дома и вътре в себе си.
- Задача за братята и сестрите: да се изберат 10 братя и 10 сестри, които да служат за подтик на останалите.
- Произнасяне на свещената дума *Аум*.

5. Перпендикулярът на живота

- Поят се упражненията *Вехад* и *Грее светлината*.

7. Голяма радост и малка скръб

- Задача на окултния ученик: да превърне неблагородните метали в кръвта си в благородни, да създаде основа, на която добродетелите могат да растат.

8. Разковничето

- Решаване на формулата $X=Y=Z=0$
- Думата *вяра* да се приложи като ключ за работа през цялата година.

9. Каквото става

- При съмнение да се казва: „Всичко е от Бога.“
- Пее се *Сила жива*.

10. Четирите действия

- Задача за 20 дни: размишление сутрин и вечер, за да се разрешат негодите в живота чрез действията събиране, изваждане, умножение и деление.

11. Външни влияния

- Упражнение с ръцете и с произнасяне на гласните *А* и *О* в продължение на 10 дни всяка вечер, преди лягане.
- Опит за лекуване на треска по два начина и отчитане на резултатите от двата метода.
- Тониране и лекуване чрез музика.

12. Нашето място

- Задача за разрешение: как да се изрази Божественият живот по човешки.
- При забъркани мисли да се каже: „В Бога има вечна хармония.“
- Работа за придобиване на състоянието *radha* (принцип, чрез който Божественото може да се прояви в материалния свят).

13. Светлина на мисълта

- Да се изпее упражнението *Тъги, скърби* под такт и с дълбоко вътрешно изразяване.

14. Веригите на съмнението

- Задача за изкореняване на съмнението.

15. Обмяна

- Упражнение за 10 дни: да се определи броят на разумните и неразумните страдания за всеки ден и да се сметне колко са неразумните.

16. Природни изрази

- Задача за самоизучаване, самонаблюдение на мислите, чувствата и действията и изправяне на погрешките.
- Лекуване на кашлицата чрез метода на внушението.

17. Живите закони на добродетелите

- Мислено пътешествие до Слънцето за 10 минути – 5 за отиване и 5 за връщане.
- Задача за 3 години – работа за придобиване на търпение, милосърдие и Любов към Бога.
- Задача за превръщане на отрицателните мисли в положителни.

18. Редът на числата

- Упражнение с вдигане на пръстите на ръката и изговаряне на следните формули:

- първи пръст: „Аз, който вярвам в Бога, мога да направя това и това.“

- втори пръст: „Аз, който съм свързан с Бога, не мога да изневеря на себе си.“

- трети пръст: „Аз, който вярвам в Бога, няма да изменя на себе си и на идеите, които Бог е вложил в мен.“

- четвърти пръст: „Аз, който вярвам в Бога, ще мисля и ще действам като Него.“

- пети пръст: „Аз и всичко в мене, съвкупността на всички атоми в моя организъм, ще служим на Бога.“

- Методи за превръщане на нисшата енергия във висша.

- Опити за разрешаване на задачите с възможностите на трите кръга.

- Упражнение с числата от 1 до 10 в продължение на 10 дена.

- Подреждане и прилагане в живота на числата от 1 до 10 в техния естествен ред.

19. Мозъчни наслоявания

- Упражнение: всички в изправено положение, ръцете обтегнати нагоре, с допрени краища на пръстите – бавно клякане и изправяне в това положение.

20. Кръг и елипса

- Справяне с мъчнотиите и придобиване на братолюбие.

- Две правила за погрешките и добрините.

- Работа с двата принципа – Божественото и човешкото, докато се постигнат вътрешни резултати.

- Упражнение за свързване с теченията на Природата.

22. Здравословни условия

- Упражнение за уравновесяване на силите в организма.

- Пее се песента *Махар Бену Аба*.

23. Условия за обикновения и разумния човек

- Метод на Учителя за работа с разумните ученици.

24. Целомъдрие и великодушие

- Опит за седем дни: определяне на книгата, главата и стиха от Библията със завързани очи. Записване на деня, дататата и резултата от опита.

25. Методи и пътища на идейния свят

- Опит с Библията за развиване на интуицията. Отбелязване на датата, часа и времето на опита.
- Гонене на отрицателни мисли по течението на мисълта – по пътя на осмърката.
- Опит за един възрастен и един млад брат – отбелязване на времето за отиване до Черни връх и връщане обратно.

26. Пътят на желанията

- Опит за една седмица: изваждане всеки ден до 66 листчета за познаване на книгите от Библията.
- Лекуване на треска чрез мисълта.
- Задача: всеки да излекува по един болен.
- Опити за лекуване на хората и за възпитание на децата.

27. С чия воля?

- Упражнение за концентрация: насочване на мисълта в точката на допиране на два предмета до появяване на искрица.
- Упражнение с поставяне на показалците един срещу друг и с концентрация на мисълта до получаване на малка светлинка (за 1 седмица).
- Упражнение: въртене на ръцете в кръг, за да се получи електричество.

28. Усилване на вярата

Упражнение: 5 минути съзерцаване и мислено изпяване на *Мисли, право мисли, свещени мисли за живота ти крепи!*

29. Оглашен, вярващ и ученик

- Опит за промяна на настроението чрез прекарване на ръцете на знаещ ученик върху главата на песимист.

- Опити за ученици със силна вяра и концентрирана мисъл: късане на въже, повдигане и чупене на камък.

30. Среда и условия

- Упражнение: половин час размишление върху търпението.
- Задача: абсолютно спазване на правилата на Чистотата.

31. Специалният закон

- Задача на ученика: през тази година всеки да намери в архива на своя живот специалния закон, който е определен за него, и да го научи.

32. Право мисли!

- Задача за цяла година: да се работи за Царството Божие, за благата Божии, за реализиране на Волята Божия. Да се работи за идването на Божията Любов и на Божия Мир у нас.

ФОРМУЛИ И УТВЪРЖДЕНИЯ

2. *Прави и криви линии*

- Мотото за годината: „Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.“
- „Бог на горделивите се противи, на смирените дава благодат.“
- „В Бога всичко е възможно, без Него нищо не се постига.“

3. *Аумен*

- „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце.“
- „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкия си ум.“
- „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичката си душа и с всичката си сила.“
- „Всичко изпитвайте, доброто дръжте.“
- „Каквото и да се случи в живота на човека, който люби Бога, всичко се превръща на добро.“
- „Господи, благодаря Ти за всичко, което си ми дал.“
- „Господи, благодаря за чистия въздух, който изпълни дробовете ми, благодаря за светлината, която проникна в очите ми, благодаря за знанието, което придобих от тази екскурзия.“

4. *Служене на Бога и на себе си*

- „Бог е Любов.“
- „Всичко, каквото се случва на тези, които любят Бога, се превръща на добро.“

6. *Три вида служене*

- При страх и слабост да се казва: „Господи, аз съм страхлив човек, помогни ми да се засиля, да не се страхувам. Зная, че всичко лежи в Твоите ръце. Подкрепи и мен!“

8. *Разковничето*

- „Вяра, абсолютна вяра в Бога.“
- „Носете ключа на вратата и каквото желаете, ще постигнете.“

9. *Каквото става*

- „Всички ние няма да умрем, но ще се изменим, ще се преобразим.“
- „Ние живеем за Бога. Бог живее в нас и ние живеем в Бога.“

11. Външни влияния

- „Помогни си сам, ако искаш и Бог да ти помогне.“

12. Нашето място

- „И най-малката работа, извършена с Любов, дава свобода на човека.“

13. Светлина на мисълта

- Мотото за годината: „Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“
- „От погрешките на другите се учете, вашите погрешки изправяйте, на чуждите блага се радвайте, а с вашите блага градете!“
- „Бъдете доволни при всички условия на живота!“
- При страдание: „Благодаря Ти, Господи, че ми изпрати това страдание.“
- При радост: „Благодаря Ти, Господи, че ми изпрати тази радост.“

18. Редът на числата

- „Духът може да направи всичко.“
- „Условията на живота са в ръцете на Бога.“
- „Мъчнотиите са в ръцете на Бога.“
- „Лошите хора са в ръцете на Бога.“
- „Господи, нека Твоят мир и Твоята радост бъдат винаги с нас, за да могат сърцата ни и умовете ни да просветнат и да Ти служим с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила.“

20. Кръг и елипса

- „Господи, нека Твоят светъл Дух благослови всичко онова, което тази душа може да възприеме и обработи в себе си.“
- „Всички ще бъдат научени от Бога.“

21. Три вида съзнание

- „Човек може да постигне своето щастие само в Божествения живот.“
- „Вън от Бога щастие няма – нито на Земята, нито на Небето.“
- „Ние сме съработници на Бога във великото дело.“
- „Аз съм в хармония с Живата Природа. Нека Божественото благословение потече през мене.“

- „Бог трябва да живее в мене. После аз трябва да живея в Бога. Щом Бог живее, щом аз живея, и моите близки ще живеят.“

22. Здравословни условия

- „Необходимо е човек да учи!“
- „Бог е Бог на Мира, на вечната Светлина, на вечната радост и веселие.“
- „Ученикът трябва да учи от всичко, което среща в живота си – да има будно съзнание.“

23. Условия за обикновения и разумния човек

- „Когато Бог люби, и вие трябва да любите.“
- „Правото на учителя е да знае, правото на ученика е да учи.“
- „Господи, всичко, каквото съм придобил от вековете, полагам пред Твоите нозе и съм готов да извърша Твоята воля.“
- „Бъдете с едно лице като Слънцето, което дава светлина и топлина даром на всички.“

24. Целомъдрие и великодушие

- „Бог толкова възлюби света, че даде в жертва Сина Своего Единородного, за да не погине всеки, който вярва в Него, но да има Живот вечен.“

26. Пътят на желанията

- Формула: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго, Истиннаго Бога.“

27. С чия воля?

- „Господи, отсега нататък няма да греша, ще бъда с едно лице и ще се стремя да запазя целостта на лицето и на сърцето си.“
- „Господи, благодаря Ти, че ми даде възможност да разбера Истината.“

28. Усилване на вярата

- „Пожертвайте временните радости за вечните блага.“

29. Оглашен, вярващ и ученик

- „Благословен е този, който иде в Името Господне!“
- При трудности: „Аз зная, че това е велик изпит, който трябва да издържа.“
- „Ще бъде това нещо!“
- „Мисълта, която днес възприех, ще я задържа в себе си и ще я поставя на специално място.“

30. Среда и условия

- „Благодаря Ти, Господи, за това, което си ми дал!“

31. Специалният закон

- „Във всяка работа, която предприемаш, пръв започвай и последен свършвай!“
- „Господи, малко знания имам, просвети ума ми, да възприема и изпълня Твоята воля. Дай ми начин да реализирам Твоите желания, както Ти си определил!“
- „Заповядвам ви в името на Божиата Любов, в името на Божиата Мъдрост и в името на Божиата Истина да мълчите!“
- „Смели трябва да бъдете!“
- „Да се самовладее човек – това е Волята Божия; да обича – това е Волята Божия; да придобива знания – това е Волята Божия; да бъде свободен – това е Волята Божия; да познава Любовта – това е Волята Божия; да познава Мъдростта – това е Волята Божия; да познава Добродетелта – това е Волята Божия.“
- „Страданията са почва, в която плодовете зреят.“
- „Нека моите радости бъдат за Слава Божия, за Името Божие.“
- „Бог всичко ще превърне в добро за онези, които Го любят.“
- „Аз зная, че за мене има един специален закон, по който ако вървя, ще бъда познат в Небето.“
- „Господи, благодаря Ти, че ми даде тази болест да се изпитам и Ти да ме изпиташ.“
- „И сто пъти да се обезсърча, Бог е верен, в Него няма нито промяна, нито измяна. Това, което Той е определил, ще стане.“
- „Господи, дай светлина, знание, любов, живот и свобода на този човек, според както си определил в Своя план.“

32. Право мисли!

- „Бог на горделивите се противи, на смирените дава благодат.“
- „Господи, благодаря Ти за това, което спечелих чрез загубата на тия пари.“
- „Познайте Бога, любете Бога!“
- „За Бога няма невъзможни неща.“
- „Добър е Господ: всичко, което Той ми изпраща, е за мое добро. Аз не съм от много добрите хора, имам нужда от Божиата корекция.“
- „Всичко, което става в този свят, е за добро.“
- „Отсега нататък живеете само за Бога! Живеете ли за Бога, вие ще разберете това Учение. Живеете ли за Бога, вие ще възкръснете. Живеете ли за Бога, ще има единство и разбирателство между всички хора.“
- „Един е вашият Отец, един е вашият Учител.“
- „Дето е Духът Христов, там съм и аз.“
- „Господи, трудна е задачата, която си ми дал за разрешение, но аз ще направя всичко възможно да я разреша, да Ти покажа, че съм Те възлюбил.“
- „Аз съм Пътят, Истината и Животът. Аз съм пътят към Бога. Аз съм пътят към Истината. Аз съм пътят към Живота.“
- „Бог е верен и истинен.“
- „Учениците на Любовта трябва да работят абсолютно безкористно и с Любов.“
- „Всички трябва да живеете в Мир!“
- „Глава на вашия разумен живот ще бъде Истината.
Глава на вашето разумно сърце ще бъде Любовта.
Глава на вашата воля ще бъде Мъдростта.“
- Мото: „Милостта Божия да пребъдва в нас през всичките дни на нашия живот!“

Учителя Петър Дънов

ОБЩ ОКУЛТЕН КЛАС
КОЗАТИВНИ СИЛИ

година пета

Редактор	<i>Спаска Миховска</i>
Художник	<i>Даниела Тодорова</i>
Предпечат	<i>Иван Джеджев</i>

Издателство „Бяло Братство“
София, ул. „Ген. Щерю Атанасов“ 6
Тел: (02) 668 955; 9 634 313
www.bialobratstvo.info
www.beinsadouno.org